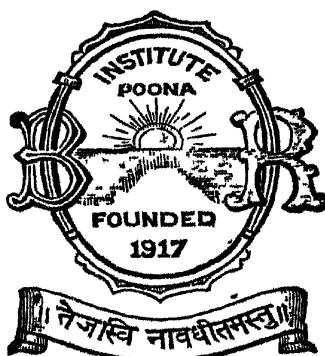

**DESCRIPTIVE CATALOGUE OF
MANUSCRIPTS
IN THE
GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY**

**PREPARED UNDER THE SUPERVISION OF
THE MANUSCRIPTS DEPARTMENT OF
THE BHANDARKAR ORIENTAL
RESEARCH INSTITUTE,
POONA**

**Bhandarkar Oriental Research Institute
POONA
1940**

Copies can be had direct from the
Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona 4 (India)

Price : Rs. 5 per copy, exclusive of postage.

Printed and published by Dr. R. N. Dandekar, M.A., Ph.D.
at the Bhandarkar Institute Press, Bhandarkar Oriental
Research Institute, Poona No. 4 (India)

**Descriptive Catalogue of the
Government Collections
of Manuscripts**

**deposited at the
Bhandarkar Oriental Research Institute**

**COMPILED BY
PARASHURAM KRISHNA GODE, M.A.
CURATOR
BHANDARKAR ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE**

Volume XIII: Part 1

KĀVYA

Bhandarkar Oriental Research Institute

POONA

1940

CONTENTS

	PAGES
PREFACE	XI-XIII
RULES FOR THE GOVT. MSS. LIBRARY	XV-XVII
LIST OF CATALOGUES AND REPORTS	XVIII-XXI
SYSTEM OF TRANSLITERATION	XXII

Kāvya

No.

1-3	Anyāpadeśaśataka	...	1-4
4	Anyokti	..	4-5
5	Anyoktipanīccheda	...	5-6
7-12	Amaruśataka	...	6-13
13	„ with com. (Kāmadā)	...	14-15
14	„ „ „ (Śrngārataranginī)	...	16-17
15-19	„ „ „ (Rasikasañjīvanī)	...	17-24
20-21	„ „ „ (Bhāvacintāmaṇi)	...	24-26
22	„ „ „ (Bālabodhinī)	...	27-28
23-26	„ „ „ (Vidagdhaśūdamani)	...	28-33
27-28	°tikā	...	33-35
29	Aśvadhātikāvya	...	35-36
30	Aṣṭakas	...	36-37
31	Anandakāvya with comm.	...	37-38
32	Asaṭavilāsaśhyāyikā	°...	38-39
33	Īśvaravilāsaśhyāyikā	...	39-40
34	Īśvaraśataka with com.	...	40-41
35	Udayabhanukāvya	...	42
36	Udārarāghavakāvya	...	43-44
37	Udārarāghavāṭikā (Śīsubodhinī)	...	44-45
38-44	R̥ṭusaṁhāra	...	45-52
45	„ with com.	...	53-54
46	Kaṁsaśāntana	...	54-55

No.		PAGES
47-48	Karunālahari	... 56-57
49-50	Karṇānanda with comm. (°Prakaśinī)	... 57-60
51-58	Karṇāmṛta or Kṛṣṇakarṇāmṛta	... 61-69
59	„ with comm. (Śiavanalhādini)	... 70-71
60	„ „ „ (Pīpa)	... 72-74
62	Karṇāmṛta with com. (Karṇānandaprakaśinī)	... 74-75
63	„ „ „ (Suvarṇacaṣaka)	... 76-78
64	„ „ „	... 78
65-66	Kalāvilāsakāvya	... 79-81
67-68	Kādambarīkathāsāra	... 82-85
69-70	Kārtavīryodaya	... 85-87
71	Kāvyaḍurghatasādhana	... 87-88
72	Kavyāmṛta	... 89
73-74	Kirātārjunīya	... 89-93
75-86	„ with com. (Ghaṇṭāpatha)	... 93-109
87-88	„ „ „ (Subodhinī)	... 109-111
89	„ „ „ (Mugdhāvbodhinī)	... 111-113
90-92	„ „ „ (Bālabodhinī)	... 113-118
93-96	„ „ „ by Jonarāja	... 118-122
97	„ „ Avacūri	... 122-123
98	„ „ com.	... 124
99	Kirātārjunīyaṭikā (Anonymous)	... 124-125
100	„ by Dharmavijayagani	... 126-127
101-102	„ by Allāḍa Narahari	... 127-129
103-110	„ by Ekanātha	... 129-138
111	„ by Lokānanda	... 138-139
112	„ called Sahityacandrikā	... 139-140
113-114	„ by Prakāśavarṣa	... 140-142
115	„ Ghaṇṭāpatha and Laghutikā	... 143-144
116	Kīrtikaumudī	... 144-145
117	Kīrtitarāṅgiṇī	... 145-146
118	Kīrtivarṇana	... 146-147
119-124	Kumārasambhava	... 147-153
125-128	„ with com. (Sañjīvinī)	... 153-157
129-133	„ „ „ (Pañjikā)	... 157-163
134	„ „ „ (Sukhāvbodha)	... 163
135	„ „ „ (Śabdāmṛta)	... 164-166

No.		PAGES
136-137	Kumārasaṁbhavaṭīkā (Śīśuhitaīṣiṇī)	... 166-168
138	Kumārasaṁbhava with com.	... 168-169
139	°ṭīkā	... 169-170
140-141	„ with com.	... 170-171
142	„ „ „ (Bālāvabodha)	... 172
143	„ „ „ (Subodhikā)	... 173-174
144	„ „ Tippana	... 175
145	„ „ Com.	... 176
146	°ṭīkā (Arthadīpikā)	... 177-178
147	°ṭīkā (Devasenā)	... 178-179
148	°ṭīkā (by Jinasamudrasūri)	... 180
149	°ṭīkā	... 181
150	°ṭīkā (of Cāritravardhana and Udayākara)	... 182-183
151	Kumārasaṁbhavatippaṇa	... 184
152	Kumārasaṁbhavāvacūri	... 184-185
153	Kṛṣṇakṛīḍākutūhalāryā	... 185-186
154-155	Kṛṣṇakṛīḍita with com. (Padārthadīpikā)	... 186-188
156	Kṛṣṇabālacarita	... 188-189
157	Kṛṣṇabhakticandrikā	... 189-191
158-164	Khaṇḍaprasāstikāvya	... 191-198
165-169	„ with com. (Subodhikā)	... 198-204
170	°ṭīkā (by Gaṅgādāsa)	... 204-205
171	°ṭīkā	... 205-206
172	Girijākamalāvivāda	... 206-207
173	Gītāgiriśa	... 207-208
174-181	Gītagovinda	... 208 216
182-183	„ with com. (Bālabodhinī)	... 216-220
184-187	„ „ „ (Rasakadambakallolīnī)	... 220-226
188-193	„ „ „ (Padadyotanikā)	... 226-234
194-197	„ „ „ (of Vanamālī)	... 234-240
198-199	„ „ „ (Rasamañjarī)	... 240-243
200	„ „ „ (Rasikapriyā)	... 243-245
201-203	Gītagovinda with com. (Sāhityaratnamālā)	... 245-249
204	„ „ „	... 250-251
205	„ „ °ṭīkā (of Cidānandabhikṣu)	... 251-252

No.		PAGES
206	Gītagovinda with com. (of Mānaṅka)	... 253-254
207	„ „ „ (in Hindi)	... 254-255
208	°ṭikā	... 256
209-210	Gītāvalī	... 257-259
211	Guruvaiṇśamāhākāvya with com. (Bhāvabodhinī)	... 259-261
212	Gopālaviveka with com.	... 261-262
213-219	Govardhanasaptaśatī or Āryasaptaśatī	... 263-270
220-224	„ with com. (Vyaṅgyarthadīpana)	... 270-276
225-226	„ „ „ (Rasikacandrikā)	... 276-279
227	°ṭikā (Samkṣiptavyākhyā)	... 279-280
228-230	Govindalīlāmṛta	... 280-284
231-235	Ghaṭakarparakāvya	... 285-288
236-243	„ with com. (of Tārācandra)	... 289-297
244	„ „ „ (Subodhikā)	... 297-298
245-248	„ „ „ (Anonymous)	... 299-303
249	°ṭikā (Ghaṭakharparayojinī)	... 303-304
250	°ṭikā	... 305
251	Cakrapāṇikāvya	... 305-306
252	Candīkucapañcāśatī	... 306-307
253	Candīśataka	... 307-308
254-255	„ with com. (Anonymous)	... 309-310
256	°ṭikā (by Dhancśvara)	... 311-313
257	Caturvargasamgraha	... 313-314
258	Candradūtakāvya	... 314-315
259-261	Campūbhārata or Bhāratācampū	... 315-318
262-264	°ṭikā (by Pītāmbarasūri)	... 318-320
265-266	Campūrāmāyaṇa or Bhojacampū	... 320-323
267	Čatupuṣpāñjali	... 323-324
268	Čārucaryāśataka	... 324-325
269-270	Čimaṇicarita	... 325-327
271-273	Čaurapañcāśikā	... 327-330
274	„ with com. (by Ganapati)	... 330-332
275	„ „ „	... 332-333
276	Čaurīsuratapañcāśikā	... 333-334
277	Čayati	... 334-335

No.		PAGES
278	Jamavijayakavya	... 335-336
279	Taracandrodaya	... 337-339
280	Tīrthaprabandhakavyaṭika called Gurubhāvaprakāśika	... 339-340
281-282	Tripuradahana	.. 340-341
283	Trailokyamangala	... 341-342
284-285	Dandaka	... 342-343
286-287	Daṭṭapadana	... 343-345
288-289	Daśavatāracarita	... 345-348
290	Dānakelīcintāmanī	... 348-350
291	Durghatakāvya	... 350-351
292-302	„ with com.	... 351-364
303	Devīśataka with com.	... 365-366
304	Nalāyana	... 366-367
305-309	Nalodayakāvya	... 367-372
310-313	„ with com. (Yamakabodhinī)	... 373-380
314	„ „ Tippana	... 380-381
315	„ „ Avacūrṇi	... 381-382
316	„ „ Avacūri	... 382-383
317-318	„ „ Com. (Subodhinī)	... 383-387
319	„ „ „ (Jadhābodhinī)	... 387-388
320	„ „ „ (of Nṛṣimhāśrama and Govindabhakta)	... 388-390
321	„ „ „ (Prakāśinī)	... 390-391
322	„ „ „ (Anvayadīpika and Bhāvabodhinī)	... 391-393
323	Nalodayakāvyaṭippaṇi	... 393-394
324	Nalodayakāvyaṭīvacūrṇi	... 394-395
325	Nāradaṭṭapāṇīcaratīrāsaṃśālanityavihāra	... 395-396
326-329	Nīti Śṛṅgāra and Vairāgya Śatakas	... 396-401
330	Nītiśataka	... 402
331-334	Nīti, Śṛṅgāra and Vairāgya Śatakas with com. (of Dhanasāra)	... 402-410
335	„ „ „ (of Rāmaśi)	... 410-412
336	„ „ „ (Anonymous)	... 412-414
337-338	Nīti and Śṛṅgāra with com. (Anonymous)	... 414-417
339-342	Nītiśataka with com.	... 417-421

No.		PAGES
343	Śingara and Nīṭisataka with com.	... 421-422
344	„ and Vairagyaśataka „ „	... 422-423
345	„ with com.	... 424
346-348	Vairagyaśataka with com.	... 425-427
349	„ with com. in Gujarati	... 428-429
350	„ „ „ in Hindi	... 429-430
351	Nīṭiśāstrasamuccaya	... 430-431
352	Nīpavilāsa	... 431-432
353-358	Naiṣadhīyacarita	... 432-441
359	„ with com. (Naiṣadhīyaprakaśa)	... 441-444
360-361	„ „ „ „tika „	... 444-445
362-365	„ with com. „	... 446-450
366-368	„ „ „ „tika „	... 451-454
369-372	„ with com. (Dīpikā)	... 454-458
373	„ „ „ (by Narahari)	... 458-460
374	„ „ „ „tika	... 460-461
375	„ with com. (Sukhāvabodha)	... 461-462
376	„ „ „ „tika „	... 464-466
377	„ „ „ „tika (Vidyādhari)	... 464-466
378	„ with com. „	... 466-467
379-381	„ „ „ „tika (Bhāvadyotanikā)	... 468-471
382	„ „ „ „tika (Guḍhārthakaśikā)	... 471-473
383-384	„ „ „ „tika (Jīvāru)	... 473-476
385	„ with com. (by Rājanaka Ānanda)	... 476
386	„ „ „ „ (by Īśānadeva)	... 477-479
387	„ „ „ „tippanaka „	... 479-480
388	„ with com. (by Caṇḍupaṇḍita)	... 480-483
389-390	Naiṣadhakāvyaḍīpikā „ „	... 483-486
391	„ „ „ „tika (by Viśveśvarasuri)	... 487
392	„ „ „ „tika (by Ratnacandra)	... 488-489
393	„ „ „ „tika (Dīpikā)	... 489-490

P R E F A C E

The lines on which the work of the Descriptive Catalogue of Manuscripts in the Government Manuscripts Library at the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona, projected in several volumes, is being carried on, have already been explained by me in my preface to the Descriptive Catalogue of Nāṭaka Manuscripts (Vol. XIV) published in 1937 and also in the preface to the Descriptive Catalogue of Alaṅkāra, Saṁgīta and Nāṭya Manuscripts (Vol. XII) published in 1936. The present volume containing a description of the Kāvya Manuscripts in the Government Manuscripts Library is Part I of Section XIII, which comprises not only Kāvya proper but also Caritas, Campūs etc. In view of this wide scope of the Section at least three more parts of the Descriptive Catalogue of this Section will have to be published. This catalogue has been prepared in accordance with the plan of the departmental work on the Descriptive Catalogue of the Govt. Mss sanctioned by the Executive Board of the Institute in 1935 and carried on by me since then with the help of two graduate assistants Mr. M. M. Patkar, B.A. and Mr. S. N. Savadi, B.A. With the help of these assistants I have been able to prepare the press-copies of nearly ten volumes pertaining to the following sections :—

Section III	Vedāṅgas (Nirukta, Chandas etc.)
„ IV	Kalpasūtras, Śulba sūtras etc.
„ XIII	Kāvya, Stotras, prose kāvyas etc.
„ XV	Śilpa, Kośa and Miscellaneous Vijñāna.

The progress of the Descriptive Catalogue work made by me as outlined above does not include the progress made by other scholars to whom different sections were assigned by the Institute several years ago. A detailed report of the progress of the entire scheme of the Descriptive Catalogue of Govt. Mss. upto 31-3-1940 will be found in the Report of the Manuscript department of the

Institute for the year 1939-40. It is, therefore, unnecessary for me to record it in this preface, which is confined only to the progress of my work under the departmental scheme of Cataloguing indicated above. The last volume according to this arrangement was published in 1937 and the present volume is being published three years since then. This delay is due to want of funds, and unless the Government of Bombay sanctions a special grant to the Institute to print off the press-copies of no less than 25 volumes now ready for publication, the present rate of progress in the publication of these catalogues cannot be improved, though the Institute realizes full well the handicap under which scholars, desiring to use the manuscripts in the Govt. Mss. library, have been working since the year 1866 when the first collection of these manuscripts was made by Government.

In the preparation of this volume I have made use of numerous manuscript catalogues, descriptive or otherwise. In particular I am indebted to the *History of Sanskrit Literature* by Dr. A. B. Keith. I have also occasionally consulted the *History of Classical Sanskrit Literature* by Dr. M. Krishnamachariar, published in 1937.

During the last fifteen years my daily contact with the Mss. in the Govt. Mss. Library has led me to the investigation of numerous problems pertaining to the history and chronology of several authors of Sanskrit works. The results of this investigation are already before the world of scholars in the form of my papers contributed to several Oriental Journals, Commemoration Volumes and Proceedings of learned bodies. In April 1939 I published a *Bibliography* of my 166 research papers (from 1916 to 1939) in response to the requests of several research workers. I propose to bring out in 1941 a revised edition of this *Bibliography* which is expected to contain a record of about 200 papers of mine (from 1916 to 1941). A majority of the papers included in this *Bibliography* are based on Mss. in the Govt. Mss. library as also Mss. procured from outside libraries. I must, therefore, thank the Executive Board of the Institute for their kindness in entrusting to me the departmental work of the Descriptive Catalogue of Govt.

Mss. which led me to a close study of the Mss. and also for their appreciation of my use of these Mss for purposes of historical investigation.

In particular I have to thank Dr. V. S. Sukthankar, M.A., Ph.D. the former Secretary of the Institute and Superintendent of the Mss. Department, Dr. S. K. Belvalkar, M.A., Ph.D., the present superintendent of the Mss. Department; Principal R. D. Karmarkar, M.A. the Superintendent of the Publication Department and Dr. R. N. Dandekar, M.A., Ph.D. the present Secretary of the Institute, who in their several capacities have encouraged me to expedite the work of the Descriptive Catalogue of Government Mss. I have also to thank my special cataloguing assistants Mr. M. M. Patkar, B.A. and S. N. Savadi, B.A., whose work in connection with the published and unpublished volumes on which they have been working for the last five years has been found to be entirely satisfactory. They have also helped me in meeting the needs of outside scholars with regard to copies of Manuscripts from the Govt. Mss. library and in sending information regarding the Mss. at the Institute for the use of the Editor of the *New Catalogus Catalogorum of Sanskrit and allied Works and Authors* undertaken by the University of Madras some years ago. Finally I have to thank the entire office staff of the Institute including Mr. Y. R. Junnarkar, B.A. the Assistant Curator and Mr. G. N. Shrigondekar, B.A., the Librarian of the Institute who have ever been prompt in attending to all routine office-work connected with the present Volume.

P. K. Gode,

REGULATIONS OF THE MANUSCRIPTS DEPARTMENT

1. "The Government Manuscripts Library" formed and maintained by the Government of Bombay, and formerly deposited at the Deccan College, Poona, is now, subject to the general control of the Department of Education, Bombay, placed under the direct charge of the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona.

2. The Department is administered by a Superintendent appointed by the Executive Board of the B. O. R. Institute subject to the approval of Government.

3. The Manuscripts are available at the Institute, during working hours, for purposes of *bona fide* study.

4. The Manuscripts in the Library, if, in good condition, and subject to the requirements of Department, are lent out to *bona fide* scholars on their applying for them in writing to the Superintendent of the Department or to the Secretary of the Institute. Such scholars shall, however, execute a bond for the value of the manuscripts required, this value being fixed by the officers in charge of the Library.

5. In the case of scholars from outside India, all requisitions for loans of manuscripts shall be made to the Secretary of State for India in Council, through whom also the transactions in manuscripts shall take place. Such scholars shall execute the necessary bond with the Secretary of State for India in Council, at his discretion.

6. In the case of scholars in India, the execution of the bond shall be necessary before the manuscripts are lent out. When the applicant is not sufficiently known to the Superintendent of the Department, this latter officer shall have the power to call upon the applicant to produce a certificate as to his interest in the study of *Sanskrit* Literature, and of his being a fit person to be entrusted with Government manuscripts. Such a certificate shall have to be signed

by Orientalists of recognised position; or by Government officers of the Provincial or other highest service, not below the rank of a Deputy Collector or Extra Assistant Commissioner. The certificate should contain a reference to works or essays published by the applicant.

N. B.—In the case of scholars residing within the jurisdiction of a Native State, the certificate may be signed either by the Chief Sahib or the Divan or the administrator of the State.

7. All applications for manuscripts shall state the reasons for which the manuscripts are required and the period for which the loan is sought.

8. If any manuscripts belonging to this Library have been used in the publication of an edition, or in any other learned disquisition, the authors should present to the Manuscripts Library a copy of the work or works so published.

9. The number of manuscripts to be lent out at a time to a scholar, and the period of loan, is determined by the officer in charge of the Library. Usually, however, in the case of Indian scholars, not more than five manuscripts are allowed to remain with them at a time, and the period of loan shall not normally exceed six months.

10. Immediately on receipt of manuscripts, the scholars are requested to examine them carefully before signing and returning the receipt-form accompanying the manuscripts, as no complaints will be entertained thereafter.

11. When the manuscripts are returned to the Library they are duly examined, and if found in their original condition, the receipt formerly signed for them is returned and the bond cancelled. The liability of the borrowers ceases only after the return of this receipt.

12. If scholars find that, owing to the work on the manuscripts not being completed within the stipulated period, they cannot return the manuscripts when due, they shall, sufficiently in advance, apply in writing to that effect to the Superintendent of the Department, or to the Secretary of State for India in Council, as the case may be. The period of loan will be extended at discretion. In no case, however, shall any manuscripts be allowed to remain with a scholar longer than two years in India, and five years outside India.

13. The Manuscripts Department reserves to itself the right of refusing to lend out any manuscript to any scholar at any time, and in the case of manuscripts lent out, of demanding their return before the expiry of the stipulated period, if the manuscripts be required for library or other purposes

14. All postal charges shall be borne by the applicant.

15. The Department undertakes to procure on loan, for the members of the Institute, manuscripts from other lending Libraries.

A LIST OF PRINTED CATALOGUES AND REPORTS ABOUT MANUSCRIPTS

The following is the list of works (Catalogues, Reports, etc.) already published embodying the results of the search and preservation of Sanskrit and Prākṛit manuscripts in the Bombay Circle from 1868 to 1915. All lists published up to 1884 have been incorporated in our consolidated Catalogue prepared by Mr. S. R. Bhandarkar, M.A., in 1888. The lists for the subsequent years are to be found embodied in the various Reports published thereafter. These Reports are of considerable value, inasmuch as they give in many cases the history of individual manuscripts, personal details of authors, their chronology, and such other items. All these works are therefore here put together in one place for ready reference.

Papers relating to the Collection and Preservation of the Reports of ancient Sanskrit Literature, edited by order of Government of India, Calcutta, 1878, by Mr. E. A. Gough. This is a useful work for the general history of the Search during the earlier period upto 1878 and contains, among other things, lists of manuscripts bought for Government during the years 1868-69, 1869-70, 1870-71, 1871-72, 1872-73 and 1874-75. All these lists, originally published at different times, were also included in our consolidated catalogue (to be mentioned below) published in 1888.

Report on the results of the Search for Sanskrit Manuscripts in Gujarat during 1871-72, by G. Bühler, Surat, 1872, 11 pages in folio.

Report on Sanskrit Manuscripts 1872-73, by G. Bühler, seven and seventeen pages. Bombay, 1874.

Report on Sanskrit Manuscripts 1874-75, by G. Bühler, 21 pages. Girgaum, 1875.

Detailed Report of a Search of Sanskrit Manuscripts made (in 1875-76), in Kashmir, Rajputana and Central India, by G. Bühler. Extra No. XXXIVA, Vol. XII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1877, Bombay.

Lists of the Sanskrit Manuscripts purchased for Government during the years 1877-78, and 1869-78, and a list of the Manuscripts purchased from May to November 1881, by F. Kielhorn, Poona, 1881.

A Report on 122 Manuscripts, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1880, 37 pages in folio.

Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1880-81, by F. Kielhorn, Bombay, 1881.

A Catalogue of the Sanskrit Manuscripts in the Library of the Deccan College (being lists of the two Viśrāmabāg collections). Part I prepared under the superintendence of F. Kielhorn ; Part II and Index prepared under the superintendence of R. G. Bhandarkar, 1884, 61 pages in folio.

A Report on the Search of Sanskrit Manuscripts during 1881-82, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1882.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1882-83, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1884.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1883-84, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1887.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1884-87, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1894.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1887-91, by R. G. Bhandarkar, Bombay, 1897.

A Consolidated Catalogue of the Collections of Manuscripts deposited in the Deccan College (from 1868-1884) with an Index, by S. R. Bhandarkar.

A Report on the Search for Sanskrit Manuscripts in the Bombay Presidency during 1891-1895, by A. V. Kathawate, Bombay, 1901.

Detailed Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, August 1882 to March 1883, by P. Peterson Extra No. XLI, Vol. XVI of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1883, Bombay.

A Second Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1883 to March 1884, by P. Peterson. Extra No. XLIV, Vol. XVII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1884, Bombay.

A Third Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1884 to March 1886, by P. Peterson. Extra No. XLV of Vol. XVII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1887, Bombay.

A Fourth Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1886 to March 1892, by P. Peterson. Extra No. XLIXA of Vol. XVIII of the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, 1894, Bombay.

A Fifth Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1892 to March 1895, by P. Peterson, Bombay, 1896.

A Sixth Report of Operations in Search of Sanskrit Manuscripts in the Bombay Circle, April 1895 to March 1898, by P. Peterson. Bombay, 1899. This contains also a list of manuscripts purchased by Professor Peterson from 1898-99.

Lists of Manuscripts Collected for the Government Manuscripts Library by the Professors of Sanskrit at the Deccan and Elphinstone Colleges containing the following Collections :—

(i) 1895—1902, (ii) 1899—1915, (iii) 1902—1907, (iv) 1907—1915, (v) 1916—1918, (vi) 1919—1924 and (vii) 1866—68.

Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE Government Manuscripts Library

VOLUMES PUBLISHED

- Vol. I, Part I**—*Vedic Literature, Samhitās and Brāhmanas* pp. xlviii + 420 ; Size :— $9\frac{1}{2}$ inches \times 6 inches. 1916, Compiled by the Professors of Sanskrit, Deccan College, Poona Price Rs. 4
- Vol. XVII. Part I**—*Jama Literature and Philosophy (Āgamika Literature)* pp. xxiv + 390 ; Size :— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1935. Compiled by Prof. H. R. Kapadia, M.A. Price Rs. 4.
- „ „ **Part II**—(*Āgamika Literature* contd.) pp. xxvi + 363 + 24 , Size:— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1936. Compiled by Prof. H. R. Kapadia, M.A., Price Rs. 4.
- „ „ **Part III**—(*Āgamika Literature* contd.) pp. xxxv + 530 , Size.— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1940. Compiled by Prof. H. R. Kapadia, M.A. Price Rs. 5.
- Vol. XII**—*Alamkāra, Saṃgīta and Nāṭya Mss.* pp. xx + 486 Size :— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1936. Compiled by P. K. Gode, M.A., Curator, B. O. R. Institute, Poona. Price Rs. 5.
- Vol. XIV**—*Nāṭaka Mss.* pp. (xviii + 302) ; Size:— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1937. Compiled by P. K. Gode, M.A., Curator, B. O. R. Institute, Poona. Price Rs. 4.
- Vol. XIII, Part I**—*Kāvya Mss.*— pp. (xxiv + 490) Size.— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1940. Compiled by P. K. Gode, M.A. Curator, B. O. R. Institute Poona. Price Rs. 5.
- Vol. II, Part I**—*Grammar Mss (Vedic and Pāṇiniya)* pp. xvi \times 348 ; Size.— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1938. Compiled by S. K. Belvalkar, M.A. Ph.D. Price Rs. 4.
- Vol. XVI, Part I**—*Vaidyaka Mss.*— pp. xxi + 418. Size.— $9\frac{1}{2}$ in. \times 6 in. 1939. Compiled by H. D. Sharma, M.A., Ph.D. Price Rs. 4.

Other volumes in preparation.

For copies apply to :— The Secretary, B. O. R. Institute,
POONA 4, (INDIA).

SYSTEM OF TRANSLITERATION

अ a आ ā इ i ई ī उ u ऊ ū
ऋ ṛ ॠ ṛi लृ l ए e ऐ ai ओ o औ au

क k ख kh ग g घ gh ङ ṅ
च c छ ch ज j झ jh ञ ṇ
ट t ठ ṭ ड ḍ ढ ḍh ण ṇ
त t थ th द d ध dh न n
प p फ ph ब b भ bh म m
य y र r ल l व v श ś
ष ṣ स s ह h

visarga h, anusvāra m.

KĀVYA MANUSCRIPTS

KĀVYA

अन्यापदेशशतक

Anyāpadeśaśataka

No 1

322.
1892-95

Size.—11 $\frac{2}{3}$ in. by 5 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.—10 leaves ; 11 lines to a page , 36 letters to a line.

Description.— Thick country paper , old in appearance , Devanāgarī characters , hand-writing , careless and illegible , corrections made with yellow pigment , words separated by vertical red lines above the last letter of the word.

Age.—Samvat 1822.

Author.—Madhusūdana.

Begins.— tol. 1^b

श्रीकृष्णाय नमः॥

कालियाहि फणाली क्रमणकराली भवन्नघशाली ।

गोपाली करताली नर्त्तनशाली पुनातु वनमाली ॥ १ ॥

पद्मालयासादरदृक्चकोरी पेपीयमानाननचंद्रबिंबः ॥

विघ्नौघविध्वंसविधि विधत्तां राधामयूरीछदिरो मुकुंदः ॥ २ ॥

विद्वन्मनोबिनोदाय सद्युक्तिपरिशीलितं ॥

अन्यापदेशशतकं करोति मधुसूदनः ॥ ३ ॥ etc.

Ends. - tol. 9^b

लेभेयं शुभदा तपोभिरमलैः श्रीपद्मनाभास्तुतं

यद्देशो मिथिलाखिलावनितलालंकारचूडामणिः ॥

तेनेयं मधुसूदनेन कविना विद्यावता निर्मितं

श्लोकानां शतकं हृदे स्मृतिनामन्यापदेशाह्वयं ॥ १०९ ॥

निखयमद्यशतमेतदतिप्रकटार्थवर्णपदसंवलितं ॥

द्वजति कुलंङ्गजवनीरविणामधुसूदनेन कथित्वा रचितं ॥ ११० ॥

इति मैथिलमधुसूदनकृतमन्यापदेशशतकं ॥

सं. १८२२ कार्तिक कृष्ण.....सोमे लि. भट्टदेवदासेनदं ॥

fol. 10^b

राजबल्लभग्रंथे—

प्रागास्थे निलकोणकेयममुखे स्वात शिवे कारयेत् ।

वक्त्रे पश्चिमगे च वह्निखननं सौम्ये खनेनैर्कृति ।

अष्टाविंशति कोष्टकान् परिलिखे कोष्टा सवारक्रमा-

च्छन्यंगारकयोश्च तत्र फणिना शरीरक नो लिखेत् ॥ १ ॥

पूर्वे शिरो भाद्रपदत्रये च मार्गेशिरो दक्षिणदिग्विभागे ।

शेष शिरो फाल्गुनपश्चिमायां ज्येष्ठादि मासे त्रयमुत्तरस्यां ॥ २ ॥

स्वातविधिः ॥

On folio 1^a we have

२५० अन्यापदेशश्लोकसंख्या दोयसैपंचास ॥

पत्र १० रामदत्तस्येदं पुस्तकम् ॥

References.—(1) Mss.—Aufrecht's Catalogus Catalogorum.—1, 20^b,
iii, 5^a.

Printed in Kāvya-mālā 9.

अन्यापदेशशतक

Anyāpadeśaśataka

No. 2

74.

1919-24.

Size.—9 $\frac{1}{2}$ in. by 5 in.

Extent.—6 leaves; 18 lines to a page; 42-44 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī Characters; hand-writing small but clear and legible; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment used for corrections, additional verses in the margins on folios 3^b and 4^a; complete.

The Ms. was copied by one Gopāla Lāla in Nagpur.

Age.—Samvat 1837.

Author.—Madhusudana.

Begins.—fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

काली गहि फणाली क्रमणकराली भवन्नघक्षाली
गोपाली करताली नर्त्तनशाली पुनातु वनमाली ॥ १ ॥

etc. as in No. 1

Ends.—fol. 6^b

लेभेयं शुभदातपोभिरमलैः श्रीपद्मनाभात्सुतं

etc. as in No. 1

इति मैथिलमधुसूदनरुतमन्यापदेशशतकम् ।

संवच्छैलाग्निनागैर्द्वन्द्वे पौषशुक्लपक्षे रविणान्वितायां षष्ठ्यां पुरोहित-
गोपाललालेनालेखि नागपुरे ।

References.—See No. 1

अन्यापदेशशतक

Anyāpadeśaśataka

No. 3

13.
1872-73.

Size.—13½ in. by 5 in.

Extent.—5 leaves, 15 lines to a page; 56-58 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī Characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; text bounded on either side by triple red lines, edges ruled in double red lines; verse-numbers marked with red pigment and corrections made with yellow; left-hand edges of folios injured.

The name of the scribe is given as Muktisaubhāgya who copied the Ms. in the city called Bilāda.

Age. - Śaṃvat 1834.

Author.—Madhusūdana Maithila.

Begins.—fol. 1^a

॥ ए ६० ॥

काली याहि फणाली

etc. as in No. 1

Ends.—fol. 5^a

लेभेयं etc. up to मधुसूदनेन रचितं ११०

as in No. 1

followed by इति मैथिलमधुसूदनकृतमन्यापदेशशतकमिति ॥

श्रीमरुधरदेशे श्रीबिलाडाख्यनगरे संवत् १८३४ वर्षे श्रावण शुदि ५ गुरौ पं

श्रीमृक्तिसौभाग्येन लिखितमिदं पुस्तकं श्रेयसे सतां परिष्कृततराम् ॥ कर-

कृतमपराधं क्षतुमर्हति संतः ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ ए ॥

References.—See No. 1

अन्योक्ति

Anyokti

No. 4

9.
1874-75.

Size.—8½ in. by 4 in.

Extent.—9 leaves; 11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī Characters; not very old in appearance; handwriting legible but not quite clear; left-hand corner of the last folio slightly torn; some stray verses found on the fly leaf.

Age.—The Ms does not appear to be old.

Author.—Not mentioned.

Subject.—An anthology.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

जलस्य । शैत्यं नाम गुणस्तथैव तद्वदुच्चाभाविकी स्वच्छता

किं ब्रूमः शुचितां व्रजंत्यशुचयस्त्वत्संगमाच्छापरे ॥

किं चातःपरमस्तु ते स्तुतिपदं त्वं जीविन जीविन
त्वं चेक्षीचपथे न गच्छसि पथः कस्त्वां निरोद्धुं क्षमः ॥ १ ॥ etc.

Ends.—fol. 9^b

श्रीपरिचयस्य ॥

अतिपरिचयादवज्ञा संततगमनादनादरो भवति ॥

मलये भिल्लपुरंभी चंदनतरुमिधनं च कुरुते ॥ १ ॥

इति अन्योक्तयः ॥ शुभं भवतु ॥ राम ॥

On fol. 1^a we get the following verses:—

॥ अजात धूः वि (scratched out) सुखं जीवति गोगली ॥

अधरे नवबीटिकानुरागो नयने कज्जलमुज्ज्वलं दुकुल ॥

इदमाभरणं नितंबिनीनामितरद्रूपणमंगदूषणाय ॥ १ ॥

मनसः परमाणुतां वदंतः कथमद्यापि न तार्किकास्तुपंते ॥

कनकाचलकांतिजित्वरीणां वनितानां कथमत्र संनिवेशः ॥ १ ॥

हंसो न भाति बलिभोजनवृंदमध्ये गोमायुमंडलगतो न विभाति सिंहः ॥

जात्या न भाति तुरगः खरयु(यू)थमध्ये विद्या न भाति पुरुषेषु निरक्षरेषु ॥ १ ॥

आघ्राय सारस्वतसूत्रमेकं श्लोकद्वयं चापि रघोरधीत्य ॥

लज्जां परित्यज्य वणिक्समाजे पौराणिक(ः)पीठमलंकरोति ॥ १ ॥

वीक्ष्यादर्शे जले वापि यो विदध्यात्मयत्नतः ॥

ऊर्ध्वपुं(?)मं महाभाग स याति परमां गतिं ॥ १ ॥

अथ अन्योक्ति

अन्योक्तिपरिच्छेद

Anyoktipariccheda

No. 5

10.
1874-75.

Size.— 9 in. by 4 in.

Extent.— 44 leaves; 10-11 lines to a page; 32-35 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī Characters; old in appearance, handwriting clear and legible and also appears to be uniform; red pigment used; occasional corrections in margins.

The Ms is said to belong to one Mahādva.

Age.—Sāṃvat 1844.

Author.—Not mentioned.

Subject.—An anthology of verses collected from different sources.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ रवेरन्योक्ति ॥

तस्यैव द्युमणेरयं समुदयः श्रेयांसि वषामीशतु-

र्यस्मादन्यतमस्तमः करिषटा भेतुं न शक्तः क्वचित् ॥

उद्यते समनाकुल्यतपसः सिद्धिर्न साध्येपि च

स्वाध्याये खलु यज्ञसाधनविधौ कस्यास्ति शक्तिग्रहः ॥ १ ॥ etc.

Ends.—fol. 44^a

अंभः कुंभसमुद्भवः किलपपावंभोनिधिं किं तत-

श्चित्रं नद्यधिकांबुपाननिरतः सिंहाद्भजो विश्रुतः ॥

चित्रं तावदिहाश्मनां प्रतरणं तत्कुर्वतः सर्वत-

ख्यातं श्रीरघुनाथकस्य चरितं गेयं न कस्याग्रतः ॥ १० ॥

इत्यन्योक्तिपरिच्छेदः संपूर्णः ॥ श्रीहनूमते नमः । ॐ नमः

श्रीरामाय ॥ ॥ संवत् १८४४ शके १७९(?) प्रवर्त्तमाने प्लवंगनाम संवत्सरे
मार्गशिर्षकृष्णप्रतिपदि भौमवासरे विश्वनाथात्मजमहादेवेन । लिखितोयं
ग्रंथः ॥

॥छ॥ कष्टं जीवति गणिकारजकचिकित्सको व्यासः ॥

दिवसे मरणं परचित्ताम्र(रु?)रंजनावृत्तिः ॥ १ ॥

अमरुशतक

Amaruśataka

No. 6

323.
1892-95. -

Size.— 10½ in. by 4 in.

Extent.— 14 leaves ; 7 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters with वृष्टमात्रा; hand-writing, bold, clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; portions marked with red pigment and corrections made with yellow pigment, complete.

The work is also called शृंगारशतक; vide colophon on fol. 14^a.

Age.— Śaṁvat 1682.

Author.— Amaru—By irony, it is sometimes attributed to Śaṅkarācārya (Aufrecht. Cat. Cat. 1, 27).

Subject.—A number of stanzas describing the sentiment of love.

Begins.—fol. 1^b

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥

ज्यालुष्टिबद्धखटिकासुखपाणिपृष्ठ-

प्रेखन्नाखां शुचयसंवलितोबिकायाः ॥

त्वां पातु मंजरितपल्लवकर्णपुर-

लोभभ्रमद्रमरविभ्रमभ्र[ष्ट]कटाक्षः ।

क्षितो हस्तावलग्नः प्रसभमभिहतो व्याददानौशुकांत

गृह्णन् केशेष्वपास्तश्चरणनिपतितो नेक्षितः संभ्रमेण ॥

आलिङ्गन् धोऽवधूतस्त्रिपुरयुवतिभिः साश्रुनेत्रोत्पलाभिः

कामी वार्द्रापराधः स दहतु दुरितं शांभवो वः शराग्निः ॥ १२ ॥ etc.

Ends.— fol. 14^a

कांते तल्पसुपागते विगलिता नीवी स्वयं बंधना-

द्वासो विश्लथ मेखला गुणधृतं किंचिन्नितंबे स्थितं ।

एतावत्सखि वेद्मि केवलमहं तस्यांगलग्ने पुनः

कोयं कास्मि रतं नु वा कथमपि स्वल्पापि मे न स्मृतिः ॥ १०० ॥

प्रासादे सा दिशि दिशि च सा पृष्ठतः सा पुरः सा

पर्यंके सा पथि पथि च सा तद्वियोगातुरस्य ।

इहो चेत्तः प्रकृतिरपरा नास्ति मे कापि सा सा

सा सा सा सा जगति सकले कोयमद्वैतवादः ॥ १०१ ॥

इति श्रीरसिकसार्वभौमश्रीमदमरुविरचितं शृंगारशतकं समाप्तं ॥ छ ॥

संवत् १६८२ वर्षे श्रावणवदि ३ बुधे followed by

fol. 14^b ॥ शुष्माकं सदसद्विचारविरहव्यापारव्यग्रात्मनां
 गंगानैव विमुक्तिसाधनकरी वाराणसी तादृशी ।
 अस्माकं तु पिनाकधन्विनि भवापस्मारधन्वंतरौ
 भक्तिश्वेज्जलमेव देवतटिनी भूगेव वाराणसी ॥ १ ॥
 गृंगारशतककाव्य ग्रंथ २२५ टका ४

References.—(1) Autrecht's Catalogus Catalogorum Part I, 27^b, II, 5^b, 187^b; III, 7^a

(2) Descriptive Catalogues:— 1 I. O. Cat VII. No 4002; 2 Mad. Des. Cat. Vol XX. Nos. 11917-19, 3 A S. B. Cat. Vol. VII. Nos. 5087-90. Vide also M. Seshagiri Sastri's Report, 189, -94, No. 2 p 47 for the allusion that Śankarācārya had entered the dead body of a king called Amaru. Probably this might be the reason why the work is also ascribed to Śankarācārya. The story, however, appears to be too fabulous to be believed.

(3) Printed Editions — Published in the Kāvya-mālā. The work is also critically edited, with extracts from commentaries and an exhaustive discussion of the different recensions of the work, by R. Simon (Kiel 1893).

अमरुशतक

Amaruśataka

No. 7

38

1871-72.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 17 leaves; 9 lines to a page, 25 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanagari characters; handwriting, bold, clear and legible; occasional marginal notes, yellow pigment used for corrections; complete

The work is here called अमरु.

Age.— Samvat 1860.

Author.— Amaru.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगोपालो जयतु ॥

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

Ends.—fol. 17^b

अथारभ्य यदि प्रिये पुनरहं मानस्य चान्यस्य वा
गृण्णीयां विषरूपिणः शठमतेर्नामापि संक्षेपतः ॥
तत्तेनैव विना शशांकधवला स्पष्टा दृष्टा सा निशा
एको वा दिवसः पयोदमलिनो पायान्मनप्रावृषः ॥ १५ ॥ [११५]

श्रीगोपालो जयतु ॥ श्रीअंबा प्रसन्नास्तु ॥ श्री ॥

इति श्रीअमृतकमहा । कविशिरोमणिऋतअमृतकनामाभिधानाख्यं
काव्यं समाप्तम् ॥ संवत् ॥ १८ ॥ ६० प्रवर्तमाने क्रोधननावदे आषाढे मासे
शुक्लपक्षे सप्तम्यायां पुण्यतिथौ भौमे वारे प्रथमप्रहरे समाप्तम् ॥ स्वार्थे परो-
पकारार्थे च ॥ सर्वेषामक्षैय्यकल्याणमस्तु ॥ छ ॥

On fol. 1^a we have

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमहाकवि अमरैरुक्तकाव्यस्य प्रारंभः ॥

References:— See No. 6

अमरुशतक

Amaruśataka

No. 8

656
1886-87,

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 18 leaves ; 8 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Thick country paper ; not very old in appearance ;
Devanāgarī characters ; hand-writing, very bold, clear and
uniform ; borders and edges ruled in double and single red
lines respectively ; some marginal notes added on fol. 1^b ;
complete.

Age.— Samvat 1861,

[Kāvya] १.

Author.— Amaru, here ascribed to Śaṅkarācārya

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

Ends.—fol. 18^a

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०२ ॥

as in No. 6

followed by इति अमरशतकं श्रीशंकराचार्यविरचितं समाप्तम् ॥

and then again कति तल्पमुपागते etc. upto स्वल्पापि मे न स्मृतिः ॥१॥

as in No. 6

On fol. 1^a we have

पुस्तकं शंकरस्येदं देशस्तज्ञातिगौडमणवाल ॥

संवत् १८६१ मास भाद्रपद कृष्ण ३॥ ॥ पत्राणि १८ ॥

References.— See No. 6.

अमरशतक

Amaruśataka

No. 9

454.
1891-95

Size.— 8 $\frac{2}{8}$ in. by 4 in.

Extent.— 8 leaves ; 14 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description.— Country paper ; slightly worn out ; Devanāgarī characters ; handwriting, clear and legible but not uniform ; verse-numbers marked with red pigment ; fol. 1 mended with a slip of paper ; complete.

Age.— Does not appear to be very old.

Author.— Amaru, here ascribed to Śaṅkarācārya.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

Ends.— fol. 8^b

प्रियकृतपटस्तेयत्क्रीडाविडंबनविह्वलां
 किमपि करुणालापां नन्वीसुदीक्ष्य ससंभ्रमं ॥
 अपि विगलिते रुंधावारे गते सुरताहवे
 त्रिभुवनमहाधन्वीस्थाने न्यवर्तत मन्मथः ॥ १०० ॥
 सालक्तकेन नवपल्लवकोमलेन
 पादेन नूपुरवता मदलालसेन ॥
 यस्ताड्यते वनितया प्रणयापराधा-
 त्सौंगीकृतो भगवता मकरध्वजेन ॥ १०१ ॥
 ॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितं अमरुक्तं समाप्तं ॥ ॥ छ ॥

References.— See No. 6.

अमरुशतक

Amaruśataka

No. 10

455.
 1891-95

Size.— 9 in. by 2½ in.

Extent.— 13 leaves ; 8 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and discoloured ; Devanāgarī characters ; hand-writing not quite clear and legible ; borders ruled in two double black lines ; fol. 13 moth-eaten at the edge and contents also damaged to a certain extent ; almost complete ; fol. no. 13 missing.

Age.— Appears to be old.

Author.— Amaru.

Begins.— fol. 1^b

श्रीमद्भगवत्यै नमः ॥

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

Ends.— fol. 14^b

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०१ ॥
 as in No. 6

followed by इत्यमरकं काव्यं समाप्तं ॥

कांतायाधरपल्लवस्थंमधुनि खंगायते ज्ञप्तिका-

हस्तौ पीनकुचंचलले नखपदं दातुं सखुजंतः ।

तेन ...क्षुरे व्यलेखि ललना शृंगारवारानिधेः

काव्यं शर्मकरं संतां च सरलं चंडीभिधेनामरोः ॥ १ ॥

References.— See No. 6

अमरुशतक

Amaruśataka

No. 11

364.
1887-91.

Size.— 10 in. by 4 $\frac{2}{3}$ in.

Extent.— 11 leaves ; 11 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing, clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines and edges in double black lines ; complete ; occasional marginal notes ; corrections made with white pigment.

The Ms. contains text only with some occasional marginal notes. The colophon at the end, however, states that it contains a commentary by Caturbhujaśīra.

Age.— Appears to be old.

Author.— Amaru.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

ज्याहृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

Ends.—fol. 11^b

कांते तल्पसुपागतेः etc. up to कोयमहेतवाद् १०५

as in No. 6

followed by कापिल्ये चर्चुर्नीतीरपूरतीरतरस्थिते ।

चर्चुर्जने वसता भावचिंतामणिः कृतः १

अमरककविना रचितं शृंगारशतं यथामति मयैतत् ।

व्याख्यातं भो रसिका अस्यां बुद्धिविद्वद्धये भवतां २

अमरकशतकस्येयं टीका संसोधयतां बुधैः

परोपकारकरणशुद्धांतःकरणाहिते ३

इति श्रीमिश्रचतुर्भुजकृता भावाचिंतामाणिनाम्नी अमरकशतक...समाप्ता ॥

References.— See No. 6

अमरकशतक

Amaruśataka

No. 12

322.

1895-98.

Size.— 10 in. by. 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 9 leaves ; 13 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in triple black lines ; folios slightly stained ; complete.

Age.— Appears fairly old

Author.— Amaru

Begins.— fol. 1^b

ॐ नमः श्रीविश्वनाथाय ॥

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

Ends.— fol. 10^a

चरणपतनं सांत्वालापो मनोहरचाटवं ।

कृशतरतनुर्गाढाश्लेषो दृढात्परिचुंबनं

इति बहुकलोमानारंभस्तथापि विस्सहे

हृदयनिहितः कांतः कामं किमत्र करोम्यहं ॥

इति अम(र)कपण्डितविरचितं अमरकशतं समाप्तं ॥

श्री शुभं भवतु ॥

References.— See No. 6

अमरुशतक

with

टीका कामदा

No. 13

Amaruśataka

with

Commentary Kāmadā

458.
1891-95.

Size.— 12½ in. by 5 in.

Extent.— 44 leaves ; 2 lines to a page ; 34 letters to a line. (text)
6 „ „ „ „ ; 44 „ „ „ „ (comm.)

Description.— Country paper ; well-preserved ; Devanāgarī characters ; text is written in bold hand-writing, while the commentary is written in small hand, text in the middle and the comm. above and below it ; folios numbered in both margins.

The Ms. breaks at the 68th stanza.

Age.— Does not appear to be very old.

Author (of the text.) — Amaru.

„ („ „ comm.)— Jñānānanda Kalādhara Ravicandra.

Subject.— The commentary is supposed to explain the text in a double sense viz. that of sensuous love and dispassionateness.

Begins (text).—fol. 2^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

ज्याष्टष्टिबद्ध etc. as in No. 6

„ (com.) fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

विद्या वितरति मुक्तिं भुक्तिमविद्या च तां भजिष्यामः ॥

या चरमाचरमा या शक्तिः सा नः शिषं दिशतु ॥ १ ॥

तद्भुभयरसपरिपाटीपरिहृतवाटीमिमां रम्यां ॥

कुरुतेऽमरुशतटीकां ज्ञानानंदकलाधरः ॥ २ ॥

योऽसौ भाग्यवता विभक्तबालितज्ञानाद्भुतानंद-

यो वात्स्यायनकामतंत्रविलसत्कैलिक्रियाकौशलः ॥

व्याचक्षेऽत्र रसद्वयं कविकुलालंकारचूडामणिः
 श्रीलश्रीरविचन्द्र एष पिशुनां मात्सर्यतामुत्सृजन् ॥ ३ ॥
 यदि स्यात्परमानन्दे कामानन्दे च वासना ॥
 तदा संसेव्यतां धीराष्टीकेयं कामदा सदा ॥ ४ ॥
 क चातिकर्कशः शांतः क चातिललितः शुचिः ॥
 एकत्र वाक्ये व्याख्यातुस्तावहो कौशलकवेः ॥ ५ ॥
 निर्विघ्नप्रारिप्सितशतकसमाप्तिकामो ग्रंथकृदिष्टदेवतां कीर्त्तयन्नाह ॥
 ज्येति अंबिकायाः पार्वत्याः कटाक्षोऽपांगदर्शनं ॥
 त्वां पातु रक्षतु अत्र संबोधनपदेऽप्यनुक्ते युष्मच्छब्देनापेक्ष्यते ॥ etc.

Ends (text).—fol. 42^a

मुग्धे मुग्धतयैव नेतुंमखिलः कालः किमारभ्यते
 मानं धत्स्व धृतिं वधान ऋजुतां दूरे कुरु प्रेयसि ।
 सख्यैवं प्रतिबोधिता प्रतिवचस्तामाह भीतानना
 नीचैः शंस हृदि स्थितो ननु समे प्राणेश्वरः श्रोष्यति ॥ ६७ ॥
 पीतो यतः प्रकृतिकामपिपासितेन तस्या मयाधररसः प्रच्युरः प्रियायाः ॥
 तृष्णा ततः प्रभृति मे द्विगुणत्वमेति लावण्यमस्ति बहु तत्र किमत्र चित्रं ॥६८॥

Ends (com).—fol. 42^b

तत्र अधररसे बहुलावण्यमस्ति यतः पीयते तस्मीरसं न भवतीति एतत्तु
 बहु लावण्यं सलिलमिति किं वा लवणस्य भावो लावण्यं तद्यत्रास्ति लवणरसे
 पीते तृष्णावृद्धिर्भवति किमत्र चित्रं शांतपक्षे तस्य गुरोः आसमंतात् अधररस-
 ओष्टपुटविभागात् यो रसः उपदेशरूपः मया पीतः अर्थात् श्रुतः ततः प्रभृति
 तृष्णा न अतः हेमे लक्ष्मिन्त्वं याः गच्छ कथंभूता कामपिपासिते प्रिया तत्र
 उपदेशे लावण्यं द्विगुणत्वमेति अत्र संसारे बहुचित्रं किं अस्ति अपि तु किमपि
 न हीति भावः ६८ छ छ छ छ

References.—Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 28^a; ii, 5^b, 187^b; iii, 7^a.

The text with the comm. of Jñānānanda Kalādhara is described in the I. O. Cat. Pt. VII. Nos. 4003-5. See also R. Mitra's Notices, Vol. II, No. 557 and Vol. VII. No. 2393.

अमरुशतक

Amaruśataka

with

with

टीका शृंगारतरङ्गिणी

Commentary Śṛṅgāratarāṅgiṇī

No. 14

320.
—1884-87.—

Size.— $6\frac{3}{8}$ in. by $11\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 62 leaves ; 27-28 lines to a page ; 16 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanāgarī characters ; hand-writing, clear, legible and uniform borders beautifully ruled on all sides ; complete.

The Ms. contains the following works:—

(1) अमरुशतक with टीका folios 1-62^a(2) चिमनीचरित्र ,, ,, 62^b-71

the latter work comprises No. 357 of 1884-87

Age.— Śaṁvat 1764

Author (of the text).—Amaṁu.

,, (,, ,, comm.)— Sūryadāsa.

Begins (text).— fol. 1^a

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

,, (com) fol. 1^a

॥ छ० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः

अमरुशतकपद्यशतं । रसपूर्णं किञ्चिदाकलय्यासौ ।

सूर्यदासस्तुते । शृंगारतरङ्गिणी टीकां ॥ १ ॥

टीकांतरं सद्गुणमस्ति तस्य । कोथोनया नेति विचारणीयं ।

विलासिनो मंडिनमंडितस्य । भूषांतरं किं न विशेषहेतुः ॥ २ ॥

कर्त्तव्यविघ्नविधातकरमिष्टदेवताज्ञां सत्तरूपं मंगलं शिष्याशिक्षार्थमादौ

निबध्नाति ॥ etc.

Ends (text).— fol. 61^b

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०१

as in No. 6.

Ends—(com) fol, 61

कोपि वियोगी स्वगतं विचारयति भो चेतःतद्विगोगतुरस्य तस्यायोऽयं
वियोगस्तेनातुरस्य चैकाप्यपरा प्रकृतिर्नास्ति अस्ति च किं तदाह प्रासादे सा
धवलगृहे सा पथि २ मार्गे २ सा दिशि दिशि सर्वास्तु दिक्षु सा पृष्ठतः पृष्ठ-
भागे सा पुरोऽग्रे सा पर्यंके उत्संगे सा तस्मादाश्वर्यं सकले जगति सा सेत्य-
द्वैतवादः किं अद्वैतवादस्तु एकमेवाद्वितीयं ब्रह्मेत्यस्ति अयं अपूर्वकः इत्यर्थः
पूर्वाद्धैन यावन्त एव सा सा शब्दाः प्रयुक्ताः तावन्त एवोत्तरार्द्धेनूदिता विशेषो-
ऽलंकारः तथा च काव्यप्रकाशे एकमपि यदैकेनैव स्वभावेन युगपदेनेकत्र
वर्तते अद्वितीयो वि षः यथा सावसइतु ऊहि अ ए सच्चि अर्थास्तु सा अस-
वणेस्तु अस्तारिताण सुंदर...कासं कस्य पावाणा १ नायिका स्वीया प्रौढा
नायकोष्ट (?) कूलःअवासात्मको विप्रलंभशृंगारः ॥ १०१ ॥

followed by यावद्भूधरभूमिभालुविधवो यावत्कृतं वैष्टयं

यावत्पूजितरामनामविमलं तावत्क्षितौ नंदतु

टीकेयं विमला विचार्य रचिता सौजन्यरत्नाकरः

श्रीसूर्येण तदीयशुभ्रयशसा ख्यातिं च यातु ध्रुवं ॥ १ ॥

गच्छतः स्वलनं कापि भवेदेव प्रमादतः

हसन्ति दुर्जनाःस्तत्र समादधति सज्जनाः ॥ २ ॥

इति श्रीअमरुशतटीका श्रृंगारतरंगिणी संपूर्ण ॥ लिखिता अज-

मेरमध्ये आत्मार्य ॥ संवत् १७६४ वर्षे चैत्रवदि तृतीया भृगुवासरे.

Then follow some stray stanzas.

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

अमरुशतक

with

टीका रसिकसजीवनी

No. 15

Amarusataka

with

Commentary Rasikasañjivani

459.

1892-95.

Size.— 15 in. by 7 in.

Extent.— 26 leaves ; 17 lines to a page ; 52-54 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī

[Kāvya] 3.

characters ; closely written , handwriting small, clear and legible but not uniform , veises marked with red pigment and corrections made with yellow ; complete

The following endorsement is to be seen on fol. 1^a —
अथामरुकृत शृंगारशतकं सटीकं प्रारभ्यते ॥ इदं पुस्तकं पांडितदुर्गाप्रसाद
शर्मण ॥ तत्पत्रसंख्या ॥ २६ ॥ शुभम्

Age.— Appears to be old.

Author (of the text).— Amaru.

„ (, „, comm) — Arjuna Varmadeva, son of Dharma Varma belonging to the Bhoja family. Cf the following lines from the A. S. B. Ms. No. 5091 :—

क्षिताशुभः शुभदधर्मनरेन्द्रसु-
वार्त्रजां जगति भोजकुलप्रदीप' etc.

Begins.— (text) fol. 1^b

ॐ ज्याकृष्टबद्ध etc.

as in No. 6

„ — (com.) fol. 1^b

ॐ श्रीगणेशाय नमः श्रीगुरवे नमः ॐ नमः सरस्वत्यै ॥
ॐ देवी रतिर्विजयति मृगनाभिचित्रपत्रावलीपृथुपथोधरसीम्नि यस्याः
भाति त्रिलोकविजयोपनतस्वकान्तप्रक्रान्तसाधकनिशाण न कालिकेन ॥
भूलास्योत्सविति सविभ्रममतिमूर्च्छद्वितंबनस्तना
संकीर्णे वयसि स्मिताद्रभणितिस्सा पार्वती पातु वः
यस्याः कर्णतटं दृशावगमतां तूर्णे तदन्तःपथे
गत्वा द्रष्टुमिवेश्वरं हृदि कृताधिष्ठानमाकुण्डने
अमरुकवित्वदुमरुकनोदनविनिहता
न संचरति शृंगारभणितिर्यन्यानां कर्णशुणलेषु ॥
आपद्यन्तं विकासं कथमपि कुमुदानीव कार्कश्यदीप्य-
त्सूर्यारष्ट्रप्रबंधव्यसननिपतितान्युत्तमानां मनांसि
आविर्भावं भजन्ते यदि न बुधगुरोर्मन्मथप्रौढिकाराः
क्रीडायासः कलानाममरुकसुकवेः केप्यमी श्लोकपादाः
क्षिताशुभः सुभदधर्मनरेन्द्रसुवार्त्रजां जगति भो ज्वलनप्रदीपः
प्रज्ञानवानमरुकस्य कवेः प्रसारः श्लोकाशतं विवृणतेर्जुनवर्मदेवः ॥

अद्युत्पत्तिमतामत्र प्रबोधाय सचेतसाम्
काव्याभिनेयोलङ्कारलक्षणं लिख्यते मनाम् ॥

तत्रायमादिमभ्याशंसनश्लोकः ॥ ॐ ज्याकृष्टetc., the first verse of the text and then सर्वमंगलायाः कटाक्षः त्वां पातु रक्षतु किं विशिष्टः ज्याकृष्टेत्यादि बाणासनगुणकर्षणेन रचितो यः etc.

Ends.— (text) fol. 26^b

प्रासादेetc. up to कोयमद्वैतवादः as in No. 6

„ — (com.) fol. 26^b

कश्चिद्वियोगी स्वगत पितर्कयति तद्विरहातुरस्य ममान्याप्रकृतिर्नास्ति
प्रासादाधिष्ठानमेवातोस्मादहो आश्चर्यं सासेति कोयं जगति अद्वैतवादः
आत्मनोप्यलिखितत्वेन स्यास्तादात्म्यम् विशेषोलकरः यत्रैकमने कस्मिन्नारे-
वस्तुविद्यमानतया गुणपदभिधीयते सौ वाच्यो विशेष इति ॥ यथा ॥ हृदये
चक्षुषि वा चित्तवासावभिनवयौवना वसति वयमत्र निरवकाशा विरमकृत-
पादपतनेन ॥ पूर्वार्धेन यावन्त एव सा शब्दाः प्रयुक्ताः तावन्त एवोत्तरार्धे नानु-
दिता शिखरिणी छन्दः ॥ १०२ ॥ सम्पूर्णं ॥ रसिकसञ्जीवनी नाम
शृंगारशतकटीका ॥ कृतिरियं महाराजाधिराजवरिचूडामणि श्रीमदञ्जुन-
वर्मदेवस्य ॥

References.— 1 Mss.— Aufiecht's Catalogus Catalogorum 1, 28^a,
ii, 187^b; iii, 7^a

Fol described Mss. Cf. 1 Bikaner Cat. 1880, p 243;
2 A. S. B. Cat. Vol. VII Nos. 5090-91.

Both the text and the commentary have been published in the Kāvya-mālā.

अमरुशतक

with

टीका रसिकसञ्जीवनी

No. 16

Size:— 11 3/4 in. by 4 in.

Amaruśataka

with

Commentary Rasikasañjivani

324.

1892-95.

Extent.— 78 leaves ; 9 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs ; handwriting, clear and legible but not uniform ; borders ruled in double black lines ; portion on some folios not quite legible due to diffusion of ink ; yellow pigment used to wipe out an endorsement on fol. 1^a ; folios 3 and 9, missing, almost complete.

Age.— Śaṃvat 1665.

Author (of the text).— Āmaru.

„ („ „ comm.)— Arjuna Vatmadeva.

Begins.— (text) fol. 2^a

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

„ (comm) fol. 1^b

॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

देवी रतिर्विजयते etc. as in No. 15

Ends.— (text) fol. 80^b

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०१ ॥

as in No. 6

„ (comm) fol. 80^b

कश्चिद्वियोगी etc. up to एवोत्तराद्धेऽनूदिताः ॥ छ ॥

as in No. 15,

followed by समाप्तेयं रासकसंजी(वि)नि टीकाकृतिर्महाराधि-
राजवीरचूडामणिश्रीमदजुनवर्मदेवस्य ॥ छ ॥ श्रीविठ्ठलेशः शरणं मम

॥ छ ॥ श्री ॥ संवत् १६६५ वर्षे माघ वदि ७ भौमे इदं पुस्तकमिदमलेखि

॥ छ ॥ श्री ॥ ॥ श्रीकृष्णा शरणं मम ॥ ॥ नृसिंहेन लिखितं इदं पुस्तकं ॥

References.— See No. 15

अमरुशतक

with

रसिकसञ्जीवनी

Amaruśataka

with

Rasikasañjivānī

No. 17

490.

1887-91.

Size.— 12 $\frac{1}{4}$ in. by 4 $\frac{3}{4}$ in

Extent.— 46 leaves, 14 lines to a page, 42 letters to a line

Description.— County paper, old in appearance, Devanagari characters, handwriting clear, legible and uniform; red pigment used, complete.

Age.— appears to be old.

Author (of the text) -- Amaru.

,, (,, ,, comm.)— Arjuna Vatmadeva.

Begins.— (text) fol. 1^b

ज्याकुष्टिबद्ध etc. as in No. 6

,, (comm) fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

देवी रतिर्विजयते etc. as in No. 15

Ends.— (text) fol. 46^a

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०६ ॥

as in No. 6

,, (comm) fol. 46^a

कश्चिद्वियोगी etc. up to तावत् एवोत्तरार्द्धे नोदिताः ॥ १०६ ॥

as in No. 15

followed by छ शिखरिणी छंदः समाप्तेयं शृंगारशतकस्य रसिक-
संजीविनीकृतिरियं महाकवेः श्रीअमरस्य अक्षरमात्रपदस्वरहीनं व्यंजन-
संधिविवर्जितरेफं साधुभिरेव ममक्षमनीयं को हि न समुज्झति शास्त्रसमुद्रे ?
यादृशं पुस्तकं etc. ... खलु लेखकस्य

कवित्वे रंगे च वीरत्रय शिखरस्य धत्ते न टिकातु-

नितांतमंतर्धिद्वन्द्वखानांमुदमद्वितीयं ॥ १ ॥

महाकवीनामसुहृत् नृपाणां काव्येषु गेयेषु चिरं यदस्ति ।
 तद्विरचूडामणिरर्थजातं तदेव गूढं सुलभी करोति ॥ २ ॥
 इति टीकाकारस्य श्लोकद्वयं शुभं भवत् छ छ

References.— See No. 15

अमरुशतक

with

रसिकसञ्जीवनी

No. 18

Amaruśataka

with

Rasikasañjivānī

367.

1887-91.

Size.— 11 $\frac{3}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 33 leaves, 16 lines to a page, 45 letters to a line.

Description — Country paper, old in appearance; Devanāgarī characters, handwriting clear and legible; borders and edges ruled in black lines, fol. 7 slightly torn; folios 4-6 missing

The Ms. breaks at the 100th stanza.

Age.— Appears to be old.

Author (of the text).— Amaru.

„ („ „ comm.)— Arjuna Varmadeva.

Begins.—(text)fol. 1^b

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

„ (comm) fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीमत्सर्वज्ञाय नमः ॥

देवी रतिर्विजयते etc. as in No. 15

Ends.— (text) fol. 36^b

चञ्चुः प्रीति etc. up to निर्दिति संतनोति ॥ ११ ॥
 as in No. 6

Ends—(comm) fol. 36^b

साभिलाष प्रियाश्लेषसंगमप्राप्तिस्तावदूरत एवास्तु । कस्तादृश सुकृत-
राशिर्यस्यैवं संपद्यते । तन्मंदिरोपांतरथ्य । भ्रमणमपि अनिर्वचनीयं ।

followed by (text) कांते तल्पमुपागते विगलिता नीवी स्वयं बंधना-
द्वासो विश्रुयमेखला

References.— See No. 15

अमरुशतकटीका

called

रसिकसञ्जीवनी

No 19

Amaruśatakatikā

called

Rasikasañjīvanī

169.
1875-76.

Size.— 9⁹/₁₀ in by 3⁹/₁₀ in.

Extent.— 112 leaves, 8 lines to a page; 33 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance, handwriting clear, legible and uniform, borders ruled in double black lines, some folios very brittle and discoloured; complete.

Age.— Appears to be fairly old.

Author.— Arjunavarṇmadeva.

Begins.—fol. 1^b

श्रीमदत्तरायाश्वातमसतरणये नमः ॥

देवीरतिर्विजयते मृ सृगनाभिचित्र

पत्रावल्ली पृथु पयोधरसीम्नि यस्याः ॥

भाति त्रिलोकविजयोपनतस्वकान्त-

प्रक्रान्तसायकनिशाणजकालिकेव ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 112^b

यत्रैकमनेकस्मिन्नाधारे वस्तु विद्यमानतया ।

युगपदद्विधीयते(ऽ)सावत्रान्य स्याद्विशेष इति ॥

यथा ॥

हृदये चक्षुषि वाचि तत्र सैवावाऽभिनवयौवनाय सति । पूर्वार्धं यावत्त
एव सा शब्दाप्रयुक्तास्तावन्न एवोत्तरार्द्धेऽनूदिताः ॥ ॥ ॥ समाप्तोयं रासिक-
संजीविनीटीका कृतिर्महाराजाधिराजवरचूडामणिश्रीमदज्जुनवर्म-
देवस्य ॥ शुभमस्तु followed by पंचनदी नारायणस्येदं पुस्तकम्

References.-- See No. 15

अमरुशतक

with

टीका भावचिन्तामणि

Amaruśataka

with

Commentary Bhavacintāmaṇi

No. 20

321.
1884-87.

Size — 13½ in by 5¾ in

Extent. — 42 leaves ; 12 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description. — Country paper, old in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders and edges of folios 1-11 and 37-42 ruled in red lines ; edges of first two folios slightly injured ; complete.

Age. — Appears to be old.

Author (of the text). — Amaru.

„ („ „ comm.) — Caturbhuja Miśra.

Begins. — (text) fol. 1^b

ज्याकुष्टिबद्ध etc. as in No. 6

„ (comm) fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

एकं चुंबति योपयोधररसं गृह्णाति संश्लिष्यति

प्रायोऽन्यामपरां प्रसादयति यः संप्रेक्ष्यते यं मृदुः ॥

कस्याश्विचक्रं कुचग्रहं प्रकुरुते संसेवते योनिशं

जृगारं त्विति तं नमामि सततं गोपालबालं हरिं ॥ १

इह ग्रंथारंभे विघ्नविघ्नताय शिष्टाचारपरिप्राप्तं मंगलमाचरति ॥ ज्याकृष्टि etc.]

Ends.— (text) fol. 42^a

प्रामादे सा etc. up to कोयमद्वैतवाद ॥ १०७ ॥

as in No. 6.

„ (comm) fol. 42^a

अयं कोऽद्वैतभावः । कथं जात इति भावः । समयोगस्यासंभवात् । प्रम-
दावियुक्तः । कश्चिदप्रीत्या तन्मयं जगत्पश्यन्नेव माहेति भावः । वियोगी वाथ
योगी वा अद्वैतापत्तिमिरुच्छतीत्युक्तेर्विरहेऽद्वैतावभासो भवत्येव । अत्र सकल-
वाक्यस्य सेति कारकेन व्याधत्वात्कारकदीपकोलंकारः ।

कांपिल्ये स्वर्धुनीनीरपुरतीरनरस्थिते ।

चतुर्भुजेन वसता भावचिन्तामणिः कृतः ॥

अमरककविना रचितं । शृंगा

References.— 1 Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* i, 28^a ; ii, 5^b ;
iii, 7^a.

अमरशतक

with

टीका भावचिन्तामणि

No. 21

Amaruśataka

with

Commentary Bhāvacintāmaṇi

365.

1887-91

Size.— 11 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 52 leaves ; 11 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and uniform but not quite legible ; ink, on one part of almost all the folios, diffused ; subject-headings marked with red pigment ; borders ruled in black ink ; marks of water are to be seen on the folios ; edges of the first two and the last two folios slightly damaged.

Age.—Sāṃvat 1726.

Author (of the text).—Amaru.

„ („ „ comm)—Caturbhuja.

Begins.—(text) fol 1^b

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

„ (comm) fol. 1^b

॥ श्रीकृष्णाय नमः ।

एकां चुंबति etc. as in No. 20

Ends.—(text) fol. 51^b

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०७ ॥

as in No. 6

„ (comm) fol. 51^b

अयं कोऽद्वैतवादः etc. up to चतुर्भुजेन वसता भावचिन्तामाणि

कृतः ॥ १ ॥

as in No. 20

followed by अमरुकविना रचितं शृंगारशतं यथामति मयैतत् ।

व्याख्यातं भो रसिका आस्यांशुविवृद्धये भवतां ॥ २ ॥

अमरुकशतकस्येयं टीका संशोधयतां बुधैः ॥

परोपकारकरण शुद्धांतःकरणाहिते ॥ ३ ॥

इति श्रीमिश्रचतुर्भुजकृता भावचिन्तामाणिनाम्नी अमरुकशतक-

टीका समाप्ता ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

सर्वं कर्मकृतं विद्वान् विदुष्वैराग्यभागभवेत् ॥

निर्विकल्पः सदा तिष्ठेत्तत्त्वचिन्तापरो भवेत् ॥ १ ॥

सुखमस्तु सकलजगतां ॥ परमात्मने नमः ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीः ॥ इह

पोथिका पत्रः ५२ अंके पत्र बावन छेः इह पोथी जोधराज गोदी काकी पढि
वाकी छै ॥ सं १७२६ सावण सु ७ इह पोथी जोधराजनै कृपाकरि अर-
मिश्रजी श्रीहरिनामजी लिपिदीन्ही छै ॥ सुः सांगानैरि ॥

सर्वजीव सुषी होह ॥ आशीर्वादः ॥ श्रीः ॥

References.— See No. 20

अमरुशतक

Amaruśataka

with

with

टीका बालबोधिनी

Commentary Bālabodhini

No. 22

271.
1884-86.
Size.— 10 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 34 leaves, 12 lines to a page, 42 letters to a line.

Description.— Country paper; white in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing, clear, legible and uniform; red pigment used for marking the portion while yellow pigment for corrections; complete.

The commentary was composed in Sāhvat 1840.

Age.— Does not appear to be very old.

Author.— Nandalāla.

Begins (text).—fol. 1^a

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

„ (com) fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीकृष्णचरणाम्भोजं भक्तध्रुमरसेवितं ।

स्वानंदमकरंदाढ्यं भजेभीष्टार्थं सिद्धये ॥ १ ॥

अमरुशतपद्यानां शृंगाररसशालिनाम् ।

जशरूपकृते टीका नन्दुनेयं विरच्यते ॥ २ ॥

चिकीर्षि(त)पद्यशतविघ्नविघाताय कृतमाशीरूपं मंगलं शिष्यशिक्षार्थ-
मादौ निबध्नाति । अंबिकायाः जगन्मातुः कटाक्षः त्वां पातु । किं विशिष्टः
ज्याकृष्टीत्यादि । ज्यायाः मौर्व्या आकृष्टिराकर्षणं तत्र बद्धो रचितः etc.

Ends (text).—fol. 33^b

प्रासादे सा etc. up to कोयमद्वैतवादः ॥ १०१ as in No. 6.

Ends (com).—fol. 33^b

पर्यंके उत्संगे खट्वायां वासा किं च सकले जगति सा साह इत्ययमं-
द्वैतवादः कः । अद्वैतवादस्तु एकमेवाद्वितीयं ब्रह्मेत्येवं रूपः । अयं त्वपूर्वको

द्वैतवाद इत्यर्थः । अत्र पूर्वार्द्धे यावन्तस्तच्छब्दाः प्रयुक्तास्तत्परामर्शार्थं तावन्त एवोत्तरार्द्धे कथिताः । अत्र नायिका स्वीया प्रौढा नायकोऽनुकूलः प्रवासात्मको विप्रलम्भः शृंगारो रसः । मंदाक्रांता छंदः । इयं सैकशतश्लोकीशृंगारदीपिका नाम अमरूकविना कृत्वा कोमटिशृपालाय समर्पिता । यद्यपि पुस्तकान्तरे कचिच्छ्लोकानामन्यथा न्यूनाधिभावो दृश्यते । तथाप्यत्र संप्रदाया-
नुरोधेनैते व्याख्यातां ॥ १०१ ॥ छ ॥

नाम्री यस्य यशो रूपो यशः करण इत्यम् ।

यथार्थे प्रथिते लोके टीकेयं तत्कृते कृता ॥ १ ॥

श्रीमन्नाहटवंशाब्धौद्विजराज इवामलः ।

राजते जशरूपाख्यो नाहटो भूरिभाग्यश्रुत ॥ २ ॥

सन्त्येके गुणिनोऽत्र तेषु विरला लोकागुणग्राहिणो-

लभ्यास्तेषु परोपकारनिस्ता नूनं जनाः पंचषाः ।

द्वित्रास्तेष्वनहंकृताः क्षितितले ध्रुविष्ठविस्तारके

किं वा स्युर्जशरूप एव हि मन्यन्तीदृग्विधो दृक्यथे ॥ ३ ॥

व्यासवंशाब्धिसंभूतो नंदलालाभिधानवान्

श्रीविक्रमपुरे टीकां कृतवान्बालबोधिनीं ॥ ४ ॥

श्रीमच्छ्रीगजसिंहाख्ये शासति क्षितिमंडलं ।

खवेदवसुध्वर्षे टीकेयं फाल्गुने वृता ॥ ५ ॥

॥ इति श्रीअमरूकशतकटीका समाप्ता ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

This is the only Ms. of this commentary recorded by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum.

अमरूकशतक

with

टीका विदग्धचूडामाणि

No. 23

Amarusataka

with

Commentary Vidagdhaçūḍāmaṇi

270.

1884-86.

Size.— 11½ in. by 4½ in.

Extent.— 28 leaves ; 10 lines to a page ; 38 letters to a line

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing, clear, legible and uniform ; borders ruled in black lines ; fol. 1 missing ; white chalk occasionally used for corrections.

For the name of the commentary and its author cf. the post colophon of Ms. No. 24 below

Age.— Samvat 1665.

Author (or the text.)—Amaru.

,, (,, ,, comm.)— Rudramadevakumāra.

Begins.—fol. 2^b

(text) आलोलामलकावलीं तां विभ्रच्चलकुण्डलं
किञ्चिन्मुष्टविशेषकं तनुतरैः स्वेदांभसः शीकरैः
तन्मायत्सुरतांततांतनयनं वक्त्रं रतिव्यत्यये
तत्त्वां पातु चिराय किं हरिहरस्कंदादिभिर्हैवतैः ॥ ३ ॥

,, com.) fol. 2^a

.....त्कालकृतापराधः कामीव । यथा कश्चिदाद्रीपराधः कामी युवतिर्ज्ञा-
रीभिः हस्तावलग्नः स न क्षिप्यते तथा वथा बलात्कारेण बन्नांचलं गृह्णंस्ता-
ड्यते तथा केशेषु लग्नाक्षिरस्यते etc.

Ends (text).— fol. 29^a

चक्षुः प्रीतिप्रसक्ते मनसि परिचये चिंत्यमानास्थुपाय-
श्चाद्ये रागे गुरुत्वं प्रविकसति । तरां गोचरे दूतिकायाः ।
आस्तां दूरेण तावत्सरसदयितालिगंनानांदलाभ-
रुतेहोपांततरश्याभ्रमणमपि परां निवृत्तिं संदधाति ॥ ११३ ॥

,, (comm).— fol. 29^a

कोपि सानुरागो नायको ब्रवीति । स तु कांताश्लेषसंतोषप्राप्तिस्तावदूरे
तिष्ठतु किं तु त सा भवनसमीपमार्गपरिभ्रमणमपि परमं सुखमुत्पादयति यतो-
नुरागनिर्मले मनसि तथा परिचये क्रियमाणोपाये कं सति केनोपायेन
एतया सह परिचयो भवतिमुपायं करोमि पश्चात्परिचयादनंतरं संयोगे विषये
दूतिकायागोचरे गुरुत्वं समुल्लसति चातुर्यमतिशयेन स्फुरति ॥ इति अमर-
कृतसमाप्तं ॥ शुभमस्तु ॥

संवत् १६६५ वर्षे आश्वजबदिसप्तमी ॥ ७ ॥ ६ ॥

References.— Aufrecht records only one Ms. of this commentary
viz. No 366 of 1887-91 in his *Catalogus Catalogorum*,
III, 7^a

अमरशतक

with

टीका विदग्धचूडामणि

No. 24

Amaruśataka

with

Commentary Vidagdhacūdāmanī

456

1891-95,

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 7 leaves ; 21 lines to a page ; 62 letters to a line.

Description.— Country paper ; very old in appearance , Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs ; hand-writing, very small but clear, legible and uniform ; closely written ; borders ruled in black lines ; square blanks in the centre of the folios ; edges of folios slightly injured ; red pigment used , fol. 1 missing.

Age.— Samvat 1491; Śaka 1362

Author (of the text.) — Amaru

„ („ „ „ comm.)— Rudramadevakumāra.

Begins.— (fabruptly) fol. 2^b

(text) कथमपि सवि(खि)क्रीडाकोपाद्राजेति मयोदिते
कठिनहृदयः स(श)य्यां त(त्य)क्त्वा बलाद्गतयेव सः ।
इति सरभसधस्त प्रेम्णि व्यपेतघृणेस्पृहं
पुनरपि हतव्रीजं चेतः करोति करोमि किं ॥ १५ ॥ etc.

„ (comm) fol. 2^a

सापराधो नायको नायकां प्रत्याह हे कठिनहृदये निगूढांतः कोपा
निगूढमध्यकोपा इदमाकारगोपनं मम हृदयं

Ends.— (text) fol. 8^b

चक्षुः प्रीतिः etc. up to निर्दृष्टिं संदधाति ॥ १४ ॥ as in No. 23

Ends—(comm) fol. 8^b

कोपि सानुरागो नायको हूते etc.

up to चातुर्यमतिशयेन स्फुरति॥ छ ॥

as in No. 23

followed by अमरकशतमिदिमित्थं स्वबुद्धिविभवाद्गता वितत्वज्ञः
रुद्रमदेवकृता(मा)रो विदग्धचूडामणिर्न्यवृणोत् ॥ छ ॥ ग्रंथ ७४६ श्री.

॥ शुभमस्तु लेखकपाठकयोः ॥ छ ॥

संवत् १४९१ वर्षे शाके १३६२ प्रवर्तमाने । फाल्गुनवदि १ शनौ
पुस्तकं

अमरकशतक

with

टीका विदग्धचूडामणि

No. 25

Amarusataka

with

Commentary Vidagdhaçūḍāmaṇi

366.

1887-91.

Size.— 10 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{1}{5}$ in.

Extent.— 10 leaves ; 19 lines to a page ; 55 letters to a line.

Description.— Country paper ; white in appearance ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः ; hand-writing beautiful, clear and legible ; borders ruled in triple red lines ; square blanks in the centre of folios ; one corner of folios slightly torn.

Age.— Samvat 1643.

Author (of the text).— Amaru.

,, (,, ,, comm.)— Rudramadeva.

Begins (text).— fol. 1^a

।। ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ज्याकृष्टिबद्ध etc. as in No. 6

,, (comm) fol. 1^a

पावत्याः कटाक्षो वक्रालोकनं त्वां पातु रक्षतु etc.

Ends (text).— fol. 10^b

चक्षुः प्रीतिः etc. up to निवृत्तिं संदधाति

as in No. 23

„ (comm) fol. 10^b

कोपि सानुरागो नायको ब्रूते etc up to चातुर्थमतिशयेन स्फुरति
as in No. 23

followed by अमरशतकमिदं etc. up to विदग्धचूडामणि-
व्यवृणोत as in No. 24

ग्रंथाग्रं ७४६ श्रीः श्रीशुभमस्तु लेखकपाठकयोः ॥ संवत् १६४३ वर्षेः
अश्वनि मासे वदि १३ बुधवासरे । लिखितं मुनिसौभाग्यखेखरेणः ॥ श्री
गुरुभ्यो नमः ॥ श्रीः

अमरशतक

with

टीका विदग्धचूडामणि

No. 26

Amaruśataka

with

Commentary Vidagdhacūḍaṃṇi

457.

1891--95.

Size.— 11½ in. by 4½ in.

Extent.— 9 leaves; 11 lines to a page ; 40 letters to a line. (text)

6 „ „ „ „ „ ; 52 „ „ „ „ „ (comm.)

Description.— Country paper ; very old in appearance ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास; hand-writing bold for the text and small for the commentary ; borders ruled in two double black lines ; square blanks in the centre of folios and in the margins ; verse-numbers marked with red pigment ; this is a पञ्चपाठी Ms. having text in the middle and commentary all around ; complete ; one edge of the folios slightly injured.

Age.— Samvat 1579.

Author (of the text).— Amaru.

„ („ „ comm.)— Rudramadeva,

Begins (text).—fol. 1^a

॥ ६० ॥ ज्याकृष्टिवद्ध etc. as in No. 6

,, (tippanaka) fol. 1^b

॥ ६० ॥ पावर्वत्याः कटाक्षवक्रावलोकनं त्वा पातु रक्षतु etc.

Ends (text).—fol. 8^b

चक्षुः प्रीतिः etc. up to निवृत्तिं संदधाति ॥ १६ ॥

as in No. 23

followed by अमरुशतमिदमिच्छं स्वबुद्धिविभवाद्रसाब्धितत्त्वज्ञः ।

रुद्रमदेवकुमारौ(रो)विदग्धचूडामणेर्यदृणोत् ॥ १७ ॥ (११७)

इति श्रीअमरकविवरचितं श्रीअमरुशतकाभिधान काव्यं समाप्तं

॥ छ ॥ संवत् १५७९ वर्षे लि० ।

Ends (tippanaka).— fol. 8^b

कोपि साधुरागो नायको ब्रवीति etc. (११७) up to चातुर्यातिशयेन

स्फुरति as in No. 23

followed by इति श्रीअमरुशतकस्यावचूरि परिपूर्णाः जाताः ॥

लिखिता मुनिना पुण्यराजेन स्वविनोदाय ॥ छ ॥

अमरुशतकटीका

Amarusatakāṭikā

No. 27

129.
1882-83.

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 6 leaves ; 14 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing small but clear and legible ; borders ruled in double black lines ; edges of folios damaged but the contents are in tact.

The Ms. is fragmentary and breaks off at the middle of the 15th stanza

[Kāvya] 5.

Age.— Appears to be old.

Author.— Kokasambhava.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

शिरस्तुपाददानाय प्रारध्व(ब्ध) परिपंथिनां ॥

अवलंबेऽविलंबेन वैकुण्ठचरणांबुजं ॥ १ ॥

प्रत्नूहमन्तमातंगविहारणपटीयसे ॥

पंचास्याय नमस्तस्मै रजताचलवासिने ॥ २ ॥

अकालंकरणं शंभोर्मरणं सुरविद्विषां ॥

शरणं सर्वभूतानां भजामि तरुणं महः ॥ ३ ॥

यः साहित्यसुधांभोधौ निष्णातः कोकसंभवः ॥

तनुतेऽमरुकस्यासौ टीकां निष्टंकिताशयां ॥ ४ ॥

पर्याया अपि लिखिताश्चाकांक्षाः पुरितायतः सर्वाः ॥

बहुलतरा टीकेयं नो वाच्या स्यादतो बुधैः ॥ ५ ॥

श्रीमदमरुकनामा कविर्निबंधं निर्मिमाणो महाजनाचारानुरोधेन निर्विघ्न-

समाप्तिप्रचयफलमिष्टस्मृतिपुरस्सरमाशीरूपं मंगलमभिधत्ते ॥ ज्याकृष्टीति॥

ज्याकृष्ट्या मौर्व्यार्कषणेन बद्धो रचितः etc.

Ends.— fol. 6^a

इतीत्थं सरभसमविचार्य ध्वस्तप्रेम्णिपरित्यक्तहाईव्यपेतघृणे निरस्तघृणे
तस्मिन् जने हतव्रीडा सुक्तलज्जां मनः पुनरपि यथापूर्वं स्पृहां रंतुमिच्छां
करोत्यहं किं करोमि । वारयितुं न शक्नोमीत्यर्थः । कृत्रिमकोपा.....

Aufrecht records only two Mss. of this Commentary

viz. Nos. $\frac{129}{1882-83}$ and $\frac{62}{1883-84}$ in his catalogus catalogorum.

अमरुशतकटीका

Amarusātakatīkā¹

No. 28

69.
1883-84.

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 35 leaves ; 12 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper ; very old and worn out ; Devanāgarī characters ; careless and illegible hand-writing ; red and yellow pigment used , corrections made every now and then ; edges of folios slightly damaged ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author.— Kokasambhava.

Begins.— fol. 1^b

॥ ६० ॥ शिवाभ्यां नमः ॥

शिरस्सु पददानाय etc. as in No. 27

Ends.— fol. 35^b

वेदातिनामिव सकले जगति अयं वक्ष्यमाणः अद्वैतवादः कः न द्वैतं
अद्वैतस्य वादः अद्वैतवादः कः.....*

अयं कः प्रासादे सा दिशि दिशि च सा पृष्ठतः सा पुरः सा पर्येके सा
पथि पथि च सा सा सा etc. अयमित्यर्थः । हंहो देश.....*

॥ छ ॥ श्री ॥ शिवमस्तु सर्वजगतः ॥

अश्वघाटीकाव्य

Aśvadhātīkāvyā

No. 29

325.

1892-95

Size.— 7½ in. by 4½ in.

Extent.— 6 leaves ; 9-10 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in single pencil lines ; right-hand side of the folios extremely injured ; complete in 26 verses.

Age.— A modern copy.

Author.— Jagannātha Paṇḍita.

* Letters are illegible.

Subject.— A minor Kāvya in 26 verses.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ।

नमः श्रीसकलराक्षसद्वन्द्वमनाय अंका.... द्रुतक्षितजमंकानभिज्ञ शशि-
शंकाकरास्य सुष्ठुमं टंकारिचापमनुलं.....etc.

Ends— fol. 6^a

रामनाम्नः स्वपुत्रस्य कामनापूरणोत्सुकः

अश्वधाटीं जगन्नाथो विश्वह्वयामचीकरत् ॥ २६ ॥

इति पंडितराय जगन्नाथस्य कृतिरश्वधाटी संपूर्णा श्रीरस्तु कल्याण-
मस्तु श्री छ छ

References.— 1 Mss.— Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 34^b ;
ii, 7^a ; iii, 8^b.

Cf also A. S. B. Cat. vol. VII No. 5218

Printed in the Subhāṣita-ratnākara, Bombay 1872.

अष्टकs

Aṣṭakas

No. 30

460.
1891-95

Size.— 10 $\frac{1}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 7 leaves ; 15 lines to a page ; 40-42 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters with occa-
sional वृद्धमात्राs ; hand-writing closely written but clear and
legible ; red pigment frequently used for verse-numbers and
topical headings and yellow pigment for corrections ;
borders ruled in two double black lines ; square blank space
in the centre of every folio.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Subject.— Description of various subjects, each subject being de-
voted a collection of 8 or 9 verses.

Begins.— fol. 1^a

॥६०॥ शीतांशुस्ते केचिन्नित्वे ये करे विपदि बाष्ठां ।
गर्भमिति चंद्रवदने । सत्पुरुषाष्टमिदं गदितं ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 7^b

आदाय वारि परितः सरितां सुखेभ्यः
किं तावदर्जितमतेन महार्णवेन ।
क्षीरीकृतं च बडवादहने द्रुतं च
पातालकुक्षिकुहरे विनिवेशितं च ॥ ९ ॥
सहस्राष्टकं ॥ १६ ॥ इति श्री.....लेखि

आनन्दकाव्य (सटीक)

Ānandakāvya with
Commentary

No. 31

108.
1875-76.

Size.— 13 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.—49 leaves ; 10-11 lines to a page ; 45 letters to a line. Com

” ” ” ” ” ” ” ” ” 30 ” ” ” ” Text

Description.— Smooth country paper ; Kaśmīri Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; text in the middle of the folios with the comm. above and below it ; yellow pigment used for corrections.

Age.— Does not appear to be old.

Author.— Ānanda.

Begins.— (text) fol. 1^a

सुमित्रात्मजसुप्रीतो निरुद्धबलहर्षितः ।
हरिद्विभूतये वोस्तु रामश्रवणयथ वृत्रहा ॥ १ ॥ etc.

Begins.— (com.) fol. 1^a

ओं श्रीगणेशाय नमः ।

ओं पार्वती पातु नो देवी वीतरोगा भयापहा ।

अभीष्टफलसम्यक्तौ साहाय्यं कुरुतां मम ॥ १ ॥

अतिरमणीयं सुललितपदं सद्गणालंकाररीत्यनुगतं सर्वरसानुस्यूतं नीति-
प्रचुरं षट्षष्टिश्लोकनिबद्धं बालसुविज्ञेयं काव्यं रचयत्यानन्दनामा कविः
सुमित्रात्मजेति etc.

Ends—(text) fol 48^b

चलथन्त्रं समाभज्य विदेहबलसंमतः ।

द्विजेनानुमतो लेभे दृक्सुधां यद्वलात्सितः ॥ ३ ॥

„ (com) fol. 49^a

तथा द्विजेनानुमतः द्विजानामिनो द्विजे नो ब्राह्मणश्रेष्ठः पिता कश्यप-
स्तेनानुमतो गच्छ सिद्धिं प्राप्नुहीति तथा च भारतम् ॥ अतः परं यथैवावतरितं
तथैवान्तर्धृतम् ॥

This is the only Ms referred to by Aufrecht in his
Catalogus Catalogorum.

आसफविलास आख्यायिका

Āsafavilāsa Ākhyāyikā

No. 32

732. (ii1)

1886-92.

Size.— 7 $\frac{1}{2}$ in. by 3 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 19^a-23^b leaves ; 8 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description — See No. $\frac{730 (i)}{1886-92}$.

Author.— Jagannātha Paṇḍita.

Subject.— A work in praise of Nawab Āsaphakhāna.

Begins.— fol. 19^a

श्रीगजवदनाय नमः ॥

अस्ति समस्तप्रशास्तभूपालमस्तकमणिमयूखमास्तालालितचरणनखर-

शरादिन्दुचंद्रिकाचयचमत्कारचुलकितचराचरांतरमितिभिरधोराणिः सपुलक-
सुरासुरसुंदरी समुद्रीयमानस्फारपारदपरंपरा सहोदरयशः सुधापटलसंगवा-
मांगितवामांगीकवामदेवकलेकलेवरप्रतिभद्रीकृतलोकालोकावनिधरो महस्त-
रुणतरणिकिरणसरणिसमुल्लासितजगदंडमंडलपुंडरीकः । etc.

Ends.— fol. 23^b

अथ सकललोकनिस्तारविस्तारितमहोपकारपरंपरापराधीनमानसेन प्रनि-
दिनमुद्यदनवयह्वयगद्यपद्याथनेकविद्याविद्योतितांतःकरणैः कविभिरुपास्यमानेन
कृतयुगीकृतकलिकालेन कुमततृणजालसमाच्छातिवेदवनमार्गविलोकनाय
समुद्रीपितसत्तर्कदहनज्वालाज्वालेन मूर्त्तिमतेव नवावाससफषानमनः प्रसा-
देन द्विजकुलसेवाहेवाकिवाङ्मनः कायेन माथुरकुलसमुद्रैदुनागायमुकुन्देनादि-
ष्टेन श्रीसार्वभौमसाहिजहानप्रसादाधिगतपंडितरायपदवीविराजितेन लै(तै)
लंगकुलावतंसेन पंडितजगन्नाथेनासफविलासाख्येथमाख्यायिका निर-
मीयत सेधमनुग्रहेण सहृदयानामनुहिनमुल्लसिताभवतात् ॥

इति श्रीतैलवेगिनाटीयकुलोद्भवश्रीपंडितराजजगन्नाथविरचिता आख्या-
यिका समाप्ता ॥ श्री ॥ ॥

ईश्वरविलासकाव्य

Īśvaravilāsakāvya

No. 33

273.
1884-86.

Size.— 11½ in. by 5 in.

Extent.— 55 leaves ; 10 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; red pigment used for colophons ; complete.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Kṛṣṇa Kavi.

Subject.— A historical Kāvya describing the life of Īśvarasingha (vide colophon of sarga XI “ इति श्रीमदीश्वरसिंहचरित्रे श्रीकृष्ण-
कृतौ ” etc. on fol. 46^a) son of Savai Jayasinga of Amber.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीहयाननो जयति ॥
विशुद्धलिसमानमंजुमहसा पीतांबरोद्योतिनी
लावण्यैकललामधामललनां कांचिद्वधानं भजे ॥
ह्रीलं भिन्नजयोषितां भवमयाभीलं सलीलं हर-
त्रीलं प्रावृण्णिजप्रसारिजलदश्रीलंधिशीलं महः ॥ १ ॥

fol. 6^a इति श्रीकृष्णभट्टकृतावीश्वरविलासे वंशालुचरितं नाम प्रथमः
सर्गः ॥ १ ॥

fol. 9^b इति श्रीमदीश्वरचरिते ब्रह्मपुरीवर्णनं नाम द्वैतीयः सर्गः ॥ २ ॥

Ends.— fol. 55^b

सेनासागरपूरपूरितधरा चक्रे समंतादहो
वेगादीश्वरा(र)सिंधभूपतिकलानाथे गृहीतोदये ।
सद्यः संप्रति सर्वतः समकुचत्पर्यस्तपन्नब्रजो
राणाकस्य स दुर्यशो मधुकरः सैन्योद्यपद्माकरः ॥ ३६ ॥
आयातः पुरुहूत एष धरणेर्वीराग्रणीरीश्वरः
प्रोद्यद्धारणवारिदैर्हयबलशेख्चंडपूर्वानिलैः ॥
शंपाशक्तिसम्बद्धदीप्तिविसरैः शौर्योष्मविस्तारणैः
स्तद्राणाकहृदुत्थदर्पदहनः शान्तो भवत्तावता ॥ ३७ ॥
इति श्रीमदीश्वरविलासे कविश्रीकृष्णे कृते राणापराभवो नाम
चतुर्दशः सर्गः ॥ १४ ॥

This is the only Ms. of the work, recorded by
Aufrecht in his Catalogus Catalogorum 1, 61^b.

ईश्वरशतक
with
टीका

No. 34

Īśvaraśataka
with
Commentary

109.
1875-76.

Size.— 13³ in. by 6 in.

Extent.— 26 leaves ; 12 lines to a page ; 40-42 letters to a line.

Description.— Smooth county paper, Kāśmīrī Devanāgarī characters, hand-writing clear, legible and uniform, portion marked with red pigment and corrections made with yellow, the Ms contains different diagrams on the folios.

Age.— The Ms. does not appear to be very old.

Author.— Avatāra.

Begins. (text)— fol. 1^b

ओं श्रीस्वात्मने शुखे शिवायों नमः ।

ओं स वः पायायेन निन्ये वा सुकिर्तिजहार ताम् ।

तपोपाधा(या)त्तुं कोपायः स्मरस्य जहार ताम् ॥ १ ॥

,, (com) fol. 1^b

स वः पायादित्यादिग्रन्थारंभे त्रिविधविघ्नोपघातार्थकविना नमस्कार-
वाक्यवद्वाचितं सूचितं etc.

Ends.— (text) fol. 26^b

भो भो भविष्यभावी भवि भावै भव भीषुवः ।

भवाय भव वा भावि भवाभिभवभावामित् ॥ ११६ ॥

,, (com) fol. 26^b

भो भो भव महेश्वरभानां नक्षत्राणां विभुः चंद्रः जटेन्दुरित्यर्थः तस्य
आभादीप्तयः ताभिर्विगता इभस्य गजासुरस्य विभा वैभवं यस्मात्तादृशस्त्वम-
वरक्षमाभित्यर्थः अर्थः प्रकरणं लिंगमित्यलंकारज्ञः भावीयः भवाभिभवः
संसारखलीकारस्तस्य यो भावः सत्ता तद्भित् भव वा शब्दो विकल्पे भो भो
इति प्रधानामंत्रणे अत्र...नः कृतान्तात् भियो भयस्य भवस्य श्रुत्यातिस्थानं
ततः द्व्यक्षरोयं श्लोकः ११६ इति श्रीमहाकव्यवतारकृतमीश्वरशतकं
सटीकं समाप्तम् तत्सत् ॥

References.— Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 61^b; ii, 12^a.
Printed with the comm. in the Kāvya-mālā, IX.

उदयभानुकाव्य

Udayabhānukāvya

No. 35¹274.
1884-86.

Size.— 9 in. by 4 in.

Extent.— 85 leaves ; 7 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanagari characters ; old in appearance , hand-writing clear and legible but not uniform ; red and yellow pigment used , borders ruled in double, triple and two double black lines ; many folios missing ; incomplete.

This is a fragmentary Ms.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins— (abruptly) fol. 3^a

सौदर्यमकरंदस्य चिरंतननर्त्तक शिखामणोरानर्त्तश्चुमिरश्चुमिरापदामनेक
लोकाशयविभक्तारागातिनिवेशवेशविलासिनीकुचपीठमर्दकपीठमर्दकविह्वलक-
विटजनानाभिधाना राजधानी ॥ etc.

Ends.— fol. 160^b (180^b)

यावत्ता कवयिविनिहितो गादगाढाङ्गुरागा-
स्तावत्तावत्कमधिकपरीतापकारी ममाश्नुत् ।
तद्ज्ञातोसि प्रकटकपटागास्संसारपारं
प्राप्तो हंते विनमविनमभ्रातरेषौजलिस्ते ॥ १ ॥
रे संसार विलोक्य सागरसमं त्वां भीतभीतो भव-
प्राप्तः सेतुकृते ततः सपदिरेरापमृषा मानवं ।
यावत्तस्य पदं स्पृशामि समश्नु...द्भवात्
गोष्यदंनो जाने हृदि निद्रवो सपदि ते तस्यापि विस्थादिति ॥ २ ॥
समाप्त ॥ ॥

उद्दाराघवकाः य

Uddārarāghavakāvya

No. 36

369.
1887-91.Size.-- 10 $\frac{3}{4}$ ln. by 4 in.

Extent.— 67 leaves; 8 lines to a page; 36-38 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; hand-writing clear, legible and uniform; folios slightly discoloured; borders ruled in double black lines; red and yellow pigment used; fol. 23^a blank; complete.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Mallamallayācārya.

Subject.— A poem describing the early life of Rāma.

Begins.— fol. 1^a

श्रीगोपीजनबल्लभाय नमः ॥

अस्ति प्रशस्तः प्रकृतेः परस्तादायः पुमान्केवलचित्स्वरूपः

स्थानंदपूर्णः सदसत्प्रपंचबाह्यांतरव्याप्तबहुप्रकारः ॥ १ ॥

अनंतकीर्तिं तमनंतकोटिब्रह्मांडभांडादृतरोमरंध्रं ॥

समाधियोगैरपरोक्षयंतो भजन्ति नित्यं हृदि नित्ययुक्ताः ॥ २ ॥ etc.

fol. 8^b इति सु(ख)स्वस्वप्नाकलितरघुनाथदत्तवरप्रसादसहजसारस्वतसाकल्प-
पदांकितमाधवसुधीतनयकविमल्लमल्लयाचार्यविरचिते उद्दाराघवे महा-
काव्ये प्रथमसर्गः ॥ छ ॥

fol. 17^b इति etc. द्वितीयसर्गः ॥ छ ॥Ends.— fol. 67^a

नवशोसिते नासिकं धयी सा विरटंती विपिनानि वेपयंती ।

खरदूषणयोः पुरः पतित्वा निजदत्तांतमजिज्ञप्सिशाटी ॥ १०७ ॥

श्रुत्वा तत्परिभवमूलमुत्पतिष्णुर्वर्तिष्णः समिति परान्निराकरिष्णुः ॥

रक्षोभिः सदसिखरप्रलापः प्राज्वालीदनल इवाज्यपूरसिक्तः ॥ १०८ ॥ छ ॥

इति श्रीसुखस्वप्नाकलितरघुनाथदत्तवरप्रसादसहजसारस्वतशाकल्पपदां-
कमाधवसुधीतनयकविमल्लमल्लयाचार्यविरचिते उद्दाराघवे महाकाव्ये
नवमः सर्गः ॥ छ ॥ श्रीमद्भोवर्द्धनोद्धरणधीरः शरणं मम ॥ पुस्तकमिदं
कल्याणरायाणाञ्च

References.— 1 Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum, i, 65^b,
11, 13^a; iii, 15^a.

For described Mss. cf. I. O. Cat pt. VII, Nos. 3922-23

उदारराघवटीका

Udārarāghavatika

called

called

शिशुबोधिनी

Śiśubodhinī

No. 37

805.

1886-92.

Size.— 10½ in. by 3¾ in.

Extent.— 7 leaves, 19-20 lines to a page, 60-65 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; hand-writing clear but very small and closely written; portion on some folios is scratched out, edges of folios slightly worn out, borders ruled in double black lines; incomplete.

The Ms. breaks off at the 44th verse.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Mahādeva.

Subject.— A commentary on the Udārarāghava of Mallamallācārya.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥

देवं विन्नपतिं प्रणम्य वरदं श्रीशारदा सर्वदां

श्रीकालीं कुलदेवतां च मतिदान्सर्वान्गुरुन्सादरं ।

कुर्वेहं शिशुबोधिनीं मितपदव्याख्यां यथा मूलत-

स्तूदारादिकराघवस्या(स्य)जडधीर्विद्वान्महद्वेवकः ॥ १ ॥

शेष्टस्त्री बलवशेन योखिलं न्यायशास्त्रममलाशयः परं ।

व्याकरोद्विबुधराजसंक्षिप्तौ गोपिनाथयुरुमानमामि तं ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 7^b

यत्र माधवी लतायां मञ्जुमञ्जरी न छन्दरावह्वरी न । सा मञ्जरी न ।

यत्र मंजरी सौरभं न तच्च सौरभं न । यत्र सौरभे षट्पदाः भ्रमराः न संति
अयमाशयः । यत्र माधवी लता नास्ति तद्वनमेव नास्ति । सर्वाणि वनानि वा
संतीलता सहितानीत्य... ..

This is the only comm. referred to by Aufrecht in his
Catalogus Catalogorum ii, 13.

ऋतुसंहार

Rtusamhāra

No. 38

324.
1884-87.

Size.— 12 $\frac{1}{8}$ in by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 11 leaves ; 10 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible, bold and uniform ; colophons of every chapter and folio-numbers are written in red ink ; borders in triple red lines ; folio-numbers in both the margins.

The work is ascribed to Kālidāsa. It contains the description of six seasons of the year.

Age.— Samvat 1859.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— fol 1^b

॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ षड्ऋतुवर्णनं ॥

प्रचंडसूर्यः स्पृहणीयचंद्रमाः सदावगाहक्षतवारिसंचयः ॥

दिनांतरम्योभ्युपशांतमन्मथो निदाघकालः समुपागतं प्रिये ॥ १ ॥

निशाः शशांकक्षतनीलराजयः क्वचिद्विचित्रं जलयंत्रमंदिरं ॥

मणिप्रकाराः सरसं च चंदनं शुचौ प्रिये यांति जनस्य सेव्यतां ॥ २ ॥

सुवासितं हर्म्यतलं मनोरमं प्रियासुखोद्धासविकंपितं मधु ॥

सुतंत्रगीतं मदनस्य दीपनं शुचौ निशीथेऽनुभवन्ति कामिनः ॥ ३ ॥

नितंबविबैः सद्गुलमेखलैः स्तनैः सहाराभरणैः स चंदनैः ॥
 शिरोरुहैः स्नानकषायवासितैः स्त्रियो निदाघं शमयंति कामिनां ॥ ४ ॥
 नितान्ताक्षरसरागरांजितैर्नितंबिनीनां चरणैः सन्तुष्टैः ॥
 पदे पदे हंसकृतानुकारिभिर्जनस्य चित्तं क्रियते समन्मथं ॥ ५ ॥ etc.

folio 3^a इति श्रीविशेषकाव्ये कालिदासकृतौ ग्रीष्मवर्णनो नाम प्रथमः सर्गः ॥१॥
 folio 5^a इति etc. प्राद्वर्णनो नाम द्वितीयः सर्गः ॥२॥
 folio 6^b इति etc. शरद्वर्णनो नाम तृतीयः सर्गः ॥३॥
 folio 8^a इति etc. हेमंतवर्णनो नाम चतुर्थः सर्गः ॥४॥
 folio 9^a इति etc. शिशिरवर्णनो नाम पंचमः सर्गः ॥५॥

Ends.— fol. 11^b

उत्कंपितानि हृदयानि मनस्विनीनां बालैः प्रियंगुसहकारकृताधिवासैः ॥
 उद्वासितैः परभूतस्य मदाकुलस्य ओत्रप्रियैर्मधुकरस्य च गीतशब्दैः ॥ ३२ ॥
 रम्यः प्रदोषसमये पटुचंद्रभासैः पुंस्कोकिलस्य विरुतं पवनः सुगंधिः ॥
 मत्तालिपूथविरुतं निशसीधुपानं सर्वं हि शासनमिदं कुसुमायुधस्य ॥ ३३ ॥
 छायां जनः समभिकांक्षति कामिनीनां गीतं तथैव हि पुनः किरणाच्च भानोः ॥
 हर्म्येषु चातिपृथुशीतलकेषु नित्यं कांतासुखं ससुपयह्यतु शीतलत्वात् ॥ ३४ ॥

इति श्रीकविकालिदासकृतवृत्तसंहारे विशेषकाव्ये वसंतवर्णनो
 नामः षष्ठः सर्गः ॥ ६ ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं श्रूयात् ॥ संवत् १८५१ का मिति
 भाद्रमासे कृष्णपक्षे तिथौ तृतीयायां चंद्रवासरे ॥ लिखिता पंचेवरमध्ये
 शिवनाथेन ॥ श्रीरघुनंदनकिंकरेण ॥ स्वपठनार्थं ॥ श्रीरस्तु ॥

References.— (1) Aufrecht's Catalogus Catalogorum:— i, 73^a; ii, 14^a; iii, 16^a.

(2) Winternitz— *History of Indian Literature*:— Vol. III pages 46, 109–111, 114, 643f.

(3) A. B. Keith— *History of Sanskrit Literature*:— pages xiii. 82–4, 99, 107.

(4) Printed Editions:— Numerous editions have been published of which the following are notable:—

1 with the com. of Manirāma, Nirayāsāgara Bombay;
 2 Ed. with संस्कृत comm. बालबोधिनी by A. B. Gajendra-
 gadkar with intro, notes and appendices, 1916; (3) with

notes and Engl. translation by Sītārāma Ayyer, 1897; (4) by B. G. Kher and V. R. Nerurkar, (5) by M. R. Kale; (6) ed. with preface of Sir William Jones, by Herman Kreyenberg, 1924, Hannover.

ऋतुसंहार

Rtusaṁhāra

No. 39

275.

1884-86.

Size.— 10½ in. by 2¾ in.

Extent.— 21 leaves; 5 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; edges slightly worn out; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform, margins ruled in double black lines; folios numbered in left and right-hand margins, folio 21^b blank; slightly moth-eaten; yellow pigment occasionally used for corrections.

The work is called ऋतुवर्णन.

Age.— Samvat 1754.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

विशेषकांत (प्रचंडसूर्यः) स्पृहणीयचन्द्रमाः etc.

as in No. 38

folio 4^b इति श्रीकालिदासरुतौ श्रीष्मवर्णनो नाम प्रथमः सर्गः ॥

Ends.— fol. 20^b

आकंपितानि हृदयानि etc. up to शासनमिदं क्लृप्ताशुधस्य

as in No. 38

followed by —

बहुलकुलमरम्यः कामिनां कामभूतः पथिकजनबधुनां चित्तसंतापहर्तुः ॥

मधुकरपिकनादैर्जातबादप्रयंबः प्रदिशतु सुखमाशु प्रायशो विवंशताः(?) ॥३२॥

सुदुपवनविधुतैश्चूतशाखिसनैः सुरमितसकलाशो रम्यचन्द्रप्रकाशः ॥
जनितमदनवेगः कामिनीसंगयोग्यः सुखयतु मधुमासः कांतहर्म्याधिवासः ॥३३॥

इति श्रीकालिदासकृतौ ऋतुवर्णने वसंतवर्णनो नाम षष्ठः सर्गः
समाप्तं ऋतुवर्णनं काव्यं संपूर्णं ॥ ॥ श्री शुभं भवतु ॥ संवत् १७५४ ॥
भाद्रपदकृष्णचतुर्थ्यां भौमवासरे शुभदिने पुस्तकमिदं लिखितं रुपमभिणा
आत्मपठनार्थं परोपकारार्थं च ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दियते ॥ राम श्री

References.— See No. 38

ऋतुसंहार

Rtusānhāra

No. 40

370
1887-91,

Size.— 11½ in. by 5 in.

Extent.— 6 leaves ; 16 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; edges slightly worn out ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; वृद्धमात्रा used, fol. 6 slightly moth eaten ; square blanks in the centre of the folios ; borders ruled in two double black lines ; folios not numbered.

Age.— The Ms. appears to be old

Author.— Kālidāsa.

Begins.—fol. 1^a

॥ ६० ॥ नमः श्रीपरमात्मने ॥

प्रचंडसूर्यः स्पृहनी(णी)यचंद्रमाः etc.

as in No. 38

folio 2^a इति श्रीकालिदासकृतौ ऋतुश्रीष्मवर्णनो नाम प्रथमः सर्गः ॥

Ends.—fol. 6^b

कुंदैः सविभ्रमवद्बृहसितावदातैरुद्योतितान्युपवनानि मनोहराणि ॥

चेतं ह्यनेरपि हरति निवृत्तरागं प्रागेव रागमलिनानि मनांसि पुंसं ॥ २४ ॥

आलब्धचन्दनरसाः स्तनसक्तहाराः कन्दर्पदर्पशिथलीकृतगात्रयष्टयः ॥

मासे मधौ मधुरकोमलभृङ्गनादैर्नार्यो हरन्ति हृदयं प्रसभं नराणां ॥ २५ ॥

इति श्रीविशेषमहाकाव्ये कालिदासविरचिते ऋतुसंहारे वसंतवर्णनो
नाम षष्ठम सर्गः ॥ ॥ श्री अहिपुरमध्ये । श्रीनागपुरीतपागळे ॥ पं० श्रीशिव-
सुंदरशिष्य अमृतसुंदर । तत् सिष्यहेमसुंदरेण लिखितं ॥ सुकीय आत्मन-
पावनाय । चिरं नंदतु कर्मरत्नप्रसादात् ॥

References.— See No. 38

ऋतुसंहार

Ritusañhāra

No. 41

464.
1891-95.

Size.— 9 in. by 2½ in.

Extent.— 23 leaves ; 5 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and musty ; edges damaged ;
Devanāgarī characters ; carelessly written ; borders ruled
in double red and black lines ; something written on
fol. 1^a.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रचंडसूर्यः स्पृहणीयचंद्रमाः etc. as in No. 38

folio 5^b इति श्रीकालिदासकृतौ ऋतुसंहारकाव्ये ग्रीष्मवर्णनो नाम प्रथम सर्गः
folio 9^b इति etc. प्रावृद्धवर्णनं नाम द्वितीयः सर्गः
folio 14^b इति etc. शरद्वर्णनं नाम तृतीयः सर्गः
folio 17^a इति etc. हेमंतवर्णनं नाम चतुर्थः सर्गः
folio 20^a इति etc. शिशिरवर्णनं नाम पंचमः सर्गः

End.— 23^b

नानामनोज्ञकुसुमदुग्धमध्वितां तान्दृष्ट्वान्यपृष्टविवदाकुलसंधिदेशात् ॥

शैलेयजालपरिणद्धशिलोत्तलांतान्दृष्ट्वा जनः क्षितिभूतः सञ्चुपैति सर्वाच्च ॥ २५ ॥

नेत्रे निमीलति विरोदिति जातमोहान्त्राणात्त्वरेण विरुणद्धि विरैति चोच्चैः ॥
 कांतावियोगपरिखेदितचित्तवृत्तिर्दृष्ट्वा नरं कुसुमितान्सहकारवृक्षान् ॥ २६ ॥
 इति श्रीकविचक्रवर्ती कालिदासकृतौ ऋतुसंहारकाव्ये षष्ठः सर्गः
 समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

References.—See No. 38

ऋतुसंहार

Ritusanhāra

No. 42

18.
A1882-83.

Size.— 8½ in. by 3½ in.

Extent.— 18 leaves ; 7 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; margins ruled in four black lines ; red pigment used for verse-numbers and colophons ; occasional marginal notes.

Age.— Samvat 1650.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— fol. 1^b

॥ ६० ॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रचंडसूर्यः स्पृहणीयचंद्रमाः etc. as in No. 38

folio 4^b इति श्रीऋतुसंहारे महाकाव्ये कविश्रीकालिदासकृते श्रीष्मवर्णनो नाम
 प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

Ends.— fol. 18^a

कुंदैः ससंभ्रमवधूदभितावदतैः etc. up to प्रसभं नराणाम् ॥ २५ ॥

as in No. 40

इति श्रीऋतुसंहारे महाकाव्ये कविश्रीकालिदासकृते वसंतवर्णनो
 नाम षष्ठः सर्गः ॥ ६ ॥ संवत् १६५० वर्षे ॥ जेष्ठमासे । शुक्लपक्षे ॥ लेखक

लक्ष्मीदासेन लिखितमिदम् ॥ लिखापितं गोकुलदासेन स्वपठनार्थं ॥ शुभं
भवतु ॥

References.— See No. 38

ऋतुसंहार

Rtusainhāra

No. 43

371.
1887-91.

Size.— 10 $\frac{1}{8}$ in by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 6 leaves ; 14-16 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance , Devanāgarī characters , hand-writing clear, legible and uniform ; पृष्ठमात्रा used ; borders ruled in two double black lines ; square blanks in the centre of the folios ; yellow pigment used for corrections.

The Ms. is almost complete except the last two st. of the 6th chapter of Ms. No. 38

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— fol. 1^a

॥०॥ प्रचंडसूर्यः स्पृहणीयचंद्रमाः etc. as in No. 38

folio 2^a इति श्रीकालिदासकृतौ ऋतुवर्णने प्रथमः सर्गः ॥

Ends.— fol. 6^b

मदसुरभिमुखाब्जं लोचने लोलताम्रे नवकुरवकमाल केशपाशोमनोज्ञः ॥
वृत्तवसनमनोज्ञः श्रोणिर्विवस्तरथैव । न भवति किमिदानीं योषितां यत्नचारुः ३१
उत्कंपितानि हृदयानि मनस्विनीनां बालैः प्रियंगुसहकारकृताधिवासैः ॥
उद्भासितैः परभृतस्य मदाकुलस्य । श्रोत्रप्रियैर्मधुक.....

References.— See No. 38

ऋतुसंहार

Ritusanhāra

No. 44

121. (1)
1866-68

Size.— 12½ in. by 7½ in.

Extent.— 11 leaves ; 11 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Modern paper with water marks, bluish in colour ; Modern Devanāgarī characters, hand-writing very bold and beautiful ; The Ms. is a bound copy containing two other works viz. बिल्हणशतक and घटकर्परकाव्य.

The Ms. of ऋतुसंहार contains the following chronogram on folio 11^b :- वसुनागभूपसंमितशके i. e. Śaka 1688. This seems to be the date of the original Ms. from which the present Ms. was copied.

Age.— The Ms. is a new copy.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

प्रचंडसूर्यः स्पृहणीयचंद्रमाः etc. as in No. 38

folio 3^a इति श्रीकालिदासकृतौ ऋतुसंहारे महाकाव्ये श्रीष्मवर्णनं नाम
प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

Ends.— 11^b

कुंदैः सविभ्रमवधूहसितावदातैरुद्योतितान्युपवनानि मनांसि पुंसां ॥

अत्यंबहेमरसनास्तनसक्तहाराः कंदर्पदर्पशिशिरीकृतगात्रयष्ट्यः ॥ २२ ॥

मासे मधौमधुरकोमलमंगदेता यूनो हरंति प्रसभं हृदयं रमण्यः ॥

इति श्रीकालिदासकृतौ ऋतुसंहारे महाकाव्ये वसंतवर्णनं नाम षष्ठः
सर्गः ॥ ६ ॥ वसुनागभूपसंमितशके व्याब्दे सहस्रासितपक्षे व्यालतिथौ
लोहितांगवसरे इदं ऋतुसंहाराख्यं काव्यं लिखितं ॥ ॥ ॥

References.— See No. 38

ऋतुसंहार
with
टीका

Rtusainhāra
with
Commentary

No. 45

372.
1887-91.

Size.— 10 $\frac{1}{8}$ in. by 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 10 leaves; 17-18 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Country paper; old and brittle; Devanāgarī characters; hand-writing small but clear, legible and uniform; right-hand edges of folios damaged; borders ruled in two double black lines, folios 1, 2, 10 and 11 missing, yellow pigment used.

A fragmentary Ms. Folio 4^b contains the following colophon which shows that *Amarakīrti* was a pupil of *Guṇākara Sūri*.—

श्रीमानकीर्तिवरद्वरिगुणाकराणां

पट्टेऽनु वै अमरकीर्त्तिविनिर्मितायां ।

श्रीमद्विशेषमहानथकाव्यवृत्तौ

सर्गोऽजनि प्रथम एष कृपाभिरम्यः ॥

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text).— Kālidāsa.

„ „ „ comm.)— Amarakīrti.

Begins (abruptly).— fol. 3^a

(text) कृपा महत्याहकृतविक्रमोद्यमः श्वसन्म(न्ह)दुर्वूरविदारिताननः ॥

न हंत्यदूरेषि गजान्धुगाधिपो विलोलजिह्वः खलितप्रकेसरः ॥ १६ ॥

(comm).....किं भूतेन विवस्वता तीक्ष्णतरांशुमालिनी । अतिशयेन तीक्ष्णग्रीष्मत्वा-
तीव्रायैश्वः किरणास्तीक्ष्णांतरांशवस्तान् मलते धारयति तथा तेन मलमल-
धारणा कथंभूतो भेकोऽभितापितो विवस्वतेत्यनुवर्णनीयं अनेन धर्मबाहुल्यं
सूचितं ॥ १५ ॥ etc.

fol. 4^b इति अमरकीर्त्तिसूरिकृतायां टीकायां श्रीग्रीष्म(ऋ)तुवर्णनो
नाम प्रथमः सर्गः ॥

fol. 8^b इति श्रीअमरकीर्तिसूरिकृतायां श्रीकालिदासकृतविशेषकाव्य
टीकायां प्राद्वर्णनो नाम द्वितीयः ॥

fol. 12^b इति श्रीअमरकीर्तिकृतायां कविश्रीकालिदासविरचितविशेष-
काव्यटीकायास्तुतस्तुदाये शरद्वर्णनो नाम तृतीयः सर्गः ॥

Ends— fol. 14^b

(text) अन्याप्रकामसुरतभ्रमस्त्रिदेहा । रात्रौ प्रजागरविपाटलनेत्रपद्मा ।

आवक्त्रदेशललिताकुलकेशपासा । निद्रां प्रयांति मृदुसूर्यकराभितप्ता ॥ १४ ॥

(comm.) अन्या काश्चिद स्त्री मृदुर्योसौ सूर्यः तत्काले दिनराविस्तस्य करैः किरणै
रभितप्ता मृदुस्त.....

Aufrecht mentions the present Ms. only in his Catalogus
Catalogorum. p. iii, 16^a.

कंसनिधनकाव्य

Kansanidhanakāvya

No. 46

276.
1884-86.

Size.— 14 in. by 5½ in.

Extent.— 51 folios; 11 lines to a page; 49 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and whitish in apperance,
Devanāgarī characters; hand-writing bold, uniform and
legible; the poem is called “निरोद्धकाव्य” in the colophon
(folio 51); it consists of 17 chapters as under:—

Sarga	Folios	Sarga	Folios
I	1 - 3	X	28 - 31
II	3 - 6	XI	31 - 34
III	6 - 9	XII	34 - 36
IV	9 - 14	XIII	37 - 38
V	14 - 16	XIV	38 - 41
VI	16 - 20	XV	41 - 45
VII	20 - 22	XVI	45 - 48
VIII	22 - 25	XVII	48 - 51
IX	25 - 28		

Age.— The Ms is not very old.

Author — Srīrāma.

Begins — fol. 1^b

॥ श्रीनन्दनो जयति ॥
 आनन्दयिष्यान्निखिलां धरित्रीं
 निराकरिष्यन् दितिजाधिराजान्
 जनिजगद्गीतयशाद्वशाह-
 संतानगेहे हरिराससाद ॥ १ ॥
 कंसादनर्थैकरतान्नितांतं
 साशंकचेता जनकस्तदास्य
 आदाय तं नीरदजाललीहे-
 शनैर्निशीथे निरगादगारात् ॥ २ ॥ etc.

fol. 3^b इति श्रीश्रीरामकृतौ कंसनिधननामधेये महाकाव्ये प्रथमः
 सर्गः

fol. 6^b इति etc. द्वितीयः सर्गः

Ends,— fol. 51^a

एनं गणेन सह संयति संनिहत्य
 कंसं सहं ससहिताधिकहारिकीर्तिः ।
 आनर्च्यसीरिसहितः शिरसा नतेन
 शांतादरेण जनकं जननीं च कृष्णः ॥ ७१ ॥
 रणे निघ्नन्नित्थं निखिलखल चक्रं नतिकृतां
 कृतांतीयं त्रासं निरतिशयिताधिंशकलयन् ।
 घनानन्दं सैद्ब्रविदशगणगीतस्थिरयशा-
 निरातंकं चक्रे त्रिजगदखिलं नन्दतनयः ॥ ७२ ॥
 इति श्रीश्रीरामकृतौ कंसनिधननामधेये महाकाव्ये सप्तदशः सर्गः १७
 कंसनिधनाख्यं निरोष्टकाव्यमिदं ॥ ग्रंथसंख्या १५७५ ।

This is the Ms. recorded by Aufiecht in his Catalogus
 Catalogorum.

करुणालहरी

Karunalaharī

No 47

325
1884-87

Size.— 7 in. by 4 in.

Extent.— 7 leaves; 8 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters, old in appearance; hand-writing clear, legible and uniform; text bounded on either side by two thick black lines, red pigment frequently used, complete.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Jagannātha.

Subject.— A stotra.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ।

निषीदत्तानाथविषानलोपमे विषादभ्रमौ भवसागरे हरे ॥

परं प्रतीकारमपास्यतापुना मयायमात्मा भवते निषेदितः ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 7^a

सुरश्रोतस्विन्याः पुलिनमधितिष्ठन्नयनयो-

र्विधायांतर्ह्यद्रामथ सपदि विद्राव्य विषयात् ।

विधौ तांतर्ध्वतो मधुरमधुरायां चित्तिकदा

निमग्नः स्यां कस्यां चनतवनमस्यांबुदरुचि ॥ ५४ ॥ श्री ॥

इति श्रीजगन्नाथविरचितायां करुणा(रुह)री संपूर्णः ॥श्री॥छ॥श्री॥छ॥

करुणालहरी

Karunalaharī

No. 48

277.
1884-86.Size.— 8 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 4 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform written part of the folios rendered black owing to the diffusion of ink ; borders ruled in double black lines ; red pigment used for verse-numbers ; complete.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Jagannātha.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीगुरुचरणेभ्यो नमः ॥

निषीदतानाथ etc. as in No. 47

Ends.— fol. 4^a

सुरश्रोतस्विन्याः etc. up to नतवनभस्यांबुदरुचि ॥ ५४ ॥

as in No. 47

followed by इति भट्टजगन्नाथेन तैलिगेन रचिता करुणालहरी

संपूर्णा ॥ छ ॥ श्री ॥

There are some additional verses on the last folio.

कर्णानन्द

with

टीका °प्रकाशिनी

No. 49

Karṇānanda

with

Commentary °Prakāśinī

542.

1884-87.

Size.— 10 in. by 4 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 38 leaves ; 8 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and dirty in appearance Devanāgarī characters ; hand-writing of the text, bold and of the comm. small ; this is a पञ्चपाठी Ms, text being in the middle and comm. on all sides ; borders ruled in black lines ; red pigment used.

The work was composed in Śaka 1500. The comm. was composed by one Prabodha.

Age.— The Ms is fairly old.

Author (of the text).— Kṛṣṇadāsa.

„ („ „, comm.)— Śrīprabodha.

Begins.— fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीराधावल्लभाय नमः ॥

(text) स्फुरद्वदनपंकजः कनककूटदेहद्युतिः
प्रशस्तसुखसंपदां निधिरपूर्यमानप्रदः ।
सकृष्णवृषभानुजाचरणमाधुरीयं चुरः
सदा मधुरवाक्यदुर्जयति साधु वैयासकिः ॥ १ ॥ etc.

comm..... फलिताक्षरसंभासा कृष्णकीर्तिविधुश्रिता ।
... .. हेतुरेषार्थकौमुदी ॥ २ ॥
मिताक्षरार्थगंभीरा धीरांतर्म्मोददायिनी ।
व्याकृति श्रीमत्कर्णानन्दप्रकाशिनी ॥ ३ ॥
तदुपादिष्टदेवतां श्लोकद्वयेन नमस्करोति etc.

Ends— fol. 43^b

(text) कर्णानंदोर्थकौमुद्यभिधसुरसभट्टीकया संयुतोयं
कृष्णाष्टम्यां शकाब्दे गगनगगनवाणेदुसंख्ये व्यतीते ।
श्रीराधावल्लभां ह्य(?)बुरुहपरिसरे ग्रंथ आधिर्बभूव
श्रीवृंदाकानने तद्रसतृषितमतेः श्रीमतः कृष्णदासात् ॥ १९० ॥
कर्णानन्दभिधो ग्रंथः कृष्णदासेन निर्मितः । तट्टीका च तदा

comm. श्रीमतः विद्याविनयादिगुणसंपद्युक्तस्य पुनः कीदृशात् तद्रसतृषितमतेः
तद्रसे श्रीराधावल्लभरसे श्रीललितादिराधाप्रियसखीभोग्ये तृषिता तृष्णा-
युक्ता मतिर्दुर्द्धयस्य तस्मात् ॥ कर्णानंदाभिधो कृष्णदासेन निर्मितः ति(त)-
ट्टीका च तदारब्धा श्रीप्रबोधेन पूरिता ॥ छ ॥ इति श्रीकर्णानंदः स्तवः
समाप्तः ॥ कृष्णराम रामकृष्ण ॥

Aufrecht— Cat. Cat. i, 82^a; ii, 15^b.

कर्णानन्द

with

व्याख्या

No. 50

Karnānanda

with

Commentary

28.

1881-82.

Size.— 10 in. by 4 $\frac{5}{8}$ in.

Extent.— 97 leaves ; 9-10 lines to a page , 32 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear and legible but somewhat careless ; text in the middle of folios and the commentary above and below it ; borders in double black lines carelessly ruled ; complete.

Age.— Samvat 1634 (= A. D. 1578) date of compsn.

Author.— (text) Kṛṣṇadāsa.

., (comm) Śrīprabodha.

Begins.— (text) fol. 1^b

स्फुरद्वदनपंकजः कनककूटदेहधुतिः

प्रशस्तस्तुखसंपदां निधिरपूर्वनानप्रदः ॥

सकृष्णवृषभानुजाचरणमाधुरीचचुरः

सदा मधुरवाक्पटुर्जयति साधु वैयासकिं ॥ १ ॥ etc.

Begins (comm.)— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीराधावल्लभाय नमः ॥

यच्छ्रद्धालवलिप्तं हृदयं जानाति तत्त्वमङ्घ्रिं ॥

तस्य हरेः पदकमलं वंदे तारोदराब्धिरत्नस्य ॥ १ ॥

फलिताक्षरसंभासा कृष्णकीर्तिविधुश्रिता ॥

बोधचक्षुः प्रसादस्य हेतुरेषार्थकौमुदी ॥ २ ॥

मिताक्षरार्थगंभीरा धीरांतर्मोददायिनी ॥

व्याकृतिस्तन्यते श्रीमत्कर्णानंदप्रकाशिनी ॥ ३ ॥

श्रीमत कृष्णकेलिवर्णनद्वतोत्साहस्तवंतः प्रकाशनैर्दुतं वे(?)कभगवंतं

ध्यायन् मंगलमाचरति ॥ स्फुरदिति ॥ etc.

Ends.— (text) fol. 96^a

श्रीकृष्णेति प्रणयपराणांतद्वाथाभिः सफलितवाचां ॥
मादृग्दीनोद्धरणवलानां ॥ कर्णानंदो विशतु सभायां ॥ १८९ ॥
कर्णानंदोर्थकौमुद्यभिधसुरससृष्टीकया संयुतोयं
कृष्णाष्टम्यां शकाब्दे गगनगगनबा(णे)दु संख्ये व्यतीते ॥
श्रीराधावल्लभां ह्यंबुरुहपरिसरे ग्रंथ आविर्बभूव
श्रीवृंदाकानने ॥ त्रसतृषितमतेः श्रीमतः कृष्णदासात् ॥ १९० ॥

Ends (comm.)— fol. 97^a

अयं कर्णानंदः कर्णानंदाख्यो ग्रंथः कृष्णदासात् सकाशात् आविर्बभूव
प्रकटोजातः । कीदृशो ग्रंथः अर्थानां वामदी चंद्रिका तद्वत्प्रकाशि अर्थ-
कौमुदी सा अभिधा नाम यस्याः सा अर्थकौमुद्यभिधाशोभनं रसं विभर्ति
पुष्पाति सुरसञ्चत् । अर्थकौमुद्यभिधा चासौ सुरसभृच्च तादृशी या टीका
तया संयुतः सहित । कदा प्रकटकः । कृष्णाष्टम्यां । कस्मिन् वर्षे । गगनं
विंदुः गगनं विंदुः बाणः पंच इंदुश्चंद्र एकं तत्संख्ये शकाब्दे शकनरपतेः संव-
त्सरे व्यतीतेऽतिक्रान्ते सति । अंकानां वामगत्या । पंचदशशतानि भवति ।
कुत्र स्थले प्रकटः । वृंदाकानने । तत्रापि कुत्र प्रदेशे । श्रीराधावल्लभस्य श्रीहरि-
वंशेष्टत्वेन प्रसिद्धः श्रीसूक्तैः अहंभूरुहस्य पादपद्मस्य परिसरे सनिधौ । कृष्ण-
दासात् । कीदृशात् । श्रीमतः विद्याविनयादिगुणसंपशुक्तस्य । पुनः कीदृशात् ।
तद्रसतृषितमतेः तद्रसे श्रीराधावल्लभरसे श्रीललितादिराधाप्रियसखीभोग्ये
तृषिता वृष्णायुक्ता मतिर्हृद्विषयस्य तस्मात् ॥

कर्णानंदाभिधो ग्रंथः कृष्णदासेन निर्मितः ।

तट्टीका च तदारब्धा श्रीप्रबोधेन चरिता ॥ १९० ॥

संवत् १६३४ वर्षे । शाके १५०० वर्त्तमाने कृष्णजन्माष्टम्यां श्रीकर्णानंदाख्यो
ग्रंथटीका सहितः श्रीमतः कृष्णदासात् आविर्बभूव ॥ समाप्त इत्यर्थः ॥ छ ॥
शुभं भवतु ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥

संवत् १८३७ वर्षे वैशाखमासे कृष्णपक्षे अमावास्या बुधे भट्टप्राण-
नाथात्मजहरिनारायणेन आत्मपठनार्थं वा परोपकाराय लिखितोयं ग्रंथः ॥
॥ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु । ॥ लेखकपाठकयोः शुभं ॥ अंबिका जयतु ॥ सर्वो-
त्कर्षेण वर्त्तते ॥ ५ ॥

कर्णामृत

or

कृष्णकर्णामृत

Karnāmṛta

or

Kṛṣṇakarnāmṛta

No. 51

430.

1884-87

Size.— 8½ in. by 4 in.

Extent — 36 leaves, 9 lines to a page, 30 letters to a line.

Description.— Country paper; white in appearance, Devanagari characters; hand-writing clear, legible and uniform; borders of folios 1^a, 2^b, 3^b and 4^a ruled; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both the margins.

Age.— Śaka 1756.

Author.— Lilāsuka or Bilvamaṅgala.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः अथ लीलाशुककृतकर्णामृतारंभः ॥

चिंतामणिर्जयति सोमगिरिगुरुर्मे शिक्षागुरुश्च भगवान् शिष्यपिष्ठमौलिः ॥

यत्पादकल्पतरुपल्लवशेखरेषु लीलास्वयंवररसं लभते जयश्रीः ॥ १ ॥

अस्ति स्वस्तरुणीकराग्रविगलत्कल्पप्रसूनाप्लुतं

वस्तु प्रस्तुतवेणुनादलहरी निर्वाणनिर्व्याकुलां ॥

स्रस्त्रस्त निरुत्थनीविविलसद्गोपीसहस्रावृतं

हस्तन्यस्त न तापवर्गमखिलो दारं किशोराकृति ॥ २ ॥ etc.

folio 12^a ^b इति श्रीकृष्णकर्णामृते लीलाशुकविरचिते प्रथमशतकं समाप्तं ॥

folio 44^a इति श्रीकर्णामृते द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ॥

Ends.— fol. 35^b

कृष्णाय यादवैन्द्राय ज्ञानमुद्राय योगिने ॥

नाथाय रुक्मिणीशाय नमो वेदांतवेदिने ॥ ८ ॥

कृष्णाय बाह्यदेवाय हरये परमात्मने ॥

प्रणतक्लेशनाशाय गोविंदाय नमो नमः ॥ ९ ॥

इति श्रीलीलाशुकविरचिते कर्णामृते तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ॥ शके

१७५६ जयनामसंवत्से(त्सरे)पौषमासे शुक्लपक्षे नवम्यां बुधे यामद्वये समाप्त-

मिदं काव्यं ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु

सच्चिन्मसुखपदाधारः ब्रह्मानन्दमुनिर्दत्त ॥

कृष्णकर्णामृतं स्वीयं सुखावाप्यै समालिखत् ॥ १ ॥

श्रीमद्राधाविनोदकारिणे नमो नमः ॥ श्रीब्रह्मानन्दपदाभ्यां नमः ॥

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum i 82^a, 119^a,
ii 24^a, 105^a, 111, 26^a.

2 Winternitz— *History of Indian Literature* Vol. III p. 124

3 A. B. Keith— *History of Sanskrit Literature* pp. 218-19

4 H. D. Velankar—B.B.R.A.S. Mss. Catalogue 11, 334

Mr. Seshagiri Shastri makes the following remarks about the work and the author in his Report of 1893-94, p. 57 " The work was written by Bilvamangala who was latterly called also Lilāśuka, and contains three parts, each consisting of one hundred and odd stanzas. The work is written in praise of god Kṛṣṇa whose devotee the author wasHe then went to a yati named Somagiri whose disciple he became and who taught him a mantra of the god Kṛṣṇa.....Lilāśuka lived before Jayadeva "

He gives a long legend in his account about Lilāśuka which is corroborated by a long saṁskṛit passage by Autrecht from a commentary on Karmamṛta in his Catalogi Codicum Manuscriptorum, Bodleianae p. 128, No. 231

The work is described in the I. O. Cat. pt. VII Nos. 3900-03.

कर्णामृत

and

अन्यानि सुभाषितानि

Karmamṛta

and

other Subhāṣitas

No. 52

147.
1902-07.

Size.— 5½ in. by 8 in.

Extent.— 46 leaves ; 26 lines to a page ; 20 letters to a line.

18-22 " " " " 15 " " " "

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing beautiful, clear and legible but not uniform; 1st part i. e. folios 1-6 have a yellowish appearance; slightly moth-eaten folio No. 40 blank.

The Ms. divided as follows—

folios 1-6	1st Śataka—	1st part
„ 1-23	2nd and 3rd Śatakas }	2nd part.
„ 24-39	other Subhāsitas }	

The Ms. contains several subhāsitas taken from other works besides कर्णामृत. The arrangement of the śatakas is 1st, 3rd and 2nd.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of Karnāmṛta.— Līlāśuka, also called Bilvamaṅgala.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगजाननो जयति ॥

चिंतामणिर्जयति etc. as in No. 51

folio 6^b इति श्रीलीलाशुककृते लीलामृते प्रथमशतकं समाप्तं ॥ छ ॥ छ॥

folio 12^a of the 31d शतक

इति श्रीलीलाशुकविरचिते कर्णामृते तृतीयशतकं समाप्तं ॥

कर्णामृत Ends.— fol. 24^a

कालिंदीबहुलप्रावाहरभसं संस्तंभयन् तत्क्षणा-

च्छैलान्विद्रवयन्मुगान्विवशयन् गोवृंदमानंदयन् ॥

गोपान्संभ्रमयन् मुनीन्मुकुलयन् सप्तस्वरान् जृम्भय-

न्त्रोकारार्थमुदीरयन्विजयते वंशी निनादः शिशोः ॥ १० ॥

इति श्रीलीलाशुकविरचिते कर्णामृते द्वितीयशतकं समाप्तं छ छ

Then follow some Subhāsitas—

folio 24^a केचित् शार्ङ्गधरीयाः श्लोकाः लिख्येते अथ नमस्कृतिः

चलत्कर्णनिलोद्भूतसिन्दूरारुणितांबरः ॥

जयत्यकाले विसृजत्संध्यामिव गजाननः ॥ १॥

अविरलविगलन्मदजलकपोलपालीनिलीनमधुपङ्कजः ॥

उद्भिन्नवदमश्रुभ्रेणिरिव गणाधिपो जयति ॥ २ ॥ etc.

Subhāsītās end on folio 39^b

संधिगुप्तं नममागोरसाभिज्ञं चेतः कस्मात्प्रकृष्यसि ॥
 अस्थानरुदितैरेभिरलमालोहिते क्षणे ॥ ५ ॥
 अथ बिदुमति त्रिनयनचूडारलंसिधोकुसुद्वती दायितः ॥
 अयमुदयति घुसृणारुणरमणीवदनोपमश्रवणः ॥ ६ ॥
 डिठठठ etc.

References.—For कृष्णकर्णामृत See No. 51

कृष्णकर्णामृत

Kṛṣṇakarnāmrta*

No. 53

477.
1891-95.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 7 leaves ; 10 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper ; *Bengālī* characters ; old in appearance ; hand-writing small but clear, legible and uniform ; yellow pigment used for corrections ; borders in double (sometimes triple) black lines , fol. 7 missing.

Age.— Appears to be fairly old.

Author.— Līlāsuka.

Begins.—fol. 1^b

श्रीराधाकृष्णौ जयतः ॥
 चिन्तामणिर्जयति सोमगिरिर्धुर्म
 शिक्षागुरुश्च भगवान् शिखिपिच्छमौलिः ॥
 यत्पादकल्पतरुपल्लवशेखरेषु
 लीलास्वयंवररत्नं लभते जयश्रीः ॥१॥
 अस्ति स्वरतरुणीकराश्रविगलत्कल्पप्रसूनाप्लुतं
 वस्तु प्रस्तुतवेष्टुनादलहरीनिर्वाणनिर्व्याकुलम् ।

*A Ms (No. $\frac{478}{1891-95}$) of this work which contains a Bengālī version is transferred to the Vernacular section.

अस्तस्रस्तनिरुद्धनीविविगलद्गोपीसहस्रावृतं
हस्तन्यस्तनतापवर्गमखिलोदारं किशोराकृति ॥ २ ॥

आलिङ्ग्य राधां ब्रजसुभ्रुवाङ्गना-

द्भङ्गया तथा गूढविलासलोभतः ।

कुञ्जे रसास्वादविशेषलब्धये

प्रारम्भि रासो रसिकेन्द्रमौलिना ॥ ३ ॥

Ends.— fol. 8^a

ईशानदेवचरणाभरणेन नीवी

दामोदरस्थिरयशस्तबकोद्भवेन ॥

लीलाशुकेन रचितं तव कृष्णदेव

कर्णामृतं बहव कल्पशतान्तरेऽपि ॥ ११ ॥

धन्यानां सरसालुलापलहरी सौरभ्यमभ्यस्यतां

कर्णानां विवरेषु कामपि सुधावृष्टिं सुहानं मुहुः ।

धन्यानां सुदृशां मनोनयनोर्भग्नस्य देवस्य न-

कर्णानां वचसां विजृम्भितमहो कृष्णस्य कर्णामृतम् ॥ ११२ ॥

अनुग्रहद्विद्युणविशाललोचनै-

रनुस्मरन्मृदुसुरलीरवामृतैः ।

यतो यतः प्रसरति मे विलोचनः

ततस्ततः स्फुरतु तवैव वैभवम् ॥ ११३ ॥

॥ इति श्रीकृष्णकर्णामृतम् ॥

References:— See No. 51

कृष्णकर्णामृत

Kṛṣṇakārnāmṛta

No. 54

566.

Viśrāma (i)

Size.— 6 in. by 4 in.

Extent.— 26 leaves ; 7 lines to a page ; 22 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; white in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders of some folios ruled in double red lines ; the Ms contains the 1st śataka.

[Kāvya] 9.

Begins.—fol. 1^a

॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥ शुभमस्तु

चिंतामणिर्जयति etc. as in No. 56 below

Ends.—fol. 25^b

धन्याना etc. up to स्फुरतु तवैव वैभवं ॥ ११२ ॥

followed by इति श्रीलीलाशुकाविरचिते कर्णामृते प्रथमशतकं

समाप्तं श्रीकृष्णार्पणमस्तु । शके

References— See No. 51

कृष्णकर्णामृत

Kṛṣṇakarnāmṛta

No. 55

627.

1883-84.

Size.— 12½ in. by 4½ in.

Extent.— 9 leaves; 18-19 lines to a page; 48-52 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; hand-writing very closely and carelessly written; some folios have become dirty probably by oil spots; borders ruled in double black lines.

The present Ms. and the Ms. No. $\frac{628}{1883-84}$ appear to have been written by the same scribe. The name of the scribe is Dinanātha as given in the present Ms.

Age.— A modern copy.

Author.— Līlāsuka.

Begins.— fol 1^a

श्रीशुक्रगणपति इष्टदेवताभ्यो नमः ॥

चिंतामणिर्जयति etc. as in No. 56 below.

Ends.— fol. 9^b

जयतु न २ देवो देवकीनंदनो सौ ज. २ कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः ॥ ज. २
मेघः द्यामलः कोमलांगो ज. २ पृथ्वीभारं नाशौ मुकुंदः ॥ ११२ ॥

इति लीलाशुकविरचिते श्रीकृष्णकरुणा(र्णा)मृते तृतीयोल्लासः
समाप्तः ॥ दीननाथेन लिखितमिदं स्वार्थपरार्थं च ॥ लेखकपाठकयो.
शमस्तु ॥ छ ॥

References.— See No. 51

कृष्णकर्णामृत

Kṛṣṇakarnāmṛta

No. 56

628.

1883-84.

Size.— 12 in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 12 leaves, 18-19 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks, Devanagari characters; hand-writing small and legible but very closely written, text bounded on either sides by double black lines, red pigment scarcely used; complete.

Age.— A modern copy.

Author.— Lilāsuka or Bilvamangala.

Begins.— fol. 1^a

श्रीगणेशाय नमः ॥

चिन्तामणिर्जयति सोमगिरिर्गुरुर्मे

शिक्षायुरुश्च भगवाद् शिखिपिच्छमौलिः ॥

यत्पादकल्पतरुपल्लवशेखरेषु

लीलाख्यंवररसं लभते जयश्रीः ॥ १ ॥

Ends.— fol. 9^a

धन्यानां सरसानुलापसरणे सौरभ्यमभ्यस्यतां

कर्णानां विबरे तु कामपि सुधावृष्टिं दुहान सुहः ॥

धन्यानां पिबतां मनोनयनयोर्मग्नस्य देवस्य नः

कर्णानां वचसां विजृम्भितमहो कृष्णं स्वकर्णामृतम् ॥ १०७ ॥

अनुग्रहाद्विगुण विशाललोचनैरुत्सितं मृदुस्मरलीग्वामृतैः ॥

यत्तस्मिन् प्रसरति मे विलोचने तेन तत्स्फुरतु तवैव वैभव ॥ १०८ ॥

इति लीलाशुकविरचितं कर्णामृतस्य तृतीयशतकं समाप्तम् ॥
 श्रीगोपाळकृष्णार्पणमस्तु ॥ छ ॥ लेखकपाठकयोः शमस्तु ॥ छ ॥

Then follow a number of verses which narrate the duties of a Brahmin.

प्रातरुत्थाय कर्तव्यं यद्विजेन दिनै ॥ २ ॥
 तदहं संप्रवक्ष्यामि द्विजानाम्प्रकारक ॥ etc.

References.— See No. 51

कृष्णकर्णामृत

Kṛṣṇakarnāmṛta

No. 57

334.
1892-95.

Size.— 7½ in. by 4½ in.

Extent.— 15 leaves; 8-9 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanagari characters; old in appearance; hand-writing legible but carelessly written; borders ruled in double black lines; contains only the 1st śataka (?)

Age.— Śaṁvat 1766

Author.— Līlāśuka.

Begins— fol. 1^b

श्रीकृष्णाय नमः ॥

चिंतामणिर्जयति etc. as in No. 56

Ends.— fol. 15^a

धन्यानां etc. up to स्फुरतु तवैव वैभवः ॥ १२ ॥

followed by इति श्रीबिल्हमंगलविरचितं श्रीकृष्णकर्णामृतं स्तोत्रं
 संपूर्णं ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७६६ ॥

References.— See No. 51

कर्णामृत ?

Karnāmṛta

No. 58

491.
1887-91.

Size.— 9½ in. by 4¼ in.

Extent.— 14 leaves ; 14-15 lines to a page , 32 letters to a line.

Description.— Country paper , old in appearance ; Devanāgarī characters , hand-writing small but clear and legible , borders of folios 1-9 ruled in double black lines and borders of folios 10-14 not ruled ; folios 13 and 14 slightly damaged

The Ms. is incomplete and contains 149 stanzas. It is doubtful whether this कर्णामृत is the same as that of Līlāśuka.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Līlāśuka or Bīlvamangala ?

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीमद्विघ्नवल्लीविध्वंसकणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॥
इंदीवरदलशामाय नमः ॥

स्वभक्तरक्षैकपरं कृपालुं यदोः कुलांभोधिसुधामयूखं ॥

श्रीकृष्णमानस्य करोमि काव्यं कर्णामृतं पुण्यकथाविलासं ॥ १ ॥

लीलाजनोस्तस्य महामहामहस्वीयशस्वकीर्त्यामलकीर्तिर्निगसीत् ॥

पौत्रौ निरुद्ध स्वशरीरशोभा निरुद्धकामाखिल विक्रमः सः ॥ २ ॥ etc

Ends.— fol. 14^a

सखि कस्य कृते विषद्यते विषदं ब्रूहि तमानयेद्धृतं ।

अपि नाकरसारसातलेष्विति सागद्यत चित्रलेखया ॥ ४८ ॥

तन्नुषा न शशाक भाषितुं त्रयिता च स्मरजर्जरीकृता ।

नयनांशुलिपल्लवैर्गितैर्भृशमालेखितुमाह स्रुजः ॥ ४९ ॥

अथ चंद्रकलाधिकंदिरे कमनीये शमनीयमंदिरे । अधिभिन्निलिलेखयो

कर्णामृत

with

श्रवणाह्लादिनी टीका

Karnāmṛta

with

Śravanāhlaḍinī tika

No. 59

178.
1879-80.Size.— 5 $\frac{2}{3}$ in. by 9 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 145 leaves, 22-24 lines to a page. 15 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance, Devanagari characters, hand-writing bold, clear and legible, पुष्टमात्रा used, borders ruled in two double black lines, red pigment used for folio-numbers; appears to be a part of some big manuscript since it contains folio-numbers 598-741 at the top of the folios besides the usual numbers 1, 2, 3 etc. below.

The Ms. is divided into two parts, folios 1-10^a contain the text of कर्णामृत and folios 10^b-145 contain the commentary along with the text.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text).— Lilāsuka or Bilvamangala.

,, ,, ,, comm.)— Gopālabhaṭṭa.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीकृष्ण ॥

(text) चिंतामणिर्जयति etc. as in No. 51

folio 10^a इति श्रीबिस्वमंगललीलाशुक्विरचितं श्रीकृष्णकर्णामृतं
संपूर्णं ॥ शुभं भवतु

Begins. (comm.)— fol. 10^b

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

श्रीगोपीजनवल्लभस्य चरणांभोजं भजे रंजितं ।

गोपीनां कुचकुङ्कुमेन विनदन्माणिष्यमंजीरकं ।

वृंदारण्य-निकुंजपुंजसरणी गत्येकलब्धव्रतं ॥

कर्लिंदीतटरासलास्यललितमोदं वृत्त्यत्रियं ॥ १ ॥

यत्पादवारिजरजकणिकैकत्रंधुर्मकोपि शास्त्रविदुषां पदवी प्रयाति ।
अस्मद्विधैकशरणं करुणाकरं तं नारायणं गुरुमहं सततं नमामि ॥ २ ॥ etc.

Ends.— fol. 144^b

इति श्रीलीलाशुकाविल्वमंगलविरचितं श्रीकृष्णकर्णामृतंस्तोत्रं ॥

श्रीगोविंदपदारविंदभजनत्पंकाखिलार्थाय्यह'

श्रीमद्भागवतार्थविश्रमभवद्भद्रद्व्युणा विश्रुतः ।

श्रीराधारमणाद्रिसक्तमनसा गोपालभट्टेन तत् ।

पुत्रेण श्रवणामृतस्य रचिता टीकास्तु सत्प्रीतये ॥ १ ॥

श्रीगोपीजनवल्लभत्वदपरंजनैः कंचित्प्रभो

तस्मात्त्वां प्रणिधानपूर्वकमिमां याश्च(श्वां)मदीयां शृणु ।

राधादि व्रजसुंदरीगणमनः क्षीराब्धिचंद्रोदय-

श्रीकर्णामृतटीकया त्वमनया प्रीतेस्तु नःसर्वदा ॥ २ ॥

कर्णामृतं बुधवर्थं रत्नानि कतिचिन्मया ॥

लब्धानि तत्र चान्यानि किं नु संति सहस्रशः ॥ ३ ॥

तैरर्थरत्रैविनमालिदासमित्रस्य कर्णद्वयमात्मनश्च ।

विभूषयामीह तथैव लक्ष्मीनारायणस्यप्यनुजस्य कंठं ह ॥ ४ ॥

इति श्रीभगवज्जनचरणराजीवरजकणिकशरणगोपालभट्टविरचिता

श्रवणाह्लादिनी कर्णामृतटीका समाप्ताः ॥ ह ॥

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum— i, p. 119^a
Aufrecht mentions the name of the comm. by Gopāla as
कृष्णवल्लभा iii, p. 27^b

The legend as given by Aufrecht and also by Mr. Sheshagiri Shastri, is to be found in the commentary of Gopālabhatta with a little variation.

(कृष्ण)कर्णासृत

(Kṛṣṇa)karnāmṛta

with

with

टीका प्रया

Commentary Prapa

No 60

257.
Viśrāma(i)

Size.— 12½ in. by 4½ in.

Extent.— 62+2=64 leaves, 7 lines to a page, 44 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters, hand-writing clear and legible; borders ruled in double red lines, red pigment used for marking the stanzas of the text; yellow pigment used for corrections; two शोधपत्रs to be seen in the Ms., the cover-folios decorated with designs.

The Ms contains the 2nd śataka only. 2nd stanza of the introduction of the comm. states its author to be शंकर; while the last colophon states that the comm. was composed by Kṛṣṇapaṇḍita at the instance of श्रीशंकर.

Age.— A new copy.

Author (of the text).— Līlāśuka.

,, (,, ,, comm.)— Śaṅkara.

Begins— fol. 1^a

(text) अभिनवनवनीतस्निग्धमापीतदुग्धं दधिकणपरिदिग्धं मुग्धमंगं सुरारिः ॥

दिशतु भुवनच्छच्छेदितापिच्छुच्छच्छविनरशिशिपिच्छा लांछितं बांछितं नः १

(comm.) श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ ॥ शुभमस्तु ॥

जयति जलदनीलोविट्ठलः श्लिष्टगात्रः सलिलनिधिदुहित्रा विशुद्धलासकांत्या ॥

कनकहरिमणिभ्यां संधितं चारुनिष्कं इति सकलसुनीत्रै धार्यते यो हृदये ॥१॥

श्रीशंकरेण निरूपाधितया वितीर्णा टीका प्रपां सुललितां सरलोक्तधारां ॥

सम्यक्प्रविश्य विबुधा हरिमक्तपांथा कर्णासृतानि सरसान्मुहुरापिबंतु ॥२॥

अभिनव इति । अभिनवं च तत् नवनीतं च हृदयंगवीनं तेन स्निग्धं श्लेष्ण नवनीतललितांगमित्यर्थः दध्नः कणैः बिट्ठभिः परिदिग्धं लिप्तं चित्रितमिति यावत् ॥ अत एव मुग्धं सुंदरं तापिच्छस्य तमालवृक्षस्य शुच्छस्तवकः

तस्य छविरिव कांतिरिव कांतिर्यस्य तत् अन्यधर्मस्य कांतिरन्यत्रासंभवात्
उपमायां पर्यवसानान्निदर्शनालंकारः etc

Mnds.— fol. 61^b

(text) यस्यात्मभूतस्य गुरोः प्रसादाद्दह विमुक्तोस्मि शरीरबंधात् ॥

सर्वोपदेष्टुः पुरुषोत्तमस्य तस्याधिपद्मं प्रणतोस्मि नित्यं ॥ १०९ ॥

(comm) शतकसमाप्तौ तमेव गुरुत्वेन प्रणमति । यस्येति । आत्मभूतस्य ब्रह्मणः
रूपस्य कृष्णस्य गुरोः प्रसादात् तत्त्वमस्यादि तत्त्वोपदेशरूपप्रसादात् अह
शरीरमेवं चतुर्विंशतितत्त्वरूपं सप्तदशकलात्मना बंधः तस्माद् विमुक्तः
जातोस्मि शरीरसत्त्वेऽपि दग्धपटन्यायवत् अवस्थितशरीरत्वात् वर्तमानसाम्य-
कद्रुतसाम्येस्मीति प्रयोगः । देहस्य चरमत्वात्सर्वोपदेष्टुः जीवमात्रस्य गुरोः
पुरुषेष्टु उत्तमस्य श्रेष्ठस्य सर्वज्ञत्वेनाधिकस्य एतेन कपिलोक्तानीश्वरबावो
दूरीकृतः ॥ पुरुषाख्यपंचविंशतितत्त्वविशेषः । ईश्वरः सर्वज्ञः अन्यो सर्वज्ञ
इति परमेश्वरस्य बालकृष्णादि लीलाविग्रहस्य अंग्रिपद्मं नित्यं प्रप्रणतोस्मि ॥
अत एव विमुक्त इति भावः विमुच्यते नमस्तस्मै जन्मसंसारबंधनात् दिति
प्रमाणात् ॥ १०८ ॥

इति शंकरप्रेरितकृष्णपंडितकृतायां कर्णाभृतव्याख्यायां दशोत्तर
द्वितीयं शतकं संपूर्णमस्तु ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

References.— See No 61 below.

कृष्णकर्णाभृतव्याख्या

called

प्रपा

No. 61

Kṛṣṇakarnāmrta-vyākhyā

called

Prapā

465

1891-95.

Size.— 8½ in. by 4 in.

Extent.— 34 leaves ; 11-12 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper ; white in appearance ; Devanāgarī
characters ; hand-writing clear and legible but not uniform.

The Ms. contains only the 2nd śataka up to 101
stanzas.

[Kāvya] 10.

Age.— The Ms. is not very old

Author.— Śaṅkara.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

जयति जगतिनीलोबिन्दुलः श्लिष्टगात्र
 सलिलानिधिद्वहित्रा विद्युदुल्लासकांत्या ।
 कनकहरिमणिभ्यां संधितं चारुनिष्कं
 इति सकलमुनींद्रैर्ध्यायते यो हृदाब्जे । १ ॥
 श्रीशंकरेण निरुपाधितया वितीर्णा
 टीकां प्रप्रां सुललितां सरलोक्तिधीरां ।
 सम्यक् प्रविश्य विबुधाः हरिभक्तिपांथाः
 कर्णामृतानि सरसानि मुदुरापिबंतु ॥ २ ॥
 अभिनवेति० १ etc....

Ends.— fol. 34^b

चित्स्वरूपस्य लीलाविग्रहः संसारीमुक्तिदायक इति यावत् रंगे धनुरु-
 त्सवे अवतारो यस्य सः दृष्टः अप्रविष्टः इत्यर्थः अमरगणानां देवसमुदायानां
 आनन्दकृतकंसवधरूपेष्टप्राप्त्या तोषकरः हरि युग्मान् भक्तान् पातु अत्र अनैकै-
 गृहीतृभिः अनेकप्रकारैः शैलत्वादिभिः एक एव गृहीतो ज्ञात इति वर्णनात्
 उल्लेखालंकार उल्लेखनमनेकधा गृहीत भेदादिकस्य उल्लेखः सतां मत इति
 विधानाय स्रग्धरावृत्तं १०१

References.— Aufrecht iii, 26^b

कृष्णकर्णामृत
 with टीका
 कर्णानन्दप्रकाशिनी

Kṛṣṇakarmāmṛta
 with Commentary
 Karmānandaprakāśinī.

No. 62

133.

1882-83.

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 72 leaves ; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description — Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used; incomplete, folios 3, 32-35, 64 and 65 missing.

The Ms breaks at the 155th verse.

Age.— Appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— fol. 1^b

(text) स्फुरद्वदनपंकजः कनककूटदेहयुतिः
प्रशस्तसुखसंपदां निधिरपूर्वमानप्रदः ।
स कृष्णवृषभानुजाचरणमाधुरी चंचुरः
सदा मधुरवाक्पदुर्जयति साधु त्रैयासकिः ॥ १ ॥

(comm) ॥ श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॥
यच्छब्दालवललितं हृदय जानाति तत्त्वमङ्गिष्ठं ।
तस्य हरेः पदकमलं वन्दे तारोदराब्धिरत्नस्य ॥ १ ॥
फलितक्षरसभासा कृष्णकीर्तिविधुभिता ।
बोधचक्षुः प्रसादस्य हेतुरेषार्थकौमुदी ॥ २ ॥
मिताक्षरार्थगंभीरा धीरांतमोददायिनी ।
व्याकृतिस्तन्यते श्रीमत्कर्णानंदप्रकाशिनी ॥ ३ ॥

Ends--- fol. 79^b

(text) मृदुलहसितं प्रेखच्चिलिप्रवृत्तविलोचन
सर्गसमुल्लरीरं प्रासक्तारुणाधरपल्लवं ।
कटिलविकुरैर्भ्राजद्गंडस्फुरन्मणिकुण्डलं
युतिसमधिकं राधा जानेर्मुखं मम लोभनं ॥ ११५ ॥

comm ... राधाजानेर्मुखं मम लोभनं लोभजनकं तद्रुद्धं लोलुपोहमित्यर्थः । कीदृशं ।
मृदुलहसितं मंदहास्ययुक्तं । पुनः कीदृशं । प्रेखच्चिलिप्रेखंती आंदोलमा...

References.— This is the only Ms. of कृष्णकर्णामृत with the comm.
कर्णानंदप्रकाशिनी.

कर्णामृत
with टीका
सुवर्णचषक

Karṇamṛta
with Commentary
Suvarnacaṣaka

No. 63

241.
1880-81.

Size.— 10 $\frac{4}{8}$ in. by 5 in. and 10 $\frac{1}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 163 leaves, 10-11 lines to a page, 32 letters to a line.

Description.— Country paper; also modern paper with watermarks used for folios 13-50 of the first śataka; hand-writing bold, clear and legible but not uniform, separate pagination for every śataka; borders of the folios of the 2nd śataka ruled in double red lines.

Age.— The Ms. does not appear to be very old.

Author (of the text).— Līlāśuka.

„ („ „ comm.)— Pāpayallayasūri, son of तिरुमल्ल and कोडमांबा.

Begins.— fol. 2^a

(text) चिंतामणिर्जयति etc. as in No. 51.

(comm.) fol. 1^a श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामं सतिपायुक्तं मुकुन्दमौनिशेखरं ।
यज्वानं वाजपेयेन यज्ञेशं प्रणतोऽस्म्यहं ॥ १ ॥
येषां संदर्शनेनैव षट्शास्त्रवशागो भवेत् ॥
यतींद्रान्वासुदेवेन्द्रास्त्रमामोभीष्टसिद्धये ॥ २ ॥
बहुमर्त्यन्वये जौतयाययक्रुपसूरिणा ॥
कर्णासृतास्य व्याख्येयं क्रियते कृतिनां मुदे ॥ ३ ॥
मंत्रशास्त्रे महाभाष्ये मणौमीमांसयोस्सदा ॥
मतिर्यस्य भवेत्तेन मंतव्या कृतिरीदृशी ॥ ४ ॥
तथापि पूर्णे क्षीरेण स्वर्णपात्रं करे वहन् ॥
पिबेति क्षीरे दाता मे सहाय इति साहसं ॥ ५ ॥
पविभट्टादिभिः प्राप्य यज्ञसे प्रार्थना न मे ॥
किं तु कृष्णस्तुतिर्नित्यं भवत्विति मतिर्मम ॥ ६ ॥ etc.

folio 50^b इति श्रीपद्वाक्यप्रमाणपारावारिणनिरमल्लभट्टोपाध्यायपुत्रेण
पापयल्लसूरिणा विरचितायां श्रीकर्णामृतव्याख्यायां सुवर्णचषक-
समाख्यायां प्रथमशतकं समाप्तं॥

folio 64^b of the 2nd शतक

इति श्रीपद्वाक्यप्रमाणपारावारिणवस्तुमत्तिरुमल्लभट्टोपाध्याय-
पुत्रेण कौण्डिमांवागर्तुश्रुतिमुक्तामणिना पापयल्लसूरिणा विरचितायां
कर्णामृतव्याख्यायां द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

Ends.— fol. 48^b

(text) या प्रीतिर्विद्वरिषिते मुररिपो कुंत्यर्षिते यादृशी
या गोवर्धनमूर्ध्नि या च पृथुके स्तन्ये यशोदार्षिते ।
भारद्वाजसमर्षिते शबरीका दत्ते धरे योषितां
प्रीतिर्मुनिपत्निभक्तिरचितेह्यत्रापि तां तां कुरु ॥ ६ ॥

(comm.) यशोदार्षितदत्ते स्तन्ये क्षीरे या प्रीतिः ॥ भारद्वाजसमर्षिते रामवनवास-
वेलायां प्रपां प्रयागे भारद्वाजेन दीयमानफलादावित्यर्थः ॥ य प्रीतिः शबरिका
दत्ते मतंगाश्रमे शबरिकाया दीयमानान्न इत्यर्थः ॥ या प्रीतिः ॥ योषितामधरे
गोपस्त्रीजनाधरे या प्रीतिः ॥ मुनिपत्निभिः भक्त्या रचिते या प्रीतिः ॥ वृंदाबने
यज्ञपत्निभिः आनीयमानान्न इत्यर्थः ॥ अत्रापि मम प्रणीतकर्णामृतग्रंथोऽपि तां
तां प्रीतिं वीप्सार्थे द्विर्भावः ॥ कुरु ॥ ६ ॥ इति श्रीपद्वाक्यप्रमाणपारावार-
पारीण तिरमल्लभट्टोपाध्यायपुत्रेण पापयल्लसूरिणा विरचितायां श्रीकर्णामृत-
व्याख्यायां सुवर्णचषकसमाख्यायां रमणीयं तृतीयश(त)कं संपूर्णं ॥ ॥ ॥

References.— Aufrecht— i, 119^a ; iii, 26^b.

This work with the comm. of Pāpayallayasūri is described in the I. O. Cat. part. VII Nos. 3904-5.

Mr. Sheshagiri Shastri makes the following remarks about Pāpayallayasūri in his Report of 1893-94 No. 2 p. 58 “ *Kṛṣṇakāraṇāṃślavākyā* is a commentary on the above (i. e. कृष्णामृत) by Pāpayallayasūri who was born in the family of Paśupāti. He refers to a hermit named Yajñeśa who performed the sacrifice called Vājapeya and also to an ascetic named Mukunda who seems to have been his preceptor.....As the commentator speaks of

Mallināth who flourished in the fourteenth century he must have lived in a later age.

कर्णामृत

with

टीका

No. 64

Karnamrta

with

Commentary

492.

1887-91

Size.— 10 in. by 6½ in.

Extent.— 34 leaves ; 14-15 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— County paper, old in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear and legible but not uniform, borders ruled in double black lines, some folios slightly torn but pasted with paper-slips ; 1st folio slightly moth-eaten.

The Ms. contains only the 2nd śataka. The title is mentioned on the 1st and the last folios.

Age.— Śaka 1721.

Author (of the text).— Lalāśuka.

Author (of the comm.) — Anonymous.

Begins.— fol. 1^a

(text) अभिनवनवनीतस्त्रिगंधमापीतदुग्धं
 अधिकणपरिदिग्धं सुगंधमंगं सुरारेः ॥
 दिशतु भुवनकल्लच्छेदितापिच्छगुच्छ-
 च्छविनवीशिखिपिच्छा लांछितं वांछितं नः ॥ १ ॥

(comm.) श्रीकृष्णाय नमः ॥ लोकप्रसिद्धकोदंडबाणानृत्यकवैक्षणं धनुः ॥ पुण्यपि
एवादीक्षमो रामाय गृह्यते ॥ १ ॥ पूर्वशतकांते त्वद्वैभवं मेव मदीयं
 ज्ञानकरणं गोचरयतीत्युक्तं त्वद्वैभवं येन येन प्रकारेण प्रतीतं तेन तेन प्रकारे-
 णाह ॥ अभिनवेत्यादि ॥ अभिनवनवनीतेन नूतननवनीतेन स्निग्धं ॥ आपीतं
 इषत्पीतवर्णं दुग्धं क्षीरं यस्मिन् तत् ॥ इषत्पीत ॥ वर्णक्षीरकणैर्व्याप्त-
 मित्यर्थः ॥ etc.

End.— fol. 34^a

त्वयि प्रसन्ने मम किं गुणेन त्वय्यप्रसन्ने मम किं गुणेन ॥
रक्ते विरक्ते च वरे बधूनां निरर्थकः कुंकुमपत्रभंगः ॥ ९९ ॥
इति श्रीलीलाशुकेविरचिते कर्णामृते द्वितीयं शतकं ॥ २ ॥

(comm.) हे कृष्ण त्वयि प्रसन्ने सति मयि दयां कुर्वति सति मम गुणेन किं प्रयो-
जनं न किञ्चिदपि प्रयोजनमित्यर्थः ॥ त्वयि अप्रसन्ने मयि दयामकुर्वति सति
मम गुणेन किं किं प्रयोजनं किमपि प्रयोजनं नास्तीत्यर्थः ॥ तत्र दृष्टान्तमाह ॥
रक्त इति । वरे प्रिये रक्ते अहुरागवति सति बधूनां कुंकुमपत्राणां कुंकुम-
विरचितपत्रावलीनां भंगः सार्थको भवति ॥ तस्मिन्नेव विरक्ते सति विषये-
भ्यो विमुखे सत्यपि कुंकुमपत्रभंगो निरर्थकोत्यर्थः ॥ विषयेषु विरक्तस्य अलं-
कारशतेन प्रवृत्तिरिति भावः ॥ ९९ ॥ इति कर्णामृतद्वितीयशतकटीका
समाप्ता ॥ शके १७२१ सिद्धार्थिनामवषे आषाढासित चतुर्दश्यां लेखनं
समाप्तमिति ज्ञेयं ॥ श्रीकृष्णजयकृष्णजयजयकृष्ण ॥ कृष्णार्पणमस्तु ॥

References.— See No. 51 for text.

कलाविलासकाव्य

Kalāvīlāsakāvya

No 65

24.

1873-74.

Size.— 11½ in. by 5½ in.

Extent.— 21 leaves ; 13 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Thin country paper ; Devanāgarī characters ; hand-
writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double
red lines and edges in single, red pigment used for verse-
numbers and colophons while yellow pigment for corre-
ctions ; complete.

Age.— Sarnvat 1931.

Author.— Ksemindra flourished in the 2nd and 3rd quarters of the
11th (4th) century (cf. I. O. Cat. No. 3930.)

Subject.— A poem on the art of roguery.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अस्ति विशालं कमलाललितपरिश्र्वंगमंगलायतनं ॥

श्रीपति वक्षःस्थलमिव रलो(जो)ज्वलमुज्ज्वलं नगर ॥ १ ॥

मणिभूविबितमुक्ता प्रलंब निवहेन यत्र शेषाहि ।

भुवनानि विभर्त्ति सदा बहुधात्मानं विभजेकः ॥ २ ॥

fol. 5^a इत्याचार्यक्षेमीन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये दभवर्णन नाम
प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥ छ ॥

fol. 8^a इत्याचार्यक्षेमीन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये लोभवर्णन नाम
द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥ छ ॥

Ends.—fol. 20^b

उक्तेति मूलदेशो विसृज्य शिष्यात्कृतोचिताचारः ॥

किरणकलिक(का)विकासां निनाय निजमंदिरे रजनी ॥ ४१ ॥

केलीमथस्मितविकाशकलाभिराम-

सर्वाश्यांतरकलाप्रकटप्रदीपः ॥

लोकोपदेशविषयः सुकथाविचित्रो

भूयात्सतां दयित एष कलाविलासः ॥ ४२ ॥

कलाविलासक्षेमीन्द्रप्रतिभांभोधिनिर्गतः ॥

शशीवमानसाह्लादं करोतु सततं सतां ॥ ४३ ॥

इत्याचार्यक्षेमीन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये सकलनिर्द्धारण नाम
दशमः सर्गः ॥ संपूर्णः समाप्तः ॥ छ ॥

The following portion is written in a different hand:—

अंकितं शकितपदं कृतं भातं तथांकिते ॥

नोक्तितं बुद्धितो दृष्टेरस्पष्टं कापि चोक्तितं ॥ १ ॥

अस्मिन् ग्रंथे कानिचित्प्रकरणान्युपारितनपुस्तकेरस्पृष्टाक्षराण्यनुद्धानि
व तानि शोधने समुज्जितानि ॥

यूरूपामरकेशियाख्यधरणी सिंहासनाधीश्वरी ।

ईशाख्येश्वर कीर्तिर्धृतिरतुलभीलंघनाधीश्वरी ॥

राज्येऽस्या विधुरामनंदधरणीसंख्ये शके वैक्रमे ।

ग्रंथोऽयं लिखितोमरौ मधुसितेष्टम्यां पुरे वैक्रमे ॥

शाक्यपद्मलाल बालकृष्णाभ्यां चर्तुशोधितश्च ॥

References.— 1 Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 84^a ;
iii, 18.

This work is described in the I O. Cat. pt. VII No.
3930.

Edited in Kāvya-mālā 1.

कलाविलासकाव्य

Kalavilasakavya

No. 66

373.
1887-91.

Size.— 8¹/₈ in. by 4²/₈ in.

Extent.—12 leaves ; 10 lines to a page ; 28 letters to a line. foll. 22-30
16 „ „ „ „ 49 „ „ „ „ „ 31-34

Description - - Country paper ; Devanāgarī characters : handwriting
clear and legible but not uniform , borders ruled in two
double black lines , folios 1-21 missing.

The Ms contains sargas 5-10 only.

Age.— The Ms. does not appear to be very old.

Author.— Ksemīndia.

Begins— (abruptly) fol. 22^a

... .ध्येन सत्वरहिताः को जानाति स्फुटं वेश्याः ॥

वर्णनदयितः कश्चित् घनदयितोदासकर्मदयितोन्यः ॥ ४० ॥

रक्षादयितश्चान्यो वेद्यानां नर्मदयितोन्यः ॥ ४१ ॥

इति श्रीक्षेमैन्द्रकृते कलाविलासे वेद्यावृत्तं नाम चतुर्थः सर्गः ४ etc.

Ends.— fol. 34^a

उक्तेति etc. up to सततं सताम् ॥ ४३ ॥

as in No. 65

followed by इत्याचार्यक्षेमीन्द्रकृते कलाविलासकाव्यं सकलकला-

निर्द्धारणं नाम दशमः सर्गः शुभं श्रीः ॐ

References.— See No. 65

कादंबरीकथासार

Kadambarikathasara

No. 67

434.
1899-1915.Size.— $6\frac{1}{2}$ in by $9\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 43 leaves ; 17 lines to a page , 17 letters to a line.

Description.— Smooth country paper , old in appearance , Kāśmīrī devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible ; slightly moth-eaten ; red pigment used for marking chapter-colophons ; folios 31-38 missing.

The Ms. was written by one Durgāprasāda at Jambunagar in Kāśmīra in Śaṁvat 1926.

Age.— Śaṁvat 1926.

Author.— Abhinanda, son of Jayanta Bhattrā.

Begins— fol. 1^b

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॐ नमः सरस्वत्यै

श्रियं दिशंतु वश्वैरेर्द्वये तुल्यश्रमाः क्रमाः

ये चादौ गोष्पदं पश्चात्त्रैलोक्यं क्राम्यतश्च ये १

सरसास्सदलंकाराः प्रासादमधुरागिरः

कान्तास्तातजयन्तस्य जयन्ति जगतां गुरोः २ etc.

गुणोद्योतनदीपानां सतां न परमुज्ज्वलं

पावन्मलिनमप्येषां कर्मदृष्टेः प्रसाधनं ३

युगः कुशोपि प्रथते पृथुरप्यपचीयते

प्राप्य साधु खलौ चन्द्रः पक्षाविव सितासितौ ४

शक्तिनाभाभवद्गौडो भारद्वाजकुले द्विजः

दार्ढ्याभिसारमासाद्य कृतदारपरिग्रहः ५

तस्य मित्राभिधानो भूवात्मनस्तेजसां निधिः

जनेन दोषोपरमप्रबुद्धेनार्चितोदयः ६

सशक्तिस्वामिनं पुत्रमवाप श्रुतिशालिनं

राज्ञः कर्कोटवंशस्य मुक्तापीडस्य मन्त्रिणम् ७

कल्याणस्वामिनामास्य याज्ञबल्क्य इवाभवत्

योगवित्तनयः शुद्धो निर्धूतभवकलमयः ८

अगाधहृदयात्तस्मात्परमेश्वरमंडनं
 अजायत सुतः कान्तश्चन्द्रो दुग्धोदधेरिव ९
 पुत्रं कृतजनानन्दं स जयंतमजीजनत
 आसीत्कवित्ववक्तृत्वफला यस्य सरस्वती १०
 वृत्तिकार इति व्यक्तं द्वितीयं नाम विभ्रत-
 वेदविदांगविदुषः सर्वशास्त्रार्थवादिनः ११
 जयंतनाम्नः सुधियः साधुसाहित्यतत्त्ववित्
 सुलुस्सुहृदस्तस्मादभिनन्द इति श्रुतः १२
 काव्यविस्तरसन्धान वैदाल सधियः प्रति
 तेन कादम्बरीसिन्धोः कथामात्रसमुद्भूत १३

folio 7^a इति श्रीविपश्चिद्वराग्रगण्याचार्यश्रीभट्टजयंतसूनोरभिनन्दस्य
 कृतौ कादंबरीकथासारे प्रथमः सर्गः १

folio 13^a इति विपश्चिद्वराभिनन्दकृते कादंबरीकथासारे द्वितीयः सर्गः

folio 19^b इति etc. तृतीयः सर्गः

folio 26^a इति etc. चतुर्थः सर्गः

folio 44^b इति कादंबरीकथासारे सप्तमः ।

Ends.— fol. 51^a

इति विततविलासः पुंडरीकेन साकं—

दिवि भुवि च विचित्रोद्यानलीलाविहारः ।

अभिमतफलसंपद्वर्धमानाभिनन्दः ॥

श्रियमभजनचंद्रापीडमूर्तिर्भृङ्गांकः ॥

इति श्रीसकलविपश्चिच्चक्रवर्तिश्रीभट्टजयंतसूनोरभिनन्दस्य कृतौ
 कादंबरीकथासारेष्टमः सर्गः समाप्तोऽयं कादंबरीकथासारः ॥ शुभसंवत्
 १९२६ अशुक्ल चतुर्थी पक्षा पंचम्याम् ॥ शुभमस्तु सर्गजगताम्

On folio 1^a we have:—

कादंबरीकथासारः अभिनन्दकृतः प्रारभ्यते इदं पुस्तकम् दुर्गाप्रसाद-
 शर्मणोविदः स्वांतविभ्रांतिकारणम् काश्मीरदेशीये जंबूनगरे लिपिकर-
 करेण लेखितम् संवत् १८२६ अस्य पत्रसंख्या ५० सर्गाः शुभम्—

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 92^a; ii, 17^b;
 2 Winternitz— History of Indian Literature— Vol. III p. 74
 3 A. B. Keith in his History of Sanskrit Literature remarks

“ to the same century (9th ?) and Kashmir belongs Abhinanda, son of Jayanta Bhaṭṭa, the logician, who wrote an epitome in epic form of the *Kādambarī* of Bāna, styled the *Kādambarīkathāsāra*, and who mentions Rajaśekhara as a contemporary ” p. 135.

Buhler regards Abhinanda to have lived not later than 830-850 A. D. cf. his article ‘Abhinanda the Gauḍa’ in *Indian Antiquary*, Vol. II. pp. 102-6

4 Printed Edition.— The work is published in the ‘Pāṇḍit’ Vol. I. pp. 136, 155, 174 and Vol. II. pp. 3, 29, 52.— 1866-67

कादंबरीकथासार

Kādambarīkathāsāra

No. 68

433.
1899-1915

Size.— 7 in by 10 in.

Extent.— 8 leaves ; 18 lines to a page ; 17 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible ; folios not numbered ; slightly moth-eaten ; yellow pigment used only once ; some portion written in the margin of the last folio ; incomplete.

The Ms. contains some portion of the 5th canto, the 6th canto and a few verses of the 7th canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Abhinandana, son of Jayanta Bhaṭṭa.

Begins.— (abruptly)

“ ... व मम चेतसि वर्तते अवैमि पुष्पितस्तावत् किञ्चरानुवृत्तिकर्मः सकाल-
परिणामेन न जाने किं फलिष्यति ॥ अथवा योवनोन्मादकृत एव मम
भ्रमः etc. ”

after two folios:--

इति श्रीकादंबरीकथासारे पञ्चमः सर्गः ॥ ५ ॥

Last folio:—

इति श्रीजयंतसूनोरभिनदनस्यकृतौ कादंबरीकथासारे शष्टसर्गः ॥ ६ ॥

Ends,—

पत्रलेखां पुरस्कृत्य विप्रचर्याविचक्षणां
केयूरकं च तत्रैव दिनंतां भुवमाययौ ॥
आयांत्याश्व तदा तस्या दु.....परंपरा
प्रादुर्बभूव बालाया हृदयोत्कंपकारिणो ॥ etc.

References.— See No. 67

कार्तवीर्योदयकाव्य

Kārtavīryodayakāvya

No. 69

328.

1884-87

Size.— 9½ in. by 5½ in.

Extent.— 40 leaves ; 13-14 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters ; old in appearance, hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; folios 29-32 missing ; red pigment frequently used ; edges of folios worn out.

Age.— Śaṃvat 1763, śaka 1628.

Author.— Candracūḍa.

Subject.— A work describing the achievements of king Kārtavīrya
(Cf. Bikaner Catalogue. No. 296)

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अधिवदनस्तुभायाः सत्यसुहामभाव

झङ्कलितमपि जाग्रदक्षिणं धर्ममेवे ॥

स्मरवपुषि च वामं यस्य नेत्रं तृतीयं

स भवतु मम भृत्यै बल्लभः शैलजायाः ॥ १ ॥

fol. 4^b इति प्रथमः सर्गः ॥ छ ॥

fol. 9^b इति द्वितीयः सर्गः ॥ छ ॥

Ends.— fol. 44^a

यो विद्वद्विजराजराजितगुणात्पुण्येन जन्माप्तवान्

भट्टश्रीपुरुषोत्तमात्कुलमणे दुर्गाबिकानन्दनः ॥

तेनोक्ते सति चन्द्रचूडकविना श्रीकार्तवीर्योदये

काव्ये पुरिचतुर्दशः श्रुतिस्तुतः सर्गोत्पगोञ्जलः ॥ ४५ ॥ छ ॥

इति श्रीचन्द्रचूडविरचिते कार्तवीर्योदये काव्ये चतुर्दशः सर्गः ॥ छ ॥

सुबेकरपुरुषोत्तमभट्टसुतश्चन्द्रचूडाख्यः ॥ श्रीकार्तवीर्योदयपतेश्वरितं चक्रे

तदुत्तमा अणुत ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

संवत् १७६३ वर्षे शाके १६२८ प्रवर्त्तमाने दक्षिणायनगते श्रीसूर्ये

महामांगल्यप्रदेशे माघमासे शुक्लपक्षे आषाढादशी रविवारे लिखितोयं ग्रंथः छ

भट्टपृष्टि etc.....कष्टेन परिपाल्यतां ॥ छ ॥

भटलक्ष्मधरात्मजनारायणेन लिखितोयं ग्रंथः समाप्तिं प्रापत् ॥ छ ॥

References.— 1 Mss.— Aufrecht's Catalogus Catalogorum— i, 96^a ;

ii, 18^b ; iii, 21^a

For described Ms see Bikaner Des. Cat. No. 296

कार्तवीर्योदयकाव्य

Kārtavīryodayakāvya

No. 70

284.
1884-86.

Size. — 8½ in. by 4¾ in.

Extent. — 50 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old and discoloured ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; left-hand corners of some folios moth-eaten ; folios 35-9 missing.

Age.— Samvat 169(3) ; śaka: 1558.

Author.— Candiacūda.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अधिवदनसुभायाः etc. as in No. 69

fol. 4^b इति प्रथमः सर्गः ॥

fol. 7^b इति द्वितीयः सर्गः ॥

Ends.— fol. 55^a

यो विद्वद्विजरा etc. up to सर्गोपवर्गोज्ज्वलः ॥ ५५ ॥

as in No. 69

followed by इति श्रीचंद्रचूडविरचिते कार्तवीर्योदये काव्ये चतुर्दशः
(सर्गः) ॥ छ ॥

सुवेकरपुरुषोत्तमभट्टसुतश्र्वंद्रचूडाख्यः ॥

श्रीकार्तवीर्यनृपतेश्वरितं चक्रे तदुत्तमाः शृणु ॥ छ ॥

संवत् १६९२ शके १५५८ पार्थिवसंवत्सरे ज्येष्ठ वदि पंचम्यां लिखितं
पुस्तकं चंद्रचूडभट्टानां ॥ ॥ छ ॥

अग्नपृष्टि etc.....यत्नेन परिपाल्यतां ॥ ॥ छ ॥

References.— See No. 69

काव्यदुर्घटसाधन

Kāvya-durghaṭasādhana

No. 71

123.
1875-76.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 19 leaves ; 17 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanāgarī characters ; hand-writing small but clear, legible and uniform ; पुष्टमात्राs used ; borders ruled in two double black lines ; blank spaces (with one or two letters in them) left in the middle of the folios ; red pigment used.

The work contains the following colophons—

(1) fol. 8^b इति श्रीराजकुण्डविरचिते रघुदुर्घटसंपूर्णोक्तः ।

(२) fol. 13^b इति वेधराजकुण्डविरचिते दुर्घटं संपूर्णं कुमारसंभवस्य ।

(३) fol. 15^a इति श्रीरा० इति मेघदूतः ॥

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Rājakunda.

Subject.— Kāvya: explanation of difficult passages from रघुवंश, कुमारसंभव, मेघदूत and किरातकाव्य

Begins.— fol. 1^a

॥ ६० ॥ क्रीडानिर्मितवामजानुततनुः छद्मोदयालंबिना
येनाबंधिग्सातले दितिस्ततो द्वेषाद्वलिलीलया ।
यैत क्रोडकलेवरेण वसुधा मग्नाधृतांभोनिधे-
स्तस्मैकं समथेनिकत्वमधुके नित्यं नमो विष्णवे ॥ १ ॥
ज्ञात्वा पाणिनिशास्त्रमनुततमं दृष्ट्वाथ चांद्रं मतं
कालापंचलमस्तकाव्यनिचयं धातोश्च पारायणं ।
धातोर्दृत्तिमनुत्तमां तदपरं नाम्नां च पारायणं
वैद्यो दुर्घटसाधनं वितुते श्रीराजकुण्डः कविः ॥ २ ॥ etc.

folio 2^a इतिरघुदुर्घटे प्रथमसर्गः ॥ १ ॥

folio 3^b इति द्वितीयः सर्गः ॥

folio 4^a इति तृतीयसर्गः ॥

folio 5^a इति चतुर्थसर्गः ॥

folio 5^b इति पंचमसर्गः ॥

Ends.— fol. 19^b

हितोपदेशैरुपकारवंत इति कथं यावदुपकारशब्दादन्तामत्वः प्रयोगो
नास्ति इतिरपि नास्ति यदाहभाष्यकारः एकाक्षराकृतो जातेः सप्तम्यां च ततौ
स्मृताविति ॥ इदं कांतवचनं यदाह ॥ भण्यत कार्यानिमित्तत्वेनाश्रये इति धर-
णान्मत ॥ अष्टादशः सर्गः ॥ इति श्रीकिरातकाव्ये दुर्घटानि समाप्तानि ॥
यथा लिखितानि ॥ अरिस्तु ॥ कल्याणमस्तु लेखकाचक्रयोः ॥ शुभं भवतु ॥

References.— Aufrecht refers to this Ms. only in his Catalogus Catalogorum (i, p. 108) and mentions it under किराता-
र्जुनीय as किरातार्जुनीयकाव्यदुर्घट.

काव्यामृत

Kāvya-mṛta

No. 72

329.

1848-87.

Size.— 8¼ in. by 3¾ in.

Extent.— 42 leaves ; 10 lines to a page ; 20-22 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing not quite clear and legible ; red pigment used for verse-numbers ; borders ruled in double black lines ; many folios missing ; corners of last few folios slightly damaged ; incomplete.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Keśavapaṇḍita.

Begins.— (abruptly) fol. 3^a

जगदेकबंधो संजल्पतामिति वचो न भवप्रवाह ॥ १४ ॥

यत्पादपंकजरजो न जहाति वेधा लक्ष्मीभवस्त्रिदशवंदितपादपद्मः ।

लीलात्तमानुषवपुः पुरुषोत्तमोसौ श्रीराम एव शरणं सततं ममास्तु ॥ १ ॥

इति श्री श्री(म)त्पंडितनानात्म(ज)केशवाविरचिते काव्यामृते श्रीराम

...ष्टिकरो नाम प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥etc.

Ends.— fol. (abruptly) 80^b

रामः ॥ रे रे निशाचर परोचरितं गृहाणा दिव्यं धनुस्त्रिदशदपहिरं शरं...

निर्वापयामि विरहासिमहं प्रियाया तर...नेत्रजसप्रवाहैः ।

किरातकाव्य

Kirāta-Kāvya

or

or

किरातार्जुनीय

Kirātārjunīya

No. 73

73.

A 1879-80.

Size.— 8 in. by 4¾ in.

Extent.— 118 leaves ; 8 lines to a page ; 24 letters to a line.

[Kāvya.] 12

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; borders ruled in double red lines ; folios numbered in the left-hand margin , folios 22 to 35 missing ; edges of some folios slightly worn out.

Age.— Samvat 1830.

Author.— Bhāravi.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामरमणं नत्वा स्मृत्वा तत्पदपंकजं ॥

श्रीगोपालमनस्तुष्ट्यै लिख्यते भारवेः कृतिः ॥ १ ॥

श्रियः कुरुणामधिपस्य पालिनी प्रजास्रुष्टिं यमयुक्त वेदितुं ॥

सवर्णलिङ्गी विदितः समाययौ युधिष्ठिरं द्वैतवने वने...रः ॥ १ ॥

कृतप्रणामस्य महीं महीशुजे जितां सपत्नेन निवेद...ष्यतः ॥

न विव्यथे तस्य मनो न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति सृषाहिं...षिणः ॥२॥ etc.

folio 7^a काव्ये किरातार्जुना(नी)यनाम्नि लक्ष्म्यंकइंदुममितसमाप्ति ॥

सर्गः कृतौ भारविपंडितस्य प्राप्तः प्रसादाजगदीश्वरस्य ॥ १ ॥ छ

folio 14^a इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये द्वैपायनागनागमो नाम द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

folio 40^b इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके कविचक्रवर्ति-

श्रीभारविकृतौ सुरसुंदरीप्रस्थानो नाम षष्ठः सर्गः ॥ ६ ॥ छ ॥

folio 46^b इति etc. सुरसुंदरीप्रकीर्णगमनं नाम सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥

folio 54^b इति etc. पुष्पावचयजलाकलिबर्णनो नाम अष्टमः सर्गः ॥ ८ ॥

folio 64^a इति etc. चंद्रोदयसीधुपानसंयोगवर्णनो नाम नवमः सर्गः ॥ ९ ॥

folio 73^a इति etc. प्रलोभनार्थो नाम दशमः सर्गः ॥ १ ॥

folio 81^a इति etc. महेंद्रागमनो नाम एकादशः सर्गः ॥ ११ ॥

folio 87^b इति etc. हरसैन्यनिवेशो नाम द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥

folio 96^b इति etc. दूतवाक्यं नाम त्रयोदशः सर्गः ॥ १३ ॥

folio 105 ^a इति etc.	धनंजयाभिगो नाम चतुर्दशः सर्गः ॥ १४ ॥
folio 110 ^b इति etc.	शिवार्जुनसंग्रामे पंचदशः सर्गः ॥ १५ ॥
folio 118 ^b इति etc.	अन्नयुधो नाम षोडशः सर्गः ॥ १६ ॥
folio 126 ^a इति etc.	अन्नापहरो नाम सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥

End.— fol. 132^a

व्रजजयरिपुलोकं पादपद्मा ततः स-

नादित इति भवेन श्लाघितो देवसंघैः ॥

निजगृहमथ गत्वा सादरं पांडुपुत्रो

धतजयगुरुलक्ष्मीधर्मपुत्रं नमाम ॥ ४८ ॥

इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्य भारविविरचिते लक्ष्म्यंके धनंजय-
स्यान्नलाभो नामाष्टादशः सर्गः ॥ १८ ॥ समाप्तोयं किरातः ॥ संवत् १८३०
वर्षे पोसमासे शुक्लपक्षे त्रित्तियगुरुवासरे लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तं॥श्रीरस्तु॥
॥ शुभं भवतु ॥

References.—1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum i 107^b, 779^b; ii 21^b, 194^a, iii, 23^b.

2 Winternitz— History of Indian Literature, Vol. III pp. 66f, 508, 646.

3 A. B. Keith— History of Sanskrit Literature, pages 109-116.

4 Descriptive Catalogue of Mss., Madras, Vol. XX p. Nos. 11464-11479.

5 Printed Editions—*Old Editions*:— Edited by Vidyākara Miśra and Babu Rāma, Kidderpore, 1814; 2 Ed. by Tārānāth Śarman in conjunction with several other pandits; 3 with the com. of Mallināth, edited and published by Jivānanda Vidyāsāgara, Calcutta, 1875; 4 Text without com. Calcutta, 1868; 5 Text only, edited by Eshwar Chandra Vidyāsāgara, Calcutta, 1853; 6 Kirātārjunīya, Sargas I-X with Mallinātha's comm. edited by Sarasvati Tiruvengaḍa Ācārya and Vaṅgīpuram Rāmakrishna Ācārya, Madras 1860; 7 Sargas 1-5 with Mallinātha's comm. Poona 1844-55. 8 Gesang I and II. Aus dem Sanskrit über setzt von. c. Schütz, Beelefeld, 1845.

New Editions:—

1 Cantos I-III with Mallināth's comm. notes and English translation by M. R. Kale, 1928; 2 with the comm. of Mallinātha, Nirṇayasāgara Press, Bombay; 3 with the comm. शब्दार्थदीपिका of चित्रमान् (sargas 1-3), 4 with Engl. translation by L. R. Pangarkar cantos I-X; 5 ed. by गुरुनाथ विद्यानिधि; 6 ed. by Haripada Chattopādhyāya; 7 trans. from the original sanskrit into German and explained by Prof. Carl. Cappeller Horward 1912 etc.

किराताजुनीय**Kirātārjunīya**

No. 74

619.
1882-83.

Size.— 9½ in. by 4 in.

Extent.— 116 leaves; 7 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing bold, clear, legible and uniform; marginal notes; borders ruled in double black lines; red pigment used; folios 14 to 21, 89, 116 and 126 missing; folios 1-5 slightly damaged; edges of the folios also slightly damaged.

The Ms. contains 16 sargas and 1-60 verses of the 17th sarga.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Bhāravi.

Begins.— fol. 1^b

॥ ॐ नमो श्रीगणेशाय ॥

अयः कुरुणामधिपस्य पालनीं प्रजासुवर्तिं यमयुक्त वेदितुं ।

सर्वर्णिलिङ्गी विदितः समाययौ युधिष्ठिरं द्वैतवने वनेचरः ॥ १ ॥ etc.

folio 7^b इति श्रीकिराताजुनीये लक्ष्म्यंके महाकान्ये भारविक्तौ कोप-
प्रदीपनो नाम प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

folio 25^b इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये कविश्रीभारविक्तौ
लक्ष्म्यंके शरद्वर्णनं नाम चतुर्थः सर्गः ॥ ४ ॥ etc.

Ends.— fol. 127^b

आक्षिप्तचापावरणेषु जालः छिन्नोत्तमासिः ससृधेऽवधूतः ॥
रिक्तः प्रकाशश्च बभूव क्षमे । रुत्सादितोद्यान इव प्रदेशः ॥ ५९ ॥
स खंडनां प्राप्यपरामर्षवान् । भुजद्वितीयोऽपि विजेतुमिच्छया ॥
ससर्ज दृष्टिं परिरुग्णपादपां । जवेन मेघः पयसामिवाश्मनां ॥ ६० ॥
ends abruptly—

References.— See No. 73

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

No. 75

Size.— 13½ in. by 4½ in.

Extent.— 48 leaves, 8 lines to a page; 52 letters of the comm.
and 24 letters of the text to a line.

Description. — Modern paper; Devanāgarī characters; borders
ruled in double black lines; text in the middle and comm.
below and above the text; folio-numbers in both margins;
separate pagination for each canto.

The Ms. is a lithograph copy and contains cantoes
1 and 3

Age.— Śaka 1767.

Author (of the text).— Bharavi.

„ „ „ comm.)— Mallinātha.

Begins(text).— fol. 2^b

अग्रियः कुरूणामधिपस्य पालनीं प्रजासृजति यमयुंक्त वेदितुं ।
सवर्णिलिङ्गीविदितः समाययौ युधिष्ठिरं द्वैतवने वनेचरः ॥ १ ॥ etc.

Kirātārjunīya

with

Ghaṇṭāpatha

554.

Viśrāma(i)

Comm. folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः

अर्द्धांगीकृत दांपत्यमपि etc.

folio 25^a इति श्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसरिविरचितायां
किरातार्जुनीयकाव्यव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां प्रथमः सर्गः ॥

Ends.—fol. 20^b

(text)

अनुजगुरुश्च दिव्यं दृढुभिध्वानमाशाः

सुरकुसुमनिपातैर्व्योम्नि लक्ष्मीर्वितेने ।

प्रियमिव कथयिष्यन्नालिलिंगस्फुरन्ती

शुवमनिश्रुतवेलावीचिबाहुः पयोधिः ॥ ६० ॥

(comm.) अत्र विशेषणमात्रसाम्यादप्रस्तुतस्य गम्यत्वात्समासोक्तिरलंकारः तत्र
चाप्रस्तुतयोर्धूमिसमूहयोः प्रतिपन्नाभ्यां नायकाभ्यां भेदे अभेदलक्षणाति-
शयोक्तिवशादालिङ्गनोक्तिरिति रहस्यमेवमतिशयोक्त्यनुप्रणीता समासोक्तिः
प्रियकथनात्त्रेहसृज्जीवयन्ती तदंगभावं भजत इत्युभयोरंगांगिभावेन संकर इति
विवेचनीयम् ६० इति श्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसरिविरचितायां
किरातार्जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां तृतीयः सर्गः सप्तर्तुसंज्ञे-
मि ते शाके पुण्याख्यपत्तने यन्ततः पाठशालायामंकितोऽयं शिलाक्षरैः ॥

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum— i, 108^a,
779^b; ii, 21^b, 194^a; iii, 24^a.

2 H. D. Velankar, B.B.R.A.S. Mss. Catalogue— ii, p. 333.

3 Descriptive Catalogue of Mss. Madras— Vol. XX Nos.
11482-11492.

4 Printed Editions—For printed editions see No. 73

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

No. 76

Kirātārjunīya

with

Ghaṇṭāpatha

553.

Viśrāma (i)

Size.—

Extent.—

Description.—

}

Same as above i. e. No. 75.

The Ms. is a lithograph copy and contains cantoes
1-3 ; 68 leaves.

Text Begins on fol. 2^b

श्रियः कुरुणामधिपस्य etc. as in No. 75

Comm. begins on fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः

अर्द्धांगीकृतदांपत्यमपि etc. as in No. 75

folio 25^a इति श्रीमहोपाध्यायकोलाचलमह्विनाथहरिविरचितायां

किरातार्जुनीयकाव्यव्याख्यायां घण्टापथसमाख्यायां प्रथमः सर्गः ॥

folio 20^b इति etc. द्वितीयः सर्गः समाप्तःEnds— fol. 20^b 21^a

(text) अनुजगुस्थदिव्यं etc. as in No. 75

(comm.) अत्र विशेषणमात्रं etc. as in No. 75

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

No. 77

Kirātārjunīya

with

Ghaṇṭāpatha

252.

Viśrāma(i)

Size.— 13³/₈ in. by 5³/₈ in.

Extent.— 18 leaves ; 10-11 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in two double red lines , text in the middle and the comm. below and above the text ; title of the work in the left-hand margin and folio-numbers in the right-hand margin ; fol. 18 slightly moth-eaten.

The Ms. contains only the 1st canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (or the text).— Bhāravi.

„ „ „ comm.)— Mallinātha.

Text begins on fol. 3^a

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रियः कुरुणामधिपस्य etc.

as in No. 75

Comm. begins on fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अर्द्धांगिकृतदांपत्यमपि etc. as in No. 75

Ends.— fol. 18^a

(text) विधिसमयनियोगाद्दीप्तिसंहारजिह्वं
शिथिलवस्तुमगाधे मग्नमापत्ययोधौ ॥
रिपुतिमिरुद्धस्यो दीयमानं दिनादौ
दिनकृतमिव लक्ष्मीस्त्वां समभ्येतु भूयः ॥ ४६ ॥

इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके भारविर्कृतौ श्रौपदीवाक्य-
कथनो नाम प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥ ७ ॥

(comm.) भारविर्कृत इति कविनामकथनं महाकाव्य इति महच्छब्देन लक्षण-
संपत्तिः सूचिता किरातार्जुनीयं इति काव्यवर्णयोः कथनं प्रथमः सर्गः समाप्त
इति शेषः ॥ एवमुत्तरत्रापि द्रष्टव्यं ॥ किरातावर्जुनावधिकृत्य कृतो ग्रंथः
किरातार्जुनीयं ॥ शिशुकंदयम सम समद्वंद्वजनतादिभ्यश्छ इति द्वंद्वच्छ-
प्रत्ययः ॥ राघवपांडवीयमिति वत् ॥ तथावर्जुन एवात्र नायकः किरातस्तु
तदुत्कर्षकथनं च धिनोतिन इति ॥ अथायं संग्रहः ॥ तेनामध्यमपांडवो भगवतो
नारायणस्य प्रभुस्तस्योत्कर्षकृते तु ॥ वर्णयति ॥ तथा दिव्यः किरातः पुनः ॥

शृंगारादिव सोथ मंत्रविजयीवीरप्रधानं रसः ।

शैलाद्यानि च वर्णितानि बहुशो दिव्यास्त्रलाभः फलं ॥ ४६ ॥

इति श्रीमहोपाध्यायकोलचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीयकाव्यव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां प्रथमः सर्गः ॥ ६४ ॥ ६४ ॥

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

No. 78

Kirātārjuniya

with

Ghaṇṭāpatha

80.

1919-24.

Size.— 9 $\frac{2}{5}$ in. by 3 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 253 leaves ; 7-8 lines to a page ; 30 letters to a line for first 25 folios ; 8-10 lines to a page and 34 letters to a line for the next 125 folios ; 15 lines to a page and 40 letters to a line for the next 25 folios ; 12-14 lines to a page and 38 letters to a line for the last 78 folios.

Description.— Country paper ; old and musty ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible but not uniform ; borders ruled in red and black lines ; red pigment used ; separate pagination for every canto ; slightly moth-eaten ; 74 leaves for the text and 179 leaves for comm.

The text contains 15 cantos and 8 stanzas of the 16th canto while the comm. contains 15 cantos.

Age.— The Ms appears to be old.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ „ „ comm.)— Mallinātha.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकुलदेव्यै नमः ॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥

(text) श्रियः कुरुणामधिपस्य etc. as in No. 73

[Kāvya] 13.

folio 6^b इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके भारविकृतौ इत-
गमनो नाम प्रथमः सर्गः ॥ छ ॥

folio 12^b इति etc. ... द्वितीयः सर्गः(ः) समाप्तिमगमत्
ends on folio 15 of 15th सर्ग

.....इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके भारविकृतौ पंचदशः
सर्गः ॥ छ ॥

(text) रथांगसंक्राडितमश्वहेषा बृहन्ति मत्तद्वीपबृहितानि ॥
संचर्ययोगादिब सृष्टितानि द्वादं निगृह्णाति न दुंदुभीनां ॥ ८ ॥
अस्मिन् यज्ञः पौरुषलोलुपानामरातिभिः प्रत्युरसंक्ष ..

(comm) श्रिगणेशाय नमः श्रिसरस्वत्यै नमः श्रिदेव्यै नमः श्रिरामचंद्राय नमः
श्रिगुरुभ्यो नमः ॥ विहितामिति ॥ अथ द्वौपदीवाक्यश्रवणानंतरं वृकोदरः
भीमः प्रियया द्वौपद्या प्रियाग्रहणं अस्यापि हितोपदेशनात्यर्थसूचनार्थं ॥ etc. ...
folio 24^a of comm.

इति श्रीकोलाचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीयव्याख्यायां
घंटापथसमाख्यायां द्वितीयः सर्गः समाप्तिमव्रजत् ॥ छ छ

Ends.— fol. 30^b of the 15th sarga of comm.

सुनीनामंगानि गात्राणि अभिन्नमविरलं अंचिततरं अतिरुचिरं रोमांचं
रोमहर्षे विभगं बभूवुः बभुः । भीम्रीत्यादिना विकल्पादाप्रत्ययः ॥ ५३ ॥ इति
श्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीय-
व्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां पंचदशः सर्गः ॥ छ छ ॥

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

No. 79

Kirātārjunīya

with

Ghaṇṭāpatha

251.

Viśrāma (i)

Size.— 11 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 284 leaves ; 9-10 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— County paper, white in appearance, Devanāgarī characters, hand-writing clear, legible and uniform; text in the middle with the comm. below and above it, borders ruled in double red lines; separate pagination for every canto, folio 1^a of the 17th canto missing, folios numbered in both margins.

The Ms. contains 2-18 cantos.

Age.— The Ms. is not very old.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ („ „ comm.)— Mallinātha.

Begins— fol. 1^a

(text) विहितां प्रियया मनः प्रियामथ निश्चिन्य गिरं गरीयसीं ॥

उपपत्तिमदूर्जिताश्रयं नृपसूचे वचनं वृकोदरः ॥ १ ॥ etc.

comm. श्रीगणेशाय नमः ॥ विहितामिति etc. as in No. 78

folio 1^a of 3rd canto

इति श्रीमहोपाध्यायकोलचलमल्लिनाथसुरविरचितायां किराता-
र्जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां द्वितीयः सर्गः

Ends.— fol. 14^a of 18th canto

(text) ब्रजजयरिपुलो(कं पा)दपद्मानतः सन्नुदित इति भवेन श्लाघितो देवसंघैः ।

निजगृहमथ गत्वा सादरं पांडुपुत्रो धृतगुरुजयलक्ष्मीधर्मसुनुं ननाम ४८

इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके भारविकृतौ वरप्रदानो
नामाष्टादशः सर्गः ॥

.(comm.) तमोऽपहाररूपं बभारं बोद्धुस्थितं स्वधाम्ना स्वतेजसा लोकानामुपरि कृत-
स्थितिकृतपदमन्यत्र उपरि वर्तमानं तपो लक्ष्म्यादाप्रतं पांडवं अमरा इंद्रादयः
दिनकृतं सूर्यमिवोच्चैरुपजगृहः साधु महाभागोसीति तदुचुः । शिखरिणि
वृत्तं ४७

जगति सकल etc. as in No. 81 below

इति श्रीपद्माव्यप्रमाणपारावारपारीणमहोपाध्यायकोलचलमल्लिनाथ-
सुरविरचितायां किरातायां किरातार्जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमा-
ख्यायां अर्जुनवरप्रदानो नामाष्टदशसर्गः ॥ १८ ॥

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

Kirātārjuniya

with

Ghaṇṭāpatha

No. 80

228.

Viśrāma(i)

Size.— 14 in. by 7 in.

Extent.— 131 leaves ; 16 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; text in the middle and the comm. above and below it ; borders ruled in double red lines ; folios numbered in both margins ; red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections ; folio 11 missing.

The Ms. is complete in 18 sargas

Age.— Śaka 1748.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ „ „ comm.)— Mallinātha.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः श्रीवग्दगणपतये नमः ॥

(text) श्रियः कुरूणामधिपस्य etc. as in No. 75

(comm.) अर्द्धोगीकृतदांपत्यमपि etc. as in No. 81 below

folio 20^b इति महोपाध्यायमल्लिनाथसुरविरचितायां किरातार्जुनीय-

व्याख्यायां घण्टापथसमाख्यायां द्वितीयः सर्गः ॥ छ ॥

folio 29^b इति etc. तृतीयः सर्गः समाप्तः ॥ ३ ॥

Ends.— fol. 131^b

(text) ब्रजजयरिपुलोकं etc. as in No. 79

(comm.) ब्रजेति । शिवेन ब्रज स्वपुरं गच्छारिलोकं जयेति गदितः उक्तः यतो
पादपद्मानतः शिवपादपंकजानतः सभू । तथा देवसंघैश्लाघित स्तुतोऽत एव
धृता गुर्वी जयलक्ष्मीर्येन सं पांडुपुत्रोर्जुनः निजगृहं स्वाश्रमं गत्वा प्राप्याथ
सादरं यथा तथा धर्मसूनुं राजानं ननाम नमनं चकार ॥ ४८ ॥

इति श्रीपद्मवाक्यप्रमाणपारावारीणमहोपाध्यायकोलाचलमालिनाथ-
सुरिविरचितायां किरातार्जुनीयव्याख्याया घंटापथसमाख्यायां अर्जुन-
वरप्रदानो नामाष्टादशः सर्गः ॥ १८ ॥ छ ॥ शके १७४८ व्ययनाम संवत्सरे
चैत्र शु० ३

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घंटापथ

No. 81

Kirātārjuniya

with

Ghantāpatha

35.

1916-18.

Size.— 10½ in. by 5¾ in.

Extent.— 28 leaves ; 11-12 lines to a page , 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; occasional marginal readings ; yellow pigment used for corrections ; text in the middle and the comm above and below it ; separate pagination for each canto.

The Ms. contains 4th and 5th cantos.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ „ „ chmm.) — Mallinātha.

Begins— fol. 1^b

(text) ततः सकृज्जलहंसमेखलां सपाकसस्याहितपांडुतागुणां ॥

उपाससादोपजनं जनप्रियः प्रियामिबासादितयौवनां भुवां ॥ १ ॥ etc.

(comm.) श्रीगणेशाय नमः ॥ तत इति ॥ ततः प्रस्थानानंतरं जनप्रियः सोर्जुनः ॥

कलहंसमेखलामिवेत्युपमिते समासः ॥ अन्यत्र कलहंसाव्रमेखलेति विशेषण-
समासः ॥ कृजंती कलहंसमेखला यस्यास्तां सहपाकेन सपाकानि पक्वानि तैः

सस्यैराहितः संपादितः पांडुतैव गुणै यस्यास्तां भुवं आसादितयौवनां प्राप्त-
यौवनां प्रियामिव उपजनं जनसमीपे अन्यः सखीसमक्षसमीपार्थेव्ययी-
भावः etc.

folio 11^b इति श्रीमहोपाध्यायश्रीकोलाच(ल)मल्लिनाथस्वरिविरचितायां
किरातार्जुनीयव्याख्याया घंटापथसमाख्यायां चतुर्थः सर्ग ४ ब श्री ॥

Ends.— fol. 17^a of the 5th canto

(text) तमनतिशयनीयं सर्वतः सारयोगादविरहितमनेकेनांकभाजाफलेन ॥

अकृशमकृशलक्ष्मीश्वेतसा शंसितं सस्वामिव पुरुषकारं शैलमभ्याससाद ४२

(comm.) फलेन कार्यसिद्ध्या अविरहितं शून्यं कार्यसिद्धेरवश्यं साधकमित्यर्थः ॥

अकृशं अतलुं उन्नतं इति यावत् ॥ चेतसा शंसितं प्राप्तुमिष्टं शैलं इंद्रकीलं
स्वं आत्मीयं पुरुषस्य कारः कर्म तं पुरुषकारमुक्तविशेषणविशिष्टं पौरुषमिव
अभ्याससाद प्राप ॥ मालिनी वृत्तं ॥ ५२ ॥

इति श्रीकोलचलमल्लिनाथस्वरिविरचितायां किरातार्जुनीय-
व्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां पंचमः सर्गः ॥ ५ ॥

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ

No. 82

Kirātārjunīya

with

Ghaṇṭāpatha

470.
1891-95.

Size.— 8½ in. by 4½ in.

Extent.— 136 leaves ; 9-10 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear, legible and uniform ; red pigment used ; folios numbered in both margins ; folios 1-124, 222 and 244-313 missing ; folio 215^a blank ; incomplete.

The Ms. begins with the 7th canto and ends abruptly at the 53rd verse of the 15th canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text). — Bhāravi.

„ („ „ comm) — Mallinātha.

Begins.— fol. 125^a

(text) श्रीमद्भिः सरथगजैः सुरांगनानां गुप्ताशमंथसाचिवैस्त्रिलोकभर्तुः ॥
संमूर्च्छलघुविमानरंघ्रभिन्नं प्रस्थानं समभिदधे सृदंगनादः ॥ १ ॥ etc.

(comm.) श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमद्भिरिति ॥ अथ प्रस्थानानंतरं श्रीमद्भिः रथ-
गजेन सहत इति सरथगजास्तैः तेन सहति तुल्ययोग्ये इति त्रयाणां लोकानां
भर्तुस्त्रिलोकभर्तुरिन्द्रस्य तद्धितार्थेत्यादिनोत्तरपदसमासः etc.

folio 139^a इति श्रीमहोपाध्यायमल्लिनाथसुरविरचितायां किराता-
जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ छ

folio 162^b इति etc. अष्टमः सर्गः ॥ ८ ॥ छ

Ends.— fol. 332^b

(text) संपश्यतामिति शिवेन वितायमानं लक्ष्मीवतः क्षितिपतेस्तनयस्य वीर्यं ॥
अंगान्यभिन्नमपि तत्त्वविदां सुनीनां गेमांचमंचिततरां बिभरांबभूदुः ॥ ५३ ॥

(comm.) क्षितिपतेस्तनयस्यार्जुनस्य वीर्यं शौर्यं संपश्यतां तत्त्वविदामपि हरेरंशा-
वतारोयमिति विदुषामपि कु(कि)सुतान्येषामिति भावः सुनीनामंगानि गात्राणि
अभिन्नम... ..

References.— See No. 75

किरातटीका
called
घण्टापथ

No. 83

Kirātatikā
called
Ghaṇṭāpatha

123.
1866-68.

Size.— 12½ in. by 4¾ in.

Extent.— 200 leaves , 10 lines to a page : 42 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform , gaps left in many places . folios numbered in both the margins.

The Ms. is a bound copy.

Age.— A new copy — Śaka 1790.

Author.— Mallinātha.

Begins.— fol. 1¹

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अर्धगीकृतदांपत्यमपि गाढानुरागि यत् ।

पितृभ्यां जगतस्तस्मै कस्मैचिन्महसे नमः १

आलंबे जगदालंबं हेरंबचरणांजुजं ।

शुष्यंति यद्रजः स्पर्शात् सद्यः प्रत्यूहर्धयः २

तद्विव्यं धाम सारस्वतस्तुपास्महे ।

यत्प्रसादात्प्रलीयंते मोहांधतमसच्छटाः ३

वाणी(णीं)काणभुजीमजीगणदवा शा(सा)सीच्च वैयासकी-

मतस्तत्र मरंस्तपन्नगगवी गुंफेषु वा जागरीत् ।

वाचामाचकलद्रहस्यमखिलं यश्चाक्षिपादस्फुरां

लोके भूयदुपज्ञमेव विदुषां सौजन्यजन्यं यश(शः) ४

मल्लिनाथकविः सोयं मंदात्मानुजिघृक्षया ।

तत्किराताजुनायास्य काव्यं व्याख्यातुमिच्छति ५ etc.

folio 17^b इति श्रीमहोपाध्यायकोलचमल्लिनाथस्वरिविरचितायां

किराताजुनीयकाव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां प्रथमसर्गः

folio 31^b इति etc. द्वितीयः सर्गः २

folio 45^b इति etc. तृतीयः सर्गः ३

folio 53^a इति etc. चतुर्थः सर्गः ४

folio 65^a इति etc. हिमवद्वर्णनो नाम पंचमः सर्गः ५

folio 73^a इति etc. षष्ठः सर्गः ६

folio 80^a इति etc. सप्तमः सर्गः ७

folio 91^b इति श्रीपदवाक्यपारावारीण etc. अष्टमः सर्गः ८

folio 105 ^b इति etc.	.	नवमः सर्गः ९
folio 117 ^o इति etc.	दशमः सर्गः १०
folio 133 ^a इति etc.	एकादशः सर्गः ११
folio 141 ^a इति etc.	द्वादशः सर्गः छ १२
folio 155 ^a इति etc.	त्रयोदशः सर्गः १३
folio 167 ^a इति etc.	चतुर्दशः सर्गः १४
folio 176 ^a इति etc.	पंचदशः सर्गः १५
folio 184 ^a इति etc.	षोडशः सर्गः १६
folio 192 ^b इति etc.	सप्तदशः सर्गः १७ छ

Ends.— fol. 200^a

जगति सकलविद्यासिधुमुष्टिं दधानां

परमणति परीक्षा युज्यते सज्जनानां ।

तदिह मम निबन्धे दूषणं भूषणं वा

भवति यदि विदग्धैस्तद्विसृज्य विसृज्यं ॥ १ ॥

इति पदवाक्यप्रमाणपारावारीणश्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथ-
स्मरिविरचितायां किरातार्जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां अष्टा-
दशः सर्गः छ छ शुभं भवतु ॥ छ ॥ शके १७९० फाल्गुन कृष्ण १२ समाप्तः

References.— See No. 75

किरातार्जुनीयटीका

called

घण्टापथ

No. 84

Kirātārjunīyāṭikā

called

Ghaṇṭāpatha

431.

1895-1902.

Size.— 8 $\frac{3}{4}$ in. by 3 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 203 leaves ; 10-12 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle , Devanāgarī characters ; hand-writing small and not uniform ; different kinds of paper used , some folios bordered in double black lines ; after folio 25 the folios are numbered as 23, 24, 25

and after 98 as 94, 95, 96 and 97, red and yellow pigment used, folio 86^a blank, borders of folios 89-98 ruled in double red lines.

The Ms. contains cantos 1-16 and 11 verses of the 17th canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Mallinātha.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणपतये नमः ॥

अर्द्धांगीकृतदांपत्यमपि etc. as in No. 83

folio 25^b इति महोपाध्यायलोलाचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीयका(व्य)व्याख्यायां घंटापथमाख्यायां प्रथमः सर्गः समाप्तः ॥ १ ॥

folio 38^b इति etc. ... द्वितीयः सर्गः समाप्तः ॥ २ ॥

folio 54^b इति etc. ... तृतीयः सर्गः ॥ ३ ॥

folio 75^a इति पदवाक्यविचारप्रमाणपारावारीणश्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीयसमाख्यायां घंटापथसमाख्याया षोडशः सर्गः ॥ ६ ॥

Ends.— fol. 78^a

शराणां बाणानां शितिकंठकाये शितिकंठस्य श्रीमहादेवस्यकाये.....

The following passage on the last folio does not appear to be a part of this Ms.

अन्यथा दोषस्मरणादिति भावः ॥ तदुक्तं उपकर्तुमशक्यस्य जिवना-
न्मरणं वरमिति ॥ अत्र महोजसादिपदार्थानां प्राणादानकतव्यत्वां प्रति विशेष-
णगत्या हेतुत्वाभिधानात् ॥ काव्यलिंगमलंकारः ॥ लक्षणं नूतनं ॥ तथा सा-
मिप्रा.....

References.— See No. 7.

किरातार्जुनीयटीका

called

घण्टापथ

No 85

Kirātārjunīyaṭikā

called

(ghantāpatha

468

1891-95

Size.— 8½ in. by 3¾ in.

Extent.— 85 leaves, 10-12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper; blackish in appearance; Devanāgarī characters, hand-writing clear but not quite legible; borders ruled in double black lines; edges slightly worn out; folios numbered in both margins; slightly moth-eaten.

The Ms. contains cantos 1-7.

Age.— The Ms. is old.

Author.— Mallinātha.

Begins fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अंबायै नमः ॥ ॐ

अर्द्धांगीकृतदंपत्यमपि etc. ... as in No. 83

folio 19^a इति श्रीमहोपाध्यायमल्लिनाथस्वरविर(री)चितायां किराता-
र्जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां प्रथमः सर्गः ॥

folio 33^b इति etc. ... द्वितीयः सर्गः ॥

Ends— fol. 85^b

वनपादपानां पुरे यदुपवनं तत्र जाता उपवनजा लक्ष्मीः जक्रजाता अत्रा-
न्योलक्ष्मीः संबंधासंभवात् तत्सदृशीति सादृश्याक्षेपादसंभवस्त संबंधे सखि-
दर्शनात् । वसंततिलकादृतं । उक्ता वसंतिलका तभजाजगौग इति लक्षणात् ४०

इति श्रीमहोपाध्यायमल्लिनाथस्वरविरचितायां घंटापथसमाख्यायां
सेनानिवेशे सप्तमः सर्गः ॥ छ ॥

References.— See No. 75

किरातार्जुनीय

with

घण्टापथ .

Kirātārjunīya

with

Ghaṇṭāpatha

No. 86

314.

A 1881-82.

Size.— 11 $\frac{3}{8}$ in. by 5 $\frac{1}{8}$ in.Extent.— 283 leaves, 2-3 lines to a page; 42 letters to a line. (text)
7-8 „ „ „ „ 45 „ „ „ „ (com)

Description.— Country paper; Devanāgarī characters, handwriting clear, legible and uniform; borders ruled with double red lines; text in the middle of folios and the comm. above and below it; folios stuck together and difficult to be detached; last few folios stained with water-spots, separate pagination for each canto.

Age.— Does not appear very old.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ („ „ comm.)— Mallinātha.

Begins.— fol. 2^b

(text) श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रियः कुरुणामधिपस्य etc. ... as in No. 73

(comm.) ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अर्द्धांगीकृतदांपत्यमपि etc. ... as in No. 83

Ends.—fol. 19 of 18th sarga

(text) वृजजयरिशुलोकं etc. up to धर्मसूनुं (न)नाम ॥ ४८ ॥

etc.

followed by इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके भारविकृतौ वर-
प्रदानो नामाष्टादशः सर्गः ॥ १८ ॥ संपूर्णः ॥

(comm.) सकलधिया सिंधुमुष्टिधानां

परमणिभिपरिक्षो युज्यते सज्जनानां ॥

तदिह स मम निबधे भूषणदूषणं वा

भवति यतिविदग्धैस्तद्वद्वयविद्वद्भ्यं ॥ ४८ ॥

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणप्रारावारपारीणश्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लि-
नाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीयव्याख्यायां घंटापथसमाख्यायां अर्जुन-
वरप्रदानो नामाष्टादशः सर्गः ॥ १८ ॥ समाप्तः ॥ श्रीरस्तुः ॥

किरातार्जुनीय

with

सुबोधिनी

No. 87

Kirātārjuniya

with

Subodhini

243.
1880-81.

Size.— 10 $\frac{1}{8}$ in by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 73 leaves, 6-7 lines to a page; 44 letters to a line. (text)
12-13 „ „ „ „ 60 „ „ „ „ (com.)

Description — Country paper, old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing clear and legible; borders ruled in triple red lines, text in the middle with the comm. above and below it; red pigment used; पृष्ठमात्रा also used.

The Ms. is complete in 18 cantos.

Age.— Samvat 1799.

Author.— Kāśinātha. Aufrecht ascribes another work called सार-
स्वतभाष्य to this Kāśinātha. Dr. S. K. Belvalkar remarks—
“.....he (Kāśināth) must have lived prior to 1610 A. D.
when a ms. (No. 292 of 1880-81) of his commentary
was copied down at Barhānpur.” *Systems of Sanskrit
Grammar* p. 100.

Begins.— fol. 1^b

(text) ॥ ६० ॥ श्रीशिवेश्वरपार्श्वनाथाय नमः ॥

अथः कुरुणामधिपस्य etc. ... as in No. 73

(comm.) ॥ ६० ॥ विमज्य विष्णवे etc. ... as in No. 88 below

folio 5^a इति श्रीकाशिनाथकृतौ सुबोधिन्यां किरातटीकायां प्रथमः
सर्गः ॥ १ ॥

Endl.— fol. 72^b 73^a

(text) व्रजजयगुणिलोकं etc. up to धर्मपुत्रं ननाम as in No. 79

(comm.) व्रजेति पांडुपुत्रोऽर्जुनः धर्मपुत्रं युधिष्ठिरं ननाम कथंभूतः धृतगुरुजय-
लक्ष्मीः संप्राप्तप्रकृष्टविजयश्रीं धृता गुर्वीं महती जयलक्ष्मीयेन स किं
कृत्वा निजगृहं स्वकीयं मंदिरं गत्वा प्राप्य कथंभूतः पांडुपुत्रः देवसंघैः सुर-
समूहैः श्लाघितः स्तुतः पुनः(ः) कथंभूतः पादपद्माननः चरणकमलप्रणतः सन्
भवेन शिवेन इति गदित इत्युक्तः किमित्याह हे अर्जुन त्वं व्रज याहि रिपु-
लोकं जयेति शिवेन उक्तः ॥ ४७ ॥

इति श्रीकिरातार्जुनीयमहाकाव्ये व्याख्यायां काशीनाथकृतायां
पाण्डुपताञ्जलाभो नाम अष्टादशः सर्गः समाप्तः तत्समाप्तौ समाप्ता चेयं किरात
लघुटीकेति श्रेयः ॥ ॥ सकलभट्टारकभामिनीललाटललामायमानभट्टारक-
प्रभुश्री ॥ १९ ॥ श्रीविजयप्रभसूरीश्वरशिष्यसकलकोविदमंडलीमुख्य
संवत् १७९९ ना वर्षे पं । प्रसिद्ध पं हर्षविजयनी लषीतं

References.— Aufrecht i, 107^b; iii, 24^a. Only two Mss. viz Nos.
 $\frac{243}{1880-81}$ and $\frac{330}{1892-95}$ of this work have been referred to
by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum.

किरातार्जुनीयटीका

called

सुबोधिनी

No. 88

Size.— 10 $\frac{1}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 115 leaves; 9 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; hand-wri-
ting clear, legible and uniform; folios numbered in both
margins; yellow pigment occasionally used for corre-
ctions.

The Ms. contains 1-13 cantos complete and 14th
incomplete.

Kirātārjunīyatikā

called

Subodhinī

330.

1892-25.

Age.— The Ms. does not appear to be very old.

Author.— Kāsinātha.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

विभज्य विष्णवे दत्तं शिवायै च कलेवरं ।

येनर्तो शिवमद्वैतं साशिवं शिवदं भजे ॥ १ ॥

श्रियः कुरुणा इति स वनेचरः वनवासी द्वैतवने तन्नामवने युधिष्ठिरं युधि
युद्धे स्थिरः हलदंतात्सप्तम्या अलङ्कृगवियुधिभ्यां स्थिर इतिषत्वं समाययौ (etc
folio 8^b इति काशिनाथकृतौ सुबोधिण्यां किरातटीकायां प्रथमः सर्गः १
folio 16^a इति etc. द्वितीयः सर्गः २

folio 113^a इति किरातार्जुनीयटीकायां सुबोधिण्यां त्रयोदशः सर्गः १३

Ends.— fol. 115^b

असिः सरा तवेशरेण उच्चकैर्विधृत्य प्रकाशीभूय किमिति असिः प(ख)

हो न याचितः शराः न याचिताः चर्मकवचं न याचितं । धनुश्च न याचितं
अथ शक्तिरस्तियाचक्षयं कृतं व्यर्थं प्र.....

References.— See No. 87

किरातार्जुनीय

with

सुग्धावबोधिनी

Kirātārjunīya

with

Mugdhāvabodhīnī

No. 89

271.
1883-84

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 79 leaves : 17 lines to a page ; 50 letters to a line

Description.— Country paper ; old and brittle , Devanāgarī characters ; hand-writing small, clear and legible but not uniform , borders ruled in double red lines and right and left-hand edges ruled in single red lines ; red pigment used ;

folios 1-30, 77-105 and 107-121 missing; incomplete, पृष्ठमात्रास used.

The Ms. contains cantos 5 (inc.) to 10 and 15 (inc.) to 18.

The comm appears to have been composed in Samvat 1613. Cf. chronogram on fol. 153^b

वर्षेऽग्निपृथ्वीरसभूमिसंख्या । श्रीविक्रमाङ्गमिविभो प्रयाते ॥ etc.

Age.— Samvat 1747.

Author.— Vinayarāma or Vinayasundara.

Begins.— fol. 31^b

(text) तपनमंडलदीपितमेकतः सततनैशतमोवृतमन्यतः ।
हसितभिन्नतमिश्रचयंपुरः शिवमिवातुगतंगजचर्मणा ॥ २ ॥

किं हिमाः एकत एकस्मिन् प्रदेशे तपनमंडलदीपितं प्रकाशीकृतं एक-
स्मिन्नेकत आद्यादिन्वासिः तपनस्य सूर्यस्य मंडलं भातुबिंबं तेन दीपितं
प्रकाशितं etc.

folio 37^b इति श्रीकिरातसूत्रे टीकायां च इद्रकोलाचलगमनो नाम पंचमसर्गः ॥

folio 42^b इति ,, ,, युवतिथतिष्टनो नाम षष्ठमः सर्गः ॥

Ends.— fol. 153^a

(text) ब्रजजयरिपुलोकं etc. ... as in No. 79

(comm.) अथानंतरं पांडुपुत्रः पार्थः सादरं सबहुमानं यथास्यादेवधर्मसुतं
युधिष्ठिरं ननाम नमति स्म किं कृत्वा निजगृहं स्वकीयं गत्वा किं स पार्थः
भवेन रुद्रेण पादपद्मान्त सन् पदपद्मप्रणतस्य नत इत्येतादृशं गदितः उक्तः
इतीति किं ब्रज गच्छ रिपुलोकं शत्रुलोकजय किं स पार्थः देवसंघैः सुवृद्धैः
श्लाघित प्रशंसित पुनः किं पार्थः धृतगुरुजयलक्ष्मीः धृता गरिष्ठा जयलक्ष्मी-
येन स धृतगुरुजयलक्ष्मीः धारितजयश्रीकः ॥ ४८ ॥

इति श्रीकिरातार्जुनीये श्रीभारविकविकृते महाकाव्ये लक्ष्म्यंके ईश्वर-
लोकपालेभ्यो वरमन्त्राणि च प्राप्य युधिष्ठिरदर्शनकथनं नाम अष्टादशमः
सर्गः ॥ १८ ॥

वर्षेऽग्निपृथ्वीरसभूमिसंख्या श्रीविक्रमाङ्गमिवितो प्रयाते

मासे मनोहारिणि फाल्गुनाख्ये चरै युरौ पंचमिका दिने च ॥ १ ॥

क्षमाद्यादानतपोविधानं प्राप्तप्रतिष्टोगुणगौरवार्हः ॥

तुर्यस्य काव्यस्य विधाय टीकां लिलेख रामो विनयादिशब्दः ॥ २ ॥

श्रीरत्नाकरसूरिणां पादपद्मप्रभावतः ॥

व्याख्याकृतास्तिसंशोभ्या विबुधैरल्पसूरिभिः ॥ ३ ॥

संवत् १७४७ वर्षे फाल्गुणमासे कृष्णपक्षे अष्टम्यां तिथौ कृजवासेरदं लिखितं
इति श्रीकिरातकाव्यं संपूर्णं व्यासश्रीश्रीधरपुत्ररत्नं व्यासश्रीजयरामजीकस्य
पठनार्थं ॥ चेलागुणं राजलिखितं श्रीकर्णपुरवरं

References.— 1 Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* 1 p. 108^a. He gives the title of the comm. as प्रदीपिका; ii p. 194^a.

किरातार्जुनीय

with

बालबोधिनी

No. 90

Kirātārjunīya

with

Bālabodhinī

376.

1887-91

Size.— 11 $\frac{1}{8}$ in. 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 175 leaves; 12-13 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance, Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform, borders of folios 10-71 and 73-112 of the 2nd part ruled in triple red lines; folios numbered in two parts, first containing folios 10-72 and the 2nd 1-112, yellow pigment occasionally used for corrections; text in the middle of the folios and comm. above and below it; folios 1-9 missing; white chalk also used for corrections; folio 74 numbered as 75.

The Ms. contains 5(inc)-18 sargas.

Age.— Śaṃvat 1823; Śaka 1688.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ „ „ comm.)— Malla. See No. 91 below.

[Kāvya] 15.

Begins—abruptly fol. 10^a

(text) त्वन्तीलघयता शरदंबुदमंहति ॥४॥

मणिमयूखचयां शुक्रभासुगां सुखधूपरिभुक्लतागृहाः ।

दधतमुक्चशिलांतरगोपुराः पुर इवोदितपुष्पवनाभुवः ॥ ५ ॥

comm. समुदितं समुन्नतं मिचयेति यद्यपि निचयशब्दशिखरस्यावाचकस्तथापि पर्वतवर्णनप्रकर्षत्वात् पाषाणनिचयशङ्गवाचीमविनुमहति etc.

folio 20^b इति श्रीकिरातव्याख्यायां बालबोधनीसमाख्यायां इंद्रकीला-
गमो नाम पंचमः सर्गः ॥ ५ ॥

folio 30^b इति etc. षष्ठसर्गः ॥ ६ ॥

Ends.— fol. 112^a 11^b

(text) व्रजजयरिपुलोकं etc. as in No. 79

followed by इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके श्रीभारविकृतौ-
अन्नसंप्रदानो नामाष्टादशः सर्गः संपूर्णम् ॥ १८ ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भूयात् ॥

(comm.) अत्र धर्मसूत्रे नमस्कारकरणेन श्रीमद्भारविनाम्नः कवेरपि मंगलाचरण-
सुह्यं यथाह मंगलादीनि मंगलमध्यानि मंगलांतानि इति ग्रंथसमाप्तिनिर्विघ्नार्थं
नमः शब्दप्रयोगः ॥ ४८ ॥

जयति कबिकुले (हा?) चक्रवर्त्तीसुवृत्तिः

सकलगुणगरिष्टभारविरिंदुकीर्तिः ।

कृतिः ललितपदार्थानिर्गतेयं यदास्या-

दसुतमधुरस्वादा स्वाद्यते प्राज्ञलोके ॥ १ ॥

घंटापथसमाकीर्णा मद्विद्या सुखदा सदा ।

पदवाक्यप्रमाणासौ कल्पिता विदा मुदा ॥ २ ॥

यदप्यत्र भुष्यं दृष्यं विबुध्य शोध्यं च विज्ञानवद्भिः ।

महद्भिः मयि कृत्य कृपां कृपांभुविभिः सदसत्प्रमाणाः संतः लसंत ॥३॥

अथोस्तु ॥ ॥ इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके श्रीभारविकृतौ तस्य
व्याख्यायां बालबोधनीसमाख्यायां अर्जुनसंवरप्रदानो नामाष्टादशः सर्गः
समाप्तिः पफाणीत् ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥ संवत् १८२३ वर्षे
शाके १६८८ प्रवर्त्तमाने मासोत्तममासे श्रावणमासे शुक्लपक्षे द्वितीयातिथौ
गुरुवारे ॥ लीपीकृता श्रीबडामहाराजीजीकादेवल श्रीबभतसिधकामध्ये प्रौढित-
कचरदास ॥ श्री श्री ॥

References.— Aufrecht mentions only two Mss. in his Cat. Cat. p. 11, 21^b and iii 24^a. Besides the two Mss. mentioned by him this library contains one more.

किरातार्जुनीय

with

बालबोधिनी

No. 91

Kirātārjunīya

with

Bālabodhini

676.

1886-92.

Size.— 12½ in by 5¾ in.

Extent.— 235 leaves ; 14-16 lines to a page , 45 letters to a line.

Description.— Country paper , old in appearance ; Devanāgarī characters , hand-writing clear and legible but not uniform , borders ruled in two double black lines ; text in the middle with the comm. above and below it ; yellow pigment used for corrections , folio 160^b blank.

Samvat.— 1833.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ („ „ comm.)— Mallā.

Begins— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

(text) अथः कुरूणामधिपस्य etc. as in No. 75

(comm.) ॥ॐ नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः श्रीगुरुभ्यो नमः॥

श्रीलक्ष्मीनृसिंहजीसत्पद्मजीः ॥ श्रीरा(म)कृष्णः ॥

नत्वपरं ज्योतिः शिवं गणेशं वार्णी भवानीं वगुर्वह्निपद्मं ।

आशापुरांस्त्रां कुलदेवतां च मिलाख्यकाव्यस्य वृत्तिं रचिष्ये ॥ १ ॥

श्रीवन्द्यं पुष्करवंशवर्धनः ॥ ज्योतिर्विदां कुतः द्विजाग्रण्यभूत् ।

जयरामनामा तत्सत्पुंरासीत्कर्तृदिविषाकुशलोत्तिविद्वात् ॥ २ ॥

तदात्मजो राजसभासु मान्यो पुराणविद्यातिवक्षः शुष्काहः ।

कलेयं कृतान्तकृतेः तस्य कृष्णाहमेव शवसोधनाय ॥ ३ ॥

वृत्तयः प्रचुरा सति अस्याग्रे भारविकृतेः ।
 तथापि तस्य(न्य)तेस्माभिः नूतना बालबोधिनी ॥ ४ ॥
 घंटापथमत गृह्यस्वात्मबुद्धयनुशासतः ।
 श्रीमनोहरजिज्ञस्य गुरोर्मुनेरनुज्ञया ॥ ५ ॥ etc.

folio 15^b इति श्रीभारविकृतौ किरातार्जुनीयस्य टीकायां प्रथमः सर्गः १
 folio 29^b इति श्रीकिरातार्जुनीयस्य व्याख्यायां बालबोधनिसमाख्यायां
 द्वितीयसर्ग समाप्ता २

Ends.— fol. 235^a

(text) ब्रजजयरिपुलोकं etc. . . . as in No. 79

followed by इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके श्रीभारविकृतौ
 अन्नसंप्रदानो नामाष्टादशः सर्गः संपूर्णम् ॥ १८ ॥ किरातसंपूर्णम् ॥ श्री
 लक्ष्मीवृत्तिहृत्सिंहजीसप्तश्लोकी ॥

(comm.) अत्र धर्मसूनुवे etc. up to सदसत्प्रमाणाः संतः लसंत ॥ ३ ॥
 as in No. 90

followed by श्रेयोस्तु ॥ इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये लक्ष्म्यंके श्री-
 भारविकृतौ तस्य व्याख्यायां बालबोधिनीसमाख्यायां अर्जुनसंवरप्रदानो
 नामाष्टादशः सर्गः समाप्तिं पपाणीत ॥ ॥ इति किरातसंपूर्णम् ॥ लिपतं
 शिवजीभट्टः तत्पुत्रसितारामः बालमुकुंदपठनार्थं ॥ संवत् १८३३ जेष्ठमासे
 कृष्णपक्षे तिथौ ४ भौमवासेरेः महाराजाधिराज श्री १०८ सवाई पृथ्वि-
 सिंहजी आमैरिपतिराराज्यकृतं ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीलक्ष्मीवृत्तिहाय नमः मालधुर-
 नगरमध्ये लिपिः ज्ञातिब्राह्मणदशोराः ॥

References.— See No. 90

किरातार्जुनीय

with

बालबोधिनी

No. 92

Size.— 13½ in. by 6 in.

Extent.— 84 leaves ; 25-30 lines to a page ; 60 letters to a line.

Kirātārjuniya

with

Bālabodhiṇī

291.

1884-86

Description.— Country paper ; old and brittle , Devanāgarī characters ; hand-writing very small and troublesome to read ; some portion scratched out , borders ruled in double red lines ; red pigment used for verses , edges of some folios much damaged.

The Ms. is complete in eighteen sargas.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Malla cf. No. 91

Begins.— fol. 1^b

ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

(text) श्रियः कुरूणामधिपस्य etc. ... as in No. 75

(comm.) अथ तत्र भारविनामा कवि किरातार्जुनीयाख्यं महाकाव्यं चकार तस्य विघ्नसमाप्तिसेनप्रदाया विछेदलक्षणफलसाधनत्वान् ...नमः श्रिया वस्तुनि- देशोवापि तन्मुखं इत्याशीयस्यतमस्य प्रबंधमुखलक्षणत्वाच्च वनेचरस्य युधिष्ठिरप्राप्तिरूपं वस्तुनिर्देशनकथासु...पति आदित. श्रीशब्दस्य प्रयोग- करणे प्रमाणादि मिद्धिनीति वात्रापि युज्यते ॥ etc. . .

folio 6^a इति भारविकृतौ किरातार्जुनीयस्य टीकायां प्रथमः सर्गः ॥१॥

folio 11^a इति etc. द्वितीयः सर्गः ॥२॥

Ends.— fol. 84^b

(text) ब्रजजयरिपुलोकं etc. ... as in No. 79

(comm.) कथंभूतः पांडुपुत्रः पादावेव पद्म तस्मिन्... नतः नम्रः पादपद्मानतः सन् शिवचरणकमलनम्रं सन् तथा देवसंचैरमराणां समूहैः श्लाघा जाता यस्य सः श्लाघितः स्तवमानः स्तुतः ॥ ४८ ॥ इति श्रीकिरातार्जुनीये महा- काव्ये लक्ष्म्यंके श्रीभारविकृतौ तस्य व्याख्यायां बालबोधनीसमाख्यायां अर्जुनवरप्रदोनामाष्टादशः सर्गः समाप्ति पकाणीत् ॥ १८ ॥

followed by जयतिसकलविद्या etc. ... as in No. 83

followed by इति घंटापथटीकाश्लोकः काव्यसंख्या १००७ श्लोकः १४३०

इलुमानंजनीसुलु वायुपुत्रो महाबलः ।

रामेष्टः फाल्गुनसखः पिंगाक्षोमितविक्रमः ॥१॥

उदधिक्रमणश्चैव सीताशोकनिवारणः ।

लक्ष्मणप्राणदाता च दशग्रीवैकदर्पहा ॥२॥

दशैतानि नामानि कर्पोदस्य महात्मनः ।
यः पठेत् त्रिषु कालेषु यात्राकाले विशेषतः ॥३॥
सर्वसिद्धिमवाप्नोति रणे च विजयी भवेत् ॥
प० श्रीकिसनदासजी तत्सिष्य जिनदासार्थं लेखि

References.— See No. 90

किरातार्जुनीय

with

टीका

No. 93

Kirātārjunīya

with

Commentary

122.
1875-76.

Size.— 4 $\frac{2}{5}$ in. by 7 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 170 leaves; 15, 20 and 26 lines to a page; 14-16 letters to a line.

Description.— Country paper; old and musty, Śāradā characters, hand-writing clear and legible but very small

Age.— The Ms. is old Kaśmīr śārnvat 14.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ („ „ com.)— Jonarāja, son of Nonarāja, grandson of Laularāja, guru of Śrīvara composed his Kirātārjunīyatika in 1449 cf. Aufi Cat. Catlo. 1, p. 209^a.

Begins.—

ॐ नमो गुरवे श्रीसरस्वतीरूपाय
अथ कुरुनामधिपस्य पालिनीं ॥
प्रजास्वदृष्टि यमयुक्त वेदितुम्
संवर्णिलिङ्गे विदितः समाययौ
युधिष्ठिर द्वैतवने वनेचरः ॥ १ ॥
कृतप्रणामस्य महीं महीभुजे
जितां सपत्नेन निबेदयिष्यतः ।

न विद्यथे तस्य मनो नहि प्रियं
प्रवक्तमिच्छन्ति सृषा हितैषिणः ॥ etc.

Ends.—

Same as in No. 95 below. Then we have:—

श्रिया दीप्तं प्रविशेत् इतिभद्रं ॥४७॥

इति श्रीनोनराजसूनुपंडितभट्ट जोनराजकृतायां किरातार्जुनीय
कायामष्टादश. सर्गः ॥१८॥ समाप्तमिदं किरातार्जुनीयं महांकाव्यं सविवरणं ।
कृतिः श्रीमहाकवेर्भारवेः ॥ संबत् १४ पौ शुक्ति सप्तम्यां रविवासरे.....ते की
राज्यारामेण प्रभाते लिखितं ॥ शुभं ॥

एकादशसर्गप्रश्नुति सटीकम् ॥ शुभमस्तु सर्वजगतां परहितनिरता भवतु
भूतगणाः दोषाः प्रयांतु शान्तिं सर्वत्र सुखी भवंतु लोकाः ॥

References.— Aufrecht 1, 107^b; ii, 21^b.

किरातार्जुनीय

with

टीका

No. 94

Kirātārjunīya

with

Commentary

71.

1883-84.

Size.— 7½ in. by 10½ in.

Extent.— 193 leaves ; 21-22 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— County paper ; very old and brittle ; Śāradā characters ; hand-writing clear and legible ; red pigment used ; edges of many folios pasted with slips of paper ; fol. 8^a blank.

The Ms. is complete in 18 sargas.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text).— Bhāravi.

„ („ „ chmm.) — Jonarāja.

Begins.— as in No. 95

Ends.—

इति श्रीकिरातार्जुनीयटीकायामष्टादशः सर्गः ॥ १८ ॥ समाप्तमिदं
किरातार्जुनीयं नाम महाकाव्यं ॥ कृतिर्भारवस्येति भद्रम् ॥
शिवमादौ शिवमध्ये शिवमन्ते च सर्वदा ।
सर्वेषां शिवभक्तानां नराणामस्तु वै शिवम् ॥

References.— See No. 93

किरातार्जुनीय

with

टीका

No. 95

Kirātārjunīya

with

Commentary

121.

1875-76.

Size.— 5 $\frac{2}{3}$ in. by 7 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 250 leaves ; 20 and 16 lines to a page ; 20 and 16 letters to a line.

Description.— Smooth country paper ; old but well preserved Śaradā characters ; hand-writing small but clear and legible ; yellow and red pigment used.

Age.— Kāśmīr śamvat 25.

Author (of the text).— Bhāṭavi.

„ („ „ comm.)— Jonarāja.

Begins.— fol.

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॐ नमः सरस्वत्यै ॐ नमो गुरवे ॥

प्रसादग्राभीर्यमनोरमश्रीरसप्रवाहं मधुरं स्रवन्ति ।

सरस्वती वा स्तुति पुण्यलभ्या सरस्वती नो मलशोधनाय ॥

श्रीनोनराजतनयः कुरुजिच्चरित्रे पर्यायमात्रमभिधास्यति जोनराजः ॥

किं नाम नामलमणिप्रभुणांस्तडाको व्याकोशयत्युदधिवत्तरलांस्तरंगान् ॥२॥

श्रीजैनोद्गाभदेवस्य साम्राज्ये जोनको द्विजः ।

रवर्षिं विश्वमिते शाखे यथामति यतिष्यते ॥३॥

श्रियः कुरूणामधिपस्य पालनीं प्रजास्ववृत्तिं यमयुक्त वेदितुं ।

सर्वणिङ्गिणी विदितः समाययौ युधिष्ठिरं द्वैतवने वनेचरः ॥१॥

स वनेचरः द्वैतवने द्वैतवनाख्ये वने निवासिनं युधिष्ठिरं समाययौ प्राप
(इत्यादि—

Ends.—

तपसो लक्ष्मीरतिशयस्तया दीप्तं आजमानमेवाविधमर्जुनं सुरादिनक्तं
रविं यथोपगार्यति यथोपजगुरित्यर्थः । सोऽपि भगवान् जयिनमुदयं प्राप्य
जगतेऽनवमादाय महतीं धुर सकलभुवनरक्षालक्षणं कार्यभारं तरसा बोद्धुबद्ध
कक्षो भवति अत्रोदयमाविर्भावः अनवमादः स्वकर्तु उद्योगः तथा स्वघाम्ना-
लोकानां सत्यादीनामुपरिष्ठाकृतवसतिः तथा लक्ष्म्या सर्वातिभाङ्गक्या श्रिया
दीप्तः प्रोज्ज्वल इति भद्रम् ॥

इति श्रीनोनराजसुतुपंडितजोनराजकृतायां किरातार्जुनटीकाया-
मष्टादशः सर्गः ॥ ॥ ॥ ॥ संवत् २५ आषाढशुद्धि अष्टम्यां जीवे समाप्तं चेदं
महाकविचक्रवर्तिभारविरचितं किरातार्जुनीयं नाम काव्यम् । शुभम् ।
शुभम् । शुभम् ॥

References.— See No. 93

किरातार्जुनीय

with

टीका

Kirātārjunīya

with

Commentary

No. 96

119

1875-76

Size — 6 $\frac{3}{4}$ in. by 11 in.

Extent.— 143 leaves, 30 lines to a page; 22 letters to a line.

Description.— Smooth country paper; Śāradā characters; hand-
writing clear and legible; leather bound copy.

The is Ms. complete in 18 sargas.

Age.— The Ms appears to be old. Kāśmīra samvat

Author (of the text).— Bhāravi

„ „ „ „ comm.)— Jonarāja.

[Kāvya] 16.

Begins.— as in No. 95

Ends.—

ॐ इति श्री नोनराजसुतपडितभट्टजोनराजकृतायां किरातार्जुनीय-
टीकाया अष्टादश सर्ग ॥ समाप्तमिदं महाकाव्य किरातार्जुनीय सविष-
रणम् ॥ ॐ स्व पंच पौष्णे शुक्लचतुर्दश्यां समाप्तितम् ॥ काव्यं दामोदरस्वार्थे
सिद्धेन कच्छजातेन वै मया ॥ ॐ भद्रं ॥ ३९ ॥

References.— See No. 93

किरातार्जुनीय

with

अवचूरी

No 97

Kirātārjunīya

with

Avacūrī

34.
— 1916-18 —

Size.— 11½ in by 4½ in

Extent.— 36 leaves, 11-12 lines to a page and 50 letters to a line of the text, 12-13 lines to a page and 100 letters to a line of the comm.

Description.— Country paper, very old and brittle; Devanāgarī characters; hand-writing of the text clear and legible while that of the comm. too small to be read, this is a पञ्चपाटी Ms. the text being in the middle and the comm. all a round it; borders:ruled in two double black lines; square blank space in the centre, moth-eaten, edges of the folios extremely damaged; some folios missing.

The Ms. was written by one Devatūlaka, the pupil of Devasundara.

Age.— Samvat 1522.

Author (of the text).— Bharavi.

„ „ „ comm.)— Not mentioned.

Begins— fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

(text) अथः कुरूणामधिपस्य etc. as in No 75

comm..... वनं द्वैतवनं तस्मिन्द्वैतवने ॥ यत्तदा नित्यसंबन्धात् ॥ स कः वनेचरः ॥
य वनेचरं कुरूणां अधिपस्य दुर्योधनस्य अथः पालिनी वृत्तिः ॥ लक्ष्म्याः पाल-
यित्री वृत्तिः या पारवेदितुं ज्ञातुं अयुक्तः ...कास्तु प्रजास्तु लोकेषु । किं
विशिष्टः वनेचरः विदितः प्रसिद्धः पुनः etc.

Ends.—

(text) असंहार्योत्साहं जयीनमुदयं प्राप्य तरसा

धुरं गुर्वी वोढुं स्थितमनवसादाय जगतः ।

स्वधात्मा लोकानां तल्लुपङ्कितस्थानममरा-

स्तपोलक्ष्म्या दीप्तं दिनकृतमिवोच्चैरुपजगुः ॥ ४७ ॥

इति श्रीकिराताजुनीये महाकाव्ये श्रीभारवेकृतौ कल्याणसंषल्लाभो

नामाष्टादशः सर्गः ॥ समाप्तमिदं महाकाव्यं किराताजुनीयं नाम

followed by संबत् १५२२ वर्षे ॥ आवणवहुल प्रतिपदि यथार्थनाम्नि
मंगलवारे ॥ श्रीविगता राजस्थाने । श्रीकृष्णर्षिगच्छ्रीयमहोपाध्याय श्री-
देवसुन्दरशिष्येण महाकविमार्गे यज्ञासिषता मु० देवतिलकनाम्ना लिलिखे
पठेचादौ महावाक्यं किराताजुनीयम् ॥ विजयते भारवेः कृतिः ॥ भद्रं जिन-
शासनाय श्रीयः संघस्य ॥ श्री

लसंसृणालाङ्कुरकोमलानि स्फुरत्सुधाधामकलामलानि ।

पीयूषसारैकनिकेतनानि जयन्ति सूक्तानि महाकवीनां ॥१॥

शुभमस्तु समां

(comm.) इति किरातविवरणं संपूर्णः ॥ शतग्रंथ सहस्रसार्धषट् ॥ ६५०० प्रमाणेन
ज्ञेयं भारविः कविविशेषः कृतिः कर्णं तस्यां कल्याणं च संपृच्छ ॥ कल्याण-
संपदौ तयोर्लाभः कल्याणसंपद् लाभनं नामा सर्गसमाप्तौ यः प्रकरणनाम्ना
सर्गः संबध्यत इति कविमतं

किरातार्जुनीय

with

टीका

Kirātārjunīya

with

Commentary

No. 98

120.

1875-76

Size.— 5 $\frac{3}{4}$ in. by 7 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 173 leaves ; 25-27 lines to a page ; 20 letters to a line

Description.— Country paper , old and brittle ; Śāradā characters ; hand-writing very small and not uniform ; red and yellow pigment used ; incomplete.

The Ms. contains 16 sargas.

Age.— The Ms. appears to be old

Author.— (of the text)— Bhāravi.

,, ,, ,, comm.— Not mentioned. Jonarāja (?)

Begins.— as in No. 95

Ends.— fol. 76

इति श्रीपण्डितवरकृतायां किरातार्जुनटीकायां षोडश. सर्ग. ॥ १६ ॥

Then follows the 17 saṅga. At the end we have—

परैः शङ्खभिः अहार्यैर्हर्तुमशक्यं अजय्यं धैर्यवन्मित्रमिव स्मृत्वा धैर्यं प्राप्नुवन् ।
 यतो स्खलितस्वभावो विकाररहितो भीमे दुरारोहे अरिरेव दुर्गे तस्मिन्भुजं
 लब्धमिव भुजलंवे च दुर्गादिमुखमारुह्यते ॥ ३ ॥ वंशोचितत्वादभिमानवत्या-
 संप्राप्तया संप्रियताम्

किरातार्जुनीयटीका

Kirātārjunīyāṭikā

No. 99

41.

1871-72.

Size.— 10 $\frac{1}{2}$ in. by 3 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 43 leaves ; 9-10 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing careless and not legible ; borders ruled in double black lines ; पृष्ठमात्राs used ; folio No. 17 missing.

The Ms. contains XIII to XVIII sargas. It was copied by one Jagannātha in saṁvat 1480. It is difficult to say whether this Jagannātha is the author of the comm.

Age.— Saṁvat 1480

Author.— Not mentioned.

Begins— fol. 1^a

ॐ ० ॥

अनंतरं अर्जुना वेगेन सुकरं ददर्श । सृगशब्दस्य सामान्यशब्दत्वात्
विशिनिष्टि ॥ स्थिरा दृष्टा दंष्ट्रा तथा ॥ उत्कृष्ट व० नं तथा दृढेन शरीरेण पर्व-
तानां विदारणे । संभाव्यमानः विकल्पनारहितो न पराक्रमो यस्य । यानं ।
॥ १ ॥ etc.

fol. 9^a समाप्तः स० १३

Ends.— fol. 14^a

देवाः अर्जुनं अतिशयेन तुष्टुः । असंहार्यं हर्षमशक्यं उत्साहं । दिव्या-
ञ्जलाभात् जनितमाहात्म्यं यस्य । स । तं । त्रैलोक्यस्य असुरांतं करणार्थं अ-
खेदाबलेन गुरुतरां भरं । उद्वहितुं गहितं । निजतेजसा । सर्वेषां राज्ञां शिरसि
न्यतपादं । तपोलक्ष्मी । रतिशयस्तया । दीप्तं । ब्राजमानं । कमिव । यथा
देवाः सूर्यं स्तुवंति ॥ ४७ ॥ श्रीः ॥ स्वस्ति संवत् १४८० वर्षे वैशाखवादि
द्वादश्यां तिथौ शुक्रे षं० जगन्नाथेन किरातार्जुनीयस्य भाष्यमिदं लिलीखे
तैलाद्रक्षे जलाद्रक्षेद्रक्षेन्निश्चिथिलबंधनात् ।

परहरतगतं रक्षेत् देवं वदति पुरितका ॥ श्रीः श्रीः शुभं भवतु ॥

किरातार्जुनभाष्यं पत्र ४४ संपूर्ण

Aufrecht does not refer to this Ms. in his Catalogus Catalogorum.

किरातार्जुनीयटीका

Kīrātārjunīyatīkā

No 100

331
1892-95

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in by 4 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 32 leaves; 15-16 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, old and brittle, Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible but not uniform, edges of some folios moth-eaten, borders ruled in triple black lines and edges in double lines; red pigment used

This is a fragmentary Ms. and it is difficult to arrange the folios as the folios after 15 are not numbered. The last folio of the Ms. contains a colophon of 1st canto while in fact the colophon of that chapter appears on fol 14^b. The Ms. contains the 1st sarga and some folios of other sarga (probably the 2nd).

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Dharmavijayagani.

Begins.— fol. 1^b

॥६०॥ श्रीरामाय नम ॥

महोपाध्यायश्रीदेवविजयगणिचरणकमलेभ्यो नमो नम ॥

स्वस्ति श्रीकैरविणी कैरवबंधु समस्तजनबंधु ।

करुणासुधैकसिंधुः श्रीमान्वीरो जिनो जयतु ॥ १ ॥

तपगणनमो दिनेशो जज्ञे श्रीविजयदानसूरियः ।

वसतिः शशधरमहसां यशसां पयसामिव पयोधिः ॥ २ ॥

श्रीराजविमलनाम्नस्तस्य विनेयस्य वाचकवरस्य ।

शिष्यः सद्गुणसदनं वाचकमुनिविजयनामासीत् ॥ ३ ॥

वैराग्यसुभगसूक्तिस्त्रिभुवनविख्यातकीर्तिविस्फूर्तिः ।

श्रीदेवविजयवाचकदृषभस्तस्याभवच्छिष्यः ॥ ४ ॥

यद्गुणगणस्यमानं स्थितस्य पारे परार्धमसमर्थः ।

कर्तुं वाचस्पतिरपि वाचस्पत्यं जहाति स्म ॥ ५ ॥

प्रणिपत्य तस्य सुगुणेः श्रीविजयविधायकं चरणयुगलम् ।

कुर्वे किरातकाव्यप्रदीपिकां बालबोधाय ॥ ६ ॥ etc.

folio 15^a इति श्रीमहोपाध्यायश्री ॥ श्रीदेवविजयगणिपादपथोज्ज्वल-
रीकमहोपाध्यायश्रीश्रीधर्मविजयगणिविरचितायां मदश्रीभारविकृतस्य
किरातार्जुनीयनाम्नो महाकाव्यस्य प्रदीपिकाभिधानायां वृत्तौ व्यासाग्नौ
नाम द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

Ends.— last folio

विहितामिति विपुवस्य दधाते. क्रियासामान्यवाचिनो योग्यविशेषता-
त्पर्यावसानात् विशेषणद्वयेनापि गिरो ब्राह्मत्वमुक्तं अथ समासः मनसः प्रिया-
मनः प्रिया तां मनः प्रियां अतिशयेन गुरुर्गरीयसी तां गरीयसीं उपपत्ति....

References.— Aufrecht 1, 107^b, III, 24^a. This work is described
by Rajendralal Mitra in his Notices of Sanskrit Mss. Vol.
VIII No. 2806.

किरातार्जुनीयटीका

Kirātārjunīyatikā

No. 101

180.
1879-80.

Size.— 9 in. by 4½ in.

Extent.— 65 leaves, 13-14 lines to a page, 32 letters to a line.

Description.— Country paper, old and brittle, Devanāgarī chara-
cters, hand-writing clear and legible but not uniform, some folios extremely damaged being moth-eaten; borders
ruled in double black lines, red pigment used, folios 1, 4,
17, 25, 27, 44, 45, 46, 58, 59, 60 missing, folio 52^a
blank; पृष्ठमात्रा used.

The Ms. contains 1-8 cantos, 9th incomplete and
some verses of the 16th.

Age.— Samvat 1610.

Author.— Allāda Naraharī.

Begins.— (abruptly) fol. 2^a

... दुःखमित्यमरः ॥२॥ द्विषां विधातायेति । सद्भिषां इति कर्मणि
षष्टि । शङ्करविधाताय विधमत्तुं विहंतुमित्यर्थः । etc.

folio 9^b इति किरातटीकायां अल्लनरहरौ प्रथमः सर्गः ॥१॥

folio 16^b इति etc. द्वितीयः सर्गः ॥२॥

श्री । तवन् १६१० वर्षे चैत्र शुदि ४ बुधे शुभ भवतु कल्याणमस्तु

folio 66^b इत्यल्लानरहर्यो सारटीकायां किरातार्जुनीये काव्ये
अष्टमः सर्गः ॥८॥

Ends.— fol.

सोऽर्जुनः असिना खड्गेन सह वर्त्तत इति सासि. अमून प्राणान् छुरिति
प्रेरयतीति अछुस्तः गरस्तेन सह वर्त्तते सासुः स शङ्गः अस्थंते क्षिप्यंते चाणा
अनेनेति आसो धनुं स्तेन सह वर्त्तते सा

References.— See No. 102 below.

किरातार्जुनीयटीका

Kirātārjunīyatīkā

No. 102

469.

1891-95.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 62 leaves ; 16-18 lines to a page ; 50-55 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance , Devanāgarī characters ; hand-writing small but clear and legible ; वृष्ट-
मात्राs used ; borders ruled in two double black lines ;
square blank spaces in the centre of the folios , folios
numbered in the right-hand margin and the title of the
work in the left-hand margin , red pigment used for verse-
beginnings ; one edge of folio 1 moth-eaten.

The Ms. contains cantos 1-10 and 11 incomplete.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Allāḍa Naraharī.

Begins.— fol. 1^b

नमो हेरंपाय ॥

हेरंब क किमत्र किं तवकरे तातस्य चांब्रीकला

कृत्य किं शरजन्मनोक्तमनया दंतातरं स्यादिति ।

लातः कुप्यति गृह्यतामिति धिया हर्षु...मन्याकलो
 म(?)काशे जपति प्रसारितकरस्तंबरेमा(?)ग्रामणीः ॥१॥
 टीकापि संस्कृतमित्रस्तादृदि ये मनो मुदे तेषां ।
 स्पष्टां किरातटीकां नरहरिरल्लाडनंदनः कुरुते ॥२॥ etc.

folio 6^b इति (अ)ल्लाडनरहरौ किरातटीकायां प्रथमः सर्गः ॥

folio 11^b इति etc. द्वितीयः सर्गः ।

folio 58^a इति etc. दसमः सर्गः ॥

Ends.— fol. 62^a

अपवाददभीतस्य गुणदोषयोः समस्य असद्वृत्तेः वृत्तं विधेरिव दुर्विभाव्यं
 आह ॥ अपवादील्लोकनिंदातः अभीतस्य अत्रस्तस्य गुणदोषः गुणदोषे च
 समस्य तुल्यस्य असद्वृत्तेः दुश्चरित्रस्य पुरुषस्य वृत्तं वर्तनं विधेरिव दैवस्यैव ।
 विधिर्विधानेदैस्वपीत्यमरः । दुर्विभाव्यं दुःखेन विभावयितुं ज्ञा.....

References.— Aufrecht 1, 107^b, iii, 24^a. He refers to only two
 Mss. of Allāda Narahari's comm. on Kirātārjunīya from
 this library, viz. Nos. $\frac{469}{1891-95}$ and $\frac{180}{1879-80}$

किरातार्जुनीयटीका

Kirātārjunīyatīkā

No. 103

$\frac{17}{1869-70}$

Size.— 9 $\frac{1}{2}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 12 leaves ; 13-14 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing small but clear and legible ; पृष्ठमात्रास used ; borders ruled in double black lines ; red pigment used.

The Ms. contains a comm. on the 15th canto only.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Ekanāthabhaṭṭa.

[Kāvya.] 17

Begins.—fol. 1^b

॥ ६० ॥ ॐ नमो गणेशाय ॥

आत्मनो बद्धि प्रौढिमानं दर्शयिष्यन् चैत्रसर्गकाव्यांगत्वं च प्रतिपाद-
यितुकामः कविः पंचदशसर्गमारभते । etc....

Ends.— fol. 12^a

लक्ष्मीवतो जयश्रीयुक्तस्य क्षितिपतेस्तनयस्यार्जुनस्य वीर्यं पराक्रमं सं-
पश्यतां विज्ञोक्यतां लक्ष्मीवतो मादुपधाया इत्यादिनावक्रकारः । किं लक्षणं
वीर्यं इति इच्छं शिवेन वितायमानं विस्तार्यमाणं तनोतेर्यकितिवैकल्पिकः
आकारादेशः किं लक्षणानां तत्त्वविदामपि हरेरंशावतारोयमिति विदुषामपि
किमुतान्येषामिति भावः । लक्ष्मकः । इति श्रीएकनाथभट्टविरचितायां
किरातार्जुनीयटीकायां पंचदशः सर्गः ॥छ॥ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ॥छ॥छ
कार्तिक शुद्धदशमी गुरुलक्ष्मीधरकहि फदी आसप्त लिहणि. This en-
dorsement in the left-hand margin seems to be in a
different hand.

References.— Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 107^b, ii, 21^a, iii
24^b.

किरातार्जुनीयटीका

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

No. 104

Size.— 10 in. by 1½ in.

Extent.— 211 leaves ; 15 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanāgarī
characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; पृष्ठ-
मात्रा used ; borders of folios 1-45 ruled in triple red lines ;
red pigment used.

The Ms. is complete in 18 sargas.

Kirātārjunīyāṭikā

called

Prasannasāhityacandrikā

432.

1895-1902.

Age.— Samvat 1713.

Author.— Ekanāthabhaṭṭa.

Begins.— fol. 1^b

॥ ६० ॥ ॐ नमः श्रीसारदाय नमः ॥

यः साक्षादीक्षते सर्व । हस्तामलकवज्जगत् ।

नमस्तस्मै महेशाय सोमाय त्रिगुणात्मने ॥१॥

प्रणमामि रामचरणांबुजद्वयं । प्रणमत्सुरासुरमधुव्रताकुलं
बहुलप्रमोदमकरंदनिर्भरं । विलसत्कुटारुणनवेष्युके सरं ॥२॥

सरस्वती तां सितपद्मकारो । वीणां च पुस्तं करैर्दधानं ।

तरंगितक्षीरधिवीचितुल्ये क्षौमेवसानां शरणं प्रपद्ये ॥३॥

यस्यैकदंतोऽपि महांतराय । पयोधिमज्जद्भुवनं समस्तं ।

उद्धर्तुमेव क्षमते क्षणेन प्रभुः सदेवो जयतीशपुत्रः ॥४॥

श्रीमान्नंदनपंडितोऽथ वसुधा देवाग्रणीश्र्वंद्रमा ।

माता यं सुषुवे वसाप्रियगुणः श्रीएकनाथः दुःखीः ।

छंदोलंछतिरीतिभावगुणविद् स्पष्टं किरातार्जुनीयं ।

काव्यं विशदाकरोति पदशो व्याख्याय वित्पैत्सवे ॥ ५ ॥ etc.....

folio 18^a इति एकभट्टविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां किराता-
र्जुनीयटीकायां प्रथमः सर्गः

Ends.— fol. 211^a

पांडुपुत्रो अर्जुनः निजगृहं स्वमंदिरं गत्वा सादरं धर्मस्तु ननमे । किं
धृतगुरुजयलक्ष्मी । धृते युयौ जयलक्ष्मौ येन सः किं न इति भवेन महा-
देवेन सधौलोकपालैश्च श्लाघितः सुतः यतः पादणत् स्मरन् तत् इतोऽस्मत्स-
काशात् व्रज गच्छ । रिपुलोकं जय आशीरलंकारः ॥४८॥ इति श्रीएकनाथ-
भट्टविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां किरातार्जुनीयटीकायां
अष्टादशः सर्गः ॥१८॥ सं० १७ चैत्रादि १३ वर्षे । आषाढवदि ११ गुरौ ॥

References.— Same as in No. 103

किरातार्जुनीयटीका

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

No. 105

Kirātārjunīyatīkā

called

Prasannasāhityacandrikā

329.

1895-98.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 64 leaves, 17-18 lines to a page; 39 letters to a line.

Description.— Country paper; old and brittle; Devanāgarī characters; hand-writing very small and carelessly written; borders ruled in double red lines; corners of some folios damaged; slightly moth-eaten; incomplete.

The Ms. contains cantos 1-6 and 7 verses of the seventh canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Ekanātha.

Begins.— fol. 1^b

॥ ॐ ॥ ॐ गणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

यः साक्षादीक्षते etc. ... as in No. 104

Ends.— fol. 64^b

रामाणां सुंदरीणां वपुषि काये आतपस्य धर्मस्य सहत्वं सह इति सहः क्षमं पचायच् । तस्य भावः । सहत्वं संप्राप्ते सति किलक्षणे वपुषि अव-
जिनंमाल्यसौकुमार्ये । अजितं अक्षितं माल्यानां पुष्पाणां सौकुमार्यसुकुमार-
त्वेन तत् अद्भुतो रसः तस्यैवालंकारता । पंचालीरीति । माधुर्यो गुणः अनु-
प्रासश्च ॥५॥ सिद्धैरिति ॥

The colophons of different chapters are as follows—

folio 15^b इति श्रीकविष्कनाथविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां
किरातार्जुनीयटीकायां प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

folio 27^b इति etc. ... द्वितीयः सर्गः २

folio 38^b इति etc. ... तृतीयः सर्गः ३

folio 45^b इति etc. ... चतुर्थः सर्गः ४

folio 56 ^a इति etc.	पंचमः सर्गः ५
folio 63 ^b इति etc.	षष्ठः सर्गः ६

References.— See No. 103

किरातार्जुनीयटीका

called

Kirātārjunīyatīkā

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

Prasannasāhityacandrikā

No. 106

136.
1882-83

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 111 leaves ; 14 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible but small ; borders ruled in double black lines , red pigment used ; folios 78-84 and 184-87 missing ; folio-number 172 repeated ; the Ms. has double numbering one is 69-189 and the other is 1-122 ; moth-eaten ; folios slightly damaged.

The Ms contains cantos 9-17 and 44 verses of the 18th canto.

Age.— The Ms. is old.

Author.— Ekanāthabhatta.

Begins fol. 69^a

ॐ नमो गणेशाय नमः ॥ अथेति ॥ अथ निवेशनानंतरं सुरांगनाः
पुरंजहुः तत्पुङ्गवः । जहातिर्लिङ् । किलक्षणं पुरं स्वमायारूपितं मंदिरोज्ज्वलं
स्वमायया स्वेच्छा विशेषेण कृतैः निर्मितैः मंदिरैः उज्ज्वल etc.....

folio 94^a मालीएकनाथभट्ट(ट्ट)विरचितायां नवमः सर्गः ।

folio 106^b इति श्रीएकनाथभट्टविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां
कीरातार्जुनीयटीकायां दशमः सर्गः ॥

folio 182^b इति etc. सप्तदशः सर्गः ।

Ends.—fol. 189

स इति । स धनुर्वेदः पांडोः सुतं वोरमर्जुनं अतिययौ ॥ कः कमिव ॥
भास्वान् जलदमिव । यथा भास्वान् सूर्यः जलदं मेघ अभियाति ॥ किलक्षणो
धनुः

References.— See No. 103

किरातार्जुनीयटीका

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

No. 107

Kirātārjunīyaṭikā

called

Prasannasāhityacandrikā

332.

1884-87.

Size.— 8 $\frac{1}{4}$ in. by 4 in.

Extent.— 197 leaves ; 14 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing small and neither legible nor uniform ; borders ruled in double black lines , left-hand edges of the folios much damaged ; red pigment used ; folios 71-116, 132, 134, 136 and 205-10 missing ; folios 123^b, 187^b, 188^a, 204^b, 213^a and 230^a blank ; folio number 139 repeated.

The Ms. contains cantoes 1-17 and 47 verses of the 18th canto.

Age.— The Ms. is old.

Author.— Ekanāthabhaṭṭa.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ भद्रं काल्यै नमः ॥

यः साक्षादीक्षते सर्वे ... as in No. 104

folio 19^b इति श्रीएकनाथभट्टविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां
किरातार्जुनीयटीकायां प्रथमः सर्गः ॥

folio 3^c इति etc. द्वितीयः सर्गः ॥

folio 243^b इति etc. सप्तदशः सर्गः ॥

Ends.— fol. 251^b

जयजयरिपुलोकं etc. up to जयलक्ष्मीः ध.....
as in No. 79

References.— See No. 103

किरातार्जुनीयटीका

called

Kirātārjunīyatikā

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

Prasannasāhityacandrikā

No. 108

179.
1879–80.

Size.— 10¼ in. by 4¼ in.

Extent.— 254 leaves ; 12–13 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible but not uniform ; fol. 1^b has a picture of goddess Sarasvatī seated on a white peacock with a वीणा in her hand ; folios 2^a and 106 have blank space ; borders ruled in two double black lines ; square blank spaces left in the middle of the folios ; red pigment used ; many folios moth-eaten and pasted with thin paper ; folios numbered in both margins ; पुस्त-मात्रा used ; right-hand corners of folios 1–3 damaged ; left-hand edges of many folios pasted with thin paper.

Age.— Śaka 1505 ; Samvat 1639.

Author.— Ekanātha.

Begins.— fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीवीतरागाय नमः ॥ नमः श्रीपरमात्मने ॥ श्रीः ॥
यः साक्षादीक्षते सर्वे etc. as in No. 104

folio 21^a इति श्रीएकनाथभट्टविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां
किरातार्जुनीयटीकायां प्रथमः सर्गः ॥

folio 38^a इति etc. द्वितीयः सर्गः ॥

Ends— fol. 254^b

पांडुपुत्रोर्जुनः etc. up to आशीरलंकारः ॥

as in No. 104

followed by जगति सकलविद्या etc. up to विमृश्यं

as in No. 83

followed by इति श्रीभट्टएकनाथविरचितायां प्रसन्नसाहित्य-
चंद्रिकायां किरातार्जुनीयटीकायां अष्टादशमः सर्गः । प्रमोदसागरस्य
संवत् १६३९ वर्षे शके १५०५ प्रवत्त(र्त्त)माने दक्षणाशुगते हेमंतऋतौ
कार्तिकमासे कृष्णपक्षे द्वादश्यां तिथौ रविदिने चित्रानक्षत्रे । दीवमध्ये लिखितं
॥ श्रीमन्नपागळे । श्री ॥ श्रीहरिविजयसूरि विजयराज्ये । पं० श्रीदेवविजय-
पठनार्थं इति भद्रं ॥ मुनिप्रमोदसागरेण.....

References.— See No. 103

किरातार्जुनीयटीका

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

No. 109

Kirātārjunīyatīkā

called

Prasannasāhityacandrika

21.

1870-71

Size.— 9 $\frac{3}{8}$ in. by 4 $\frac{2}{8}$ in.

Extent.— 34 leaves; 15-16 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper; old and brittle; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform; borders ruled in black lines; red pigment used; folios numbered in both margins; folio-number 6 repeated; edges slightly worn out; a hole in folio 9; slightly moth-eaten; some portion on folios 30^b and 31^a appears to be in a different-

hand. The Ms. contains cantos 16-17 and 1-74 stanzas of the 18th canto. It also contains a comm. on the 1st st of the 15th canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Ekanātha Bhatta.

Begins.— fol. 1^a

श्रीगणेशाय नमः ॥

आत्मनो बुद्धिप्रौढिम etc. as in No. 103

folio 12^b इति श्रीएकनाथभट्टविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां
किरातार्जुनीयटीकायां षोडशः सर्गः समाप्तः ॥

folio 24^a इति etc. सप्तदशः सर्गः ।

End.— fol. 33^a

पांडुपुत्रोऽर्जुनो निगृहं स्वमंदिरं गत्वा सादरं धर्मसूनुं ननाम नमश्चक्रे
किंल० धृतगुरुजयलक्ष्मीः । धृते गुह्यौ ज... ..

References.— See No. 103

किरातार्जुनीयटीका

called

प्रसन्नसाहित्यचंद्रिका

No. 110

Kirātārjunīyāṭikā

called

Prasannasāhityacandrikā

17.
1872-73

Size.— 9½ in. by 5 in.

Extent.— 22 leaves ; 17-19 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; folios much damaged ; borders ruled in double black lines ; red pigment occasionally used ; separate pagination for each canto.

The Ms. contains the 6th and 10th cantos.

Age.—The Ms appears to be old.

Author.—Eknātha Bhatta.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

स्मरामि नित्यामनिशं कुमारीं ब्रह्मादिकानां जननीमरुपां ॥

क्रियावती पश्चिमपीठराज्ञी तां हिंयुलां भक्तजनार्तिहन्त्री ॥ १ ॥

अथ अर्जुनस्य तपो वर्णयितुकामः कविः षष्ठं सर्गमारभते ॥ etc. ...

folio 10^a इति श्रीभट्टकनाथविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां
किरातार्जुनीयटीकायां षष्ठः सर्गः ॥

Ends.—fol. 12^b

अखंडेन अकृतेन तपसा स्वयं शतमखं ईशं इंद्रं आराध्य प्रीणयित्वा ।
किं भूतां । अप्सरसः गंधर्वसहिताः । शिखरिणीवृत्तं । रसैरुद्वैच्छन्नायमन-
समलांता शिखरिणी ॥ ६३ ॥

इति श्री भट्टकनाथविरचितायां प्रसन्नसाहित्यचंद्रिकायां किराता-
र्जुनीयटीकायां दशमः सर्गः ॥

References.— See No. 103

किरातार्जुनीयटीका

Kīrātārjunīyatikā

No. 111

137.
1882-83.

Size.—9 $\frac{3}{4}$ in. by 3 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.—31 leaves; 10 lines to a page, 40 letters to a line.

Description.—Country paper, old in appearance; Devanāgarī characters, hand-writing clear and legible but not uniform; पृष्ठमात्रा used; borders ruled in double black lines, edges damaged; red pigment used; fol. 30 repeated

The Ms. is fragmentary.

Age.—Samvat 1552.

Author.—Lokānandana.

Begins— fol. 1^b

ॐ नमो गणाशाय ॥

श्रियः कुरुणामधिपस्य etc. ... as in No. 74

folio 21^b इति किरातार्जुनीये महाकाव्ये लोकानदनकृतौ टीकायां प्रथम-
सर्ग ॥ १ ॥ श्रीमंगलमस्तु ॥ स्वस्ति श्रीसूर्यपुरे सवत् १५५२ वर्ष मार्गशीर्ष-
सुदि ८ बुधे लिखत

Ends.— fol. 31^a

यथा अचिरेण परस्य भूयसीमिन्यादि तथा प्रागुक्तसूर्जिताश्रयं बलाश्रय
वचनमूचे ॥ वृकोदर इति अन्ये तु बलादिन्येतदुत्तरेण सह यो जयति ।
बलादनुमानेन नोवागम.

References.— This is the only Ms referred to by Aufrecht in his
Catalogus Catalogorum 1, p. 108^a.

किरातटीका

called

साहित्यचंद्रिका

No. 112

Kirāṭaṭikā

called

Sāhityacandrikā

431

1895-1902.

Size.— 10 in. by 3 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 19 leaves, 7-9 lines to a page, 28 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance, Devanāgarī characters: hand-writing clear but carelessly written and not uniform, borders ruled in double black lines, red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections; fragmentary.

The title of the comm. is written in the margins of the folios. The comm. is on the 3rd canto and contains stanzas 1-34 only. 35th stanza is incomplete.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणपते नमः ॥

तत इति ॥ भिभिर्मुनिविशिष्टं चतुर्भिः कुलक ॥ ततः उपवेशनानतः
धर्मात्मजो शुद्धिष्टिरः तदाभ्यागमने तस्य मुनेरभ्यागमने आगमनविषये हेतुं
कारणं परीप्सुस्सन् ज्ञातुमिच्छुः सन् सुखोपविष्ट मुनिं आबभाषे इति चतुर्थ-
श्लोकेन अन्वयः ॥ etc.

Ends.— fol. 19^b

समस्तातिसमुच्चयार्थश्च शब्दयोग्ये प्रयोगोत्पत्तयः तेनात्र व्रणतद्वेषि
सुवागता च द्विषत्सर्वायं तनये मघोनः इति ..विपरिणमयितयौ ॥ ३४ ॥
तान् भूधान्नः ॥ तदशर्म तत पूर्वोक्तं अशर्मसुखं शर्मशांत

References.— Aufrecht mentions no Ms. of साहित्यचंद्रिका, a comm.,
on किरात, in his Catalogus Catalogorum.

किरातार्जुनीयटीका

called

लघुटीका

No. 113

Kirātārjunīyatikā

called

Laghutikā

377.

1887-91.

Size.— 11 $\frac{2}{3}$ in. by 4 $\frac{2}{3}$ in.

Extent — 14 leaves ; 17 lines to a page ; 60 letters to a line.

Description.— Country paper ; very old and musty ; Devanāgarī
characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; पृष्ठ-
मात्रा used ; borders ruled in two double black lines with
red pigment between them ; three red circles, two in the
margins and in the middle of the folios ; incomplete-

The Ms. is considerably damaged.

Age.— The Ms. appears to be very old.

Author.— Prakāśavarṣa.

Begins.— abruptly

... रूपविभ्रतं ध्वनितसूचितमंबुमुचांचयं । सहसुरचापेन ससुरचापं ।
अपगतपयस्त्वाद्विशदं शुभ्रं । अविचलं निस्पंदं एवं भूतमंबुमुचां चयं धनं
चक्रवालं शिखररूपविभ्रतं कीदृशै शिखरैरेनेका अनेकरूपामणिप्रभा येषां
तान्यनेकमणिप्रभाणि तैः हिमेन पांडूनि तैरविचलत्वं शिखराणां स्वाभा-
विकमेव । etc....

After five folios:—

इति किरातार्जुनीये महाकाव्ये प्रकाशवर्षकृतौ लघुटीकायां द्वंद्व-
युद्ध... पंचदशः सर्गः समाप्तः ॥ ६० ॥

Ends.—

इह वीतदयांतायाजुभावाज्जहति व्यालसृगा. परेषु वृत्तिं । मयितां सुत-
राम्..... ...र्धते तपोनुभावाद्बालसृगा. वीतदयावृत्तिं परेषु जहाति तप-
प्रभावात्पुत्रसृगास्तियादयः परेषु हरिणादिषु.. ...etc....

References.— Aufrecht 1 107^b, 779^b, iii, 24^a. This work is described in the Mad. Cat. Vol. XX No. 11481.

किरातार्जुनीयटीका

Kirātārjunīyatikā

No. 114

270.
1883-84

Size.— 9 $\frac{1}{2}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 73 leaves ; 17 lines to a page ; 52 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanagari characters , hand-writing legible and uniform but not quite clear , पृष्ठमात्रा used ; borders ruled in two double black lines ; verse-numbers and colophons marked out with red pigment ; some space has been left in the middle of every folio so as to form a square.

The Ms. is complete.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author — Prakāśavarṣa.

Begins— fol. 1^b

॥ ६० ॥ नमः श्रीपार्श्वदेवाय ॥

इह हि सर्वेषामेव प्रेक्षापूर्वकारिण भगव... ..काव्यारभ अति.....
देवं • नमस्कारपुरःसरो • विघ्नविनाशाय कोए समना .. सदाधारार्थश्च
दृश्यसे यथा—

नारायण नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमां ।

देवीं सरस्वती वन्दे ततो जयमुदीरये ॥१॥

इत्यादि विशिष्टदेवतां नमस्कारस्य प ..येण विघ्नाद्यपशांतिफल वर्णयति—

इति इदं च महाकाव्यं यतः मन्त्रदूतप्रयाणाजिनाय काल्पदयादिवर्णन-
लक्षणमाह काव्यलक्षणयुक्तत्वात् नायकौ चात्रार्जुनवैकुण्ठौ भट्टनरसिंहसूनो-
गौडस्य कवेर्मुखांबुजले श्रुत्वा वृत्तिं लघुं विधास्ये कचिकिरातार्जुनीयस्य ? etc.
folio 6^b इति प्रकाशवर्षकृतौ किरातार्जुनीयवृत्ता प्रथमसर्गावचूरि-
समाप्ता ?

folio 13^a इति प्रकाशवर्षकृतौ किरातार्जुनीये महाकाव्ये द्वितीयः सर्गः

Ends.— fol. 73^b

सोपि भगवान् जयिनमुदय प्राप्य जगतोऽनवसादाय महतीं धुरसकल-
भुवनरक्षालक्षणं कार्यभारांतरसा वोढुं बद्धकक्षो भवति । अत्रोदयत्वाविर्भावः
अनवसादरूमो उद्योगः तथा च धाम्ना लोकानां सत्यादीनामुपरिष्ठात् कृताध-
स्थितिः तथा सर्वानभिभावुकतया श्रिया दीप्या प्रवृत्त इति ४६

इति श्रीप्रकाशवर्षकृतौ किरातार्जुनीये महाकाव्ये भारविर्कृतौ
पाण्डुपाताम्रलाभो नामाष्टादशमः सर्गः श्रेयोस्तु श्री ग्रंथमान ३७९६

References.—Same as in No. 113

किरातार्जुनीयटीकाः
घण्टापथ and लघुटीका

Kirātārjunīyatīkāś
(ghantāpatha and Laghutikā

No. 115

331.
1884-87

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 103 leaves, 11 lines to a page, 46 letters to a line.

Description.— Country paper; old and musty, Devanāgarī characters, hand-writing clear, legible and uniform, borders ruled in double black lines, red pigment used, edges of folios much damaged, folios 1-54, 71 and 72 missing; incomplete.

The Ms. contains two commentaries, viz (1) घण्टापथ, cantos VII-XIII and (2) लघुटीका, cantos XIV-XVII. The comm. on chapters XIV to XVII appears to be that of *Mallinātha* and not of *Prakāśavarṣa* as indicated by their colophons.

Age.— The Ms. is old.

Authors — Mallinātha and Prakāśavarṣa.

Begins.— (abruptly) fol. 54^a

.. ...कृतिजनित आतपकृतः । कपोलानां रागपाटलत्वं मदजनितां श्रियं
तत्सदृशी श्रियमित्यर्थः । अतस्व निदर्शनालंकारः । etc.

folio 58^b इति महोपाध्यायमल्लिनाथस्वरिविरचितायां किरातार्जुनीय-
व्याख्यायां घण्टापथसमाख्यायां सप्तमः सर्गः ॥

folio 67^a इति etc. अष्टमः सर्गः ॥

folio 78^a इति etc. नवमसर्गः ॥

folio 114^b इति etc. त्रयोदशः सर्गः ॥

Ends of canto XIII of the commentary of मल्लिनाथ fol. 114^b

अथास्य विज्ञापनमाह । सज्यमिति । स्थेयाच् स्थिरतरः प्रियस्थिरेत्या-
दिना स्थादेशः यश्च भूपतिः हरितुरंगमकेतोरिन्द्रध्वजस्य लक्ष्मीं शोभां जयन्
अहिपतिरिव स्थवीयः स्थूलतरं स्थूलदूरेत्यादिना पूर्वगुणादि परलोपौसह-
ज्यया सज्यं धनुर्बहति हे मतिमतमतिमस्य च भूपतेरनुकूल्य अनुकूलां कुरु

सख्यं क्वचित्पथं मतिमत्तायाः फलमेतदिति भावः कुतः स व्याख्या अनेन च
मृपतिना हेतुना सखेन अह्नेशेन चितितानि मनोरथान् अभियास्यसि
प्राप्स्यसि । वसंतितिलकावृत्तं ७१

इति महोपाध्यायमल्लिनाथसूरिविरचितायां किरातार्जुनीयव्याख्यायां
घंटापथसमाख्यायां त्रयोदशः सर्गः ॥

Beginning of canto XIV of the commentary of प्रकाशवर्ष
folio 114^b

तत इति । ततः किरातवाक्यानंतर उद्धतैः प्रगल्भैः किरातस्य वचोभिः
अर्णवांनुभिर्गैल इव पराहेतोभिहतः अत एव कुपितोपि पांडवो धैर्यं निर्वि-
कारत्वं न जहौ न(त)त्याज । उत्पन्नमपि कोपं स्तंभयामासेत्यर्थः । etc.

folio 124^a इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये प्रकाशवर्षकृतौ लघु-
टीकायां चतुर्दशः सर्गः ॥

folio 132^b इति लघुदीपिकायां पंचदशः सर्गः ॥

folio 141^b इति श्रीकिरातार्जुनीये महाकाव्ये प्रकाशवर्षकृतौ लघु-
टीकायां षोडशः सर्गः ॥

folio 152^a इति etc. सप्तदशः सर्गः ॥

Ends.— fol. 158^b

सत्यमनुरुध्यमानस्य युधिष्ठिरस्य कृतपरिभवं अरिकूलस्यास्त्रबले युक्तता-
सैधवससृद्धिः संगतात्कृद्धिरस्यामिति कृत्वा प्रियो धर्मो यस्य सः वर्त्तते
तत् तस्य प्रसादः कर्तव्यः प्रियधर्माणां वा धर्मः प्रियधर्मः धर्मेत्यस्या-
भेदः.....

References.— See Nos. 83 and 113

कीर्तिकौमुदी

Kirtikaumudi

No. 116

471.

1891-95.

Size.— 10 in. by 5½ in.

Extent.— 37 leaves ; 9 lines to a page ; 30 letters to a line

Description.— Country paper, Devanāgarī characters; not very old in appearance, hand-writing clear, legible and uniform, incomplete.

The Ms. begins at the third canto.

Age.— Samvat 1937.

Author.— Someśvara Bhatta.

Subject.— History of Vastupāla, a minister of Lavanaprasāda and Viradhavala Vāghelās.

Begins.— fol. 1^b

रसालंकरणे तस्मिन् आलवालानुकारिणि ।
पांड्यः प्राग्वाटवंशोश्चपुरे गूर्जरभूभुजाम् ॥१॥
त्वचिसाराः परे वंशाः सदा पत्राणि बिभ्रति ।
क्रियासारश्च वंशोयं धत्ते पात्रपरंपराम् ॥२॥ etc.

Ends.— fol. 37^b

दूर्वापुष्पफलाक्षतैरुपचितं पात्रं दधत्यः करे
यस्मै मंगलमंगनाप्रणयिनां चक्रुः स्त(त)दा सम्मदात् ।
स्वयंशांसि बंदिगदित्यान्याकर्णयन् कर्णव-
हानोद्दामकरांबुजः स जयतु श्रीवस्तुपालश्चिरम् ॥ ७८ ॥
इति श्रीगूर्जरेश्वरपुरोहितश्रीसोमेश्वरदेवविरचिते कीर्तिकौमुदी
माहाकाव्ये यात्रासमागमनो नाम नवमः सर्गः ॥ ९ ॥ श्रीरस्तु शुभं भवतु
सम्बन् १९३७ ना वर्षे आषाढमासे कृष्णपक्षे ८ अष्टमी सोमवासरे लिखितः

References.— Aufrecht's Catalogus Catalogorum, i, 108^a; ii, 21^a; iii, 24^a.

Printed in Bombay Sanskrit Series, No. 25, 1883.

कीर्तितराङ्गिणी

Kirtitarāṅgiṇī

No. 117

333.
1884-87.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 2 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 18 leaves; 4 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; discoloured ; hand-writing bold, clear, legible and uniform ; folios 1, 8-11 and 19 missing , incomplete.

This is a fragmentary Ms.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— (abruptly) fol. 2^a

...रिर्जयति समरबीरो..... ॥ २ ॥
 लक्ष्मीश्र्वंचलतां विहाय भजन्ते यं भूपतीं संततं
 ...यस्य सरस्वती वितनुते स्वैरं विलासान्नजाम् ॥
 पूर्यन्नेहारितो यदीययज्ञसाम्भूरैर्वि...ये...भि
 सोयं राजशिरोमणिर्विजयतां..... ॥ ३ ॥ etc.

Ends.— fol. 20^b

अलि श्रेणीवेणी ललितनयना चंद्रवदना ।
 समुद्रतानंगा विविधसुभगालंछतिमती ॥
 निशीथे सच्चित्रांतवसण्यां गुणभुवं ॥ ११५ ॥
 कीर्तितरङ्गिणी ॥ जीयात्सदसदानंदपरितापप्रकाशिनी ॥ ११६ ॥
 आनंदिताः संतु विलोक्य संतोदस्तं तु दुष्टा...

कीर्तिवर्णन

Kirtivarnana

No. 118

436.

1899-1915.

Size.— 6 $\frac{7}{8}$ in. by 3 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 5 leaves ; 10 lines to a page ; 22 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old and discoloured ; hand-writing careless and illegible ; folios extremely moth-eaten ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author.— Anonymous

Subject.— The Ms. appears to be a Ms. of subhāṣitas dealing with different topics. The topics dealt with are कीर्त्तिवर्णन, प्रताप-वर्णन, समस्या etc.

Begins abruptly fol. 1^a

कपि...पि...कापि...यन मदमत्तो वृश्चिकेन च संद... ।

अपि च पिशाचग्रस्तः काङ्क्षस्तस्य वैक्र... ॥ etc.

fol. 1^b श्रीर्जयति ॥ कीर्त्तिवर्णनमारभते ॥

तत्कीर्त्तिरूपवर्णनं प्रभवितुं स्वामिनश्चाश्रितुः

पंचास्य प्रसुखाः षडाननसहस्रास्यादयो निर्जराः ॥

स्वस्वस्थानगताः स्तपन्ति सुमहद्युच्चैस्तपः सांप्रतं

मर्त्योहं तु कथं प्रभो प्रभवितामंतुं क्षमस्व स्वयं ॥१॥ etc.

fol. 5^a इति कीर्त्तिवर्णन then follows प्रतापवर्णन

Ends.— (abruptly) fol. 5^b

हासो भाति कुचद्वयं नवशिखे मध्यो वपुस्तेषु वा-

केशानाशिकमौक्तिकं सुबदनं स्निग्धांगरागदृशौ ।

गंगावद्राजगंडवद्गतदतवद्गंगेयवदप्रव-

जंबूवज्जलबिंदुरज्ज ० ॥ ३५ ॥ .

भावत्केन महा...तापदहनं ज्वालेन संतापितो भीतः काननमागतः स्तव-
रिपुः कांता

कुमारसंभव

Kumārasambhava

No. 119

677.

1886-92.

Size.— 4 $\frac{3}{8}$ in. by 10 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 50 leaves ; 9 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, thick, brittle and musty in appearance ; margins of some folios slightly worn out ; on almost all the folios there are marginal notes ; borders ruled with triple black lines ; colophons on folios 7, 12, 18, 22, 30, 36, 43, 50 ; verse-numbers and colophons,

marked out with red pigment ; edges of folios ruled with single black lines.

Age.— Samvat 1650

Author.— Kalidāsa.

Begins.— ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा etc.

Ends.— इति कुमारसंभवे महाकाव्ये कालिदासकृतौ हरसंभोगवर्णनोऽष्टमः सर्गः ।
संपूर्णमिति ॥८॥ संवत् १६५० वर्षे पौषसुदि १४ बृहस्पतिवासरे । लिख्यते
पुरनमलकाईस्थमाधुरेण ॥ लिषाइतं भटविश्रामजी आत्मपठनार्थं ॥ संख्या-
ग्रंथ ८५१ ॥ शुभमस्तु भवतु ॥

References.— Mss. see Aufrecht 1, 466, 11, 107-8, and iii, 100.

Editions—

- (1) *Kumārasambhava* (cantos I to XVII) with comm. of Mallinātha for sargas 1 to 8, edited by Dr. Bhau Daji (Śaka 1795-1873) *Bombay*.
- (2) Do Text with comm. of Mallinātha for sargas 1 to 8 (with various readings) by K. P. Parab-N. S. Press, *Bombay* 1879.
- (3) Do Text with Mallinātha's comm. (sargas 1 to 7), edited by Shri Damaru vallbha Sharma of Nepala. *Calcutta-Samvat 1926 A. D. 1870*
- (4) Do Text only, sargas 8 to 17, edited with a Sanskrit Introduction by Taranatha Tarkavacaspati Bhattacharyya, *Calcutta*, Samvat 1926 (= A. D. 1870).
- (5) Do With commentaries of Aruṇagirinātha and Narayanpandita—edited by T. Ganapati Śastri Tri. Sans. Series Nos. XXVII (1913) XXXII and XXXVI (1914).

कुमारसंभव

Kumārasambhava

No. 120

332

1892-95

Size.— $4\frac{3}{8}$ in. by $10\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 14 leaves, 18 lines to a page, 62 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, thin, brittle and worn out; margins are slightly moth-eaten, borders ruled with triple red lines; Devanāgarī characters, hand-writing small but beautiful and uniform; verse-numbers and colophons written in red ink; square blank spaces left in the middle of folios; वृष्टमात्रा used.

Age.— Samvat 1500.

Author.— Kalidāsa.

Begins.—

“ ॐ नमः श्रीसरस्वत्यै ॥

अस्त्युत्तरस्या दिशि देवतात्मा etc ”

Ends.—

“ इति श्री कुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकालिदासकृतौ उमाशिवसंभोगो
नाम अष्टमः सर्गः समाप्तः ॥

संवत् १५०० वर्षे कार्तिक शुद्धि ४ गुरौ लेखक रा० गदाकेन लिखितं ॥ श्री ॥

तैलादृक्षेज्जलारक्षेत् रक्षेमां शिथिल बंधनात् ।

यावकाशं धनं रक्षेत् यावकाशं धनं रक्षेत् एवं वदति पुस्तिका ॥ श्री ॥

References.— See No. 119

कुमारसंभव

Kumārasambhava

No. 121

178.

Viśrāma II

Size.— 10 in. by $5\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 27 leaves; 12 lines to a page; 33 letters to a line.

Description.— Country paper, old but thick ; folio 1 torn up at the right-hand top corner ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold and legible ; verse-numbers and colophons marked out with red pigment ; the Ms. contains 7 cantos only.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Kālidāsa.

Begins.—

॥ श्रीगणेशायनमः ॥

अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा etc.

Ends.—

“ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकालिदासस्य कृतौ उमापरिणय-
नाम सप्त(मः)ः सर्गः ॥ ७ ॥

श्रीमन्त्रासिंह नमः

References.— See No. 119

कुमारसंभव

Kumārasambhava

No. 122

473.

1891-95

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 71 leaves ; 7 lines to a page , 30 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, brittle, musty and worn out, Devanāgarī characters, hand-writing bold, legible and uniform ; borders ruled with double black lines and red pigment smeared between the lines ; colophons and verse-numbers marked out with red pigment.

The Ms. contains 8 cantos.

Age.— Samvat 1675.

Author.— Kālidāsa.

Begins.—

॥ ॐ नमः ॥ श्रीवीतरागायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीविद्या-
नंदीश्वरेनमः ॥

अस्त्युत्तरस्यौ दिशि देवतात्मा etc.

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कवि श्रीकालिदासकृतौ पार्वतीसंभोग
वर्णनोनामऽष्टमः सर्गः ॥ ८ ॥

अथो शिवश्चंद्रसुच्चारमौलिः ।

सस्मारतत्रामरशिल्पिराजं

चिकिर्षयागारवरस्यविष्णु—

मायांतुसंसारसिसृक्षेयव ॥ १ ॥

संवत् १६७५ वर्षे माघ मासे कृष्णपक्षे रुद्रा तिथौ काव्यवासरे । भट्टारक
श्रीपदेर्वेदकीर्तिजीतसिषि नारायणदास स्वमेवलिखापितं । लिखितं लेखकसा
जोधाग्रामवनहटा मध्ये लिपि ॥ श्रीरिस्तु । कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥

References.— See No. 119

कुमारसंभव

Kumārasambhava

No. 123

474.
1891-95.

Size.— 11½ in. by 5 in.

Extent.— 39 leaves ; 7 to 13 lines to a page ; 35 to 47 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and whitish in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold and legible but not uniform ; the Ms. begins with folio 29 and ends with 67 containing cantos VIII to XVII ; colophons of chapters appear as under:—

Cantos— VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII.

Folios— 33, 35, 38, 43, 48, 53, 57, 61, 63, 67.

Age.— The Ms. is not very old.

Author.— Kālidāsa.

Beginis.—

“ पाणिपीडनविधेरनंतरं शैलराजदुहितुर्हरंप्रति
भावसाध्वसपरिग्रहादभूत्कामदोहदसुखं मनोहरं ॥ १ ॥

Ends.—

“ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कवि श्रीकालिदासकृतौ तारकदैत्येश्वर
वधोनाम सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥

समग्र कुमारसंभवया कथा समाप्ता ॥

अपि वर्षाग्रामनिवासिनेदं द्विजेन विद्वद्गणमोदनेन ॥

सीतादिरामेण महाप्रयत्नात् पुस्तकं कुमारस्यपरं व्यलेखि ॥ १ ॥

References.— See No. 119

कुमारसंभव

Kumārasaṁbhava

No. 124

25.

1873-74.

Size.— 8½ in. by 3½ in.

Extent.— 79 leaves; 6 lines to a page; 23 letters to a line.

Description.—Country paper, very old, brittle and musty; Devanāgarī characters; occasional marginal note; borders ruled with double black lines, verse-numbers and colophons marked with red pigment: border lines are also smeared with red pigment, folios 1 to 72 were written in *Samvat* 1447 while those from 72 to 79 were written in *Samvat* 1649. The colour of folios 72 to 79 is whitish; the Ms. contains 8 cantos; वृष्टमात्रा used; the following folios appear to have been inserted later: 5, 56, 71; in the marginal notes अमर is quoted several times.

Age.— Samvat 1447 (for cantos I to VII).

“ „ 1649 („ „ VIII).

Author.— Kālidāsa.

Begins—

नम श्रीसरस्वत्यै ॥

अस्त्युरस्यां दिशि देवतात्मा etc.

Ends.—

Colophon of canto VII on folio 72—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकालिदासकृतौ पार्वतीपरिणयनो
नाम सप्तमः सर्गः ॥ छ ॥

संवत् १४४७ वर्षे भाद्रशुदि ११ तिथौ शने दिने श्रीभृगुक्षेत्रे अदीच्य
ज्ञातीय आचार्यदामोदरकृतआचार्यसामलकेन काव्यं लिखतमस्ति । शिवमस्तु
सर्वजगत् ।

Colophon of canto VIII on folio 79—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कालिदासकृतौ सुरतवर्णनो नामाष्टमः
सर्गः ॥ संवत् १६४९ फाल्गुणवदि १० ॥ श्रीरस्तु ॥

References.— See No. 119.

कुमारसंभव
with टीका
(संजीविनी)

Kumārasaṁbhava
with ṭikā
(Saṁjīvinī)

No. 125

437.
1899-1915

Size.— 11¼ in. by 5¼ in.

Extent.— 130 leaves ; 13 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and whitish in appearance ;
Devanāgarī characters, hand-writing bold and uniform and
legible ; borders ruled with triple red lines ; double red
danḍas used on certain folios ; text written in the middle
of the folios ; commentary for 7 sargas only.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Mallinātha.

[Kāvya.] 20

Begins.— as in No. 128 below.

Ends.— इति श्रीमहोपाध्यायकोलचलमल्लिनाथसुरिविगचितायां कुमारसंभवटीकायां
संजीविनीसमाख्यायां सप्तमः सर्गः समाप्तिं पकाण ॥ ७ ॥ छ ॥

References.— Mss.— Aufrecht, i, 110 (about 20 Mss); ii, 22 (3
Mss); iii, 24 (2 Mss)

Editions—

- (1) *Kumārasambhava*— Uttarakhanda, edited by Taranath Tarkavacaspati Calcutta (Sarnvat 1926=A. D. 1870) (sargas 8 to 17) with a Sanskrit Introduction.
- (2) Do (Sarga 1 to 7) with Mallinātha's Comm. Edited by Shri Damaruvallaha Sarma of Nepal, Calcutta (sarnvat 1926=1870).
- (3) Do (Trivandrum Sanskrit Series No. XXVII) part I, sargas 1 and 2—Edited by T. Gaṇapati Sāstri with two commentaries— (1) प्रकाशिका of अरुणगिरिनाथ and (2) विवरण of नारायणपंडित (1913).
- (4) Do T. S. S. No. XXXVI part III (Sargas 6, 7, 8) (1914).
- (5) Do T. S. S. No XXXII— (sargas 3, 4, 5).
- (6) Do (with Mallinātha's commentary only)— Edited by K. P. Parab N. S. Press, Bombay, 1879 commentary for (Sargas 1 to 8) text 1 to 17 Sargas (with variant readings).

कुमारसंभव
with टीका
(संजीविनी)

No. 126

Kumārasambhava
with tīkā
(Samjivini)

220.
Viśrāma I

Extent.— 109 leaves, 11 lines to a page ; 35 letters to a line

Description.— Country paper, thick and white in appearance, Devanāgarī characters, hand-writing bold and legible, text in the middle of the folios, folios 1 to 22 missing ; left-corner of folio 61 torn out, the fragment contains text and commentary for portion beginning with verse 4 of canto II and ending with canto VII.

Age.— The Ms is not very old

Author (of the comm)— Mallinātha.

Begins.— on folio 23

“ नम इति स्तुतिप्रकारमाह नम इत्यादिभिर्द्वादशभिः श्लोकैः etc.”

Ends.—इति श्रीमहोपाध्यायकोलचलमल्लिनाथसुरिविरचितायां कुमारसंभवव्याख्यायां संजीविनीसमाख्यायां शिवपार्वतीपरिणयनो नाम सप्तमः सर्गः समाप्ति-
मगमत् ॥ ७ ॥ शुभं भवतु । कल्याणमस्तु । श्रीरत्न ॥ छ ॥

References.— See No. 125.

कुमारसंभव
with टीका
संजीविनी

Kumārasaṁbhava
with ṭikā
Sañjīvinī

No. 127

626.
1883-84.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 5 in.

Extent.— 77 leaves ; 12 to 14 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, old but well preserved ; somewhat brownish in appearance ; Devanāgarī characters ; verse-numbers and colophons marked out with red pigment ; borders ruled with triple red lines ; this Ms. contains only Sargas 1, 2, 3, 5 with commentary ; text is written in the centre of the folios from folio 8 onwards ; colophons appear on folios 22, 37, 56, 21 (5th Sarga is separately

numbered); the Ms. consists of two parts (folio 1 to 5 = 56 folios) and (folio 1 to 21 = 21 folios of V canto); folio 31 numbered twice, folio 35 not numbered at all but the Ms. text is continuous.

Age.— The Ms appears to be old.

Author (of the text).— Kālidāsa.

„ (,, ,, comm.)— Mallinātha.

Begins.— as in No. 128.

Ends.— “ इति श्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसुरविरचितायां संजीविनीटिकायां
पंचमः सर्गः ॥ ५ ॥ श्रीजगदंब ॥

References.— See No. 125.

कुमारसंभवटीका
(संजीविनी)

Kumārasambhavatikā
(Samjivini)

No. 128

42.
1871-72.

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 61 leaves; 15 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.— Country paper; old but thick and well preserved; Devanāgarī characters, hand-writing legible and uniform; borders ruled with triple red lines; right and left edges marked with single red lines; verse-numbers and verse-beginnings, marked out with red pigment; colophons of chapters appear as under on different folios:—

chapter I, II, III, IV, V, VI, VII.

folio 11, 17, 26, 32, 43, 51, 62.

folio 26^(b) blank; colophon of canto III also, records the date of the copy viz. Samvat 1844; occasionally portion of the comm. is written in the margin; portion of folios 39, 43 blank; folio 61 wanting.

Age.— Samvat 1844.

Author — Mallinātha

Begins.— ॥ ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मातापितृभ्यां जगतो नमो वामार्द्धजातये ।

सद्यो दाक्षिणद्वक्पातसंकुचद्वामदृष्टये ॥ १ ॥

—etc. as in the printed editions.

Ends.—

Colophon on folio 26— “ इति श्रीमहोपाध्यायमल्लिनाथसूरि-
विरचितायां कुमारसंभवव्याख्यायां संजीविनीसमाख्यायां तृतीयः सर्गः ॥
छ ॥ ३ ॥ श्री संवत् १८४४ वर्षे आषाढवदि २ दिने सोमे कोरालग्रामे
लपीकृतानि ॥ श्री ॥ श्री ॥ ”

Colophon at the end — “ श्रीमहोपाध्यायकोलचलमल्लिनाथ-
सूरिविरचितायां कुमारसंभवव्याख्यायां सप्तमः सर्गः समाप्तिपत्राण संवत्
१८४४ वर्षे प्रथम श्रावणमात्रंडवासरे पंडित श्री पंडितशिरौ-
मणि पंडित श्री २२९ श्री श्री श्री श्री श्री माणिक्यविजयजीलपीकृतम् तत्ति-
ष्ययाधरजरेणुसमान मुनि भक्तिवाचनार्थ श्रीकोरालग्रामे श्रीरस्तु श्रीकल्याण-
मस्तुः श्री ”

References.— See No. 125.

कुमारसंभव

with

टीका (पञ्जिका)

Kumārasainbhava

with

tīkā (Pañjikā)

No. 129

379.

1887-91.

Size.— 9⁵/₈ in. by 4³/₈ in.

Extent.— 65 leaves, 17 to 18 lines to a page; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, thick and well preserved though old
in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing uni-
form and legible; text in bold characters in the centre of
the folios; comm. in small characters; red daṇḍas used

throughout the Ms. ; borders ruled with double black lines; from folio 26 to the end of the Ms the text is not written in the centre, which is left blank in all folios, in the com. only the verse beginnings are indicated, the com. consists of seven sargas only; colophons of sargas appear on folios 15, 24, 34, 40, 52, 58, 65; yellow pigment used for corrections.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Ānandadevāyāni Vallabha.

Begins.— “ ॥ ॐ ॥ श्रीशंखेश्वरपार्श्वनाथाय नमः ॥ ॐ नमः श्रीविघ्नहन्त्रे ॥
यस्यभृंगावलिः कंठे दानांभोराजिराजनि ।
भाति रुद्राक्षमालेव स च पायाद्भ्रणाधिपः ॥ १ ॥
अथ पूर्वं वृत्तकथनं etc.”

Ends.— “ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कविश्रीकालिदासकृतौ टीकायां सुबोध-
द्वयोधे आनन्ददेवायनिवल्लभभिराचितायां कुमारसंभवपंजिकायां सप्तमः
सर्गः । यादृशं पुस्तकं वृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया । यदि शुद्धमशुद्धं वा मम-
दोषो न दीयते ॥ श्री ॥ ”

References.— Mss. Auf. 1, 110 by आनन्ददेवायनि वल्लभ ; 111, 24.

Date of Vallabha:— “ first half of the 10th cent ” See S. K. De— Sanskrit Poetics Vol. I, p. 97, also Duff's *Indian chronology* p. 87 where A. D. 925 is given as the date of Vallabha. Vallabhadeva wrote commentaries on Kalidāsa, Māgha, Mayūra and Ratnākara. This Vallabhadeva is different from Vallabhadeva the author of *सुभाषितावली* who belongs to a period between 1400 and 1450 A. D. (according to Buhler).

See Introduction to the *Ēdīon* of *Sisūpālavadha* with the commentaries of Vallabhadeva and Mallinātha Sūri by E. Hultzsch, 1926. Asia Major, Leipzig.

कुमारसंभवटीका
(पञ्जिका)

Kumārasambhavatīkā
(Pañjikā)

No. 130

36.
A. 1882-83.

Size.-- 10½ in. by 4 in.

Extent.— 34 leaves ; 10 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, extremely worn out and musty in appearance, Devanāgarī characters ; hand-writing bold and uniform ; some of the folios have their surfaces blurred thus being illegible ; borders ruled with double black lines ; verse-beginnings marked out with red pigment ; the Ms. consists of the following fragments:—

fol.	35—39 =	5 folios	} almost all these folios are singly folded, the inside space of each folio being left blank.
fol.	1 (stray)	1 folio	
fol.	42—53 =	12 folios	
fol.	63—70 =	8 folios	
fol.	87—93 =	7 folios	
Total		33	
last folio too smu- tty and illegible		1	
		34	

colophon of cantos III appears on folio 46. Some of the folios have become fibrous and wooly.

Age.— The Ms appears to be very old.

Author.— Ānandadevāyāni Vallabha.

Begins.— “ ॥ छ ॥ गणानमेरु ॥ गणाः प्रमथाः शिलातलेषु उपलपत्रेषु निषेदुः
उपविविशुः etc. ”

Ends.— The last folio being too musty to read, the lines cannot be properly read

“ —॥ ६८ ॥ यावदेवपुरत्र etc. ”

References.— See No. 129.

कुमारसंभव
with टीका

Kumārasambhava
with ṭikā

No. 131

72.
84.

Size.— 10½ in. by 8 in.

Extent.— 51 leaves; 36 lines to a page; 27 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, thin and worn out, also moth-eaten slightly, *Śarada* characters, hand-writing legible and uniform; some of the folios are repaired by pasting slips at the edges.

Age.— The Ms. appears to be very old.

Author — Vallabhadeva.

Begins.—

“ ॐ नमः श्रीसरस्वतीरूपाय गुरुवराय ॥
अस्त्युतरस्यां दिशि देवतात्मा etc. ॥ १ ॥
कौबेर्या हृदिति हिमालयो नाम नगाधिराजः महीभृन्नाथोस्ति अद्यापि
विद्यते । पर्वतानां स्वाप्रसिद्धत्वादेतां भ्रान्तिं निरस्यन्नाह । ”

Ends.—

॥ इति कुमारसंभवे अष्टमः सर्गः ॥ कृतिः श्रीमत्कालिदासस्येति शुभं ॥
संतप्तानां त्वमासि शरणं तत्पयोदप्रियायाः ।
संदेशं मे हर धनपति क्रोधविश्लेषितस्य ॥
गंतव्या ते वसतिरलका नाम यक्षेश्वराणां ।
बाहो...न स्थितहरशिरश्चंद्रिका धौतहर्म्या ॥ १ ॥
हे पयोद संतप्तानामनेन तापशमनेन यदा त्वं शरणं त्राणं भवसि तन्म-
मापि विरहसंतप्तस्य संदेशं वार्तां प्रियायाः सकाशं हर नय प्रापय ॥
कुमारसंभव पत्राणि ५१

References.— See No. 129.

कुमारसंभवटीका
(पञ्जिका)

Kumārasaṁbhavaṭikā
(Pañjikā)

No 132

333.
1892-95.

Size.— $4\frac{3}{8}$ in. by $11\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 56 leaves ; 14 to 15 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, musty and worn out ; some of the folios have become fibrous ; borders ruled with double lines ; square blank spaces with red spots in the centres of folios ; In the margin the numbers of folios are marked in black ink on a red circular background ; verse-numbers are marked out with red pigment ; colophons of cantos :— I (fol. 7) ; II (fol. 14) ; III (fol. 21) ; IV (fol. 25) ; V (fol. 33) ; VI (fol. 40) ; VII (fol. 48) ; VIII (fol. 56).

Age.— Śaṁvat 1416.

Author.— Vallabhadeva.

Begins.—

ॐ श्रीसारदायै नमः ॥

“ यस्य भृंगावलिः ” etc. as in No. 129.

Ends.—

इति भद्रं ॥ इत्यानन्ददेवाय निबल्लभा विरचितायां कुमारसंभवविवृतावष्टमः
सर्गः समाप्तः ।

श्रीविक्रमार्कावनिपालकालाद्रिसेतुपाथोधिकृतः ० जवर्षे । मासे शुचौ शुभ्रचतुर्द-
शाहे व्यलेखि टीका शुद्धसंह स्या.....

References.— See No. 129.

कुमारसंभवटीका
(पञ्जिका)

Kumārasambhavatikā
(Pañjikā)

No. 133

435.
1895-1902.

Size.— 10¼ in. by 4½ in.

Extent.— 97 leaves ; 15 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper, old, thick, worn out at edges ; Devanāgarī characters ; hand-writing, bold but not uniform though legible ; borders ruled with double black lines ; verse-beginnings marked out with red pigment ; folio 1 repaired by paper slips ; The commentary is for 7 cantos only ; folios 8 and 30 } half blank ; colophons of cantos 33 }

appear as under .—

Cantos I, II, III, V, VI, VII } Conto IV is wanting
Folios 14, 23, 39, 58, 74, 96 } though paging of folios is continuous ; folio 85. numbered *twice*. In all colophons of chapters the comm. is called “ पञ्जिका ” ; however this commentary is different from that of Vallabha’s commentary पञ्जिका described above.

Age.— Śaṁvat 1814

Author.— Not mentioned.

Begins.—

“ ॥ ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुवे नमः ॥

॥ अस्त्यिति ॥ उत्तरस्यां कौबेर्यो दिसि हिमालय नाम नगाधिराजः अस्ति पर्वताधिराज विद्यते ॥ हिमस्य तुषारस्य आलयस्थानः न गच्छतीति नगाः नगानां पर्वतानां मध्ये इति शेषः अधिराजा इति ॥ कथंभूत नगाधिराजये देवतात्म दिवस्वर्य इत्यर्थः देव एव देवतादेवताइवात्मा यस्य सः etc ”

Ends.—

“ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्यटीकायां उमापरिणयो नामः सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ समाप्तं कुमारटीका ॥ संवत् १८१४ गुरुवास्वरात्रिवातायां श्रीष्म-

कतौ शुभश्रावणमासे कृष्णपक्षे पुण्यतिथौ सप्तम्यां लिखितमिदं पुस्तकं.....
रामेणपुरमध्ये आत्मपठनार्थं

References.— This comm. though called पञ्जिका appears to be different from Vallabhadeva's *Pañjikā*.

कुमारसंभव
with टीका
(सुखावबोध]

Kumārasambhavā
with tīkā
(Sukhāvabodha)

No. 134

139.

1882-83.

Size.— 9½ in. by 4¼ in.

Extent.— 81 leaves ; 15 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper, very old and worn out at the margins on all sides and musty ; Devanāgarī characters ; hand-writing legible ; borders ruled with double red lines, upper and left-side margin of the Ms. slightly moth-eaten ; colophons of eight chapters appear on folios 13, 21, 33, 38, 51, 60, 70, 81 respectively.

Age.— The Ms appears to be very old.

Author. — Not mentioned.

Begins.—

॥ ॐ ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥

Text.— अस्युरस्यां दिशिदेवतात्मा etc. ॥

Comm.— नगरार्णवशैलेर्तुचंद्रार्कोदिवर्णनो

उद्यानसलिलक्रीडा सध्वयानरतोत्सवैः

विप्रलंभविवाहकुमारोदयवर्णनोमंत्रद्वयप्रयाणाजिनायकभ्युदयेः सर्गबंधो महा-
काव्यमुच्यते

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकालिदासकृतौ सुखाश्र(व?)बोधटीकायां
गौरीश्वरसंभोगो नामाष्टमः सर्गः ८ ग्रंथाग्र ३१०० श्रीरस्तुसुखं०

References.— See Ms No. 434 of 1895-1902, called बालावबोध which appears to be identical with the present comm.

कुमारसंभव
with टीका
(शब्दामृत)

Kumārasambhava
with ṭikā
(Śabdāmṛta)

No. 135

678.
1886-92.

Size.— 11¼ in. by 4¾ in.

Extent.— 39 leaves ; 14 lines to a page , 53 letters to a line.

Description.— Country paper, very old and thin ; some-what dark in appearare ; Devanāgarī characters , hand-writing, small, uniform and legible ; borders ruled with triple black lines , yellow pigment used for corrections ; colophons of cantos appear as under:— Canto I (fol. 17) ; canto II (fol. 27) ; The Ms. contains cantos I, II, and 66 verses of canto III and commentary thereon.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Kāyastha Gopāladāsa, son of Balabhadra.

Works and authors mentioned:—

सारस्वतव्याकरण (fol. 2)
माधवनिदान (fol. 2)
अमर (fol. 2, 3 and innumerable times)
दंडिन् (fol. 5)
संगीतरत्नाकर (fol. 4, 11)
भरतसंगीत (fol. 4)
कोषः (fol. 6, 11, 12, 14, 16, 25, 28, 32, 34, 36)
विश्वकोषः (fol. 6, 18)
विश्वः (fols. 7, 9, 15, 20, 21, 31, 33, 36)
अजयकोषः (fol. 6)
अमरसिंह (fol. 6)
ब्रह्मांडपुराण (fol. 7)
मनुः (fol. 7, 18)
हलायुधः (fols. 9, 12, 21, 30)

अभिधानरत्नाकर (fol. 9)
क्षीरस्वामिटीका (fol. 10) ; क्षीरस्वामी-
वचन (fol. 17)
यादवकोषः (fol. 35)
कालापव्याकरण (fol. 10)
प्रक्रियाकौस्तुभ (fol. 10)
काव्यप्रकाश (fol. 11)
आचार्य (fol. 12)
निर्घट (fol. 16)
सरस्वतीतीर्थ (fol. 22, 24)
केशव (fol. 24)
गीतावचन (fol. 25)
मेदिनीकर (fol. 29, 37)
विश्वलोचनः (fol. 31)
योगसार (fol. 35)
सारस्वते (fol. 35)

Begins.—

॥ ॐ ॥ श्रीवामाङ्गजाय नमः ॥

शिवः सोऽव्यादस्मात् जननजलधेयोऽनुदिवसं ।
 दयावत्यासत्यासहित इह वाचस्पतिगिरा ॥
 अपि स्तोतुं योग्यो न भवति तथाप्यात्मवचनं ॥
 पुनाति प्राक्कर्म क्षपयति च गोपालकविता ॥ १ ॥
 न ब्रह्माऽच्युतशूलिनः सुरपतिर्नो निज्जरो नावनी ।
 नापोनाग्निरथालिलोनगगनं नोदिग्नकालः कलिः ॥
 नो वेदो न मखो न सूर्यशशिनौ नादीनिषेधोविधिः ।
 सत्यं ज्योतिरिदं जयत्यनुदिनं सस्वाञ्छिदानंदनः ॥ २ ॥
 क्षितिजलशिखिबायौ खे शशांके दिनेशे ।
 स्फुरति च यजमाने याऽष्टथा शक्तिरेका ॥
 जयति कुचभराभ्यां याविनम्रापि विश्वं ।
 सकलजनतिरूपा सास्तु चित्ते जनानां ॥ ३ ॥

आलोच्याकरपाठं कुमारकाव्यस्य रच्यते तिलकं ।
 गोपालदासकविना सम्यक्तीर्थांशुशासनतः ॥ ४ ॥
 शब्दार्थांशुतमेतस्य नाम तीर्थाज्ञयाकरोत् ।
 कृती कायस्थगोपालः क्षोणीपालस्फुरद्भवाः ॥ ५ ॥
 कर्णशत्कलिकाद्रोणी कृतैः पिबत बालकाः ।
 पालकाः गुरुगीर्वाण गिरामेतेमहीतले ॥ ६ ॥

The following verse occurs before the colophon to canto I on folio 17—

“चकार श्रीटीका चरणकमलं चारु शिवयोः ।
 समाधायाहू(?)नं नवरसकुमारस्य जनुयः ।
 यदा लोके स्तोकेप्यनुभवति लोकोऽर्थं घटना—
 ऽश्मिलस्वादबालः किमुतकृतिवर्गोऽवनितले ॥ १ ॥

Ends of Canto II on folio 27—

“इति श्रीकायस्थबलभद्रात्मजगोपालदासविरचितायां कविश्रीकालिदास-
 कृतकुमारसंभवमहाकाव्यटीकायां शब्दाश्रुताख्यायां द्वितीय सर्गः ”

Ends of folio 39—

—“तस्य भानुमतः मयूखैः किरणैः विशोषितां आत्मना नीरसीकृतं ”

References.— Mss— Auf. 11, 22.

Peters. 4 25 (Same as the Ms described above).

कुमारसंभवटीका
(शिशुहितैषिणी)

Kumārasambhavaṭīkā
(Śiśubhitaṣiṇī)

No. 136

334.
1884-87.

Size.— 10 $\frac{3}{8}$ in. by 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 64 leaves ; 15 lines to a page : 50 letters to a line

Description.— Country paper, somewhat thin and slightly worn out ; Devanāgarī characters , hand-writing, uniform and and legible ; verse-beginnings marked out with red pigment, borders ruled with double red lines ; पृष्ठमात्रा occasionally used , square blank spaces left in the middle of each folio ; colophons of folios appear on folios 8, 14, 23, 27, 40, 46, 55 and 64 ; References to authors and works :— अमर (3, 6, 11, 39, 43, 51, 52, 54, 61) ; गीता (9) ; भारवि-किरातमहाकाव्य (29) ; (शाकुतल-fol. 29).

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Vatsavyāsa.

Begins.—

“ ॐ श्रीजकुंभेनमः ॥

सरस्वतीं नमस्कुम्भो जगदानन्ददायिनी ।

सृत्वा यां सिद्धिमायांति कवयस्तत्त्वदर्शिनः ॥ १ ॥

अस्ति० हिमालयो नाम नगाधिराजः etc. ”

Ends.—

“ कृती धीमात्मजो वत्सव्यासः शुभहितैषिणी ।

कुमारसंभवे काव्ये शुभां टीकामचीकरत् ॥ १ ॥

अभ्युद्योतिर्विदां वंशे केशवोवादिदर्पहा ।

तद्बुधेरभिधानाच्च टीकेशा च कृतममया ॥ २ ॥

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकालिदासकृतौ व्यासवत्सकृतायां शिशु-
हितैषिण्यां टीकायां सुरतवर्णनो नाम अष्टमः सर्गः ॥ श्री ॥ शुभं भवतु ॥
कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥

References.—Mss. Aufrecht i, 110 ; ii, 22 ; iii, 24.

कुमारसंभव with टीका
(शिशुहितैषिणी)

Kumārasaṁbhava with tīkā
(Śiṣṭhitaiṣiṇī)

No. 137

378.

1887-91.

Size.—9 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.—69 leaves ; 16 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.—Country paper, thick, old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; some portion of the commentary written on many folios on the right hand side in the margin ; borders ruled with double red lines ; verse-beginnings and numbers and colophons, written with red ink ; the commentary is for seven cantos, text written in the centre of the folios ; colophons of chapters on folios 11, 18, 28, 33, 45, 55, 69.

Age.—Samvat 1804.

Author.—Vyāsavatsa.

Begins — as in No. 136.

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कालिदासकृतौ व्यासवत्सकृतायां
शिशुहितैषिण्यां टीकायां सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ श्री ॥

॥ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये गौरीविवाहो नाम सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥
स्वामीजी श्री हरिदासजी तच्छिष्य स्वामीजी श्रीमानदासजी तच्छिष्य
स्वामीजी श्रीसंतदा(स)जी तच्छिष्य स्वामी श्री गंगारामजी तच्छिष्य कान्हड-
दासेन लिपीकृतं स्वयमात्मना पठनार्थं ॥ संवत् १८०४ वर्ष मिति वसाव

छदि ११ सवितावासरे शुक्लपणे ग्रामगणवरमध्ये परगणो मालपुरा को
महाराजा श्रीईसरीसिंघजी तत्तं श्रीरस्तु शुभंभूयात् श्री श्री

References.— See No. 136.

Auf. iii, 24—" Bd. 378 " is the very Ms. described above.

कुमारसंभव

with

टीका (वृत्ति)

No. 138

Kumārasambhava

with

ṭikā (vṛtti)

335.

1884-87.

Size.— 10 in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 47 leaves ; 18 lines to a page ; 47 to 65 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, brittle and old ; Devanāgarī characters , hand-writing, clear, uniform and legible ; text in bold characters , comm. in small characters ; borders ruled with double red lines , right and left-hand edges of folios ruled with red lines ; verse-beginnings and numbers marked with red pigment ; yellow pigment used for corrections ; occasional marginal notes.

Age.— Samvat 1795.

Author.— Not mentioned.

Begins.—

॥ श्रीछुरुभ्योनमः श्रीसरस्वत्यैनमः ॥

उत्तरस्यां दिशि कौवेर्यौ ककुभि नगाधिराजोऽस्ति न गच्छंतीति नगाः ।
नगानां पर्वतानां मध्येऽधिकं राजते शोभते इति नगाधिराजः ॥

Ends.—

Text— “ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कवि कालि(दास)कृतौ उमाविवाहो

नाम सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ श्रीरस्तु

संबत्सराकाब्दिशशांकवर्ष (वै)

इषे द्वितीयेऽधर्बलेष्टुपक्षे

षष्ठीतिथौ वासरमंदयुक्ते

लिखितं कुमारं कनकाद्रिशैले ॥ १ ॥

ऋषिणा मोटाह्वयेन ॥ जर्म भवतु ॥

Comm.— “ इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये गौरीपरिणयनो नाम सप्तमसर्ग-
वृत्तिस्संपूर्णतानियाय । श्रीरस्तु । मंगलवरवृद्धीनुतरां लेखकपाठकवाचकानां
संवत् १७९५ वर्षे कार्तिकमासि शुक्लपक्षे षष्ठीदिनेऽलेखीयं वृत्तिः । ऋषिणा
मोटाह्वयेन

References.— The present Ms. appears to be identical with other
Mss. (of commentaries called अवचूरि सूत्रवृत्ति etc.)

viz. No. 76 of A. 1883-84

No. 338 of 1884-87

No. 75 of A. 1883-84

No. 436 of 1895-1902

कुमारसंभवटीका

(वृत्ति)

Kumārasambhavatīkā

(called vrtti)

No 139

436.

1895-1902.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 17 leaves . 15 lines to a page ; 51 letters to a line.

Description.—Country paper, very old, worn out and musty; borders ruled with double black lines ; Devanāgarī characters ; hand-writing, small but uniform and legible ; square blank spaces in the middle of folios ; the Ms. contains three cantos complete and commentary on the 1st verse of the 4th canto ; पृष्ठमात्रा used.

Age.— The Ms appears to be very old.

Author.— Not mentioned

Begins.—

॥ ॐ श्रीसारदायै नमः ॥

उत्तरस्यां दिशि कौबेयी ककुभि नगाधिराजोस्ति न गच्छंतीति तगाः

नगानां पर्वतानां मध्ये अधिकं राजते शोभते इति नगाधिराजः ॥ किं
विशिष्टो नगाधिराजः देवतात्मा

Ends.—

इतिकुमारसंभववृत्तौ कामदहनो नाम तृतीयः सर्गः (after this
colophon 4 lines of commentary on the 1st verse of the
4th canto appear).

References— See No. 138.

कुमारसंभव

Kumārasambhava

with टीका

with ṭikā

No. 140

75.

A. 1883-84,

Size.— $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 52 leaves; 17 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.— Country paper, thin and somewhat brittle but
not worn out; Devanāgarī characters, hand-writing,
uniform and legible; borders ruled with double black
lines; square blanks with four letters left in the middle of
each folio; verse-numbers marked out with red pigment;
yellow pigment used for corrections; colophons of sargas
appear on folios 8, 13 (here the comm. is called अवहृतिः),
21 (here comm. is called “सूत्रवृत्ति”), 25, 36, and 43,
(comm. called “सूत्रावृत्ति”); 52; पृष्ठमात्रा used.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.—

ॐ नमः

Text— अस्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा etc.

Comm.— “व्याख्या ॥ उत्तरस्यां दिशि कौबेर्या etc.

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभव उद्गाथारिण्यनौ नाम सप्तमः सर्गः समाप्तः ॥ श्री ॥

References.— This comm. slightly differs from No. 338 of 1884-87 and No. 76 of A. 1883-84.

कुमारसंभव

Kumārasaṁbhava

with टीका

with tika

(सूत्रवृत्ति)

(Sūtravṛtti)

No. 141

76.

A. 1883-84.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 37 leaves ; 17 lines to a page ; 55 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, musty, brittle and worn out ; Devanāgarī characrers ; hand-writing, small but clear and legible ; borders ruled with double black lines . red pigment used for marking out verses and other words ; Folios missing :— 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 13, 20, 21, ; Ms. is incomplete ; some of the folios are repaired with paper-slips ; colophons of sargas :—

Sarga— I, II, III, IV, V, VI, VII.

Folios—..., 12, 19, ... 31, 38, 47.

All the colophons refer to the commentary as “सूत्रवृत्ति”.

Age.— The Ms. appear to be very old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— on folio 6

“अस्य विश्वस्य धातार etc.”

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकविकालिदासकृतौ सूत्रवृत्तौ उमा-
परिणयनो नाम सप्तमः सर्गः ॥ संपूर्णः ॥ लिखितं पंडितज्ञानविमलेन ॥
आसोजवदि ६ औमे ॥ शुभं भवतु लेखकपाठकयोः ॥”

References.— See No. 338 of 1884-87, which appears to be identical with the present Ms.

कुमारसंभव
with tikā
(बालावबोध)

Kumārassainbhava
with tikā
(Bālāvabodha)

No. 142

434.
1895-1902.

Size.— 10¼ in. by 4½ in.

Extent.— 65 leaves ; 17 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, old, thin but in good condition :
Devanāgarī characters ; hand-writing, small, uniform and
careful ; borders ruled with double black lines ; square
blank spaces left in the middle of folios ; the Ms contains
8 Sargas of the text and commentary there on ; colophons
of chapters on folios 10, 15, 24, 28, 38, 46, 56, 65.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— ॥ ॐ ॥

Text— “ अस्तुरस्यां दिशि etc. ” ॥ १ ॥

Comm.— “ नगरार्णवशैलर्तुचंद्रार्कोदयवर्णनैः

उद्यानसलिलक्रीडामधुपानरतोत्सवै-

विप्रलंभविवाह कुमारोदयवर्णनौ मंत्रदूतप्रयाणा...नायकाभ्युदयैः सर्ग-
बंधो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं आशीर्नमस्क्रियावरतुनिर्देशो वापि तन्मुखं
etc.

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये श्रीकालिदासरुतौ बालावबोधटीकायां
गौरीश्वरसंभोगो नामाष्टमः सर्गः ॥ छ ॥ श्रीः पं० मानसिंह लिखिता एषा
प्रति स्वपठनाय ग्रंथाग्रं ३९०० शुभं भवतु लेखकपाठकयोः ॥ श्री ॥

References.— See Ms. No. 139 of 1882-83, which is called सुखावबोध.
This comm. appears to be identical with that in No. 139 of
1882-83.

कुमारसंभव

with टीका

(called सुबोधिका)

Kumārasambhava

with tīkā

(called Subodhikā)

No. 143

336.

1884-87.

Size.— $9\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 87 leaves ; 18 lines to a page ; 34 to 41 letters to a line.

Description.— Country paper, very thin, old but well-preserved : Devanāgarī characters ; hand-writing legible but not uniform ; text written in bold characters ; commentary in small characters ; red *dandas* used in the text ; borders ruled with double black lines ; पृष्ठमात्रास used occasionally ; the following works have been mentioned on folios marked against each :—

विष्णुपुगण (2, 6) ; अमर (3, 4, 5, 10 etc.) ; केशव (5, 52)
 उक्त च (5) ; विश्वः (8, 9, 11, 13, 19, 21, 22, 24, 30, 44,
 45, 57, 58, 72, 76) ; वामनः (10, 38, 63) ; वैजयंती (13, 18,
 23, 37, 40, 55) ; यादवः (18, 34, 48, 81) ; शाश्वतः (18, 77) ;
 वृत्तिकार (22) ; वैजयंतीकेशवौ (27) ; हलायुधः (33, 44, 55) ;
 बल्लभः (40) ; काव्यप्रकाश (57) ; हैमः (65, 67, 73, 74, 75) ;
 भगवद्गण (Gītā-69) ; दशरूपक (85) ; गृह्यवचन (86).

Colophons of Chapters :—

Sarga--- I, II, III, IV, V, VI, VII.

Folio— 15, 24, 37, 44, 60, 72, 86.

Age.— Samvat 1713.

Author.— Vijayagani, pupil of Rāmavijayagani.

Begins.—

ॐ पांडित श्रीसौभाग्यविजयगणिगुरुभ्यो नमः
 श्री संक्षेस्वरपार्वमद्भुतमहासौभाग्यभाग्यास्पदं
 ध्यात्वांतःकरणे प्रशस्तकरणं कल्लाणबल्लिध्वनं

स्मृत्वा श्रीश्रुतदेवतां च हिता वाक्यान्वयाभ्यां मया
टीकासारकुमारसंभवमहाकाव्यस्य विस्तार्यते ॥ १ ॥

Text

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कवि श्रीकालिदासकृतौ गौरी परिणयनो नाम
पंडित श्री ॥ श्रीरत्नाविजयगणि चरणसेवि पंडित श्री ॥ श्रीसौभाग्यविजय-
गणिशिष्य पंडित श्री वृद्धिविजयगणि शिष्यानुमुनि प्रेमविजयनी परत संवत्
१७०१३ वर्षे वैशाखमासे । विशदपक्षे । अष्टमी तिथौ । शनि वासरे । पुष्य
नक्षत्रे । सिद्धनाम्नि योगे ॥ ॥ मुनि प्रेमविजय नम्र समर्पिताः ॥ पंडित श्री ॥
श्रीवृद्धिविजय श्री स्कंदपुरे ॥

Commenatary

Ends.—इति श्रीतपागच्छाय पंडितश्रीरामविजयगणिचरणसेवी पंडितश्रीविजयगणि
समर्थताय कुमारसंभवमहाकाव्यव्याख्यायां सुबोधिकासमाख्यायां सप्तमः
सर्गः समाप्तः समाप्ताचेयं श्रीकुमारसंभवटीका ॥ श्री लिखिता श्री शकंदरपुरेः
पंडितप्रकांडपंडितश्रीरत्नाविजयगणिचरणकजचंचरीक पंडित श्री ॥ सौभाग्य-
विजयगणिचरणसेवीपंडितश्रीवृद्धिविजयगणिलिखिता मुनिप्रेमविजयनेष्टायां
शुभं भवतु । कल्याणमस्तु सेय भवतुः ॥ संवत् १७०१३ वर्षे चैत्रमासे
शुक्लपक्षे अस्मिन् शुभयोगे । श्रीमद्राजनगर समीपस्थ श्रीशकंदरपुरे ।
श्रीकुमारसंभवमहाकाव्यस्य वृत्तिसूत्रं पं. विद्धिविजयगणिना लिपीकृत-
मितिमंगलं ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।

यदशुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयतां ॥ १ ॥

References.—*Mss.* Aufrecht ii, 22—“ Rgb 336 ” (This manuscript
is the same as is described above).

Vijayagani wrote a commentary called सुबोधिका on the

Raghuvamśa. †See Nos. $\frac{447}{1887-92}$ and $\frac{44}{1873-74}$.

कुमारसंभव
with टिप्पण

Kumārasambhava
with tippaṇa

No. 144

138.
1882-83.

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 21 leaves ; 14 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description — Country paper, thin, old, musty and brittle ; borders ruled with double red lines and right and left edges ruled with single red lines ; verse-numbers marked out with red pigment ; notes in very small characters written between the lines of the text as also in the margin, the text is written in uniformly bold and legible hand-writing above the colophon of the 2nd canto of the text ; on folio 5 the following colophon in small characters apparently by the author of the *tippaṇa* appears —

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कालिदासकृतौ ब्रह्माभिधानो नाम द्वितीयः
सर्गः ॥ गणिकल्याणहंसपर्यायकृतं सर्वं ॥ २ ॥
last 2-3 folios slightly, moth-eaten.

Author.— possibly *Gani Kalyāṇahansa*.

Begins.—

“अस्त्युत्तरस्यां दिसि देवतात्मा ” etc.

Ends.—

“इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये उमापरिणयो(णयो?) नाम सप्तमः सर्गः
७ श्रीरस्तु ॥ आत्मार्थेन संवत् १७५७ वर्षे माह वदि १४ दिने अर्कवारे श्रीमेदना-
पुरमध्ये ॥ श्री ॥ श्रीरस्तुः ॥ श्रीः ॥ कल्याणमस्तुः ॥ शुभं भूयात् ॥ लेष-
पाठकयोः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

कुमारसंभव with टीका

Kumārasambhava with tikā

No 145

330.
1895-98

Size.— $9\frac{1}{4}$ in by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 121 leaves ; 9 lines to a page , 27 letters to a line.

Description.— Country paper, very old, brittle and musty ; Devanāgarī characters ; hand-writing, bold and legible but somewhat carelessly written ; borders ruled with double black lines ; the colophons of chapters appear as under.—

Chapter— I, II, III, IV, V, VI, VII }	Text written in the
Folio— 16, 28, 47, 59, 79, 86, 121 }	middle of folios ,
Double red daṇḍas used on folios 1 to 54.	

Age.— Samvat 1788.

Author.— Not mentioned.

Begins.—

श्रीयशोदानंदनो जयति ॥

श्रीवाग्वादिभ्यै नमः ॥ उत्तरस्यां दिशि हिमालयः नाम नगाधिराज
अस्ति ॥ कथंभूतः हिमालयः ॥ देवतात्मा ॥ पुनः कथंभूतः पूर्वापरौ तौय-
निधी अवगाह्य स्थितः

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कालिदासकृतौ गौरीपरिणयो नाम
सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ ज्येष्ठमासे कृष्णपक्षे द्वितीय बुधवासरे । कर्णकुण्डलपुण्या वै
राधाकृष्णे व्यलीलिषत् । मिती संवत् १७८८ शुभं भवतु मंगलं ददातु श्रीराम
श्रीकृष्ण चिरंजीवस्वात्मजशंकरदासशंभूरामपुत्र्यालीरामपठनार्थं श्रीराम
श्रीराम etc.

References.— No reference in Aufrecht's Catalogue.

कुमारसंभवटीका
(अर्थदीपिका)

Kumārasambhavatīkā
(Arthadīpikā)

No. 146

476.

1891-95.

Size.— $8\frac{3}{4}$ in by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 46 leaves, 11 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper, good and whitish in appearance, Devanāgarī characters ; hand-writing, bold and legible, borders ruled for folios 38 to the end ; colophons of the 1st three chapters appear on folios 17, 29, 45 ; the verse at the end “ यं प्राप्तं etc ” is to be found at the end of all the cantos with slight changes, authors and works mentioned in the work are —

Reference folio	Reference folio	Reference folio	Reference folio
काश्य(प?)दर्पण 2	महार्णव 3	विष्णुपुराण 7	वामन 27,
ब्रह्मांडपुराण 2, 7	यादव. 4	दंडी— 8	11,
दशरूपक 3	20, 40	काशिका 9, 44	21
अमरः 3	अभिनवगुप्त 4		भारत 16
12, 13, 14, 5	केशव 35, 5	9, 24	वैजयंती 19
15, 18, 20, 6	शाश्वतः— 6	विश्वः 45,	23
24, 26, 31, 9	योगसारम् 31	33,	हलायुध 39
34, 35, 11	39	34	वृत्तिकार 28
		सामुद्रिकाः 10	शब्दार्णव 29

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Haridāsamiśra, son of Viṣṇudāsa,

Begins—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्ये नमः ॥

वन्दे मदनगोपालं विद्यानन्वार्थदायकं ।

सर्वविघ्नापहर्तारं दातारं भक्तिसंपदां ॥ १ ॥

आसील्लालभपुराभिधाननगरे रुद्रान्वये काश्यपो ।

ज्येष्ठः सर्वकलाकलापविद्वेषां ज्येष्ठाभिधानो द्विजः ।

आराध्य त्रिपुरापुरारिचरणांभोजप्रसादोल्लसत् ।

संप्रणीतधूसुरः सुरिपतिस्पर्द्धासमिद्धादरः ॥ २ ॥

तस्याभ्युत्तनयः प्रभूताभिनयः सद्धर्मकर्मप्रियः ।
 सक्तूमिश्र इति प्रसिद्धमहिमा भक्तौ प्रसक्तः सतां ।
 येनाराधिपुरा सुरारिनगरे विष्णुः सत्तुष्णं चिरात् ।
 येन प्राप स विश्वभूषणमार्णि श्रीविष्णुदासं सुतं ॥ ३ ॥
 वेदाचारपुरः पुराणचतुरः सत्संप्रदायाग्रणीः ।
 शश्वत् ब्राह्मणदेवसेवनरतः प्राप्तातिथेयप्रथ ।
 ज्योतिश्चक्रविचारचंचुरमति कालज्ञच्छडामणिः ।
 सर्वोधीशकिरीटकोटिकपणोन्मीलनखेदुदति ॥ ४ ॥
 तस्यात्मजो हरिहरार्चनलब्धबुद्धिः ।
 विद्याविनोदमुदितो हरिदासमिश्रः ।
 प्राप्तुत यं सुचरिता किल मूलदेवी ।
 द्वैपयनाख्यमिव सत्यवती मुनींद्रं ॥ ५ ॥
 विष्णुदासतनूजेन हरिदासेन धीमता ।
 कुमारकाव्ये क्रियते यथाबुद्ध्यार्थं दीपिका ॥ ६ ॥

Ends.— Commentary on the 3rd Canto ends with the following verse :—

“यं प्राप्तुत स विष्णुदासविबुध श्रीमूलदेव्यां सुतं ।
 भक्त्याराधितसद्गुरुश्चिरतरं शास्त्राणि योधीतवान् ।
 तेन छात्राहितेच्छुना विरचितकार्यसदीपने ।
 सर्गः स्वर्गसुखादिसर्गमधुरः पूर्णस्तृतीयोभवत् ॥
 इति श्रीमन्महोदारान्तःकरणविष्णुभक्तसर्वतच्छडामणिश्रीमिश्रविरचितायां
 सर्गः ॥ ३ ॥

References.— As regards the date of the author see P. K. Gode's note in the Annals Vol. XV pp, 246-7

Ms.— Auf. iii, 24— “AK 476 (1-3)” — This is the very Ms. described above).

कुमारसंभवटीका
 (देवसेना)

Kumārasaṁbhavaṭikā
 (called Devasenā)

No. 147

37

A. 1882-83.

Size.— 9½ in. by 3⅞ in.

Extent.— 24 leaves ; 12 lines to a page , 37 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing bold and legible; borders ruled with double red lines with the exception of those of folios 19 to 23 which appear to be thinner than the folios used for the entire Ms; edges of folios ruled with single red line; the commentary is for cantos I and II only; the colophon of canto I appears on folio 14 as under —

“इति श्री श्रीराधाकृष्णचरणकमलसेवि हरिचरणदासकृतायां कुमारसंभव-
टीकादेवसेनायां प्रथम सर्गः”

Authors and works mentioned :—

अमरः (fol. 1, 2, 3)

हैमः (fol. 1, 2, 6, 11, 12, 16, 18, 21, 24,)

रामाश्रमाचार्य (fol. 1)

भागवत (11th स्कंध) (fol. 2)

वैजयंती (fol. 4)

विश्वः (fol. 5, 6, 10)

मेदिनी (fol. 7)

Age.— The Ms. is not very old.

Author.— Haricaranadāsa. See P. K. Gode's note in Annlas, vol. XIII, pp. 184-5

Begins —

॥ ॐ ॥ जिनेश्वराय नमः ॥

सकलविघ्नविनाशकरे करे दधतमाशु हरिं हरिणीदृशे ।

अरुणरागभरोष्ठपुटे हितं विदधतं मुखरं सुशिरं भजे ॥ १ ॥

नायं नायं प्रतिष्ठणं भावं भावं गुरोर्वचः ।

देवसेनां कुमारस्य हरिष्टीकां तनोत्यसूम् ॥ २ ॥

Ends.—

इति श्रीहरिचरणदासकृतायां कुमारसंभवदेवसेनाटीकायां द्वितीयः
सर्गः ॥ २ ॥

References.— Mss— Peters I. 114 (Aufr. i, 110^b) is the very Ms described above. This is the only Ms so far known.

कुमारसंभवटीका

Kumārasaṁbhavatīkā

No. 148

337.
1884-87.

Size.— $10\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 29 leaves ; 17 lines to page ; 55 letters to a line.

Description.—Country paper, very old, thin, musty and somewhat brittle ; Devanāgarī characters , hand-writing, clear, uniform and legible , borders ruled with double black lines , पृष्ठमात्राs used ; square blank spaces in the middle of folios , colophons of seven chapters appear on folios 5, 9, 14, 17, 21, 24 and 29.

Age.— Not mentioned ; The Ms. appears to be old.

Author.— Jinasamudrasūri.

Begins.—

॥ ॐ ॥ श्रीजिनाय नमः ॥

अस्त्युत्तरस्यामित्यादि ॥ उत्तरस्यां कौबेर्यां दिशि हिमालयो नाम नगा-
धिराजोस्ति । अद्यापि विद्यते ॥

Ends.

इति श्रीखरतरगच्छे । श्रीजिनप्रभसूरिअनुक्रमेणभट्टारकश्रीजिनचंद्रसूरिपट्ट-
मंडनभट्टारकश्रीजिनसमुद्रसूरिमिः श्रीकुमारसंभवस्य काव्यस्य बाला (व)-
बोधनार्थे टीका विहिता । समप्तः सर्गः समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥

References.— Mss.—Auf. ii, 22— “Rgb. 337” (This is the Ms. described above).

This is the only Ms recorded by Aufrecht. As regards the date of Jinasamudrasūri see P. K Gode's note in the Annals Vol. XV pp. 244-6.

कुमारसंभवटीका

Kumārasambhavatīkā

No. 149

73.
1883-84.

Size -- 9½ in. by 4¾ in.

Extent.— 21 leaves ; 19 lines to a page ; 51 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but in good condition ; Devanāgarī characters ; hand-writing small but uniform and legible borders ruled with double black lines , verse-beginnings marked out with red pigment ; blank square spaces left in the centre of folios , a faint decorative design appears on folio 21 ; colophons of chapters appear on folios 4, 7, 10, 12, 15, 18, 21, for sargas I, II, III, IV, V, VI, VII respectively ; in to two colophons the comm. is called अवचूरि ; occasional use of पृष्ठमात्रास .

Age.— The Ms. appears to be old

Author.— Not mentioned.

Begins.—

॥ ॐ ॥ नमः श्रीसरस्वत्यै ॥

॥ अस्त्युत्तरस्यामिति ॥ कौबेर्या ककुभिर्हिमालयो नाम पर्वताधिराजो विद्यते
कीदृशो देवतास्वरूपी etc.

Ends.—

इति श्रीकुमारकाव्ये सप्तम सर्गस्य टीका समाप्ता ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु लेखक
पाठकयोश्च ॥ श्री ॥

References.— See other अवचूरिs or वृत्तिs—

{ No. 75 of A. 1883-84
No. 335 of 1884-87
No. 338 of 1884-87
No. 76 of 1883-84

कुमारसंभवटीका

Kumārasambhavatikā

No. 150

244.
1880-81.

Size.— 11¾ in. by 5 in.

Extent.— 85 leaves ; 9 lines to a page : 40 letters to a line

Description.— Country paper, very old and worn out, some of the folios are slightly moth-eaten : Devanāgarī characters, hand-writing, bold, uniform and legible ; folio 26 is missing, folio 36 is double ; borders ruled with double black lines ; verse-numbers marked out with red pigment, so also colophons of chapters ; for chapters I to VI there is the comm. of Cāritravarddhana in this Ms ; while for the VII chapter there is the commentary of *Udayākara*, who has also written a comm. on the *Raghuvamśa* ; works and authors mentioned by Cāritravarddhana in this commentary are as under.—

दंडिन् (fol. 1)
काव्यप्रकाश (fol. 1)
अमर (fol. 2, 5, 8, 10, 25, 28,
37, 40, 60)
अभिधानचिंतामणिः (3, 4, 47)
हैमः or हैमकोषः (fol. 9, 10, 50,
57)
वल्लभभट्टः (fol. 11)
तथा च उक्तं }
उक्तं च } (fol. 14, 16, 48.)
तदुक्तं }

मनुः, मनुस्मृतिः (fol. 15)
भगवद्गीता (fol. 15)
विश्वः (fol. 17, 28)
वैजयंती (fol. 21)
ज्योतिःशास्त्रे (fol. 30)
भट्टिप्रयोगः (fol. 41)
दुर्घटदृष्टिः (fol. 61)

Colophons of sargas appear as under:—

Sarga	I	on	folio	14	“ कुमारतात्पर्यदीपिकायां शिष्टादितैषिण्यां etc. ”
”	II	”	”	23	”
”	III	”	”	35	”
”	IV	”	”	42	”
”	V	”	”	55	”
”	VI	”	”	86	“ उद्याकरेण विरचितं सप्तम- सर्गविवरणसमाप्तं ”

Age.— The *Samvat* is not given in the colophon, but *Samvat 1743* is recorded in an endorsement on the first folio.

Author.— *Cārītravarddhana* (of comm. on sargas I to VI).
—*Udayākara* (of comm. on sarga VII only).

Begins.—

॥ ॐ ॥ नमो श्रीगणेशाय नमः ॥

तनोति शांतं पदमादिदेवस्तनाभिजन्मा कमलालयो व ।
यदीयपादद्वयपद्मसेवाश्रिता श्रयंते मितकामितानि ॥ १ ॥
शारदी शारदा तिग्मरीचि वदना मुदं ।
ददाद्यस्याप्रसादेन कवयो जानन्ते(ऽ)खिलं ॥ २ ॥
वंदे गुरून् गुणगुरून् अमितप्रभाव—
भूतप्रभूततमकीर्त्तिशितीतताशान् ।
ये शिष्यजाड्यतिमिरप्रकरं प्रसद्य ।
सज्ज्ञानदानमिहिरेण विना शयन्ति ॥ ३ ॥
कुमारसंभवस्याहं यथामतिमनोम्यहं ।
टीका मात्सर्यमुत्सार्य सौषदत्या मनीषिणः ॥ ४ ॥

End of Canto VI on folio 66—

इति श्रीवाचनाचार्यचारित्रवर्द्धनविरचितायां कुमारतान्पर्यदीपिकायां शिशु-
हितैषिण्यां कुमारसंभवटीकायां षष्ठः सर्गः ॥ ६ ॥

End of canto VII on the last folio 86—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कालिदासकृतौ मेदपाठज्ञातीयउद्याकरेण
विरचितं सप्तमसर्गाविवरणं समाप्तमिति ॥ कल्याणमस्तु ॥
अपर पुस्तकं विक्ष्य शोधनीयं सदा बुधैः ।
हीनाधिक्यै स्वरैर्वर्णैस्समाकं दूषणं न हि ॥ १ ॥

References— Mss—Auf. 1, 110—Kh. 65.

The entry “ Kh 65 ” refers to the present Ms. This Ms is, therefore, important as the work is represented by only single Ms.

As regards the date of *Cārītravarddhana* see P. K. Gode's note in the *Annals of the B. O. R. Institute*, Vol. XV p 109

कुमारसंभवटिप्पण

Kumārasambhavatippaṇa

No. 151

475.

1891-95.

Size.— 11½ in. by 4½ in.

Extent.— 29 leaves ; 17 lines to a page , 36 letters to a line.

Description.— Country paper, very thin, old and worn out , Devanāgarī characters ; borders ruled with double black lines , text written in bold characters ; tippana in small characters , verse-numbers marked out with red pigment ; yellow pigment used for corrections , right-hand edges eaten up by moth and hence some of the notes damaged , the text and the notes are complete for seven chapters.

Age.— Saṁvat 1503.

Author.— Not mentioned.

Begins.—

॥ ॐ ॥ अहं ।

अस्त्युस्तरस्यां दिशि देवतात्मा etc.

Ends.—

इति श्रीकुमारसंभवे महाकाव्ये कविचक्रवर्तिश्रीकालिदासकृतौ उमापरिणयनो
नाम सप्तमः सर्गः ॥ छ ॥

संवत् १५०३ वर्षे आषाढ वदि ७ शुक्ले कुमारसंभव महाकाव्य लिखापित
मस्ति ॥ छ ॥

कुमारसंभव
(अवचूरि)

Kumārasambhavaṭīkā
(Avacūri)

No. 152

338.

1884-87.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 36 leaves ; 17 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, brittle ; Devanāgarī characters ; Hand-writing, small, uniform and beautiful ; borders ruled with double black lines, right and left edges ruled with double black lines ; square blank space left in the middle of folios, *पुष्टमात्र*s used throughout ; colophons of chapters appear as under.—

Chapter— I, II, III, IV, V, VI, VII.

Folio— 6, 10, 15, 18, 25, 29, 36.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Author's name is not mentioned in any of the colophons recorded.

Begins,—

॥ ॐ ॥ श्रीसद्गुरुभ्यो नमः ।

उत्तरस्यां दिशि कौवेर्यौ ककुभि नगाधिराजो अस्ति न गच्छतीति नगाः नगानां पर्वतानां मध्ये अधिकं राजते शोभते नगाधिराजः ।

Ends.—

इति श्री कुमारसंभवकाव्यस्यावचूरौ उमाउद्वाहो नाम सप्तमस्सर्गः ॥

श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः विजयहर्षगणिना लिपीकृतं प्रतिरियं ॥

॥ छः ॥ श्रीः ॥

References.— Mss-Auf. ii, 22— “ Rgb 338 ” is the Ms. described above.

See No. 75 of A. 188-84 which appears to be identical with the present Ms.

कृष्णक्रीडाकुतूहलार्थ

Kṛṣṇakṛidākutūhalāryā

No. 153

151.
1902-07.

Size.— 8½ in. by 4½ in.

Extent.— 5 leaves ; 11 lines to a page ; 24 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear and legible ; complete.

Age.— Samvat 1754.

Author.— Not mentioned.

Subject.— a poem dealing with sports of Kṛṣṇa

Begins — fol^a

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

यद्गोमरं धूर्त्वा भवन् सत्पापि जलधयो शक्ताः ॥

तं नन्दगोपपत्नी स्नापयती स्वांजलिस्थितो येन ॥ १ ॥

निवसन्ति य रोम्णि ब्रह्मकटाहा यथावकाशेन ॥

चित्रं स हरिः शेते पञ्चवितस्ति प्रमाणक्रांदोले ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol^b

रे जीव चित्तयसि किं चिंतायुक्तो दिवानिशं रहसि ॥

कथयस्व मामहं ते दिव्यं कथयामि साधनं श्रेष्ठं ॥ ७२ ॥

श्रीमत्कृष्णकीडाकुतुहलार्याः समाप्ताः श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

शुभं भवतु ॥ श्री श्री शके १७५४ प्रमादि नाम्नि संवत्सरे दक्षिणायने हेमन्तर्तौ
पौषमासे शुक्लपक्षे दशम्यां भानुवासरे इदं कुतुहलार्या पुस्तकं समाप्तिमगमत्
केष्णुपनामक रामकृष्णस्येति ज्ञातव्यं

कृष्णकीडित
with
पदार्थदीपिका

No. 154

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 116 leaves ; 12 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters with पुस्तकमात्रा ;
hand-writing clear, legible and uniform ; old and discoloured ; edges of many folios injured and some portion
lost ; red pigment used ; some folios are missing ; incomplete ; 1st sarga is wanting.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text.)— Not known.

,, („ comm.)— Keśavācārya.

Kṛṣṇakṛīḍita
with
Padārthadīpikā

339.

1884-87.

Begins —fol 29^a

॥ श्रीपरमात्मने नमः ॥

अथ प्रत्यक्षभावभाजि भगवति सुराणामुचितविधान-
शून्यतया तस्यैव प्रभुत्व भूमानं श्लोकद्वयेनाह ॥
स्वां समासलितसर्गं संततेर्हेत ते महिमजिह्वितेन्द्रियाः ॥
तत्र किञ्चिदपि नाम नामराः पामरा इव गिरे जगल्भिरे ॥ etc.

fol. 48^b—

इति श्रीकृष्णकीडितविवृतौ पदार्थदीपिकायां कंसारिसंसारि
तानामेद्वितीयः सर्गः समाप्तः ॥ ६ ॥

Ends —fol 121^b

कालियस्य वैनतेयसाहय्यशांतोपप्लवतया ।
निरपायमुदधिप्राप्तिमाह निजविभोरुभयादरुणा ॥

References.— Aufrecht mentions only two Mss. of कृष्णकीडित with
comm. पदार्थदीपिका in his Catalogus Catalogorum ii, 24^a.
viz. Nos. 339 and 340 of 1884-87 which are the Mss.
from this library.

कृष्णकीडित

with

पदार्थदीपिका

No. 155

Kṛṣṇakīḍita

with

Padārthadīpikā

340.

1884-87.

Size.— 8 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 113 leaves ; 15 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting legible but not quite clear ; borders ruled in double black lines ; red pigment frequently used ; folios not properly numbered ; incomplete.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author (of the text).— Not mentioned.

,, (,, ,, comm).— Keśavārka.

Begins —fol 1^b

५०॥ ॐ नमो श्रीगणेशसरस्वतीभ्यां ॥

कल्याणोदयकारणं गणपतिः सिद्ध्या समालिङ्गितः

प्रत्यूहाच्चलियामिनीदिनमणिर्देयादमेयाः श्रियः ।

विश्वाकल्पविधिः कर्वाद्रकुमुदोन्मेषाय लेखाविधो-

र्वाचामध्यधिदेवता वितरतु श्रेयांसि भूयांसि वः ॥ १ ॥ etc.

fol 30^b

इति श्रीकृष्णक्रीडितविवृतौ पदार्थदीपिकायां विश्वरूपानिरूपणं नाम

प्रथमः सर्गः ॥

Ends —fol 120^b

कार्द्रवेयविषाग्नेर्भगवद्गुण्यलब्धप्रसरतां प्रदर्शयन्नाह तट्टरटज्जनता स्वनताडन
प्रतिरव प्रतिघोर्म्मिरण्फणे फणिपतावदहहहहोहरेर्नखलु तद्भ्रजोगुरुजो ॥

कृष्णबालचरित

Kṛṣṇabālacarita

No. 156

292.
1884-86.

Size.— 9 $\frac{7}{8}$ in. by 3 $\frac{7}{8}$ in.

Extent.— 25 leaves, 9 lines to a page, 32 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks for folios 1-9, 23-24 and country paper for folios 11-22 and 25; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform; borders ruled with double red lines; verse-numbers marked with red pigment; some folios stained; yellow pigment occasionally used for corrections; complete.

Age.— Saṃvat 1874 (= A. D. 1818).

Author.— Bilvamaṅgala.

Begins —fol 1^b

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

प्रारम्भेहं प्रथममधिपं श्रीगणेशं प्रणम्य
 पूज्यं देवैर्जगति च जनैः सर्वदा वंदनीयम् ।
 नत्वा देवीमभयवरदां सारदामत्र नत्वा
 भक्तानां वै सकलवरदा जाड्यहाया कवीनाम् ॥ १ ॥
 लक्ष्मीनिवासमधुसूदनमाधवत्वं
 देवी प्रसीद मम बुद्धिभरं ददस्व ।
 यस्मादहं किल विभो तव बालकेलिं
 संवर्णये च सततं प्रणिपातपूर्वम् ॥ २ ॥
 etc.

Ends —fol 25^a

श्रीबाह्यदेवकृतभक्तिरतिप्रसिद्धो
 योगीश्वरो विदिततत्त्वमतिः प्रज्ञांतः ।
 मुक्तेः पदं भुवि विहाय परं पवित्रं
 द्वारावती मनुजगाम नमन् हरिं सः ८४
 हस्तौ सुयोज्य हरिभक्ति...श्वकार
 स्तोत्रं वरं च हरिदर्शनकांक्षयासौ ।
 श्रीबिल्वमंगलमिदं विदितः स्वभक्तः
 पश्चाद्दावतिष्ठदुर्लभदर्शनं सः ८५

इति श्रीबिल्वमंगलविरचितं श्रीकृष्णबालचरित्रं समाप्तम् ॥

सं. १८७४ वैशाखवदि १ बुधे लिखितमिदं योधपुरे उरोहित गोपाल-
 लालेन निजविचारगोचरायेति श्रीबालकृष्णः प्रसन्नो बोधूतात् ॥ श्रीः ॥

कृष्णभक्तिचन्द्रिका

Kṛṣṇabhakticandrikā

No. 157

293.
 1884-86.

Size.— 8½ in. by 3½ in.

Extent.— 79 leaves ; 9 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing, clear, legible and uniform ; borders ruled in single black lines, red pigment frequently used for marking verse-numbers and chapter-colophons, almost complete ; fol. 12 missing.

Age.— Appears to be old.

Author.— Anantdeva, son of Āpadeva

Begins.— fol 1^a

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

यदुकुलगभीरजलधौ जातं वसुदेवदेवकीभुक्त्योः ॥
 किमपि तमालगुतिमत् श्रुतिवनितामूर्ध्नि राजते रत्नं ॥ १ ॥
 विविधैर्विषयोद्गारैर्विषादकरणीमिमां वाणीं ॥
 श्रुतपतिगुणानुवादैर्हृतावसादैः सुखप्रदां विदधे ॥ २ ॥
 शशिना विना हि रजनी रमणेन विना यथा तरुणी ।
 एवं न जगति राजति यदुकुलपतिना विना वाणी ॥ ३ ॥
 विलसतु मनोभिरमणैर्यदुनाथगुणैर्ममाथ बागेषा ॥
 सततं पीयूषवहैः शशिकिरणैरिव सरोरुहश्रेणी ॥ ४ ॥
 क्षीराभोनिधिशायी धरणीभारापहाराय ॥
 बेलातटे सुरवरैस्तुतोष सर्वैस्तुतो भगवान् ॥ ५ ॥
 भूमीभूषणमृते स्वभावप्लूते जगन्नाथः ॥
 यादवकुलेवतारं चक्रमे भारं भुवो हर्तुं ॥ ६ ॥

etc.

fol 8^b—

इति श्रीमदापदेवखुना अनन्तदेवेन निर्मिते कृष्णभक्तिकान्वये
 प्रथमः सर्गः ॥

fol 16^a इति etc..... द्वितीयः सर्गः

fol 24^a इति etc..... तृतीयः सर्गः ॥

Ends.—fol 80^a

इति श्रीकृष्णगुणनिबद्धैर्विमलैः कोमलवचोमयैः कुसुमैः ॥
 रचितार्पिता च कृष्णे माला तुष्यतु ममासुया कृष्णः ॥ १४१ ॥
 यद्यपि न काव्यनाटकं निष्पणस्तुष्येदनेन बंधेन ॥
 तदपि च कृष्णे भक्ताः कृष्णकथाभिः प्रहर्षमेव्यंति ॥ १४२ ॥

बाणी गृणातु कृष्णं शृणोतु कृष्णं सदा कर्णः ॥
 पश्यंतु कृष्णं चक्षुस्तु गतु कृष्णं विचिंतयच्चित्तं ॥ १४३ ॥
 इह पुतनेव तृष्णा कालिय इव दारुणो महान् क्रोधः ॥
 गोकुल इव मम चेतसि विधेहि वसतिं दयानिधे भगवन् ॥ १४४ ॥
 इति श्रीमदापदेवसुतनाऽनंतदेवेन विरचिते कृष्णभक्तिकाव्ये दशमः
 सर्गः ॥ समाप्तोऽयं ग्रंथः ॥ कृष्णार्पणमस्तु ॥ रघुनाथ आर्यावद्धे २ गोपालाय
 नमः ॥

खण्डप्रशस्तिकाव्य

Khaṇḍaprasāstikāvya

No. 158

337.

1892-95.

Size.— 10½ in. by 4⅔ in.

Extent.— 7 leaves ; 16 lines to a page , 50 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास ;
 hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in
 two double black lines , square blank space in the centre
 of folios ; red pigment used for verse-numbers.

On fol. 7^b the name of the work is given as मंडेश्वर-
 प्रशस्तिकाव्यानि.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— fol 1^b

मत्सः कर्मो बराहश्च । नारसिंहोऽथवा मनः ।
 रामो रामश्च कृष्णस्य बुधः कल्कीष ते दशः ॥ १ ॥
 etc.

Ends —fol. 7^b

शीलेति शीलरुचिरा भरणाकलत्रं ।
 यस्याभवज्जलनिधेरिव जह्नुकन्या ।
 व्योर्मात्र नीलसुकुरां तरुं धयंती ।
 यस्या जनेन कृतिना प्रतिमेति मेने ॥ ५ ॥
 मांघातुनगर मंडेश्वर प्रशस्तिकाव्यानि ॥
 शुभमस्तु ॥ ६ ॥ कल्याणं भव ॥

खण्डप्रशस्ति

Khaṇḍaprasāsti

No. 159

381.

1887-91.

Size.— 10 $\frac{1}{5}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 4 leaves, 19-20 lines to a page, 60 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास; hand-writing very small but clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; square blank spaces in the centre, red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections.

Age.— Śaṁvat 1467.

Author.— Hanumat.

Begins. —fol 1^b

उत्कुलाऽमलकोमलोत्पलदलश्यामाय रामा मनः
कामाय प्रथमाननिर्मलगुणग्रामाय रामात्मने
योगारूढमुनीन्द्रमानससरो ॥ हंसाय संसार-
विध्वंसाय स्फुरदो जये रघुकुलोत्तंसाय पुंसे नमः ॥ १ ॥

etc.

Ends.—fol. 4^b

पातालास्त्र समुद्रतो बत बलिनीतो न सृत्युः क्षयं ।
नोन्मुष्टं शाशिलांलनस्य मलिनं नोन्मूलिता व्याधयः ।
शेषस्यापि धरां विधृत्य न कृतो भारावतारः क्षणं ।
चेतःसत्पुरुषाभिमानपदवीं मिथ्यां वहन् लज्जसे ॥ २९ ॥

इति महाकवि हनुमत्कृता खण्डप्रशस्तिकाव्यपद्धतिसमाप्ता शुभं
भवतु श्रीचतुर्विधश्रीशंघाय संवत् १४६७ वर्षे आषाढ शुद्धि द्वितीय कर्मवाद्या
मालाखि ॥ ६ ॥

राज्यं येन पटांतलग्नतृणवत्यक्तं गुरोराज्ञया ।
पाथेयं परिगृह्य कार्मुकवरं धर्म्यं वनं प्रस्थितः ॥
स्वाधीनो भयशापचापविषये यो नागतो विक्रियां
पायाद्वः स विभीषणाऽग्रजनिहा रामाभिधानो हरिः ॥ ३० ॥

Cf. I. O. Cat. Pt. VII, No. 3854. Published Lith. Ms. form ff. 18 Bombay, 1860.

खण्डप्रशस्ति

Khaṇḍaprasāsti

No. 160

77.
A. 1883-84.

Size.— $9\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 8 leaves ; 15 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास; hand-writing clear, legible and uniform , borders ruled in two double black lines ; red pigment used for verse-numbers ; square blank spaces having only four letters in the centre of the folios ; folios slightly discoloured.

Age.— Samvat 1670.

Author. — Hanumat.

Begins.— fol. 1^a

॥ ६७ ए पांडितश्रीपुण्यकमलगणि गुरुभ्यो नमः ॥

उत्फल्लामरुकोमलो etc. as in No. 159.

Ends.— fol. 8^a

आरुह्याश्वं च etc. up to सवस्थायतां ॥ ३६ ॥

as in No. 161.

followed by इति हनुमद्विरचितकृष्णदशावतारनिबद्धखण्डप्रशस्तिकाव्यानि
संपूर्णानि । संवत् १६७० वर्षे फाल्गुन बाहुल १४ शुक्रे लिपीकृतानि ॥
श्रीरस्तु

खण्डप्रशस्ति

Khaṇḍaprasāsti

No. 161

215.
Viśrāma (i).

Size.— 13 in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 14 leaves ; 9 lines to a page ; 48-50 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders

ruled in double red lines; red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections, complete; incorrect in many places.

Age.—A modern copy.

Author.—Hanumat.

Begins.—fol. 1^b

श्री निराकारिणे रामाय नमः ॥
 ॥ कृतक्रोधे यस्मिन्मरनगरी मंगलरवा-
 नवातंकालंका समजनि वनं वृश्चति सति ॥
 सदा सीताकांतं प्रणतिरतिविख्यातमहिमा
 हनुमानव्यद्विः कपि कुलशिरो मंडनमाणिः ॥ १ ॥
 सर्वैर्मांगल्यनादैरभरपातिपुरी वीतशंका नितान्तं
 सातंका यस्य लंका जननसमयतो वीरवीरस्य जाता ॥
 याता दुष्टा प्रणाशं निखलजनमनः कल्पनाकल्पवृक्षो
 रक्षो विक्षोभहेतुः प्रथयतु महसां मंडलं मारुतिर्वः ॥ २ ॥
 etc.

Ends.— fol. 14^a

आरुह्याश्वं च शुभ्रं स्प(स्फ)टिकगिरिसमं संगरेकातिमल्लौ
 बिभ्रत खड्गं कराग्रे ज्वलदलशिखायुक्तसंरक्तनेत्रं ॥
 हत्वा म्लेच्छांश्च सर्वान् णक्षुवि निमिरषार्धेन तान्लीलया यः
 पायाद्वः पद्मनाभः कृतयुगरवनाविष्टुत्वात्थिः स कल्की ॥ ७३ ॥
 प्राख्यातो मथुरापुरी प्रभवतः प्रावृत्पयोदयुतिः
 कल्की काल इव द्विषां दलियिता दैत्येश्वराणां किल ।
 कल्कीकस्तु कलंकिते कलियुगप्रान्ते सद्युत्पत्स्यते
 कालुष्यकमलालया परिवृढो देवः स वः स्त्रायतां ॥ ७४ ॥
 ॥ इति श्रीमत्धनुमद्विरचिता खंडप्रशस्तिः समाप्ता ॥
 श्रीरघुकुलतिर्लार्पणमस्तु ॥ ॥

References :— 1 Mss : Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 136^a ;
 ii, 27^a.

Cf. also I. O. Cat. Pt. VII No, 3856.

Printed edition.— 1 Litho Ms. form Bombay, 1866.

खण्डप्रशस्ति

Khaṇḍaprasāsti

No. 162

82.
A.1879-80.

Size.— 8½ in. by 4 in.

Extent.— 6 leaves ; 21 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing very small hence not quite legible though clear ; name of the work written in the left-hand margins of folios.

Age.— A modern copy.

Author.— Hanūmat.

Begins.— fol. 1^a

श्रीगणेशाय नम ॥

कृतक्रोधे यस्मिन् etc. as in No. 161.

Ends.—fol. 6^b

प्रेखद्वाजितुरंगमुन्मदगजग्राहप्रगल्भं भव्या-
चलात्फुटपुंडरीकनिलयं डिंडीरापिंडावालिं ॥
म्लेच्छानीकमहार्णवं सुविपुल संग्रामकल्पावधौ
यश्चौर्वाग्निरिवाभवद्यत्तु स वः कल्कानि कल्की हरिः ॥
॥ श्रीहनुमद्विरचिता खंडप्रशस्तिरियं रामसूतोर्मयूरेश्वरस्य ॥

followed by :—

अरिमंडलरविमंडलरंभाकुचमंडलानि वेपंते ॥
उदंडे भुजदंडे तव कोदंडे युधि स्फुरति ॥ १ ॥
माघद्वेतंडगडच्युतमदलहरी संचरच्चंचरीकी
चंचत्संगीतगीताः कविभवनभुवस्ताः पुरस्ताद्भवंति ॥
पश्चादंचंति तेषामुपरि करुणया रामभूपालमौले
व्यालान्मुग्धदुग्धांजुनिधिधवलिवावद्भक्षः कटाक्षः ॥ १ ॥
यद्वीजाग्निमुक्तिकानि करिणां दंतांश्च यस्यांकुरा
यत्पत्राणि शरद्धना हिमगिरिर्यस्य प्रकांडो महान् ॥
यत्पुष्पाणि च तारकां हिमकरः सो सौफलं छंदरं
ब्रह्मांडोपवनेत्रकीर्तिविटपी ते वीर संवर्धते ॥ १ ॥
इदं निंदति चंदनं न सहते विद्वेष्टि पंकेरुहं
हारं भारभवैति नैव कुरुते कर्पूरपूरे मनः ॥

स्वर्गगामवगाहते हिमगिरिं गाढं समालिङ्गति
 त्वत्कीर्तिर्विरहातुरे च नमनागेकत्र विश्राम्यति ॥ १ ॥
 यन्नाम संसर्गवर्णौ मकाररेफौ व्रजतः सदोर्ध्वे ॥
 वर्णेषु तन्नाम जपालुषंगाद्वेही कथं नोर्ध्वगतिं प्रयाति ॥ १ ॥
 अस्माकं पपमंदिरस्मच्चरितं यथायवाच्यं भवे-
 त्स्यामित्थं कथयामि तेन भवतः किञ्चित्प्रियादूषणं ॥
 श्रीमद्रामकृतस्त्वया रणमुखे पाणिग्रहः सादरं
 यस्याः सासिलता परस्य हृदये दृष्टा लुठंती मया ॥ १ ॥
 एतानि वृत्तानि रामावतारस्तवांतर्गतानीत्यवगंतव्यम्

References.—See No. 161.

खण्डप्रशस्ति

Khaṇḍaprasāsti

No. 163

295.

1884-86.

Size—9 $\frac{3}{4}$ in. by 3 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.—20 leaves ; 7 lines to a page ; 32-34 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled with double black lines and a thick line of red pigment which is also used for colophons and verse-numbers ; folios 4, 6, 11, 14, 15, 20-22 missing ; white chalk used for corrections ; incomplete.

Age.—The Ms appears to be old.

Author.—Hanūmat.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कृतक्रोधे यस्मिन् etc. as in No. 161.

—fol. 3^b इति श्रीहनुमद्विरचितं खण्डप्रशस्तेः मत्स्यरूपवर्णनं प्रथम ॥

Ends.—fol. 28^b

आरुह्याश्वं etc. up to देवो यः पद्मनाभः सचदनुजारिणुस्त्रायतां
 कल्मषाद्भः ॥ इति श्री० खं० कल्कवर्णनं ।
 समाप्तोऽयं ग्रंथः ।

भग्नप्रष्टि etc.....यत्नेन प्रतिपालयेत् ।
 यत्र यत्र रघुनाथकीर्तनं तत्र तत्र कृतमस्तकांजलिं ।
 बाष्पवारिपरिपूर्णलोचनं मारुतिं नमत राक्षसांतकं । १ ॥

References.— See No. 161.

खण्डप्रशस्ति

Khaṇḍaprasāsti

No. 164

296.

1884-86.

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 17 leaves ; 10 lines to a page ; 25-28 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters with occasional पृष्ठमात्रs ; very old and ruled in double black lines ; red pigment frequently used ; numerous marginal notes ; folios 12 and 18-21 missing ; some folios pasted with paper-slips.

Age.— Śaṁvat 1521.

Author.— Hanumat.

Begins.— fol 1^b

ॐ नमः श्रीरामाय ॥

कृतक्रोधे यस्मिन् etc. as in No. 161.

Ends.— fol. 22^a

देवो लक्ष्मीमतुल्या महिततरुक्ती संततिं चाश्रु तेषां
 दत्ते प्राज्यं सदायुर्निज रुचिरुचितां पावमानिः शुभानि ।
 भक्त्या प्रीतः परं ये सुविहितमनसः पावनं पावनीयं
 स्तोत्रं प्रातः पठन्ति प्रथितमिह कवेः श्लोकस्रुत्याक्षराख्यं ॥ १

इति श्रीआकाशवाणीकृतं हनुमतस्तोत्रं ॥ छ ॥

श्रीरस्तु सर्वजगतः । छ ॥ छ ॥ संवत् १५२१ वर्षे आश्विन वदि २
 भृगौ श्रीकपटिवाणिज्ये बाह्यानागरजातीय व्यासश्रो मना
नारायणाख्येनात्मनोध्ययना....नया.....

The following additional portion is seen on the last folios:—

स्तंभ] प्राचीनस्मृतविरहव्यथातिभीरुः काकुस्थः कृतकृत
 काश्मिलतालः संपूर्णे शङ्गिनिचिराय लभदृष्टेः प्रेयस्याः
 स्थगयति लोचने कराभ्यां ॥
 दूरं गतं प्रियतमं परिचिंत्य चित्ते रुद्धेषु वारिदकणैर्हरितां सुखेषु ॥
 मानं विमुच्य सुदृशः शनकैरुदंत्या नैत्राङ्गुना तिलकमाशुविशीर्ण-
 मासीत् । १ ।

References.—See No. 161.

खण्डप्रशस्ति
 with
 टीका सुबोधिका

Khaṇḍaprasāsti
 with
 Tikā Subodhikā

No. 165

383.

1887-91

Size.—10 in. by 4½ in.

Extent.—40 leaves; 16-17 lines to a page; 44 letters to a line.

Description.—Country paper, Devanāgarī characters with पुष्टमात्राः; old but well preserved; hand-writing careless and not uniform; borders ruled in triple red lines; verse-numbers and colophons marked with red pigment; complete; yellow pigment occasionally used for corrections; incorrect in many places.

Age.—Samvat 1643.

Author of the text.—Hanumat.

„ „ „ comm.—Gunavinayagani.

Begins.—(text) fol. 1^a

कृतक्रोधे etc. as in No. 161.

„ — (com.) fol. 1^a

॥ ५० ॥ श्रीपार्श्व फलवर्द्धिकाश्रुतमहाराजं महोराजितं ।
 त्रिः कृत्वः सुकृतैकभाजनमहं नत्वा कृपावारिधि ।
 सारं श्रीयुराजपादकमलं चानंदसंबर्द्धकं
 सबक्ष्ये विदति यथा मतिमतां खंडप्रशस्तेः शुभं ॥ १

followed by the first verse of the text as above and then—

एतच्च काव्यं हनूमद्विरचितश्रीरामप्रशस्तिलिखन् कर्त्ता मंगलार्थमादौ
विरचितं तव्याख्येयं । स हनूमान् व । युष्मान् अन्यात् रक्षतु । etc.

Ends.—(text) fol. 39^b

प्रेषद्वानितरंग etc. up to कल्की हरिः ॥ १६० ॥

as in No. 162.

,, — (com.) fol. 39^b

उन्मदगजग्राहप्रगल्भ । उन्मदा उन्मताः ये गजास्त एव ग्राहाः । स्तंतु-
नागास्तैः । प्रगल्भं । पुनः(ः)किं वशिष्टं । भटव्यावः झुस्फट पुंडरीकनिलय ।
भटा । झूरा । स्त एवत्याधलति स्फुटानि प्रकटानि यानि पुंडरीकाणि तेषां
निलयो गृहं यः । सतां पुन किं विशिष्टं डिंडीरपिंडावलिं डिंडीरापडीः केन
पिंडाः स्तेषामावलिः । अणिः यस्मिन् सतं । एतच्च विशेषणं केवलं । महार्ण-
वस्यैव । घटत इति ॥ १६० ॥ इति श्रीकल्कवतारहरिस्तुतिव्याख्या ॥
नेन समार्थिता श्रीखंडप्रशस्तिर्नृत्ति ॥

५० ॥ विधुवारिधिरसशशधरामितवर्षे विक्रमार्कभूभर्तुः ।

श्रीमत्स्वरतगच्छे । श्रीमज्जितचंद्रचरि ॥

विजयनिविजितानेकोद्भटकटुमदबादिवादि संदोहे ।

स्वरि श्रीजिनमाणिक्यपट्टपूर्वादिमात्तोड ॥ २ ॥

आस क्षेमशाखा । युधातुलफलोपमा ।

आभेषके पद्मप्रौढाः । क्षेमराजा यतीश्वराः ॥ ३ ॥

श्रीभारती प्रतिमसन्मतिसिद्धिचाराः ।

शास्त्रार्थसार्थवरनीरधिलब्धपाराः ।

प्रापुः प्रदीप्तपदवीमपि यद्विनेयाः ।

श्रेपाठकीं निपुणवादिभिरप्यजेयाः ।

शिवयुदरनामानः । कनकाकाश्व सत्तमाः ।

यन्मुखो भोजमासाद्य कमला ममुदेतरां ॥ ५ ॥ युगमं ॥

साधव्याः । वाचना भव्या । अशोभत शुभोदयाः ।

श्रीदयातिलकाश्वत्र । वैराग्यरससागराः ॥ ६ ॥

प्रभोदमाणिक्यगणिप्रधानाः शिख्यातुनवार्चकताभिधानाः ।

राजंति तेषां करुणानिधानाः । स्तच्छिष्य दक्षाविदितार्थतानाः ॥ ७ ॥

नाधुर्य्यसारेः । चंदनप्रकारैर्तिष्ठुः सुराचार्यमपीह तारैः ।

अयंतु ते श्रीजयसोमशिष्टाः । श्रेपाठका मे गुरवो गरिष्टा ॥ ८ ॥

येषां प्रसादेन मया विदग्धा । स्वबोधतृ(तृ)धौविततार्थ सारा ।
 खण्डप्रशस्तेर्विवृतिर्वरेण्या । प्रसद्य शोधया विबुधैर्मर्यायाम् ॥ १
 इति श्रीपाण्डितशिरोरत्नश्रीजयसोमगणिशिष्यपण्डिगुणविनयगणि
 भिरिचिता श्रीखण्डप्रशस्तिवृत्तिः । सुबोधिकानाम्नीति ॥
 श्रीफलवार्द्धिकाधीशश्रीपार्श्वनाथप्रसादाच्चिरं पावकश्रोतुसुखदायिनी-
 स्तात् ॥
 रभ्यस्या किं विदज्ञानायद्विरुद्धमवादि तत्
 नोपेक्षणीयं किं त्वेनधि(वि)शोध्यं विबुधैरिह ॥
 श्रीजिनेन्द्राय नम ॥ ग्रंथाग्रं २२३६ ।
 गच्छतः स्वलनं क्वापि । भवेत्येव प्रमादतः ।
 हसन्ति दुर्जनास्तत्र । समादधति सज्जना ॥ १ ॥ श्रीरस्तु ॥
 संवत् १६४३ व्रषे कर्तिक वदि १४ सुभादिने ॥ गणिश्री सिवविजयगणि
 वाचनार्थ ॥ श्रीसिवपुरीनगरीमधे दोसी । वासणालिषितं ॥ पुन्य हेतु ॥
 श्री श्री
 रायश्रीसुरताण राज्ये श्रीआदिनाथप्रसादात् । श्रीशांतिनाथप्रसादात्
 सुभभवतु ॥ श्री ॥ श्री ॥

References.— (1) Mss.—A—Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
 1, 136^b : iii, 29^b.

Almost all the Mss of Guṇavinayagaṇi's comm. re-
 ferred to by Aufrecht are from this library.

Printed edition.— Edited by Vāmānācārya in the Pandit 1870-72.

खण्डप्रशस्ति
 with
 टीका सुबोधिका

Khaṇḍaprasāsti
 with
 Tikā Subodhikā

No. 166

620.
 1882-83.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 89 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters; not very old in appearance, modern Devanāgarī hand-writing; borders ruled in double red lines, first 84 verses of the text and then verse-numbers marked with red pigment; yellow pigment used for corrections: complete.

Age. The Ms appears to be a modern copy probably in the latter half of the 19th century.

Author of the text— Hanumat.

„ „ „ com.— Gunavinayagani.

Begins.—(text) fol. 1

कृतक्रोधे etc. as in No. 161.

„ —(com.) fol. 1

श्रीमद्वेदव्यासाय नमः ॥ निर्विघ्नमस्तु ॥

श्रीपाश्वै etc. as in No. 165.

Ends.—(text) fol. 89

प्रेखद्वाजितरंग upto कल्की हरिः ॥ १५९ ॥

as in No. 162.

„ —(com.) fol. 89^a

उन्मद गजग्राह etc. up to महार्णवस्यैव घटत इति ॥

as in No. 165.

followed by इति श्रीगुणविनयविरचितायां खंडप्रशस्तिवृत्तौ कल्क्यवतार
हरिस्तुतिव्याख्या ॥ इति दशावतारव्याख्यानेन समर्पिता श्रीखंडप्रशस्ति-
वृत्तिः ॥ छ ॥ श्रीचुसिंहः प्रीयतां ॥

इदं पुस्तकं श्रीज्यक्षक्षेत्रनिवासिना मांडवगणकुलोत्पन्नरामचंद्राचार्यसूनुना
वामनेन रामसंक्षिप्तौ जनस्थानेऽलेखि तस्यैवेति जानंतु ॥

References.— See No. 165.

खण्डप्रशस्ति
with
टीका सुबोधिका

Khaṇḍaprasāsti
with
Tīkā Subodhikā

No. 167

382.
1887-91.

Size.— 10¼ in. by 4½ in.

Extent.— 28 leaves ; 18-20 lines to a page ; 55-58 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters with वृष्टमात्रास ; hand-writing very small and not quite legible ; borders ruled in two double black lines ; blank space in the centre of folios ; yellow pigment used for corrections.

Age.— Samvat 1644.

Author of the text— Hanumat.

„ „ „ „ — Gunavinayagaṇi.

Begins.—(text) fol. 1^a

कृतक्रोधे etc. as in No. 161.

„ —(com.) fol. 1^a ॥ ६० ॥ ॐ नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः

श्रीपार्श्वे etc. as in No. 165.

Ends.— (text) fol. 27^b

प्रेखद्वाजि तुरंग etc. up to कल्की हरिः ॥ १६० ॥

as in No. 162.

„ — (com.) fol. उन्मदगज ग्राह etc. up to महार्णवस्यैव घटत इति

॥ १६० ॥

as in No. 165.

followed by इति श्रीगुणविनयविरचितायां खंडप्रशस्तिवृत्तौ कल्क्य-

वतारहरिस्तुतिव्याख्या ॥ etc. up to विबुधैरिह

as in No. 165.

again followed by श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीजिनकुशलसूरिरस्तु सुखाय नित्यशः ॥

कल्याणमस्तु ॥ संवत् १६४४ वर्षे श्रीराजधान्यां पं० सुख

निधान मुनिना लिखिते ॥ १४ दिने ॥

References.— See No. 165.

खण्डप्रशस्तिवृत्ति
(सुबोधिका)

Khaṇḍaprasāstivṛtti
(Subodhikā)

No. 168

331.
1895-98.

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 49 leaves, 17 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; hand-writing very close but clear, legible and appears to be uniform borders ruled in double red lines and edges in single; yellow pigment used for corrections; complete.

Age.— Samvat 1843

Author.— Gunavinayagani.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीपार्श्वे etc. as in No. 165.

Ends.—fol. 48^b

उन्मदगज ग्राह etc. up to घटत इति ५८ as is No. 165.

followed by इति श्रीगुणविनयविरचितायां खण्डप्रशस्तिवृत्तौ कल्क्य-
वतारहारस्तुतिव्याख्या १० ॥ इति दशावतारव्याख्यानेन समर्थिता श्रीखण्ड-
प्रशस्तिवृत्ति. सुबोधिकानाम्नीति ॥ श्रीमद्विष्णुभजिनप्रसादतः ॥ श्रीजैता-
रणनगरे ॥ संवत् १८४३ वर्षे मि । पोस वद ३ दिने लि । पं । अमृतसागरेण
शुभं श्रूयात् लेखकपाठकश्रोतुभ्यः

References.— See No. 165.

खण्डप्रशस्तिवृत्ति
(सुबोधिका)

Khaṇḍaprasāstivṛtti
(Subodhikā)

No. 169

124.
1875-76.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 66 leaves; 12-14 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description.—Country paper, Devanāgarī characters with **पृष्ठमात्राः**; hand-writing clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; red pigment used for marking verse-numbers etc. and yellow for corrections; complete.

Age.—The Ms appears to be fairly old.

Author.—Gunavinayaganī.

Begins.—fol. 1^b

॥ ० ॥ श्रीभारत्यै नमः ॥

श्रीपार्श्वे etc. as in No. 165.

Ends.—fol. 66^b

उन्मदगजग्राह etc. up to घटत इति ॥ १६० ॥

as in No. 165.

followed by इति श्रीकल्क्यवतारहरिस्तुतिव्याख्या ॥

इति दशावतारव्याख्याने समर्थिता श्रीखंडप्रशस्तिवृत्तिः ॥

विष्णुवारिधि etc. up to विष्णुधैर्मर्मीयम् ॥ ९

as in No. 165.

again followed by इति श्रीपंडितशिरोरत्नश्रीजयसोमगणेशिष्यपण्डित-
गुणविनयगणभिर्विरचिता श्रीखंडप्रशस्तिवृत्तिः सुबोधिका-
नाम्नीति ॥ श्रीजिनकुशलसूरिरस्तु सुखाय नित्यशः ॥ कल्याणमस्तु ।
शुभं भूयात् ॥ छ ॥

References.— See No. 165.

खण्डप्रशस्तिटीका

Khaṇḍprasāstīkā

No. 170

140.

1882-83.

Size.—10³/₈ in. by 4³/₄ in.

Extent.—43 leaves; 14 lines to a page; 40-42 letters in a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī characters with occasional **पृष्ठमात्राः**; old in appearance; hand-writing clear and legible but not uniform; borders ruled in black lines;

red pigment used to indicate the beginning of verses and also for colophons ; incomplete ; fol. 1 missing.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Gaṅgadāsa alias Jñānānanda.

Begins.—abruptly fol. 2^a

मणिखिमणिरित्युपमाअपूर्वत्वात् उत्तरपदलोपः खरसुखवत् । तत्र
समानजातीयस्यैव निद्धरिणातकप्युत्तमवचनादयं कपिरेव । etc.

fol. 5^a इति वेदपुरः सरसव्याकरणषड्दर्शनव्यानचक्रवर्तिश्रीभट्टपोवियातनय-
वरेण श्रीगंगदासेन रचिते व्याख्यातिलके मत्स्यावतारवर्णनं संपूर्णं ॥

on fol. 2^a in margin we have —

खण्डप्रशस्तेर्ज्ञानानंदकृता टीका

Ends.— fol. 44^b

कीदृशांस्तात्र पावनं पवित्रं पुनः कीदृशं इवाह पृथिव्यां प्रथितं विख्यातं ।
पुनः कीदृकस्तोत्रं कविश्लोकमुख्याक्षराख्यं । कविश्लोकमुख्याखरना.

References :— Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 136^b.

See also Oxf. Cat. by Aufrecht No. 232.

खण्डप्रशस्तिटीका

Khaṇḍaprasāstitikā

No. 171

343.
1884-87.

Size.— 11 in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 50 leaves ; 12 lines to a page . 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-waiting clear and legible but not uniform ; borders ruled in double black lines ; red pigment used ; folios worn out and edges of some folios much damaged.

Age.— Samvat 1679.

Author.— Not mentioned.

Begins.—fol. 1^a

॥ श्रीरामाय नमः ॥

॥ एतच्च काव्यं हनुमद्विरचितश्रीरामप्रशस्तिलिखनकर्ता मंगलार्थ-
मादौ विरचितं तद्याख्येयं...स्मिन् हनुमति कृतकोषे स्वीकृतकोषे अमरनगरी
अमरावती मंगलरवमंगलशब्दाऽजनि । etc.

Ends.—fol. 50^b

स च कल्की कल्ककलंकितः स्वयं निहितयवनरुधिरोक्षितस्ततद्यापाद-
नोद्धूता कीर्त्तिकलंकित इति वा एनस्वीति पामरैर्व्यपादिद्यमान इत्यर्थः ।
पतितपावनत्वेन सर्वेषां सर्वदा स्मर्यमाणोपि सर्वपापक्षयहेतुत्वादिति परमेश्वर-
पदेन सूच्यत इत्यलं विस्तरेण ॥ ३ ॥ इति कल्क्यावतारः ॥

इति श्रीखंडप्रशस्तौ दशवतारवर्णनटीका समाप्ता ॥

॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीचुसिंहाय नमः ॥ संवत् १६७७ वर्षे मार्गशीर्ष वदि १४
शुक्ले ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री...ज्ञातीय...लाखिता खंडप्रशस्तनी टीका.

गिरिजाकमलाविवाद

Girijākamalāvivāda

No. 172

297.
1884-86.

Size.—8½ in. by 4¾ in.

Extent.—18 leaves ; 9 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear and legible but not uniform ; verse-numbers marked with red pigment ; borders ruled in double black lines ; some folios slightly moth-eaten.

The Ms is complete in four chapters.

Age.—Appears to be old.

Author.—Śivarāma.

Subject.—A quarrel between Lakṣmī and Pārvatī for the superiority of one over the other.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

गिरिजाकमलापदारविदं हृदि क्रत्वा गणपालकं गुरुं च ॥
गिरिजाकमा(मला)कृतं विवादं कथयेहं विदुषां विनोदहेतु ॥ १ ॥
etc.

fol. 5^b इति श्रीगिरिजाकमलाविवादे शिवरामकृतौ गिरजा विजयो नाम
प्रथमकुतोहलं समाप्तं ॥ ॥

Ends.—fol. 17^b

इति विविधवचोज्ज्वालाया दग्धदेहा
नदपतितनयांत बन्धिभारं वहन्ति ॥
करगतजलंजमामेति माभाषमाणं
हृदि गतमकृताहो शान्तये तापवह्नेः ॥ ३१ ॥
इति श्रीगिरिजाकमलाविवादे शिवरामकृतौ कमलापराजयोक्ताम
चतुर्थे कुतुहलं ॥ श्री ॥
गणेशाय नमः श्री ॥ श्रीगणेशाय नमः.

This is the only Ms recorded by Aufrecht.

गीतगिरिश

Gītāgiriśa

No. 173

344.
1884-87.

Size.—8½ in. by 3¾ in.

Extent.—26 leaves, 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform; complete.

Age.—Not very old.

Author.—Rāmabhaṭṭa.

Subject.—A poem in twelve sargas describing the amours of Śaṅkara and Pārvatī. The poem is written in imitation of Gītagovinda of Jayadeva.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः
कर्षता वितरेतस्य मनसी बध्वेव विध्वेबते
संमोहं ददतावथाशु सुखया सिद्ध्येव हर्षप्रदौ

किंचित्संकुचितौ पुनर्विकसितौ श्वेतौ शितीलोहितौ
पातामीश्वरयो स्तरंगतरलौ लोकान् कटाक्षाबुभौ १ etc.

fol. 4^b इति श्रीगीतगिरे(री)शे महाकाव्ये वसंतविलासो नाम प्रथमः सर्गः १

Ends.—fol. 26^a

आसीदसीम महिमा स हिमावदात-

दूर्तेर्भवस्य चरणार्चनयाप्तकीर्तिः

श्रीनाथमद्व इति तनयेन रामनाम्ना-

द्भुतं व्यरचि गीतगिरिशमेतद

इति श्रीगीतगिरीशे महाकाव्ये सुप्रीतपार्वतीपतिर्नाम द्वादशः सर्गः १२

References.—(1) Mss.—A—Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* :—
i, 153^b ; ii, 31^a (The present Ms only).

For further particulars see—Oxf. Cat. No. 234 and A. S.
B. Des. Cat. Vol. VII, Nos. 5215-6.

गीतगोविंद
(अष्टपदी)

No. 174

Gītagovinda
(Aṣṭapadī)

91.

Viśrāma (ii).

Size.—8½ in. by 3½ in.

Extent.—22 leaves ; 5 lines to a page ; 22 letters to a line.

Description.—Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible ; the text written in red ink throughout and bounded by double red lines on either side ; some folios discoloured ; folios 1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15-18, 25-30 and 35 missing ; fol. 41^b contains seals in either margins ; incomplete.

Age.—A modern copy.

Author.—Jayadeva.

Subject.—A poem in praise of Lord Kṛṣṇa and also describing the amours of Rādhā and Kṛṣṇa.

Begins.—abruptly fol. 3^a

रघुपतिरूपजय० ॥ ७ ॥ वहसि वपुषि विशदे वसनं जलदाभं ॥ हल-
हतिभीतिमिलितयमुनाभं ॥ केशवधृतहलधररूपजय० ॥ ८ ॥ etc.

Ends.— fol. 41^a

श्रीजयदेववचसि जयदेसदयं हृदयं कुरु मंडने ॥
हरिचरणस्मरणासृतनिर्मितकलिकलुषज्वरखंडने ॥ ८ ॥
श्रीगीतगोविंदे प्रीतपीतांबरनामा चतुर्विंशः प्रबंधः २४

References.—(1) Mss.—A—Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
i, 153^b; ii, 31^a, 197^a; iii, 33^a.

B—Descriptive Catalogues :—I. O. Cat. Pt. VII. Nos.
3860-66, 3868-73; A. B. Keith (I. O. Cat.) Nos. 7043-6,
8125. etc.

A. B. Keith : History of Sanskrit Literature, pp.
190-98.

(2) Printed Editions :— 1 Ed. by Bābū Rāma Ms. form
kiderpore 1808; 2 With commentaries *Rastkapriya* and
Rasamañjari ed. by M. R. Telang and W. L. Pansikar,
Bombay Nirnaya Sāgar Press, 1899; 3 Bombay, Venka-
teshwara Press, 1886; 4 ed. by Lassen; 5 Trans. by Sir
William Jones; 5 Trans. by Edwin Arnold, London 1875,
1881; 6 French Trans. by M. G. Courtillier, Paris 1904,
7 German Trans. by Friedrich Ruckert, Berlin 1920; 8
Metrical translation in Marāthī, by R. C. Shrikhande,
1934. etc.

गीतगोविन्द

Gītāgovinda

No. 175

340 (a).
1892-95.

Size.— 9 $\frac{7}{8}$ in. by 5 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 1-22 leaves; 10 lines to a page; 29-30 letters to a line.

Description.— Country paper; *Bengalī* characters; old and much
discoloured; hand-writing neat, legible and uniform; col-
phons in red ink; the Ms is stiched in a book form and
contains two parts viz :—

(a) गीतगोविंद Foll. 1-22

(b) ,, Bengālī ,, 23-24¹

version

Age.— Appears to be pretty old.

Author.— Jayadeva.

Begins.— fol. 1^b

श्री श्रीराधाकृष्ण जयतां ॥ ० ॥
 मेधैर्मेदुरमम्बरं वनशुवः श्यामास्तमालद्रुमै-
 नक्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे गृहं प्रापय ।
 इत्थं लब्धनिर्देशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं
 राधामाधवयोर्ययन्तु यमुनाकूले रहः केलयः ॥ १ ॥
 वाग्वदेवताचरितचित्रितचित्तसया
 पद्मावतीचरणचरणचक्रवर्ती ।
 श्रीबासुदेवरतिकेलिकथासमेत-
 मेतं करोति जयदेवकविः प्रबन्धम् ॥ २ ॥
 यदि हरिस्मरणे सरसं मनो
 यदि विलासकलासु कुतूहलम्
 मधुरकोमलकान्तपदावलि
 शृणु तदा जयदेवसरस्वतीम् ॥ ॥

Ends.—fol. 22^b

रचय कुचयोः पत्रं चित्रं विधेहि कपोलयो-
 र्घटय जघने काञ्चीदामं भ्रजा कवरीभरम् ।
 कुवलयबलश्रेणीं पाणौ पदे कुरुन्पुरा-
 विति निगदितः प्रीतः पीताम्बरोऽपि तथाकरोत् ॥
 यद्वापूर्वकलासुकौशलमनुष्ठानं च यद्वैष्णवं
 यत् शृंगारविवेकतत्त्वमाणि यत् कालेषु लीलायितम् ।
 तत्सर्वं जयदेव पण्डितकवेः कृष्णैकतानात्मनः
 सानन्दाः परिशोधयन्तु सुधियः श्रीगीतगोविन्दतः ॥ २
 साध्वी माध्वीकचिन्ता न भवति भवतः शर्करे कर्कशासि
 ब्राह्मणे ब्रह्मन्ति के त्वाममृतमासि क्षीरनीरं रसस्ते ।
 माकन्द क्रन्द कान्ताधर धरणितलं गच्छ यच्छन्ति याव-
 द्भावं शृंगारसारस्वतामिह जयदेवस्य विष्वग्वाचांसि ॥ ३
 इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्दे महाकाव्ये स्वाधीन-
 भर्तृकावर्णने सुप्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः ॥ ० ॥
 श्रीरूपरघुनाथपदेकवि आस । स्वाक्षरमिदं ग्रन्थं कुञ्जविहारीदास

References.—See No. 174.

1 Included in the Vernacular section,

गीतगोविन्द

Gītagovinda

No. 173

298.
1884-86.

Size.— 8 in. by 4½ in.

Extent.— 18 leaves ; 12 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; very old in appearance ; hand writing careless and not quite legible ; borders ruled in black lines ; red pigment frequently used ; right-hand edges of folios moth-eaten ; fol. 4 missing ; folio 19 pasted with a paper-slip ; complete.

Age.— Samvat 1607.

Author.— Jayadeva.

Begins.—fol. 1^b

सदाशिवाय नमः ॥

भैरवेन्दुरमंवर etc. as in No.

Ends.— fol. 19^a

यद्वाधर्वकलासु कौशलमनुध्यान(नं) च यद्वैष्णवं
यच्छृंगारविवेकनच(तत्त्व)रचना काव्येषु लीलायितं
तत्सर्वं जयदेवपांडितकवेः(ः) कृष्णैकभावात्मनः

सानंदा(ः) परिशोधयंत(तु)सुधियः श्रीगीतगोविंदतः । ११

श्रीभोजदेवप्रभवस्य रामादेवीसुत श्रीजयदेवकस्य

परासरादि प्रियवर्ज(र्ग)कंठे श्रीगीतगोविंदकवित्वमस्तु ॥

इतिश्रीजयदेवकविरचिते श्रीगीतगोविंदे साम्ना पीतांबरनाम द्वादश-

सर्गः । संबत् १६ सप्तचिद् पाशतमे वर्षे आश्विनेमासे शुक्लपक्षे पौर्णमास्यायां
मंदवासरे...दाजीसुत रामजीन लिखितोयं ग्रंथः ॥

References.— See No. 174

गीतगोविन्द

Gītagovinda

No. 177

689.
1886-92.

Size.—8½ in. by 3¾ in.

Extent.— 32 leaves ; 7 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old and discoloured ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines with a thick red line in the intervening space ; dandas marked in red ink ; fol. 6 torn ; yellow pigment occasionally used for corrections ; fol. 15 missing ; complete.

Age.— The Ms appears to be old.

Author.— Javadeva.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मेघैर्मेघुरम्बरं etc. as in No. 180.

Ends.— fol. 32^b

साध्वी माध्वीक चिन्ता etc. up to स्थास्यति ॥ १२ ॥

as in No. 180.

followed by इति श्रीगीतगोविंदे सुप्रीतपीतांबरो नामऽद्वादश सर्गः ॥ १२ ॥

लिखितं वैश्रवआत्मापाठार्थं ॥ शुभमस्तु ॥ कातिकद्वितीयां ॥ शुभदिने ॥

रामपुरी अर्घ्यां ॥ ॥ श्रीरामो जयति ॥ श्रीरामाय नमः राम

Reference.— See No. 174.

गीतगोविंद

Gītagovinda

No. 178

93.

Viśrama (ii).

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 41 leaves ; 5 lines to a page ; 22 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; some folios discoloured ; hand-writing bold, clear, legible and uniform ; text bounded with beautiful golden lines on all sides ; folios 18-21, 24-31, 34-35, 38-39, 48-51, 54-55 and 58-59 missing ; yellow pigment used for corrections ; 1st and the last fol. contain *śūtras* ; incomplete.

Age.— The Ms does not appear to be very old.

Author.— Jayadeva.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥

॥ मेघैर्मेदुरमंबरं etc. as in No. 180

Ends.— fol. 65^a

इत्थं केलिततीर्वितत्य यमुनाकूले समं राघया-
तत्रोमावलि मौक्तिकावलियुगे वेणीभ्रमं बिभ्रति
तत्राल्लादि कुचप्रयागफलयोर्लिप्सावतोर्हस्तयो-
र्व्यापाराः पुरुषोत्तमस्य ददतु स्फीतां मुदं संपदं ४

इति श्रीगीतगोविंदे प्रीतपीतांबरनामा चतुर्विंशः प्रबंधः २४

इति श्रीगीतगोविंदे महाकाव्ये जयदेवकृतौ द्वादशसर्गः समाप्तिमगमत्
श्रीराम

References.— See No. 174.

गीतगोविन्द

Gītāgovinda

No. 179

616.

Viśrāma (i)

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 4 leaves ; 7 lines to a page ; 24 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; hand-writing clear and legible but not uniform ; the Ms in a fragment.

Age.—The Ms appears to be not very old.

Author.— Jayadeva.

Begins.— fol. 1^b

श्रीभवानीशंकराभ्यां नमः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥

मेघैर्मेदुरमंबरं etc. as in No. 180.

Ends.—Abruptly fol. 4^a

इतस्तत' स्तामनुसृत्य राधीकामनं बाणव्रतखिन्न मानसः ॥
कृतानुतापसकलदिनिदिनितटांतकुंजे नीषुसाद माधवात् ॥ २० ॥
हृदि बि

References.— See No. 174.

गीतगोविन्द

Gītagovinaa

No. 180

315

A. 1881-82

Size.— 6 in by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 22 leaves ; 12 lines to a page ; 25-30 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing small but clear, legible and uniform ; some folios have borders in double red lines ; marginal additions on some folios ; red ink used to mark headings and yellow pigment used for corrections ; complete.

The Ms bears a date Śaka 1689 = A. D. 1767 which appears to be the date of the copy of some other Ms from which the present Ms was copied.

Age.— A modern copy.

Author.— Jayadeva.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥
मेघैर्मंदुरमंवरं वनध्रुवः शामास्तमालहृमै-
नक्तं मीरुरयं त्वमेव तद्विमं राधे ग्रहं प्रापय ।
इत्येनंदनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुंजद्रुमं
राधामाधवयोर्जयति यमुनाकूले रहः केलयः १
etc.

Ends.— fol. 22^a

साध्वी माध्वीकिंचिता न भवति भवतः शर्करे कर्कशासि
ब्राह्मे ब्रह्मंति के त्वामसृतसृतमसि क्षीरनीरं रसस्ते ॥

माकंदं क्रंदकांताधरधरणितलं ग(ग)च्छ यच्छंति याव-

द्भावं सारस्वतानि प्रभवति जयदेवस्य विष्वग्वांसि ९२

साधुनां खत एव संमतिरिह स्यादेव भक्त्यार्थिना-

मालोच्य ग्रथनश्रमं च विदुषा यस्मि भवेदादरः ।

ये केचित्परकृत्युपश्रुतिपरास्तानर्थये मत्कृति-

भूयो वीक्ष्य वदंत्वद्यमिह चे(त) सावासना स्थास्यति ९३

इति श्रीमत्काविकुलोत्तंसजयदेवकृतौ गीतगोविंदे सुप्रीतपीतांबर-

नाम द्वादशः सर्गः ॥ छ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ छ ॥ रामाय नमः ॥ इदं पु०

शके १६८९ सर्वजि० गोविं० दा० नारा० ज्यो० गण० सनिधौ० वो०

मल्हा० व्या० गृहे० आषा० शु० १३० व० लिखितं ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

Reference.— See No. 174.

गीतगोविन्द

Gītāgovinda

No. 181

440.

1865-1915.

Size.—7½ in. by 6 in.

Extent.— 25 leaves ; 12-13 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description. — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear and legible ; borders ruled in triple red lines ; dandas, verse-numbers and colophons in red ink ; some folios worm-eaten ; complete ; folios stained with water.

The Ms is a bound copy and contains the following works beside the present one :—

(1)	भक्तीप्रदीप	No. 466 of 1899-1915	} continuous pagination
(2)	राधारहस्य	„ 482 of Do	
(3)	शृंगाररसमण्डन	„ 500 of Do	

and many other minor stotras, After the last stotra the Ms has many blank folios, The whole Ms was written during Śaṃvat 1751-83 by different persons, as may be seen from the colophons of different works.

Age— Śaṃvat 1731.

Author— Javadeva.

Begins.—fol. 1^b

॥ ६० ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

मेधैर्मेढुरमंबरं etc. as in No. 180.

Ends.— fol. 25^a

साध्वी माध्वीक चिन्ता etc. up to विष्वक्वांसि ॥ ४ ॥

as in No. 180.

followed by माननीमानविध्वंस ॥ दक्षो जयति सांप्रतं ॥

सुदुः वेणुसमुद्भूतः ॥ श्रीगोपालकलध्वनिः ॥ ५

श्रीजयदेवप्रभावस्य रामादेवीसुतः श्रीजयदेवकस्य

परासरादि प्रियं बंधुकंटे श्रीगीतगोविंदकवित्वमस्तु ॥ ६ ॥

इति श्रीवेद्वित्त्वयकस्य राजश्रीजयदेवकृतौ गीतगोविंदे सुप्रीत-

पीतांबरौ नाम द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥ श्रीः ॥

कनककमलमाल ॥ कंसकेत्यादिकालः ॥

समरशुविकरालः ॥ प्रेमबाणीमरालः ॥

अखिलशुवनपालः ॥ पुंन्यबल्लीप्रवालः ॥

स भवति तव भृत्यै ॥ नंदगोपालवाल ॥ १ ॥

कृष्णकृष्णोति कृष्णेति ॥ यो मां स्मरति नित्यसः(शः) ॥

जलं भीत्वा यथा पद्मं ॥ नशकादुद्धराम्यंहं ॥ २ ॥

संवत् १७५१ का वर्षे पोष सुदि १५ ॥ इदं पुस्तकं लिपि. कृतं वन-

बारीदास दामोदरात्म ॥ अलिहरिजीनिमित्ते ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

References.— See No. 174.

गीतगोविन्द
with
बालबोधिनी

No. 182

Gītagovinda
with
Bālabodhinī

438.

1895-190

Size.— 12 in. by 4 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 36 leaves; 15-17 lines to a page; 56 letters to a line,

Description.— Country paper ; *Bengali* characters ; old in appearance ; hand-writing of the text bold and of the comm. small but clear, legible and uniform ; borders and edges of some folios ruled in double red lines , fol. 1 extremely damaged ; left-hand edges of many folios moth-eaten ; yellow pigment used for corrections , fol. 36 is a long strip of paper.

Age.— Appears to be pretty old.

Author (of the text)— Jayadeva.

„ („ „ com.)—Caitanyadāsa.

Begins.—fol. 1^b

Text:— श्रीश्रीराधाकृष्णौ जयतां ॥

भेघैर्मेदुरमम्बरं वनभुवः क्यामास्तमालभुमै
नक्तं भरिरयं त्वमेव तदिमं.....
इत्थंनन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं
राधामाधवयोर्जयन्ति यममुकूले रहःकेलयः ॥

com.— श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

श्रीचैतन्यकृपासीधुकलोन्मत्तेन केनचित् ।
टीका संगृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥
.....देव महामतेः ।
क्रमेणोपक्रमादेशा ग्रथ्यते बालबोधिनी ॥
अत्र व्याकरणदीनां ग्रन्थबाहुल्यमीतितः ।
विवृतिर्न कृता सा ॥
...व्यो बालबोधिण्यां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः ।
भावार्थदीपिकायां च भावो भावार्थोल्लापः ॥

अथ श्रीराधामाधवयोर्विजनकेलिवर्ण.....
प्रबन्धमाचिन्वानस्तत्र च तयोः सर्वोत्तमतां निश्चितवानः
श्रीमाध्व जयदेवनामा कविराजस्तमालवनतमः पुञ्जकुञ्ज-
सदनह्लाहिः.....तश्रीराधिकासखीवचनमनुस्मरन् तदेव

मङ्गलमाचरति । तद्वर्णनमयत्वात् प्रबन्धोऽयं मङ्गलरूप इति

Ends.—fol. 36^b

साध्वी माध्वीक चिन्ता न भवति भवतः शर्करे कर्करासि
ब्राह्मे ब्रह्मन्ति के त्वा सुतमसूतमसि क्षीर नीरं रसस्ते ।

माकन्द क्रन्द कान्ताधर धरणितलं गच्छ यच्छन्ति यावत्
 भावं शृङ्गारसारस्वतमिह जयदेवस्य विश्वग्वच्चांसि ॥
 इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्दे स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीताम्बरो
 नाम द्वादशः सर्गः ॥
 जय श्रीकान्तस्य प्रसरद्गुरुं सारस्वतमहः
 स्फुरद्गुह्ये गोवर्धनचरणरेणुप्रणयितः ।
 इयं वाग्वैदग्धी स्मरतरलबालाधरसुधा-
 रसस्यन्दः [स्वा]दुर्जयति जयदेवस्य रुचिरा ॥
 श्रीभोजदेवप्रभवस्य रामादेवीसुत श्रीजयदेवकस्य ।
 पराशरादिप्रियबन्धु कण्ठे श्रीगीतगोविन्दकवित्वमस्तु ॥

Ends.— (com.) fol. 36^b

अनेनास्य प्रबन्धस्य सर्ववेदपुराणेतिहासादि वक्तृणां
 सर्वसारम्बं नित्यत्वं विवरणत्वं दुरूहत्वं च बोधितं ॥
 इति बालबोधिण्यां श्रीचैतन्यदासकृतायां द्वादशः सर्गः ॥ ० ॥
 समाप्तोऽयं ग्रन्थः । श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः । श्रीकृष्ण चैतन्यचन्द्राय नमः ॥

References.— Aufrecht i, 154^a; ii, 197^a.

गीतगोविन्द

with

टीका बालबोधिनी

No. 183

Gītagovinda

with

comm. Bālabodhinī

488.

1891-95.

Size.— 10½ in. by 5½ in.

Extent.— 51 leaves ; 15 lines to a page ; 37 letters to a line.

Description.— Country paper ; *Bengalī* characters ; hand-writing clear legible and uniform ; text in the middle and the commentary above and below it ; certain portion and *danḍas* in red ink ; yellow pigment used for corrections ; corners of some folios moth-eaten ; last few folios mended with paper slips ; fol. 52 appears to be missing.

Age.— Appears to be fairly old.

Author (of the text)—Jayadeva.

„ „ „ comm.)— Not mentioned.

Begins.— fol. 1^b

Text.— श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

मेधैर्मेदुरमम्बरं वनध्रुवः इयामास्तमालङ्कुमै
नक्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे गृहं प्राबध ।
इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं
राधामाधवयोर्जयन्ति यमुनाकूले रहः केलयः ॥ १ ॥
राधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

com.— श्रीचैतन्यकृपासीधृकणोन्मत्तेन केनचित् ।

टीका संगृह्यते गीतगोविन्दस्य....तः ॥
स्वयं बोद्धुमभिप्रायं जयदेवमहामतेः ।
क्रमेणोपक्रमादेशा ग्रथ्यते बालबोधिनी ॥
अत्र व्याकरणादीनां ग्रन्थबाहुल्यभीतितः ।
विद्वतिर्न कृता सा तु ज्ञेया ग्रन्थान्तरे बुधैः ॥
वक्तव्यो बालबोधिनां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः ।
भावार्थदीपिकायां च भावो भावार्थलोलुपैः ॥ १ ॥

अथ राधामाधवोर्विर्जनकेलिवर्णनमयं श्रीगीतगोविन्दाख्यं प्रबन्ध-
माचिन्वानस्तत्र च तयोः सर्वोत्तमतां निश्चिन्वानः श्रीमान् जयदेवनामा-
कविराजस्तमालवन तमः पुञ्जकुञ्जसदनाब्दहिः स्थितयोः तत्र प्रवेशाय गदित
श्रीराधिकासखीवचनमनुस्मरन् तदेवमङ्गलमाचरति । तद्वर्णनमयत्वात्प्रबन्धोऽ-
यं मङ्गलरूप इति च बोधयति । मेधैरिति ।

Ends.— (text) fol. 52^b

साध्वी साध्वीकचिन्ता न भवति भवतः शर्करे कर्करासि
ब्राक्षे द्रक्ष्यन्ति के त्वाममृतं मृतमसि क्षीरं नीरं रसस्ते ।
माकन्दक्रन्दं कान्ताधरधाणितलं गच्छ यच्छन्ति यावत्
भावं शृगारसारस्वतमिह जयदेवस्य विष्वग्बचांसि ॥ ३० ॥

इति श्रीगीतगोविन्दे स्वाधीनं भर्तृहरिवर्णने प्रीतिपीताम्बरो नाम द्वादशः
सर्गः ॥ १२ ॥ भोजदेवप्रभवस्य वामदेवीसुतस्य श्रीजयदेवस्य पाराशरादि
प्रियवर्ग कण्ठे श्रीगीतगोविन्दकवित्वमस्तु ॥ १५८ ॥

Ends.— (com.) fol. 52^b

ते रसो नीरवत् आवर्तनाद्यपेयत्वात् । हे आम्न त्वं क्रन्द त्वगष्ट्यादि हे
यांशसाहित्यत्वादित्यर्थः । हे कान्ताधरत्वं पातालमसुरालयं याहि अधोदातु-
नामत्वान्तवात्र स्थितिरेपि न युक्तेत्यर्थः । श्रीजयदेववर्णित मधुराक्षरभक्ति-
रसास्वादनिर्वृता जनास्तेषु धृणामेव करिष्यन्तीत्यर्थः ॥ ३० ॥ अतः सर्गोऽयं
समृद्धिमदारव्यसङ्गो गरसानन्दितः श्रीपीताम्बरः प्रियाधीनत्वेन तद्दर्शनरसः
प्रियः श्रीकृष्णोयत्र स इति सर्गः ॥ अथ स्वपितृमातृस्मरणपूर्वकः पराशरादि-
मतज्ञातार एवास्याधिका

(Last fol. appears to be missing)

References.— See No. 182.

गीतगोविन्द
with टीका
रसकदम्बकल्लोलिनी

Gītagovinda
with ṭikā
Rasakadambakallolinī

No. 184

345.

1884-87.

Size.— 9¹ in. by 4 in.

Extent.— 183 leaves ; 9-10 lines to a page ; 30-35 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance, hand-writing clear and legible but not uniform borders ruled in black lines ; folios 107-30 smaller in size ; yellow pigment occasionally used for corrections ; fol. 49 repeated ; complete ; red pigment used only upto the first 25 folios ; incorrect.

Age.—Appears to be old.

Author of the text.—Jayādeva.

„ „ „ com.—Bhagavaddāsa.

Begins.—fol. 1^b

मेघैर्मेघुरमंवरं etc. as in No. 180.

„ —(com.)—fol. 1^b

॥ श्रीकृष्णचंद्रो जयति ॥

॥ संभ्रांतो राधिकायानयनविलासितैर्विभ्रमद्भूविलासैः)

किंजल्कव्रातकांते(तेः)ष्क(क)नकनिकषवत्पट्टमंजुच्छटाभः ।

विभ्राणो मंजुकेलीर्मधुरमधुरया राधया कृष्णचंद्रः(ः)-

ष्कं(कं)दृष्पाल्हादवर्द्धी जयति धनवने वृन्दया लक्षिते सः ॥ etc.

Ends.—(text) fol. 182^a

साध्वी माध्वीकचिन्ता etc. up to विष्वग्वांसि । ११ ।

as in No. 180.

„ —(com.) fol. 182^a

श्रीजयदेववर्णितमधुराक्षं भगवद्रसास्वादननिर्वृता जनास्तदेक निष्ठास्मंतः।
एतेषां तिरस्कारं करिष्यंतीति भावः ॥ ॥ इति श्रीगीतगोविंदे सुप्रीतपीतां-
बरो नास(म) द्वादश सर्गः । १२ । श्रीराधायस्वमंडने नियुक्तस्तेनातिशयेन
प्रीतवानित्यर्थः । छ ॥ श्रीभोजदेवप्रभवस्य रामदेवीसुत श्रीजयदेवकस्य
पराशरादि प्रियदंभुकण्ठे श्रीगीतगोविंदकवित्वमस्तु इति श्रीविंदु बिल्बीथ कवि-
राज श्रीजयदेवकृत गीतगोविंदाख्यः प्रबंधः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥

प्रफुल्ल भगवज्जनं रसकदंबकल्लोलिनी

प्रफुल्लयतु मोहने भजनतानसंवर्द्धिनी

समस्तपटुचातुरावलितगीतगोविंदतः

प्रशस्तरसदापिका मधुरपुंजमंजूषिका । १ ॥

गीतगोविंदत इति षष्ठ्यंतं पदम् । सार्वविभक्तिकस्तसित्यभिधानात् ।
श्रीमद्वृंदावनेश्वरीप्रियकृष्णरणपंकेरुहमकरंदास्वादनपटु चमरीकसंभाषणमध्वा-
नंदोलचपलहृदयेन श्रीमद्भगवद्भासेन भगवज्जनपारितोषाय विरचितेयं
रसकदंबकल्लोलिनी श्रीमद्रसवेदिभि भगवत्प्रियैरानंदसंदोहसंदीपितपरमो-
ज्वलरसावगाहिमनसाऽहर्दिशं बीचारणीया इति ॥

॥ श्रीगीतगोविंदे(द)स्य रसकदंबकल्लोलिनी(टी)केयं समाप्ता ॥

References:— 1 Mss Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 154^a ;
iii, 33^a.

For a described Ms of the comm. see I. O. Cat. Pt.
VII No. 3871.

गीतगोविन्द

with टीका

रसकदम्बकल्लोलिनी

Gītāgovinda

with tīkā

Rasakadambakallolīnī

No. 185

77
A. 1879-80.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 69 leaves; 19 lines to page; 48 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters with occasional पृष्ठमात्रा; old, clear and legible; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; complete; right-hand corner of the last folio damaged.

Age.— Śaṃvat 1684.

Author of the text—Jayadeva.

,, ,, ,, com.—Bhagavaddāsa.

Begins.—(text) fol. 1^b

मेघैर्मेदुरमंबरं etc. as in No. 180.

,, —(com.) fol. 1^b

॥ श्रीकृष्णो जयति ॥ ॥ श्रीराधामाधवाभ्यां नमः ॥

संभ्रांतो राधिकाया etc. as in No. 184.

Ends.—(text) fol. 69^a

साध्वी माध्वीकचिन्ता etc. as in No. 180.

,, —(com.) fol. 69^b

श्रीजयदेववर्णित etc. up to रसकदम्बकल्लोलिनी टीकेयं समाप्ता ॥
as in No. 184.

followed by स्वस्ति संवत् १६८४ वर्षे । उत्तरायणगते श्रीसूर्येवसंत कृतौ महा-
मांगल्य प्रदेतपस्य मासे शुक्लपक्षे त्रयोदश्यां तिथौ भृगुवासरे
एवं महोदये महाराजाधिराज राउलश्रीउदयकर्णजीविजयराज्ये
श्रीमन्मल्लपुरे निवसता...बाहुदेवसुते मेघजी नाम्ना श्रीकृष्णं
प्रणम्य लषितोयं सभाष्यः गतिगोव्यंदाख्यः प्रबंधः ॥ श्री ॥
शिवमस्तुःसर्वजगतः ॥ श्री ॥ श्री ॥

नीतं ते नवनीतं कियदिति कृष्णो यशोदया वृष्टः ।
 इयदिति गुरुजनमध्ये धृत.....
 कतिनव्रजकुलमहिला. कति न सुरारेरनुग्रहग्रहिलाः ।
 सुकृतं कयापि न कृतं.....

References.—See No. 184.

गीतगोविन्दभाष्य

called

रसकदम्बकल्लोलिनी

No. 186

Gitagovindabhāṣya

called

Rasakadambakallolīnī

45.

1871-72.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 158 leaves ; 12 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear and legible but not uniform ; borders of some folios ruled in double red lines ; red pigment frequently used especially for chapter colophons ; fol. 64 slightly moth-eaten ; complete.

Age.— Appears to be fairly old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— (text) fol. 2^a

मेधैर्मेदुरमंबरं etc. as in No. 180.

,, —(com.) fol. 1^a

श्रीकृष्णाय नमः ॥

संभ्रातो राधिकाया नयनबिलसितैर्विभ्रमजूबिलासैः

किंजल्कव्रातकांतैः कठकनिकषवत्यदमंजुछटाभः

बिभ्राणो मंजुकेलीर्मधुरमधुरया राधया कृष्णचंद्रः

कंदर्पोलहादवर्द्धी जयति घनवने वृक्षया लक्षितेशः ॥ १ ॥

etc.

...मेधैरिति ॥ जयंति सर्वोत्कर्षेण वर्त्तते अथवा
प्राकृतेभ्यो लीलास्वरूपयोरिति रेकात् ॥ etc.

Ends.—(text) fol. 157^b

साध्वीमाध्वीकचिता न भवति भवतः शर्करे कर्करासि-
द्राक्षे ब्रक्षंति केत्वाममृतमनमति क्षीरनीरं रसस्ते ॥
माकंदकंदकाताधरधराणितलं गच्छ यच्छंति याव-
द्भावं छंगारसारस्ततश्चभमिव जयदेवस्य वैदग्ध्यववाचः ९१ ॥

... ..

इति श्रीगीतगोविंदे सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः ॥

,, —(com.) fol. 158^a

श्रीराधाया स्वमंडने नियुक्तस्तेनातिशयेन प्रीतवानित्यर्थः ॥ श्रीभोज-
देवप्रभवस्य रमादेवीसुनस्य

श्रीजयदेवकस्य पराशरादिप्रियकंठुकंठे श्रीगीतगोविंदकावित्वमस्तु ॥ ८२ ॥
इति श्रीकिंदुविलीय कविराजराजश्री जयदेवकृतगीतगोविंदाख्यः प्रबंधः
समाप्तः ॥ शुभंभवतु ॥

प्रफुल्लभगवज्जनं रसकदंबकल्लोलिनी
प्रफुल्लयतु मोहने भजनतानसंवर्द्धिनी ॥
समस्तपद्मचातुरीवलितगीतगोविंदतः
प्रशस्तरसदीपिका मधुरपुंजमंजूषिका ॥ १ ॥

गीतगोविंदत इति षष्ठ्यंतं पदं ॥

सार्वविभक्तिकरतसित्यभिधानात् । श्रीमद्वंदावनेश्वरी
प्रियतच्चरणपंकेरुहमकरंदास्वादनपटुत्वंचरीकं संभाषण-
मध्वानंदांदोलचपलहृदयेन श्रीमद्भगवद्वासेन...नंदेन
भगवज्जनपरितोषाय विरचितेयं रसकदंबकल्लोलिनी
श्रीमद्भागवतद्रसबोदिभिर्भगवत्प्रियैरानंद संदोहसंदीपित-
परमोज्जरसावगाहिमनसाहर्निशं विचारणीया ॥ तथा च

॥ इत्थं केलिततीर्विहृत्य यस्तुनाकूले समं राधया
तद्रोमावलि मौक्तिकावलीयुगे वेणीभ्रमं विभ्रति ॥
तत्राल्लादिकुचप्रयागफलयोर्लिप्साभृतोर्हस्तियो-
न्यापाराः ददतु स्फीतां सुदं संपदं । ९१ ॥

इति श्रीगीतगोविंदे महाकाव्ये कविराजचक्रचूडामणिश्रीजयदेवकृते
सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादश सर्गः ॥ अष्टपदी ॥ २४ ॥ समाप्तोऽयं ग्रंथः
॥ श्रीकृष्ण ॥

References.— See No. 184.

गीतगोविन्द
with टीका
रसकदम्बकल्लोलिनी

Gitagovinda
with ṭikā
Rasakadambakallolīnī

No. 187

343.
1892-95.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 74 leaves ; 13-14 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear and legible and also appears to be uniform ; this is a त्रिपाटी Ms having comm. above and below the text ; folios 1 and 42 missing.

The Ms. contains sargas 1-4.

Age.—Appears to be old.

Author of the text—Jayadeva.

,, ,, ,, com.—Bhagavaddāsa.

Begins. (text) fol. 6^a

वाग्देवताचरितचित्रिताचित्तसङ्गा
पद्मावतीचरणचारणचक्रवर्ती
श्रीबासुदेवरतिकेलिकथासमेत-
मेतं करोति जयदेवकविः प्रबंधः ॥

,, —(com.) fol. 2^a

...न्स्वयामिति कासारहकेलयः सुरतक्रीडाः ॥ रहो गुह्यरते इति केलय
एकांतक्रीडा इति वा. etc.

fol. 57^a इति श्रीगीतगोविंदे रसकदम्बकल्लोलिनीटीकाया(यां) क्लेशकेशबो
नाम द्वितीयः सर्गः ॥

Ends.— (com.) fol. 4^b

क्षणमपि विरहः पुरा न सेहे नयननिमीलनखिलया ययाते ॥

श्वसिति कथमसौरसालशाखां चिरविरहेण विलोक्य पुष्पिताग्रां ॥३२॥

श्रीकृष्णाय नमो नमः ॥

,, —(com.) fol. 75^a

यद्भोक्तुलं तस्य यद्वचनं पालनं तत्र रसो रागो बीर्यं वा तस्माद् । कथं

श्रुतस्याहु...प्रियाभिः अधिकानंदाच्चिरं क्षुणितः पुनः कीदृशः । दर्पेण
सौभाग्यम् ।

References.— See No. 184.

गीतगोविन्द
with टीका
पदद्योतनिका

Gītagovinda
with tikā
Padadyotanikā

No. 188

621.
1882-83.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 88 leaves ; 2-3 lines to a page ; 28 letters to a line (text)

4-6 ,, ,, ,, ; 36 ,, ,, ,, (com.)

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing beautiful, clear, legible and uniform ; text in the middle with the comm. above and below it ; folios 77 and 83 missing ; the text is written in somewhat bold hand ; incomplete.

Age.—Sāmvat 1852.

Author of the text.—Jayadeva.

,, , ,, com.—Nārāyaṇabhaṭṭa.

Begins.—(text) fol. 1^a

मेघैर्मेघुरमंवरं etc. as in No. 180.

,, —(com.) fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ भद्राय भजतां भूयात् कृष्णः सद्भक्तिभाविनः ॥

कालिंदीजलसंसर्गमेघश्यामोतिखंदरः ॥ १ ॥

इह कविः प्रारिप्सितस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं कृष्णस्मरणरूपं वस्तुनिर्देशलक्षणं
मंगलाचरणं तावदाचरति ॥

मेघैरिति ॥ ॥ राधामाधवयोः रहः केवल्यो यु(य)मुनाकूले जयतीत्यन्वयः
etc.

Ends.—(text) fol. ८९^b

यद्वाधर्वकलासु कौशल्यमनुध्यानं च यद्वैष्णवं
यच्छृंगारविवेकतत्त्वरचना काव्येषु लीलायितं
तत्सर्वं जयदेवपंडितकवेः कृष्णैकतानात्मनः
स्वच्छंदं परिशोधयंतु सुधियः श्रीगीतगोविंदतः ॥ ३ ॥

श्रीभोजदेवप्रभवस्य रामादेवीसुतश्रीजयदेवकस्य ॥

पराशरादि प्रियवर्गकंठे श्रीगीतगोविंदकवित्वमस्ति ॥ ४ ॥

इति श्रीगीतगोविंदे जयदेवकृते प्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः ॥१२॥

Ends.—(com.) fol. ८९^b

जयदेवः पंडितः शास्त्राध्यायकः कविः काव्यकर्ता चेति जयदेवपंडित-
कवेः श्रीशङ्खस्तु ग्रंथातरं मंगलार्थः ॥ ३ ॥

श्रीराधाकृष्णाय नमः श्री श्रीभोजेत्यादि ॥ भोजदेवः पिता । रामा देवी
माता ॥ पराशरादि प्रियास्तेषां वर्गगोष्ठी । तस्य कंठे गलदेशे अस्तु तस्य
श्रीगीतगोविंदकवित्वं भोजदेवप्रभवस्य भोजदेवाद्युत्पत्तिर्यस्य तस्य श्रीजयदेव-
कस्य एतेन कविना निजमातृपितृप्रतिपादनेन मंगलमाचरति निजग्रंथे
आशीरपि दत्तेति राधास्मरणात् आनंदयुक्तः प्रीतः प्रमोदवान् पीतांबरधरः
कृष्णो यत्र सा ॥ ४ ॥

लक्ष्मीदासतनुजेन भीषदासेन धीमताः(ता) ॥

कारिता गीतगोविंदटीकेयं सुखदावस्तु वः ॥ १ ॥

भीषदासनिष्ठकेन कृष्णपत्यात्मसेविता ॥ १ ॥

नारायणेन स्रुता गीतगोविंदटिप्पणी ॥ २ ॥

टिप्पणोवेन्मदीये वै स्खलितस्यात् प्रमादतः ॥

न कर्तव्यो ममाक्षेपो गतु हि स्खलितं भवेत् ॥ ३ ॥

इति श्रीगीतगोविंदटीकायां नारायणभट्टकृतायां भीषदासकारितायां
पद्योत्तनीकायां प्रीतः पीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥

संवत् १८५२ आषाढ शुद्धि १०

References.— 1 Mss. Aufrecht's *Catalogus Catalogorum*, i, 154^a ;
 11, 31^a, 197^a ; iii, 33^a.

This commentary is recorded in the I. O. Cat. Vol.
 VII. Nos. 3873-4.

गीतगोविन्द
 with टीका
 पदद्योतनिका

Gitagovinda
 with *ṭikā*
Padadyotanikā

No. 189

52.
 A. 1882-83.

Size.— 11 $\frac{4}{8}$ in. by 4 in.

Extent.— 56 leaves ; 3-4 lines to a page ; 40 letters to a line Text

9-10 „ „ „ 42-44 „ „ „ Com.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; white in appearance ; hand-writing clear, legible and sometimes bold and sometimes small but appears to be in the same hand ; text in the middle with the comm. above and below it ; complete.

The name of the scribe is given as Viśvanātha.

Age.— Śaka 1766.

Author (of the text).— Jayadeva.

„ („ „ com.).— Nārāyana Bhaṭṭa.

Begins.— (text) fol. 1^b

मेधैमेधुरसंबरं etc. as in No. 180.

„ — (com.) fol. 1^b

श्रीशंकर प्रसन्न ॥

भद्राय भवतां etc. as in No. 188.

Ends.— (text) fol. 56^a

यद्वांघर्षकलाह etc. up to श्रीगीतगोविन्दः ॥ ११ ॥

as in No. 188.

followed by the comm. and then

श्रीभोजदेवप्रभवस्य रामदेवीसुतश्रीदेवकस्य ॥

पराशरादि प्रियवर्गकंठे श्रीगीतगोविंदकवित्वमस्तु ॥ १२ ॥

॥ श्रीशंकरार्पणमस्तु ॥

Ends.-- (com.) fol. 56^a

श्रीजयदेवपंडितकवेस्तस्सर्वं श्रीगीतगोविंदतः श्रीगीतगोविंद

नामकग्रंथात् सुधियः पंडिताः सानंदाः आनदयुक्ताः संतः

परिशोधयंतु विवेकेन विचारयंतु शुद्धं कुर्वन्वीत्यर्थः ॥

कीदृशस्य श्रीजयदेवपंडितकविः हरौ श्रीकृष्णे एकतानस्तात्पद्मात्मनो
यस्य ॥ ११ ॥

श्रीशब्दस्तत्र ग्रंथांते मंगलार्थः ॥ श्रीभोजत्यादि श्रीभोजदेवः

पिता श्रीरामदेवीति माता पराशरादि प्रियः श्रीमन्वासच्छिष्यः ।

प्रीतो राधासमागमात् ॥ परमानंदयुक्तः पीतांबरः श्रीकृष्णो यजेति

॥ छ ॥ १२

श्रीलक्ष्मीदास etc. up to स्खलितं भवेत् ॥ ३ ॥

as in No. 188.

followed by

शाके रसांगअद्रिस्थाव क्षोणी क्रोधीति वत्सरे ॥

ईषे मासंशिते पक्षे अयनंगे भृगुवासरे ॥

चित्राक्षे प्रीतियोगे बाणिजे करणे तथा ॥

दिवा तृतीययामे च मंगेशसन्धुदे लिखत् ॥

माहादेवस्य पौत्रोयं गोविंदस्यात्मजेन तु ॥

विश्वनाथाभिधानेन कृतं ग्रंथस्य लेखनं ॥ १ ॥

References.— See No. 188.

गीतगोविन्द
with टीका
पद्योतनिका

Gītāgovinda
with ṭikā
Padadyotanikā

No. 190

26.

1873-74.

Size.— 12½ in. by 5½ in.

Extent.— 88 leaves ; 2-3 lines to a page ; 30 letters to a line (text)

6-7 „ „ „ ; 35-40 „ „ „ (com.)

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old, discoloured and brittle ; hand-writing bold, clear and legible ; borders ruled in double black lines verse-numbers marked with red pigment ; yellow pigment used for corrections ; marginal additions on some folios ; complete ; edges of last few folios damaged ; this is a त्रिपाटी Ms having text in the middle and the commentary above and below it.

Age.— Śaka 1649 ; Sathvat 1784.

Author (of the text).— Jayadeva.

,, (,, ,, com.).— Nārāyaṇabhaṭṭa.

Begins.— (text) fol. 1^b

॥ मेघैर्भेदुरमंबरं etc. as in No. 180.

Begins.— (com.) fol. 1^b

इह कविः प्रारम्भितस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नपारिस्मार्थ्यं श्रीकृष्णस्मरणरूप
.....क्षणं तावदाचरति ॥ etc.

Ends.— (text) fol. 87^a

॥ यद्वाच्यं कलासु etc. up to गीतगोविन्दतवं ॥ २ ॥

as in No. 188.

followed by the com. and then

॥ श्रीजयदेवप्रभवस्य रामदेवीसुतश्रीजयदेवकस्य परासरादिप्रियवर्ग-
कण्ठे श्रीगीतगोविन्दकवित्वमस्ति ॥ १ ॥

Ends.— (com.) fol. 87^a

जयदेवपण्डितकवे etc. up to आत्मामनो यस्य कृष्णपरा यस्येत्यर्थः
as in No. 189.

followed by जयदेवपण्डितः etc. up to सवालितं भवेत् ॥ ३ ॥ श्रीः ॥
as in No. 188.

followed by इति श्रीगीतगोविन्दे श्रीनारायणभट्टकृता

भीषदासकारितायां गीतगोविन्दटीकायां पद्योत्तनिष्कायां
द्वादशस्सर्गः ॥ १२ ॥ राधारमणविहारिणे नमः ॥ संवत्
१७८४ वर्षे शाके १५४९ भाद्रबासुद ४ कयाद...

भबानीशंकरो मेशं प्रतिपूजापरायण ॥

अत्र क्रियापदं युक्तं मर्या...दशवार्षिकी । १

References.— See No. 188.

गीतगोविन्द
टीका
पद्मद्योतनिका

Gītagovinda
ṭikā
Padadyotanikā

No. 191

141.
1882-83.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 28 leaves ; 13-14 lines to a page ; 40-45 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters ; old and discoloured , hand-writing upto 22 folios is very small ; then somewhat bold, clear and legible but not uniform ; borders ruled in double black lines ; folios 1, 11, 24-26, 31-33 missing ; fol. 14 repeated ; incomplete.

Age.— Samvat 1706.

Author.— Nārāyanabhaṭṭa.

Begins.— abruptly

.....नृपेण.....बलि...

छलयते वंचयते वा.....क्षत्रियनाशं कुर्वते

परशुरामनृपेण । पौलस्त्यं रावणं जयते रामनृपेण । etc.

Ends.—

जयदेवपंडितकवे etc up to कृष्णो यजेति

as in No. 189.

followed by लक्ष्मीदासतनुजेन etc. up to स्वलितं भवेत् ॥

as in No. 188.

followed by इति श्रीगीतगोविंदटीकायां नारायणपंडितेन कृतायां
पद्मद्योतनिकायां द्वादशः सर्गः समाप्तः ॥ ॥ संवत्
१७०६ चैत्रवदि अमावास्याया शुक्रवासरे लिखितमिदं
पुस्तकं काश्यां भगवदाश्रमेणेति

गीतगोविंदस्य नारायणी टीका

References.— See No. 188.

गीतगोविन्द
with टीका
पद्योतनिका

Gitagovinda
with tikā
Padadyotanikā

No. 192

388.
1887-91.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 39 leaves ; 15 lines to a page ; 35-40 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters ; old and discoloured ; hand-writing clear and legible but not uniform ; text in the middle with the commentary above and below the text ; borders ruled in triple black lines ; folios 36-47 missing ; red pigment used ; incomplete ; fol. 34^b blank.

Age.— Śaṁvat 1634.

Author (of the text).— Jayadeva.

„ (,, ,, com.).— Nārāyanabhata.

Begins.— (text) fol. 1^b

मेघैर्मेघुरमंभरं etc. upto as in No. 180.

Begins.— (com.) fol. 1^b

श्रीराधावल्लभो जयति ॥

भद्राय भवतां etc. as in No. 188.

Ends.— (text) fol. 58^a

यद्वाधर्वकलासु etc. upto श्रीगीतगोविन्दतः

as in No. 188.

followed by इति श्रीगीतगोविंदे महाकाव्ये जयदेवकृतं स्वाधीन
भर्तृकावर्णने पीतपीतांबरो नाम द्वादश सर्गः ॥ ॥ शुभमस्तु ॥
॥ छ ॥ संबत् १६३४ ॥ छ ॥

Ends.— (com.) fol. 51^b

जयदेवपंडितकवे etc. upto कृष्णो यत्रेति ॥

as in No. 189.

followed by इति श्रीगीतगोविंदटीकायां नारायणपंडितकृतायां
पद्मोत्तनिकायां द्वादश सर्गः ॥ समाप्तोऽयं गीत-
गोविंदः ॥ छद्मत्वकलाप्रमितेदे शृङ्गातयस्ये हरु
दशम्यां चरेति वाटिकानगर्या मौकुंदिः पुष्करो
व्यालिखत् ।

References.— See No. 188.

गीतगोविन्द
with टीका
पद्मोत्तनिका

Gītagovinda
with ṭikā
Padadyotanikā

No. 193

344.

1892-95.

Size— 11½ in by 4½ in.

Extent.— 48 leaves ; 13-14 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; very old in
appearance , hand-writing very careless and quite illegible ;
borders of some folios ruled in double red lines ; folios
extremely damaged and contents of some folios injured ;
numerous marginal additions.

Age.— Appears to be old.

Author (of the text).— Jayadeva.

„ („ „ com.).— Nārāyaṇabhaṭṭa.

Begins.— (text) fol. ?

मेघैर्मेढुरमंवरं etc. as in No. 180.

„ — (com.)

प्रत्यहः पुलकांकुरेणेत्यादि वक्ष्यमाणा रहः केलय इत्ययेन प्रलसत्कामुकत्वं
रागिणामत्यंतोत्कंठादृष्टिस्थानत्वाच्चातकिंचिदुत्कर्षाधायकमिति व्यज्यते ।

Ends.— (text) fol.

साध्वीमाध्वीक etc. up to विश्वग्वचांसि । ५ ।

as in No. 180.

followed by इति जयदेवकृतौ गीतगोविंदे प्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः । १२ ।

,, — (com.) fol.

श्रीभोजदेवप्रभवस्य रामादेवीसुतस्य जयदेवकस्य ।

पराशरादित्यर्थः । श्रीजयदेवभणितमधुराख्यभक्तिरसास्वादानिमग्ना जनास्तेषु घृणामेव करिष्यंतीत्यर्थः । ५ ॥

इति श्रीनारायणपंडितायां गीतगोविंदटीकायां नाम द्वादशः सर्गः समाप्तः ॥ अतः सर्गायं समृद्धिमदाख्यसंभोगरसानंदितः पीतांबरः प्रिया प्रेमाविष्ट-
तया बद्धर्णवसनप्रियः श्रीकृष्णो यत्र स इति । अथ पितृमातृस्मरणपूर्वकपरा-
शरादिमतजा एवास्याधिकारिण इति तान्प्रत्याशिषयति ॥ भोजदेवनामस्य
पिता तस्मात्प्रभवो यस्य रामादेवी नाम्नस्य जननी तस्याः सुतस्य जयदेवस्य
गीतगोविंदाख्यं कवित्वं पराशरादीनां प्रिया स्वमतजाः तेन प्रियत्वं प्राप्ता-
स्तेष्वपि ये बांधवास्तन्मतसारराधामाधवः इह केलिज्ञानेन बंधुत्वं प्राप्तास्ते-
षामेव कंठे सूणवत्सदाऽस्तु ॥ Then in a small hand we have:—
श्रीमद्भुवावनेश्वरी प्रियकृच्चरणपंकेरुहमकरंदास्वादनपटुच्चं चरीकसंभाषणं
मध्वानंदो दोलचपलहृदयेन श्रीभक्तगवहासेन भगवज्जनपरितोषाय विरचितेयं
रसकदंबकल्लोलिनी ॥

References.— See No. 188.

गीतगोविन्द
with टीका

No. 194

Gītagovinda
with ṭikā

— 494.
1887-91.

Size.— 12 in. by 5½ in.

Extent.— 119 leaves ; 2-3 lines to a page ; 32-35 letters to a line
(Text)

8-9 „ „ „ ; 35-38 letters to a line.
(com.)

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; good in appearance ; hand-writing clear legible and uniform ; some folios coloured yellow ; borders ruled in two double red

lines ; daṇḍas marked in red ink ; text in the middle with the commentary above and below it ; right-hand corner of the last folio slightly torn , fly-leaves decorated with red lines and contain the name of the work ; complete.

Not very old.

(of the text).— Jayadeva.

(,, ,, com.).— Vanamāli, son of Śivadāsa.

(text) fol. 2^a

॥ मेघैर्मेढुरमंवरं etc. as in No. 180.

(com.) fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीराधावरगिरिधरचन्द्रो जयति ॥

॥ स्थिराणां जंगमाणां च येन सृष्टिविरूपिता
सर्वेशाय नमस्तस्मै कृष्णाय जगदात्मने ॥ १ ॥

शूयात् भद्राय भवतां कृष्णः कमललोचनः
कालिंदी केलिसंहृष्टो मेघःश्यामो निखंदरः ॥ २ ॥

लीलादवनादि सांसिद्धा गिरिचंद्रविहारिणः ॥

जयदेवद्विजद्वारा चतुरेषु प्रकाशिता ॥ ३ ॥

श्रीमद्विरविराधीशं वृंदारण्यपुरंदरं ॥

कृष्णचंद्रं प्रपद्येहं भक्तानुग्राहकारकं ॥ ४ ॥

श्रीकृष्णदेवकरणा प्रतिलब्धविद्यः श्रीविठ्ठलेशरूपयाप्तकिशोरभक्तिः ॥

गोविंदगीतविवृतीं वनमालिनामा भट्टस्तनोति मुकता

शिवदासस्तुः ॥ ५ ॥

... ..

ग्रंथादौ महाकवितृपचक्रचूडामणिः श्रीजयदेवः — ज्ञानसर्वस्वसार-
निश्चितं प्रारंभनिर्विघ्नसमाप्तिकारणं श्रीराधावरनिरूपयः श्रीराधावर्मगल-
माचरति ॥ मेघैरिति ॥ श्रीवृषभानुजा सहचरी श्रीराधावर्मगलमाचरति ॥
etc.

— (text) fol. 119^a

साधुना स्वत एव etc. up to स्थास्थितिः ॥ १० ॥

followed by इति श्रीजीतगोविंदे सुप्रसिद्धाः श्रीराधावर्मगलमाचरति ॥ १२ ॥

क क ॥

Ends.— (com.) fol. 118^b

साधूनामिति ॥ इह वनमालिसंजीविन्यांगीतगोविंदटीकायां
भक्तार्थिनां साधूनां संमतिः स्वीकारः स्तत एव स्यात् विदुषामपिना ॥ शृंगार-
रसग्रंथनश्रमं विचार्य यस्यामादरो भवेदेव ॥ ये च भक्तिपांडित्य(११)ही ता
विरलाः परग्रंथनिंदापरास्तानर्थये याच ॥ किं च ॥
मत्कृतं भूयो बारंवारं वीक्ष्य इह टीकायामवयव वदंतु टीका-
प्रमेषु ज्ञातेषु ज्ञानेषु परनिंदेच्छा वासना स्थास्यति चेत् ॥
भक्तिमार्गपरिशीलनेन कुतः साधुर्वासनेति भावः ॥ १० ॥

टीका सप्तमालोक्य सारं सारं समुद्धृतं
तत्रापि सुवलितं किंचित् क्षंतुमर्हेत् सूरयः ॥ १ ॥
शिवदासतनुजेन भट्टेन वनमालिना ।
गीतगोविंदटीकेयं रचिता शुभदास्तु वः(ः) ॥ २ ॥
वैशाखे कृष्णपक्षस्यैकादश्यां शुभमंगले ॥
वाराणस्यां कृता टीका भट्टेन वनमालिनां(ः) ॥ ३ ॥
कादश्यां नरोत्तमगृहमध्ये माधवशर्बयोः ॥
रचिता गीतगोविंदटीकायां श्रीवनमालिना ॥ ४ ॥
कालिंदजा तीरविहारशीलं गोपांगनानां नयनारामं ॥
वंशीस्वैर्मोहितमारकोटि बंदे सदा तं वृषभानुजारतं ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्कृष्णचंद्रसेवको दीच्यावतंस श्रीशिवदासात्मजश्रीवनमालिभट्ट-
विरचितायां वनमालिसंजीविन्यां श्रीगीतगोविंदटीकायां सुप्रीतपीतांबरो
नाम द्वादश सर्गः १२ ॥

References.— 1 Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum ; i, 154^a ;
ii, 31^a ; iii, 33^b.

Almost all the Mss recorded by Aufrecht are from this
library.

गीतगोविन्द
with टीका

No. 195

Size,— 10½ in. by 5½ in.

Gītāgovinda
with ṭikā

253.

Viśrāma (ii).

Extent.— 78 leaves ; 2-3 lines to a page ; 30-35 letters to a line.
(text)

7-8 „ „ „ ; 35-40 letters to a line
(com.)

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance , hand-writing clear and legible but not uniform ; borders ruled in double red lines ; some folios without borders ; many folios missing ; incomplete.

Age.— Appears to be old.

Author of the text—Jayadeva.

„ „ com.—Vanamālī.

Begins.—abruptly.

(text) fol. 17^a

केशवघृतकल्किशरीर ॥ जय जय जगदीशहरे ॥ ९० ॥ etc.

Begins.— (com.) fol. 17^a

...कस्य धूमकेतुसाम्यं ॥ औत्थातिकग्रह उदिते प्राणिनां दुःखं स्यादिति भावः
यद्वा ॥ ets.

Ends.— (text) fol. 120^b

॥ तस्याः पाटलपाणिजांकितमुरो निद्राकषाये दृशौ
निद्रौतो धरशोणिमा विलुलितसस्तस्रजो मूर्द्धजाः ॥

मित्यथेः ८१ ॥

References.—See No. 194.

गीतगोविन्द
with टीका
वनमालीसंजीविनी

Gītagovinda
with ṭikā
Vanamālīsāñjīvinī

No. 196

78.
A.1883-84.

Size—12½ in. by 5¾ in.

Extent.—84 leaves ; 2-3 lines to a page , 40 letters to a line (text)
7-8 „ „ „ ; 50 „ „ „ (com.)

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters , old but well preserved ; hand-writing bold, clear, legible and uniform ; borders ruled with double red lines and edges in single ; text in the middle and the commentary above and below it ; complete.

Age.—Appears fairly old.

Author—(text) Jayadeva.

„ —(com.) Vanamālībhāṭṭa.

Begins.—(text) fol. 2^a

मेघमैदुरमंवरं etc. as in No. 180.

„ —(com.) fol. 1^b

श्रीकृष्णाय नम

स्थिराणां वरागिरिव रचं प्रोजयति ॥

स्थिराणां चंगमानां etc. as in No. 194.

Ends.—(text) fol. 84^a

साधूनां स्वतरावसंमतिरिह स्यादेव भक्त्यार्थिना-
मालोक्य ग्रन्थनश्रमं च विदुषामस्मिन् भवेदादरः ।
ये केचित्थरकृत्युपश्रुतिपरास्तानर्थये मत्कृति
शूयो वीक्ष्य वदंत्ववयमिह चेत्सावासनास्थास्यति ॥ १२ ॥

इति श्रीगीतगोविंदे सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥

Ends.— (com.) fol. 84^a

साधनामिति etc. up to दृषभानुजारतं as in No. 194 ॥ ५ ॥

followed by इति श्रीमत्कृष्णचंद्रसेवकोदीव्यावतंमश्रीशिवदास-
पंडितात्मजश्रीवनमालिभट्टविरचितायं वनमालिसंजीविन्यां श्रीगीत-
गोविंदटीकायां सुधीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः । १२ । ग्रंथसंख्या ३८००
। शुभं

References.— See No. 194.

गीतगोविन्द
with टीका

Gītagovinda
with ṭikā

No. 197

690.
1886-92.

Size.— 13 in. by 6½ in

Extent.— 87 leaves ; 2-3 lines to a page ; 32-35 letters to a line.

Text

8-9 „ „ „ ; 36-40 letters to a line.

Com.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing of the text bold and of the commentary somewhat smaller but clear and legible ; text in the middle with the comm. above and below it . . . of folios 1-10 ruled in

„ „ com.—Vanamālī.

Begins.—(text) fol. 2^a

॥ ॥ मेघैर्मेघुरसंवरं etc. as in No. 180.

,, --(com.) fol. 1^b

॥ श्रीराधाकृष्णाय नम ॥

स्थिराणां जंगमानां etc. as in No. 194.

Ends.—(text) fol. 88^a

साधूनां स्वत एव etc. up to स्थास्यति ८२ ॥

as in No. 180.

followed by इति श्रीगीतगोविंदे सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादशसर्गः ॥

॥ संपूर्णः ॥

Ends.—(com.) fol. 88^a

साधनामिति etc. up to दृषभालुजारतं ५

as in No. 194.

followed by इति श्रीगीतगोविंदे मत्कृष्णचंद्रसेवकोदिव्यावतंसश्रीशिव-
दासपंडितात्मजश्रीवनमालिसंजिवन्यां श्रीगीतगोविंदटीकायां सुप्रीत-
पीतांबरोना(स)द्वादश सर्गः)

References.—See No. 194.

गीतगोविन्द

with टीका

रसमञ्जरी

Gītagovinda

with tikā

Rasamañjarī

No. 198

387.

1887-91.

Size.— 11 in. by 4 in.

Extent.— 90 leaves ; 10-12 lines to a page ; 40-42 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old but in good condition ; hand-writing small but clear and legible, borders ruled in two double black lines ; colophons, verse-numbers and प्रतिकास in red ink ; yellow pigment used for corrections ; fol. 78 repeated ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author of the text.— Jayadeva.

,, , com.— Saṅkaramiśra, composed his commentary under the patronage of Śalinātha.

Begins.— (text) fol. 2^a

मेधैर्मेदुरमंबरं etc. as in No. 180.

Begins.— (com.) fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ।

इह निर्विघ्नप्रारीप्सितसमाप्त्यर्थमेतत्काव्यप्रतिपाद्यराधा-
माधवकेलिस्मरणरूपं मंगलमाचरति । मेधैरित्यादि ।

राधामाधवयो रहः केलय एकांतक्रीडा जयति सर्वोत्कर्षेण वर्तते । etc.
fol. 23^b इति श्रीमहामहोपाध्या(य)श्रीशंकरमिश्रविरचितायां श्रीसालि-
नाथकारितायां गीतगोविन्दटीकायां रसमंजरीनामधेयायां प्रथमः
सर्गः ॥ १ ॥

Ends.— (text) fol. 89^a

रचय कुचयोश्चित्रं पत्रं कुरुष्व कपोलयो-

घटय जघने कांची मुखय अजं कवरीभरे ।

कलय वलयश्रेणीं पाणौ पदे कुरु हृष्टरा-

विति निगदितः प्रीतः पीताम्बरोपि तथाऽकरोत् ॥ १ ॥

इति श्रीगीतगोविन्दे स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीताम्बरो नाम

द्वादशः सर्गः ॥ ११२॥०७० शुभं भवतु

Ends.— (com.) fol. 89^b

रचयेति ॥ हे कृष्ण कुचयोः पत्रं मरालिका पत्रं रचय ॥ कपोलयोश्चित्र

ollowed by इति श्रीगीतगोविन्दटीकायां रसमंज(री)नामधेयायां
स्वाधीनभर्तृकावर्णने प्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः समाप्तः ॥

References.— (1) Mss.—A—Auftecht's Catalogus Catalogorum:—
i, 154^a; ii, 31^a, 197^a, iii, 33^b.

B—Descriptive Catalogues:—I. O. Des. Cat. Pt. VII. Nos.
3868-9 and A. S. B. Cat. Vol. VII. No. 5153-5.

(2) Printed Edition:— Published by the Nirṇaya Sagar Press, Bombay.

गीतगोविन्द
with टीका
रसमञ्जरी

Gītagovinda
with ṭikā
Rasamañjarī

No. 199

341.
1892-95.

Size.—10 $\frac{2}{3}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.—29 leaves ; 20-21 lines to a page ; 45-50 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा hand-writing very small, legible and uniform ; some portion marked with red pigment ; yellow pigment used for corrections ; borders ruled in triple black lines ; folios 1-9 missing ; slightly moth-eaten ; incomplete.

The Ms contains cantos 2-12.

Age.— Appears to be old.

Author of the text.— Jayadeva.

„ „ com.— Śankara Miśra.

Begins.— fol. 1^b

इति श्रीगीतगोविन्दे सामोददामोदरो नाम प्रथमः स्व(स)र्गः ॥

„ — (text) fol. 10^a

बिहरति बने स्था साधारणप्रणये हरौ

विगलितनिजोत्कर्षाव्यशेन गतान्यन्यतः ॥

कचिदपि लताकुंजे गुंजन्मधुवृतमण्डली-

मुखरशिखरे लीना दीनाप्युवाच रहः सखीं ॥ १ ॥ etc.

„ -- (com.) fol. 10^a

॥ श्रीखंडशैलानिलः मलयपर्वतसंबंधी पवनः ईशाचलं

महादेवस्थाचलं हिमालयमनुसरति । कस्मादिव अग्रेः

मलयस्य उत्संगे क्रोडे वसंतो भुजंगाः सर्पास्तेषां
 केवले जनितो यः क्लेशः संतापः तस्मादिव । तत्र किमिति व्रजति ।
 fol. 10^a इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीसं(श)करमिश्रविरचितायां शालिनाथ-
 कारितायां रसमंजरीनामधेयायां प्रथमं स्वर्गं समाप्तः ॥ छ ॥ १ ॥

Ends.— (text) fol. 31^b

यद्रांधर्वकलासु etc. up to श्रीगीतगोविन्दतः ॥ १ ॥

as in No. 189.

Ends — (com.) fol. 38^b

कीदृशस्य जयदेवस्य कृष्णैकतानात्मनः । कृष्णैकतानस्तत्पर आत्मनो
 यस्य तादृशस्य एकतानोनन्यवृत्तिरेकाग्रैकामनावपित्यमरः ॥
 एतत्काव्यविलोचनप्रणयिनां यत् संशयोन्मूलना ।
 स्तुष्यं यच्च हरिस्मृते प्रतिपदव्याख्यासु मे संचितं ।
 तेन प्रातमनास्तनोतु सततं श्रेयो मम श्रीपतिः ।
 शश्वतद्विद्वदशोच्यता प्रतिभुवः श्रीशालिनाथस्य च ॥ छ ॥
 इति श्रीगीतगोव्यंदे स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः
 सर्गः ॥ ॥ छ ॥

इति श्रीश्रीमहामहोपाध्यायश्रीशंकरमिश्रविरचितायां श्रीशालिनाथ-
 कारितायां गीतगोविंदटीकायां रसमंजरीनामधेयायां द्वादशः सर्गः ॥
 व्याख्यानं समाप्तं ॥ ॥ शुभं भवतु ॥
 नमो नालिननेत्राय । वेणुवाद्यविनोदिने ।
 राधाधरसुधापान । शालिने वनमालिने

with tika
 Rasikapriyā

No. 200

346
 1884-87.

Size.— 10½ in. by 3½ in.

Extent.— 140 leaves ; 7 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; very old and discoloured ; hand-writing bold, clear and legible ; ink on many folios, diffused ; borders ruled in double black lines ; red pigment used for marking verse-numbers colophons and प्रतीकः ; folios 1, 20, 32-50, 91, 93, 102-3 and 164 missing, incomplete ; right-hand corners of last few folios torn, edges of folios extremely worn out.

Age.— Appears to be fairly old

Author of the text— Jayadeva.

„ „ com.— Kumbhakarna.

Begins.— (text) fol. 1^b

मेघैर्मेघुरमंवरं etc. as in No. 180.

„ — (com.) abruptly fol. 2^a

दंशं...विश्वजयश्रियः परवशैकारैकसत्काम्मणं ।

यत्रै...गनवीनविभ्रमरसाहे—ग युप्तेरना-

स्वादात्संभवदद्भुतैकपरमा जागर्ति हैमाद्रिजा ॥ ३ ॥

नत्वा मातंगभरतः—मुखात् सुगीतसगीतशास्त्रनिपुणान् जयदेववाचां

श्रीकुंभकर्णनृपतिविद्वति तनोति गानं विधाय सरसरसिकाप्रियाब्दां ॥ ४ ॥

fol. 61^a इति श्रीराजाधिराजहृत्प्रीरवशकरीरेण श्रीकुंभकर्णनमहीमहेन्द्रेण
विरचिते गीतगोविन्दविवरणे अल्लेशकेशवो नामा द्वितीयः सर्गः
॥ छ ॥

fol. 69^b इति श्रीगूर्जरधरित्रीपरिवृढपराजयप्रसरत्प्रतापशोषिताशेषयवनपल्वलेन
राजाधिराजश्रीकुंभकर्णेन विरचिते गीतगोविन्दविवरणे सुग्ध-
मधुसूदनो वाम तृतीयः सर्गः ॥ छ ॥

Ends.— (text) fol. 166^b

श्रीजयदेवभणितमिदमनुपमनिगदितमधुरिपुमोदं ।

जनयतु रसिकजनेषु मनोरमरतिरसभावविनोदं ॥ छ ॥

Ends.— (com.) fol. 166^b

इदं अनुपमो निगदितो मधुरिपो मोदो यत्र येन वा । तत्र रसिकजनेषु
मनोरमो यो रतिरसः । रतिरागः । तस्य भावः तत्रास्थैर्यं तस्य विनोदं ।
कौतुकं जनयतु । किं भूतं इदं श्रीजयदेवभणितं ॥ ८ ॥

References.— (1) Mss.—A-Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* :-
1, 153^b; 11, 31^a (The present Ms. only).

For details see A. S. B. Cat. Vol. VII. Nos. 5156-7.

(2) Printed Editions :-- Published by the Nirnaya Sāgara Press, Bombay.

गीतगोविन्द

Gitagovinda

with टीका

with tīkā

साहित्यरत्नमाला

Sāhityaratnamālā

No. 201

182.
1879-80.

Size.— 13 in by 5³/₄ in.

Extent.— 69 leaves ; 4-5 lines to a page ; 40-42 letters to a line.

(text)
10-12 „ „ „ ; 44 „ to a line.
(com.)

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; very old in appearance and discoloured ; hand-writing clear and legible but not uniform ; borders ruled in double red lines ; red ink used for dandās and colophons ; text in the middle and the comm. above and below it ; edges of folios slightly worn out and the left-hand corner of the last folio slightly torn ; complete.

Age.—Śmṛvat 1781.

Author of the text--

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

तवकरकमलस्थां स्फाटिकीमक्षमालां
नखकिरणविभिन्नां दाडिमीबीजबुद्ध्या ।

अनुकमलमनुकर्षनयेन कीरो निबद्धः

स भवतु मम भूत्यै वानि(णि) ते मंदहासः ॥ १ ॥

प्रतिबिंबं निजं दृष्ट्वा कुचे मातुरिमाननं

स्तन्ये मंदादरं वीक्ष्य स्मेरं स्मरहरं श्रये ॥ २ ॥

जडतांकुरचर्बणातिवेगोलदोष्टं श्रुतिहेषणोद्भटं ।

नतमानसमंदुरा स्फुरंतं कुहणाश्रवं कलयामहे वयं ॥ ३ ॥

लिखन् गंडाभोगे धराणि सुदृशः पत्रलतिकां

बलद्वक्त्रां तत्र प्रतिफलितगात्राजलाधिजा ।

निराक्ष्योद्यत्स्वेदप्रतरपुलकोद्भेदमुभगः

सबलत्वाणि प्रीणन्मधुरिपुरुतेते विजयते । ४ ।

पदवाक्यप्रमाणेषु प्रतिवादिविनोदिनं ।

पितरं मेऽनाथाख्यं मल्लांवां च नमाम्यहं ॥ ५ ॥

श्रीगीतगोविंदसमुद्रजानि सद्भाववत्त्वानि रसैकसूत्रो ।

ग्रन्थाति शेषः कमलाकरोऽयं परीक्षांतां तानि विदग्धराजी ॥ ६ ॥

Ends.— (text) fol. 69^b

यद्वांधर्वकलासु etc. up to श्रीगीतगोविंदतः

as is No. 189.

followed by इति श्रीगीतगोविन्दे महाकवि श्रीजयदेवकृते द्वादशः

सर्गः ॥ श्रीगोपालकृष्ण जयतु ॥ समाप्तोऽयं ग्रंथः । संवत् १७८१ वर्षे मिति

वैशाख शुद्धि पूर्णमायां समाप्त लिखापितं भट्टश्रीवेणीदासजी हीररचंबलितं ॥

,, — (com.) fol. 69^b

निजपरिज्ञाभगवत्प्रसादनिरूपणव्याजेन ग्रंथस्य

सर्वोपयोगित्वं प्रतिपादयन् ग्रंथांते सहदान्प्रार्थयते ।

यदिति ।.....।

यस्मित्यैवर्च(वच)नैर्विरांचि गिरिजाप्राप्तेशमुख्यैर्मुहु-

नानाकारविचारसारचतुरैर्नाद्यापि निश्च्रीयते ।

तद्भावैः जयदेवकाव्य.....संसोधितै-

रायं वस्तु चकास्तु चेतसि परं सारस्य सीमा जुषां । १ ॥

प्रतिप्रसूता गहणा(ना)र्थशास्त्रैः । संवर्द्धिता स सूक्तिकुमारिकेयं

औचित्यतारुण्यभरोल्लसंती कांतं पतिं प्राप्य यशः प्रसूतां । २ ॥

इति श्रीशेषकमलाकरविरचितायां गीतगोविन्दव्याख्यायां साहित्य-
रत्नमालायां द्वादशः सग्रः ॥ समाप्तटीका ॥ श्रीरस्तुः श्री

References.— 1 Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—1, 153^b;
783^b ; 11, 197^a; 111, 33^a.

गीतगोविन्द
with टीका
साहित्यरत्नमाला

Gitagovinda
with tīkā
Sāhityaratnamāla

No. 202

342.
1892-95.

Size.—10 in. by 4 in.

Extent.—95 leaves ; 9 lines to page ; 45-48 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters with
वृष्टमात्राः ; hand-writing clear, legible and uniform ; old,
but in good condition ; borders ruled with double black
lines with a thick purple line between them ; folios 1-10
missing ; incomplete ; last folio slightly torn.

Age.— Samvat 1636.

Author of the text— Jayadeva.

,, ,, ,, com.— Śeṣa Kamalākara.

Begins.— (text) fol. 1^b

इतिशेषकमलाकरपाडतावराचताया साहित्यरत्नमालाया गीत-
गोविन्दव्याख्यायां प्रथमः सर्गः ॥ समाप्तः ॥ ॐ ॥

Ends.—(text) fol. 105^a

यद्वांधर्वकलास्तु etc. up to श्रीगीतगोविन्दतः ॥

as in No. 189.

,, —(com.) fol. 105^a

...नित्यैर्वचनैर्विरचि etc. up to यज्ञं प्रसूतां ॥ २ ॥

as in No. 201.

followed by इति श्रीशेषकमलाकरविरचिनायां गीतगोविन्दव्याख्यायां
साहित्यरत्नमालायां द्वादशः सर्गः ॥ संवत् १६३६ वर्षे पौषभासे कृष्ण-
पक्षे पंचम्यां तिथौ शुभौ अद्ये ।

...ब्रधपुरवास्यव्य आभ्यन्तरनागरज्ञातीयदीक्षेतभाइजी तनयनांनाभाईकेनईयं
पुस्तकं लिखितं ॥ श्री शुभंभवतु ॥ श्रीरन्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥ छ ॥

References.— See No. 201.

गीतगोविन्दकाव्यटीका

called

साहित्यरत्नमाला

Gītagovindakāvyaṭikā

called

Sāhityaratnamālā

No. 203

43.

1871-72.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 54 leaves; 16-17 lines to a page; 45-48 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; hand-writing small but clear and legible; borders ruled in two double black lines; red pigment frequently used; some folios are without borders; every alternate line on folio 43^b is written in red ink; complete.

Age.— Samvat 1721; Śaka 1585.

Author.— Śeṣa Kamalākara.

Begins.— (text) fol. 1^a

मेधैर्मेदुरमंवरं etc. as in No. 180.

,, — (com.) fol. 1^b ॥ श्रीगणपतये नमः ॥

तवकरकमलस्थां etc. as in No. 201.

fol. 13^b इति श्रीशेषकमलाकरपंडितविरचितायां साहित्यरत्नमालायां
गीतगोविन्दव्याख्यानं प्रथमः सर्गः ।

Ends.— (text) fol. 54^a

यद्वाधर्वकलासु etc. up to श्रीगीतगोविन्दतः

as in No. 189.

Ends.— (com.) fol. 54^a

यस्त्रियैर्वचनै etc. up to यशः प्रसूतः ॥ २ ॥

as in No. 201.

followed by इति श्रीशेषकमलाकरविरचितायां श्रीगीतगोविन्द-
व्याख्यायां साहित्यरत्नमालायां द्वादशः सर्गः ॥ ॥ १२ ॥ श्री ॥ ॐ ॥
श्रीमन्महीशानृपविक्रमयोगतः संबद्धवश्विमानृशशिसंहति संप्रवृत्ते ॥
रैशालिवाहनधरेशशकाद्रसाद्रि बाणातिसीताकिरणेषु विवर्तितेषु ॥ १ ॥
उष्णांशुमंडलअगस्त्यसमाश्रिता संगच्छति समुदिते शरदत्यपाये ॥
आनीलपक्षयुजिचोर्जुभिधेऽथमासि द्वादश्यत्युत्तमतिथाबु. प्रयुक्ते ॥ २ ॥
श्रीभानुजाविलसदंबुसमावगाहसंभूतपुण्य च यशोभितकायकांतिः ॥
ज्योतिर्ज्ञ भूषणुकदेवभिधः सकास्ते कामातुरीकृतसमाश्रयणो द्विजन्मा ॥ ३ ॥
तस्यात्मजेन पितृभाक्तेपरेण नित्यं गोपालनाम सयुजा विनयेन तेन ॥
सर्वार्थबोधनयुता समलेखि टीका श्रीगीतगोविंदभिधस्य न बंधनस्य ॥ ७ ॥

गीतगोविन्द
with टीका

Gītāgovinda
with tika

No. 204

487.
1891-95.

Size.—10½ in. by 4½ in.

Extent.—21 leaves ; 11 lines to a page , 34 letters to a line.

Description.—Country paper ; *Bengali* characters , bold in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; text in the middle with the comm. above and below it ; red ink used for border-lines, colophons and verse-numbers ; yellow pigment used for corrections ; complete

Age.—Appears to be fairly old.

Author (of the text).—Jayadeva.

Begins. — fol. 1^b

श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ।

मेघमैतुरमम्बरं वनशुवः श्यामास्तमालद्रुमै-
र्नक्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे गृहं प्रापय ।
इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वक्कञ्जद्रुमं
राधामाधवयोर्ययन्ति यमुनाकुले रहः केलयः ॥ १ ॥
वाग्वदेवता चरितचित्रितचित्तसद्मा
पद्मावतीचरणचारणचक्रवर्ती ।
श्रीबासुदेवरतिकेलिकथासमेत-
मेतं करोति जयदेवकविः प्रबन्धम् ॥ २ ॥
यदि हरिस्मरणे सरसं ममो
यदि विलासकलासु कुतूहलेम् ।
मधुरकोमलकान्तपदावलीं
शृणु तदा जयदेवसरस्वतीम् ॥ ३ ॥

Ends.—fol. 21^a

साध्वी माध्वीक चिन्ता न भवति भवतः शर्करेकर्करासि
ब्राह्मे ब्रक्ष्यन्ति के त्वामसुतसुतमसि क्षीर नीरं रसरसे ।

माकन्द क्रन्दकान्ताधर धरणितलं गच्छ यच्छन्ति याव-

द्भावं शृङ्गारसारस्वतमिह जयदेवस्य विष्वग्वचांसि ॥ १३ ॥

इति श्रीजयदेवकृतौ श्रीगीतगोविंदे सुप्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः

सर्गः ॥ १२ ॥ ॐ ॥

fol. 2^a श्रीभोजदेवप्रभवस्य वामादेवीसुतश्रीजयदेवकस्य पराशरादिप्रियबंधुकण्ठे
श्रीगीतगोविन्दकवित्वमस्तु ॥

References.— See No. 201.

गीतगोविन्द
with टीका

Gītagovinda
with *tīkā*

No. 205

434.
1884-87.

Size.— 11¼ in. by 5 in.

Extent.— 72 leaves, 2-3 lines to a page, 30-35 letters to a line.

(Text)

10-13 „ „ „ ; 45 „ to a line
(Com.)

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing small and legible but not clear ; text in the middle with the comm. above and below it ; corrections made with black ink ; marginal additions on some folios ; foll. 1 and 4 missing ; fol. 35^a complete.

„ — (com.) fol. 2^a

ननु धर्मस्य वक्ता कर्त्ताऽविता भगवान् कथमौपपत्तिकं विरुद्धमकरो-
दित्याशंक्य ननु तथेदमिति विद्वान् श्रीजयदेव कविधांस्त... र्थं संगृह्णाति ॥
etc.

Euds.--(text) fol. 72^b

पर्यैकीकृतनागनायकफणाश्रेणीमणीनां विभुः
पादाभोरुहधारिवारिधिसुतां चक्षुर्द्विदृक्षु शत ॥
काव्यव्यूहमिवायतं विरचयन् विभ्रत्तथा विक्रियां
कामासक्तविमानसाष्टपञ्चिताकृतो हरिः पातु व ॥ ५ ॥

॥ इति श्रीगीतगोविंदे स्वाधीनभर्तृकावनिप्रीतपीतांबरनाम द्वादशः
सर्गः ॥ १२ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥

Ends.--(com.) fol. 72^b

यतो विविधरूपेण कामासक्तमानसाया एकरूपेण तृतेरसंभवात्
तन्मनोरथपूरणाय तां दृष्ट्वा तदंशभूताभीरमणीभिरनेकरूपेण तथा विक्रियां
बिभ्रदित्यर्थः ॥

यन्मूर्तिर्ध्यानगम्या श्रुतिनियतपथा योगिवृन्दैर्मदै-
र्यद्वाक्यं वेदद्वंदं श्वसितनिजपदं मानभूतं विधातुः ॥
यत्कार्यं विश्वसृष्टिस्थितिलयनिलयं विश्वतोयन्निवासो
यन्नामा मंगलग्नं जयति युवतितः कृष्णगोपालबालः ॥ १ ॥
अंतर्गता नियुक्तेन चिदानंदेन भिक्षुणा ॥
रचितं कृष्णतुष्ट्यर्थं गीतगोविंदटिप्पणं ॥ २ ॥
प्रीणातु भगवांस्तेन विश्वरूपो जगत्पतिः ॥
हृषीकेशो ब्रजावासगोपीमंडलमंडनः ॥ ३ ॥

इति श्रीगीतगोविंदटीकायां द्वादशसर्गटिप्पणं समाप्तिमगमत् ॥ श्रीकृष्णार्-
पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥

इदं पुस्तकं लेख्यमात्मज सखारामेण मौल्येन गृहीत साक्षि चिमणभट्ट
मराठे ॥ शके १७९(०?)

This is the only MS of Cidāṇḍa Bhikṣu's comm
recorded by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum ii, 31.

गीतगोविन्द
with टीका

Gītagovinda
with *ṭikā*

No 206

389
1887-91.

Size.— 11½ in by 5½ in.

Extent.— 40 leaves, 12-16 lines to a page; 40-50 letters to a line.

Description.—Country paper, Devanāgarī characters; old in appearance, hand-writing clear and legible but not uniform, borders ruled in double red lines; right-hand edges of folios moth-eaten; red pigment used

Age.— Appears to be old

Author (of the text)—Jayadeva.

„ „ „ comm.)—Mānānka.

Begins.— fol. 1^b

मेघमैदुरमम्बरं etc. as in No. 180.

„ —(com.) fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नम ॥

चरणां स्थावराणां च येन सृष्टि कृता पुरा ॥

सर्वज्ञाय नमस्तस्मै ज्ञानदात्रेच्युतात्मने ॥ १ ॥

कवीनां मनसालोक्य सर्ती च सुखमुद्धये ॥

कृता टिप्पणिका मुख्या मानकेन महीभुजा ॥ २ ॥

सानंदनदत्तनो दिशतुमिति परा संपदं मंदमंद-
 राधामाधवयोर्विरमनुजुदृढ पीडयन् प्रीतियोगात्
 तुंगौ तस्यौ उरोजावत्छतनुवरतनौ निर्गतौ मास्मभूतां
 वृष्टं निर्भिद्य तस्माद्वहिरिति बलितः ग्रीवमालोकं वः ६
 इति श्रीगीतगोव्यं दे सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः १२ ॥

* Ends.--(cam.) fol. 40^b

गीतार्थसंग्रहश्लोकमाह रचयेति राधाया इति निगदितः उक्तः सन्
 पीतावरः श्रीकृष्णः तथाकरोत् किं भूतः प्रीतः हृष्टः कथं इति किं त्वां मम
 कुचयो पत्रं रचय पत्रावलीं कुरु किं च कपोलयोश्चित्रं कुरुष्व केन कारणेन
 किं च जघने कांचीं घटय योजया किं च कबरीभारं केशपाशं(पाशं)कुसुम-
 मालया अर्चय अथवा कबरीभारे केशपाशे स्रजं कुसुमावलिं सिंच वैधय किं
 सिंच पाणौ बलयश्रेणीं बलयानां कंकणानां पंक्तिं कलय समालोकय किं च
 पादौ नुपूरौ पदे चरणयोः कुरु समारोपय ४५६

इति श्रीगीतगोव्यं दे महाकाव्ये कविश्रीजयदेवकृतौ टीकायां स्वाधीन-
 भर्तृकावर्णने सुप्रीतपीतांबरो नाम द्वादशः सर्गः १२
 लिपितं चिरंजीव बलदेवः श्रीरस्तुः श्री

References.--(1) Mss.—A—Aufrecht's Catalogus Catalogorum —i,
 154^a; iii, 33^a.

For described Mss. See I. O. Cat. Pt. VII. No. 3872.

गीतगोविन्द
 with
 हिंदी टीका

Gītāgovinda
 with
 Hindi comm.

No. 207

495.
 1887-91.

Size.—9½ in. by 4½ in.

Extent.—176 leaves; 9-10 lines to a page; 30-35 letters to a line.

Description.—Country paper; Devanāgarī characters; very old
 in appearance; hand-writing clear and legible; text
 written in red ink; borders ruled in double red lines

the Ms. probably being stained by water, appears dirty ; complete , portion on many folios illegible due to diffusion of ink.

Age.-- Samvat 1712.

Author (of the text).-- Jayadeva.

,, (,, ,, com.).-- Not mentioned.

Begins.--- (text) fol. 1^b

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

मेधैर्मेढुरमंवरं etc. as in No. 180.

Begins.--(com.) fol. 1^b

जयदेवकविग्रंथके आरंभ हीं मंगलाचरनुकरत है ॥

तहां या श्लोककी यह पूर्वपीठिकाहे यु एक समयविषे वृषभानकीं गाइदुहा इवेकें etc.

Ends.— (text) fol. 175^b

साध्वी माध्वीक चिन्ता etc. up to विष्वक्वचांसि ॥ ५ ॥

as in No. 180.

Ends.—(com.) fol. 76^a

अनुन्ववेकांताधर स्त्रीके अधर तूं भूमिलोकुछाँडिकैधरणितलं कहा-
पातालहिजाह अव इहि लोकगीतगोविन्दहि छाँडिकै तेरौ आदनुन कगिहै ॥

गीतगोविन्दटीका

Gītāgovindatikā

No 208

44.
1871-72

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 32 leaves ; 16 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा's hand-writing clear but not quite legible , borders ruled in double black lines , words at the beginning of the stanzas marked with red pigment ; edges of folios worn out , folios 31-35 missing ; much of the portion on fol. 1^a has become illegible.

The Ms ends at the 10th canto.

Age.— Samvat 1557 , Śaka 1422.

Author.— Not mentioned.

Begins.—fol.

.. कदाचित् ग्रामात् । सुतेन सह.....स्थानं गतः ।

स नन्दगोपः राधिका.....कारणात् ।

हे राधे...मं कृष्ण त्वमेतद्युहं प्रापय । etc.

Ends.—fol. 37^a

भावः तंकेते च । श्रवणपथपर्येतगमनप्रयासेनेव । श्रवण...पर्येगेगमनं गमनं श्रवणपथपर्येतगमनं । त तस्मान्प्रयासः श्रमः । तेनेवः किं कृत्वा । अपाङ्गं अतिक्रम्य...गो नेत्रयोरंतौ इत्यमरः ॥ ॥ श्रीगीतगोविंदे श्रीजयदेव-कृतौ प्रियदर्शिनो नाम दशमः सर्गः...संपूर्ण । शिवमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ श्रीनृसिंहाय नमः । श्री ॥ छ ॥

श्री ॥ संबत् पंचदश आस्वाढादि १५५७ वर्षे शाके १४२२ प्रवर्त्तमाने । दक्षिणायने । शरदृतौ । भाद्रा...मासे । कृष्णपक्षे । द्वितीयां तिथौरबुधवासरे ॥ गौआ(?)री आग्रामवास्तव्य ॥ भट्टदेवदासपठनार्थं उन्त्युरग्रामवास्तव्य राज-रांमा परमारतस्य सुतराणा । ग्रंथसंख्या १७०० गीतगोविंदटीका लि... श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥

गीतावली

Gītāvalī

No. 209

347.
1884-87

Size.— 10 $\frac{3}{8}$ in. by 5 in.

Extent.— 9 leaves; 9 lines to a page; 35 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance, hand-writing bold, clear and legible; borders ruled in two double red lines; red ink used for danḍas and some letters; yellow pigment used for corrections; complete.

The work is also called भागवत गीतावली. see ulwar Ms. No. 173.

Age.—Appears to be old.

Author.— Sanātana Gosvāmi.

Subject.— A collection of Vaiṣṇava songs.

Begins.— fol. 1^b

श्रीराधागोविन्ददेवौ जयतां ।।

अथ गीतावलि लिख्य(ख्य)ते ॥ प्रथमं नन्दोत्सवादि ॥ भैरवीरागेण गीयते ॥

पुत्रसुदारमसूत यशोदा । समजनि बल्लवततिरतिमोदा ॥

कोप्युपनयति विविधसुपहारं । नृत्यति कोपि जनो बहुवारं ॥

etc.

Ends.—fol. 9^b

अस्य पद्य ऊल्लुकुसुमरचितोन्नतचूडा ।

भीतिभिरतिनीलनिबिडकुंतलमसुगूढा ॥

गीतावली

Gītāvalī

No. 210

489.
1891-95

Size.— 11 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{4}$ in

Extent.— 6 leaves ; 13 lines to a page , 40 letters to a line.

Description.— Country paper , *Bengālī* characters , old and discoloured ; hand-writing neat, legible and uniform ; foll. 1, 4 and 7 mended with a paper-slip ; yellow pigment used for corrections , fol. 6 missing.

Age.—Appears to be fairly old.

Author.—Not mentioned.

Subject.—A collection of Vaiṣṇava songs in different rāgas.

Begins.-- fol. 1^b

श्री श्रीकृष्णचैतन्यचन्द्राय नमः ॥ श्री श्रीराधाकृष्णाय नमः ॥ अथ
गीतावली । भैरवी रागेण गीयते ।

एवमुदारमद्यत यशोदा ॥ समजनि बल्लवतातिरतिमोदा ॥ ध्र० ॥
कोऽप्युतनयति विविधसुपहारं ॥ नृत्यति कोऽपि जनो बहुवारं ॥ कोऽपिमधुर-
सुपगायति गीतं । विकिरति कोऽपिसदाधि नवनीतं ॥ कोऽपितनोति मनोरथ-
पूर्ति ॥ पश्यति कोऽपि सनातनमूर्ति ॥ १ ॥

असावरी । विप्रवृन्दमधूदलङ्कृति गोधनैरपि पूर्णं ॥ गायनानपि माध्व-
द्विधान व्रजनाथ तोषय तूर्णं ॥ सुनुरद्भुतसुन्दरोऽजनि नन्दराज तषायं ॥
देहि गोष्ठजनाय बाञ्छितसुखसोचितदायं ॥ ध्र० ॥

धानश्रीः । राधे निजकुम्भपयसि तूर्णीं कुरु रङ्गं । किं च पिश्व
सिश्च पिश्व सुदृढमङ्गीकृतभेजे ॥ ध्र० ॥ पश्य पश्य कुलकुसुमरचितोत्ततजूडा ।
भीतिभिरतिनीलनिबिडकुण्डलमनुगूढा ॥ धातुरचितचित्रवीथिरम्भसि परि-
लीनां । मालाप्यतिशिथिलवृत्तिरजनि भृङ्गहीनां ॥ श्रीसनातनसुमानरत्नमंशु-
भिरपिचण्डं । भेजे प्रतिबिम्बभावदम्भातुरगण्डं ॥ ४२ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

इति श्रीगीतावली समाप्ताश्चायं ॥ कृपाशुद्धासारियस्य विश्वमाप्लाव-
यन्त्यपि । नीचगैव सदा भान्ति तं चैतन्यं प्रभुं भजे ॥ ॥ ॥ ॥

References.--1 Mss Aufrecht's Catalogus Catalogorum, 1, 154^b,
11 31^a, 197^a, 111, 33^b.

For described Mss see A. S. B. Cat. Vol. VII, Nos.
5184-5.

गुरुवंश महाकाव्य

with टीका

भावबोधिनी

No. 211

Guruvaiṅśamahākāvya

with comm.

Bhāvabodhinī

490.

1891-95.

Size.—13 $\frac{1}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.—217 leaves; 10 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.—Modern paper with water marks; Devanāgarī characters, hand-writing clear and legible but not uniform; some folios have blackish appearance, borders of folios 1-95 ruled in double red lines; yellow pigment used for corrections; folios 1, 130-183 missing; folio 118 wrongly numbered as 117; after fol. 199 the folios are numbered as 100, 101 etc. instead of 200, 201 etc. upto 218; from folio 219 the order is correct.

Aufrecht mentions the name of the commentary as Bhāvaprabodhinī.

Age.—A modern copy.

विद्यायां मम पितरौ गुरुभवेतं षड्वक्त्राण्यपि सफलानि संतु नान्यं ॥
यामीति स्ववचनलब्धहर्षपित्रोरासंक्षो दिशतु शुभानि मे षडास्यः ॥२॥

Com.— ...सीतिवाणी भूषणोत्करीत्यामगणनगणौ श्रेयः स्करावेव प्रथमश्लोका-
दाडपात्तौ ॥ तथैव स्वस्तिश्रीशब्दावपि भद्रवाचकौ प्रयुक्तौ ॥ इदं च
महाकाव्यं ॥ etc.....

fol. 20^a इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यादिविरुदावलीविराजितश्रीमंनृसिंह-
भारतीकरकमलसंजात सकलविद्याविशारदपंडितपुंडरीकमंडलीमार्तंड-
श्रीसच्चिदानंदभारतीमुनीन्द्रनिर्माषिते विद्वद्बालकलक्ष्मणशास्त्रिविर-
चिते गुरुवंशे महाकाव्ये प्रथमः सर्गः ॥

इति श्रीगुरुवंशव्याख्यायां भाववाधिन्यां प्रथमः सर्गः ॥ श्री ॥

folio. 52^a इति etc.....,, द्वितीयः सर्गः ॥ श्री

Ends.--folio. 271^b (272^a)

Text— जंबुद्वीपस्य शोभा गुरुकुलविलसन्मालिकामध्यरत्नं
विद्याविद्योतिदीपः परमतविचरद्वादिमत्तेभसिंहः ॥
राजद्राजाधिराजावलिमुकुटमणिः सच्चिदानंदभार-
त्याख्यः प्रख्यातकीर्तिर्जगति विजयते योगिनां सार्वभौमः ॥ ७९ ॥

इति श्रीगुरुवंशे महाकाव्ये पंचदशः सर्गः ॥ १५ ॥

Com.— जंबुद्वीपस्येति । जंबुद्वीपस्य सप्तद्वीपांतर्गतस्यास्य जंबुद्वीपस्य शोभा
कांतिः सूर्तिमती गुरुकुलविलसन्मालिकामध्यरत्नं गुरुकुलाम्बिकाया
विलसंत्या मालिकाया मध्यरत्नं नायकर्मणिः विद्यानां अष्टादशविद्यानां
विद्योति दीपः आलोकसाधनं परमतविचरद्वादिमत्तेभसिंहः परमतेषु
माध्वरामाहुजादिमतेषु विचरतां वादिनामेवमत्तेभानां सिंहः राजद्राजा-
वलि मुकुटमणिः राजंतः राजाधिराजावलिमुकुटमणि यो यस्मि(न्)स
तथोक्तः प्रख्यातकीर्तिः सच्चिदानंदभारत्याख्यो योगिनां सार्वभौमः
जगति विजयते सर्वोत्कर्षेण वर्तते । स्रग्धरावृत्तं । अन्नैर्यानां अयेन
त्रिमुनियतिद्युता स्रग्धरा कीर्तितेयमिति लक्षणात् ॥ ७९ ॥ इति श्रीमत्प-
रमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यपद्माक्ष्यप्रमाणपारावारपारीण यमनियमा-
द्यष्टांगयोगालुष्टानिष्ठतपश्चक्रवर्त्यनाथ विद्विन्गुरुपरंपराप्राप्तषट्दर्शन
स्थापनाचार्य ध्याख्यानसिंहासनाधीश्वरसकलनिगमागमसारहृदय-
सांख्यत्रयश्रुतिपादक वैदिकमार्गप्रवर्तक सर्वतंत्रस्वतंत्र आदिराजधानी
विद्यानगरमहाराजधानी कर्नाटकसिंहासनप्रतिष्ठापनाचार्य श्रीमद्राजा-
धिराजगुरुभूमंडलाचार्य ऋक्षगुंगपुरवराधीश्वर तुंगभद्रातीरवास श्रीम-
द्विद्याशंकरपादपद्माराधकश्रीनृसिंहभारतीगुरुकरकमलसंजातसकलविद्या-
विशारदपंडितपुंडरीकमंडलीमार्तंडश्रीसच्चिदानंदभारतीगुरुराजनिर्मा -

पिते विद्वद्बालकश्रीलक्ष्मणशास्त्रिविरचिते गुरुवंशव्याख्याने भावबोधिनी
समाख्याने पंचदशः सर्गः ॥ ॥

References.— 1 Aufrecht—1, 156^b. Aufrecht does not refer to this Ms.

2 Printed editions—The work is published in the Vanīvilāsa Series . ed by Brahmarsī Kṛṣṇasāstrīgal. Cantos I-VII.

गोपालविवेक
with टीका

Gopālaviveka
with tikā

No. 212

333.

1895-98.

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 18 (= 15 + 3) leaves, 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; hand-writing clear, legible and uniform; text bounded on all sides with decorative borders; fol. 3 missing; after fol. 4, the folios are again numbered as 1, 2, 3 etc; yellow pigment rarely used for corrections.

The fly-leaf contains the following endorsement :—

गोपालविवेकपत्र १५ सं ३१.

Age.—Appears to be old. Samvat 1531(?)

Author.—Not mentioned.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text— Govardhana.

„ „ com.— Anantapandita.

Begins.— folio 51^a

Text— आंतरमपि बहिरिव व्यञ्जयितुं रसमशेषतः सततं
असती सत्कविशक्तिः का च घटीति त्रयं वेद २७
आलोक एव विस्तृषी कचिदपि दिवसेन दक्षिणा भवति
छायेव तदपि तापं त्वमेव हरसि मानवति २८ etc.

Com.— कचिदन्यन्न विहितकेलिं कथं न मय्यनुरागं त्वं दर्शयसीति वादिनं
नायकं नायिका वक्ति आंतरमिति आंतरमपीत्यपिना बहिर्व्यञ्जनेति
काठिन्यमावेद्यते etc.

Ends.— folio. 82^b

Text— ॥ घटितपलाशकपाटं निशि २ छविनोपि शेरते पद्माः
उज्जागरेण कैरवकतिशक्त्या रक्षितुं लक्ष्मीः ७२
॥ घूर्णति विप्रलब्धाः स्नेहापायात्प्रदीपकालिकाश्च
प्रातः प्रस्थितपांथस्त्रीहृदयं स्फुटति कमलं च ७३

Com. — विनश्चरा भवति च प्रस्थितः न तु गतः यः पांथः तत् कांताहृदयकमलं-
च प्रातः स्फुटति द्वेधा भवति दुःखोद्वेकादितिभावः विकसति च यद्वा
जातोयं प्रातःकालः अतो इतोपसरणं सम्यगिति सखी नायकं वक्ति ७३

References.— See No. 213.

गोवर्द्धनसप्तशती

with

रसिकचंद्रिका

No. 225

Govardhanasaptasāti

with

Rasikacandrikā

79.

A. 1883-84.

Size.— १ $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 137 leaves ; 12-13 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper , old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; पृष्ठमात्राः used ; red pigment used for verses , folios numbered in both margins ; borders ruled in double black lines ; fol. 1 missing.

Age.— Samvat 1702 ; Śaka 1568.

Author of the text.— Govardhana.

„ „ com.-- Gokulacandra.

Begins.-- abruptly fol. 2^a

Text-- पाणिग्रहे पुलकित etc..... as in No. 213.

Com.-- विद्यानिधान श्रीबालकृष्णभट्ट etc...as in No. 226 below.

Ends.—folios 138^b

Text— कविसमरसिंह etc. up to गोवर्धनाचार्यः as in No. 213.

Com.— नैवव्याकृतिरुत्तमा etc...up to सतां मंगलं as in No. 226 below.

followed by इति श्रीमदात्रेयवंशावतंसश्रीबालकृष्णभट्टतनूजगोकुल-
चंद्रविरचिता रसिकचंद्रिकाभिधाना गोवर्द्धनसप्तशतीटीका समाप्ता
॥ श्रीः ॥ संवत् १७०२ वर्षे शाके १५६८

द्वितीयायां तिथौ शनिवासरे ॥ राजनगरस्थितेनजो

जिदाख्ये गोवर्धनसप्तशतीटीका लिखिता ॥

इयाटीकासहित १३८ पत्र संपूर्ण छि ॥ रसिव

मूलसहितरसिकचंद्रिका समाप्ता ॥ हरजीकेन

पठमचिह्नं पयं । बिये सिंहस्य विक्रमं जायति ये गलवरतुलयं । अही-

तुलं च पश्ये

References.-- See No. 226 below.

गोवर्द्धनसप्तशती
with
रसिकचंद्रिका

Govardhanasaptaśatī
with
Rasikacandrikā

No. 226

392.
1887-91.

Size.— 9 $\frac{1}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 96 leaves ; 15 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; वृष्टमात्रा used ; borders ruled in two double black lines ; red as well as yellow pigment used.

The last folio contains list of āryās included in different topics ; the total number of āryās thus given is 758.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Govardhana.

„ „ com.— Gokulacandra, son of Bālakṛṣṇa Bhatta.

Begins.—Text (fol. 2^a) पाणिग्रहे पुलकितं etc. as in No. 213.

॥ ६० ॥ श्रीपार्श्वनाथाय नमः

„ — Com. (fol. 1^a) कलयाम्यनेकदंतं विदंतमंतः स्फुटैकदंतमपि
विभुजं चतुर्भुजं यं जगति गायंति मोदकैकभुजं १

श्रीमत्पितृचरणानामिदं पद्यं

पीत्वा कर्णपुटेन यत्कलरवानाभीरवामध्रुवः
कांतोपांतनितांतविर्गमधिया प्रौढा नवोढायिताः
मुग्धानामपि सांप्रतं वितनुते हृतीव दौत्यं मुदा
श्रेयः संततिमातनोतु मुरली सेयं मुरारेर्मुहुः २

... ..

सकलशृंगाररसानुभावैकबोदितो गोवर्द्धनाचार्यस्येवामार्यासप्तशतीं कथ-
महं तैलंगत्वादेकवनितारसैकदेशवेदी व्याख्यास्थामीति चिंतयाप्यलं क्वचिन्नी-
लद्युतिदेवताप्रसादेन क्वचिद्गुरुरूपदेशेन क्वचित्पितृचरणकृपया क्वचिन्ना-
विधकाव्यावलोकनानुसारेण क्वचिल्लौकिकचातुर्येण क्वचित् शृंगाररसानु-
भवेनापि वक्तुं शक्यत एव श्रीमदाज्ञेयवंशावतंस श्रीमहादेवभट्टात्मजसमस्त

विद्यानिधानश्रीबालकृष्णभट्टज्येष्ठपुत्रेण कविकेसरीति प्राप्तपद्मीकेन झुंगारस-
सारज्ञगोवर्द्धनकृतेभ्यं कृता गोकुलचंद्रेण टीका रसिकचंद्रिका ? etc.

Ends.—folio. 95

Text— कविसमरसिंहनाद etc. up to गोवर्द्धनाचार्यः as in No. 213.

Com.— नैवव्याकृतिरुत्तमानबहुशः कोषोऽबालं कृया
रुद्रस्येवममार्थचंद्ररुचिरा भिख्याति विख्यातिनः
आर्येयं स्फुरिता नितांतसरसा प्राग्जन्मसंस्कारतो
व्याख्याता जगतां तनोतु नितमा(रा)मंतः सतां मंगलं ?
इति श्रीमदात्रेयवंशावतंसश्रीबालकृष्णभट्टतनूजगोकुलचंद्रविरचिता
रसिकचंद्रिकाभिधाना गोवर्द्धनसप्तशतीटीका समाप्ताः

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum, Part I, page
54^a, 82^b ; part III, page 12^b.

See I. O. cat. Pt. VII. No. 4019.

गोवर्द्धनसप्तशतीटीका
संक्षिप्तव्याख्या

Govardhanasaptaśatītikā
Saṅkṣiptavyākhyā

No. 227

70.
1907-15.

Size.—10 in. by 4½ in.

Extent.—98 leaves, 11-12 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.—Country paper; white in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform; borders ruled in triple black lines; folios after No. 34 are again numbered as 1, 2, 3 etc. upto 64 of which fol. 26 is missing; fol. 32 numbered as 31.

Age.—The Ms. is not very old.

Author.—Gangārāma Bhaṭṭa. Toro or Tāra.

The Ulwar Ms. No. 917 gives the name of the author as Tāra. Cf. also colophon on fol. 21^b of the present Ms.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः

श्रीमद्भजाननं नत्वा कार्यसिद्धिदुतं नृणां

गोवर्धनकृतार्याणां टीकां कुर्वे यथामति ?

विघ्नविघाताय कृतं मंगलं शिष्यशिक्षार्थमुपनिबध्नाति । पाणिग्रह इति
भस्मनालंकृतं भस्मनोद्धूषणत्वं मनोभवीयत्वेनः पाणिग्रहे अर्थात्कामिऽन्याः
जातरोमाञ्चं सात्विकभावोदयादिति भावः शिवसंबन्धिवपुर्जयतीत्यन्वयः etc.

fol. 21^b इति श्रीमत्ता(त्तो)रोपनाम गंगारामभट्टकृते गोवर्धनसप्तशती-
व्याख्याने एकाव्रज्या समाप्ता ।

Ends.-- folio. 65^a

एवं च सप्तशत्याः भगवदर्पणाकरणं समुचिते मे तस्येति भावः गोव-
र्द्धनाचार्यः सततं कविबाह्ण्याय स्थितामिति शेषः एतामार्यासप्तशती
अमलं स्वधं हरिचरणयोरंजलिं पुष्पांजलिमकृततदर्पणांकृतेतिभावः एतत्पक्षे
मया कृतेति वचनाभाव आचार्यस्य विनयवृत्ताभावे दयति अत्र भामासप्त-
भामेति वदंजलिः पुष्पांजलिः तात्पर्यान्यथानुपपत्त्या लक्षणेति चानद्वाहकं
चामलपदमिति सर्वमवदातम् ५४ इति श्रीमत्पद्माक्ष्यप्रमाणपारावारपारीण
तोरोपनाम गंगारामभट्टविरचिता गोवर्द्धनसप्तशतीसंक्षिप्तव्याख्या
समाप्ताः ॥ ॥

References.— Aufrecht, Cat. Catalogorum, 1, 54^a ; ii, 189.

गोविन्दलीलाभृत

Govindahlāmṛta

No. 228

394.
1887-91.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 171 leaves ; 13 lines to page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; daṇḍas in red ink ; vertical lines used above the letters for separating words ; red pigment occasionally used for marking words while yellow pigment frequently used for correc-

tions; fol. 140 missing, edges of some folios moth-eaten; fly-leaf contains a coloured circular design; almost complete.

Age.—Appears to be old.

Author.—Raghunātha Bhatta—A learned and pious Vaisnava who was a contemporary of Caitanya, flourished about the end of the 15th century (cf. R. Mitra, Notices, Vol. II, No. 571).

Subject.—A poem on the pastimes and amours of Kṛṣṇa.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगोविन्ददेवो जयति ॥

श्रीगोविन्दं ब्रजानन्दसंदोहामन्दमंदिरं ॥

बंदे वृंदावनानन्दं श्रीराधासंगनन्दितं ॥ १ ॥

योऽज्ञानमन्तं भुवनं कृपालुरुल्लासयन्नाप्पकरोत्प्रमत्तं ॥

स्वप्ने मसंपत्सु धयाद्भुतेहं श्रीकृष्णचैतन्यममं प्रपद्ये ॥ २ ॥

... ..

संसारामयहार्थ्यपि प्रणयजोन्मादांध्यमोहादिकृ-

च्छ्रवच्चर्वितनप्यनल्पसदं देहादिहृत्पुष्टिदं ॥

मत्प्रीतं श्रुतिवाङ्मनोभिरनिशं तृष्णाप्रदं चाद्भुतं

तज्जीयादमृतस्फुटहरमिदं गोविन्दलीलामृतं ॥ ५ ॥ etc.

fol. 10^a

श्रीचैतन्यपदारविदमधुपश्रीरूपसेवफले

दिष्टे श्रीरघुनाथदासकृतिना श्रीजीवसंगोद्भूते ॥

काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते

सर्गः कुंजनिशांतकेलिरचनं नामायमादिर्गतः ॥ १ ॥

Ends.—fol. 171^b

श्रीरूपदर्शितदिशा लिखिताष्टकाल्यं

श्रीराधिकेशकृतकेलिततिर्मयेयं

सेवास्य योऽय(न्य)वपुषा निशमन्ना चास्या

रागाध्वसाधकजनैर्मनसा विधेया ॥ ८४ ॥

पादारविदभृंगेण श्रीरूपरघुनाथयोः ॥

कृष्णदासेन गोविन्दलीलामृतमिदं चितं ॥ १४ ॥

यैरेतत्परिणीयते हृदि लसत्तृष्णातिरेकान्मुहु-

वह्ना(र्ब्रह्मा)यैरपि दुर्गमं ब्रजाविधोलीलामृतं राधया ॥

द्वंदारण्यविलालि(सि)नी कुलुदिनीद्वंदस्य बंधुव्रजे-
 कारूण्यादचिरेण वाञ्छिततमं तेषां तनोतु स्वयं ॥ ६ ॥
 श्रीचैतन्यपदारविंदमधुपश्रीरूपसेवा फले ॥
 दिष्टे श्रीरघुनाथदासकृतिना श्रीजीवसंगोद्रेते ॥
 काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविंदलीलामृते
 सर्गोय रजनीविलासवलितः पूणस्त्रयोविंशकः ॥ २७ ॥ २३ ॥
 श्रीगोविंदलीलामृतमिदं समाप्तितामगात् श्रीदयामानंदिराधाकृष्णः ॥

References.— (१) Mss.—A—Aufrecht's Catalogus Catalogorum :—
 i, 169^a ; ii, 34^a, 198^b, iii, 36.

B—Descriptive Catalogues :—1 Bikaner Des. Cat. No. 488;
 2 A. S. B. Cat. Vol. VII. Nos. 5195-6.

The following information about the author is recorded in the A. S. B. Cat. Vol. VII. p. 160 :— “ The author renounced the world under the influence of Caitanya. His father and his uncle were the joint proprietors of the Sātga Raj with the income of 20 lakhs. The Raj included the districts of 24 Parganas Hughly and Jessore.”

On page 38 of Ulwar Mss. Cat the authorship has been wrongly ascribed to Kṛṣṇadāsa, pupil of Śrīrūpa and Raghunātha. On fol. 66, however, which contains an extract from the same Ms., the author's name is given as रघुनाथभट्ट.

गोविन्दलीलामृत

Govindalīlāmṛta

No. 229

496.

1891-95.

Size.—10 $\frac{1}{2}$ in. by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.—105 leaves ; 18 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.—Country paper ; Bengālī characters ; hand-writing small and somewhat careless ; red and yellow pigment used ; fol. 1 missing ; some folios mended with paper-slips.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Raghunātha bhatta.

Begins.— fol. 2^a

राज्यन्ते अस्तवृन्देरितबहुविरवैर्बोधितौ कीरत्यारी-
पद्मे हृद्यैरहृद्यैरपि सुखशयनादुत्थितौ तौ सखीभिः ।
दृष्टौ हृष्टौ तदात्वोदितरतिललितौकक्षमतीगीःपसक्षौ
राधाकृष्णौ स तृष्णावपि निजनिजधाम्न्याततत्पौस्मरामि ॥ १० ॥

निशावसनं समवेक्ष्य वृन्दा-

विन्दं द्विजानां सासनस्थम् ।

नियोजयामास स राधिकस्य

प्रबोधनार्थं मधुसूदनस्य ॥ ११ ॥

आसन्नं यदर्थं प्रथमं द्विजेन्द्राः

सेवासमुत्कण्ठधियोऽपि मूकाः ।

वृन्दानिदेशं तमवाप्य हर्षात्

क्रीडानिकुञ्जं परितश्चुकूचुः ॥ १२ ॥

Ends.—fol. 106^b

यैरेतत्पारिपीयते—दिलसतृष्णातिरेकान्मुहुः
ब्रह्माद्यैरपिदुर्गमं ब्रजविधोर्लीलासृतं राधया ।
वृन्दा यस्य विलासिनीकुमुदिनी वृन्दस्यब-ब्रजे
कारुण्यादचिरेणवाञ्छिततमं तेषां तनोतु स्वयम् ॥
श्रीचैतन्यपदारविन्दमधुपश्रीरूपसेवाफले
दिष्टे श्रीरघुनाथ...कृतिना श्रीजीवपद्मोद्भूते ।
काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलासृते
सर्गोऽयं रजनीविलासबलितः पूर्णस्त्रयोविंशकः ॥

समाप्तोऽयं श्रीगोविन्दलीलासृतनामा ग्रन्थः ॥

References.— See No. 228.

गोविन्दलीलामृत

Govindalīlāmṛta

No. 230

350.
1884-87.Size.— 11 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{4}{5}$ in.

Extent.— 70 leaves, 9 lines to a page, 35-40 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance, hand-writing clear, legible and uniform; colophons and dandas in red ink, borders ruled in double black lines; occasional explanatory notes in margins; yellow pigment used for corrections, many folios missing; incomplete.

Age.— Appears to be old.

Author.—Raghunātha Bhaṭṭa.

Begins.— (abruptly) fol. 3^a

ज्ञा । सुदुतसुकुलजाला स्वाद्विस्पष्टकंठी
कलयति च रसाले काकली कोकिलाली ॥ १० ॥ etc.

fol. 11^a श्रीचैतन्यपदारविदमधुपश्रीरूपसेवाफले
दिष्टे श्रीरघुनाथदासकृतिना श्रीजीवसंगोद्भूते ।
काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गः कुञ्जनिशांतकेलिरचनं नामायमादिर्गतः ॥ १ ॥

Ends. - (abruptly) fol. 180^b

मंजीरांतर्गतविवरगान् कापि तालानुरोधा-
देकद्वित्रिक्रमवशतया वादयंतीकलायान् ।
सर्वान् क्वापि स्थगयति पदौ चालयंत्यत्यपूर्वं
नृत्यत्येषा गुणिभिरखिलैः साधुवादैः पुपूजे ॥ ३५ ॥
गीतं वाद्यं च नृत्यं विधिशिवविदितं यच्च बैकुण्ठलोके
यल्लक्ष्मीकांतलक्ष्मी चयनयरचितं स्वेन यद्यत् प्रणीतं ।
अन्यांग

References.— See No. 228.

घटकपर्पराव्य

Ghatakarparakāvya

No. 231

176 (iii).
A.1882-83.

Size.— 9 $\frac{1}{2}$ in. by 4 $\frac{3}{8}$ in.Extent.— fol. 2^b, 15 lines to a page ; 55 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; पृष्ठमात्रा used ; borders ruled in triple red lines ; red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections.

The Ms. contains the following works besides घटकपर्पराव्य—

1	वृंदावनकाव्य	fol. 1 ^a
2	मेघाभ्युदयकाव्य	fol. 1 ^b -2 ^a
3	चंद्रदूतकाव्य	fol. 3 ^a
4	शिवभद्रकविकाव्य	fol. 3 ^a -3 ^b
5	शिवभद्रकाव्य	fol. 3 ^b -4 ^b

Age.— The Ms. appears to be old.

Author .— Kālidāsa.

Begins.— folio. 2^b

निचितं सप्तपेत्त्य etc.....as in No. 233 below

Ends.— folio. 2^b

कुसुमिभिरूपशोभितांसितैर्धनमुक्तांबुलवप्रभासितैः ।

मधुनः समवेक्ष्य कालतां भ्रमरश्चूंबति यूथिकालता ॥ १७ ॥

इति घटकपर्पराव्यं ॥

References. —See No. 236.

घटखर्परकाव्य

Ghatakharparakāvya

No. 232

397.
1887-91.

Size.—9 $\frac{2}{5}$ in. by 3 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.—3 leaves ; 8 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.—Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear but not quite legible ; borders ruled in double black lines ; folios numbered in both margins.

Age.—Samvat 1871.

Author.—Kalidāsa.

Begins.—folio 1^b

श्रीकृष्णाय नमः

निश्चितं खलुपेत्य etc.....as in No. 233 below

Ends.—folio 3^a

भावाभुरक्तवनिता etc.....as in No. 233.

followed by इति श्रीघटखर्परलघुकाव्यं कालिदासकृतौ ऋतुवर्णनं
नाम प्रथमसर्गः संवत् १८७१ चइतवदी ४ बुधलीः तालाणमसरनसीधजी
॥ श्री. ॥

References.—See No. 236.

घटखर्परकाव्य

Ghatakharparakāvya

No. 233

346.
1892-95.

Size.—9 $\frac{1}{5}$ in. by 3 $\frac{1}{5}$ in.

Extent.—3 leaves ; 7 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.—Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible.

Age.—The Ms. appears to be old.

Author.—Ghatakharpara.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥
निचितं खसुपेत्यनीरदैः प्रियहीनाहृदयावनीरदैः ॥
सलिलैर्निहितं रजः क्षितौ रविचन्द्रावपि नोपलक्षितौ ॥ १ ॥
हंसानन्दमेधभयाद्भवन्ति निषान्मुखान्यव्यनच्चन्द्रवन्ति ॥
नवांबुमताः शिखिनो नदन्ति मेघागमेकुन्दसमानदन्ति ॥ १२ ॥ etc.

Ends.— folio. 3^b

भावाद्भुरक्तवनितासुरतैः शयेय-
मालभ्यच्चांबुतृषिकरकोषपेयं ।
जीयेयि येन कवीया यमकैः परेण
तस्मै वहेयमुदकं घटस्वर्परेण ॥ २१ ॥
इति श्रीघटस्वर्परविरचितं काव्यं समाप्तं ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

References.— See No. 236.

घटस्वर्परकाव्य

Ghatakharparakāvya

No. 234

631.
1883-84.

Size.— 6¼ in. by 3½ in.

Extent.— 6 leaves ; 7 lines to a page , 17 letters to a line.

Description. —Country paper ; old and musty ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible ; folios numbered in both margins.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Kālidāsa.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः
निचितं खसुपेत्य etc.....as in No 233.

Ends.—folio 5^b (6^a)

आलभ्यच्चांबुतृषितः करकोशपेयं
भावाद्भुरक्तवनितासुरते शयेयं ॥

जीयेययेन कविना यमकै परेण
 तस्मै बहेयमुदकं घटस्वर्परेण ॥ २१ ॥
 कालिदासकृत घटस्वर्पराख्यकाव्यं संपूर्ण ॥ छ ॥ चीतामनभट कासीकर
 न तज्जलं यन्न सुचारुपंकजं
 न(त)द्वनं यद्वीरहीतिषट्पदं ॥
 न षट्पदोसौ कलयंजीतोरवो
 न गुंजितं यन्न जहार तन्मनः ॥ १ ॥

References.— See No. 236.

घटकर्परकाव्य

Ghaṭakarparakāvya

No. 235

466 (i).
 1095-1902.

Size.—10¼ in. by 4¼ in.

Extent.— 1 to 2^b leaves ; 9-10 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; very old and discoloured ; hand-writing bold, clear and legible, borders ruled in two double black lines ; folios extremely damaged and much of the portion is lost ; marginal notes are to be seen on folios 1-3 ; red pigment used for marking verse-numbers and yellow pigment for corrections.

The Ms. contains three works viz :—

- (1) घटकर्परकाव्य foll. 1-2^b
- (2) मेघाभ्युदयकाव्य foll. 2^b-5^a
- (3) वृंदावनकाव्य foll. 5^b-8^b (incomplete).

Age.—Appears to be very old.

Author.—Not mentioned.

Begins.—fol. 1^a

५ ॥ निश्चितं खलुपेत्य etc. as in No. 233.

Ends.—fol. 2^b

भावाहुरक्तवनिता हुरतैसपेयमललम् चाङ्गुत्रिषितकरकोशपेयं

जीयेय जेन कविना यमकैः परेण तस्मै बहेयमुदकं घटकर्परेण ॥ २ ॥

इति श्रीघटकर्परमहाकाव्यं समाप्तं ॥ छ ॥

References.—See No. 236.

घटखर्परकाव्य

with
टीका

Ghatakharparakāvya

with
Commentary

No. 236

121 (3).
1866-68.

Size.— 12½ in. by 7½ in.

Extent.— 8 leaves, 8-12 lines to a page, 36 letters to a line.

Description.— Modern country paper with water marks; bluish in colour, Modern Devanāgarī characters; hand-writing very bold and beautiful;

For other particulars see No. 44. The Mad Cat. Vol. XX. No. 11839 mentions the author of the text to be Ghatakharpara while the I. O. Library Ms. (Cat. Part VII No. 3792) attributes the work to Kālidāsa.

The Ms. contains a chronogram निधिगजांगसुगांकमि ते शके 1. e. Śaka 1684. The present Ms. therefore seems to be a copy of some Ms. written in Śaka 1684.

Age.— A modern copy.

Author of the text— Ghatakharpara.

,, ,, com.— Tārācandra Cf. Mad. Cat. Vol. XX No. 11842.

Begins.—folio 1^b

Text ॥ निचितं खमुपेत्य नीरदैः प्रियहीनाहृदयावनीरदैः ॥

॥ सलिलैर्निहितं रजः क्षितौ रविचन्द्रावपिनोपलक्षितौ ॥ ९ ॥ etc.

Com. श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितप्रमदया इदं उच्यते ॥ इति षष्ठम श्लोके अन्वयः ॥ निचितमिति ॥ प्रोषितप्रमदया विदेशगतभनू(तुं)कया सख्या अग्रतः ॥ इदं निचितं ॥ इत्यादि वक्षता चोच्यते ॥ हे सखि ॥ कुंदसमान दंति कुंदपुष्प-वत् समाना दंताः यस्याः सा तथोक्ता तस्याः संबोधनं ॥ खं आकाशं ॥ नभोत-रिक्षं गगनमनंतं सुरवर्त्मखं इत्यमरः ॥ etc.....

Ends. —folio 8^a

Text ॥ एतन्निशम्य विरहानलपीडितायास्तस्या वचः खलु दयालुरपाडितायाः ।

॥ साधूभिरेव मुदितं जलदैरमोघैः प्रत्याययौ सदनमेव दिनैरमोघैः ॥ २१ ॥

(क्षेपकः)

भावानुरक्तवनितासुरतैः शयेयमालभ्य चांबुतुषितः परिकोशमेयं ॥

जीयेय येन कविना यमकैः परेण तस्मै बहेयमुदकं घटस्पर्परेण ॥ २२ ॥

Com कविः प्रतिज्ञामाह ॥ भावेति ॥ भावानुरक्तमिति येन यरेण कविनायमकै जीयेत ॥ तस्मै कवये घटस्पर्परेण मुदकं बहेयं ॥ तस्य किंकरो भवामीत्यर्थः ॥ तत्सर्वं जीयेयत्तदा मयैवाह जीयेय इति प्रतिज्ञादृढीकरणार्थं शपथं प्राह कालिदासः ॥ भावानुरक्तवनितासुरतैः भावेन स्वभावेन अनुरक्ता रागयुक्ता सा चासौ वनिता तस्याः सुरतानि तैः ॥ शपथकरोमीत्यर्थः ॥ यदि प्रतिज्ञा-पालयशिचेत् तुषितः पिपासितः करकोशपेयं करसंपुटेयं अ(अं)बु जलं च आलभ्य प्राप्य शपथं करोमीत्यर्थः ॥ ॥

इति श्रीम. म. विरचितायां घ. ऋतुवर्णनं समाप्तं ॥ सटीकं समाप्तं ॥

निधिगजांगमुगांकमिते शके शरदि सर्वजितीमदलेखकैः ॥

तपसि कृष्णदले स्मरजिति शशिक्षतेऽदृढतविलंबितं वृत्तं ॥ नगणः

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum Part I, page 174^a Part II, page 35^b Part III, page 37^b.

2 Winternitz— History of Indian Literature Vol. III pages 42 fn. 111, 147.

3 A. B. Keith— History of Sanskrit Literature pages 87, 197n, 200.

This work is described in the I. O. Cat. part VII No. 3795 wherein the text is attributed to Kalidāsa.

4 Descriptive Catalogue of Mss., Madras Vol. XX page 7921.

घटस्पर्परेकाव्य

with

टीका

No. 237

Ghaṭakharparakāvya

with

Commentary

633.

1883-84.

Size.— 10 $\frac{2}{3}$ in. by 5 in.

Extent.— 9 leaves ; 7 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; text in the middle and the comm. above and below it ; borders ruled in triple red lines , folio numbers 3 and 9 repeated.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Tārācandra. Cf. No. 236.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ।

Text— निश्चितं खलुपेत्य etc. as in No. 233.

Com. श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितप्रमदया इदमुच्यते etc. as in No. 236

Ends.— fol. 9^b

Text भावानुरक्तवनिता etc. as in No. 233.

Com. येन परेण कविना etc. up to शपथं करोमीत्यर्थः ॥ २२ ॥
as in No. 236

followed by इति श्रीऋतुवर्णनं समाप्तं इति श्रीघटस्वर्परं महाकाव्ये
कालिदासकृतौ ऋतुवर्णनं समाप्तं ॥ २२ ॥

References.— See No. 236.

घटस्वर्परकाव्य
with
टीका

Ghaṭakharparakāvya
with
Commentary

No. 238

498.
1891-95.

Size.— 8 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 12 leaves ; 8-9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and thick ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible but not uniform ;

Age.— Śaṁvat 1845.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Tārācandra.

Begins.— folio 1^b

Text— निश्चितं खलुपेत्य etc. as in No. 233.

Com. श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितप्रमदयेदमुच्यते etc. as in No. 236

Ends.— folio 12^a

Text भावानुरक्तवनिता etc. as in No. 233

Com. येन परेण कविना etc. up to श यं पथं ॥ २ ॥
etc. as in No. 236

followed by इति श्रीघटखर्परकाव्यं सटीकं समाप्तं ॥ संवत् १८४५
लीप्यतं रूगनाथ शुभमस्तु ॥

on folio 1^a we have—

॥ श्रीनन्दस्येदं पुरतः ॥
ज्ञातिगुजर गौड स्वपठनार्थं

References.— See No. 236.

घटखर्परकाव्य

with
टीका

No. 239

Size.— 8½ in. by 3½ in.

Extent.— 6 leaves ; 10-11 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description. — Country paper , old and brittle , Devanāgarī characters ; hand-writing small but clear and legible ; text in the middle and the comm. above and below it ; red pigment used for verse-numbers ; fol. 6 blank.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Tārācandra.

Begins.— folio 1^a

Text निश्चितं खलुपेत्य etc. as in No. 233.

Com. श्रीगणेशाय नमः । प्रोषितप्रमदयेदमुच्यते etc. as in No. 236.

Ghaṭakharparakāvya

with
Commentary

60.

A. 1882-83.

Ends.— folio 5^b

Text भावानुरक्तवनिता etc. as in No. 233

Com. येन परेण कविना etc. up to शपथं as in No. 236

followed by इति कालिदासविरचितं घटखर्परकाव्यं समाप्तं ॥

References.— See No. 236.

घटखर्परकाव्य

with

टीका

No. 240

Ghatakharparakāvya

with

Commentary

632.

1883-84.

Size.— 10 in. by 4 $\frac{4}{5}$ in.

Extent.— 6 leaves ; 13-14 lines to a page ; 32 letters to a line

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; borders ruled in triple red lines ; text in the middle with the comm. above and below it.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kalidāsa.

,, ,, ,, comm.— Tārācandra cf. I. O. Cat. pt. VIII, No. 3795.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः

Text— निश्चितं खड्डपेत्य etc. as in No. 233

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितप्रमदयेन(ने)दृष्टव्यते etc. as in No. 236.

Ends.—folio 6^{ab}

Text— भावानुरक्तवनिता etc. as in No. 233

Com.— भावानुरक्तवनिता सुरतैः शपेयं भावेन स्वभावेन चित्रेण परमार्थेन अनुरक्ता रागयुक्ता सा चासौ वनिता तस्याः सुरतैः तानि प्राक्कृष्या-

मित्यर्थः ॥ यदि प्रातिज्ञानं पालयति तृषितः विपासितः करकोशयेयं
हस्तपुटपातव्यमंजुजलं चालभ्य प्राप्य शपेयं शपथं तृषितं ससृत्य ।
उदकं गृहीत्वा शपथं करोति ॥ २२ ॥ इति श्रीघटखर्परकाव्यं समाप्तं
अगमत् ॥ श्रीजगदंब प्रसन्न ॥ शुभं भवतु ॥

References.— See No. 236

घटखर्परकाव्य
with
टीका

Ghatakharparakāvya
with
Commentary

No. 241

27.
1869-70.

Size.— 8½ in. by 5 in.

Extent.— 10 leaves ; 10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing very beautiful, clear and legible ; borders ruled in double red lines.

The work occupies 9 folios and on the 10th fol. there are some stray verses.

Age.— Śaka 1737.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Tārācandra.

Begins.—folio 1^b

Text— निचितं खड्गपेत्य etc. as in No. 233

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितं प्रमदयेद्विदुष्यत etc.

as in No. 236

Ends.— folio 3^a

Text— आवाहुरक्तवनिता etc.....as in No. 233

followed by इति कालिदासविरचिते घटखर्परिकाव्याख्यानं
संपूर्णम् ॥

Com.— येन वरेण कविना etc.....up to अंजु जलं (आल)भ्य प्राप्य शपेयं
पथिकं ॥ २२ ॥ as in No. 236.

followed by

ताराचंद्राभिधानेन बालव्युत्पत्तिहेतवे ॥

घटकर्परटीकेयं संशोध्य प्रकटीकृता ॥ १ ॥

इति घटकर्परटीकायां संपूर्णम्

After this the following folio contains some verses and then we have--

शके १७३७ युवानामसंवत्सरे मिति फाल्गुन शुद्ध पं. ५ सौम्यवासरे
तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तं ॥ सग्रे इत्युपनामक दामोदरभट्टात्मज जगन्नाथ-
भट्टस्य सुदृ विश्वनाथभट्टेन लिखितं ॥ स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥

अदृष्टदोषान्मतिविभ्रमाद्वा यत्किञ्चिदूनं लिखितं मयात्र ॥

तत्सर्वमात्रैः परिशोधनीयः कोपं न कुर्युः खलु लेखकस्य ॥ १ ॥

References.— See No. 236.

घटकर्परकान्य

with
टीका

No. 242

Ghatakharparakāvya

with
Commentary

442.
1899-1915.

Size.— 9 $\frac{3}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 8 leaves ; 6-7 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear but not so legible and uniform ; borders ruled in two double red lines ; yellow pigment used for corrections.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kalidāsa.

„ „ „ comm.— Tārācandra.

Begins.— folio 2^b.

Text.— निश्चितं खलुपेत्य etc.....as in No. 233.

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितप्रमदयेति etc. as in No. 236.

Ends.— folio 8^b.

Text— भावानुरक्तवनिता etc.....as in No. 233

followed by इति श्रीकालिदासविरचितं घटखर्परकाव्यं काव्यं समाप्तिमगमत् ॥

Com.— कविः प्रतिज्ञां करोति येन परेण कविना अहं यमकैः अनुप्रासैः येयजीतः किञ्चत्वा तृषितः सन् करकोशपेयं हस्तपुटपातव्यमीत्यर्थः अन्यथा क्रीडादौ नर्मयुक्तं वचनं नास्तीर्यः घटखर्परं आसाद्य करणेति सर्वं अतिदुःखकरं भवतीति भावः तस्मै घटखर्परेण यद्युदकं न बहेयं अतः शपथं करोमि भावेन रसेन अनुरक्ता या विलासिनी तस्याः सुरतानि तैः शपेयं शपथं करोमि ॥ इति टीकासमाप्तिः ॥ गोपालाय

References.— See No. 236.

घटखर्परकाव्य
with
टीका

Ghatakharparakāvya
with
Commentary

No. 243

399.
1887-91.

Size.— 8 $\frac{1}{2}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 11 leaves ; 7-8 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; text in the middle with the comm. above and below it.

Age.— The Ms. is not very old.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Tārācandra.

Begins.—folio 1^b

Text— निश्चितं खड्गपेत्य etc....as is No. 233.

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रोषितप्रमदयेद्विदुष्यते etc.....

as in No. 236.

Ends.— folio. 11^b

Text— भावासुरक्तवनिता etc.as in No. 233.

Com.— भावासुरक्तवनितासुरतैः etc....up to शपथं कुर्याः ॥ २२ ॥
as in No. 236.

followed by इति श्रीघटखर्परकाव्यसंपूर्णं ॥ शुभं भवतु ॥

References.— See No. 236.

घटखर्परकाव्य

with

सुबोधिका

No. 244

Ghatakharparakāvya

with

Subodhikā

398.

1887-91.

Size.— 11½ in. by 5½ in.

Extent.— 10 leaves ; 9-10 lines to a page ; 40-45 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; text in the middle with the comm. above and below it.

Age.— Sāmvat 1879 ; Śaka 1744.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Ramāpatimiśra.

Begins.— folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः

श्रीराधिकाप्राणनाथमनाथजनवल्लभश्च

बालं बालं कृतं कांच्यां नौमि नौमिति वल्लभम् । १

सुधियः सुधियः कुधियः कुधियः सुमदः सुमदो विमदा विमदाः

सदयाः सदयाः सदयाः सदया न हितेषु कवेः सुमतिर्विमतिः २

यद्यपि न भवति पीडा व्रीडा नीचस्य नर्त्तने विपणौ

तदपि च साधौ बाधौ दुष्टिः किं नैति संतोषः ३

अस्मिन् श्रीघटखर्परराख्यकविता वधेहि येनोद्यमं
कर्तारः किल कुर्मुरेव बहुशश्चक्रुश्च कुर्वन्ति वा
ते के के कथमन्यथैव सुधिया कव्याकर्तुमंजश्रिरा-
त्संयन्ता अपि नेशिरे कथमिदंस्वांतस्य मे सद्गतिः ४
रमापत्नी रमापतिं प्रणम्य चाष्टधा धिया
तनोनि वृत्तिमाद्रात्सुबोधिकां परार्थतः ५

इह काश्चिद्विलासी स्वाविलासिनीवदनकमलकोशे रदनावलीमवलोक्य तामेव
प्रोत्साहयन्नाह तत्रायमन्वयः

Text— निश्चितं खसुपेत्य etc.... as in No. 233

Com.— हे कुंदसमानदंति कुंद इति द्वितीयश्लोकेनान्वयः etc....

Ends.— folio 10

Text— भावानुरक्तवनिता etc.....as in No. 233

Com.— येन कविना परेण यमकैः जीवेय अहं तस्मै कवये घटखर्पररेण उदकं
जलं बहेयं चरणप्रक्षालनाद्यर्थं नयामि च पुनः भावानुरक्तवनिता
सुरतैः भावोस्त्यभिप्रायः तेनानुरक्ता आसक्ता या वनिता तस्या सुरतैः
संभोगैः शयेयं शपथं कुर्या तथाभूतां न गच्छेयमित्यर्थः किं कृत्वा अंबु
पानीयं तृषितः सत् आल(भ्य)गृहीत्वा कथंभूतं जलं करकोपेशय
अंजलिं पातुं योग्य अयमभिसं ॥ धियदि केनचित्कविनाहं इदृशैर्यमकैः
जीयेयं तथा कामिता मयि वनिताभिगच्छेयं तदजनितदोषभाकभवेय-
मित्यर्थः

ऋतुस्नातां तु यो भार्यो निश्चयं नाधिगच्छति

घोरायां भ्रूणहत्यायां पच्यते नात्र संशय इति स्मृते २२

आज्ञेयगोत्रो भवदीड्य धर्मो वृद्ध ने श्रीरघुनाथशर्मा

तस्यात्मजस्थान इति प्रसिद्धो मिश्रोविमिश्रोणसंचयेन १

ततो मल्लक्ष्मणनामधेय संसेवितश्रीहरिनामधेयः

मनोरमायाः पतिरित्युपाख्यां जगाम यस्तेन कृता सुटीका २

विचार्यतां बुधैरियं हृदार्थं तत्परेण वै

विधास्यति प्रकृष्टतां सभासु सत्कवेरपि ३

इति श्रीस्वर्धपांडित्यचंचुरसर्वविद्यावियं भोजप्रकाशनमार्सेडश्रीरमापतिमिश्र
विरचितायां घटखर्परटीकायां द्वाविंशश्लोकव्याख्यानं समाप्तमिती
मार्गशिर्षे कृष्ण ३ रवौ संवत् १८७९ शाके १७४४ ॥ ॥

References.— Aufrecht mentions only this Ms. in his Catalogus
Catalogorum iii, 37^b.

घटकर्परकाव्य

with
टीका

Ghatakharparakāvya

with
Commentary

No. 245

352.

1884-87.

Size.— $10\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in. }
 $11\frac{3}{4}$ in. by $5\frac{1}{8}$ in. }

Extent.— 10 leaves ; 7-10 lines to a page ; 45 letters ; to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; text in the middle with the comm. above below it ; borders ruled in triple red lines ; red pigment used for verse-numbers ; folios of different sizes ; folios after 3 are wrongly numbered.

Age.— The Ms. does not appear to be very old.

Author of text.— Kālidāsa.

,, ,, com.—Anonymous.

Begins.— folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः

Text— निश्चितं खलुपेत्य etc.....as in No. 233

Com.— श्रीरामजी श्रीगणेशाय नमः. यस्याः पति etc....as in No. 246 below.

Ends.—folio. 11^a

Text- - आलम्ब्य चाम्बु etc....as in No. 233

Com.— योहि यत्प्रियो भवति etc....up to अलं विस्तरेण ॥ २२ ॥

as in No. 246 below

followed by इति घटकर्परं समाप्तः : मिती सादबदी । ७ । संवत्
१९०४ ॥

References.— See No. 236

घटखर्परकाव्य
with टीका

Ghatakharparakāvya
with comm.

No. 246

695.
1886-92.

Size.— 12½ in. by 4½ in.

Extent.— 7 leaves ; 11 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible but not uniform , text in the middle with the comm. above and below it.

Age.— Samvat 1896 ; Śaka 1761.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ com.—Not mentioned.

Begins.—folio 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text— निश्चितं खट्वपेत्य etc.....as in No. 233

Com.— श्रीरामजी श्रीगणेशायनमः ॥ यस्याः पतिर्देशान्तरं गतस्तां नायिकां पञ्चभिश्चलोकैरभिघत्ते ॥ निश्चितेत्यादि ॥ हे कुन्दसमानदन्ति ॥ नीरदैः । उपेत्य खं निश्चितं ॥ कुन्दानां पुष्पाणि कुन्दानि तैः समाना दन्ताः ॥ ताम्बुलाभावाद्द्विरहिण्याः ॥ आगत्य गगनं व्याप्तं ॥ सरसैर्मैत्रैः ॥ स्वामिवतवनाय ॥ कः सरसस्त्वामाश्वासयिष्यतीति भावः । etc.

Ends.— folio 7^b

Text— आलम्ब्य चाम्बु etc.....as in No. 233

Com.— योहि यत्प्रियो भवति स तच्छपथं करोतीति स्वस्यातिरसिकत्वेन तत्प्रियत्वात्तच्छपथे इत्यादा न च तवयमकाख्यकाव्ये ज्ञानमेवेति न्यूनता वाच्या कविनेव्युक्तत्वस्यः कविस्तेन तु यमकादौ जेतव्योस्मि शास्त्रे तु शास्त्रज्ञैरित्यलं विस्तरेण ॥ २२ ॥ इति घटकर्पूरं समाप्तः ॥ भादवा बुदि ६ गुरुवासरान्वितायां लिखितं सुधरानाथ सारसुत ब्राह्मण आत्मपठनार्थं ॥ संवत् १८९६ ॥ शाके १७६१ ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ।

References.— Aufrecht, ii, p. 35^b.

घटखर्परकाव्य
with टीका

Ghaṭakharparakāvya
with comm.

No. 247

157.
1992-1907.

Size.—11½ in. by 5½ in.

Extent.—6 leaves ; 10 lines to a page ; 28 letters to a line (text)
12-13 „ „ „ ; 36 „ „ „ (com.)

Description.—Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible ; red pigment used ; text and the commentary written separately ; yellow pigment mixed with black used for corrections ; fol. 6 blank.

Age.—The Ms. appears to be old.

Author of the text—Kālidāsa.

„ „ com.—Anonymous.

Begins.—folio. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

Text— निश्चितं खलुपेत्य etc.....as in No. 233.

Text ends on folio 2^b भावानुरक्तवनिता etc.....as in No. 233.

followed by इति श्रीकालिदासकृत घटखर्परकाव्यं समाप्तं श्रावमासे
शुभपक्षे नागपंचम्यां प्रातःकाले समाप्तंमलं ॥ राम

After this follows one additional Verse.

परभूतामदनक्षतचेतसः प्रियसखीलघुवागिव योषितां ॥

प्रियतमानकरोत्कलहांतरे मृदुरवाद्गुरवापसमागमात् ॥ १ ॥ ३२ ॥

नवासर्गं पातिलस्तोकभृत् ॥

Com. begins on folio 3^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीअद्यैतगुरवे नमः ॥ निश्चितमिति etc.
as in No. 248

Ends.—folio 5^b

Com.— भावेन अनुरक्ताः भावानुरक्ता चासौ वनिता च भावानुरक्तवनितायाः
क्षुरतानितै शपेयं प्रतिज्ञां करोमि प्रतिज्ञाकारिण ॥ दूषितः सन्न कर्कशं-

करकायाः अलुकरका गारा अलु उदकं अलभ्य पित्वा पान करून शपेयं
तिरस्करोमि तिरस्कारकरिण जर जिंकल जर तर यतादृशः प्रकारः
करिष्यामी नाजिकिल जर इत्यस्य प्रयोजनं नास्ति अन्वयव्यतिरेकेन
दृढिभूतं ॥ २१ ॥

राम इति घटखरपरकाव्य श्राव(ण)मासे नागपंचम्यां भृगुवासरे समाप्ति
भूतं रावण.....

References.— See No. 236.

घटखरपरकाव्य
with टीका

Ghatakharparakāvya
with comm.

No. 248

441.
1895-1902.

Size.— 11½ in. by 5¾ in.

Extent.— 6 leaves ; 11-12 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters, hand-writing clear and legible but not uniform ; red pigment used for verse-numbers ; slightly moth-eaten ; text in the middle with the commentary above and below it.

Age.—Samvat 1753.

Author of the text— Kālidāsa.

„ „ com.— Anonymous.

Begins.—folios 1^b

Text— निचितं खलुपेत्य etc.....as in No. 233

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीअथैतगुरवे नमः ॥ निचितमिति ॥ गृंगारो-
धि(द्धि)विधः संभोगो विप्रलंभश्च विप्रलंभो विरहाख्यः तमेव वर्णयन्
घटखरपरनामा कविर्यमकालंकारेणाह ॥ etc....

Ends.— folio. 6^a

Text— ॥ भावालुरक्तवनिता etc....as in No. 233.

followed by इति श्रीकालिदासकृत घटखर्परकाव्यं समाप्तं ॥

श्रीअद्वैतचरणार्पणं ॥

Com.— भावानुरक्तवनिता सुरतैः भावे स्वभावे अनुरक्ता चासौ वनिता च
तस्याः सुरतानि तैः शपेत्तानि नान्युयामित्यर्थः ॥ इति प्रातिज्ञा यं दिन
पालयामि तदा नृषितः पिपासितः करकाशपेयं(य)मंजुजलमालभ्य
शपे ॥ २१ ॥

इति समाप्तोयं टिका ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ॥

वदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न लिप्यते ॥

इदं पुस्तकं लिखितं ॥ नरहरि राघवेण च ॥ परोपकाराय पुण्याय ॥

अध्ययनेच्छुखलोक्यतां ॥ शके १७५३ खरनाम संवत्सरे श्रावण शुद्ध

प्रातिपदिने समाप्तं ॥ श्री ॥ राम जयराम ॥ जयजयमंगलकारकराम

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शिवशिवशिव ॥

References.— See No. 236 for text only.

घटखर्परकाव्यटीका

called

घटखर्परयोजिनी

Ghatakharparakāvyatīkā

called

Ghatakharparayojinī

No. 249

46.

1871-72.

Size.— 8 $\frac{4}{8}$ in. by 3 $\frac{4}{8}$ in.

Extent.— 19 leaves ; 10 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; slightly moth-eaten ; foll. 12^b and 19^b blank.

Age.— Śaka 1657 ; Samvat 1792.

Author.— Bhaṭṭakamalākara.

Begins.— folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सामायापि दवीयसी सुविमले शुद्धात्मदर्शोपमे—

यत्रेवप्रतिबिंबिताग्निकणवद्देवान्यतोऽजीजनत् ॥

साक्षात्कारतयैव यस्य हि जगत् स्वप्नोपमं जायते

तद्वैनायकसंज्ञिकं हृदिगतं तेजः परं चिंतये ॥ १ ॥

नत्वा शिवं शिवायुक्तं घटस्वर्परयोजिनीं ॥

टीकां बालप्रबोधार्थं कुर्वेहं कमलाकरः ॥ २ ॥

इह तावत्काव्यालापांश्च वर्जयेदित्यादेः काव्यं यशसेऽर्थकृत इत्यादि
प्रयोजनैरपवादमवधार्य मेघदूत इव विप्रलंभगुंगारवर्णनमल्पपदैश्चिकीर्षुकविः
श्रीकालिदासो विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुत्युपदिष्टाभीष्टोपायतकं गुंगार-
साधनीभूतो दीपनायन्यतम नीरदाकाशप्राप्तिरूपत्वसुमंगलमाचरन् प्रोषित-
पतिका नायिकायाः प्रवासिनायकं प्रतिमेघस्य दौत्यसंदेशाय मेघाविर्भाव-
वर्णनमारभते ॥ ॥ निश्चितमिति ॥ etc.....

Ends.—folio. 19^a

अंबु आलंब्य उदकं वहामित्यन्वये काव्यं खंडितं स्यात् ॥ लक्षणं तु ॥
वाक्यांतरं प्रवेशेन विच्छिन्नं खंडितं मतमिति वाग्भट्टालंकारः ॥ पौनरुक्त्यं च ॥
वसंततिलकादृतं लक्षणं तु प्रागुक्तं ॥ २१ ॥ घटस्वर्परैष्यानीय वहनात्
घटस्वर्परं

इति नाम्ना श्रुतं तस्मात् योजनं तस्य दुर्घटं ॥ १ ॥

तातो यस्य चतुर्भुजः सततखटकमैककार्योभव-

न्माता यस्य पतिव्रता समभवन्मल्लहारसंज्ञा- शुभा

तेन श्रीकमलाकरेण विदुषा टीकाकृता प्रीतिदा-

सत्तुशिष्यैः शुक्रदेवकप्रभृतिभिः संप्राश्र्यते नाप्यसौ ॥ २ ॥

इति श्रीचतुर्भुजसुत भट्ट श्रीकमलाकरविरचिता कविश्रीकालि-
दासकृतस्य घटस्वर्परकाव्यस्य घटस्वर्परयोजिनीटीका समाप्ता ॥
शिवमस्तु सर्वजगतः ॥ छ ॥

शके १६५७ संवत् १७९२ राक्षससंवत्सरे भाद्रकृष्णषष्ठ्यां दशपुत्रोपनाम्ना
गोविंदेन लिखितमिति स्वार्थं परोपकारार्थं ॥ यादृशमिति न्यायात् ॥
शोधनीयं द्विजोत्तमैः ॥ छ ॥

References.—See I. O. Cat. Pt. VII. No. 3796.

घटखर्परकाव्यटीका

Ghatakharparakāvyaṭikā

No. 250

497.
1891-95.

Size.— 9¼ in. by 3½ in.

Extent.— 7 leaves : 8 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear but not so legible ; incorrect in many places.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.—folio. 1^b

श्रीगणेशाय नम ॥ निचिमपि कृपया पदं ॥ निचित छन्नमित्यर्थः ॥
किं तत्कर्म तापनं खमाकाशकैः ॥ कर्तृभूतैः ॥ नीरदै नीरं जलं ददंतीति नी(र)
दास्तैः मेघैः एवं कर्मकर्तृपदानि यो जनाय ता ॥ etc....

Ends.—folio. 7^a

तदुक्तं पानीय केन कृत्वा घटखर्परेण घटस्य खर्परं कपालं तेन घट-
खर्परेण यदि नियेयः कर्मतातापक्षोहं येन क०...कविना किं विशिष्टे न परेण
केकृत्वा यस्तु(म)कैः ॥ इति श्रीघटखर्परटीका समाप्ता ॥
॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीरामजी ॥

References— Aufrecht Cat. Catalogorum — iii, 37^b

चक्रपाणिकाव्य

Cakrapāṇikāvya

No. 251

28.
1873-74.

Size.— 11¼ in by 5¾ in.

Extent.— 46 leaves ; 15 lines to a page , 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines and edges in single ; yellow pigment used for corrections ; incorrect ; complete.

Age.— Samvat 1931.

Author.—Lakṣmīdhara Bhatta.

Begins.— fol. 1^b

॥ ६० ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ पुनातु पादांतपतङ्गिर्ब्रवी सीमंतरत्नप्रति विस्वितो वः
 त...सकारुढसुरारिभार निरस्तिहेतोरेव चक्रपाणिः ॥
 ग्रामोस्ति शांडिल्यकुलोद्गतानां गौडेषु भट्टांकितकोशलाख्यः
 गंगेव नैवोज्झति यत्प्रसूतिरेकान्ततः केशवपादसेवां २
 etc.

Ends.—fol. 40^b

पुष्पश्री समलंकृतं मधुमितप्राप्यानिरुद्धं ततः
 सार्द्धं दानवकन्यया त्रिभुवनभ्रांतप्रतापोदयः
 विभ्राणः स्मरविभ्रमं स भगवान्तः प्राविश्याखिला
 छुन्मत्तामिव तां चकार परितः पौरोत्सवैर्द्वारिकां ६३ ॥ छ ॥
 इति भट्टलक्ष्मीधरकृतौ चक्रपाणिविजये महाकाव्ये बाणदोः
 खंडनं नाम विंशतितमः सर्गः समाप्तः १८ ॥
 मंगलं महाश्रीः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥
 संवत् १९३१ वर्षे मासोत्तममासे पुरुषोत्तममासे कृष्णपक्षे तिथौ
 द्वादश्यां १२ कविवारे ॥ ॥ लिखितमिदं व्यासगोपीदासात्मजेन
 मलाख्येन(ना)म्ना चक्रपाणिकाव्यं ॥ श्रीजयशीलनगरे ॥

चण्डीकुचपञ्चाशती

Caṇḍīkucapañcāśatī

No. 252

126.

1875-76.

Size.— 8 in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 16 leaves ; 7 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; blue in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; complete. In other places the work is called चण्डीपञ्चाशिका, which appears to be the correct title.

Age.— A modern copy.

Author.— Lakṣmanācārya, called Rasāṅkārādhipati, son of Ve
mādhava, who was called Sāmaga (Cf. Ulwar Cat. p. 8
No. 2127).

Subject.— Fifty stanzas on the breasts of Candī.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
श्रियं नौमि देवीं परां पारिजातां
पदांभोजरेणूपसेवा पराणां
यदाद्याक्षरस्याभिधेयेन श्रुती
प्रलीढोपि मृत्युप्रज्जितागरेण ? etc.

Ends.—fol. 16^b

वाक्कायचित्तकरणप्रकृतिस्वभाव
बुद्ध्यात्मभिः सदसतोरपि संगमेन
यद्यत्कृतं यदपि भाव्यमशेषमात-
र्यद्यत्करोम्याखिलमस्तु तवार्पणं तत् ८३

इति श्रीमदत्रिगोत्रमाणिक्यसामगोपनामक वेणीमाधवाचार्यकृत रसा
लंकारपारावारपारिण लक्ष्मणाचार्यकृता श्रीचंडीकुचपंचाशती संपूर्णा
॥ शुभंभः ॥

References.— 1 Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 176^b.
ii 35^b, 199^a.

Cf. also A. B. Keith : History of Sanskrit Literature
p. 221.

Printed in the Kāvya-māla Series IX.

चण्डीशतक

Candīsataka

No. 253

443.

1899-1915.

Size.— 11 $\frac{2}{3}$ in. by 5 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 11 leaves ; 11 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform, red and yellow pigment used ; complete.

Age.—Samvat 1931.

Author.—Bāṇa.

Subject.—A collection of about 101 verses in honour of Śiva's consort and in special of her feat in slaying the demon Mahiṣa.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मा भांक्षीर्विभ्रमं भ्रूधर विधुरता केयमास्यास्य रागं

प्राणे प्राण्येव नायं कलयसि कलहश्रद्धया किं विशूलं ॥

इत्युद्यत्कोपकेतुन्प्रकृतिमवयवान्प्रापयन्त्येव देव्या

न्यस्तो वो मूर्ध्नि मुख्यान्मरुदसुहृदसूनु संहरन्नाङ्घ्रिरंहः ॥ १ ॥

etc.

Ends.— fol. 11^b

स्रस्तांगः सन्नचेष्टो भयहृतवचनः सन्न दोर्दंडशास्त्रः ।

स्थाणुर्दृष्ट्वायमाजौ क्षणमिव सभयं स्थाणुरेवो यथातः

ते स्थध्वंसात्सुरारेर्महिषितवपुषो लब्धमानोवकाशः

पार्वत्या वामपादः शमयतु दुरितं दारुणं वः सदैव । १०१ ।

इति चंडीशतं समाप्तं ॥

इति श्रीमहाकविबाणभट्टविरचितं चंडीशतं समाप्तं । छ

संवत् १९३१ मिति वैशाखकृष्ण ५ लिखितमिदं व्याससदनेन

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum, i, 177^a ; 36^a ; iii, 38^a.

Cf. also I. O. Cat. No. 7078.

2 A. B. Keith : History of Sanskrit Literature, p. 210.

3 Printed with a commentary in Kāvya-mālā 4, 1.

चण्डीशतक

with

टीका

No. 254

Caṇḍīśatal

with

Com.

47.

1871-72.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 9 leaves ; 13-14 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; with
 पुष्पमात्रास ; hand-writing clear, legible and uniform ; square
 blank spaces in the centre and in the margins of the
 folios ; double borders in triple and double red line
 respectively ; this is a पञ्चपाटी Ms having text in the
 middle, bounded by comm. on all sides ; red and yellow
 pigment used ; complete.

The commentary breaks off at the 84th verse.

Age.— Appears to be fairly old.

Author of the text.— Śravana(?) Bāna.

„ „ „ comm.— Not mentioned.

Begins.— (Text) fol. 1^b

मा भांक्षीर्विभ्रमं etc. as in No. 253

Com.— ॐ गुरुभ्यो नमः ॥ देव्या शिरसि । न्यस्तो निक्षिप्तोद्भिः पापं
 मुष्णानु इति संबन्धः ॥ etc.

fol. 8^a — महाबाहुवनभयहरत्यथार्थाः संज्ञा जाता इत्येवं स्मरारौ वदति सति
 पार्वती पुनानु ॥ ८४ ॥

Ends.— fol. 9^a

कृते दंतेर्निरुद्धे धनुषि विह्वलित ज्ये विषाणेन मृलात्

ह्रांगूलेन प्रकोष्ठे विलयिते ततरुपाणस्य पाणेः ॥

शूले लोलांहिघातैर्ललितकरतलात् प्रकव्युते दूरहृदयो ॥

सम्बन्धीणं लुलायं जयति च रणतश्चादिका चूर्णयन्ती ॥ १०२ ॥

इति श्रीमहाकविश्रावणभट्टकृतं चण्डिकाशतकं समाप्तं ॥

शुभं भवतु ॥ ७७ ॥ शुभं भवतु ॥ ७७ ॥

चण्डीशतक
with
टीका

Caṇḍīśataka
with
Com.

No. 255

31.
1873-74.

Size.—8 $\frac{3}{8}$ in. by 11 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.—73 leaves, 20-25 lines to a page; 25-28 letters to a line.

Description — Country paper, Devanāgarī characters; hand-writing clear and legible but not uniform; written on one side of the folios; yellow pigment used for corrections; complete.

Age.—Does not appear to be very old.

Author.—Bānabhaṭṭa.

Begins.—fol. 1^b

॥ ॐ । ॐ नमश्चण्डिकायै ॥

मा भांक्षीर्विभ्रमं etc. as in No. 253.

,, (com.) fol. 1^a

अत्र सुष्यादिति क्रियापादेन सर्वजनानां पापहारः कथ्यते सुष्यात् सुष्णात्
हरतु वो युष्माकं अंहः पापं कोऽसौ अंहिश्चरणः etc.

Ends.—(Text) fol. 73

अस्तांगः सन्नचेष्टो etc. up to दारुणं व' सदैव ॥१०१॥

as in No. 253.

Ends.—(com.) fol. 73

भयेन हतं वचनं यस्येति विग्रहः अपरस्तु निसर्गादेव अवचनः दोर्दंडा एव
शाखा इति दोर्दंडशाखाः एकत्र सन्ना ग्लाना विस्तीर्णा दोर्दंडशाखा यस्य
सन्न दोर्दंडशाख इति ॥ १०१ ॥

इति श्रीमहाकाव्येर्वाणभट्टस्य कृता टीकेयं समाप्ता ॥

॥ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ॥

लिखितमिदं व्यासगोपीदासात्मजेन मल्लारुया नाम्ना ॥

चण्डीशतकटीका

Caṇḍīśatakatik

No. 256

30.
1873-74.Size.— 11 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 57 leaves ; 10-11 lines to a page ; 35-36 letters to a line

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and legible but not uniform ; verse-number marked with red pigment and corrections made with yellow ; fol. 52 blank ; incorrect in many places and the corrections recorded in margins.

Age.— Śaka 1831.

Author.— Dhaneśvara, composed his commentary in Śaka 1312.

Subject.— Commentary on Bāna's Caṇḍīśataka.

Begins.— fol. 1^b

॥ स्वस्ति श्रीगणेशभारतीभ्यां नमः ॥ गुरुभ्यश्च ॥
 कपोलरोलंबनिराकरिष्णुर्वेल्लत्कराग्राहति कैतवेन ।
 संप्रीणयन्नार्थिजनं धनौघैर्हरेरंबनामा जयतीह देवः ॥ १ ॥
 ब्रलहंसकनिहादजितहंसकसद्गतिः ॥
 वाणी बीणावती लोके जयति ब्रह्मसूरसौ ॥ २ ॥
 ज्यायान् जयति वाल्मीकि काव्यसृष्टिपितामहः ।
 शतकोटिविकीर्णं यश्चारुरामायणं व्यधात् ॥ ३ ॥
 जयन्ति जगदानंदकंदसे कविशारदाः ॥
 शारदाभ्रप्रतीकाशाः काचिदादिकवेर्गिरः ॥ ४ ॥
 गोक्षीरकर्पूरस्रुधांशुगौरा माधुर्य्यधुर्याजितहारद्वाराः ॥
 विद्वन्मनः काम्मर्णकर्मशूरा बाणस्य वाचः सुकवेर्जयन्ति ॥ ५ ॥
 चण्डीशतस्तुतिं बाणः कविर्गाढां प्रणीतवान् ॥
 व्याख्यां तस्याः सुबोधार्थी कुर्मः पदविबोधिनीं ॥ ६ ॥

Ends.— fol. 56^b

कथंभूतस्य महिषितवपुषः यं दृष्ट्वा स्थाणुरुन्नस्तचेष्टः सन् स्थाणुरेव
 उपजातः ॥ स्तंभतां गतः ॥ भयहृतवचनः ॥ सन्मनोर्द्विदशाखः ॥ स्तंभोपि
 अस्तचेष्टोहतवचनो भवति ॥ तद्वदित्यर्थः । किं भूतं दारुणं परुषं निष्टुरं ॥
 स्थाणुरपि परुषो भवति ॥ १०१ ॥ श्रीः ॥

आसीन्निर्मलवंशपद्मतरणिः स्वाचारचितामणिः ।
 सद्विधासरणिर्भवाब्धितरणिः श्रीसोमनाथो द्विजः ॥
 स्रजस्तस्य धनेश्वरो व्यरचयट्टीकां शिशुबोधिनीं ।
 श्रीचंडीशतनाम्नि बाणरचिते काव्ये गभीरैतरां ॥ १ ॥
 केचिद्वोषदृशः परेगुणदृशःस्वन्येन किञ्चिदृशः ।
 सर्वैर्मत्सस्तृजंतु धिषणां कृत्वा गुणग्राहिणीं ॥
 बालानां सुखबोधनाय विहितां व्याख्यामिमां गृह्णतां ।
 श्रेयस्यादिति संप्रधार्य मनसा गृह्णंतु मां सूरयः ॥ २ ॥
 श्रीमद्वशकुरज्ञातिं भट्टसोमेश्वरात्मज-
 धनेश्वरः कृतिवरणीकां चंडीशते व्यधात् ॥ ३ ॥
 शाकेक्रेदुरामेदुमिते त्वानंदवत्सरे ॥
 वैशाखशुक्लभूतायां गुरौ चित्राद्धरिता ॥ ४ ॥
 समाप्तिमगव(म)द्व्याख्या चंडीशतविबोधिनी ॥
 पंचदशशतायुक्ता सप्तत्या श्लोकसंख्यया ॥ श्रीः ॥ ७ श्रीः ॥
 इति श्रीभट्टाचार्य बाणविरचित चंडीशतस्य टीका समाप्तेयं ॥
 ग्रंथसंख्या १५८७ ।

सप्ते वा त्रयराशताजगलिकिन्नोपीठसृष्टे विधौ ।
 संतन्येपि पटुप्रस्ततः स तथोपातारउक्तंचला ॥
 निर्दोषं सगुणं सुकाव्यममलं कर्तुं क्षमो लीलया ।
 सोऽयं कोपि न दृश्यते वसुमती प(ख)ङ्गं छनैर्मंडिता ॥ १ ॥
 ये बध्नन्ति चतुष्पदामथ च ये देवीं गिरं तद्वदो(?)
 गीर्यामस्तिकरोत्यथापि भवति प्रायामसरयां जशुः ॥
 चित्रं तेपि च तदृशैरपि वचो जालोक्तः ।
 स्वात्मानं कलमन्वते कृतधियो निदंविधिकतानमून् ॥ २ ॥
 ग्रंथानाकलितानच्चाप्यवगतं तत्त्वं च सिद्धांकितं
 न ज्ञाताप्यनुसानवाक्य(र)चनामापाधितकेद्वितिः
 लीलैकुंडलताडनैश्च विनथै स्फीतै पठोन्ममरै
 विद्वांसो वधामिह्यसोद्धतगिरो लज्जां न बिभ्रत्यहोः ॥ ३ ॥
 मिदं चंडीशतपुस्तकम् ॥ शुभमस्तुः कल्याणमस्तुः ॥ श्रीः
 दिनैर्महादानमितैर्यामैरदमितैरियं ॥
 प्रचंडायासतश्चंडीशतव्याख्या विशोधिता ॥ १ ॥
 कुतो कुम्भो तर्हि नहि स्वकीयस्तुत्यका इति ॥
 एवं लिखनवैदग्ध्ये को विदग्धो विशोधने ॥ २ ॥

गृ(ग्रं)थकृत्यंङितः सोयं पूर्वापर्यविपर्ययं ॥
 न वेत्ति लेखकः किंवा व्याख्ये या विजहाति च ॥ ३ ॥
 गोपीकृष्णेन जामात्रा शिष्येण सद्नेन च ॥
 अशुशुधत्कृष्णलालो यथा बुद्ध्या अशुबुधत् ॥ ४ ॥
 धरानलाक्षाब्ज शके १८३१ वैक्रमे विक्रमे पुरे ॥
 श्रीमद्भुगरसिंहाख्यभूपराज्ये लिपीकृत ॥ ५ ॥
 मूलं च टीकया सोध्यं टीका मूलेन शोधिता ।
 विशुद्धिः केन कर्त्तव्या भिन्नयोर्मूलटीकयोः ॥ ६ ॥
 बहुधा शोधिताप्येषा अशुद्धा बहुधा स्थिता ॥
 यथा प्रतिकृद्तापि रभसः फलमीदृश ॥ ७ ॥

References.— This is the only Ms of Dhaneśvara's commentary recorded by Aufiecht.

चतुर्वर्गसंग्रह

Caturvargasaṅgraha

No. 257

61.
A. 1882-83.

Size.— 11 in. by 7 in.

Extent.— 15 leaves ; 10 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper, Kāśmirī Devanagari Characters ; hand-writing bold, clear and legible ; yellow pigment frequently used for corrections ; incorrect in many places.

Age.— Does not appear to be very old.

Author.— Kṣemendra.

Begins.— fol. 1^b

ॐ तन्नो विद्महे ॥

ॐ विभूषणाय महते तृष्णातिमिरहारिणे

नमस्संतोषरत्नाय सेवाविषविनाशिने १

उत्तुज्य निजकार्याणि सद्भिर्बाष्पाकुलेक्षणम्

सेव्यसेवकसेवामां क्रियतामहशासनम् १ etc.

Ends.— fol. 15^b

समारे परमस्ति नेत्रसुखदं रम्य नगमानना-
त्मवक्त्रे प्राविनाशनिर्दृतरसः के नाम मोक्षात्परः ॥
चतुर्वर्गोपदेशेन क्षेमेन्द्रेण यदर्जितम्
पुण्यं तेनास्तु लोकोयं चतुर्वर्गस्य भाजनम् ॥ शुभम् ॥
शुभम् ॥ समाप्तोय क्षेमेन्द्रविरचितश्चतुर्वर्गसंग्रह

Printed in Kāvya-māla Series 5, 1888.

चंद्रदूतकाव्य

Candra-dutakāvya

No. 258

176 (iv)

A. 1882-83.

Size.— }
Extent.— } Sec No. $\frac{176 (1)}{A 1882-83}$
Description.— }

Author.— Not mentioned.

Begins.— folio 3^a

यदतिशितशिरायग्रहस्तमापन्नदुःखं
त्यजति जगदशेषं दीनमापन्नदुःखं ।
स्मरततदनुनं । सर्वदा शासनस्य
प्रभुमजरमनंतं श्रीभिदाशासनम्य ॥ १ ॥ etc.

Ends.— folio 3^a

कथितभवदुदंतायोन्मुदा चेतसाव-
त्प्रतिदिनमबलाखभोजनं चेतसादात् ।
अविदिततदवस्वस्तिष्ठसि त्वं गदांग-
द्युतितकिमिति वार्यं सन्वरं त्वं गदांगः ॥ १४ ॥

इति चंद्रदूतकाव्यं समाप्तं ॥ ४ ॥

References.— Aufrecht-Catalogus Catalogorum—1, 180^b ;

चम्पूभारत

or

भारतचम्पू

Campubharata

or

Bhāratacampū

No. 259

82.

1919-24.

Size.— 12½ in. by 4 in.

Extent.— 115 leaves ; 7-8 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; modern Devanāgarī characters ; hand-writing, beautiful, clear and uniform, borders ruled in double black lines ; the Ms. is a lithograph copy, foll. 1 and 2 slightly torn.

Complete in 12 stabakas.

Age.— Śaka 1774.

Author.— Anantabhata.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

कल्याणं वो विधत्तां करटमदधुनीलोलकल्लोलमाला-

खेलल्लोलंबकोलाहलसुखरितदिक् चक्रवालांतरालं ॥

प्रत्नं वेतंडरन सततपरिचलत्कर्णतालप्ररोह—

द्वातांक्षराजिहीर्षादरविदृतफणाशृंगभूषाभुजंगं ॥ १ ॥

नवनीत सुगंधयोनखांका नवनीपांकुरनंदनीय शोभाः ॥

कुशलं कलयंतु गोपिकानां कुचवास्तव्यकुटुंबिताधुरीणाः ॥ २ ॥

तुहिनकिरणवंशस्थूलमुक्ताफलानां विपुलभुजविराजद्विरलक्ष्मीविभूषां ॥

हसितसुरपुरश्रीरस्ति सा हस्तिनाख्या रिपुजनदुरवापा राजधानी कुरुणां

॥ ३ ॥ etc.

folio 10^b इत्यनंतभट्टकविकृतौ चंपुभारते प्रथमः स्तबकः ॥folio 24^b इति etc. द्वितीयस्तबकः ॥Ends.—folio 115^a (fol. 114^b)

दिगंतरलुठतकीर्तिरनंतकविकृजंरः ॥

प्राणैस्तुल्यं सरस्वत्याः प्राणैषीच्चंपुभारतं ॥ ३३ ॥

उन्मीलदंष्ट्रजकदंबकसौरभीणामुन्मूल्य दीशमुकुटीनटिनी सखीनां ॥
आचांतवैरियशसामसुतोर्मिलानां वाचामनंतसुकवेर्वसुधैव मौल्यं ॥ ३४ ॥

॥ इत्यनंतभट्टकविकृतौ चंपूभारते द्वादशस्तवकः ॥

॥ इति श्रीमदनंतभट्टकविविरचितं चंपूभारतं नाम काव्यं समाप्तं ॥

वेदाश्वसर्सेदुमिते शाके पुण्याख्यपत्तने ॥

इदं हि पाठशालायामंकितं सुशिलाक्षरैः ॥ १ ॥

अस्यांकनस्येयं द्वितीयावृत्तिः ॥ प्रति १००० ॥ छ छ

References:— Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum, i, 406^a; ii, 92^b; iii, 88^b.

For described Mss. see Mad Des. Cat. XXI, Nos. 12233-46 and I. O. Cat. VII. No. 4022 (inc.).

Burnell states that this work is printed with a commentary at Madras, in Telugu characters.

चम्पूभारत

Champūbhārata

No. 260

505.

1887-91.

Size.—10 in. by 4½ in.

Extent.—69 leaves; 9 lines to a page, 28 letters to a line.

Description.—Country paper; old in appearance; Devanagari characters; hand-writing bold, clear and legible; borders ruled in double red lines; yellow pigment used for corrections; moth-eaten in the right-hand margins; the Ms. ends on fol. 69. Incomplete.

Age.—Appears to be old.

Author.—Ananta Kavi.

Begins.—fol. 1^b

श्रीयुरुनारायणो जयति ॥

कल्याणं वो विधत्तां etc. as in No. 259.

fol. 11^b इत्यनंतकविकृतौ चंपूभारते प्रथमस्तवकः ॥

fol. 24^b इत्यनंतभट्टस्य कृतौ चंपूभारते द्वितीयः स्तवकः समाप्तः ॥ २ ॥

Ends.—abruptly fol. 69^b

तस्मिन्हते निपतिते बकवैरिमुष्ट्या
रगेण तेन समकंपिचलसताकं ॥
पार्थाक्षिरेण परिशीलितमुत्तरायै
कन्याजनैरभिविडंबयतेव नाट्यं ॥ ७३ ॥
गय ॥ तदनु तत्र म.....

References.—See No. 259

भारतचम्पू

Bhāratacampū

No. 261

464.

1895–1902.

Size.—9 in. by 5 in.

Extent.—124 leaves; 10–11 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters, hand-writing clear and legible but not uniform, borders ruled in double red lines; verse-numbers marked with red pigment in the beginning; yellow pigment used for corrections. The Ms. is complete in 12 stabakas.

Age.—Śaka 1766.

Author.—Vidarbharāja (Anantabhaṭṭa).

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ भारतचंपूप्रारंभः ॥
कल्याणं वो विद्यतां etc. as in No. 259.

fol. 8^b इति प्रथम स्तवक समाप्तं ॥ श्री ॥

fol. 21^a इत्यनंतभट्टकृतौ चंपूभारते द्वितीयस्तवकः ॥

Ends.—fol. 123^b

दिगंतरलुठत्कीर्तिरनंतकविकुंजरः ॥
प्राणैस्तुल्यं सरस्वत्याः प्राणैस्तुल्यं सरस्वत्याः प्राणैषीशंपुभारतं ॥३३॥
etc. up to बहुषैव मौल्यं as in No. 259.

followed by इति श्रीविदुर्भराजविरचिते चम्पूभारते द्वादशस्तवकः समाप्तः ॥ श्री शिवार्पणमस्तु ॥ शके १७६६ क्रोधी नाम संवत्सरे दक्षिणायने आधीक श्रावणे शुक्लपक्षे द्वादश्यां भृगुवासरे समाप्तः ॥ इदं पुस्तकं... अस्ति तेन लिखित ॥

तैलाद्रक्षे etc.....वदति पुस्तकं ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥
श्रीगजानन प्रसन्न.

References.— See No. 259.

चम्पूभारतव्याख्या

Campūbhāratavyākhyā

No. 262

506 A.

1887-91.

Size.— 12 in. by 4 in.

Extent.— 37 leaves, 10 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; hand-writing beautiful, clear and uniform; borders not ruled. Commentary on the 31d stabaka only.

Age.— Not very old.

Author.— Pītāmbarasūri.

Subject.— Commentary on the Campūbhārata of Ananta Kavi.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

तृतीयस्तवको व्याख्यायते ॥ पितृव्येति ॥ अथ धृतराष्ट्रेण राज्याधर्ष-
दानानंतरं पितृव्यस्य धृतराष्ट्रस्य वाचा । यूयमिन्द्रप्रस्थमधिवासयेति
गिरा । पृथा तनूजः युधिष्ठिरः । etc.

Ends.— fol. 37^b

कृष्णः हरिः । अर्जुनपक्षे कर्षत्या । रीनिति बाहुलिकाद्गुणवचनं विनापि
कृषेर्लुकि कृष्णौर्जुन इति । कृष्णौर्जनौ । नरपतेः । धर्मराजस्य उपांतं समिपं
विविशतुः जग्मतुः इत्यर्थः ॥ १२९ ॥ इति श्रीमद्वनंतकविकृत चम्पू-
भारतव्याख्यायां धार्वाडतांत्रिकपीतांबरसूरीविरचितायां चंद्रिकोपा-
ख्यायां तृतीयस्तवकः ॥ ॥ समाप्तः ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥
॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ श्रीभुवनेभ्यतुकशालक कंठसूषणदारवायाय नमः ॥ ॥ छ ॥

References.-- Only the three Mss. containing the same number, viz 506 of 1887-91 are recorded by Aufrecht in his Cat. Catalogorum, iii, 88.

चम्पूभारतव्याख्या

Camṣūbhāratavyākhyā

No. 263

506 B.
1897-91.

Size.— 12 in. by 4 in.

Extent.— 30 leaves ; 10 lines to a page , 45 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing beautiful, clear and uniform.

Commentary on the 4th śabaka of Anant Kavi's Camṣūbhārata.

Age.— Not very old.

Author.—Pitāmbarasūri.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यात इति । ततः अनंतरं । यद्वंशस्य क्रेतो ध्वजस्थानीये श्रीकृष्णे ।
यद्वंश इति केतुनिमित्तं यस्य इति । etc.

Ends.—fol. 30^a

चित्रव्यापरो यस्यरभगवान् अमृतांशुमौलिः ।

सुधाकरोद्भासितसूर्धभागः । श्रीसांबः । आखिलै स्वैरनुगामिभिः
स्वपार्षदैः सह । अंतर्दधे अंतर्धानमगात् ॥ ११३ ॥

इत्यनंतभट्टकृतचंपूभारतव्याख्यायां धार्वाडतांत्रिकपीतांबरसूरि-
विरचितायां चांद्रिकोपाख्यायां चतुर्थस्तवकः समाप्तः ॥ छ ॥

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ छ ॥ छ ॥

चम्पूभारतव्याख्या

Campūbhāratavyākhyā

No. 264

506 (c).
1887-91.

Size.— 12 in. by 4 in.

Extent.— 14 leaves ; 10 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters ; hand-writing beautiful, clear and uniform ; the corner of the last folio is slightly torn , contains only the 7th stabaka.

Age.— Not very old.

Author.— Pitāmbarasūri.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथोत्तरगोव्रह्मणकथावर्णनार्थं सप्तमस्तबक आरंभते ॥ आरूढेति ॥ etc.

Ends.— fol. 14^a

वैचित्र्याज्ञानमहिम्ना नानानिबन्धकर्ता भगवानेव । बहुकविषु इत्यर्थः
 सरस्वत्याः प्राणैः सामर्थ्यविशेषैः । तुल्ये । यथा तथा शच्यत्वरूपं चम्पूभारतं
 प्राणंसीत् ।त् । अवृह्यदित्यर्थः ॥ ८७ ॥ ॥ इति श्रीचम्पूभारत-
 व्याख्यायां पीताम्बरसूचिता चन्द्रिको समाप्तः ॥

चम्पूरामायण

Campūrāmāyaṇa

or

or

भोजचम्पू

Bhojacampū

No. 265

562.
1891-95.

Size.— 12½ in. by 5 in.

Extent.— 58 leaves ; 10 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; brittle and discoloured ; Devanāgarī characters ; hand-writing, beautiful, clear and uniform ; borders ruled in double red lines ; yellow pigment used for corrections.

Contains 16 books.

Age— Śaka 1725.

Author.— Bhoja and Lakṣmana etc. Aufiecht remarks “चम्पुरामायण or भोजचम्पु a poem in seven books. 1-2 are attributed to Bhoja and Kālidāsa, 3-5 to Vīdarbhārāja, 6 to Lakṣmana Kavi, 7 to Venkatarāja Dikshita”. (Cat. Catalo. Pt. i, 183).

Subject.— The story of Rāmāyana, written in prose and verse, and based on the Rāmāyana of Vālmiki.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

लक्ष्मीं तनोतु नितरामितरानपेक्षमंघ्रिद्वयं निगमशाखिशिखाप्रबालं ॥
 हैरंबमंजुरहडंबरचौर्यनिघ्नं विघ्नाद्विभेद शतधारधुरंधरं नः ॥ १ ॥
 उच्चैर्गतिर्जगति सिध्यति धर्मतश्चेत्तस्य प्रभा च वचनैः कृतकेतनैश्चेत् ॥
 येषां प्रकाशनदशापि महीसुरैश्चेत्तानंतरेण निपतेत्कनु मत्प्रणामः ॥ २ ॥
 गयानुबंधरसमिश्रितपद्यसूक्तिर्हृद्या हि वाद्यकलया कलितेव गीतिः ॥
 तस्माद्वातु कविमार्गविदां सुखाय चंपूप्रबंधरचनां रसना मदीया ॥ ३ ॥
 वाल्मीकि गीतरघुपुंगवकीर्तिलेशैस्तृप्तिं करोमि कथमप्यधुना बुधानां ॥
 गंगाजलैर्भुवि भगीरथयत्नकृष्टैस्संतर्पणं न विदधाति जनः पितृणां ॥ ४ ॥
 वाचं निशम्य भगवान् स तु नारदस्य प्राचेतसः प्रवचसां प्रथमः कवीनां ॥
 माध्यंदिनाय नियमाय महर्षिसेव्यां शुण्यामवाप तमसां तमसां निहंत्री ॥ ५ ॥
 ज्ञार्णिका ॥ तत्र कंचन क्रौंचमिथुनादेकं पंचशरविद्धमपि व्याधेनातुविद्धं
 निध्यायतो बद्धातुकंपस्य भगवतो वाल्मीकेर्वदनारविदाच्छंदोमयी काचिदेवं
 निःससार सरस्वती ॥ etc.

folio 11^b इति श्रीविदर्भराजविरचिते चंपुरामापणे बालकांडः समाप्तः ॥

Ends.—folio 58^a

साकेतं सद्यपेयिवान्स विजयी संसेव्यमानोभुजैः
 सुग्रीवप्रभुखानपि प्रियसखीन् स्वे स्वे पदे स्थापयन् ॥
 स्वच्छंदः सुचिरं सुखान्यनुभवन् देव्या तया सीतया
 दोषा पालयति स्म कीर्तिविभवैरामोदिनीं मेदिनीं ॥ १०८ ॥
 साहित्यादिकलावतारनगरग्रामावतंसायित-
 श्रीगंगाधरधीरसिंधुविधुना गंगां विकासयन् ॥

प्राग्भोजोदितपंचकांडाविहितानंदे प्रबंधे पुन
 कांडो लक्ष्मणसुरिणा विरचितो षष्ठो विजयाखिरं ॥ ११० ॥
 भोजेन कथितं चंपूरामायणमिदं शुभं ॥
 युद्धकांडेन सहितं सर्वं संख्याकृता पुरा ॥
 अनुष्टुप् संख्यया सार्द्धं सहस्रद्वयमुच्यते ॥ ११२ ॥ छ ॥

श्रीमद्भारविशभोजराजविरचिते चंपूरामायणे लक्ष्मणविरचितो
 षष्ठो युद्धकांडः समाप्तः ॥ ॥ श्री ॥ ॥ श्री ॥ नमो भगवते वासुदेवाय
 ॥ श्रीरस्तु ॥ शके १७२५ रुधिराद्वारि नाम सभायां श्रावणशुक्लत्रयोदश्यां
 इंदौ इदं चंपूरामायणस्य पुस्तकं मावळणकरोपनामक सदाशिवात्मज
 गोपाळेन सार्द्धंमुद्रया महादेव दैवज्ञाद्यूहीतं तस्येदं पुस्तकं सत्यं ॥ ॥ शुभं
 भवतु ॥

References.— 1 Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum i, 183 ;
 ii, 37^a, 199^b ; iii, 39^b.

2 Descriptive Catalogues— See I. O. Cat. Pt. VII,
 No. 4043 ; B. B. R. A. S. Cat. Vol. I, No. 1253 ; A. S.
 B. Cat. Vol. VII, No. 5393 (only बालकाण्ड) ; Mad. Des.
 Cat. XXI, Nos. 12256-80.

3 Printed Editions— Published with the commen-
 tary of Rāmacandra by the N. S. Press, Bombay.

चम्पूरामायण

Campūrāmayana

No. 266

213.
 Viś. (i).

Size.—13 $\frac{1}{10}$ in. by 4 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 62 leaves ; 9 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī cha-
 racters ; hand-writing clear, beautiful and uniform ; bor-
 ders ruled in double red lines ; yellow pigment used for
 corrections ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author.—Bhoja.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
लक्ष्मीं तनोतु etc. as in No. 265

fol. 12^a इति विद्भिराजविरचिते चंबु(पु)रामायणे बालकांडः समाप्तः ॥

Ends.—fol. 62^a

साकेतं सप्तपेयिवान् etc. up to कांडो लक्ष्मणद्वारिणा विरचितः
षष्ठोपि जीयाच्चिरं ॥ as in No. 265

followed by इति श्रीमत् चंबुरामायणे युद्धकांडः समाप्तः ॥

॥ श्रीगुरुवे नमोनमः ॥ ॥ श्री ॥

References.— See No. 265

चातुपुष्पाञ्जलि

Cātupusṣpāñjali

No. 267

501.

1891-95.

Size.—12½ in. by 4¾ in.

Extent.— 2 leaves ; 8 lines to a page ; 46 letters to a line.

Description.— Country paper ; *Bengali* characters ; very much discoloured ; hand-writing bold, legible and uniform ; complete.

Age.—Appears to be fairly old.

Author.— Not mentioned.

Subject.— A hymn in praise of Rādhā.

Begins.—folio 1^b

श्री श्रीवृन्दावनेश्वर्यै नमः ॥

नवगोरोचनागौरीं प्रवरेन्दीवराश्वराम् ।

भाणिस्तबकवियोति वेणीव्यालाङ्गनाफणाम् ॥ १ ॥

जपमालघटामाल प्रहारिसुखमण्डनाम् ।
नवेन्दुनिन्दितानोद्यत् कस्तुरीतिलकाश्रियम् ॥ २ ॥

Ends.--fol. 2^b

करुणां मुहुरर्थये परं तव वृन्दावनचक्रवर्तिनि ।
अपि केशिरिपोर्यथा भवेत् स चटुप्रार्थनभाजनो जनः ॥ २३ ॥
इमं वृन्दावनेश्वर्या जनो यः पठति स्तवम् ।
चाटुपुष्पाञ्जलि नाम स स्यादस्याः कृपास्पदम् ॥ २४ ॥
इति श्रीचाटुपुष्पाञ्जलिः समाप्ताः ॥ :०।

References.— Aufrecht's Catalogus Catalogorum, iii, 39^b See A. S.
B. Cat. Vol. VII, No. 5756.

चारुचर्याशतक

Cārucaryāśataka

No. 268

67.

A. 1882-83.

Size.— 12³/₈ in. by 4 in.

Extent.— 7 leaves ; 7 lines to a page ; 36-38 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks Devanāgarī characters ; new in appearance ; hand-writing bold, clear, legible and uniform ; complete ; blue folio pasted to fol. 1 ; yellow pigment used for verse-numbers and corrections.

Age.— A modern copy.

Author.— Ksemendra.

Subject.— A century of verses on moral topics and good conduct.

Begins.-- fol. 1^b

ॐ नमः शिवाय

श्रीलामहामगः सत्त्वासक्तः स्वर्गापवर्गदः ।

जयता त्रिजगत्पूज्यः सदाचार इवाक्युतः ॥१॥

ब्राह्मे सुहृते पुरुषस्यजेति ब्रामतंत्रितः ।

प्रातः प्रबुद्धं कमलमाश्रयेच्छ्रीगुणाश्रया ॥ २ ॥ etc.

Ends.—fol. 7^a

अंते संतोषदं विष्णुं स्मरेद्धंतारमापदाम् ।
 पारतल्पगतो भीष्मः सस्मार गरुडध्वजम् ॥ ९९ ॥
 श्रव्याश्रीव्यासदासेन समासेन सतां मता ।
 क्षेमेद्रेण विचार्येयं चारुचर्या प्रकाशिता ॥ १०० ॥
 इति श्रीमन्महेश्वराचार्यवर्यं क्षेमेद्रेकतमुषदेशशतकं ।
 चारुचर्याभिधं समाप्तम् शुभमस्तु लेखपाठकयोः ॐ ॥

References.— 1 Mss.—Aufrecht's Catalogus Catalogorum ; 1, 186^a;
 ii 38^a.

For a described Ms see R. Mitra, Notices, Vol. VII,
 No. 2440.

Printed in Kāvya-mālā, 2.

चिमनीचरित

Cīmanīcarita

No. 269

698. (i).
 1886-92.

Size.—9³/₈ in. by 4 in.

Extent.—10 leaves ; 16 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.—Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines, edges in single ; red pigment used for verses-numbers and for colophons.

The Ms. contains two works, viz. (1) चिमनीचरित,
 fol. 1-6 and (2) भावनाविलास fol. 6-10 (in Hindi).

Age.—Samvat 1800.

Author.—Nilakanṭha.

Begins.—folio. 1^a

॥ ६७ ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

आसीदासीर्वचनविषयः पश्यतामामनाब्जं ।
 सौंदर्योतः करणमवनीकौतुकं काव्यतत्त्वं ॥

स्फूर्तेर्मूर्तिर्मदनमहिमा भारतीभागधेयं ।

क्रीडास्थानं रसिकमनसां श्रीदयादेवशर्मा ॥ १ ॥ etc.

Ends.— folio. 6^a

शुक्लजनार्दन एवो वच्छाचार्यस्य दौहित्रः ॥

पठितालंकृतशास्त्रो भट्टश्रीमंडनछात्रं ॥ १०४ ॥

ह्रीराभिधानपातिव्रत महसि प्राप्त निजन्मना ॥

कवि नीलकण्ठशर्मा निरमाञ्चिमनीचरित्रमित्रं (दं) ॥ १०५ ॥

महिम्नुनीद्रुमिमेब्दे अतिक्रांतेपि क्रमादित्यात् ॥

शिवरात्रौ शिवपदयोर्निजकृतिराधायि नीलकण्ठेन ॥ १०६ ॥

इति श्रीनीलकण्ठकविकल्पितं चिमनीचरितं समाप्तं संवत् १८००

चैत्र शुद्धि १ तिथौ लिखितोयं प्रतिवाप यशः सोमगणिना श्रीछद्मदंत्यां

श्रीजिनकुशलसुरजप्रसात् शुभं भवतु लेखकपाठकयोः श्रीः

References.— Aufrecht : Catalogus Catalogorum, i, 189^b; ii, 38^b.
Almost all the Mss. of this work referred to by Aufrecht are from this library.

This work contains the following chronogram :—

महिम्नुनीद्रुमिमे which is corrected by Peterson as महीम्नुनीद्रमिमे
(See his 4th Report 1886-92. extract on p. 23). In the
latter case the date of the composition would be 1471
Samvat.

Cf. also Annals, Vol. IX, p. 332.

चिमनीचरित

Cimanicarita

No. 270

357.
1884-87.

Size.—

Extent.—

Description.—

}

See No. $\frac{320}{1884-87}$ (अमरुशतक).

Age—Samvat 1764.

Author.—Nilakanṭha.

Begins.—foi. 62^b.

ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ आसीदाशीर्वचन etc. as in No. 269

Ends.—fol. 70^b

शुक्लजनार्दनपुत्रो etc. up to नीलकंठेन as in No. 269

followed by इति श्रीचिमनीचरित्रं संपूर्णम् ॥ लिखिता पं.....

आत्मार्थं सं. १७६४ चैत्र वदि १२ जगच्चक्षुषासरे then follow
some stray stanzas.

References.— See No. 269.

चौरपञ्चाशिका

Caurapañcāśikā

No. 271

143.
1882-83.

Size.— 7½ in. by 3½ in.

Extent.— 7 leaves ; 8 lines to a page ; 24 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing somewhat careless but clear and legible ; borders ruled in double black lines ; verse-numbers marked with red pigment ; yellow pigment used for corrections ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author.— Bilhaṇa.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः अंबा सहाय ॥
अद्यापि तां कनकचंपकदामगौरीं
कुल्लारविंदवदनां तनु रोमराजी ॥
सुप्तोत्थितां मदनविह्वललालसांगीं ॥
विद्याप्रमादगलितामिव चिंतयामि ॥ ३ ॥ etc.

Ends.—fol. 7^b

अद्यापि नोज्झति हरः किलकालकूटं ॥
कूर्मो बिभर्ति धरणी खल्ल पृथकेन ॥

अंबोनिधिर्वहति दुःसहबाहवाग्निं ॥
 मंगीकृतं मुक्तितनः परिपालयति ॥ ५० ॥
 इति श्रीचौरपञ्चाशिका समाप्ता ॥

References.—Aufrecht's catalogus catalogorum i, 190^b; ii 39^a, 200^a,
 iii, 41^a; published repeatedly.

चौरपञ्चाशिका

Caurapañcāśikā

No. 272

503
 1891-95.

Size.— 8½ in. by 4¼ in.

Extent.— 8 leaves ; 8 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing bold and clear but not uniform ; borders ruled in double red lines and edges in single ; corrections made with yellow pigment ; complete.

This work is identical with Bilhana's चौरपञ्चाशिका. The colophon, however, ascribes the work to one Sundara. One commentator of Caurapañcāśikā viz. Rāma Tarkavāgīśa Bhāṭṭācārya sets forth in the introduction and epilogue of his commentary, that the poem was composed by Prince Sundara, son of Guṇasāgara. For details see I. O. Cat. Pt. III. No. 4011.

Age.— Samvat 1855.

Author.— Sunderdeva(?) Bilhana.

Begins.—fol. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 वसुधा वसुना लोके वंदते मंदबुद्धिना ॥
 करभोरुरतिप्रेक्षे द्वितीये पंचमेव्यहं ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 8^b

अद्यापि नो कृतिहरः किलकालकृतं ॥
 कर्मो विभर्त्ति धरणीं निजपृष्ठकेनः ॥
 अंबोनिधिर्वहति दुःसहबाहवाग्निं ॥
 मंगीकृतं मुक्तितनः परिपालयति ॥ ५३ ॥

इति श्रीसुन्दरकाविकृतं चौरपञ्चासिकं संपूर्णम् ॥
संवत् ॥ १८ ॥ ५५ ॥ श्रीरस्तु ॥ वै ॥ १ ॥ द ॥

References.— See No. 271.

चौरपञ्चाशिका

Caurapañcāsikā

No. 273

436.
1884-87.

Size.— 8½ in. by 4 in.

Extent.— 19 leaves ; 10 lines to a page , 24 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; new and white in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double pink lines.

The work is divided into two pīthikās. The first is ascribed to Bilhana and the second to Kavirāja.

Age.— A modern copy. Śaka 1703 given in the Ms. appears to be the date of the Ms. from which the present ms. might have been copied.

Author.— Bilhana and Kavirāja.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ध्यात्वा गणेशमखिलागमसारभूतं ।
श्रीशारदां सुरनभस्कृतपादमङ्गां ॥
किञ्चित्स्वकीयमतिसंस्फुरितेन भव्यं ।
काव्यं करोति विदुषां सुखबोधनार्थं ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 9^b

लोकोक्तिषु स्थितवतिषु जनेषु सत्सु ।
तामेव पश्यति पुरोपि च पृष्ठतोपि ॥
चित्ते स्थितामथ नरैर्ब्रह्मतां विहाय ।
नाथापि पश्यति कविः स्वहितं तदन्यत् ॥ ८४ ॥

इति श्रीबिह्लणकविकृत चौरपंचाशिकायां पूर्वपीठिका समाप्ता छ

The Second Pithikā

Begins.—fol. 10^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अद्यापि तां कनकचंपकदामगौरीं ।

कुल्लारविदनयनां नवरोमराजिं ॥

सुप्तोत्थितां मदनबिहललालसांगीं ।

विद्याप्रमादगमितामिव चिंतयामि ॥ १ ॥ etc.

Ends.—fol. 19^a

मम यदि सुकृतं न स्यात्पूर्वजन्मार्जित वै ।

यदि सकलशूराणामर्चनमस्ति किञ्चित् ॥

यजनहवन वेदाध्ययनं यन्मम स्या ।

तादिह शशिकला मे प्राणनाथास्तु जायाः ॥ १२ ॥

इति श्रीकविराजविरचितं चौरपंचाशिकाद्ये द्वितीय पाठिका

समाप्ता ॥ छ ॥

संवत् १७०३ पूवनामनि संवत्सरे दिगंबरात्मज यज्ञेश्वरपंडितेन आत्मार्थे

लिखितमेतत् ॥ छ ॥ छ ॥

References.— See No. 271.

चौरपञ्चाशिका

with

टीका

Caurapañcāsika

with

Tīkā

No. 274

437.

1884-87.

Size.— 9 $\frac{1}{2}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 24 leaves ; 2 lines to a page ; 28 letters to a line. (Text)

5-6 „ „ „ „ 32-35 „ „ „ „ (Com.)

Description.— Country paper ; Devanagari characters ; old in appearance ; hand-writing, of the text bold and of the

comm. small; borders ruled in two double black lines;
text in the middle with the comm. above and below it;
right-hand edges of folios 1-2, moth-eaten, complete.

Age.— Appears to be old.

Author of the text.— Bilhana.

„ „ „ comm.— Ganapati, son of Ramopādhyāya.
He assigns the work to Caura.

Begins. — (Text) fol. 2^a

अद्यापि तां etc. as in No 271

Begins.— (Com.) fol. 1^b

॥ श्रीगणपतये नमः ॥

विद्वेश्वरं नमस्कृत्य रामोपाध्यायनन्दनः ।

गणपतिस्तनुते टीकां खण्डं काव्यस्य वै स्फुटीम् ।

अथ प्राप्तकर्म्मोपचीयमान पुण्यपरंपरापादितमहानुभवोति विततशुवन-
तलसद्यशः प्रसरो द्विजन्मा चौराभिधानः कल्पितप्रथमयौवना चलस्थित-
शोभोत्कर्षवत्पाकयाचिद्राराजपुत्र्या सह संसारसुखमनुभवन्नाकिञ्चिदवलोकयन्
तस्या राजपुत्र्या बहुतरादिवसोपचित मन्मथविकारमुपलभा दुर्जनजनैः प्रक-
टितमन्मथा विकारे सति नृपाज्ञया दण्डनायक पुरुषैरुद्धन्धनाय व (व)धभूमिं
नीयमानश्चौरः पूर्वाभुतसुखस्मृतिमभिनयन्नया पा...पञ्चाशद्भिः श्लोकैर्लो-
कात्मविनोदाय स्वकृतिमेव प्रायो भूयस्पृष्टं कृतवान् । तद्यथा । etc.

Ends.— (Text) fol. 23^b

अद्यापि नोज्जति हरः etc. up to परिपालयन्ति ॥ ५० ॥ as in No 271.

followed by इति श्रीचौरमहाकविना विरचिता श्लोकपञ्चासिका
समाप्त ॥

Ends.— (Com.) fol. 24^a

अद्यापिर्यतं कातं यावत् बाढवाग्निं बाढवरुपिणमाग्निं विभर्त्ति धारयति
किं भूतं बाढवाग्निः दुःसहं शोढमशक्यं० बाढरूपोग्नीः समुद्धे (त्रे) तिष्ठति
इति पौराणिकीति प्रसिद्धं सोऽद्यापि तं रक्षति अत युष्माभिरपि यदंगीकृत-
मस्ति तत्परिपालनयिमिति वक्तुराशयः इति श्रीसमस्तीवियारविन्दमार्तण्ड-
खाण्डित विद्यासि सर्वविपक्षिजनोपकारसंतुष्टीं कृतमुद्धहद्ब्राह्मणसमूहस्यरि

रामोपाध्यायसूनुना न(ग)णपतिना रचिता विलासि जनचित्तकैरवचन्द्रिका
चौरपंचासिकायाः टीकां संपूर्णा ॥ ॥ ॥

References.— (1) Mss.—A—Auficcht's Catalogus Catalogorum :—
i, 190^b ; ii, 39^a (the present Ms.) ; iii, 41^a.

For described Mss. see I. O. Cat Pt. VII. Nos. 4008-9.

(2) Printed Editions —Text and Commentary, published by P V. Bohlen, Berlin, 1883 and by Dr. W. Salf, 1886.

चौरपञ्चाशिका
with
टीका

(Caturapañcāsika
with
Commentary

No 275

159.
1902-1907.

Size.— 10¼ in. by 4¼ in.

Extent.— 14 leaves ; 3 lines to a page ; 42 letters to a line. (Text)
7 „ „ „ „ 45 „ „ „ „ (Com.)

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear legible and uniform ; borders ruled with two double black lines ; text in the middle of folios with the comm. above and below it ; red and yellow pigment occasionally used ; complete.

Age.— Appears to be fairly old.

Author (of the text).— Bilhana.

„ („ „ comm.).— Not mentioned.

Begins.—(Text) fol. 1^b

अद्यापि तां कनकचंपकदामगौरीं ।

कुल्लारविद्वदनांत उरोमराजि ॥

सुप्तोत्थितां मदनविह्वललालसांगीं ।

विद्यां प्रमादगलितामिव चिंतयामि ॥ १

श्रीरामचंद्राय नमः श्रीकृष्णाय नमः
श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्री ॥ श्री ॥ etc.

Begins.—(Com) fol. 1°

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अयापीति चितयामि कांतां राजपुत्री तच्छब्दपूर्ववस्तुपरामर्शं etc.

Ends.—(Text) fol. 14^a

अद्यापि नोज्झति हरः किलकालकूटं ।
कूर्मो बिभर्ति धरणी खलु पृष्ठभागे ॥
अंभोनिधिर्वहति दुःसह बाढवाग्नि—।
मंगीकृतं सुकृतिनः परिपालयंती ॥ ५० ॥ ५० ॥

Ends (Com)—fol. 14^a

अद्यापि नो भूतिसत्यंजंति को हर किलकालकू उमठग्रविषं इति योजना किलेति प्रसिद्धं तथैव बिभर्ति दधातिकः कूर्मरूपी कृष्णः किं धरिणी पृथ्वी केन पृष्ठेन वारिरुहरूपेण खलु निश्चयेन अंभोनिधिर्गपि वहति कं बाढ-वाग्नि कथं भूतं दुर्बलहंसोदुं शास्त्रं वहंत्यात्पापनानि वस्तुनि इत्याशङ्क्याह परिपालयति यद् के सुकृतिनः पुण्यपुरुषाः किं अंगीकृतं सकृत्प्रयेया अतए-वाहं अंगीकृत अथ निर्वाहिकः इति योजना स्वभरणानिर्वहंति दनुचरसुखा-द्विजाय राजपुत्रः अनीयकांचिद्रूपजानहर्षनोन्मुच्यते स्म यपित्वा वस्त्रालंकार संबध्यते दनुरागवती दुहितरं तस्मै प्रतिपाद्य विसज्जितं इति वदंति इत्याशयः

चौरीसुरतपञ्चाशिका

Caurīsuratapañcāśikā

No. 276

127.

1875-76.

Size.— 5 ¹/₁₆ in. by 5 ¹/₈ in.

Extent.— 10 leaves ; 11 lines to a page ; 21 letters to a line.

Description.— Country paper ; Śārada characters ; old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform ; folios

slightly worn out ; the Ms. originally appears to have been stitched in a book form but now the folios are loose.

Age.— Appears to be fairly old.

Author.— Bilhana.

Begins.—

॥ श्रीगुरुभोक्तमार्यो नमः ॥
ॐ स्वस्ति ॥ श्रीप्रमथपतये नमः । श्री श्रीपतये नमः ॥
सर्वस्वं गृहवर्तिकुंतलपतिर्गृह्णातु तन्मे पुन-
र्भोडागारमखंडमेव हृदये जागर्ति सारस्वतम् ॥
रे क्षुद्रास्थजत प्रमोदमचिरादेष्यंति मन्मदिरं ।
हेलांदोलितकर्णतालकरटिस्कंधाधिरूढाः श्रियः ॥ १ ॥

Ends.—

आश्लेषञ्जनशतैः कुसुमादिदानैः ।
प्रेमोल्लसन्मधुरकोमलमंजुवाग्भिः ॥
या सर्वदा प्रियतमेन निषेव्यते सा ।
स्वाधीनभर्तृकपदं प्रकटीकरोति ॥ ४७ ॥
निःस्वामिनीं मलिनवस्त्रवपुर्वहन्ती ।
दिङ्गीरपिडपरिपांडुरगंडभित्तिः ॥
निर्दूषणां प्रियप्रियोगच्छदुःखतप्तां ।
तां प्रोषित प्रियतमां प्रवदंति संतः ॥ ४८ ॥

References.— See No. 271.

जयति

Jayati

No. 277

448 (iv).
1895-1902.

Extent.— 17^a—17^b leaves.

Description.— See No. $\frac{448 (i)}{1895-1902}$ (दुर्घटकाव्य).

Author.— Tulasidāsa.

Begins.— fol. 17^a

अथ जयति लिख्यते ।

जयति राजराजेन्द्र राजीवलोचन रामकलिकामतरुधामशाली ।

अनय अंभोनिधि कुंभजनिशाश्वरति भरघनधोरचरकिरणमाली ॥ १ ॥
etc.

Ends.— fol. 17^b

जयति विश्व...बलितविरदाचली...उष...रणतवेदनि...लवाणीदास
तुलसीदास श...सीतारमन संगशोभितराम राजधानी जयति संपूर्ण
तुलसीदासकृत सं १८९८ शके १७६४ पोस शुक्र... ९ लिपिकृतं गंगा-
विष्णुप्रोहितगोत्रव्यास

जामविजयकाव्य

Jāma vijayakāvya

No. 278

183.
1879-80.

Size.—10 in. by 4½ in.

Extent — 55 leaves ; 8 lines to a page , 28-30 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī Characters ; whitish in appearance ; hand-writing very bold, clear, legible ; and uniform ; borders ruled in double red lines ; verse-numbers marked with red pigment ; complete.

Age.— Śaṁvat 1805.

Author.— Vāninātha.

Subject.— A Kāvya on the history of the Jāma race of Kacha and Navānagara.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

कराकेशलयकं पांटीलिमंगल्यमाल्यं ।

दधदुरसिनतास्थं सीतया सज्यमानं ॥

गुरुजनचलदक्षिप्रांतमाव्रीडमानो ।

हृदयनिहितभावो राघवो नः पुनातु ॥ १ ॥

एकस्त्रिजगतां नाथः करुणावरुणालयः ।

वासुदेव इति श्रीमानात्मरामोऽवतीर्णवान् ॥ २ ॥ etc.

fol. 9^a दोईडप्रबलप्रतापतपनव्यापन्नसर्वाहितः ।

श्रीमज्जामकुलप्रदीपउदितः श्रीशत्रुशालयो नृपः ॥

वाणीनाथकृतेस्य जामविजये तत्तद्गुणालंकृते ।

काव्ये पूर्वजनानुवर्णनविधौ सर्गोयमादिर्गतः ॥

Ends.—fol. 54^b

पतिताश्रुकुलाकुलशत्रुमुखं मुखपद्मविलोकनहृष्टगणं

गणनीयविलिङ्घनचारुगणं गुणकृष्टसमेत दिगंतकविं

कविमंत्राविजिन्वरमंत्रकथं कथनीयचरित्रपवित्रभुवं

भुवनैकविचक्षणनामनृपं नृपधर्मतनुं कलेये ॥ छ ॥ श्रीः ॥

इति श्रीवाणीनाथविराचिते जामविजय नाम काव्यं समाप्तमिति॥

संवत् १८०५ वर्षे फाल्गुन मासे कृष्ण पक्षे चतुर्दशी १४ श्रीसोमवासरे
लिखितमिदं ग्रंथं ॥

॥ श्री श्रीमालज्ञातीय ओ...श्रीरघुरामात्मजओ...श्रीदेवरामसुत चिरं-
जीवीओ...श्रीजगज्जीवनस्य पुस्तकं ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ यादृशं पुस्तके.....

मम दोषो न दीयते लेखकपाठकयोः कल्याणं भूयात् ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ स्वस्ति ॥ शिवमस्तु ॥ श्री. ॥

A dynastic list of kings who preceeded king Śaṭṭu-
salya is given at the end.

References.— (1) Mss.— A—Aufrecht's Catalogus Catalogorum .—
i, 206^b ; iii, 44^b.

Aufrecht records only two Mss. of this work viz. the
present one and the other belonging to the I. O. Library.

B—Descriptive Catalogues :— For details see I. O.
Cat. Pt. VII. No. 3985.

ताराचंद्रोदय

Tārācandrodaya

No. 279

129.
<hr/> 1875-76.

Size.— 11 $\frac{4}{5}$ in. by 5 in.

Extent.— 83 leaves ; 7 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing, bold, clear, legible and also uniform ; occasional marginal notes ; borders ruled in two double black lines with red pigment between them ; yellow pigment used for corrections ; the Ms. contains two additional folios numbered 1 and 2 and in a different hand ; folio number 33 repeated ; fol. 1 contains a beautiful design in the centre.

Age.— Samvat 1736.

Author.— Vaidyanātha Maithila.

Subject.— Kāvya : the life of Tārācandra, son of Keśavadeva, King of Multan. See Auf. Cat. Cat. i, 229.

Begins-- folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

गणेशं नमस्कृत्य सत्यव्रतानामिहैवाशिषं वाददानः करोति ।

महीपाल तारासुचंद्रस्य वंशावली वैद्यनाथो विशाला सुदैव ॥ १ ॥

पुच्छं न क्षिपति स्म विस्मयममी यास्यत्तिजादोगणाः ।

श्वासं न त्यजातिस्म पद्मगपुरी जीर्णा भवेदंजसा ॥

निस्यन्दः स्वधमास्ति यंत्रिततनुर्विश्वंभरारक्षणा— ।

व्यग्रोमीनतनुस्तनोतु कुशलं तारासुचंद्रस्य सः ॥ २ ॥

यः क्षोणीमादधानो भुवनतलचरो योगिनां गोवरोयं ।

माघाकूर्मो महात्मा त्रिदशगणकृते स्वीकृतानेकभारः ॥

ताराचंद्रक्षितींद्र क्षितिषकुलमणेश्वरंमार्त्तैडवक्तु- ।

द्विक्षप्रख्यातकीर्तिष्कलयतु कुशलं सर्वदेवाधिदेवः ॥ ३ ॥ etc.

folio. 6^b

इति श्रीताराचंद्रोदये महाकाव्ये वैद्यनाथमैथिलकृतौ प्रथमः

सर्गः ॥ १ ॥

folio 8^a इति etc.....द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

Ends.—folio. 80^a

नित्यं शर्म करोतु तावकमियं गौरिरमाभारती ।
 गीर्वाणा शिवदा भवतु भव ते पुत्रैः समं सादरं ॥
 ताराचन्द्रमहीमहेंद्रवस्रपालंकारचूडामणो ।
 धन्यस्त्वं सुरराजबंदितशुणो गीतोसि देवैरपि ॥
 ताराचन्द्रमहीमहेन्द्रभवतः स्तोत्राय धात्रा कथं ।
 नो दत्तानि सुखानि नागवृषतेस्तुल्यानि मह्य चिरं ।
 आयुर्नैवमृकंडुसुलुसदृशं दत्तं ततो भूपते ।
 लज्जासागरमज्जनादहमहो मुग्धोरिमि धिग्वेधसं ॥ ३ ॥
 विरोसी जगदीशवर्त्तनमथो देव्यास्तथा सत्कथा ।
 मात्राणामपि वर्त्तनं सुललितं चक्रे कृती मैथिलः ॥
 ताराचन्द्रमहीमहेन्द्रचरितैरानन्दितो नित्यदा ।
 काशीवासमथाकरोदयमहो गंगासमीपस्थितः ॥ २० ॥ ३
 इति श्रीताराचन्द्रोदये महाकाव्ये श्रीवैद्यनाथमैथिलकृता विंशतिः
 सर्गः ॥
 शुभमस्तु ॥ संवत् ॥ १७३६ समये चैत्रशुद्ध परिवा ॥ लिपितं विष्णु-
 दास कायस्थ काश्यां ॥

Then follow some 18 verses from ताराचन्द्रोदयः— The
 begining and the end of which are given below :

Begins.—

गंगे मेमाग्रतो भूया गंगे मे देवि पृष्ठतः ।
 गंगे मे पार्श्वयोरोधि त्वयि गंगेस्तु मे स्थितिः ॥ १ ॥ etc.

Ends.—

पूर्वं यादवपुंगवो हरिरभूत्पीतांबरो भूतले ।
 श्रीमालुग्रकृतिः समस्तजगतीं जंभारिसंभाविः ॥
 ताराचन्द्रमहीमहेंद्रभवता पीतांबरं भूभरा ।
 विश्वेषां कमलाविभासरासिकाः के वा न देवाः कृताः ॥ १७ ॥

दानदक्षाजगत्यक्षाह्यध' कक्षास्वयाकृता ।

ताराचंद्रमहादानवितानैरवनीश्वरा : ॥ १८ ॥

References.— Aufrecht refers to only two Mss. of this work in his Cat. Catalogorum i, 229^a.

तीर्थप्रबंधकाव्यटीका
गुरुभावप्रकाशिका

Tirthaprabandhakāvyaṭikā
Gurubhāvaprakāśikā

No. 280

623.
1882-83.

Size.— 9 in. by 4½ in.

Extent.— 30 leaves ; 13-14 lines to a page ; 32-36 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old and dirty in appearance ; hand-writing careless, illegible and not uniform, folios have no borders ; red pigment used for marking verse-numbers.

Fol. 1^a contains the following endorsement :—

॥ तीर्थप्रबंधटीका समाप्ता अनंताचार्याणामिदं पुस्तकं ॥

Age.— Appears to be fairly old.

Author.— Nārāyaṇācārya.

Begins.— fol. 1^b

अविघ्नमस्तु ॥

तपोविद्या विरक्त्यादिसद्गुणौघकरानहं ।

वादिराजगुरुन् वंदे हयग्रीवहयाश्रयान् ॥

वादिराजसुखांभोजविस्तृता वाक् सरस्वती ।

अश्वग्रीवयशो गंगासंगास्मान् पावयत्यलं ।

वादिराजमुनींद्रेण रचितं सज्जनाद्युतं ।

तीर्थप्रबंधमद्वंद्व व्याकुर्वेहं यथामति ।

वादिराजोक्तचातुर्यमशक्यं ज्ञातुमंजसा ।

तथापि वक्ष्ये तच्छिक्षामनुसृत्यबलेश्वरः ॥ etc.

Ends.— fol. 30^b

बाराणशी सकलतीर्थोधिपतौ समुद्रे विहरन्नापि यत्पुष्कराख्यं सर
आदित् प्रविवेश । विशप्रवेशन इति धातोर्लङ् । अतः सकलतीर्थोत्तमं इति
नावः ॥ १०० ॥

इति श्रीमत्कविकुलतिळकवादिराजतीर्थपूज्यचरणिवरचित तीर्थ-
प्रबंधस्य टीकायां लक्ष्मीपतिभट्टोपाध्यायसुता नारायणचार्येण
कृतायां गुरुभावप्रकाशिकायां पश्चिमप्रबंधः समाप्तः ॥ छ ॥

References.— 1 Mss Aufrecht's Catalogus Catalogorum—i, 232^b.

This is the only Ms. of commentary on तीर्थप्रबन्ध
recorded by Aufrecht.

त्रिपुरदहन

Tripuradahana

No. 281

83.

1919-24

Size.—8½ in. by 13½ in.

Extent.— 5 leaves ; 11-12 lines to a page , 17 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks , Devanāgarī cha-
racters ; hand-writing clear and legible ; ruled in pencil.

The Ms. is a transcribed copy of a Ms. from Madras.

Age.— A new copy.

Author.— Not mentioned

Begins.— folio. 1

नीते पावकिनाथ दानववरे कालालयं तारके ।
तत्पुत्रास्तपसान्यदुश्चरतरेणाराध्य गौरीपतिम् ॥
हेमायोरजतात्मिकामपि ततो गेहव्रयीं कामगां ।
लब्ध्व हन्त चतुर्दशापि भुवनान्यालोकयाश्चक्रिरे ॥ etc.

Ends.— folio 5

सुमेरुरभवच्चापं ज्या बभूवाथ वासुकी ।
पत्रं वायुर्मुखं वह्निः शरकाण्डं जनार्दनः ॥
यस्य चक्रीकृते चापे स्वर्गपातालवासिनः ।
चक्रुरन्योन्यसल्लापं नमस्तस्मै पुरद्विषे ॥

त्रिपुरदहन

Tripuradahana

No. 282

130.
1875-76.Size.— 7 $\frac{7}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 21 leaves ; 7 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing beautiful, bold, legible and uniform ; borders ruled with double red lines ; the Ms. contains 1-3 chapters.

Age.— A modern copy.

Begins.— fol. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीशंभवे नमः ॥

वपुरिति गौरच्छायं जयति विभोरभिदधाति गौरच्छायं ॥

विषकटुकायेनाहि श्रेणी भूषणामिव स्वकायेनाहि ॥१॥ etc.

Ends.— fol. 21^b

ववंधुरेववंधुरे स्ववर्त्मनि स्थितिजनाः ।

पिनाकिनापिनाकिना ममोदिमोदकारिणा ॥ ६० ॥

इति त्रिपुरदहनं तृतीयाश्वासः ३

त्रैलोक्यमंगल

Trailokyamangala

No. 283

500 (iii).
1899-1915.Size.— 7 $\frac{1}{8}$ in. by 6 in.

Extent.— 68-82 leaves ; 12-13 lines to a page ; 25 letters to a line.

Age.— Samvat 1751-83.

Begins.— fol. 68^a

॥ श्रीराधावल्लभाय नमः ॥

अथ जुगलकिशोर सहस्रनाम लिख्यते सूतोवाच ॥

एकदा नारदं प्राप्य ॥ ब्राह्मणश्रुतमुत्तमं ॥
 कृताञ्जलिपुटं धृत्वा ॥ गौतमो मुनिरब्रवीत् ॥१॥
 कथं गोप्यो ब्रजेरवामि ॥ गोविंदविरहातुरा ॥
 तन्मनस्तद्गतप्राणा ॥ द्युर्देहान् वदस्व मे ॥२॥ etc.

Ends.— fol 82^a

कवचस्य प्रसादेन ॥ जीवनमुक्तो भवेन्नरः ॥
 त्रैलोक्यक्षोभयेदेव ॥ त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ ४५ ॥
 इदं कवचमज्ञात्वा ॥ यज्ञेय पुरुषोत्तमः ॥
 शतलक्षप्रजप्तोपि ॥ समंत्रसिद्धिदायकः ॥ ४६ ॥
 इति श्रीसनत्कुमारतन्त्रे ॥ त्रैलोक्यमंगलनाम स्तोत्र संपूर्णं ॥ श्रीराधा-
 बलुभायनमः ॥

Then follow two diagrams, peculiar to the tantric works.

दण्डक

Daṇḍaka

No. 284

700.
 1886-92.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 15 leaves ; 7 lines to page ; 32-34 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing bold, clear and uniform ; borders ruled in double red lines and edges in single ; daṇḍas in red ink ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author.— Tulasīdāsa.

Begins.—fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥
 अथ दण्डक लिख्यते ॥
 देवसर्वसौभाग्यप्रदसर्वतो भद्रनिधिसर्वसर्वेश सर्वाभिरामं ॥
 शर्वद्विकंजमकरंदमधुकरकचिरूपभूपालमणिनौमि रामं ॥१॥ etc.

Ends.—fol 15^a

एवज्ञानविज्ञानवैराग्य ऐश्वर्यनिधिसिद्धि अणिमाद्यादि भूरिदानं ॥
 ग्रसत भवब्याल अतित्रास तुलसीदास त्राहि श्रीरमन उरगारि-
 जानं ॥ ९ ॥
 इति दंडक संपूर्ण ॥ शुभं

दण्डक

Dandaka

No. 285

448 (iii)
 1895-1902

Extent.— 15^a-17^a leaves ; 40-45 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— See No. $\frac{448 (i)}{1895-1902}$ (दुष्टकाव्य).

Author.— Tulasīdāsa.

Begins.— fol. 15^a

अथ दंडक लिप्यते रघुनाथजीका ॥
 देवसौभाग्यप्रदसर्वतो भद्रनिधिसर्वसर्वेशसर्वाभिराम ॥
 सर्व हृदिकंजमकरंदमधुकररुचिररूपभूपालमणिनौभिरामं ॥१॥ etc.

Ends.— fol. 17^a

देवज्ञानविज्ञानवैराग्य ऐश्वर्यनिधिसिद्धि अणिमादिद्यादिभूरिदानं ग्रसन
 भवबालश्रुतित्राण तुलसीदास त्राहि श्रीरमण उरगारिजानं ॥ १ ॥
 इति तुलसीदासकृतं दंडक संपूर्ण

दर्पदलन

Darpadalana

No. 286

402
 1887-91.

Size.— 6 $\frac{1}{8}$ in. by 9 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 34 leaves ; 20 lines in a page ; 16 letters in a line

Description.— Country paper ; Kāśmīrī Devanagari Characters ; well preserved ; handwriting clear, legible and uniform ; incorrect in many places ; complete ; on folios 1-5 the corrections are recorded in margin ; red pigment used for colophons.

Age.— Not very old.

Author.— Kṣemendra.

Subject.— A diatribe against human pride.

Begins.—fol. 1^b

ॐ नमो विद्महे ॥

ओं प्रशान्ताशेषविघ्नाय दर्पसर्पापसर्ष(र्ष)णात् ।

नमः शमनिधानाय स्वप्रकाश विकासिने ॥

संसारवृत्तिरेकाय स्वतोत्सेकाय चेतसः ।

प्रशामासृत्सेकाय विवेकाय नमोनमः ॥

क्षेमेन्द्रः सुहृदां प्रीत्या दर्पदोष चिकित्सकः

स्वास्थ्याय कुरुते यत्नं मयुरैः सूक्तिभेषजैः ॥ etc.

Ends.— fol. 34^b

प्रशान्तोन्तस्मृस्माविषमपरिभाषः शमजलै-

रशेषस्सन्तोषासृत्तविरसपानेन वपूषः ॥

असंगस्संभोगः कमलदलकीलालत्व(तु)लया ।

भवारण्ये पुंसां परहितसुदरं सुखतमः ॥

इति नीतिपद्धतौ तपो विचारः समाप्तः ॥ ॥

संपूर्णैः नीतिपद्धतिः ॥ शुभम् ॥

References.— I Mss. Aufrecht's Catalogus Catalogorum 1, 254^b;
ii 52^b iii, 53^a.

For described Mss see I. O. Cat. pt. VII No. 3928 and
A. B. Keith (I. O. Cat.) No. 7087.

Printed in Kāvymālā, 6; German translation by R
Schmidt. Z. D. M. G. vol. 69 (1915).

दर्पदलन

Darpa dalana

No. 287

403.
1887-91.Size.—9 $\frac{3}{4}$ in. by 6 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.—34 leaves ; 12 lines to a page ; 26-27 letters to a line.

Description.—Country paper ; Kāśmīrī Devanāgarī characters ; in good condition ; handwriting bold, clear, legible and uniform ; complete.

Age.—Not very old.

Author.—Kṣemendra.

Begins.—fol. 1^b

ॐ श्रीगणेशाय नमो नमः ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय नमो नमः ॥

प्रशान्ताशेषविघ्नाय etc. as in No. 286

fol. 5^b इति श्रीव्यासदासापराख्यक्षेमेन्द्रविहिते दर्पदलने कुलविचारः
प्रथमः ॥ १ ॥Ends.—fol. 33^a

प्रशान्तोत्तस्तृष्णा etc. up to परमदुःखदारां खलु तपः ॥

as in No. 286

followed by इति श्रीदर्पदलने तपोविचारः सप्तमः ॥ ७ ॥

समाप्तं दर्पदलनम् ॥

References.—See No. 286

दशावतारचरित

Daśāvatāracarita

No. 288

133.
1875-76.Size.—13 $\frac{3}{4}$ in. by 6 in.

Extent.—67 leaves ; 12 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Smooth country paper ; Kāśmīrī devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; folios numbered in both margins ; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— Samvat 1926.

Author.— Kṣemendra.

Begins.— folio 1^b

ॐ नमो नारायणाय अशेषविश्ववैचित्र्यरचनारुचये नमः ।
 मायागहनगूढाय नानारूपाय विष्णवे ॥
 देवः पायादपायान्निभुवनभुवनस्तम्भभूतः सद्युष्मा-
 नाद्युष्मानस्य कीर्त्या प्रभवति पुरुषः स्वर्गमार्गे पवर्गे ॥
 मत्स्यः क्रमो वराहः पुरुषहरिवपुर्बामनो जामदग्न्यः ॥
 काकुत्स्थः कंसहन्ता स च सुगतस्तुनिः कर्किनामा च विष्णुः ।

... ..

अवतारकथायुक्त्या भक्त्या भगवतो हरेः ।
 श्रीव्यासदासः कुरुते क्षेमेन्द्रः सरसांस्ततिम् ॥
 सजनस्थितिचित्रस्य पुण्यारण्यविहारिणः
 हरिभक्तिरसासिक्ताः श्रूयतां मम सूक्तयः etc.

folio. 3^b इति श्रीदशावतारे मत्स्यावतारः प्रथमः ॥ १ ॥

folio. 5^a इति श्रीव्यासदासापराख्यक्षेमेन्द्रकृते दशावतारे कूर्मावतारे
 द्वितीयः ॥२॥

Ends— folio 66^b(67^a)

अन्वेति देवर्षिभिरं यथार्थो तथेति निश्चित्य महर्षयस्ते ।
 विष्णोः क्षितौ कर्किकुलावतारनिवेशिताशाः सखिनो वभुवुः ॥
 इत्येष विष्णुरवतारभूते कथासुतास्वादविशेषभक्त्या ।
 श्रीव्यासदासान्यतमाभिधानक्षेमेन्द्रनाम्ना विहितस्तवाग्न्यः ॥
 इति श्रीव्यासदासापराख्यक्षेमेन्द्रकृते दशावतारे कूर्मावतारे
 दशमः ॥१०॥

समाप्तश्चायं दशावतारस्तवः ॥

मो मत्स्यकूर्मारिचित्ररूपैराश्रयकारी हृदयस्थरत्नैः ।

श्रीमाननन्तः स्फुटशक्तिचक्रः श्रियेस्तुविष्णुर्विभवो दधिव (वः)
 कदमीरेषु बभूव सिन्धुरधिकः सिन्धोश्च निम्नाशयः ।
 प्रातस्तस्य गुणप्रकर्षयशसा पुत्रः प्रकाशेन्द्रताम् ॥
 विप्रेन्द्रप्रतिपादितान्धधनभृगोसङ्घकृष्णाजिनैः ।
 प्रख्यातातिशयस्य तस्य तनयः क्षेमेन्द्रनामाभवत् ॥
 तेन श्रीत्रिपुरेशशैलशिखरे विश्रान्तिसन्तोषिणा ।
 विष्णोस्त्वल्पविलोकिताकृतसुधासंवर्धितोत्कण्ठया ॥
 वाक्पुष्पैरमलैर्युगप्रणिहितैरम्लानशोभैः स्थिरै- ।
 र्भक्तिव्यक्तदशावतारसरसः पूजाप्रबन्धः कृतः ॥
 स्तुतिसङ्कीर्तनाद्विष्णोर्विपुलं यन्मयार्जितं ।
 तेनास्तु सर्वं लोकानां कल्याणकुशलोदयः ॥
 एकाधिकेभ्यो विहितश्रवणारिशेसकार्तिके ।
 राज्ये कलशभूर्भक्तकदमीरेष्वच्युतस्तवः
 रसाक्षिनन्देन्दुमिते विक्रमादि संवत्सरे ।
 हरिस्तपो मया दृष्ट्वा पुस्तकं लिखितस्तदा ॥

References:—

Aufrecht Catalogus Catalogorum, i, 248^b, 789^b.

Printed Editions—Printed in Kāvya-mālā Series, 26, 1891.

A. B. Keith :—History of Sanskrit literature, p. 136.

दशावतारचरित

Daśāvatāracarita

No. 289

132.
1875-76.

Size.—7½ in. by 5½ in.

Extent.—107 leaves; 15 lines to a page; 18 letters to a line.

Description.—Country paper; Śarada characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; some folios are of pink colour; some folios pasted with paper slips; the Ms. is stitched in a book-form.

Age.—Appears to be fairly old.

Author.— Kṣemendīa.

Begins.—

ॐ नमो नारायणाय ॥ ॐ अशेषविश्ववैचित्र्यरचनारुचये नमः ॥
 मायागहनगूढाय नानारूपाय विष्णवे ॥ देव. पायादपाया
 त्रिभुवनभवनस्तम्भभूतः स युष्मान् ।
 आयुष्मानस्य कीर्त्या प्रभवति पुरुषः स्वर्गमार्गेऽपवर्गे ॥
 मत्स्यः कूर्मो वराहः पुरुषहरिवपुः वामनो जामदग्न्यः
 काकुत्स्थः कंसहन्ता स च सुगतमुनिः कल्किनामा च विष्णुः ॥
 आदि मत्स्यः सजयता यः श्वासोच्छ्वासितैर्जलैः ।
 र्गगने विदधेभोधि गगनं च महोदधौ ॥
 तं नमस्कुर्महे कूर्मे यः कवाटमसंकटम् ।
 अतीत...र्व ब्रह्मांडमवशेष इवावहत् ॥

Ends.—

तेनश्री त्रिपुरेश शैलशिखरे विश्रांतिसंतोषिणा ।
 विष्णोः स्वल्पविलोकिताकृतिसुधा संवर्धितोत्कण्ठया ॥
 बाह्वृषैरमलैर्गुणप्रणिहितैरभ्लानशोभैः स्थिरैः ।
 भक्तिव्यक्तदशावतारसरसः पूजाप्रबंधः कृतः ॥
 स्तुतिसंकीर्तनाद्विष्णोर्विपुलं यन्मयार्जितम् ।
 फलं तेनास्तु लोकानां कल्याणकुशलोदयः ॥
 एकाधिकेन्द्रे विहितः चत्वारिंशे स कार्तिके ।
 राज्ये कलशसूभर्तुः कश्मीरेष्वच्युतस्तवः ॥
 समाप्तोऽयं दशावतारः ॥ नमोऽस्तुताय ॥

References.— See No. 288

दानकेलिचिंतामणि

Dānakelicintāmaṇi

No. 290

507

1891-95.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 11 leaves ; 11 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description — County paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; occasional marginal notes.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned. Rajendralal Mitra gives the author's name as Krisna-caitanya-candīa. See Notices. No 2528.

Subject.— Kāvya. a poem describing the dalliance between Rādhā and Kṛṣṇa.

Begins.—folio 1^b

श्रीगांधर्वागिरिधराभ्यां नमः ॥

कुर्वाणैः शतमाशिषां निजनिजप्रेयोजयायोत्सुकैः ।

स्वीयः स्वीयगणैः स्फुटं कुटलिया वाचानितुंगीकृतः ॥

गव्यानां नवदानकल्पनकृते प्रौढं मिथः स्पर्द्धिनो- ।

गांधर्वागिरिधारिणोर्गिरितटे केलीकलिः पातु वः ॥ १ ॥

उद्दामनर्मरसरंगतरंगकांतं राधासरिद्विरिधरणवसंगमोत्थं ।

श्रीरूपचारुचरणाब्जरजः प्रभावादंधोपि दाननवकेलिमणिं चिनोमि

॥ २ ॥ etc.

Ends.— folio. 11^a

दध्यादिदाननवकेलिरसाब्धिमध्ये- ।

मानं नवीनयुवरत्नयुगं व्रजस्य ॥

नर्मालिह्वस्यदित्युतिगौरनील- ।

मंधोपि लुब्ध इहलोकितुष्टुकोस्मि ॥ १७३ ॥

राधामाधवयोर्दानकेलिचिंतामणिं गिरौ ।

लब्धमंधेन वीक्षतां श्रीमद्रूपगणाः प्रियाः ॥ १७४ ॥

आददानस्तुणं दंतैरिदं याचे पुनः पुनः ।

श्रीमद्रूपपदांभोजे रजोहंस्यां भवे भवे ॥ १७५ ॥

इति श्रीदानकेलिचिंतामणिनाम प्रबंधः संपूर्णः ॥ यथा दृष्टं

तथा लिखितं ॥

References:—

I Aufrecht Catalogus Catalogorum, i, 249^a; iii, 54

This work is described by Rajendralal Mitra in his
“Notices of Sanskrit Mss.” Vol. VII, No. 2528.

दुर्घटकाव्य

Durghatakāvya

No. 291

405.
1887-91.

Size.— 8 in. by 5 in.

Extent.— 8 leaves; 9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description.— Thin country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; hand-writing bold, clear, legible and uniform; verse-numbers marked with red pigment.

Age.— Appears to be old.

Author.— Ascribed to Kalidāsa.

Begins— fol. 1^b

॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥

लक्ष्मीवत् कृतक्रूरसूरणदहिन् दुः धक् क्षमः ।

पापडीलाहू डोकलधीबडांछनबडी रदाजांबुदीरुचिः ॥

मंडाशाकरेखंडनो विविधुनाक्षीरावसातुल्य मां ।

सासुंदालितडिखिभांगवसनोव्याः सेवक सारवान ॥ १ ॥ etc.

Ends.— fol. 8^a

अर्द्धरात्रे दिनस्यार्द्धे अर्द्धचंद्रेर्द्धभास्करे ।

रावणेन हृता सीता कृष्णपक्षे सिताष्टमी ॥ ६२ ॥

स्तनमंडलमाश्रित्य नखस्य वरयोषितां ।

कदा कर्णयते गीतं नागरीवररंगराट् ॥ ६३ ॥

इति दुर्घटकाव्यं संपूर्णतामगदिति ॥

The following stanzas are written in a different hand—

आभाकाशितपक्षस्य मैत्रश्रवणरेवती ।
 संगमेन हि भोक्तव्यं द्वादश द्वादशी हरेत् ॥ १ ॥
 मैत्रस्य प्रथमं पादं द्वितीयं श्रवणस्य च ।
 पौष्पाया तृतीयं पादं त्यजेत् मधुरब्रवीत् ॥ २ ॥
 मैत्राय पादे स्वपती च विष्णुवैष्णव्यमध्ये ।
 परिवर्त्तने च विबोधमेति नापारणं विष्णुविभागमध्येति ॥ ३ ॥

References:— see No. 292.

दुर्घटकाव्य

with

टीका

Durghatakāvya

with

Tikā

No. 292

71.
 1907-15.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 11 leaves ; 12 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; left-hand edges of folios moth-eaten.

Age.— Appears to be old.

Author.— Not mentioned. It is ascribed to Kālidāsa (see I. O. Cat. Pt. VII, p. 1489.

Subject.— A highly artificial poem in praise of various deities especially Viṣṇu.

Begins.— (Text) fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥

हे लक्ष्मीवन्द्यकृतकूरसूरणदहिन् etc. as in No 291

,, (Com):—हे लक्ष्मीवन्द्य त्वं मां सेवकं अद्याः रक्षः । अवस्त्वां कृतं कोऽप्यधिपः

उः अवनं रक्षणं येनासी कृत छ' । पुनः किं विधस्त्वं अस्ः सुपते उद्यतेऽसौ
स्ः न सः अस्ः । पुनः किं विधस्त्वं ॥ रणादि हिन् रणं संग्रामं ददतीति ते
रणदाः शत्रवः तान् हिनस्ति असौ रणदहिन् । इत्यर्थः । etc.

Ends.—(Text) fol. 11^a

अर्धरात्रे दिनस्यार्धे अर्धचन्द्रर्द्धभास्करे ।
रावणेन हृता सीता कृष्णपक्षे सिताष्टमी ॥ ८० ॥
किं स्याद्वर्णचतुष्टयेन वनवणैस्त्रिभिर्भूषणं ।
स्याधायेन महीत्रयेण च फलं मध्ये द्वयं प्राणदं ॥
वस्ते गोव्रतुणं(?) धास कुसुमं चांते च सप्रेक्षण ।
ये जानन्ति विचक्षणाः क्षितितले तेषामहं किंकरः ॥ ८१ ॥
इति दुर्घटश्लोकाः ॥ ॥ ८२ ॥ नृसिंहेन कादयां लिखिताः ॥ ८३ ॥

Ends.— Com.—अस्यार्धः । कृष्णपक्षे या अष्टमी तस्याः दिनस्यार्धे रावणेन सीता
हृता किं लक्षणा अष्टमी । अर्धरात्रे सिता शुभ्रा । किं लक्षणे अर्धरात्रे ॥
अर्धचन्द्रे ॥ किं लक्षणे अर्धचन्द्रे । अर्धभास्करे । अर्धभा. करोतीति अर्धभास्कर
इति ज्ञेयं ॥ ८० ॥

References.—For a described Ms. of Durghata Kāvya and the
comm. see I. O. Cat. Pt. VII, No. 3926.

The work is said to have been printed in Kavyakalapa
I, pp. 136 7

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 293

Durghatakāvya

with

Tikā

709.

1886-92.

Size.— 5 $\frac{3}{4}$ in. by 8 in.

Extent.— 19 leaves ; 16 lines to a page ; 20-22 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines and edges in double ; red pigment occasionally used.

Age.— Samvat 1836.

Author.— The text is ascribed to Kalidāsa.

Begins.—fol. 1^a

Text— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

लक्ष्मीवन् कृत etc. as in No 291

,, Com:— हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं अद्याः रक्ष etc.

Ends.— Text fol. (19^a)

अवारी भयभीतिरातिकचरो लातांछडीडोकरा ।

रीकीटांगरनुच्छलीवकरहीमेडारडीडांगरी ॥

लातीभीतिगरीरगंडकभशोचूडोगधोभूकणो ।

भाजीभेडभभापडभाकडहशोरीछंगयोवंदरः ॥ ८१ ॥

इति श्रीकाल(लि)दासकविरचिते दुर्घटकाव्ये संपूर्ण प्र ००० संवत्

१८८६ वर्षे पोसमासे कृष्णपक्षे तिथौ षष्ठ्यां बुद्धवासरे छ लिखितं नापूला-

लेन स्वपठनार्थं उपदेशकम् शुभं श्रूयात् छ छ श्री श्री

Ends—Com— विना गरुडेन नितो इंद्रं तदाऽमभवोऽर्जुनः तद्वेषिकर्णः तदगुरुः सूर्यः
तत्पादाहतः तत्किरणसंतप्तोजनः लोकः हिमापहो वह्निस्तदमित्रं जलं तद्धरा
मेघास्तैर्व्याप्तं व्योम अभिनंदति ७९.

The following stanza is in a different hand—

लांगूलचालनमधश्चरणावपातं ।

भूमौ निपत्य वदनोदरदर्शनं च ॥

श्वापिंडस्य कुरुते गजपुंगवस्तु ।

धीरं विलोकयति चाडुशतैश्च हुंक्ते ॥ १ ॥

सहृदामप

References:— see No. 292

दुर्घटकाव्य

with

टीका

Durghatakāvya

with

Commentary

No. 294

708

1886-92

Size.— 10 $\frac{3}{8}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— (text) 14 leaves, 2-4 lines to a page; 32 letters to a line.
 (com.) 7-10 „ „ „ 45 „ „ „

Description.— Country paper; Devanāgarī characters; hand-writing beautiful, clear and legible; but not uniform; text in the middle of folios and the comm. above and below it; borders ruled in double red lines and edges in single dandas and the colophon on fol. 13^b in red ink.

Age.— Samvat 1848.

Author.— Not mentioned. See No. 293

Begins.— (text) fol 1^b

॥ ६७ ॥ ॐ नमः ॥ श्रीसर्वज्ञभ्यो नमः ॥

लक्ष्मीवन् कृत etc. as in No 291

,, Com—fol 1^a

॥ ६७ ॥ ॐ नमः ॥

हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं अद्याः । रक्ष । etc.

Ends.—(text) fol. 13^a

अर्द्धरात्रे दिनस्याद्धे(द्धे) etc. up to तेषामहं किंकरः ।

as in No. 292

,, Com— कृष्णपक्षे या अष्टमी etc. up to अर्द्धमास्करः रिति ज्ञेयं

as in No 292

followed by इति दुर्घटश्लोकव्याख्यातं समाप्तं ॥

संवत् १८४८ वर्षे ज्येष्ठ कृष्ण १३ पूर्णा जाता लेषरूपाटकयोः शुभं
 भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीरस्तुः ॥

यादृशं पुस्तकं.....मम दोषो न दीयते ॥ छ ॥ श्री ॥

Text—fol. 14^b वासना वासुदेवस्य वासितं भुवनत्रयं ।

सर्वभूतनिवासीनां वासुदेव नमोस्तुते ॥ ८५ ॥ इति ॥

Com.— हे वासनभाहुक । त्वं भुवनत्रयम् (मे)व । कीदृशं । सर्वभूतनिवासि
इक्षतं । असुदेव प्राणनाथ । अथवा असितं पापस्यांतय । हे ईनां श्रीणांवा
निश्रितं पूरणे वा । सुदेव यतीति सुदेव अच् । यद्वा ईणां श्रीणां सर्वभूतेषु
निवासी निवाशीलस्त्वं (?) सापक्षेपोगमनत्वाद्बुष्टः समासः । हे वासुदेव
तुभ्यं नमोस्तु ॥ ८५ ॥ इति काव्यार्थः ॥ छ ॥ श्री । छ ॥ श्री ॥

References—see No 292

दुर्घटकाव्य

with

टीका

Durghatakāvya

with

Commentary

No. 295

305.

1884-85.

Size.—9½ in. by 4¼ in.

Extent.— 24 leaves ; 9 lines to a page ; 22-24 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old and ink
diffused on folios ; handwriting bold, clear, legible and
uniform ; red pigment frequently used ; folios 8, 9 and
18 missing.

Age.— Śaṃvat 1817.

Author.— Not mentioned. See No. 293

Begins.— fol. 1^b

Text— ॥ श्रीगणेशाय नमः

लक्ष्मीवन् कृत etc as in No. 291

Com- - हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं etc.

Ends.—fol. 27^a

अर्धरात्रे दिनस्यार्धे etc. up to अर्धभास्करः as in No. 292
followed by तस्मिन् अर्धभास्करे ॥ १८ ॥

इति श्रीदुर्घटश्लोकव्याख्यानं समाप्तं ॥ छ ॥

सुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ संवत् १८१७ साके सो प्रवर्तमान्
संवच्छरे दक्षिणायांगतेसरभेण वास्थव्य अदि च...ज्ञाति भ नथुसुत प्रेमा-
नंदेन लितामीदं दुर्घटं अध्यनावस्थायां रामेस्वर जयतु ॥ छ ॥ श्री ॥ श्री ॥

References—see No. 292

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 296

Durghatakāvya

with

Commentary

406.

1887-91.

Size.— 10½ in. by 5 in.

Extent.— 7 leaves ; 8 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting of the text, bold, and of the com. small and careless ; borders of some folios ruled in triple red lines and edges in single ; additions in margins ; text in the middle and the comm. above and below it.

Age.— Appears to be old.

Author.— Ascribed to Kālidāsa.

Begins. (Text) --fol. 1^b

लक्ष्मीवन् कृत etc. as in No. 291

Begins.— (Tippana) fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं अन्याः रक्ष etc.

Ends.— (Text) fol. 7^a

अर्द्धरात्रे दिनस्यार्द्धे अर्द्धचंद्रेर्द्धे भास्करे ।

रावणेन हता सीता कृष्णपक्षे सिताष्टमी ॥ ६१ ॥

स्तनमंडलमाश्रित्य नखस्य वरयोषितां ।

कदा कर्णयते गीतं नागरीवररंगराट् ॥ ६४ ॥

इति दुर्घटकाव्यं संपूर्णं

लक्ष्मीस्ते पंकजाक्षी निवसतु भवने भारतीकण्ठदेशे ।

वर्द्धतां बंधुवर्गा प्रबलरिपुगणायांतु पातालमूले ॥

देशे देशे च कीर्तिं भवतु भवतां कुंदपूर्णैर्दुःखभ्रा ।

जीवत्वं पुत्रपौत्री सकलगुणयुतै स्वसिते नित्यमास्तां ॥ १ ॥

References—see No. 292

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 297

Durghatakāvya

with

Commentary

509.

1891-95.

Size.— 8 in. by 5 in.

Extent.— 27 leaves ; 11 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; whitish in appearance ; handwriting beautiful, legible and uniform ; borders ruled in double red lines.

Age.— Śaka 1736.

Author.— Not mentioned— ascribed to Kālidāsa.

Begins.—fol. 1^b

Text— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

लक्ष्मीवन् कृत etc. as in No. 291

Com— हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं अव्याः । etc.

Ends.—fol. 26^b

Text— यावत्तोयधरा धरा धरधरा धारा धरा भूधरा ।

यावच्चारुचचारु चारु चमरं चामीकरं चामरं ॥

यावद्भावणरामरामरमणं रामायणं श्रुयते ।

तावद्भोगविभोग भोग भोग भवनं भोगायते नित्यशः ॥ ८६ ॥

fol--27^a

Com — रावणस्येति रावणग्रहणमन्वार्थकमिव वेत्सत्यं केवल रामस्य रामायण-
रमणीयत्वे प्रयोजकत्वेपि रावणसंबन्धि संग्रामादि कथाया अपि रामायण-
रमणीयत्वं प्रयोजकत्वाद्वावणस्यापि प्रयोजकत्वं । किं च रमणरामरामरमणं(ण)
मिति पाठे रामणी रामा जानकीयस्यासौ रामणरामः सच्चासौ रामश्च रामण-
रामस्तेन रमणमित्यर्थः । इति वा ॥

॥ इति श्रीदुर्घटाख्यंकाव्यं संपूर्णं ॥ ॥ छ

॥ श्रीकृष्णर्पणमस्तु ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥ छ ॥

शके १७३६ भावनाब्दे अर्धाक भाद्रपद कृष्ण ४ शनौ तद्दिने संपूर्ण
ग्रंथ लिख्यते ॥ ग्रंथ संख्या छुमारी श्लोक ४५० ॥

References—see No. 292

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 298

Durghatakāvya

with

Commentary

361.

1884-87

Size.— 11½ in. by 5½ in.

Extent.— 12 leaves ; 11 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting
very beautiful, clear, and legible ; borders ruled in triple
and edges in double red lines ; certain words, dandās and
the colophon written in red ink ; complete.

Age.— Sāmvat 1861 ; Śaka 1726.

Author.— Not mentioned.

Begins—fol 1^b

Text— ॥ ६७ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

लक्ष्मीवन् कृत कर etc. as in No. 291

com.— हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं अद्याः etc.

Ends.— (text) fol. 11^b

अर्द्धरात्रि दिनस्यार्द्धे etc. up to तेषामहं किंकरः ॥ ७५ ॥

as in No. 292

followed by खाटपाटवृषभाटनगारी डाभडाभकर हाटहुवाटा ।

एषा आशुतवभूमिपरुष्टा ग्रामसीममहितां प्रदिशंतु ॥७६॥

com— अस्यश्लोकस्यार्थं शिवो वेति ॥१॥ इति श्रीदुर्घटश्लोकव्याख्या

संपूर्णम् ॥ १ ॥ Then followed by :—

स्तनमंडलमासाद्य नखस्य वरयोषितां ।

कदा कर्णयते गानं रमया सह रंगराट् ॥ १ ॥

युगलुखाशनशंकरतेजसे विमुखमिश्रधनक्षयहेतवे ।

कचतृतीयमुखायमपूर्वजाग्रिमहरायतपान्तविसर्जनम् ॥ २ ॥

कःखे भाति हतो निशाचरपतिः केनांबुधावद्रवत् ।

कः कीदृक् तरुणीविलासगमनं किं कुर्वते सज्जनाः ॥

पत्रं किं नृपतेः किमर्जुनधनुः को रामरामापहृत् ।

मत्प्रश्नोत्तरमध्यमाक्षरमिदं किं स्युस्तदाशीर्ष्वचः ॥ ३ ॥

संवत् १८६१ ॥ शाके १७२६ ॥ मिती पोसमासे शुक्लपक्षे तिथौ प्रति-

पदायां भौमवासराश्विनायां । लिपीकृतं शिवनाथेन ॥ पचेवरमध्ये ॥

अरिस्तु ह्यभं भवतु । स्वपठनार्थं ॥ १ ॥

References.— See No. 292.

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 299

Durghatakāvya

with

Commentary

14

1874-75.

Size.— 10³/₈ in. by 5¹/₂ in.

Extent.— 20 leaves, 12 lines to a page, 30-32 letters to a line.

Description.— Country paper, Devanagari characters, handwriting bold, clear and legible; borders and edges ruled in double pink lines, verse-numbers marked with red pigment.

Age.— Śaka 1729.

Author.— Not mentioned.

Begins.—fol. 1^b

Text— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

हृदि लग्नेन बाणेन यन्मन्दोपि पदक्रमः ।

असत्कविकुरंगाणां चापलं तत्र कारणं ॥ १ ॥

खाटी छाशीपलेह पापढवडीप्यारोड भाजीगणो ।

यद्भक्तो निमिषीव बाक्कलचणा ध्यायति यां योगिनः ॥

कालाभीलकराल भूखलमहा दैत्यैर्द्रमथार्थिनी ।

सासासूयरसातवायहृतये स्तात्कर्णमोटी चिरं ॥ १ ॥

Com-- सा कर्णमोटी चाहुंडा तवाय हृतये हरणाय स्तादस्तु । का सा । सासू-
यरसा । असूया कोपः तस्य रसः तेन सह वर्तमाना । तथा रसश्चासूय
रसेति । etc.

Ends.— fol. 20^b

Text-- नीचेषु जावनी बाणी काकश्च शुभदो भवेत् ।

शंभोरारावणं किं किं भजंते व्याधयो नरं ॥ १८ ॥

com-- अ० ॥ अवेलाभोजिनं । नीचेषु काजावनी बाणि । अवे । बवयोरभेदः ।
काकस्याः शुभदो भवेत् । लाभ । शंभोः आवरणं किं । अजीनं । व्याधयः किं
भजंते । अवेलाभोजिनं ॥ १८ ॥ ॥

इति श्रीदुर्घटनामायं ग्रंथः समाप्तः ॥ श्रीरस्तु ॥

अदृष्टदोषान् मतिविभ्रमाच्च यत्किञ्चिदूनं लिखितं मया च ।

तत्सर्वमायैः परिशोधनीयं दोषो न देयः खलु ले(ख)कस्य ॥

श्रीरामसमर्थ ॥ शके १७२९ बहुधान्यनाम संवत्सरे चैत्र शुद्ध ९ गुरु-
वासरे समाप्तः ॥ इदं पुस्तकं कविश्वरोपनामक माधवसुत केशवेन लिखितं
स्थिति वीरक्षेत्रे ॥ श्रीरामकृष्णार्पणमस्तु ॥

The fly-leaf contains the following endowment.—

॥ कवि (बी) श्वरोपनामक माधवसुत केशवस्येदं पुस्तकं ॥

अथ दुर्घटकाव्य प्रारंभ ॥ पत्र २० ॥

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 300

Durghatakāvya

with

Commentary

50(i).

1871-72.

Size.—12 $\frac{3}{8}$ in. by 6 $\frac{3}{8}$ in.

Extent.— foll. 1-5^a leaves ; 2-3 lines to a page ; 30-32 letters to a line. (text)

8-9 „ „ „ 40 „ „

„ (com.)

Description.— Country paper ; Devanagarī characters ; handwriting beautiful, bold and legible ; borders ruled in triple red lines and edges in single ; verse-numbers and dandas marked with red pigment ; text in the middle and the comm. above and below it ; the fly-leaf contains a design and the names of the works viz. दुर्घटकाव्य and विद्वद्विनोदकाव्य.

The Ms. contains only six verses.

Age.— Does not appear to be very old.

Author.— Not mentioned.

Begins.— (Text) fol. 1^b

वीरोद्भूयकं त्रिफस्वर्षिहृदारिपरकोहः सृष्टक्षेत्रं जाङ्गः ।

इगाग्र्य स्त्रीद्विगो वृदेकद्विजुरुपरयाजांगजोऽघोषहाभीः ॥

वाताद्धारो विषप्साः कलसदजसरिद सस्वदः कंधिजादो ।

भादोनारारसं घावनतपदकरुटसोऽकाङ्क्षोहरिद्वः ॥ १ ॥ etc.

„ --(Com.) fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीराधावल्लभाय नमः ॥

॥ सः हरिद्वः वः युष्मान् अव्यक्तात् पातु रक्षतु अकरक्षणे हरिद्वः हरितं
दिशं वसतीति हरिद्वः वस्निवासे हरिद्वः इति किं दिगंबरः नम इत्यर्थः ॥ etc.

Ends.-- (Text) fol. 5^a

गोश्रावः किमयं गवाश्रयगते किं सुष्ठु गां वीक्षसे ।

गोमध्ये चरणेन किं लिखसि गां गोस्त्रीनिभेदेहि गां ॥

गावो यांति ग्रहेषु वासरमणेर्गावश्च दूरं गताः ।

गावस्त्वद्विरहे ममासुहरणा एरोहि यामो वयं ॥ ६ ॥

इति दुर्घटकाव्य समाप्ताः ॥ ॥

„ -- (Com) fol. 5^a

किं लिखसि देवरमणी निभेगां वाणीरोहि गावः वृषभादिरूपाः वने या
संगृहीत्वा संध्याग्रहेषु यांति वासरमणेः सूर्यस्य गावः किरणाः दूरं गताः
सूर्योस्तं यांति इत्यर्थः हे स्त्री त्वद्विरहे...कामः अस्य गावो वाणाः मम असु-
हरणाः असुरप्राणान् हरन्तीति असुरहरणाः त्वं एषहि आगच्छ वयं ब्रजामः ॥
॥ ६ ॥ इति दुर्घटकाव्यव्याख्या समाप्ताः ॥

॥ श्रीहरिर्जयतु ॥ ॥ श्री ॥ छ ॥

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 301

Durghatakāvya

with

Commentary

440.

1884-87.

Size.— 12 in. by 4 in.

Extent.— 7 leaves ; 17 lines to a page ; 65 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; handwriting very small and not quite legible ; red pigment used ; folios present a dirty appearance due to spots , complete.

Age.— A modern copy.

Author.— Not mentioned - ascribed to Kālidāsa.

Begins.— (text) fol. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीत्रिपुरसुन्दर्यै नमः ॥

लक्ष्मीवन् कृत etc. as in No 291

Begins.— (Com) fol. 1^a

हे लक्ष्मीवन् त्वं मां सेवकं अख्याः । रक्ष अवः कथंभूतस्त्वं कृतकः
कृतं को पृथिव्या उः अवनं रक्षणं येनासौ कृतकः । etc.

Ends.—fol 7^b

निष्कामतया कामानुष्ठानपरेपरे कर्म न लिप्यते । कर्मफलं न भवती-
त्यर्थः । तस्माच्छिवाख्यौ खंडानंदानुभरामत्सेनरमणमित्यर्थः । इति दुर्घट-
काव्यं संपूर्णमस्तु ॥ ७ ॥

शके १०७५ (?) शोभकृन्नाम संबत्सरे मार्गशीर्ष मासे तद्दिने कलं-
करोपन्नामन्तः गोपालभट्टात्मज मल्लारेणालिखितं ॥ श्रीजगदंबार्पणमस्तु ॥
॥ जगदंबः ॥ जगदंब ॥ जगदंब ॥

वसन्ते वासन्ते द्रुमकुसुमसौरभ्यलहरी ।

भ्रमद्भगीरंगराचितमुखलालासमुखरैः ॥

प्रिया...त्वानाथात्स्फुटितहृदयो मन्मथवशात् ।

अहाहाहाहारिहारिहारिभृतः कोपि पथिकः ॥ १ ॥

गंतव्यं नगरपथे द्रष्टव्या कनकभूषिता रामाः ॥

यद्यपि न भवति स्मृतं नयनमुखं को निवारयति ॥ २ ॥

गंतव्यं राजपथे द्रष्टव्या राजपूजिता लोकाः ।

यद्यपि न भवन्त्यर्था तथाप्यनर्था विलीयन्ते ॥ ३ ॥

सर्वेषामेष रत्नानां स्त्रीरत्नं तु मनोरमं ।

तदर्थधनामिच्छन्ति तात्यक्त्वा तु धनेन किं ॥ ४ ॥

स्वर्णवर्णवनितावरांगफेरेक्षुरुस्थिततटवृक्षाङ्कुराः ॥

तर्पणाय मदनस्य वेधसा स्वर्णभूतिनिहितास्तिला हव ॥ ५ ॥

निर्गुणोपि वरं वंशो रक्षायै मुनिदेहवत् ।

सद्युणोप्यर्थवंशस्तु जीवघाताय केवलं ॥ ६ ॥

इति दुर्घटकाव्यं संपूर्णं ॥ छ ॥ जगदंब ॥

References.— See No 292

दुर्घटकाव्य

with

टीका

No. 302

Durghatakāvya

with

Tika

448 (i).

1895-1902.

Size.—7 $\frac{3}{8}$ in. by 10 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.—1-13 leaves ; 40-45 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.—Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing very small and careless, but some what legible ; borders of some folios ruled in double red lines ; folios slightly worn out.

The Ms. contains the following works:—

(i) दुर्घटकाव्य with टीका foll.	1—13 ^a
(ii) संकीर्ण श्लोकाः	,, 13 ^a -14 ^b
(iii) दण्डक	,, 15 ^a -17 ^b
(iv) जयति	,, 17 ^a -17 ^b
(v) प्रस्तावरत्नाकर	,, 17 ^b -18.

Age.—Appears to be old.

Author.—Not mentioned.

Subject.—The Ms contains the same verses as are found in Ms No. 292 ; but it contains many more verses in addition.

Begins.—fol. 1^a

लक्ष्मीवत् कृत etc. as in No 291

॥ श्रीकृष्णाय नमः हे लक्ष्मीवत् त्वं मां सेवकं अद्याः रक्षः कथं भूतस्त्वं
कृतकः कृतः को पृथिव्याः उः अवनं येनासौ कृतकः etc.

Ends.—fol 13

कदा हि समये श्रोष्मेऽङ्गुःखात्कंपवनेरिति कवे दावाग्निता पापनुकंपा-
मिषादिब टी. कं ददाति कदा मया कवे पृथिव्यै कंजलंऽद्भुः

References.—See No 292

देवीशतक

with

टीका

No. 303

Devīśataka

with

Tikā

137.

1875-76.

Size.— 13 $\frac{3}{4}$ in. by 6 in.

Extent.— 25 leaves ; 12 lines to a page ; 40-42 letters to a line.

Description.— Country paper ; Kāśmīrī Devanāgarī characters ;
handwriting clear, legible and uniform ; red and yellow
pigment used ; चक्रबन्धाः are to be seen on some folios.

Age.— Does not appear to be very old.

Author (of the text)— Ānandavardhana.

,, ,, ,, comm.)— Kayyata.

Subject.— Verses in praise of Devī.

Begins:—Text अनन्तमहिमव्याप्तिविश्वं वेधा न वेद याम्
या च मातेव भजते प्रणते मानवे दयाम् ॥ १ ॥ etc.

Begins.— (Com) fol. 1^b

॥ ॐ नमो गुरवे सरस्वती रूपाय ॥

नमोस्तु बागधीशाय हयग्रीवाय विष्णवे ।

कौमोदकीचक्रशङ्खकमलाङ्कितपाणये ॥

प्रणम्य परमं धाम यत्प्रसादाज्ज्वलन्त्यमी ।

महामोहमाहिम्नार्ता रविताराधिपानलाः ॥

संचिक्षिप्सुरलं स्वबुद्धिरचितैः पर्यायशब्दैर्वर्धा- ।

ट्टीकां बलभदेव उत्तममतिः स्मृत्यै भवानीस्तुतौ ॥

पर्यायैः क्रियया समंकविकृतात्पाठान्पठन्कथयत्- ।

श्रवणादित्यतनूज इत्थमकरोत्तस्यैव नत्तानवाम् ॥

आनन्दवर्धनकविप्रवरप्रणीत काव्ये किमल्पमतिना क्रियते मयैवम् ।

किं वा पिपीलिककुलानि न संशयन्ते मत्तेभदंतपदपंक्ति ममेवसाराम् ॥

etc.

Ends.—(Text) fol. 23^b

येनानंदकथायां त्रिदशानंदे च ल (ला) लिता वाणी ।
तेनासुदुष्करमेतस्तोत्रं देव्याः कृतं भक्त्या ॥

Ends.—(Com) fol. 25^a

वल्लभदेवायनितश्रृंगद्विधादित्याद्वाप्यजन्मे माम् ।
कथ्यतनामा रचयद्विद्वति देवीशतकस्तोत्रे ॥
एवं वागीश्वर्याः स्वरूपमाख्याय यन्मया व्याप्तम् ।
पुण्यं तेन जगत्स्यात्प्रतिजन्माव्याप्तपरबोधम् ॥
बसुमुनिगगनोदधि समकाले याते कलेस्तथा लोके ।
द्वापंचाशे वर्षे रचितेयं भीमशुभ्रतृपे ॥
कर्मस्थानोदिता साहिमकरशशिभद्रह्निचक्रान्तरस्थ- ।
क्षेत्रज्ञोद्बोधेनाय प्रलपरविकराग्रामतेजो विरामा ॥
नित्यं मन्दालिघोषा कचटतपयशालापिनी मध्यवाहा ।
बालाग्रात्सूक्ष्मरूपा त्रिभुवनजननी पातु वागीश्वरो वः ॥
एकायनस्यास्युततुल्यसूतेराचार्यनारायणगर्तनाम्नः ।
शिष्येण दृष्टेयमनंतशास्त्रवेत्तुः सदृक्षेण च कथ्यतेन ॥

इति नोणात्मजानंदवर्धनविरचित देवीशतकस्तोत्र सटीकं समाप्तम् शुभम् ॥

References.— 1 Mss Aufrecht's Catalogus Catalogorum—i, 262^a.
(text); ii, 56^a.

2 Printed Editions. — Printed in Kāvya-mālā 9, pp. 1-31.

नलायन

Nalāyana

No. 304

456.

1899-1915.

Size.— 10 in. by 5½ in.

Extent.— 59 leaves; 11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters with वृद्धमात्रा; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in thick red lines; big red dots in

the centre and in the margins of folios; incomplete, slightly moth-eaten.

Age.— Appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Subject.— A poem describing the life of Nala.

Begins.—folio. 1^a

ॐ ॥ ॐ नमः श्रीसर्वज्ञाय ॥
 जयति जयति देवः केवल ज्ञानमूर्ति- ।
 र्म्मदमदन विजेता शाश्वतो वीतरागः ॥
 जयति कुमुदशुभ्रा भारतीश्वरिभावा ।
 जयति कविकुलानां कोमलो वाक् प्रपंचः ॥ १ । ।
 दुरितदलनसज्जः सज्जनोद्धारधीरो ।
 धनवितरणवीरो धर्मविश्रामशास्त्री ॥
 जयति जगति नित्यं निश्चलो निःकलंकः ।
 सकलकलुषहारी लोकपाल- कुबेरः ॥ २ ॥ etc.
 folio 5^a इति नलायने प्रथमस्कंधे प्रथमः सर्गः
 folio 9^b इति प्रथमस्कंधे नलायने द्वितीयः सर्गः ॥

Ends. (abruptly)—folio 59^b

ममाप्यलुप्तं तावत् प्रियतां पाकशासनः ।
 कोऽन्यः किल सहस्राक्षो त्वां वीक्षितुमपि क्षमः ॥ १३ ॥
 विश्वै.....

नलोदयकाव्य

Nalodayakāvya

No. 305

349.
1892-95.

Size.— 10³/₈ in. by 4⁵/₈ in.

Extent.— 14 leaves; 9-11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible; borders ruled

in double black lines ; yellow pigment occasionally used
left hand edges slightly worm-eaten , पृष्ठमात्रास occasionally
used.

Age.— Samvat 1669.

Author.— Not mentioned. The work is attributed to some Kālidasa

Begins.—folio. 1^a

॥ ६० ॥ श्रीसारदाय नमः ॥

हृदय सदायादवतः पापाटव्या दुरासदायादवतः ।

अरिसमुदायादवतस्त्रिजगन्मदायादवतः ॥ १ ॥

योऽजनि ना गोपीतश्चवारयोः बल्लवांगनागोपीतः ।

भूर्येनागोपीतः कंसाद्यो द्वेषमेव नीगपीतः ॥ २ ॥ etc.

folio. 4^b इति श्रीनलोदये माहाकाव्ये प्रथम आश्वासः ॥ १ ॥

folio. 8^b इति etc.....द्वितीय आश्वासः ॥ २ ॥

folio. 11^b इति etc.....तृतीय आश्वासः ॥ ३ ॥

Ends.—folio 14^b

अरिसंहतिरस्य वनेषु शुचां । पदमापदमापदमापदमा ॥

सुखदं च यथैव जनाय हरिं । यतमायतमायतमायतमा ॥ ४५ ॥

नलेन पुर्यतायतायताय चिरेय सा ।

सदायमुन्महाहामहास्त संपदं ॥ ४६ ॥

इति श्रीनलोदये यमककाव्ये-चतुर्थ आश्वासः ॥

नलोदयः संपूर्णमजनि ॥ श्रीस्ताव साधुजनैः वाच्यमाना चिरं नंदतु ॥

संवत् १६६९ वर्षे शुक्लपक्षे मार्गशिरमासे पूर्णिमायां तिथौ स्थ श्रीस्तंभ-
तीर्थमध्ये आलेखि ॥ सु० विजयशेखरेणायम पठेत् ॥

References.—

1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum— Pt. i, page 280^a
ii, 60^b, 206^b ; iii, 60^b.

2 Winternitz - History of Indian Literature Vol. III, p. 64

3 Mss described— The work is described in the follo-
wing catalogues— (1) Mad. Cat. Vol. XX, Nos 11843-45.

(2) A. S. B. Cat. Vol. VII, Nos. 5015-17 ; etc.

नलोदय

Nalodaya

No. 306

185.
<hr/> 1879-80.

Size.— $9\frac{1}{8}$ in. by $3\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 20 leaves ; 6 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; borders ruled in double black lines and pink colour ; red pigment used for verse-numbers and colophons and black ink for corrections ; slightly moth-eaten.

Contains a tippani for the 1st ullāsa and marginal notes for the rest. The work is attributed to रविदेव.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Ravideva.

Begins.—folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

हृदय सदा etc. as in No. 305

folio 5^b इति नलोदये प्रथम उल्लासः ।folio. 10^b इति श्रीमहानारायणनरविदेवविरचिते नलोदय-

नाम्नि महाकाव्ये नलराज्यं नाम द्वितीय उल्लासः ॥ श्रीः ॥

इति etc.... ... तृतीयोल्लासः ॥ श्रीः ॥

Ends.—folio. 20^b

अरिसंहतिरस्य etc.... up to संपदं as in No. 305

followed by इति श्रीमहानारायणछतरविदेवविरचिते नलोदयनाम्नि

महाकाव्ये नलराज्यप्राप्ति चतुर्थ उल्लासः ॥ छ ॥ छ ॥

श्रीकृष्णाय नमः ॥ छ ॥ लेखकपाठकयोगेणपतिं कल्याणं ददातु ॥ छ ॥

वाञ्छवेवाय नमः ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ श्री ॥ सरस्वत्यै नमः ॥ गुरुभ्यो नमः

परमगुरुभ्यो नमः ॥

References.— see No. 305

नलोदय

Nalodaya

No. 307

409.
1887-91.

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 16 leaves ; 7-10 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and discoloured ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible but not uniform ; borders ruled in double black lines , yellow pigment used for corrections ; folios numbered in both margins ; marginal and other notes upto first 50 stanzas of the 1st Ullāsa.

The work is ascribed to three writers viz. रविदेव,
कालिदास and केशवादित्य.

Age.— Śaṁvat 1698.

Author.— Kālidāsa.

Begins.—folio. 1^b

॥ श्रीगुरुवे नमः ॥

हृदय सदा etc..... as in No. 305

· . folio 6^a इति श्रीनलोदयकाव्ये महाकाव्ये कवि श्रीरविदेवकृते प्रथमोल्लासः ॥

folio 10^b इति श्रीनलोदयकाव्ये कालिदासकृतौ वसंतवर्णनो नाम द्वितीय
सर्गः ॥ २ ॥

folio 13^b इति श्रीकालिदासकृतौ नलोदये काव्ये त्रितीयः सर्गः ॥ ३ ॥

Ends.—folio 16^a

अरिसंहतिरस्य etc..... up to संपदं ॥ ४७ ॥ as in No. 305
followed by—इति श्रीकेशवादित्यविरचिते नलोदयकाव्ये चतुर्थः
सर्गः ॥४॥

संवत् १६९८ वर्षे वैशाख शुद्धि २ भूय दिने लिखितं नलोदयकाव्यं
मिश्रचूधरेणात्मजपठनार्थं ॥ ह्यभं भवतु ॥

References.— See No. 305

नलोदय

Nalodaya

No. 308

511.
1891-95.

Size.— $9\frac{4}{5}$ in. by $4\frac{2}{5}$ in.

Extent.— 17 leaves ; 8 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; borders ruled in double black lines with red pigment between them ; red pigment also used for verse-numbers and colophons ; left-hand edges slightly damaged ; for 1 missing.

Age.— Samvat 1618 ; Śaka 1483.

Author.— Kālidāsa.

Begins.— folio. 2^a

यस्सेनानावारिप्रकरनदीः शरमयं धुनाना वारि ।

अतरन्ना नावारि । व्यसनैर्यद्भुवि वनं च नानावारि ६ etc.

folio 6^a इति नलोदये यमककाव्ये प्रथमः अश्वसः ॥ छ ॥

folio 11^a इति etc..... द्वितीयः आश्वसः समाप्तः ॥

folio 15^a इति etc..... तृतीय आश्वसः ॥ छ ॥

Ends.—folio 18^b

अरिसंहतिरस्य etc..... up to संपदं ॥ ४६ ॥ as in No. 305

followed by इति नलोदये चतुर्थः आश्वसः ॥

इति श्रीकालिदासाविरचितं नलोद(य)नामकाव्यं संपूर्णं ॥

छात्रं भवतु संवत् १६१८ शाके १४८३ वैशाख शुद्धि १५ शनौ.....

तीर्थे जोसीश्रीस्तराजीश्रुत श्रीकृष्णेन लिखितं ॥ आत्मपठनार्थं ॥

References:— See No. 305

नलोदयकाव्य

Nalodayakāvya

No. 309

311.
1884-86.

Size.— 10 in. by 5 in.

Extent.— 36 leaves ; 7-8 lines to a page ; 18 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold but not quite legible ; carelessly written ; borders ruled in double black lines ; occasional marginal notes ; red pigment used for verse-numbers ; fol. no. 24 repeated ; fol. 24 (2)^b blank.

The Ms. was written by one Harinātha at Kārṇakundālpura.

Age.—Sāṃvat 1691.

Author.— Keśavāditya ; Kālidāsa.

Begins.—folio. 1^b

॥ ६० ॥, स्वस्ति श्रीकृष्णो विजयतां ॥

राम हृदय सदा etc.....as in No. 305

folio 8^a इति श्रीकालिदासकृतौ नलोदये महाकाव्ये प्रथम सर्गः ॥१॥folio 18^b इति etc.....

द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

folio 26^b इति etc.....

तृतीयः सर्गः ॥ ३ ॥

Ends.—folio. 35^b

अरिसंहतिरस्य etc..... up to संपदं ॥ ४८ ॥ as is No. 305

followed by इति श्रीकेशवादिन्यविरचिते नलोदये चतुर्थो छ सर्गः ।

संवत् संवत् १६९१ वर्षे वैशाखमासे कृष्णपक्षे तिथौ द्वितीयायां गीष्यति
वासरान्वितायां सायं पूर्णकृतमयं नलोदयमलेखि । मिश्रश्रीमन्मनोहरात्मजेन
हरिनाथाभिधेन कर्णकुंडलपुरे आत्मपठनार्थं ह्युभयस्तु ॥

References—See No. 305

नलोदयकाव्य

Nalodayakāvya

with

with

टीका यमकबोधिनी

Commentary Yamakabodhini

No. 310

411.

1887-91.

Size.— 12 $\frac{4}{5}$ in. by 6 in. (foll. 1-19).,, ,, in. by 5 $\frac{1}{2}$ in. (foll. 20-36).

Extent.— 36 leaves ; 2-3 lines to a page ; 36 letters to a line. (Text)

10-12 ,, ,, ,, ,, 50 ,, ,, ,, ,, (Com.)

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing of the text bold and that of the comm. very small but clear and legible ; text in the middle 'with the comm. above and below it ; folios numbered in both margins.

Age.— Samvat 1852 ; Śaka 1717.

Author of the text.— Ravideva.

,, ,, ,, Comm.— Rāmaṛṣi, son of Vṛddhavyāsa, composed in 1608. Cf. Auf. i, 280.

Begins.— folio. 1^b

Text — हृदय सदा etc.....as in No. 305

॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥

Com.— प्रणम्य परमात्मानं यदुनंदनमादितः ।

नालोदयी मया टीका यथामति वितन्यते ॥ १ ॥

बुध्वा बुधान् यमकसागरपारकामान् ।

श्रीशंकरैकशरणः करुणार्द्रचेता ॥

टीकां सुपोतशङ्कशीं हि नलोदयस्य ।

प्रज्ञप्रियामलघुरामक्राशि (ः) करोति ॥ २ ॥

वृद्धव्याससरित्पतिर्गुणगणानर्थैकरत्नाकरः ।

प्रख्यातो जनकोक्ति यस्य सरसी काव्यज्ञमौलिर्दुतिः ॥

श्रीमद्रामक्राशिर्महामणिरश्वत् श्रीगोमतिसंभवो ।

येनैषा क्रियते नलोदयग्रहज्ञानांघकारः कृति ॥ ३ ॥

पीत्वान्नाय पयः पदाङ्कुरशृतस्पर्द्धिं प्रकोपी यथा ।
 तादृग्यो वमति स्वरूपममलं तत्याससं..... ॥
 ...न्य च सत्कृतिं सुखणिना संसिद्धिमद्रोहकृत ।
 जानन्नय्यतिनिर्मली न वदति प्रायस्तथा दुर्जन ॥ ४ ॥
 इह भुवं यद्यपि सज्जनानां नाधिक्यमस्यजट्टगजनानां ।
 तथाप्यहं तद्विनयानुवर्त्ती करोमि टीकां प्रणयप्रवर्त्ते ॥ ५ ॥

कवि रघुनाऽत्र(त्रे)प्सितग्रन्थनिर्विघ्नपरिसमाप्तिकामो यथेष्टं निर्दिष्टेष्ट-
 देवतास्मरणलक्षणं मंगलमाचरति हे हृदय मानस त्वं सदा सर्वदा यादवतः
 श्रीकृष्णात् त्रिजग त्रैलोक्यं मा गा मा गच्छ श्रीकृष्णं विहाय त्रैलोक्यसुखार्थे
 अन्यत्साधनं मा कुरुष्वेत्यर्थं etc.....

folio. 13^a इति श्रीमहद्भामन्त्राधिविरचितायां यमकबोधिन्यां रविदेवविरचिता
 महाकाव्य नलोदयटीकायां दमयंतीस्वयंवरो नाम प्रथम आश्वासः ॥ १ ॥

folio 22^a इति etc.वसंतक्रीडावर्णनो नाम द्वितीय आश्वासः ॥ २ ॥

folio 29^b इति etc.दमयंत्याविलापो नाम तृतीय आश्वासः ॥ ३ ॥

Ends.—folio 35^b (36^a)

Text अरिसंहतिरस्य etc.... up to संपदं ४७ as in No. 305

followed by इति श्रीश्रीरविदेवविरचिते महा(का)व्ये नलोदये नलराज्य-
 प्राप्तिनाम चतुर्थः आश्वासः ४ सुभं भुयात् ॥ श्री ॥

(Com) अयं नलः संपदं लक्ष्मीं अहास्त अगच्छत किलक्षणोयं सदा उन्महाः
 उत्कृष्टतेजाः किं लक्षणं संपदं महा महान् महान्मह उत्सवो यस्या सा तथा तां
 पुनर्नगरीमेत्य नलो लक्ष्मीं प्राप्तवानित्यर्थः ॥ ४७ ॥

श्रीहिंदवाणनगरे-किलवत्स्यगोत्रो दयासो बभूव फलहः फलदोदुगानां ।

प्रीत्या सदा पुरजनैः परिपूज्यमानः शुभ्रैर्यशोभिरमलीकृतचंद्रबिम्बः ॥ १ ॥

बभूव भूमौ भवभूतितुल्यः श्रीकेलहृणोनाम तदात्मजश्च ।

येन स्वबुद्धेः किल वैभवेन वशीकृता राजसभास्तु सर्वैः ॥ २ ॥

तस्यात्मजः सर्वद्युगैकधामा श्रीरंगनामा क्षितिदेववर्यः ।

बभूव भूया लकलध्वमानः सित्पतितम्नानविधूतपापः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजौ कीर्तिकरौ पितृणां कौजुस्तथा वृद्ध इति प्रसिद्धौ ।

गोविंदपादांबुजसेवनोत्सुकौ वेदागमाचारपराबभूतां ॥ ४ ॥

श्रीभागवतभाषार्थव्याख्याने श्रीधरोय(पमः)मवृद्धः ।

दयासो भवबुद्धमाननीयो दिने दिने ॥ ५ ॥

वैश्वदेव विशुद्धात्मा तीर्थाटनपरायण ।

वृद्धव्यासो भवयोग्यो लोककल्याणकारकः ॥ ६ ॥

तस्यात्मजास्त्रयोनातानिवादित्यो विदांबरः ।

तथा रामऋषि(ः)धीमान् हरिवंशस्तथावरः ॥ ७ ॥

तेषां माता महाभागा नामतो गोमती बभौ ।

हेमदानपरानित्यं विप्राणां भोजनप्रदाः ॥ ८ ॥

चक्रे रामऋषिर्विद्वान् वृद्धव्यासात्मनः सुधीः ।

नालोदयीमिमां टीकां शुद्धां यमकबोधिनि ॥ ९ ॥

टीकांविना बुधाव्याख्यां कृत्वा नालोदर्यी इमां ।

व्याख्याने यमकानां तु श्रमं ज्ञास्यथ मामकं ॥ १० ॥

यद्विस्मृतं भ्रांतिवशात् कृतं वा विचार्य तन्मे सुधियो महान्ताः ।

कृपालवः कीर्तिकृतः कवीनां परोपकाराः किल शोधयंतु ॥ ११ ॥

केर्तकानां सुपुष्पाणां बुधाः कंटकिनामपि ।

सौरभं न(त्य)जंत्येव महान्तो हि गुणग्रहाः ॥ १२ ॥

वेदांगरसचंद्रायेवर्षे मासे तु माधवे ।

शुक्लपक्षे तु सप्तम्यां गुरो पुष्ये तथोद्बुधि ॥ १३ ॥

सुरत्राणे तथा साहसत्येमे(सलेमे)शासति क्षितिं ।

पत्तनाख्ये महद्गुणो (महादुर्गे) राजसल्ये च राजनि ॥ १४ ॥

युवराजे भोजराजे टीकेयं पूर्णतामगात् ।

कृता रामऋषिमिश्रेण वृद्धव्यासस्य सूनुना ॥ १५ ॥

इति श्रीवृद्धव्यासात्मज रामऋषिविरचितायां महाकाव्य नलोदय-

टीकायां यमकबोधिन्यां नलराज्यप्राप्तिर्नाम चतुर्थः आश्वासः

समाप्तः ४ श्रीरस्तु रसा ६ चला १ वि ७ मायुते विहाय नेतुमासिवै शुचौ
सिते च पक्षके तिथौ हि पक्षतौ रवौ ॥ १ ॥

अखिलिखिवनाथ इदं हिदृशे नि पठाय च वै भवत्यु त्वरितां ।

वसुदेवसुतस्य परैधितं यं किलल केशवशर्मसुतः सुमतिः युग्मं ।

मंगलं लेखकानां च पाठकानां च मंगलं ।

मंगलं सर्वभूतानां भूयात् कृष्णप्रसादतः ॥

शर्मांतं ब्राह्मणस्योक्तौ धर्मांतं क्षत्रियस्य च ।

शुद्धांतं चैव वैश्यस्य पादांतं शूद्रजन्मनः

इति मनु । सृष्टिः मिति ज्येष्ठ शुदि ६ रविवासरे संबद् १८५२ साके १७१७
इदं पुस्तकं लिप्यकृतं संपूर्णं १ श्रीरघोक्तुष्णाय नमः ॥

References.— 1 Aufrecht Catalogus Catalogorum, 1, 280^a ; iii, 60^b.

All the Mss. of Ramaṣimiśra's commentaries referred to by Aufrecht are from this library only.

ललदयकाव्य	Nalodayakāvya
with	with
यमकबोधिनी	Yamakabodhini
No 311	336.
	1895-98.

Size.— 9 $\frac{1}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 47 leaves ; 14-15 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders in black lines ; red pigment occasionally used for verses and yellow for corrections.

The Ms. contains only 1-3 Āśvāsas.

Age.— The Ms. is old.

Author of the text.— Ravideva.

„ „ „ Comm.— Rāmaṣi.

Begins.—folio. 1^b

Text हृदय सदा etc.....as in No. 305

Com श्रीगणेशाय नम ॥ प्रणम्य परमानंदं यदुनंदनमादितः ॥

नालोदयी मया टीका यथामति वितन्यते ॥ १ ॥ etc.

... .. as in No. 310

folio—16^a इति रामऋषिविरचितायां यमकबोधिनीयां नलोदयटीकायां दमयंती-
स्वयंबरो नाम प्र(थ)म आश्वासः ॥

folio—35^a इति etc. बसंतक्रीडावर्णनं नाम द्वितीय आश्वासः ॥

Ends.— folio. 47^b

Text पदापदाप विभ्रमनयेन या पदा पदा ।

बनाबना वनाथवत् सजीवना वनाभवत् ॥ ५४ ॥

Com. सा दमयंती अनाथवत् अभवत् । यथा कश्चिदनाथस्तदा जातः सा काया आपदा हेतुभूतया विपत्या हेतुभूतया नावनौ आरण्यभूमौ पदाचरणेन परिभ्रमं आपत् प्राप्तवती । किं लक्षणायादभयवती । अभ्राणावा । अपदा अस्थाना वा । किं लक्षणा सा नयेन नीत्या उपलक्षिता । उपलक्षणे तृतीया । एनः किं लक्षणा या । सजीवना वना । जीवना वनेन जीवनरक्षणेन सह वर्तमाना ॥ ६४ ॥

इति रामऋषिष्वक्रे महाकाव्ये नलोदये ।

आश्वासस्य तृतीयस्य टीकां यमकबोधिनीं ॥ १ ॥

इति श्रीमद्रामऋषिविरचितायां यमकबोधिनीयां श्रीरविदेवविरचित
महाकाव्ये नलोदयटीकायां दमयंतीविलापो नाम तृतीय आश्वासः ॥ ३ ॥

श्री. श्री ॥

References.— See No. 305

नलोदयकाव्य

with

यमकबोधिनी

No. 312

Nalodayakāvya

with

Yamakabodhini

310.

1884-86.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 30 leaves; 5 & 12 lines to a page; 28 & 36 letters to a line.

Description.— Country paper; old but well-preserved; Devanāgarī characters; hand-writing clear, legible and uniform; पृष्ठमात्रा used; this is a पञ्चपाठी Ms. having text in the middle with the comm. all around it; borders ruled in triple and double red lines.

Age.— Samvat 1774.

Author of the text.— Ravideva.

„ „ „ Comm.— Rāmarsi.

Begins.—folio 1^b

॥ ६० ॥ श्रीअर्हद्भारतीभ्यां मनः ॥

Text हृदय सदा etc..... as in No. 305

Com. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः ॥

प्रणम्य परमानन्दं यदुनन्दनमादितः ।

नालोदयी मया टीका यथाविधि वितन्यते etc.... as in No. 310

folio 10^a इति श्रीमद्भामहर्षिविरचितायां यमकबोधिन्यां रविदेवविरचित-

महाकाव्ये नलोदयटीकायां दमयंतीस्वयंवरो नाम प्रथम आश्वासः ॥ १ ॥

folio 18^b इति etc. वसंतक्रीडावर्णनो नाम द्वितीय आश्वासः ॥ २ ॥

folio 25^a इति etc. दमयंतीविलापो नामस्तृतीयः आश्वासः ॥ ३ ॥

Ends.— folio 30^a

Text अरिसंहतिरस्य etc..... as in No. 305

followed by इति श्रीरविदेवकविविरचिते नलोदययमककाव्ये महाकाव्ये चतुर्थ आश्वासः ॥ ४ ॥ श्रीरस्तु ॥ समाप्तो नलोदय ॥ संवत् १७७४ वर्षे लेखि ॥

Com. अयं नलः संपदं लक्ष्मीं etc. up to प्राप्तवानित्यर्थः

as in No. 310

followed by श्रीहिंडवाणनगरे etc. up to वृद्धव्यासस्य सलुना
४५ as in No. 310

followed by इति वृद्धव्यासात्मज मिश्ररामऋषिदाधीन्य विरचितायां रविदेवविरचितमहाकाव्यनलोदयटीकायां यमकबोधिन्यां नल-
राज्यप्राप्तिनाम चतुर्थः आश्वासः समाप्तः शुभराज्यस्तु ॥

References.— See No. 310

नलोदयटीका

called

यमकबोधिनी

No. 313

Nalodayatikā

called

Yamakabodhini

36.

1873-74.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 46 leaves ; 15 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and discoloured ; Devanāgarī characters , hand-writing clear, legible and uniform
 वृष्टमात्रास used ; borders ruled in two double black lines and edges in double ; square spaces in the centre of folios with a few letters.

Age.— Samvat 1752.

Author.— Rāmaṁsī.

Begins.— folio 1^b

॥ ॐ श्रीजिनाय नमः ॥

प्रणम्य परमानंदं यदुनंदनमादितः ।

नलोदयी मया टीका । यथामति वितन्यते ॥ १ ॥ etc. ...

as in No. 310

folio 14^b इति श्रीमद्रामकृषिविरचितायां नलोदयव्याख्यायां यमक-
 बोधिनीसमाख्यायां दमयंतीस्वयंवरो नाम प्रथम आश्वासः ॥ १ ॥ श्रीः ॥

folio 27^b इति etc. वसंतक्रीडावर्णनो नाम द्वितीय आश्वासः ॥२

folio 37^a इति etc. दमयंतीविलापो नाम तृतीय आश्वासः ॥३॥

Ends.—folio 46^a

अयं नलः संपदं लक्ष्मीं etc. ... up to प्राप्तवानित्यर्थः as in No. 310
 followed by इति श्रीमन्महाकविराजिदेवविरचिते नलोदयाभिधौ काव्ये
 चतुर्थ आश्वासः ॥ ४ ॥

श्रीहिंडवाणनगरे etc. ... up to वृद्धव्यासस्य सुतना १^५
 as in No. 310

followed by इति श्रीमद्रामऋषिविरचितायां नलोदयव्याख्यायां यमक-
बोधिनीसमाख्यायां नलराज्यप्राप्तिर्नाम चतुर्थ आश्वासः ॥ ४ ॥

शराग्निमुनिभ्युक्ते वत्सरे दक्षिणायने ।

शुचौ मासे शुचौ पक्षे द्वादश्यां भृगुनन्दने ॥ १ ॥

जशयन्ते नृपाधीशे शासति क्षितिमंगलं ।

टीकेयं हरिदेवेन भूदेवेन लिपीकृता ॥ २ ॥

युगम् ॥ संवत् १७५२ वर्षे मिति आसूवदि ७ दिने लिपीचक्रं ॥

References.— See No. 310

नलोदय

with

टिप्पण

No. 314

Nalodaya

with

Tippaṇa

410.

1887-91.

Size.— 10 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{2}{5}$ in.

Extent.— 19 leaves ; 7-8 lines to a page ; 34 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanagari characters ; hand-writing of the text bold and of the tippaṇa very small ; borders ruled in double black lines ; red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections.

Tippaṇi is written between the lines and in the margin. In the last colophon the text is ascribed to one केशवादिष्य.

Age,— Samvat 1684.

Author.— Kalidasa.

Begins.— folio. 1^b

रामकृष्ण । हृदय सदा etc. ... as in No 305

इति श्रीकालिदासकृतौ नलोदयमहाकाव्ये प्रथम सर्ग समप्तः ॥

इति etc. ... द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

इति etc. ... तृतीयः सर्गः ॥

Ends.— fol. 19^a

अरिसंहतिरस्य etc. ... up to संपदं ॥ ४७ ॥
as in No. 305

followed by इति श्रीकेशवादित्यविरचिते नलोदये महाकाव्ये चतुर्थो
सर्ग समाप्तः ॥ ४ ॥ संवत् १६८४ वर्षे माघसुदि प्रतिपदा रविदिने ॥
लिखितं केशवब्राह्मण सासनवलहरप्रधानमथुरायां बंगाली घाटेतिदुकनाम-
तीर्थे हरिकेशस्य स्थले स्वपाठार्थं वा परोपकाराय ॥ श्रीराम ॥ श्रीकृष्णो
जयति शुभ भूयात् ॥

तैलात् रक्षं जलात् रक्षं । etc.

References.— S c No 305

नलोदयकाव्य

with

अवचूर्णि

No. 315

Nalodayakāvya

with

Avacūrṇi

712.
1886-92.

Size.— 10 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{2}{5}$ in.

Extent.— 9 leaves ; 11 lines to a page and 44 letters to a line (Text)

12-13 ,, ,, ,, ,, ,, 60 ,, ,, ,, ,, (Com.)

Description.— Smooth country paper ; very old but well-
preserved ; Devanāgarī characters, hand-writing of the
comm. very small but clear, legible and uniform ; पृष्ठमात्रास
used ; borders ruled in triple red lines ; this is a पञ्चपाठी
Ms. ; square blank spaces in the middle of folios and also
in the margins ; fol. 9 slightly moth-eaten.

Age.— Samvat 1494.

Author of the text.— Ravideva.

,, ,, ,, comm.— Not mentioned.

Begins.—folio. 1^a

॥ ६७ ॥ ॐ नमो बीतरागाय

Text— हृदय सदा etc. ... as in No. 305

Com.— ॥ ६० ॥ हे हृदय । सदा सर्वदा यादवतः श्रीमन्नारायणात् । मा गाः
पृथग् मा भूः ॥ किं लक्षणात् यादवतः पापाटव्या । दवतः etc.

folio 3^a इति नलोदये काव्ये प्रथमोल्लासः समाप्तः ॥

folio 5^b इति नलोदय महाकाव्ये द्वितीयोल्लासावचूर्णिः समाप्ता ॥

folio 7^b इति तृतीयोल्लासः

Ends.— folio. 9^b

Text— अरिसंहतिरस्य etc. up to संपदं ॥ ४४ ॥ as in No. 305

followed by इति नारायणसुतश्रीरविदेवाविराचिते नलोदयमहाकाव्ये
चतुर्थोल्लासः समाप्तः ॥ श्री ॥

Com.— नलः सदा सर्वदा अयं संपदं अहासू अगच्छत् किं विशिष्टः अयं नलः
उन्महा उन्नततेना किं संपदं महामहां महोत्सवां को भावः । नलस्तां पुरीं
पुनरपि प्राप्तः पुनः संपदं लक्ष्मीं प्राप्त इति भावः ॥ ४७ ॥

इति नलोदयकाव्याऽवचूर्णिः समाप्ता सं. १४९४ वर्षे फा. शुद्धि
त्रियोदस्यां

References.— Aufrecht mentions only two Mss. viz Nos. 712 and
713 of 1886-92.

नलोदयकाव्य

with

अवचूर्णि

No. 316

Nalodayakāvya

with

Avacūri

350.

1892-95.

Size.— 11 $\frac{1}{2}$ in. by 4 $\frac{2}{5}$ in.

Extent.— 5 leaves ; 17 lines to a page ; 60 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and thin ; Devanāgarī characters ; hand-writing small, but clear, legible and uniform ; borders ruled in triple and double red lines ; पृष्ठमात्रा used ; decorations in the middle of the folios and also in the

margins; edges of first two folios damaged; this is a पञ्चपाठी Ms. red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Ravideva.

„ „ „ comm.— Not mentioned.

Begins.— folio 1^a

Text— ॥ ६० ॥ अहं ॥ हृदय सदा etc. as in No. 305

Com.— ॥ ६० ॥ अथास्य व्याख्या ॥ दवानलात् ॥ दायदो सुतबांधवौ ॥ १ ॥

पुरुषासन गोपीसकाशात् ॥ आभीरीदृष्टिपीतः ॥ अराक्षि । अपराधमपि प्राप्तः
॥ २ ॥ etc.

folio 2^a इति नलोदये प्रथमाश्वासावचूरिः ॥

folio 3^b इति नलोदये द्वितीय आश्वासवचूरिः ॥

folio 4^a तृतीय आश्वासवचूरिः ॥

Ends.— folio. 5^b

Text— अरिसंहतिरस्य etc. up to संपदं ॥४७॥ as in No 305

followed by इति नारायणसुतश्रीरविदेवविरचिते नलोदये चतुर्थ
आश्वासः ॥

श्रीः ॥ ह्युभं भूयात् ॥ चिरं नदनात् ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥

Com— विस्तीर्णा उद्धततेजा ॥ घोडांस्तवां ॥ अगमत् ॥ ४७ ॥

इति नलोदये चतुर्थाश्वासावचूरिः ॥ श्रीः ह्युभमस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

References.— Auf. Cat. Cat. iii, 60^b.

नलोदयकाव्य

with

टीका सुबोधिनी

No. 317

Nalodayakāvya

with

Comm. Subodhinī

711.

1886-92.

Size.— 13 $\frac{3}{8}$ in. by 5 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 65 leaves ; 11-12 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; white in appearance , Devanagari characters ; hand-writing clear and legible , text in the middle with the comm. above and below it , borders ruled in two double black lines ; folios numbered in both margins.

Age.— The Ms. is not very old.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ „ „ comm.— Prajñākaramisra.

Begins.—folio 1^b

Text— हृदय सदा etc. as in No 305

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥

कंकणफणिराजमणिं दीपधिया वदनमारुतैरसकृत ।

निर्वापयति कुमारे सगिरिस्तुतो जयति सस्मितः शम्भुः ॥ १ ॥

नलोदयस्य सहसा दुरुहस्य सुबोधिनीम् ।

क्रियमाणस्य मे कुर्वदूपोस्तु शरणं शिवः ॥ २ ॥

तत्रभावान्कालिदासः प्रारीप्सितग्रन्थसमाप्तिप्रतिबन्धकाविज्ञाविधाताय
श्रीकृष्णस्मरणरूपमंगलमादौ निबध्नाति हृदयेति हे हृदय अन्तःकरण
यादवतः यादवात्पञ्चम्यास्तसिल् त्वं मा गाः मा गच्छ etc.

folio 12^b इति श्रीनलोदयटीकायां सुबोधिण्यां प्रथमोच्छ्वासः ॥१॥

folio 28^a इति etc. द्वितीयोच्छ्वासः

folio 47^b इति etc. तृतीयोच्छ्वासः

Ends.— folio 65^{ab}

Text— अरिसंहतिरस्य etc. up to संपदं as in No. 305.

followed by इति श्रीकालिदासकृते नलोदये सत्काव्ये ऋतुर्थोच्छ्वासः
सामाप्तः

Com.— अयन्मलः उन्महा उद्गततेजाः सदा सर्वकालं संपदं लक्ष्मीमहास्त प्राप ।
कीदृशीं संपदं महामहाम् महान्तमह उत्सव यस्यां सा तां सदैवात्सर्वपरि-
पूणीं संपदं लेभे इति भावः अनायतेति तनुविस्तारे इत्यस्माद्धातोः कर्मणि-
लङि आत्मनेपदे यकि च कृते तनोतेर्यकीति विकल्पेनाख्ये रूपम् अहास्तेति

ओहाङ्गतौ इत्यस्माद्ये गत्यर्थास्ते प्राप्त्यर्था ज्ञानार्थाश्चेति वचनेन प्राप्त्यर्था-
लङि आत्मनेपदे ते परोसि कृते रूपम् पूर्यतेति दीर्घपाठे पूः पुरीयता प्राप्ता
कथंभूता आयता विशालेत्यर्थः इतीति इति समाप्तौ कालिदासेति कविनाम्-
कथनम् सत्काव्य इति महाकाव्यभिन्नत्वसूचनम् उच्छ्वासः श्वाससाध्यः परि-
च्छन्दः समाप्त इत्यर्थः.

मिश्रानन्दाकरस्वासीन्महोपाध्यायलक्षितः ।

पुण्यग्रामसभाजेता यष्टा वाणीमयः सुधीः ॥

वेदेनैव विधिं कविं नयरुतैस्तर्केण वाचस्पतिं ।

वेदान्तेन शिव(वं) मनुस्मृतिमैर(यै)ज्योतिश्च यैर्भास्करं ॥

व्याकृत्येन कणाधरं क्षितिधरं नागाधिपं चंद्रसा ।

घर्मो यस्य विजेतुमंचति पर सांख्येन चार्वाकपं ॥

तत्पुत्रः सुकृती क्षितीश्वररूपापात्रः सुहृत्पालको ।

नानाशास्त्ररतो महापदयुतोपाध्यायसंज्ञान्वितः ।

सत्तर्कायतकाननोयतबलद्वाढीन्द्रदन्ताबलः ॥

श्रेणीमर्दनचातुरीचणहरी विद्याकरो मैथिलः ॥३॥

तस्यान्मजोभूद्विबुधाग्रगंता प्रज्ञाकरः सज्जनतापहन्ता ।

गुणालयः(ः) श्रीशपदालुमन्ता शास्त्रेषु दक्षः कृधियां नियन्ता ॥४॥

स्वल्पेन वयसा तेन कृता टीका सुबोधिनी ।

पूर्वाचार्यकृतीर्वीक्ष्य सुधियां पश्यतां मुदे ॥ ५ ॥

इति श्रीमैथिलप्रज्ञाकरमिश्रप्रणीतायां नलोदयटीकायां सुबोधिन्यां
चतुर्थ उच्छ्वासः ॥४॥ समाप्तं सुबोधिनीटीका ॥

References.— Aufrecht—Catalogus Catalogorum :— i, 280^a; ii, 60^b; iii, 60^b.

For described Mss. see Rajendralal Mitra, Notices, Vol. X, No. 3394 and Mad. Cat. Vol. XX, No. 11847.

Published by Anant Ramkrishna Kalashikar, Bombay 1869.

नलोदयकाव्य

Nalodayakāvya

with

with

टीका सुबोधिनी

Comm. Subodhini

No. 318

366.
1884-87.Size.— 9 $\frac{1}{8}$ in. by 4 $\frac{2}{5}$ in.

Extent.— 46 leaves ; 17-18 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; red pigment used for प्रतीकाऽः.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kālidāsa.

,, ,, ,, comm.— Prajñākara Miśra. Cl. No. 317 above.

Begins— folio. 1^b

Text— हृदय सदा etc. as in No. 305

Com.— ॥० ६॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कंकणफणिराजमणि दीपधिया वदनमारुतैरसकृत ।

निर्वापयति कुमारे सगिरिस्तुतो जयति सस्मितः शंभुः ॥१॥

हृदयेति हे हृदय अंतः करण यादवतः यादवात् पंचम्यास्त सिल् । त्वं मा

गाः मा गच्छ । etc. as in No. 317

folio 12^b इति श्रीनलोदये महाकाव्ये श्रीकविकालिदासकृतौ नलदमयंती-
स्वयंवरो नाम प्रथमोल्लासः ॥ ॥ सटिपणं च ॥folio 23^b इति etc. वसंतक्राद्धावर्णनं नाम द्वितियोल्लासः ॥२॥folio 36^a इति etc. तृतीयोल्लासः ॥३॥ सटिपणं च ॥

Ends.—folio. 45, (46)

Text— अरिसंहतिरस्य etc. up to पदं as in No. 305

Com,— अयं नलः etc. np to सिचिकृते रूपम् ॥४७॥ as in No. 317

followed by इति नलोदये महाकाव्ये श्रीकविकालिदासकृतौ सटीकायां
चतुर्थोल्लासः प्रपूर्णः ॥

अदृष्टदोषान्मतिविभ्रमाद्वा यत्किञ्चिदूनं लिखितं मया यत् ।
 तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं कोप न कुर्युः खलु लेखकस्य ॥ १ ॥
 श्रीविघ्नविनाशनाय श्रीगणपतये नमः ॥ लेखकपाठकयोर्मंगलमस्तु ॥
 शुभमस्तु ॥

References — See No. 317

नलोदयकाव्य

with

जडावबोधिनी

No. 319

Nalodayakāvya

with

Jaḍāvabodhini

243.

Viśrāma (i).

Size.— 11½ in. by 4½ in.

Extent.— 15 leaves ; 10-11 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper ; not very old ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; margins of some folios ruled in double red lines ; red and yellow pigment occasionally used ; incomplete.

Aufrecht gives the name of the author of the present Comm. as हरिरत्न. He also mentions him as हरिभट्ट. It is difficult to say whether the com. of हरिहरभट्ट (No. 322) is the same as this.

Age.— The Ms. is not very old.

Author of the text.— Kalidāsa.

„ „ „ comm.— Haribhaṭṭa.

Begins.— folio. 1^b

Text— इदं सदा etc. as in No. 305

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

क्रान्त्यानि पुण्यानि पुरातनानि काव्यंतस्तुङ्गमनोरथा मे ।
 तथापि ते कृष्णकथाबलंबी विश्वं वशीकर्तुमहं समीहे ॥ १ ॥

नत्वा पदद्वंद्वमगेद्रपुञ्याः समीहितप्रथनकलयवल्याः ।

हरिर्यथाभाविचारपूर्वं नलोदयद्योतनिकां तनोति ॥ २ ॥

निर्विघ्नग्रंथसमाप्त्यर्थं वासुदेवचित्तरूपं मंगलं शिष्यशिक्षार्थं ग्रंथे निबध्नाति ॥ हृदयेति ॥ कालिदासो हृदयोपदेशं करोति ॥ हे हृदय त्वं सदा-सर्वकालं तस्मादादवतः यादवादिति यादवतः श्रीकृष्णसकाशात् मा गा-अन्यत्र विषये मा गच्छ etc.

folio 11^a इति श्रीमत हरिभट्टविरचितायां नलोदयटीकायां जडावबोधिन्यां प्रथमोल्लासः ॥

Ends.— folio. 15^b

Text—(fol. 15^a) नभसो विचरं कुसुमेक्षणमागतरो गतरोगतरोगतरो ।

वद कांतमवेक्ष्य यथाद्यमथावरमेव रमे वरमेवरमे ॥ १९ ॥

Com.— केति का ललना तं दिवसं तस्मिन् दिवसे कुसुमशरं कंदर्प असोढ । असहिष्ट न कोपीत्यर्थः । किं कुसुमशरं हृदि अंतःकरणे अनादि बहुकालं यथा तथा वसंतं तं कं यत्र दिवसे अलिभिर्भ्रमरैः अनादिशद्धित ॥ किं कृत्वा वसंतं दृष्ट्वा किं वसंतं संतं विद्यमानं भ्रमरैरभिलषणीयमित्यर्थः श्रितेति काम-नागतः संबधुका ।

References.— See No. 322

नलोदयकाव्य

with

टीकास

No 320

Nalodayakāvya

with

Commentaries

161.

1902-07.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 43 leaves ; 11-12 lines to a page ; 43 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; red pigment used for verse-numbers ; edges slightly moth-caten ; separate pagination for every Ullāsa.

The commentary on Ullāsa 1 is by नृसिंहाश्रम while the comm. on Ullāsa 2-4 is by गोविन्दभट्ट. The Ms. seems to have been copied at Benares, by one Rāmadāsa.

Age.— Samvat 1806.

Author of the text.— Kālidāsa.

„ of the comm.— Nṛsiṃhāśrama and Govindabhṭa.

Begins.—folio. 1^a

Text— हृदय सदा etc. as in No. 305

Com.— श्रीरामाय नमः हृदयेति । हे हृदय हे चित्त सदा सर्वकाले सर्वावस्था-
यां च दुरासदायाः दुःसहाया पापानामटव्या अरण्यस्य द्रवतो दवाग्नेः ।
etc. ...

folio. 11^a इति नृसिंहाश्रमविरचितायां नलोदयटीकायां प्रथमोल्लासः ॥ १ ॥

folio 12^b of 2nd आश्वास.

इति श्रीमदत्रेयगोविन्दभट्टविरचितायां टीकायां द्वितीयाश्वासः ॥ २ ॥

folio 11^a of 3rd आश्वास.

इति etc. तृतीयाश्वासः ॥ ३ ॥

Ends.—folio. 10^a of 4th. आश्वास.

Text— (fol 9^b) अरिसंहतिरस्य etc. up to संपदं ४७ as in No. 305

followed by इति श्रीनलोदये महाकाव्ये कविश्रीकालिदासकृतौ
चतुर्थोल्लासः समाप्त ॥ ४ ॥

Com.— मा राज्यलक्ष्मीः तं नलं आयतप्रायां कस्मिन् प्रयोजनाय आयततमाय
श्रेष्ठलाभाय किं भूतं ते यततं सावधानं कमिव जनाय लोकाय सुखदं हर्षं
विष्णुं यथैव यथा शष्टो(ब्दो) अत्र इवार्थे ४७

ब्राह्मस्यैकगृहं बभूव भगवत्पादारविन्दद्वया(यो)---

शालंवे त्रिकुले सुभाषितयुषां माम्भ्यः स पीतांबरः ॥

तस्माद्रव्यनिभातिभयभयताच्चातुर्यनव्यस्फुर-

द्भुद्धिरनल्पतपसां श्रीनागनाथाभिधः ॥ ४८ ॥

ततस्तस्यापत्यं प्रथितबहुविद्यापरिचयो ।

महादेवोद्देवत्रिपुरारिपुमाराध्य विधिवत् ॥

फलं लेभे लीलाविलसितकवित्त्वौतकजना ।

तयोर्गोविंदाख्यो न्यरचायत्रिमां । श्रेष्ठपदभाक् ॥

इति श्रीगोविंदभट्टविरचितायां कालिदासविरचित नलोदयदीपिकायां
चतुर्थ आस्वास समाप्तोयं नलोददीपिकाभिधो ग्रंथः ॥ सुभमस्तु संवत्
१८०६ समैनामे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे दशम्ययां १० रविवासरे लिखितं
पहलवान श्रीरामदासे(न) परअपकारार्थे योदेरवा...लीखित मया मम दोषो
न दीयते शुभस्थाने वरानसीमध्ये ५ श्रीरामाऽर्पणमस्तु ।

References.— For वृत्तिहाश्रम's Comm. See No. 322

: Aufiecht's Catalogus Catalogorum Part I. page —
791^a Part II, page— 206^b.

नलोदयकाव्य

with

प्रकाशिनी

No. 321

Nalodayakavya

with

Prakāśinī

351.

1892-95.

Size.— 11 in. by 4½ in.

Extent.— 14 leaves ; 16-18 lines to a page , 64 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing very small but clear legible and uniform ; yellow pigment used for corrections ; right-hand corners of many folios moth-eaten ; incomplete.

The Ms. contains first two sargas and 19 verses of the 3rd.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Kālidāsa.

,, , the comm.— Śivadatta.

Begins.—folio. 1^b

Text— हृदय सदा etc. as in No. 305

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमंगलमूर्त्ये नमः ॥

सोमं गिरिशं नम्रा कुर्वे टीकां नलोदयस्यैतां

भगवन्मिश्रतनूजो नाम्ना प्रकाशिनीं शिवदत्तः ॥ १ ॥

विलसन्नानायमकयुतिचरणरूढमहागूढस्य ।

निजबोधार्थं संतस्तदपि कृपया ॥ २ ॥ युग्मं ॥

तत्र तावन्निजग्रन्थसिद्धये परमकारुणिक भगवतिविचित्रफलदासृतामित
लीलारसार्णवेति चलाचलस्वमनसः स्थितिं प्रार्थयन्नाय्यर्थांगीत्या छंदोयत-
श्लोकचतुष्टयं कविराह ॥ हृदयेति । हे हृदय यादवतः कृष्णात्वं मा गाः दूरे मा
गच्छतु तत्रैव वसेदित्यर्थः । etc.

folio 7^b इति श्रीनलोदयकाव्ये शिवदत्तकृतायां प्रकाशिनी टीकायां प्रथमः
सर्गः ॥ १ ॥

folio 12^b इति etc. द्वितीयः सर्गः ॥

Ends.—folio. 13^b, (14^a)

Text— क भवान् सांसत्वापदमित्या प्रयोतिभृशं सत्वस्य ।

तं देशं सत्वस्य प्राप नलः सत्वरो भृशं सत्वस्य ॥ १६ ॥

Com.— ओ नल । अमुना अक्षेणावाससा कंचुकवस्त्रेण तरसा शीघ्रं ते वपुः शरीरं
कल्पं रोगरहितं स्यात् वर्तो निरामयः कसत्तिकल्पं तेभ्यो नलयं नराः यशसा
कीर्त्या कुर्वन्ति अगीक्रियन्ते ते नराः गुणोदयैः गुणसमृद्धिभिः श्रुतिसाकल्यं श्रुतेः
संपत्तेः साकल्यं सकलभावं दधति प्राप्नुवन्तीत्यर्थः ॥ १९ ॥

Aufrecht mentions only this Ms. in his *Catalogus
Catalogorum*, iii, 60^b.

नलोदयटीका

अन्वयदीपिका

and

भावबोधिनी

Nalodayatikās

Anvayadīpikā

and

Bhāva-bodhīnī

No. 322

35.

1873-74.

Size.— 8½ in. by 3½ in.

Extent.— 45 leaves ; 9-13 lines to a page ; 35-40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old, brittle and discoloured ; Deva-
nāgarī characters ; hand-writing clear and legible but not

uniform, borders ruled in double black lines; red pigment used for प्रतिक्र and yellow for corrections.

The Ms. contains two commentaries, one by नृसिंहाश्रम on 1-2 Ullāsas and the other by हरिहरभट्ट on 3-4 Ullāsas. The comm. of हरिहरभट्ट is also called बालबोधिनी.

Age.—Samvat 1683.

Author.—Nrsimhaśrama and Hariharabhatta (Haribhatta C.I. Autrecht Cat. Cat.).

Begins.—folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा नृसिंहं जगदेकसाक्षिणं कृत्वा प्रणामं गरुवे महात्मने ।

स्तुत्वा गणेशं च गौरीसुतं प्रभुं ॥ करोमि टीकां च नलोदयस्य वै ॥१॥

नलोदयस्य काव्यस्य टीकेयं च प्रतन्यते ।

नृसिंहा.....नम्रनिना स्वबोधार्थं यथामति ॥ २ ॥

हृदयेति ॥ हे हृदय हे चित्त । सादासर्वदा यादयतः श्रीकृष्णात् मा गा-
पृथक् मा भूः स तत्रैव निरंतरं रमस्वेत्यर्थः ॥ etc.

folio 20^a इति श्रीनृसिंहाश्रमविरचितायां नलोदयटीकायां अन्वयदीपि-
कायां । प्रथमोल्लासः ॥

folio 32^b इति etc. द्वितीय उल्लासः ॥

folio 39^a इति श्रीहरिहरभट्टविरचितायां नलोदयटीकायां भावबोधिन्यां
तृतीय उल्लासः ॥

Ends.—folio 45^a

अरिसंहतिरित्यारभ्य प्रमाणिकावृत्तं । प्रमाणिका जरौगलाविति रत्ना-
करः । प्रमाणिकाया एव नगरस्वरूपिणीति क्वचित्कामांतरं । तथा च कालि-
दासः । द्विविषष्टेमष्टमंगुरुप्रयोजनं यथा तथा निवेदयति ॥ तां बुधा नगर-
स्वरूपिणीमिति ॥ लघुगुरुनिरंतरेति पिंगलादौ ॥ ४७ ॥ इति श्रीहरिहरभट्ट-
विरचितायां नलोदयटीकायां बालबोधिन्यां चतुर्थ उल्लासः ॥ श्रीरस्तु ॥
सं १६८३ मार्गशीर्ष शु ५ औमे श्रीमद्भुजनगरे लिखितमिदं पुस्तकं व्यास-
सनीदामाभिधानेन स्वपठनार्थं पुत्रपौत्राणां परोपकारार्थं श्रीरस्तु शुभमस्तु
लेखकपाठकयोः ॥ संवत् १६८३ लिखितमिदं ॥

References.— Aufrecht Catalogus Catalogorum, i, 280^a (Nrsimha);
ii, 60 C. by Nrsimha; i, 280^a C. Bālabodhinī.

A. S. B. Cat. Vol. II, No. 5018 describes a commen-
tary by Nrsimhāśrama.

नलोदयकाव्यटिप्पणी

Nalodayakāvyaṭippanī

No 323

450.
1895-1902.

Size.— 8½ in. by 4 in.

Extent.— 66 leaves; 10-11 lines to a page; 25 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing clear, and legible but not uni-
form; borders ruled in double black lines, folios 2-15, 18,
28, 29, 36-38, 43 and 48 missing; folios numbered in
both margins.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Vināyaka.

Begins.—folio. 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ अविघ्नमस्तु ।

अतरायतमो दीपं गणनाथं प्रणम्य च ।

लक्ष्मीधरो विलिखति श्रीनलोदयटिप्पणां ॥

प्रणम्य दुग्धाब्धिस्रुतां गजाननं सरस्वतीमल्पमतिप्रकाशकं ।

विनायकाख्यो विदधाति टिप्पणां नलोदयस्यास्य सुदुस्तरस्य हि ॥१॥

इह खलु कृष्णकविः काव्यारंभसमये आशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशात्मकं
त्रिविधमंगलस्य मध्ये हृदयस्य बाह्यदेवस्मरणानुशासनलक्षणामाशीरूपं मंगलं
विधत्ते ॥ ॥

हृदयं सदा यादवतः पापाटव्या दुरासदायादवतः ।

अरिसहृदायादवतस्त्रि etc.

folio 24^b इति विनायकीये नलोदयटिप्पणे प्रथमाश्वातः ॥ अ ॥

folio 47^a इति etc. द्वितीयोश्वासः ॥

folio 70^a इति etc. तृतीयो उच्छ्वासः ॥ ३ ॥

Ends.— folio. 88^b

अयं उन्महा उत्कृष्टतेजा नलः माहामहां महोत्सवां संपदं सदा
अहास्त ॥ प्राप ॥ हो हाङ्गतावित्यस्य लुङ्गिरूपं ॥ ४ ॥

इति श्रीवैनायकायै नलोदयटिप्पणे चतुर्थोश्वास छ ॥ ४ ॥

आषाढे मासि श्रीनामसवत्सरे आषाढे शुक्लपक्षे गोविंदेन लिखितं ॥
श्रीवक्रतुंडार्पणमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥ श्रीसदाशिवाय
नमः ॥ श्रीरामाय नमः ॥

Aufrecht does not mention this commentary in his
Catalogus Catalogorum.

नलोदयकाव्यावचूर्णि

Nalodayakavyavacurni

No. 324

713.

1886-92.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 3 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 16 leaves ; 15 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and discoloured ; Devanāgarī characters ; hand writing small but clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; right-hand edges of folios extremely damaged ; some portion is scratched out.

Age.— Samvat 1717.

Author.— Not mentioned.

Begins.— folio. 1^b

॥ ६० ॥ हे हृदय सदासर्वदा यादवतः श्रीमन्नारायणान्मा गाः पृथग्
मा श्रुः etc.

folio 4^b इति नलोदये प्रथमोच्छ्वासस्यावचूर्णिः ॥

folio 9^a इति नलोदये द्वितीयस्योच्छ्वासस्यावचूर्णिः समाप्ता ॥

folio 13^a इति नलोदये तृतीयोच्छ्वासावचूर्णिः ॥ छ ॥

Ends.— folio. 16^b

अयं संपदं अहास्तगच्छत् किं अयं उन्महा उद्गततेजाः किं संपदं महा-
महा महोत्सवां को भाव । नलस्तां पुरीं पुनरपि प्राप्तः पुनः संपदं लक्ष्मीं प्राप्त
इति भावः ॥

इति नारायणसुतरविदेवविरचिते चूर्णिः समाप्ता ॥

श्री ॥ संवत् १७१७ वर्षे मार्गशिरमासे कृष्णपक्षे तिथौ तृतीयायां
लिखिता शुभाख्यद्विजेनश्र्वंतिरियम् ॥

References.— See No. 315

नारदपञ्चरात्रिरासमण्डल-
नित्यविहार

Nāradapañcarātrirāsamandala-
nityavihāra

No. 325

500. (xi).
1899-1915.

Size.— 7½ in. by 6 in.

Extent.— 97^b-100^b leaves ; 12-13 lines to a 'page ; 25 letters to
a line.

Description.— See No. $\frac{440.}{1899-1915.}$ (गीतगोविंद)

Begins.— fol. 97^b

श्रीराधाकृष्णाय नमः कृष्णो जयति ।
नमो नलिननेत्राय वेणुवादविनोदने ।
राधाधरसुधापान शालिने वनमालिने नमः ॥ १ ॥
श्रीब्रह्मोवाच ॥
नारदस्त्वं ऋषीश्रेष्ठ विष्णुभक्त दयापर ।
सर्वधर्मार्थतत्त्वज्ञ तस्मात्त्वं च मम शिष्य ॥ २ ॥
etc.

Ends.— fol 100^b

मम स्वरूपसमो नास्ति मम लीलाकुतोबल ।
मम देव परं नास्ति त्रैलोक्याधिपति प्रभो ॥ ४६ ॥

इति श्रीवैष्णवपुराणे नारदब्रह्मसंवादे नारदब्रह्मसंवादे श्रीनारदपंच-
रात्रिश्रीरासमंडलनित्यविहारस्मात् संवत् १७६३ फाल्गुणमासे कृष्णपक्षे
तिथि ७ भौमवासरे लिखत ।

नीति, शृंगार and वैराग्य
शतकs

Niti, Śṛṅgāra and Vairāgya
Śatukas

No. 326

582.
1891-95.

Size.— 8½ in. by 4½ in.

Extent.— 46 leaves ; 10 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance , Devanagari
characters ; hand-writing bold, clear and uniform ; borders
ruled in double red and black lines ; running and separate
pagination for every śataka , incorrect.

Age.— Samvat 1659.

Author.— Bhartṛhari.

Begins.—folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यां चिंतयामि मनसा मयि साधुरक्ताः ।

सा चान्यमिच्छति जनं स जनोऽन्यसक्ताः (कः) ॥

अस्मत्कृते च परीक्ष्यती काचीदन्या ।

धीक् तां च तं च मदनं च इमां च मां च ॥ १ ॥ etc.

नीतिशतक Ends— folio 13^b

सुखं धी सखे ममातीरुचीरं सुखस्य चाष्टौगुणा ।

आलस्यं बहुभोजनं सुखरता रात्रौ दिवा सुप्तता ॥

कार्यकार्यबीचारनैकबधीरो मानापमानौ सम

वीणाशास्त्रवीनोदगीतरङ्गीतं सुखं सुखं जीवती ॥ १०४ ॥

इति भट्टहरीनीतिशतक समाप्ताः ॥ १ ॥

Then follows an endowment in Vernacular, by a scribe named Tumbaka.

शृंगारशतक Begins.—fol. 1^a, (14^a)

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

चुडोत्तंसीतचारुचंद्रकलीका चंचच्छीखाभासुरो ।
लीलादग्धवीलोलकामशलभः श्रेयो दशाग्रे स्फुरन् ॥
अतःस्फूर्जोवपारमोहतीमीरद्वाग्भारमुद्धेदयं ।
चेतःसद्गनीयोगीनां बीजयत ज्ञानप्रदीपो हरा ॥ १ ॥ etc.

शृंगारशतक Ends.—fol 14^b, (27^b)

सीहोबलीद्वीरदलुकरमीमांसभोजी संवत्सरेण रतीमेती कलैकवारं ।
पारायतः खगशीलाकणभोजनोपी कामी भवत्यनुदीनं वद कोत्र हेतुः॥ १०२
इति श्रीभर्तृहरिशृंगारशतक द्वितीय शतक संपूर्णमस्तु ॥ २ ॥

वैराग्यशतक Begins.—fol. 1^a, (28^a)

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

दीकालायनवर्द्धान्नानतचीन्मात्रमूर्तये ।
स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥ etc.

वैराग्यशतक Ends.— fol. 18^b (45^b)

अक्रोध वैराग्य जितेंद्रियत्वम् क्षमा दया शान्ती जयप्रयित्वं ।
निर्लोभ दाता भयशोकहारी ज्ञानस्य चिन्हं दशलक्षणानि ॥ १०५ ॥
इति श्रीभर्तृहरिकृत
इति श्रीभर्तृहरिकृत वैराग्यशतकं संपूर्ण ॥ छ ॥ शके १६५९
पिंगलनामसंवत्सरे ॥ माघे दृष्णौ ॥ चतुर्दसी हनुवासरे भयं शुभदिने लेखनं ॥
समाप्तोयं ॥ भयं पुस्तकं ॥ त्र्यंबकजी गोविंद ॥ वास्तव्य हेमनपुरी ॥ स्वहस्तेन
लि ॥

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum Part I, page— 397^a Part II, page— 90^a, 214^a Part III, page— 85^b-86^a Described in many Catalogues.

2 Winternitz — History of Indian Literature Vol. III page— 137.

3 A. B. Keith— History of Sanskrit Literature page— 175f.

4 Printed Editions— Numerous editions of this work are printed both in India and outside.

नीति, शृंगार and वैराग्य

Nūti, Śṛṅgāra and Vairāgya

शतकs

Satakas

No. 327

72.

1871-72.

Size.— 11 in. by 5½ in.

Extent.— 17 leaves ; 14-15 lines to a page ; 42 letters to a line.

Description.— Country paper ; whitish in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear, legible and uniform
पृष्ठमात्रs rarely used ; borders and edges ruled in red lines.

Age.— Sarnvat 1853.

Author.— Bhartrhari.

Begins.— folio 1^b

॥ अहं ॥ चूडोत्तंसित etc. as in No. 326 followed by

अज्ञः सुखमाराध्यः सुखतरमाराध्यते विशेषज्ञः ।

ज्ञानलवदुर्विदग्धं ब्रह्मापि नरं न रंजयति ॥ २ ॥ etc.

नीतिशतक Ends.— folio. 6^b

केयूरा न विभूषयन्ति etc. up to भूषणं as in No. 330 below
followed by यदि नाम देवगत्या जगदसरोजं कदाचिदपि आतं ।

अवकरति करं विकिरति तत्किं कृकवाकुरिव हंसः ॥ ३ ॥

इति नीतिशतकं समाप्तितां पफाणलि । श्रीसुक्तिसौभाग्यवाचकैः
शि । सु कल्याणसौभाग्य । कृते श्रीसुम्माई बं । रे

शृंगारशतक Begins.—fol. 7^a

अहं ॥ शुभ्रं धाम सविभ्रमाशुवतयः श्वेतातपत्रोज्ज्वला ।

लक्ष्मीरित्यनुसूयते स्थिरमिव स्फीति शुभे कर्मणि ॥

विछिन्ने नितरामतंगकलहक्रीडावृट्तत्तुङ्कं ।

सुक्ताजालमिव प्रयाति झटिति भ्रम्यद्दिशो हृदयतां ॥ १ ॥ etc.

शृंगारशतक Ends.—fol. 11^b

यद्यस्य नाभिरुचितं न तत्र तस्य स्पृहा मनोज्ञेपि ।

रमणीयेपि सुधांशौ नलिनीनानुरागमाधत्ते ॥ १०१ ॥

इति श्रीशृंगारशतकं द्वितीयं समाप्तिं पफाण श्रीरस्तु । शि । कल्याण-
सौभाग्य । पठनकृते लिखितम् ॥

वैराग्यशतक Begins.— folio. 12^a

॥ अहं ॥ दिक्कालायनवह्निना etc. as in No 326

वैराग्यशतक Ends— folio 17^b

यां चितयामि etc. as in No. 326

followed by इति वैराग्यशतक तत्समाप्तौ समाप्तो ग्रंथः भर्तृहरिणा
कृतः श्रीमुक्तिसौभाग्यगाभिः शिष्यकल्याणसौभाग्यगपठनकृते सं १८५३
वज्येत ६ रवौ श्रीशांतिजिनप्र । श्रीमुष्माइ बंद २

अतर्धसति मांजारी शुनी वा राजमंदिरे ।

अधस्तात्ते गजेद्राणां क्रीडादलितविद्विषां ॥ १ ॥

References.— See No. 326

नीति, शृंगार and वैराग्य
शतकः

Niti, Śṛiṅgāra and Vairāgya
Śatakas

No. 328

495.
1899-1915.

Size.— 9 in. by 4 in.

Extent.— 26 leaves ; 8 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanāgarī characters ; beautiful and uniform hand-writing ; पृष्ठमात्राया used ; borders ruled in two double black lines ; red pigment used ; folios 1-29 missing ; incomplete.

The Ms. contains only 2 verses from the शृंगारशतक and the वैराग्यशतक. The Ms. was written by one नृसिंह a resident of शंकरपुर in Sāṃvat 1617 i. e. A. D. 1561.

Age.— Samvat 1617

Author.— Bhartṛṃśa (-11).

Begins.— folio. 30^a

... .. नरतास्त्यक्तसंसारसंगा ।
ब्रह्मज्ञाने विलीना गिरिवरगहने यौवनं यापयन्ते ॥
ये तु प्रोक्तंगपीनस्तनकलशभराक्रांतकायां दिनांते ।
कांतामालिङ्ग्य कंठे मृदुशयनतले शेरते तेपि धन्याः ॥ etc.

folio 30^a इति श्रीभर्तृहरविरचितं द्वितीयं शृंगारशतकं संपूर्णं ॥

Ends.—folio. 55^b

यद्यस्य नाभिरुचितं न तत्र तस्य स्पृहा मनोज्ञेपि ।
रमणीयेपि सुधांशौ नन्नाम काम. सरोजिन्याः ॥ ६२ ॥
इति श्रीभर्तृहरविरचितायां वरमं वैराग्यशत संपूर्णं ॥
श्रीरामनाम जपतां युधि धीरवीर ।
कोटीरहीरचपते निरयोपभोगः ॥
विद्वन् विचारय चिर रुचिरं स्वचित्ते ।
स्वप्नेपि दुर्लभतमः कतमः पदार्थः ॥ १ ॥ श्री ॥ श्री ॥

शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ सर्वजगतः ॥ कृष्णाय नमः
संवत् १६५७ वर्षे वैशाख(ख) मासे कृष्णपक्षे एकादश्यां तिथौ भौमवासरे
लिखितमिदं व्यासश्रीनृसिंहेण शंकरपुरवासिना ॥

References.— See No. 326

नीति, शृंगार and वैराग्य
शतकs

Nīti, Śṛṅgāra and Vairāgya
Śatakas

No. 329

581.
1891-95.

Size.—8 $\frac{2}{5}$ in. by 4 $\frac{4}{5}$ in.

Extent.— 25 leaves ; 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear legible and uniform ;

red pigment used for verse-numbers; corners of folios extremely damaged; colophons in red ink.

The Ms. contains all the three śatakas. The last is called the *yogaśataka*.

Age.— Samvat 1831.

Author.— Bhattacharya(-ii).

नीतिशतक Begins.— folio. 1^a

श्रीगणेशाय नमः ॥

यां चिंतयामि etc. as in No 326

नीतिशतक Ends.—folio. 8^b

उद्धृता योवनयोगाः कुरुपं रूपमाधत्ते ।

तथा तथाव्ययेकेलिङ्गा अपि च माधुर्यं ॥ ११० ॥

इति भर्तृहरविरचितं ॥ नीतिशतकं ॥

शृंगारशतक Begins.— folio 8^b

हृडोत्तंसित etc as in No. 326

शृंगारशतक Ends.—folio 16^a

यद्यस्य नास्ति रुचितं etc. as in No. 327

followed by इति श्रीभर्तृहरविरचितं शृंगारशतसमाप्तम् ॥

वैराग्यशतक Begins.— folio 16^a

दिक्कालाद्यनवाहिनः etc. as in No. 326

वैराग्यशतक Ends.— folio 25^a

ये वन्द्येते धनपतिपुरुषाः प्रार्थनाद्दुःखभाजो ।

ये चाल्पत्वं दधति विषयाक्षेपपर्यस्तबुद्धेः ॥

तेषामंतस्फुरितहासितं वाराणां(?) स्मरेयं ।

ध्यानछेदे शिखरीकृहरश्मिं शिष्यां निषक्तः ॥ ७ ॥

इति श्रीभर्तृहरविरचितं योगशतकं समाप्तः ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीयं

चास्तु ॥ अविघ्नमस्तु ॥ संवत् ॥ १८३१ ॥

References.— See No. 326

नीतिशतक

Nīṭiśataka

No. 330

242.
Viśrāma (i).

Size.— 8¼ in. by 4 in.

Extent.— 12 leaves ; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks, Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; folios numbered in both margins.

The Ms. contains only the *Nīṭiśataka*.

Age.— A modern copy.

Author.— Bhaṭṭarhara(-rī).

Begins.— folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

यां चिंतयामि etc. as in No. 326

Ends.— folio 12^b

केयूरा न विभूषयन्ति पुरुषं हारा न चंद्रोज्ज्वला ।
 न स्नानं न विलेपनं न कुसुमं नालंकृता मूर्धजाः ॥
 बाण्येका समलंकरोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते ।
 क्षीयन्ते खलु भूषणानि सततं वाक्भूषणं भूषणं ॥ १०२ ॥
 इति मर्तुहरविरचिते नीतिशतकं संपूर्णं समाप्तं ॥
 ॥ इदं पुस्तकं पटवर्धनोपनामक आपामद्वेन लिखितं ॥

References.— See No. 326

नीति, वैराग्य and शृंगार
शतकस with टीकाNīti, Vairagya and Śrīgarā
Śatakas with Commentary

No. 331

487.
1895-1902.Size.— 9⅔ in. by 4⅓ in. }
 12 in. by 6 in. }

Extent.— 60 leaves; 11-12 lines to a page; 25-30 letters to a line.

8 & 10 „ „ „ „ 44 „ „ „ „

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters, नीतिशतक smaller in size; letters clear and legible, वैराग्य and शृंगार शतकाः bigger in size; hand-writing of the text bold, of the comm. very small; borders of both ruled in red lines; edges of foll. 18-21 of वैराग्यशतक moth-eaten; separate pagination for each śataka; the hand-writings of the नीतिशतक and of other two śatakas are different.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhaṭṭaharī.

„ „ „ comm.— Dhanasāra.

नीतिशतक Begins.— folio 1^b

Text— दिक्कालाद्यनवच्छिन्न etc. as in No. 326

Com.— ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवैकुण्ठाश्रमस्वामीचरणार्चिदाय नमः ॥ॐ॥

नीतिशतकं प्रारंभः ॥

पंचाशुधस्य परिपंथ्यपि वाममर्थं भक्तालोकं पततया हिमवद्बहिः ।

योऽदात्तमीशमभिवन्द्य वदामि टीकां ग्रन्थस्य भर्तृहरिणा शतकत्रयस्य ॥१॥ etc.

नीतिशतक Ends.—folio 22^a

लोभश्चेदगुणेन किं पिशुनता यद्यस्ति किं पातकैः ।

सत्यं ज्ञेयपसा च किं ह्याचि मनो यद्यस्ति तीर्थेन किं ॥

सौजन्यं यदि किं निजैस्वमहिमा यद्यस्ति किं मंडनैः ।

सद्विद्या यदि किं धनैरपयशो यद्यस्ति किं सृष्टुना ॥ ४ ॥

Com— यः विद्वाच्च तं सर्वेपि वित्तैः पूजयंतीत्यर्थः अपयशो दुष्कीर्तिं यद्यस्ति तदानीं सृष्टुना मरणेन किं ॥ अपयशो एव सृष्टुरित्यर्थः ॥ ४ ॥

folio 3^b of वैराग्यशतक—इति श्रीभर्तृहरिविरचिते प्रथमं नीतिशतकं व्याख्या संपूर्णम् ।

वैराग्यशतक Begins.—folio 1^a

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ वैराग्यशतकं प्रारंभः ॥

दिक्कालाद्यनवच्छिन्न etc. as in No. 326

Com.— (folio 3^b) अथ वैराग्यशतकटीकायां प्रारभ्यते अथ शातितेजसे न नमस्कारवर्णनमाह १ etc.

वैराग्यशतक Ends.—folio 21¹

अनावर्त्ती कालौ व्रजति स दृथातन्तागणितं ।
दशास्तास्ताः सोढा व्यशसनशतसपातविधुराः ॥
क्रियद्वा वक्षामः किमिव च तदात्मन्युपकृतं ।
वयं यावत्तावत्पुनरपि तदेव व्यवसितं ॥ १३६ ॥

इति श्रीभर्तृहरिरुतवैराग्यशतक संपूर्णम् संवत् १८९९

Com.—fol. 19^a शेषमायु व्याधिवियोगशोकमहित सेवादिभि कर्मभिर्नीयते किं जीवे जीवितव्ये वारिरंगचंचलतरे वारिणः समुद्रस्य तरंगास्तद् चंचलतरे इत्यर्थः १० इति श्रीभर्तृहरकाव्ये वैराग्यशतकटीका संपूर्ण २

शृंगारशतक Begins.—fol. 1^b

अथ शृंगारशत लिख्यते ॥

Text.— चूडोत्तंसित etc. as in No. 336

Com.—folio 19^a अथ शृंगारशतकव्याख्या प्रारभ्यते तत्र प्रथम चरण स्मरण प्रथमकाव्यमाह etc.

Ends.—folio 17^b

Text.— अहौ वा हारे वा बलवति रिपौ वा सुहृदि वा ।
मणौ वा लोष्ट्रे वा कुसुमशयने वा दृषदि वा ॥
तृणे वा रेणौ वा मम समदृशो यांति दिवसाः ।
क्वाचित् पुण्ये रण्ये शिव शिव शिवेति प्रलपतः ॥ ११९ ॥

इति श्रीभर्तृहरकृतं शृंगारशतकं संपूर्णम् ॥

Com.—fol. 15^b सरोजिन्याः कमलिन्याः सुधांसौ चंद्रे कामो न भवति उदासीन स्यात् किं विशिष्टः शुद्धांशौ रमणीये मनोज्ञे इत्यर्थः शेषं सुगमं १०५
केशगनाण(ः)दीप्तिमानोः श्रीसिद्धसूरिसुगुरो महिमाधिकस्य ।
शिष्येण तस्य धनसारवरेण रम्या टीकेयमयमतनु भर्तृहरि व्यधत्ते ॥
श्रीसिद्धसूरिखरु सन्निहतप्रतापादलकावित्वमतिमाप्य विकारदृष्ट्या ।
रम्येह भर्तृहरकाव्यवरस्य टीका श्रीपाठकेन विदधे धनसारनाम्ना ॥२॥
इति श्रीभर्तृहरकाव्यस्य द्वितीय शृंगारशतक टीका संपूर्णम् ००५

References.— Aufrecht : Catalogus Catalogorum— i, 397 ; ii, 90 ; iii, 86.

I. O. Cat. part VII, No. 4001 describes a Ms. of this commentary on *Vairāgyaśataka* and the comm. on the *Nitiśataka* and *Vairāgyaśataka* is described by R. Mitra in his Notices Vol. VIII Nos 2734 and 2738.

नीति and शृंगार शतकस
with
टीका

Niti and Śringāra śatakas
with
Commentary

No. 332

277.
1883-84.

Size.— 10 in. by 4 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 41 leaves ; 15 lines to page , 38 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and brittle ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and uniform ; some portion not legible, being scratched out ; borders ruled in double black lines ; red pigment used ; separate pagination for each śataka.

Some Persian letters are to be seen on fol. 20^a.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhartrihari.

„ „ „ comm.— Dhanasara.

Begins.—folio 1^b

Text— यां चित्तयामि etc. as in No. 326

Com.— ॥ ५ ॥ युगादिदेवोध्युगादिदेवः ।

पुरा द्वितीयोपि सदा द्वितीयः ॥

पञ्चशाषोपि सहस्रशाखः ।

सो मंगलो मंगलमातनोदु ॥ १ ॥

सर्व्वार्तिशयसंयुक्तं पंचाचारपरायणं ॥
 श्रीविरंगरिमाधीरमभिवदे महात्मभिः ॥ २ ॥
 नत्वाहंतं शुभं देवीं सारदां कवि सारदं ॥
 श्रीमद्भर्तृहरदत्तव्याख्यां विरचयाम्यहं ॥ ३ ॥

Ends.— folio. 19^b

नीतिशतक Text— यदिनाम दैवगत्या etc. as in No. 327

Com.— मम इति संबोधने यदि चेत् कदाचिदपि दैवगत्या जगदाम्भोजं
 कमलं जातं तत्किं हंसः राजहंसः अभवत्
 श्रीसिद्धश्रिगुरुसंनिहितधनपान्नाश्वर्यकृति ... प्राप्यति
 व्यवरस्य टीका श्रीपाठकेन विदधे धनसारनाम्ना इति श्रीप्रथमशतकस्य
 नीतस्य टीकेयं समाप्तं ॥

शृंगारशतक Begins.— folio 1^a

Text— दूढोत्तंसित etc. as in No. 326

Com.— हरो महेशः योगिनां अवगतत्त्वविचारिणां चेतः सङ्गानि मानसमंदिरे
 विजयते etc.

Ends.—folio 21^a

शृंगारशतक Text— यद्यस्य नाभिरुचितं etc. as in No. 327

Com.— सरोजिन्याः कमलिन्याः सुधांशौ चंद्रमसि कामो न भवति । उल्लासो
 न स्यात् । किं सुधांशौ रमणीयेषु ॥ १०५ ॥

अकेशगच्छगगनां etc. up to भर्तृहरी व्यधायि ॥ १ ॥
 as in No. 331

followed by इति श्रीभर्तृहरकाव्यस्य द्वितीयशतकस्य टीकेयं विदधे ॥

संपूर्णमस्ति । लिषातं पूजा श्रीमानजी सत्यं ॥ श्री ॥

Then follow the following stanzas.

संतप्तादर्शमैश्वर्यादिगतिना सम्मूर्छिता निर्जले ।
 तूर्यद्वादशवद्वितीयमतिमक्षेकादशमंस्तती ॥
 साषष्ठीनृपपंचमस्य तवमग्नः सप्तम वर्जिता ।
 प्राप्नोत्यष्टमवेदनां तदधुना तूर्णं तृतीयो भव ॥ १ ॥
 कौलकौतिराधरेवो । मोरोहंसो जलोदरी ॥
 कंसारीरातिदीदीवो । बागलो लोकलोबद्ध ॥ २ ॥

आसादयति यद्वृषं करेणुर्व्यजनैर्विना ॥
 तत्ते कमलपत्राक्षि । भवत्वक्षयमक्षयं ॥ ३ ॥
 शरीरं विगताकारं । अनुस्वाराविवर्जिते ॥
 पादृशं जायते रूपं । तत्ते भवतु सर्वदा ॥ ४ ॥
 खाटपातवृषलाटनगारी । डामलाभकरवातहुडाटा ।
 एत आशु तव कीर्तिपतुष्टां । गामसीमविहितां प्रदिशंतु ॥ ५ ॥
 घररडोलतदीनर्थो । जनजन मंगतजाह ।
 दीयै लोभ च समाचषुनि । लघुक्कुनिव मौलषाह ॥ ६ ॥
 तिमिरारि तमो हन्ति । शंकातंकितमानसाः ।
 वयं काका वयं काका । इति जल्पन्ति वायसाः ॥ ७ ॥

References.— Sec No. 331

शृंगार and वैराग्य शतकाः
 with
 टीका

Śṛṅgāra and Vairāgya śatakas
 with
 Commentary

No. 333

391.
 1892-95.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 34 leaves; 17 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing small, but clear and legible; borders ruled in triple red lines and edges in single; red pigment used.

Folios 1-18 which probably contained the नीतिशतक, are wanting.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ „ comm.— Dhanasāra.

Begins.—folio 19^a

शृंगारशतक Text— मोहतिमिरप्राग्भारहृद्देवयन् ।

क्षेतः सद्गनि योगिनां विजयते ज्ञानप्रदीपो हरः ॥ १ ॥

Com.— चूडेति । हरो महेशो योगिनामवगततत्त्वविचाराणां चेतः सद्गनि मानस-
मंदिरे विजयते etc.

झंगारशतक Ends.— folio 34^b

Text— यद्यस्य नाभिरुचितं etc. as in No. 327

Com.— सरोजिन्याः कमलिन्याः सुधांशौ चंद्रमसि कामो न भवति ॥ उल्लासो
न स्यात् किं सुधांशौ रमणीयेषु ॥ १०० ॥

श्रीकेशगच्छ etc. up to धनसारनाम्ना as in No. 331

followed by इति श्रीभर्तृहरकाव्यस्य द्वितीयशतकस्य टीका समाप्ता

॥ २ ॥

बालेबालभृणालकोमलभुजे मत्तालिमालालके ।

लीलांदोलितलोललोचनयुगे तत्वेति यामो वयं ॥

इत्याकर्ण्य वचांसि सा विरहिनी नेत्रांबुधावाननी ।

एणाक्षी परिपूर्णचंद्रवदनी निश्वस्य मोहं गता ॥ ३ ॥ श्रीः ॥

वैराग्यशतक Begins.— folio 35^a

अथ वैराग्यशतकमाह ॥

Text— दिक्कालाद्यनवाछिन्न etc. as in No. 326

Com.— दिक्कालेति । तस्मै शांताय तेजसे परब्रह्मणे नमः etc.

Ends.— folio 51^b 52^a

Text— आयुर्वर्षशतं नृणां परिमितं रात्रौ तदर्थं गतं ।

तस्यार्द्धस्य कदाचिदर्द्धमधिकं वृद्धत्वबाल्ये गतं ॥

शेषं व्याधिवियोग दुःखसहितं सेवादिभिर्नीयते ।

जीवे वारितरंगचंचलतरे धर्मः कुतः प्राणिनाम् ॥ ८ ॥

Com.— वारितरंगचंचलतरे वारिणः समुद्रस्य वारितरंगास्तद्वच्चंचलतरावा ०
तस्मिन् ॥ ८ ॥ इति वैराग्यशतकं तृतीयं समाप्तमिति ॥

इति भर्तृहरविरचिते समाप्तम् तृतीयं शतकम् ॥

Then follow some 20 verses.

References.— See No. 331

नीति, शृंगार and वैराग्य-
शतकटीका

Nīti, Śṛṅgāra and Vairāgya-
śatakaṭikā

No. 334

353.
1892-95

Size.— 8½ in. by 4¾ in.

Extent.— 51 leaves ; 14-15 lines to a page , 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-writing very small, but clear, legible and uniform ; borders on all sides ruled in double red lines and edges in single ; red ink used for प्रतीक in the comm ; fol. 6^b and 32^b blank.

The नीतिशतक contains some verses from the text.

Age.— Samvat 1855.

Author.— Dhanasua.

Begins. — folio 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text—यां चित्तयामि etc. as in No. 326

Com.— ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ भर्तृहरस्य टीका प्रारभ्यते ॥

युगादिदेवोप्ययुगादिदेवः पुरा द्वितीयोपि सदा द्वितीयः ।

यः पञ्चशास्त्रोपि सहस्र शास्त्रः ॥ सो मंगलो मंगलमातनोतु ॥ १ ॥

सर्वातिशयसंयुक्तं पञ्चाचारपरायणं ।

श्रीश्रीरं गुरुनागारं । महात्मानं नमाम्यहं ॥ २ ॥

नत्वाहृतं गुरुं देवीं शारदां कविशारदां ।

श्रीमद्भर्तृहरेर्व्याख्यां शुद्धां विरचयाम्यहं ॥ ३ ॥ etc.

नीतिशतक Ends -- folio 7^b

Text— पातितोपि कराघातैरुत्पतत्येव कंदुकः ।

प्राणेषु साधुवृत्तानामस्थायिनो विपत्तयः ॥

Com.— folio 19^a यथा क्लृप्ताकुलरथकरनिकरं विहरति तथा राजहं सो न

व्यर्थः ॥ १०४ ॥

इति श्रीभर्तृहरविरचिते प्रथमं नीतिशतकं व्याख्या संपूर्णं ॥

शृंगारशतकटीका Begins.—folio 19^a

अथ शृंगारशतकं व्याख्या प्रारभ्यते ॥ तत्र प्रथमहरचरणस्मरणं प्रथम

काव्यमाह ॥ हरो महेशो योगिनामवगततत्त्वविचाराणां चेतः सद्धानि मानस-
मंदिरे विजयते etc.

शृंगारशतकटीका Ends.— folio 36^a

सरोजिन्याः कमलिन्यः etc. up to श्रीपाठकेन विदधे धनसार-
नाम्ना ॥ २ ॥ as in No. 331

followed by इति श्रीभर्तृहरकाव्यस्य द्वितीय शृंगारशतकटीका
संपूर्णमगमत् ॥ २ ॥

वैराग्यशतकटीका Begins.— folio. 36^a

अथ तृतीय वैराग्यशतकटीकायां प्रारभ्यते ॥

अथ शान्तितेजसे नमस्कारवर्णनमाह ॥ १ ॥ बोद्धारो इति ॥ etc.

वैराग्यशतकटीका Ends.—folio. 51^b

शेषमाद्यु etc up to चंचलतरे इत्यर्थः ॥ ११० ॥

as in No. 331

followed by इति श्रीभर्तृहरकाव्ये तृतीय वैराग्यशतकटीका संपूर्ण ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा । तादृशं लिखितं मया ॥

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥ १ ॥

लिखितं गंगाविज्ञानब्राह्मणज्ञाति पुरोहित सवाई जयपुरमध्ये स्वपठ-
नार्थम् मिति वैशाख कृष्ण १३ संवत् १८५५ का शुभम् ॥

References.— See No. 331

नीति, शृंगार and वैराग्य-
शतकs with टीका

Niti, Śṛiṅgāra and Vairāgya-
śatakas with Commentary

No. 335

73.
—1871-72.—

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 51 leaves ; 20-21 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanāgarī characters ; hand-writing very small but clear and legible ;
पृष्ठमात्राs used ; borders ruled in double red lines and edges

in single ; red pigment used for verse-numbers and yellow mixed with black colour used for collections.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ comm.— Rāmaṣi.

Begins.-- folio. 1^b

॥ ६० ॥ ॐ नमः श्रीपार्श्वप्रभवे ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नीतिशतक Begins Text—छन्दोत्तंसित etc. as in No. 326

Com.-- हरः विजयते । श्रीशिवः सर्वोत्कर्षेण वर्तते किं लक्षणो हरः ज्ञानप्रदीपः
प्रदीप इव ज्ञानं यः सः etc.

नीतिशतक Ends.— folio. 14^b

Text— यदि नाम दैवगत्या etc. as in No. 327

Com.-- हंसो मरालः कृकवाकुरिव कुर्कुट इव अवकरणिकरं समूहं विकिरितं
विक्षिपति । अपि तु ॥ इति श्रीभर्तृहरकृतं नीतिशतकं सभाष्यं संपूर्णम् ॥

शृंगारशतक Begins.—folio 15^a ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text— छन्दोत्तंसित etc. as in No. 326

Com.-- योगिनां चेतः सद्गतिं चिन्तयेत् । ज्ञानप्रदीपो हरः विजयते । etc.

शृंगारशतक Ends.-- folio. 29^b

Text— यस्य नाभिरुचितं etc. as in No. 327

Com.-- अमृताकिरणे चंद्रमसि नलिनी श्रीसूर्यवक्ष्य कमलिनी । अनुरागं प्रेम न
आधत्ते न आदधाति । तं नावलोकयतीत्यर्थः । एतेन नीतिशृंगारवैराग्येषु मध्ये
यस्य यत् अभिरुचितं स तत्रासक्तो भवतीत्यर्थः ॥
इति श्रीमहाकविचक्रचूडामणिना भर्तृहरिणा विरचितं शृंगारशतं द्वितीयं
संपूर्णम् ॥

वैराग्यशतक Begins— folio 30^a

श्रीरस्तु ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text— दिक्कालाद्यनवष्टिम्ब etc. as in No. 326

Com.— दिक् च कालश्च दिक्कालौ वेदांतिनां मते व्यापकौ पदार्थौ etc.

वैराग्यशतक Ends.—folio. 51^a

Text— यां चित्तयाभि etc. as in No. 326

Com.— एतेन कामकामिनां मोहकमोहितत्वेन निन्द्यत्वमिति भारः

followed by सिंहोबलीद्विरदशूकरमांसभोजी ।

संवत्सरेण रतिमेति किलैकवारं ॥

पारापतः खरशिलाकणमात्रभोजी ।

कामी भवत्यनुदिनं वद कोऽत्र हेतुः ॥ १०६ ॥

चक्रे भर्तृहरिकृतोर्यथामति सविस्तरं ।

रामार्घिर्विवृतिं व्यस्यन् । विदां चित्तप्रसक्त(क्त)ये ॥ १०७ ॥

इति श्रीमहासुनीन्द्रभर्तृहरिकृतौ वैराग्यशतकस्य टीका समाप्ता ॥

॥ भर्तृहरिकाव्यवृत्तिः सूत्राम्बिता ३७५० ग्रंथमाना ॥ श्रीरस्तु ॥ श्री ॥

References.— Aufiecht—Catalogus Catalogorum, 1, 397^b.

नीति, शृंगार and वैराग्य-
शतकs with टीका

Niti, Śṛiṅgāra and Vairagya-
Śatakas with Commentary

No. 336

18.
1868-69.

Size.— 9½ in. by 4¾ in.

Extent.— 64 leaves ; 12-13 lines to a page ; 30-40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double red lines ; a tripāthī Ms., separate pagination for every śataka ; folio number 16 repeated.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhartrhari.

,, ,, ,, comm.— Anonymous.

Begins.—folio. 1^b

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text— दिक्कालाद्यनवच्छिन्न etc as in No. 337 below

followed by यां चिंतयामि ec. as in No. 326

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Com.— विघ्नेशं विघ्नहर्तारं etc. up to करोम्यहं as in No. 337

followed by दिगिति दशदिशास्तु तथा भूतभविष्यवर्तमानत्रिकालेषु
अनवच्छिन्नाः etc.

नीतिशतक Ends.— folio. 22^a

Text— लज्जायुगौघ etc. as in No. 337

followed by इति भर्तृहरिणाकृतं नीतिशतकं समा-

Com.— स्वां स्वकीया जननीमिव अत्यंतशुद्धहृदयामनुवर्तमानामनुकरोनि अत-
स्तेजस्विनः सुखमसू—

शृंगारशतक Begins.— folio 1^b

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

Text— शंभुस्वयंभु etc. as in No. 337

Com.— श्रीगणेशाय नमः अथ शृंगारशतं प्रारंभः परंतु नाम्ना सम्यग्विचारितं
etc. ...

शृंगारशतक Ends— folio 23^a

Text— यद्यस्य नास्ति etc. as in No. 327

followed by इति भर्तृहरिणाकृतं शृंगाररसवर्णनं शृंगारशतं समाप्तं ॥

Com.— तासां कामिनीनां प्रशंसा कामिभिः क्रियते सा लिखता प्रांते सर्वे
विवेकदृष्ट्या निक्षिप्तम् १०० इति भर्तृहरिणा विरचितं टीकायां शृंगारशतं
समप्ता ।

वैराग्यशतक Begins.—folio. 1^b

श्रीकृष्णाय नमः

प्लुष्टोन्नतित etc. as in No. 326

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः अथ वैराग्यशतं प्रारंभः योगिनां चेतः सद्गतिं चेत
मन एव सप्तनिग्रहे ज्ञानमेव प्रकर्षेण दीपो यस्य एवं भूतो हरः विजयते ॥
etc.

वैराग्यशतक Ends—folio 18^b

Text— भूः पर्येको निजभुजलता कंदुकं खं चितानं ।

दीपश्चंद्रः सुमतिवनितालब्धसंगप्रमोदः ॥

दिक्कांताभिः पवनचमरै(ः)बीज्यमानः समन्ता—।

झिष्ठः शेते नृप इव भुवि त्यक्त सर्वस्पृहोपि ॥ ८६ ॥

इति भर्तृहरिणाकृतं वैराग्यशतकं समाप्तिं पक्षाणाः श्रीमधुराजीमधे राम-
घट श्रीराधाकृष्णाय नमः श्रीगोपीजनवल्लभ(भा)य नमः ॐ नमः

com.-- एवं यस्य वैराग्ये या सामग्री तस्य त्रैलोक्यराज्येन किं ८५, ८६ इति
श्रीभर्तृहरिणा विरचितं टीकायां वैराग्यशतं समाप्तं समाप्तोऽयं भर्तृहर-
शतकं समाप्त्यः श्रीकृष्णाय वासुदेवाय देवाय देवक्रीनंदनाय

References.— See No. 326

नीति and शृंगार
शतकस with टीका

Niti and Śṛiṅgāra
Śatikas with Commentary

No. 337

643.
1883-84.

Size.— 10½ in. by 5 in.

Extent.— 28 leaves ; 13 lines to a page ; 30-34 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance , Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; text in the middle with the comm. above and below it , borders ruled in triple red lines ; separate pagination for each śataka ; incomplete.

The Ms. contains the नीतिशतक and 50 stanzas of the शृंगारशतक.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ comm.— Anonymous.

Begins— folio 1^a

Text— दिक्कालाद्यनववृद्धिन्नानंतचिन्मात्रमूर्तये ॥

स्वातुष्ट्यैकसाराय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥

यां चिंतयामि etc. as in No. 326

श्रीगणेशाय नमः ॥

Com.— त्रिघ्नेशं विघ्नहर्तारं गणराजं नमाम्यहं ॥

शारदां वरदां नौमि जाड्यापनुतये तथा ॥ १ ॥

श्रीगोपाल नमस्कृत्य मत्वा गुरुपरंपरान् ॥

भर्तृहरिणा कृतो ग्रंथस्तस्य व्याख्या करोम्यहं ॥ २ ॥

॥ दिगेति ॥ दशदिशास्तु तथा भूतभविष्यवर्तमानत्रिकालेषु अन-
वच्छिन्नाः etc.

नीतिशतक Ends.—folio. 19^a

Text— लज्जागुणौघजननीं जननीमिव स्वाम् ।

अन्यं न शुद्धहृदयामनुवर्त्तमानां ॥

तेजस्विनः सुखमसूयन्ति सत्यंजंति ।

सत्यव्रतव्यसनिनो न पुनः प्रतिज्ञां ॥ १०८ ॥

इति भर्तृहरिकृतं नीतिशतकं समाप्तमगमत् श्रीजगदंबार्पणमस्तु ६

com.— स्वां स्वकीयां जननीमिव अत्यंतशुद्धहृदयामनुवर्त्तमानां अनुकरोति

अतः तेजस्विनः सुखमसूयन् प्राणान् अपि त्यजंति १०८ इति भर्तृहरिणा कृतं

नीतिशतकं समाप्तमगमत् श्रीजगदंबाप्रसन्ना मामस्तु ८

जगारशतक Begins.— folio 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Text— शंभुः स्वयंभुहरयो हरिणक्षणां ।

येनाक्रियंत सततं गतकर्मदासाः ॥

वाचामगोचरचरित्रविचित्रिताय ।

तस्मै नमो भगवते कुलमायुधाय ॥ १ ॥ etc.

Com.— श्रीगणेशाय नमः अथ जृगारशतक प्रारंभः परंतु नाम्ना सम्यग् विचारि-
रितं चेत्यरिणामे वैराग्यमेवास्ति निंदास्तुतिः etc.

जृगारशतक Ends.—folio. 28^a

Text— केशानाकलयन् दशो मुकुलयन् वासो बलादाक्षियन् ।

अतन्वन् पुलकोद्गमं प्रकटयशालिङ्ग्य कपं शनैः ॥

वारंवारमुदारसीत्कृतकृतोदंतच्छदान् पीडयन् ।

प्रायः शैशिर एष संप्रति मरुत्कांता मुक्तांतायते ॥ ५० ॥

com.— अथ शैशिरः संप्रति इदानीं कांतास्तु स्त्रीषु कांतायते कांतामिव भवति
तत्कथं केशानाकलयन् दृशः दृष्टीः मुकुलयन् अच्छादयन् वासः बलं बलादा-
क्षिपद्भिः का ...

नीति and शृंगार
शतकs with टीका

Niti and Śṛṅgāra
Śatakas with Commentary

No. 338

133.
1866-68.

Size.—12½ in. by 7½ in.

Extent.— 42 leaves ; 11 lines to a page , 32 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks ; bluish in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing bold, clear and uniform ; a bound copy.

The Ms. is a copy of a Ms. written in Śaka 1693.

Age.— A modern copy.

• Author of the text.— Bhartrhari.

„ „ „ comm.— Anonymous.

नीतिशतक Begins.— folio 1^a

Text— दिक्कालाद्यनवाच्छिन्न etc. as in No. 326

followed by वां चितयामि etc. as in No. 337

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसांबभूतये नमः ॥

विघ्नेशं विघ्नहर्तारं etc. as in No. 337

followed by दिगेति ॥ दशदिशास्तु तथा भूतभविष्यवर्तमानात्रिकालेषु च
अनवाच्छिन्नः अतएव अनंतः etc.

नीतिशतक Ends.— folio 21^b

Text— लज्जाद्यणौघ etc. as in No. 337

Com.— स्वां स्वकीयां जननीमिव अत्यंतशुद्धहृदयामनुवर्तमानामनुकरोति ॥
अतस्तेजःस्विनः सुखमसूत्र प्राणानपि त्यजन्ति ॥ ११० ॥ इति श्रीभर्तृहरि-
विरचितं नीतिशतकं समाप्तं ॥

शृंगारशतक Begins.— folio 22^a

॥ श्रीमत्सांबाय नमः ॥

Text— शंभुस्वयंस्तु etc as in No. 337

Com.— अथ झुंगारशतं etc.

झुंगारशतक Ends.—folio 42^b

Text— यद्यस्य नास्ति etc. as in No. 327

Com.— तासां कामिनीनां प्रशंसा कामिभिः क्रियते सा लिखिता प्रांते सर्वं विवेकदृष्ट्या निदिता ॥ इति भर्तृहरिणा विरचितं झुंगारश(त)कं सटीकं समाप्तं ॥ शके १६९३ खरेन्दे बाहुले पंचदश्यां १५ शुके इदं पुस्तकं समाप्तं ॥

References.— See No. 326

नीतिशतक
with
टीका

Nītīśataka
with
Commentary

No. 339

337.
1895-98.

Size.— 8½ in. by 4¾ in.

Extent.— 20 leaves ; 6 lines to a page ; 25 letters to a line (text).

6 „ „ „ „ 35 „ „ „ „ (comm.).

Description.— Country paper, Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible but some what careless ; text in bold-hand and commentary in small hand written between lines of the text ; borders ruled in triple red lines ; colophon in red ink.

Age.— Samvat 1853 (= A. D. 1797).

Author of the text.— Bhartṛhari.

Begins.— fol. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीस्वस्तिये नमः॥ अथ राजशतं लिखत्तं ॥

Text— यां चितयामि सततं etc. as in No. 326

Com.— पुरा कदाचित् उज्जयिन्यां नगर्यौ भर्तृहरिभूपतिरामंडली आसीत् तत्र विप्र एक देवीं आराध्य अमरफलं प्राप्य राजानं आगत्य फलं रतं स राजा प्रियायै ददौ etc.

Ends.— fol. 20^b

Text— दूरादर्थं घटयति नवं द्रुतश्चापशब्दं ।
 त्यक्ताभूयो भवति निरतः सत्सभापादनेष्टु ॥
 मंदं मंदं रचयति पदं लोकाचितानुवृत्त्या ।
 कामं मंत्री कविरिह सदावैदभारैरमुक्तः ॥ १०१ ॥
 इति श्रीराजसुत्त संपूर्णं ॥ लिखितं ढगीमध्ये जादुराम ब्रामण ॥ मिति
 आसोजमासे कृष्णपक्ष १० संवत् १८५३ का ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 रामंरामरां ॥

Com.— सभयसंयुत भवती एतत् वेदभारसुसब्दभवती स तदा आनंदयुक्त-
 स्यात् ॥ १०१ ॥

References.— See No. 326

नीतिशतक
 with
 टीका

Nītisāṭaka
 with
 Commentary

No. 340

512.
 1891-95.

Size.— 12 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 17 leaves ; 8-9 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper ; smooth ; Devanāgarī characters ;
 hand-writing clear, legible and uniform ; yellow pigment
 used for corrections ; folios numbered in both margins ; a
 tripaṭhī Ms. having text in the middle and the comm.
 above and below it.

Age.— Samvat 1893.

Author of the text.— Bhartrhari.

„ „ „ Comm.— Anonymous.

Begins.— folio 1

श्रीराम ॥

Text — यां चित्तामि etc. as in No. 337.

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥

विघ्नेशं विघ्नहर्तारं etc. as in No. 337.

Ends—folio 17^b

Text— लज्जायुणौघ etc. up to प्रतिज्ञां १०१ as in No. 337
followed by इति श्रीयोगीन्द्रभर्तृहरिकृतं नीतिशतकं संपूर्णम् समाप्त-
मगमत् श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

Com.— अतस्तेजस्विनः सुखमसूयन्ति संत्यजन्ति प्राणानपि संत्यजन्ति प्रतिज्ञां न
त्यजन्ति १०१ इति श्रीयोगीन्द्रभर्तृहरिकृते नीतिशतकटीकायां नीतिशतक
व्याख्यानं समाप्तम् शुभमस्तु श्रीरस्तु संवत् १८९३ कार्तिक शुक्ल १५ तदिने
समाप्तं ॥

References.— See No. 326

नीतिशतक
with
टीका

Nītiśataka
with
Commentary

No 341

131.
1866-68.

Size.— 12 $\frac{1}{2}$ in. by 3 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 16 leaves ; 9 lines to a page ; 55 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; bluish in colour ;
Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uni-
form ; folios numbered in both margins ; yellow pigment
used for corrections.

The Ms. is a bound copy written by one Raghunātha
Paṇḍita.

Age.— A modern copy.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ Comm.— Anonymous.

Begins.— folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥

Text— दिक्कालायनवच्छिन्न etc. as in No. 326

Com.— विघ्नेशं विघ्नहर्तारं etc, as in No. 337

Ends.—folio 15^b (16^a)

Text— लज्जायुणौघ etc. as in No. 337

Com.— स्वां स्वकीयां अत्यंत शुद्धहृदयां जननीमिव अनुवर्तमानां अनुकुर्वती

अतः तेजस्विनः प्रतिज्ञार्थं सुखेन प्राणानपि त्यजंति ११०

इति भर्तृहरिविरचितायां नीतिशतक संपूर्णम् ॥

पाण्डलकरेत्युपनामक रघुनाथ शिपी उर्फ नामदेवेन लिखितम् ग्रंथसख्या

५०० इदं पुस्तकं गणेशशास्त्रिणा यथा शेषेषु शोधितं ॥

References.— See No. 326

नीतिशतक
with
टीका

Nītishataka
with
(ommentary

No. 312

132.
1866-68.

Size.— 7 $\frac{3}{8}$ in. by 3 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 50 leaves ; 8 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks ; Devanāgarī characters ; hand-writing very beautiful and uniform ; borders ruled in triple red lines ; yellow pigment used for corrections ; folios numbered in both margins ; a bound copy.

The Ms. was copied by one Mahadev Viśwanātha Saṭhe in Śaka 1789 i. e. A. D. 1867.

Age.— Śaka 1789.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ comm.— Anonymous.

Begins.—folio. 1^b

Text— दिक्कालायनवच्छिन्न etc. as in No. 326

Com.-- ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ भर्तृहरिनीतिशतकलेखने प्रारंभः.
विघ्नेशं विघ्नहर्तारं etc. as in No. 337

Ends.— folio. 50^b

Text— परिचरितव्याः संतो यद्यप्युपादिशन्ति नयस्तेषां ।
स्वैरकथास्ता एव भवन्ति शास्त्राणि ॥ १०६ ॥

Com.— सतां सदा परिचर्या सेवा कर्त्तव्या यर्हि ते उपदेशं न कुर्वन्ति तथापि
तेषां परस्परं याः स्वैरकथा वक्तव्यानि तान्येव शास्त्राणि उपदेशा भवन्ति १०६
इति श्रीभर्तृहरिकृतौ प्रथम नीतिशतकं समाप्तं ॥ श्रीगजाननार्पणमस्तु ॥
यदक्षरपदभ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् ।
तन्मर्व क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥
इदं पुस्तकं साटे इत्युपनामक विश्वनाथात्मज माहादेवेन लिखितं ॥ शके
१७८९ प्रभवनामाब्दे अश्विन वद्य १२ श्यायां इदं पुस्तकं समाप्तं ॥

References.— See No. 326

शृंगार and नीति
शतकs with टीका

Śṛiṅgāra and Nīti
Satakas with Commentary

No. 343

490.
1895-1902.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 44 leaves ; 8-9 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanāgarī characters ; hand-
writing clear and legible ; many folios moth-eaten ; this is
a विपाटी Ms., separate pagination for each śataka.

Age.— Sarhvat 1900.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ comm.— Not mentioned.

शृंगारशतक Begins.-- folio 1^b

Text— शङ्खः स्वयंश्च etc. as in No. 337

Com.— श्रीगणेशाय नमः अथ शृंगारशतं परंतु सम्यग्विचारितं चेद् (प)रिणामे
वैराग्यमेवास्ति etc.

शृंगारशतक Ends.—folio 23^b

धन्यास्ते वीतरागा गुरुचरणरता त्वक्तसंसारसंगा ।
ब्रह्मज्ञाने विलीना गिरिवरगह्वेन यौवने येनयंते ॥
येपि प्रोक्तुंगपीनस्तनकलशभरात्कांतकायाः दिनांते ।
कांतामालिङ्ग्य गाढे सुदुःशयनतले शेरतं तेपि धन्याः ॥ १०१ ॥

Com.— तासां कामिनीनां प्रशंसा कामिभिः क्रियते सा लि(खि)ता प्राप्ते सर्वं
विवेकदृष्ट्या निंदितं १०१ इति भर्तृहरिणा विरचितं शृंगारशतकं संपूर्णं
शुभमस्तु ॥

नीतिशतक Begins.— folio. 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

दिक्कालाद्यनबद्धिस्त etc. as in No. 326

followed by यां चिंतयामि etc. as in No. 326

Com.— श्रीगणेशाय नमः

विज्ञेशं विज्ञहर्तारं etc. as in No. 337

Ends.— folio. 23^b

Text— लज्जाद्युषौघ etc. up to प्रतिज्ञां as in No. 337

followed by इति भर्तृहरिविरचितं नीतिशतकं संपूर्णम् संबत् १९००
शत. ल. मी. अ.

Com.— तेजस्विनः सुखमसूत्रं प्राणानपि त्यजन्ति ११०

इति श्रीभर्तृहरिविरचितं सटीकनीतिशतकं समाप्तं श्रीरामचंद्राय ॥

References.— See No. 326

शृंगार and वैराग्यशतकस
with
टीका

Śṛṅgāra and Vairāgyaśatukas
with
Commentary

No. 344

56.

1898-99.

Size.— 11 in. by 5 in.

Extent.— 36 leaves ; 12 lines to a page ; 30-32 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing, bold clear and legible; borders ruled in two double red and black lines; text in the middle with the comm. above and below it; separate pagination for each śataka.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ comm.— Not mentioned.

Begins.—folio. 1^b

Text— शंभु स्वयंभु etc. as in No. 337

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥ इदं शृंगारशतकं ॥ परंतु नाम्ना सम्यक् विचारितं चेत् परिणामे वैराग्यमेवास्ति ॥ etc.

शृंगारशतक Ends.—folio 20^a

Text— यस्य नास्ति etc. up to सरोजिन्याः as in No. 327 followed by इति भर्तृहरिणा कृतं शृंगारसवर्णनं शृंगारशतकं समाप्तममत् ॥ शुभं भवतु ॥

Com.— तासां कामिनीनां प्रशंसा कामिभिः क्रियते सा लिखितं प्राप्ते सर्वे विवेकहृष्टा निदिता ॥ १०० ॥ इति भर्तृविरचितं टिकायां शृंगारशतं समाप्तं ॥ छ ॥ छ ॥

वैराग्यशतक Begins.—folio 1^a

Text— झडोत्तंसित etc, as in No. 326

Com.— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ योगिनां चेतः मन एव सञ्चलितं गृहे ज्ञानमेव प्रकर्षेण दीपो यस्य स एवं श्रुतो हरः शंकरः विजयते etc.

वैराग्यशतक Ends.—folio. 16^b

Text— श्रुत्यैको etc. up to सर्वस्पृहोपि as in No. 336

followed by इति भर्तृहरिणा कृतं वैराग्यशतं समाप्तं ॥ श्रीरस्तु

com.— एवं एष्य वैराग्येण सामग्री तस्य त्रैलोक्यराज्येन किं ॥ ८६ ॥

इति भर्तृहरिणा विरचितं टिकायां समाप्तं ॥ समाप्तोऽयं भर्तृहरिश्रवः ॥

References.— See No. 326

शृंगारशतक
with
टीका

Sringāraśataka
with
Commentary

No. 345

588.
1891-95.

Size.— $8\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 22 leaves ; 11-12 lines to a page , 32 letters to a line.

Description.— County paper ; Devanāgarī characters , hand-writing clear and legible , borders ruled in double red lines , text in the middle with the comm. above and below it ; red pigment used for verse-numbers.

Age.— The Ms. is not very old.

Author of the text.— Bhartrhari.

„ „ „ comm.— Not mentioned.

Begins.—folio. 1^b

श्रीगणेशाय नमः

Text— शंभुः स्वयंभु etc. as in No. 337 .

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ शृंगारशतं परंतु नाम्ना सम्यग्विचारितं
चेत्परिणामे वैराग्यमेवास्ति ॥ etc..

Ends.—folio. 22^a

Text— यद्यस्य नास्ति रुचितं etc. up to सरोजिन्याः as in No. 327
followed by इति भर्तृहरिणा विरचितं शृंगारशतक समाप्तं

Com.— तासां कामिनीनां प्रशंसा कामिभिः क्रियते सा लिखिता प्राप्ते सर्वे
विवेकदृष्ट्या निंदितं

References.— See No. 326

वैराग्यशतक

with

टीका

Vairāgyaśataka

with

Commentary

No. 316

155.

1866-68.

Size.— 7½ in. by 3½ in.

Extent.— 44 leaves, 8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description.— Modern paper with water-marks, Devanāgarī characters, hand-writing beautiful, clear and uniform; borders ruled in triple red lines; a bound copy; yellow pigment occasionally used for corrections.

Age.— A modern copy.

Author of the text.— Bharuhari.

,, ,, ,, comm.— Not mentioned.

Begins.— folio. 1^a

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ अथ वैराग्यशतं लिखिते ॥

Text— चण्डोत्तमिति etc. as in No. 326

Com. — योगिनां चेतः सद्गतिं चेतः मन एव सद्गं गृहं तस्मिन् ज्ञानमेव प्रकर्षेण दीपः एवं भूतो ह्यः शंकरः विजयते etc.

Ends.— folio 44^a

Text — किं कंदर्पकरं कंदर्थयामिरेकोदंडंकारितै-

रे रे कांकिल कोमलं कलरवं किं त्वं वृथा बलासि ॥

सुग्धे सिग्धविदग्धसुग्धमधुरैर्लोलैः कटाक्षैरलं ।

चेतश्चंचति चंद्रचूडचरणध्यानासृते वर्त्तते ॥ १०० ॥

Com.— हे सुग्धे मुखे अंगे स्निग्धाः स्नेहयुक्ताः विदग्धाः सुंदराः सुग्धाः ईषत् प्रकटाः मधुराः लोलाश्चंचलाः एवं भूताः कटाक्षास्तैरलं पूर्यतां किमर्थं इत्थं तर्हि अस्माकं चेतः मनः कुञ्चितचंद्रचूडस्य शिवचरणयोः ध्यानासृते वर्त्तते इति कारणात् आयातैरलं प्रयोजनं नास्ति ॥ १०॥ इति श्रीमहायोगि भर्तृ(तु)हारिकृत वैराग्यशतं संपूर्णं ॥ श्रीगजाननार्पणमस्तु ॥

References.— See No. 326

वैराग्यशतक

with

टीका

Vairāgyaśataka

with

Commentary

No 347

580.

1891-95.

Size.— 8½ in. by 4½ in.

Extent.— 19 leaves ; 12 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description.— Country paper ; whitish in appearance , Devanagari characters ; hand-writing clear and legible , borders ruled in double red lines ; text in the middle and the comm. below and above it.

The comm. is upto the 85th stanza.

Age.— The Ms. is not very old.

Author of the text.— Bhairtrhari.

„ „ „ comm.— Not mentioned.

Begins.— folio. 1^b

Text— चूडोत्तंसित etc. as in No. 326

Com.— श्रीगणेशाय नमः अथ वैराग्यशतकं योगिनां चेतः मन एव मग्ननि गृहे ज्ञानमेवं प्रकर्षेण दीपो यस्य एवं भूतो हरः शंकरः विज(य)ते etc.

Ends.— folio 19^b

Text— यूयं वयं यूयमित्यासीन्मतिरावयोः ।

किंजातमधुना ये ते यूयं यूयं वयं वयं ९१ श्रीरामाय नमोन ॥

Com.— प्रज्ञातं योगमहोत्सवेपि स्थैर्यं एवं यस्य वैराग्येण सामग्री तस्य त्रैलोक्यस्य राज्येन किं ८५

References.— See No. 326

वैराग्यशतक

with

टीका

No. 348

Vairāgyaśataka

with

Commentary

494

1899-1915

Size.— 10½ in. by 1½ in

Extent.— 18 leaves, 10-11 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance; Devanāgarī characters, hand-writing clear and legible, borders ruled in triple black lines; red pigment used for verse-numbers and yellow for corrections, slightly worm-eaten; a त्रिपाठी Ms.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text. — Bhartṛhari.

, , , comm. — Not mentioned.

Begins.— folio. 1^b

श्रीगणेशाय नमः

Text— छुडोत्तंसित etc. as in No. 326

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ वैराग्यशतं योगिनां चेतः सद्गतिं चेतः मन एव
तद्ग तस्मिन् युद्धे ज्ञानमेव प्रकर्षेण दीपो य एवं श्रुतो हरः शंकरः विजयते etc.

Ends.—folio 18^b

Text — व्याघ्रीव तिष्ठति जरापरितर्कयन्ती ।

(रो) गाश्व शाश्व इव प्रहरन्ति गात्रे ॥

आयुः परित्यजति भिक्षुघटादिर्वाभो ।

लोको न स्वात्महितामाचरतीति कष्टः ॥ १५ ॥

Com.— व्याघ्रीवेति केशादौ विलासा जरापरितः समन्तान्तर्कयन्ती रोगाः शाश्व
इव प्रहरन्ति प्रहारं कुर्वन्ति आचरतीति चित्रमिति वा पाठः १५ एतच्छतकस्य
टीकामस्ति तस्य ग्रंथसंख्या

References.— See No. 326

वैराग्यशतक

Vairagyasataka

with

with

explanation in Gujarathi

explanation in Gujarathi

No. 349

486

1895-1902.

Size.-- 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 43 leaves ; 8 lines to a page , 32 letters to a line.

Description.— Country paper ; Devanagari character , hand writing bold, clear, legible and uniform , borders and edges ruled in red lines.

Age.— Samvat 1798.

Author of the text.— Bhattarhata(-11).

Begins.—folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीभूषाये नमः ॥ श्रीगुरुवे
नमः ॥ अथ वैराग्यशत लिख्यते ॥

Text-- दिक्पालाद्यनवछिन्न etc. as in No. 326

expl. एहबुंजे सर्वदा ज्ञातस्वभावतेजतेने नमस्कार छ । ते तेज केहेबुंछे ।
दिशाए जे हेनो अविछेद थाए नही । जेहेनो अंत पार नथी । ज्ञानमात्र छे
सुखि जेहेनी । ज्ञानैक गम्य छे । etc.

Ends.--folio. 43^aText-- fol 42^b शय्याशैलशिलायुग्मं गिरिशुद्धावच्छं तरुणां त्वचाः ।

सारंगाः सुहृदो ननु क्षितिरुहां वृत्तैः फलैः कोमलैः ॥

येषां निर्झरमंडुधानसुचिंतं रत्यै च विषांगना ।

भन्ये ते परमेश्वराः शिरसि यैर्बद्धो न सेवांजलिः ॥ १०७ ॥

expl.— अने वृक्षनी त्वचा ते वृक्ष छे सुग ते सुहृदछै । वृक्षने कोमलफले वृत्ति
छै । पर्वतना निर्झरनां जल पीवा छै क्रीडाने अर्थे विषाङ्गपिणी स्त्री छे । ते
परमेश्वर शरणा(?)हमांछु छु ॥

इति श्रीराजराजेश्वरमाहाराजधिराजमाहाराज श्रीभर्तृहरविरचितं वैराग्य-
शतकं संपूर्ण ॥ श्री ॥ श्रीमालिङ्गातिपत्तनवास्तव्य त्रिबाढी केवलराम

नीलकंठेन लिखितमिदं ॥ गुहांई उद्गुरवास्तव्य रामगिरपठनार्थं ॥ संबत्
१७९८ कार्तिक वदि १३ ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणं भूयात् ॥

कमलभूतनयामुखपंकजे । वस्तु ते कमलाकरपल्लवे ।

वपुषि ते रमते कमलांगजः प्रतिदिनं हृदये कमलापतिः ॥ १ ॥

दृष्टप्रत्यया लिखितमिदं ।

वैराग्यशतक

Vairāgyaśataka

with

with

विंवकदीपिका (in हिंदी)

Vivekadīpikā (in Hindi)

No. 350

387.

1892-95.

Size.— 8½ in. by 4½ in.

Extent.— 86 leaves ; 10 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanāgarī characters , hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double red lines and edges in single ; fol. 1^b and 86^a have a design in the centre.

Age.— Śaṁvat 1764.

Author of the text.— Bhartṛhari.

„ „ „ Comm.— Indrajit.

Begins.— folio. 1^b

Text -- बोद्धारो मत्सरग्रस्ताः प्रभवः स्मयदूषिताः ।
अयोधोपहृताश्चान्ये जीर्णमंगे सुभाषितं ॥ १ ॥ etc.

Com. -- ॥ ६७ ॥ श्रीरामाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवायः ॥

करोति श्रीमज्जिद्धर्तुहरौ व्याख्यामथोत्तमां ।

वैराग्यशतके यस्याः भवणेन सुखं शतां ॥ १ ॥

तहां प्रथमहीं भर्तृहरि लोककी कर्तव्यता देषिपछितातहै ॥ etc.

Ends.—folio. 85^b (86^a)

Text.— भोगे रोगभयं सुखे क्षयभय वित्तेश्चिभृङ्गय ।
 दास्ये स्वामिभयं जये रिपुभयं रूपेषु योषिद्भयं ॥
 माने ग्लानिभयं गुणैः(णौ) खलभयं देहे कृतांताद्भय ।
 सर्वं नामभयं सखे भज गतो वैराग्यमेवाभयं ॥ १०१ ॥

Com.— गुणनिर्विषैः दृष्टनिकौ भयं ॥ अरुदेहे ॥ शरीरविषैः कृतांतभय ॥ कालकौ
 भय ॥ ताते सर्वनाम भयं ॥ सखे भय ग्रसित हे ॥ हे मखं अगे मखा वैराग्य
 मेव ॥ वैराग्य...केलौ ॥ अभयं रतःसन् भज ॥ चित्त एकाग्रदेकानिर्भय-
 पदार्थवैराग्यहि भज्जु ॥

इति श्रीमत्सकलवृत्तिमौलिडिमंडनमनि श्रीमधुकरवृत्तितनुज श्रीमदिद्र-
 जिद्विरचितायां विवेकदीपिकाया वैराग्यशतं संपूर्णम् ॥ संवत् १७६४ वर्षे
 तिथि १० शनिवासरे लिख्यत सबलसिंह. देवादामवाचिनाम्

Aufrecht gives the name of the commentary as Balavabodha. Cat. Catalo. III, 86^a

नीतिशास्त्रसमुच्चय

Niśiśtrasamuccaya

No. 351

312.
1884-86.

Size.— 8½ in. by 3¼ in.

Extent.— 8 leaves; 12 lines to a page; 40-44 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanagari characters; very old and discoloured; hand-writing very small and not quite legible; red pigment used for verse-numbers; borders ruled with double black lines; edges of folios slightly worn out.

Age.— Appears to be very old.

Author.— Not mentioned.

Subject.— An anthology of verses on morality and good conduct.

Begins.—fol. 1^b

ॐ नमः सरस्वत्यै । नमो गणपतये ॥

मृगगुरगिरोरत्न निवृष्टचरणांजुजे ।
 जयंतु भारतीपारनखरत्नामरीचयः ॥ १ ॥
 प्रणम्य शिरसा देवं त्रैलोक्याधिपतिं प्रभुं ।
 नानाशस्त्रोद्धतं वक्ष्ये नीतिशास्त्रसमुच्चयं ॥ २ ॥ etc.

Ends.--fol. 8^b

अभिपो...पु सृष्टेषु ^१...विविधा किंक्रियाः ।
 कातराये च जल्पति यद्भान्यं तं ^२
 . तांशुलं भारती ^३... ..
 अपूर्वाणि दिने दिने ॥ ४१ ।
 इति लघुचाणाख्ये ^४ श्रीरस्तु ॥ श्री ॥

नृपविलास

Nrpavilāsa

No. 352

412.
 1887-91.

Size.— 10½ in by 5 in.

Extent.— 10 leaves ; 10 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description.— Thin country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform
 verse-numbers marked with red pigment ; complete.

Age.— Appears to be old.

Author.— Rāma-Autrecht refers to this Ms. and mentions the name of the author as Śivāīama. This name given by him appears to be incorrect.

Begins.—fol. 1^b

श्रीगणेशाय नमः
 नत्वा महेशस्य पदारविंदं बागदेवतायाश्चरणांजुजन्म ।
 श्रीलक्ष्मणाख्यपितरं प्रणम्य करोमि काव्यं सुगमं लघीयः ॥ १ ॥

The portion in these places is scratched out and illegible.

वसुंधरायां नृपवीरनामा नराधिपोभूदनिवार्यवीर्यः ।

गुणामृतं यस्य निषयिमानानकेविमुह्यन्ति सुधातिशायी ॥ २ (1 etc.

Ends. fol. 10^b

यं प्राप्तुं सुतं प्रसूः कविवरं रामाभिधानं सती-

व्यातो यस्य मनीषिमंडलविधुः श्रीलक्ष्मणाख्यः पिता ॥

यस्य आतुगुणं महद्विजयते पांडित्यपारंगतं ।

तेनस्मिनरचिते समाप्तिमगमत्सर्गोयमादिनवः ॥ १०१ ॥

नैषधीयचरित

Naiṣadhyācārīta

No. 353

455.

1895-1902.

Size.— 11¼ in. by 4½ in.

Extent.— 170 leaves ; 10 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear, legible and uniform, leaves extremely moth-eaten ; red and yellow pigment used.

The Ms. is complete in 22 saṅgas.

The verse यं प्राप्तुं त्रिलिंगक्षितिपति etc. which follows the verse श्रीहर्षे कविराजराजमुकुटा etc. at the end of each chapter, forms part of the commentary of नरहरी on the नैषधीयचरित and not of the text. It appears to have been added here by the scribe.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Śrī Harṣa.

Begins.—folio 1^b

ॐ स्वस्ति सिद्धं ॥ ॐ नमो नारायणाय ॥ ॐ नमः श्रीसरस्वत्यै ॥

ॐ निषीय यस्य क्षितिरक्षिणः कथास्तथाप्रियंते न बुधाः बुधामपि ।

नलसितलज्जितकीर्तिमंडलः स राशिरासीन्महसां महोज्ज्वलः ॥ १ ॥

रसैः कथा यस्य सुधावधीरिणी नलः स भूजानिरभूद्गुणाद्भुतः ।
 सुतर्णदंष्ट्रैकसितातपत्रितज्वलत्प्रतापावलिकीर्तिमंडलः ॥ २ ॥
 पवित्रमन्त्रातनुते जगद्गुणे श्रुता रसक्षालनयेव यत्कथा ।
 कथं न सा मद्भिरमाबिलामपि स्वसेविनीमेव पवित्रयिष्यति ॥ ३ ॥
 etc.

folio--10^a

श्रीहर्षे कविराजराजिसुकुटालंकारहीरः सुतं ।
 श्रीहीरः सुषुप्ते जितेन्द्रियचयं मामल्लदेवी च यम् ॥
 तच्चितामणिमन्त्रचितनफले श्रृंगारभंग्यामहा-
 काव्ये चारुणि नैषधीयचारिते सगोयमादिर्गतः ॥ १४६ ॥
 यं प्रासूत त्रिलिंग क्षितिपति सतताराधितांघ्रिः स्वयंभूः ।
 पातिव्रत्यैकसीमा सुकविनरहरिं नालमायं च मा ... ॥
 यं विद्यारण्ययोगी कलयति कृपया तत्कृतौ दीपिकाया- ।
 मायः सगोतिमायत्कविकुलविजयी चारुतीराजितोऽभूत् ॥ १४७ ॥
 इति नैषधीयचारिते महाकाव्ये प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

folio-- 16^a

श्रीहर्ष देवी च यम्
 द्वैतीयीकतया मितोयमगतस्य प्रबंधे महा- ।
 काव्ये चारुणि नैषधीयचारिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ ११० ॥
 यं प्रासूत जितोभूत्
 इति नैषधीयचारिते महाकाव्ये द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

folio—161^a

श्रीहर्ष देवी च यम्
 तस्यागादय एकविंशगणनः काव्येति नव्ये कृतौ ।
 भैमीभर्तृचरितवर्णनमये सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १६२ ॥
 यं प्रासूत जितोभूत् ॥ १६३ ॥
 इति कविवरश्रीहर्षकृतौ नलचनिते नैषधनामकाव्ये एकविंशः सर्गः ॥ २१ ॥

Ends.—folio 170^a,

स्वर्भातुप्रतिवारपारणमिलहंतौघयंत्रोद्भव-
 श्वभ्रालीपतयालुदीधितिसुधासारस्तुषारयुतिः ॥
 पुष्पेषु सनतस्त्रियापरिणयानंदाभिषेकोत्सवे ।
 देवः प्राप्तसहस्रधारकलशश्रीरस्तु नस्तुष्टये ॥ १४८ ॥
 श्रीहर्ष कविराजराजिमुकुटालंकारहीरः सुतः ।
 श्रीहीरः सुषुवे जितौद्रियचयं मामल्लदेवी च यम् ॥
 द्वाविंशे नवसाहस्रांकचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १४९ ॥
 यं प्रासूत जितोभूत् ॥ १५० ॥
 इति श्रीनैषधीयमहाकाव्ये चंद्रवर्णनं नाम द्वाविंश सर्गः ॥ २२ ॥

Then follow

यथा यूनस्तद्वत्परमरमणीयापि रमणीं ।
 कुमाराणामंतःकरणहरिणं केन कुरुते ॥
 महुं(हुं)क्तिश्चेतश्चेर्मदयति सुखीसुख सुधियः ।
 किमस्या नीतं स्यादरसपुरुषानादरभरैः ॥
 दिशि दिशि कविग्रावाणस्तां वसंतु सरस्वतीं ।
 तुलयति मिथो या सा पातस्फुरच्चनिडंबरम् ॥
 स परमपरक्षीरोदन्वान्यदीयमुदीयते ।
 मयि(थि)तुरमुते खेदछेदिप्रमोदनसोदरं ॥
 जिह्वे मौनमथा स्तैन्यं व्रतमेकं बहेच्छया ।
 सुखे निलीय निष्टंत्या न ते ऋस्तमसा भृशम् ॥
 साहित्ये मुकुमारवस्तुनि दृढन्यायग्रहग्रंथिले ।
 तत्के वा मयि संविधातरि समं लीलायते भारती ॥
 शरयावास्तुसूक्ष्मरच्छदवती दभौकुरैरावृतः ।
 सुमे वा हृदयंगमो यदि पतिस्तुल्या रति योषिताम् ॥
 तास्य नैषधकर्तुं प्रतिज्ञेयम् ॥ ह्यभमस्तु सर्वजगताम् ॥
 श्रीरामाय नमः

References.— 1 Aufrecht's Catalogus Catalogorum Part I, page 306^b Part II, pages 66^b ; 208^a Part III, page 65.

2 Winternitz—History of Indian Literature Vol III, pages 54, :76f.

3 A. B. Keith—History of Sanskrit Literature pages 18, 139-42, 147.

4 H. D. Velankar—B. B. R. A. S. Mss. Catalogue Part II, Nos. 1200-1202

Des. Cat. A. S. B. Vol. VII, Nos. 5124-30.

5 Descriptive Catalogue of Mss., Madras Vol. XX, page 7755-63; Nos. 11543-69.

6 Printed Editions:—The work is generally published with commentaries on it. An English translation, with critical notes and extracts from unpublished commentaries appendices and a vocabulary, is published by Prot. K. K. Handiqui, M.A., in the Punjab Oriental Series, No. XXIII, 1934.

In his Introduction, which covers 43 pages, he gives some information about the following commentators on the *Naiṣadhiyacarita* of Śrī Harṣa :—

(1) Candupandita	pp. I-VII
(2) Vidyādhara	„ VII-XI
(3) Īśānadeva	„ XI-XIII
(4) Narahari	„ XIII-XVI
(5) Viśveśvara	„ XVI
(6) Jinarāja	„ XVII-XVIII
(7) Mallinātha	„ XVIII-XX
(8) Nārāyaṇa	„ XX-XXII.

नैषधीयचरित

Naiṣadhiyacarita

No. 354

635.
1883-84.

Size.— 12½ in. by 4½ in.

Extent.— 16 leaves; 17-18 lines to a page; 54 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing uniform, but very small and closely

written ; borders ruled in double black lines ; yellow pigment occasionally used for corrections

The Ms. contains I-V Saigas.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Śrī Harṣa.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः

निर्णीय यस्य etc. as in No. 353.

folio— 5^a श्रीहर्षं etc. up 10 सर्गोयमादिर्गतः as in No. 353.

folio— 7^b श्रीहर्षं etc. सर्गो निसर्गोज्ज्वलः as in No. 353.

Ends.—folio 16^b

यं प्राप्तुं सहस्रपादुदभवत्पादेन खंजः कथं ।
 स छाया तनयः सुतः किल पितुः सादृश्यमन्विच्छति ॥
 एतस्योत्तरमथ नः समजनि त्वत्तेजसां लंघने ।
 साहस्रैरपि पंगुरंधिभिरभिव्यक्ती भवन्भानुमान् ॥ ३६ ॥
 ह्यप्याकर्ण्य क्षितीशस्त्रिदशपरिषदस्तागिरश्वाद्गुग्मं
 वैदर्भीं काण्डकोपि प्रसभविनिहितं दूत्यभारं बभार ॥
 अंगीकारं गतेस्मिन्नमरपरिवृढः संभृतानंदमूचे ।
 भूयादंतर्द्धिसिद्धेरनुविहितभयश्चित्तना यत्र तत्र ॥ ३७ ॥
 श्रीहर्षं देवी च यम्
 तस्य श्रीविजयः प्रशास्तिरचना तातस्य भव्ये महा-
 काव्ये चारुणि वैरसेनिचरिते सर्गोगमत्पञ्चमः ॥ ५ ॥ छ ॥
 श्रीगोपालकृष्णार्पणमस्तु ॥

References.— See No. 353

नैषधचरित

Naiṣadha-carita

No. 355

515.
 1891-95.

Size.— 10½ in. by 4¾ in.

Extent.— 153 leaves ; 9 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description.— Country paper , white and bluish in colour ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; folios 1, 2, 5, 12, 16, 23, 24, 29-31, 34, 36, 56, 63, 69, 73, 77, 79, 81, 84-86, 88, 91, 92, 106, 113, 120, 127, 129, 139, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 171 and 192 missing , incomplete.

The Ms. contains I-XVIII sargas.

Age.— The Ms. is not very old.

Author.— Śrī Haisa.

Begins.—abruptly folio. 3^a

... चारदृगप्य वर्त्तत १३

तदोजसस्तयशसस्थिताविमा वृथेति चित्ते कुरुते यदा यदा ।

तनोति भानोः परिवेषकैतवात्तदाविधिः कुण्डलानां विधोरपि ॥ १४ etc.

folio 18^a श्रीहर्षे etc. up to सर्गोयमादिर्गतः ॥ १४४ ॥ as in No. 353.

विहंगमसंगमनो नाम प्रथम सर्गः ॥

folio 191^b श्रीहर्षे पूर्ववत् ॥

जातोस्मिन् शिवशक्तिसिद्धिभगिनी सौभ्रात्रभक्ष्ये महा-

काव्ये तस्य कृतौ नळीयचरिते सर्गोयमष्टादशः १५५

Ends.— folio 194^b

अनातिशिथिले पुंभावे येन प्रगल्भ्यचक्षाः ।

खलु प्रसभमळयः पाथोजास्ये निविश्य निरित्वराः ॥

किमपि मुखगं कृत्वा नीतं वितीर्य सरोजिनी ।

मधुरसमुषो योगे जायान्वाह ॥

References.— See No. 353

नैषधीयचरित

Naiṣadhiyacarita

No. 356

499.
1887-91.

Size.— 10 in. by 4 in.

Extent.— 78 leaves ; 8 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance, Devanagari characters ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in two double black lines ; folios 1 and 3 to 30 missing.

The Ms. contains I-XI saigas. Saigas 1-3 and 13 verses of saiga 4, are wanting as foll. 3-30 are missing.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Śrī Harṣa.

Begins.— abruptly folio. 2^a

... विदेतन्मुख चन्द्रचन्द्रिका ।

इमां किमावामयसेनचक्षुषी चिरं चकोरस्य भवन्मुखस्पृशी ॥ ६ ॥

अपां विहारे तवहारविभ्रमं करोतु नीरेषुषद्वत्करस्तरन् ।

कठोर पीनोच्चकुचद्वयीतदघटत्रवरवसारवोर्मिजः ॥ ७ ॥ etc.

folio 38^b श्रीहर्ष कविराजराजिमुकुटालकारहरिः सुतं ।

श्रीहीरः सुबुधे जितेन्द्रियचयं मामल्लदेवी च यम् ॥

तुर्यस्थैर्यविचारणाप्रकरणभ्रातर्ययं तन्महा ।

कान्येव व्यगलन्नलस्य चरिते सगो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १२८ ॥

folio 48^a श्रीहर्ष ... देवी च यम् ॥

तस्य श्रीविजयप्रशस्तिरचना तातस्य नव्ये महा ।

काव्ये चारुणि वैरसेनीचरिते सगो गम पांचमः ॥

folio 96^a श्रीहर्ष ... देवी च यम् ॥

तर्कज्वल्यश्रमस्य दशमस्तस्य व्यरंसी महा-।

काव्ये चारुणि नैषधीयचरिते सगो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १० ॥

Ends.— folio. 106^b (107^a)

सानंतानाथ तेजः सखनिखिलमरुत्पार्थिवान् दृष्टिभाज-।

श्रिते नाशाष्टुषस्तात्सममसलगुणान् संवती गृहभाषा ॥

पारे वाग्वर्तिरूपं पुरुषमनुचिदंभोधिमेकं शुभांगी ।
 निस्सीमानंदमासीदुपनिषदुपमा तत्परीश्रुय श्रुयः ॥ १२५ ॥
 श्रीहर्षे कविराजराजिसुकुटालंकारहीरः सुतं ।
 श्रीहीरः सुषुप्ते जितेन्द्रियचयं मामल्लदेवी च यं ॥
 शृंगारासृतशीतगावयमगादेकादशस्तन्महा ।
 काव्ये चारुणि नैषधीयचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ ११ ॥
 श्रीरामचंद्रय नमः ॥ श्रीरघुनाथय नमः ॥ श्रीराम ॥ शुभं ॥

References.— See No. 353

नैषधचरित

Naiṣadhacarita

No. 357

39.
1880-81

Size.— 12 $\frac{2}{5}$ in. by 2 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 179 leaves ; 4-5 lines to a leaf ; 44 letters to a line.

Description.— Palm-leaves ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास ; hand-writing clear and legible ; borders ruled in double black lines ; blank space in the centre with holes for a string to pass through ; one-half part of the last leaf is lost ; carefully preserved in a wooden-box.

The Ms. contains cantos I-XII.

Age.— The Ms. is old.

Author.— Śrī Harṣa.

Begins.—folio. 1^b

नमः शिवाय ॥

निषीय यस्य etc. as in No. 353

folio 17^b श्रीहर्षे

तर्हिस्वतामणिमंत्रचित्तमफले शृंगारभंग्यामहा ।

काव्ये चारुणि नैषधस्य चरिते सर्गोयमादिर्गतः ॥ १४५ ॥

folio 45^b श्रीहर्ष

तात्तीयी कतयामितोयमगमत्तस्य प्रबंधे महा ।

काव्ये चारुणि वैरसेनिचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १३५ ॥

folio 162^b श्रीहर्ष

शृंगारासुतशीतगावयमगादेकादशस्तन्महा ।

काव्येस्मिन्निषेधेश्वरस्य चरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १२७ ॥

Ends.—folio. 179^a

तदक्षरैः सस्मितविस्मिताननां निपीयतामक्षिणभंगिभिः स ...

... ..

References.— See No. 353.

नैषधचरित

Naiṣadha-carita

No. 358

88.

1919-24.

Size.— 15 in. by 2½ in.

Extent.— 146 leaves ; 7 lines to a page ; 64 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters with पुष्टमात्राः ; hand-writing clear ; portion in many places scratched out and hence not legible ; folios extremely moth-eaten ; edges damaged to a certain extent ; folios stuck together ; last few folios damaged ; complete ; preserved in a wooden-box.

The Ms. was acquired from Kerala and presented to this library by Mr. P. R. Bhandarkar.

Age.— Samvat 1420(?).

Author.— Śrī Harṣa.

Begins.—folio. 1^b

... .. तथात्रियन्ते न युयः सुधामयि etc.

as is No. 353.

folio 15^a श्रीहर्ष ...

द्वितीयकृतयामितोयमगमत्तस्य प्रबधे महा ।

काव्ये चारुणि नैषधीयचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १०९ ॥

folio 138^b श्रीहर्ष ...

तस्य श्रीदयमेकविंशगणनं काव्येति नव्यं कृतौ ।

भैमीभर्त्नचरित्रवर्णनमये सर्गे निसर्गोज्ज्वलः ॥ १६० ॥

Ends. folio 146^a

स्वभानु etc. ... up to सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १५० ॥ as in No. 353

संवत् १४२ (०)? प्र० भाद्रपद शुदि ७ ...

References See No. 353

नैषध
with
नैषधीयप्रकाश

Naiṣadha
with
Naiṣadhiyaprakāśa

No. 359

135.
1866-68.

Size.— 13 in. by 4½ in.

Extent.— 452 folios ; 8 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Modern paper, somewhat bluish in colour ; Devanagari characters ; bold and legible hand-writing ; the volume is bound in leather apparently in 1867 when the copy was made from some old Ms. at Kolhapur. The different Sargas have their folios separately numbered as under :—

Sargas	Folios	Sargas	Folios
I	58	VII	37
II	36	VIII	33
III	46	IX	45
IV	37	X	40
V	43	IX	44
VI	33		

The following works and authors are mentioned :—

अमर—1, 3 and innumerable times.

भागवत—I, 5

भाष्यकार मत—I, 8

विष्णुपुराण—I, 20, II, 27

विश्वः—I, 27, 30 and many times

याज्ञवल्क्य—II, 5, V, 6

गीता—II, 26

विश्वप्रकाश—IV, 2

अनेकार्थध्वनिमंजरी—IV, 27

वासनाचार्य वचनात्—V, 3:1

याज्ञवल्क्योक्तं व्यवहाराध्याये—VII, 13

काव्यप्रकाश—IX, 15

क्षीरस्वामी—X, 21

Age.— Śaka 1789 (= 1867 A. D.) a modern copy.

Author.— Nārāyana Bedarkar, Son of Narasimha Pandita and Mahālasā.

Subject.— Kāvya (comm. on the Naiṣadhiya of Śrīhaṛsa).

Begins.— folio 1^b

Text— निपीय यस्य etc. as in No. 353

Com.— श्रीगणाधिपतये नमः श्रीजानकीवल्लभाय नमः ॥

वैदेही यस्य वामे जयति जयजनिर्दक्षिणे लक्ष्मणोपि ।

श्रीमानग्रे हनुमानतुलबलचयो हस्तविन्यस्ततन्वः ॥

कोदण्डं काण्डमेकं दधद्वितकूलध्वंसकारी समंता—

दध्यादव्याजभव्याकृतसलिलनिधिर्जानकीजानिरस्मान् ॥ १ ॥

दशकंधरकरिसिंहः सीताचेतः सरोजरोलंबः ।

रघुकुलकैरवचंद्रः पायादायासतो रामः ॥ २ ॥

भद्राय भूयाद्भवतां श्रीरामो भक्तिभावतः ।

स्मृतेरुर्जुभते यस्य पदवी सुरदुर्लभा ॥ ३ ॥

नत्वा श्रीनरसिंहपंडितपितुः पादारविंदद्वयं ।

मातुश्चापि महालसेत्यभिधया विख्यातकीर्तिः क्षितौ ॥

श्रीरामेश्वरसीतयोः सुमनसोर्गुर्वोरगवो यथा ।

बुद्धि श्रीनिषधेन्द्रकाव्यविवृतिं निर्माति नारायण ॥ ४ ॥

प्रणम्य शंकरं सोममनंतं श्रीपतिं समं ।

कुर्वे नाम्ना नैषधीयप्रकाशं सुहृदां मुदे ॥ ५ ॥

चिकीर्षितस्य निर्विघ्नसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारपरिप्राप्तमाशीर्नमस्क्रियावस्तु-
निर्देशो वापि तन्मुखमिति मंगलाचरणं कर्तव्यमिति ग्रंथकृद्गीर्हर्षनामा कवि-
र्विशिष्टवस्तुनिर्देशलक्षणं मंगलमाह ॥ निपीयेति ॥ अत्र पुण्यश्लोकनलरूप-
विशिष्टवस्तुनिर्देशेन निर्विघ्नग्रंथसमाप्तिरित्यभिप्रायेणाह ॥ etc.

folio 58^a इति श्रीवेदवरदकरोपनाम श्रीनृसिंहपंडितात्मज नारायणविरचितं
नैषधीयप्रकाशे प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥ शुभमस्तु ॥

शके १७८९ प्रभवनामसंवत्सरे ज्येष्ठ कृष्ण ११ तद्दिने इदं ग्रंथलेखन क्षेत्र
कोलापुरे नृसिंहात्मज बालकृष्णेन लिखितम् ॥ ग्रंथसंख्या प्र. स. १७००

folio 36^a of 2nd Canto

इति etc. द्वितीय सर्गः समाप्त ॥ २ ॥

क्षेत्र कोलापुरे नृसिंहात्मज बालकृष्णेन लिखितं शके १७८९ ज्येष्ठ कृष्ण १३

folio 40^a of 10th Canto

इति etc. दशमः सर्गः ॥ १० ॥

शके १७८९ प्रभवनामसंव० आश्विन शुक्ल १४ तद्दिने बालकृष्णेन
लिखितम्

Ends.—folio 44^a,

श्रीहर्षमिति ॥ शृंगराश्रुतसीतगावयमसावेकादशस्तन्मऽहम् ।

काव्येस्मिन्नैषधेश्वरस्य चरिते सर्गो निसर्गोऽज्वलः ॥ १३० ॥

इति श्रीवेदवरकारोपनामश्रीमन्नरसिंहपंडिताऽत्मजनारायणकृतं नैषधीय-
प्रकाशे एकादशः सर्गः ॥ समाप्तः ॥ संपूर्ण ॥ ११ ॥ शुभमस्तु ॥

श्रीराम ॥ शके १७८९ प्रभवनामसंवत्सरे आषाढ वद्य ३ तद्दिने समाप्तं ॥ इदं
पुस्तकं रुकडीकरेत्पुपनामक गणेशशास्त्रिणा यथाप्रति अशोधि ॥ ग्रंथसंख्या
१२०७

References.—Aufrecht—Catalogus Catalogorum—i, 306^b; ii, 66^b]
208^a; iii, 65^b.

See also A. S. B. Cat. Vol. VII, Nos. 5136-7; Mad.

* Cat. Vol. XX, Nos. 11601-02 for described Mss. Naisadhacarita with the comm. of Nārāyaṇa (in 22 Saṅgas) has been edited with critical notes by Pandit Sivadatta and published at the Nūṇayasagar Press, Bombay, 1894.

नैषधीयप्रकाश

Naiṣadhiyaprakāśa

No. 360

139.

1866-68.

Size.— 9½ in. by 3¾ in.

Extent.— 248 leaves ; 10 lines to a page , 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear and legible but not uniform ; borders ruled in two double black lines : red and yellow pigment used ; folios moth-eaten ; separate pagination for each canto.

The Ms. is a bound copy and contains I-VI cantos.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author —Nārāyaṇa.

Begins.— folio. 1^b

श्रीमहागणपतये नमः ॥

वैदेही यस्य वामे etc. as in No. 359

folio 55^b

इति वेव्रकरोपनामक श्रीमन्नृसिंहपंडितात्मजनारायणविरचिते नैषधीय-
प्रकाशे प्रथमः सर्गः ॥

folio 34^a of 2 nd Canto.

इति etc.

...

द्वितीयः सर्गः समाप्तिमगमत्

संवत् १८४६ चैत्रमासे शुक्लपक्षे १५ सुकरवार ॥ श्रीराम ॥

Ends.— folio 33^a of 6 th Canto.

Com.— पद्यः स्यात्संदृष्ट शक्ये चक्षुषिकारे मणिवोषयोरेति विभक्तः । पद्यः पुर

पोडटिषटकतीत्यादिना युक् । अस्मिन्सर्गे दूतशुणाधर्मशास्त्रद्वारेणोक्ताः ११३
इति श्रीमन्नरसिंहपंडितात्मज नारायणकृते नैषधीयप्रकाशे षष्ठः सर्गः

References.— See No. 359

नैषधीयप्रकाश

Naiṣadhiyaprakāśa

No. 361

134.

1866-68.

Size.— 12 $\frac{1}{8}$ in. by 7 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 57 leaves, 11 lines to a page; 36 letters to a line.

Description.— Modern blue paper with water-marks; Devanāgarī characters; hand-writing bold, clear and legible; a bound copy.

The Ms. contains only the 1st canto. This Ms. appears to be a copy of a Ms. written in Śaṁvat 1740.

Age.— A modern copy.

Author.— Nārāyaṇa.

Begins.—folio 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वैदेही यस्य वामे etc. as in No. 359

Ends.—folio 57^a

Com.— नैषधीयं नलसंबंधिचरितं यस्मिन्नेवंविधे माहाकाव्ये अयमादिः प्रथमः
सर्गोक्तः समाप्तः ॥ चिंतामणिमत्र चितनसामर्थ्यादेवंविध कावांकृतमिति
भावः ॥ शार्दूलविक्रीडितं ॥ नैषधसंबंधिय नैषधीयं तृद्धाळः ॥ छस्पलंकारा-
श्चात्र नोक्ताः लक्षणग्रंथगौरवभिया ॥ ते ह्यधिया ग्रंथांतरात् ज्ञातव्याः ॥
इति श्रीवेदरकरोपनाम श्रीनरसिंहपंडितात्मज नारायणविरचिते नैषधीय
प्रकाशे प्रथमः सर्गः ॥ सर्गश्लोकसंख्या १५०० ॥ श्री । संवत् १७४० वर्षे
शाके १६०५ प्रवर्तमाने फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे अष्टम्यां बुधवासरे वेणीदत्तेन
लिखितोयं सर्गः ॥ समाप्तः ॥ श्री ॥ छ ॥

References.— See No. 359

नैषध with
नैषधीयप्रकाश

Naiṣadha with
Naiṣadhyaprakāśa

No. 362

368.
1884-87.

Size.— 10 $\frac{2}{3}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 105 leaves; 11-12 lines to a page; 38 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance, Devanagari characters; hand-writing clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; folios after 62 of 21st canto and foll. 1-15 of the 22nd canto missing; there are two additional folios numbered 15 and 25 containing verses from the 1st and the 11th canto.

The Ms. contains XXI-XXII cantos.

Age.— Samvat 1693.

Author of the text.— Śrī Haiṣa.

„ „ „ comm.— Nārāyaṇa.

Begins.— folio 1^b

श्रीराधावल्लभजय ॥

Text— तं विदर्भरमणीमणिसौधादुज्जिहानमनुदार्शितसेवैः ।

अर्पणान्निजकरस्य नरेन्द्रैरात्मनः कण्वतापुनरुच्चे ॥ १ ॥ etc.

Com.— इदानीं पूर्वसंगतिप्रस्तावित मध्यान्हस्नानदेवपूजादिबर्णनार्थमेकविंशं सर्गमारभ्यते । तमिति । etc.

Ends. (Text) —fol 54^a

स्वभानुप्रतिवारपारणमिह etc. up to श्रीरस्तुनस्तुष्टये

as in No. 353

fol 55^a श्रीहर्षे etc. up to सर्गो निसर्गोज्ज्वलः as in No. 353

Ends. Com.—folio 57^b

संतः संतु परप्रयोजनकृतः कल्पद्रुमो नः सदा ।

स्वस्मिन्नेव पथि प्रवर्तनपराः सत्कीर्तिपञ्चापरे ॥

अन्येर्निस्पृहणाः श्रितश्रुतिपथा दीव्यन्तु भव्याशयाः ।

कांकंतः कलहप्रियाः खलजनाः जायन्तु जीवन्तु वा ॥ १ ॥

वासनामस्मरामस्य किंकरस्थ जगत्पते ।

नोचेत्पूरय कल्पेश कल्पस्य तव किंकराः ॥ २ ॥

इति श्रीवेदकरोपनाम श्रीमन्नृसिंहपंडितात्मज नारायणकृते नैषधीय-
प्रकाशे द्वाविंशतिः सर्गः ॥ संवत् १९८३ वर्षे ज्येष्ठशुद्धि पचमी लिषत्
वल्लभदास श्रीगुणादरासदास पुस्तक लिषायितं ॥

References.— See No. 359

नैषध with
नैषधीयप्रकाश

No. 363

Naiṣadha with
Naiṣadhiyaparakāśa

717.

1886-92.

Size.— 9½ in. by 4½ in.

Extent.— 72 leaves ; 14 lines to a page ; 45-50 letters to a line.

Description.— Country paper , Devanāgarī characters , hand-writ-
ing clear, legible and uniform ; red pigment used for
verse-numbers etc. and yellow for corrections ; separate
pagination for every canto.

The Ms. contains cantos II-III and 89 verses of the
IVth canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Śrī Harṣa.

„ „ „ comm.— Nārāyana.

Begins.— folio 1^b

Text— अधिगत्य जगत्यधीश्वरादथ मुक्तिं पुरुषोत्तमात्ततः ।

वचसा मणिगोचरो नयः स तमानंदमर्षिदत्त द्विजः ॥ १ ॥ etc.

Com.— श्रीगणेशाय नमः ॥ हंसमुखेन भैमीवर्णनार्थं द्वितीयं सर्गमारभते।

अधिगतेति । अथ मोचनानंतरं स द्विजो हंसस्तमानंदं लोकोत्तरं हर्षमर्षिदत्त
लेभे । etc.

folio 25^a

इति श्रीवेदकरोपनाम श्रीमन्नरासिंहपंडितात्मज नारायणकृते नैषधीय-
प्रकाशे द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥ श्री ॥ राम

folio 30^b इति etc. ... तृतीयः सर्गः ॥ ३ ॥

Ends.—folio. 17 of Canto IV

Text— अपि विधिः कुसुमानि तवाशुगान्स्मरविधायननिर्वृतिमाप्तवान् ।
अदितपंचहिते स नियम्यतांस्तदपि तैर्वत जर्जरितं जगत ॥ ८९ ॥

Com.— त्वाद्दृशो हिंस्र कोपित्यर्थः क्रियातिपत्तौलङ् ॥ ८८ ॥

References.— See No. 359

नैषध with
नैषधीयप्रकाश

Naigadhā with
Naigadhāyaprakāśa

No. 364

137.
1866-68.

Size.— 13 in. by 4½ in.

Extent.— 414 leaves ; 8 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— See No. 135 of 1866-68. Canto XVII is missing ;
3 folios, after 26, of canto XII are wrongly numbered.

This Ms. appears to be the second part of No. 135 of
1866-68 having cantos XII to XXII.

Age.— Śaka 1789.

Author of the text.— Śrī Harṣa.

„ „ „ comm.— Nārāyaṇa.

Begins.—folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः ॥ इदानीं नूतनसमागत राजवर्णनार्थं द्वादशसर्ग
मारमते ॥

Text— प्रिया हियालंब्य विलंबमाबिला विलासिनः कुंडिनमंडनपितं ।
समाजमाजगुरुथो रथोत्तमास्तमा सद्यद्राक्षपरे परे क्षुपाः ॥ १ ॥ etc.

Com.— अथो नंतरं अपरे अन्ये वृपा आसमुद्रात् समुद्रमवधीकृत्य दिगंतेभ्यः
सकाशादित्यर्थः ॥ तं कुण्डिनस्य मण्डनायितं भूषणवदाचरितमलकारकं समाज
स्वयंवरसभामाजगमुः ॥ etc.

folio 44^a of 12 th Canto.

इति श्रीवेदरत्नाकरोपनामक श्रीमन्नरसिंहपंडितात्मज नारायणकृते
नैषधीयप्रकाशे द्वादशः सर्गः समाप्तः ॥ १२ ॥

श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ शके १७८९ प्रभवनामसंवत्सरे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे
६ सौम्यवासरे तद्दिने क्षेत्र कोलापुरे नृसिंहात्मज बालकृष्णेन लिखितम् ॥
ग्रंथसंख्या १२७६ ॥

folio 38^a of 13 th Canto इति etc. त्रयोदशः सर्गः समाप्तः

folio 75^b of 21 st Canto इति etc. एकविंशतितमः सर्गः ॥ २१ ॥

Ends. — (Text) fol 42^a

स्वर्भातुप्रतिवारपारण etc. up to श्रीरस्तु न स्तुष्ट्ये as in No. 353

Ends. Com.— folio 44^b,

संतः संतु etc. ... up to तव किंकराः ॥ as in No. 362

followed by इति श्रीवेदरत्नाकरोपनाम श्रीमन्नृसिंहपंडितात्मज नारायण-
कृते नैषधीयप्रकाशे द्वाविंशति सर्गः २२ शके १७८९ प्रभवनामसंवत्सरे
भाद्रपद शुक्ल १० तद्दिने समाप्त ॥ इदं पुस्तकं रुकडीकरेत्युपनामक गणे-
शास्त्रिणा यथाप्रति अशोधि ॥ ग्रंथसंख्या १८३६

References.— See No. 359

नैषधीयचरित

with

नैषधीयप्रकाश

No. 365

Naiṣadhiyacarita

with

Naiṣadhiyaprakāśa

636.

1883-84.

Size.— 11½ in. by 5 in.

Extent.— 888 leaves ; 9-10 lines to page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear and legible , borders ruled in triple red lines ; separate pagination for each canto , folio 22 of sarga 8 and fol. 35 of sarga 19 missing.

The Ms. contains sargas VI-XXII.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author of the text.— Śrī Harṣa.

„ „ „ comm.— Nārāyaṇa.

Begins.— folio 1^b

Text— दूत्याय दैत्यारिपते. प्रवृत्तो द्विषां निषेद्धानिषधप्रधानं ।

स भीमभूमिपतिराजधनी लक्ष्मीचकाराथ रथस्पदस्य ॥ १ ॥ etc.

Com.— श्रीगणेशाय नमः ... येति अथ दूत्यांगीकारादनंतरं दैत्यारयो देवास्तेषां पतिरिद्वस्तस्य दूत्याय दूत्यकर्मणे प्रवृत्तः उद्युक्तः द्विषां निनिषेधा परंतप स निषधप्रधानं निषधदेशानामधिपः भीमनामनामको भूमिपतिः राजा तस्य राजधानीं कुंडिनाख्यां रथस्पदो जवस्तस्य लक्ष्मीचकार ... प्रतिप्रययावित्यर्थः etc.

folio 49^b of 6 th Canto

इति श्रीमच्च(१)सिंहपंडितात्मज नारायणकृते नैषधीयप्रकाशे षष्ठः सर्गः समाप्तः ॥

folio 57^a of 7 th Canto

इति etc. ... सप्तमः सर्गः समाप्तः ॥

... ..

folio 85^a of 21 st Canto.

इति etc. ... एकविंशतितमः सर्गः समाप्तः २१ ॥

Ends.— folio 70^a

Text— स्वर्णानुप्रतिधारणा etc. up to सर्गो निसर्गोज्ज्वलः as in No. 353

Com.— संतः संतु etc. up to तव किंकर as in No. 362

followed by इति श्रीवेदरूपरोपनाम श्रीमच्चसिंहपंडितात्मज नारायणकृते नैषधीयप्रकाशे द्वाविंशति (त) मः सर्गः २२ समाप्तोऽयं नैषधटीका नारायणी शुभं भवतु लेखक पाठकयोः श्रीरस्तु ॥

References.— See No. 359

नैषधीयप्रकाश

Naiṣadhiyaprakāśa

No. 366

81.

A. 1283-84.

Size.— 11 $\frac{3}{4}$ in. by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 485 leaves, 10-13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters; hand-writing bold, clear and legible; borders ruled in two double black lines; red and yellow pigment used; separate pagination for each canto; fol. 42 of canto 21 missing, folio, following fol. 27 of canto 9 numbered 29 instead of 28; fol. 12 of canto 10, repeated; folios of canto 7 are not uniform with other folios and their edges are slightly moth-eaten.

Contains Sargas III-XXII.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Nārāyaṇa.

Begins.— folio 1^a

॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥ अथ भैम्याः पुरस्तात्तलस्य गुणान्हंससुखेन वर्णयितुं तृतीयसर्गमारभते । आकुञ्चिताभ्यमिति अथोपत्तनप्राप्यनंतरं मंडलकरणानंतरं वा हसः आकुञ्चिताभ्यर्थं कृतसंकोचाभ्यां पक्षतिभ्यां नभोविभागात् आक ... देशान्तरसा वेगेनावतीर्य उपभैम्यसमीपे भुमौ पपात् etc. ...

folio 37^a इति श्रीविद्वत्करोपनाम श्रीमन्नरसिंहपंडितात्मज नारायणकृते नैषधीयप्रकाशे तृतीयः सर्गः ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥ श्रीरघुनाथाय नमः ॥

folio 30^a of 5th Canto इति etc. ... पंचम सर्गः

... ...

folio 49^a of 21 st Canto इति etc. एकविंशतितमः सर्गः ॥ २१ ॥

सर्गसंख्या १६८० श्लोक ११००

Ends.— folio 38^a, of 22 nd Canto

श्रीहर्षकवेरियं काव्यरचनारूपाकृतिः कृतिनां मुधियां मुदे आनंदाया-

भ्युदीयात् कृतिनामानन्दं कुर्वत्याकल्पमतिवृद्धिं प्राप्नुयादित्याशीः सर्वत्र
यद्वद्भिर्निर्वाहो गुण एवा अभ्युदीयादितिगता पितृस्य रूपं ॥ १५५ ॥

संत संतु etc. up to जीवंतु वा ॥ as in No. 362

followed by इति श्रीदेवकरोपनाम श्रीमन्नरसिहंपंडितात्मज नारायण
कृते नैषधीयप्रकाशे द्वाविंशतितमः सर्गः ॥ २२ ॥ ... कं भट्टशंकरस्य

References.— See No. 359

नैषधकाव्यटीका
नैषधीयप्रकाशिका

Naiṣadhakāvyaṭīkā
Naiṣadhiyapraśika

No. 367

718.
1886-92.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{8}$ in.

Extent.— 85 leaves ; 11 lines to a page ; 54 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance ; Devanagari characters ; hand-writing clear, legible and correct but not uniform ; borders ruled in double black lines ; edges of folios much damaged ; separate pagination for each canto.

The Ms. contains cantos XVII and XIX only. The commentary on both the cantos appears to be by Nārāyaṇa and not by Śeṣa Rāmacandra as stated in the colophons. Cf. the following remark of Siva Datta at the end of canto XVII on page 783 (foot-note) of his edition of Naiṣadhacarita :—

द्वित्रयस्तकाद्विरोधेनेत्थं लिखितम् । पञ्चपुस्तकेषु तु ' इति श्रीशेषरामचंद्र-
विरचितायां नैषधचरितभावद्योतनिकायां सर्वानवधारणाय सप्तदशः सर्गः '
इति लिखितं दृश्यते । पुस्तकानि तूभयविधान्यपि प्राचीनानि दृश्यन्ते ।

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Nārāyaṇa.

Begins.— fol. 1^b

श्रीगणपतये नमः ॥ ॥ अथेति । अर्थ(थ) स्वर्गमनाञ्जितमानंतरं परिर्जिं प्रति-

धावनेन जनितं प्रयासं दृष्टेव दृथा प्रायं द्व्यर्थमिवारभ्य विधायागाधत्वेनानुप-
लक्षित हर्षविषादतया etc.

folio 47 a of 17 th sarga

श्रीहर्षमिति । एककर्तृकत्वात्स्वसुर्भागिन्याः छिंदस्प राजविशेषस्य प्रशस्ते
वर्णना ग्रंथस्य सुसदृशि तुल्ये तद्भुवि श्रीहर्षचिते सप्तदश्यन्यं पूरणः स्वभाव-
सुंदरसर्गः समाप्तः । छिंदप्रशस्तिरपि ग्रंथो मया कृत इति सूचितं । सोदय्य-
श्रि(र्याश्र)तुल्या भवन्ति । छंदः प्रशस्तेरिति निपाठे छंदोबंधक्रमस्वरूपनि-
रूपणपरस्य ग्रंथस्येत्यर्थः । सप्तदश इति तस्य पूरणा इति । तद्भुवि भाषित-
पुस्कं ॥ २२ ॥

॥ इति श्रीशेषरामचंद्रविरचितायां नैषधचरितभावद्योतनिकायां सर्वानव-
यकरण्यां सप्तदशः सर्गः ॥ ॥ संख्या १९५० श्रीरामचंद्राय नमः ॥
॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

Ends— folio 38^b

इति श्रीवेदकरोपनाम नारायणपंडितकृते नैषधियप्रकाशे एकोनविंशः
सर्गः ॥ ग्रंथसंख्या ९२४ ॥
इति श्रीशेषरामचंद्रविरचितायां नैषधचरित भावद्योतनिकायां सर्वानव-
यकरण्यां एकोनविंशः सर्गः ॥ ॥ राम ॥ कृष्ण ॥

References.— See No. 359

नैषधियप्रकाश

Naiṣadhiyaparakāśa

No. 368

500.
1887-91.

Size.—11¼ in. by 4¼ in.

Extent.— 34 leaves ; 8 lines to a page ; 41 letters to a line.

Description.— Country paper ; very old musty, and brittle ; borders
ruled with triple black lines ; hand-writing bold and
legible ; the Ms. contains only the commentary on the
10th Sarga.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Nārāyaṇa Bedarkar Son of Naraśiṃha-pandita.

Subject.— Kāvya (comm. on the Naiṣadhiya of Śrīhaṛsa).

Begins.—

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ इदानीं
स्वयंवस्य पूर्वैरंगवर्णनार्थं दशमसर्गमारभते ॥ श्रैरिति ॥ अथ क्रमादाः प्रादु-
र्भूत तस्मान्नो राजानो रथैः कृत्वा प्रारब्धवर स्वयंवर आपुः आजग्मुः

Ends.—

न केवलं काव्यनिर्माण एव कुशल किंतु तर्कशास्त्रेण्यसमं केनाप्य-
तुल्योभ्यासो यस्य ॥ ३७ ॥

इति श्रीबेदरकरोपनाम श्रीमन(क्ष?)रमिहपंडितात्मजननारायणकृते
नैषधीयप्रकाशे दशमः सर्गः

References.— See No. 359

नैषधीयचरित
with
दीपिका

Naiṣadhiyacarita
with
Dipika

No. 369

146.
1882-83.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 158 leaves ; 21 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper, thick but worn out and brittle ; and very much brown in appearance ; Devanāgarī characters hand-writing small but uniform and legible ; the Ms. is very carefully written ; borders ruled with double red lines ; colophons of Sargas appear on the following folios :—

Sarga	folio	Sarga	folio	Sarga	folio	Sarga	folio
I	13	VIII	62	XV	110	XXI	151
II	20	IX	71	XVI	116	XXII	158
III	28	X	80	XVII	123		
IV	34	XI	88	XVIII	131		
V	43	XII	95	XIX	136		
VI	50	XIII	99	XX	143		
VII	57	XIV	105				

Colophons of Sargas are made out with red pigment ; folios 100 and 140 damaged and torn up.

Age.—The Ms. appears to be very old.

Author.—Narahari, Son of Svayambhu and Nālamā.

Subject.—Kāvya (comm. on the Naiṣadhiyacarita of Śrīharsa).

Begins.—

ॐ नमः ॥

पारं प्रबंधांनुनिधेः प्रयातुं यत्नः खिलस्यादपराश्रयाय ।

हेलाविनिर्जुत समस्तविघ्नं हेरंबमालंबनमाश्रयेहं ॥ १ ॥

(the rest of the verses as in Indin office Ms No. 1955 described on p 1438 part VII, of I. O. Des. Catalogue 1904,

Ends.—

यं प्राप्तुं त्रिलिंग क्षतिपतिसतताराधितांघ्रि स्वयंभूः ।

पातिव्रत्यैकसीमा सुकविनरहरिं नालमां या च माता ॥

यं विद्यारण्ययोगी कलयति कृपया तत्कृतौ दीपिकायां ।

द्वाविंशश्र्वारुसर्गः सुकतसुखयशोधाम नरिराजिताशूत् ॥ १ ॥

शशांकवर्णननाम द्वाविंशः सर्गः संपूर्णः ॥ श्री ॥

References.—Auf. i, 306^b ; iii, 65^b.

This work is described by R. Mitra in his Notices, Vol. IV, No. 1506. The commentary is called *Dipika*. See also I. O. Cat. Part VII, No. 3832.

As regards the author of the comm. and his date vide. R. G. Bhandarkar's Report for 1882-83 pp. 8-9 and also *Naiṣadīacarita* by K. K. Handiqui, Intro. pp. XIII-XVI.

नैषध	Naiṣadha
with	with
दीपिका	Comm. Dīpikā
No. 370	370. 1884-87.

Size.— 12 $\frac{3}{4}$ in. by 8 in.

Extent.— 20 leaves ; 26 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description.— Modern paper manufactured in 1883 as is clear from the water-marks on the different leaves ; white in appearance, first and the last leaf being discoloured and become darkbrown ; Devanāgarī characters ; uniform and legible hand-writing ; the Ms. is incomplete as only comm. and text of the 1st canto and of the 2nd upto verse 82 are available in this copy ; colophon of the 1st canto appears on folio 18.

Age.— A copy made at Ahmedabad in Sam. 1941 (= 1886 A.D.).

Author.— Narahari, Son of Svayambhu and Nālama.

Subject.— Kāvya (comm. on the Naiṣadha of Śrīharṣa).

Begins.—

॥ ६० ॥ नमः श्रीसरस्वत्यै पारंप्रबंधांबुनिधेः etc.

Ends.—

“ ८२ इति काव्यदीपिका संपूर्ण ॥

लिपिकृत जोसिपरसरांमज्ञाति पुस्तकथा ब्राह्मण अहमदाबादमध्ये ॥ रेवासि
मारवाढरा ॥ संवत् १९४१ ॥ रामीति बेसावरुद् ११ सोमवासरे ॥

References.— See No. 369

नैषध with
दीपिका

No. 371

Naiṣadha with
Comm Dīpikā

226
Viś. I.

Size.— 14 in. by 7 in.

Extent.— 102 leaves ; 17 lines to a page ; 53 letters to a line.

Description.— Modern paper manufactured in 1819 as is clear from the water-mark ; good condition ; Devanāgarī characters ; clear, legible and uniform hand-writing ; borders ruled with double red lines ; the Ms. is incomplete as it contains only 10 sargas and commentary ; folios missing : 32 to 46 (both inc.) and 55 to 69 (both inc).

Age.— The paper on which the Ms. is written is manufactured in 1819.

Author — Narahari, Son of Svayambhū and Nālamā.

Subject.— Kāvya (comm. on the Naiṣadha of Śrīharsa).

Begins.—

as in No. 369.

Ends.—

“ यं प्राप्तं ... सर्ग एषः ” १०

इति सदीपिकः नैषधभिधानस्य महाकाव्यमाय (स्थ?) स्वयंवरादंबरोवर्णन
नाम दशमः सर्गः समाप्तः ”

References.— See No. 369.

नैषधीयचरित
with
दीपिका

No. 372

Naiṣadhiyacarita
with
Comm. Dīpikā

453.
1895-1902.

Size.— 11¾ in. by 4½ in.

58 [Kāvya]

Extent.— 354 leaves ; 12 lines to a page ; 44 letters to a line.

Description.— Country paper, thin, slightly moth-eaten on certain folios and somewhat brittle, first few folios very much worn out. Hand-writing, bold and legible, Folios missing : 6 ; 14-33 (both inc.) ; 37, 38, 39 ; 63-66 ; (both inc.) ; 74-96 (both inc.) ; 132 ; 193 ; 195 ; 220, 223 ; 233, 234 ; 239 ; 245 ; 248 ; 259 ; 271, 286 ; 291, 381 ; 383, 384 ; 385 ; 387, 388, 389, 390, 391, 394-398 (both inc.) 401 ; 417 ; Folio 160 wrongly numbered as 161 ; fol. 319 numbered twice ; folio 401 wrongly numbered as 402.

Age.— The Ms. appears to be very old.

Author.— Narahari, Son of Svayambhū and Nalama.

Subject.— Kāvya (comm. on the Naiṣadhīya of Śrīharsa.).

Begins.— ॐ स्वास्ति सिद्धं ॥ ॐ नमः

श्री शारिकाभगवत्यै ॥ ॐ

पारं प्रबंधांशुनिधे प्रयातुं यत्नं किल स्वांततवैषहंत ।

निःश्वासलीलानिहतांतरायां हेरं वमालंबनमाश्रयेथाः ॥ etc.

Ends.— “ यां प्रासूत.....चारुनीराजितोद्भूत ”

इति नैषधीयमहाकाव्ये चंद्रवर्णनं नाम द्वाविंशः सर्गः २२

Comm. ends. —

सूमेर्बाह्वदयंगमोयदिपतिस्तुत्प्यारतियोषिताम् — तस्य नैषधकर्तुं प्रति-
ज्ञेयम्—शुभमस्तु सर्वजगताम्

References.— See No. 369.

नैषधीयचरित
with
टीका

No. 373

Size.— 10 in. by 4½ in.

Naiṣadhīyacarita
with
Commentary

140.
1875-76.

Extent.— 122 leaves ; 20 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance , Devanāgarī characters , hand-writing of the text bold and of the commentary small , borders ruled in triple red lines and edges in single , text in the middle with the comm. above and below it ; red pigment used for verse-numbers, colophons etc. and yellow for corrections , fol. number 81 repeated.

The Ms. contains cantos I-IX.

Age.—The Ms. appears to be old.

Authors of the text—Śrī Harṣa.

„ „ comm.—Narahari.

Begins.—folio 1^b.

Text—fol. 2^a ॥ ६७ ॥ निषीय यस्य etc. as in No. 353

Comm.— ॥ ६७ ॥ श्रीसरस्वतीगणेशाभ्यां नमः ॥ ॐ नम परमात्मने नमः ॥
पारं प्रबंधांनुनिधे. etc. as in No. 369

folio 19^b श्रीहर्ष सर्गोयमादिर्गतः as in No. 353

folio 31^a श्रीहर्ष सर्गो निसर्गोज्ज्वलः as in No. 353
इति नैषधे द्वितीयः सर्गः ॥

folio 105^b यं प्राच्यत दीपिकायां as in No. 369
स्वैरं नीरजितोभूदुपाचितमाहिमा चारुसर्गोष्टमोयं १०८
इति ऽष्टमः सर्गः ८ ॥

Ends.— folio 121^b

Text— तदखिलमिहभूतं सूतगत्याजगत्याः
पतिराभिलपति स्म स्वात्मदूतत्वतत्त्वं
तृ(त्रि)भुवनजनयाब्रह्मस्तवृत्तांत साक्षा(त्)
कृत्तिकृतिषु निरस्तानंदमिर्त्रादिषु द्राक् ५५
श्रीहर्ष देवी च यं
संदध्वार्णववर्णनस्य नवमस्तस्य व्यरंसीन्महा
काव्ये चाकणि नैषधीयश्चरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः

Com.— रचितसमुद्रवर्णनाख्यकाव्यस्य कवे ग्रंथितं ग्रंथितं दधरंसीत् व्याख्या(?)
रिभ्यो रम इति परस्मैपदं परमतमातां सकेतीद् सगागमश्च क्षेपं
व्याख्यातश्चरं ५६

यं प्राप्त etc. .. up to जितोभूत ५६

as in No. 369

इति नवमसर्गः.

References.— See No. 369

नैषधीयटीका

Naiṣadhiyāṭikā

No. 374

141.
1875-76.

Size.— 5 $\frac{7}{10}$ in. by 8 $\frac{7}{10}$ in.

Extent.— 561 leaves ; 21 lines to a page ; 26 letters to a line.

Description.— Country paper ; *Śārada* characters ; hand-writing very small but clear legible and uniform ; the Ms. is a leather-bound copy ; yellow pigment occasionally used for corrections ; complete.

Age.— Samvat 1712.

Author.— Narahari.

Begins.—

ॐ स्वस्त्यस्तु ॥ प्रजाभ्यः सप्रजाम्यः ॥ ॐ नमो निपुणद्वये नमः ॥

ॐ नमः सरस्वत्यै ॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥ श्रीगुरुवे नमः ॥

ॐ पारंप्रबंधांशुनिधेः प्रयातं यत्नः किल स्वांत तवैष हंत ।

निःश्वासलीलानिहतांतरायं हेरंबमालंबनमाश्रयेथाः ॥

त्वदनुग्रहलेशमात्रलाभादियमुच्छृंखलगामिनी मनीषा ।

अतिकर्षति मामगम्यभूमौ शरणं मे भव शारदे नमस्ते ॥

अज्ञानतिमिरपाप्यपटीयसीं ह्यभगुणदयोऽलसितां ।

निराजनायकरवै प्रदीपिकां काव्यसम्प्रायः ॥

35^a कश्मीरान् शासति सतिसेकंगंधर धराधिपे ।

वैकुण्ठकंठेनानीतः प्रबंधो नैषधामिधः ॥

Ends.—

त्विषदनुपमिते शाके (द्विषदनुपमिते ?) शाके नृपे सप्तदशे तथा ।

ज्येष्ठेमासि कृष्णपक्षे द्वादश्यां शुक्रवासरे ॥

मया जीवनकौलेन लिखितं टीकया सह ।
 नैषधकाव्यं महाकाव्यं शुभदं भवतात्सदा ॥
 संवत् १७१२ ज्ये० वदि १२ शुक्ले लेखकस्तु कपिलजीवनेन कौल-
 चतुर्भुजपुत्रेण पौत्रमाल कौलेन लिखितं शुभं ॥
 562^a यं प्राप्तं त्रिलिङ्गक्षितिपति सतदाराधितांग्रि. स्वयंभू ।
 पातिव्रत्यैक सीम सुकवि नरहरिं नालमायं च माता ॥
 यं विद्यारणयोगी कलयति कृपया तत्कृतौ दीपिकायां ।
 द्वाविंशश्चारुसर्गः स्वकृतस्वयममेधामनीराजितोभूत् ॥

References.— See No. 369

नैषधकाव्य

with

सुखावबोध

No. 375

Naiṣadha-kāvya

with

Sukhāvabodhā

452.

1895-1902.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{2}{3}$ in.

Extent.— 452 leaves ; 20 lines to a page ; 38 (text) and 50 (com.) letters to a line.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters ; hand-writing clear and legible ; some folios extremely damaged being worm-eaten ; borders and edges ruled in red lines ; red and yellow pigment used ; folios 348-363, 413-18 and 448-51 contain only text, fol. 452 blank.

The Ms. is complete in 22 cantos.

Age.— Śaivāt 1748.

Author of the text.— Śrī Harṣa.

„ „ „ comm.— Jinarāja.

Begins.— folio 1^b

Text.— निषीय यस्य etc. ... as in No. 353

Com.— सकलप्राप्तसु^० पुष्करपुष्कररमणी ... पण्डित श्री श्री २
श्री श्री अजितसागरजित्पादारविदेभ्यो नम ॥ श्रीबालात्रिपुरा
श्रीपार्श्वपद्मावतीभ्यां नमः ॥

प्रोत्सर्यत्कलिकाल etc. ... as in No. 376

folio 30^a इति श्रीजिनराजसूरिविरचितायां सुखावबोधायां पौत्रभावत्रिनया-
भ्यर्थितायां श्रीनैषधमहाकाव्यवृत्तौ प्रथमः सर्गः १

folio 46^b इति etc. ... द्वितीयः सर्गः २

Ends.—folio. 451^b

स्वर्भानुप्रतिवारपाण etc. ... up to सर्गोनेसर्गोज्वलः
as in No. 353

followed by शशांकसंकीर्तनं नाम द्वाविंशः सर्गः २२

followed by यथायूनस्तद्वत् etc. ... up to मोदनः as in No. 353

followed by इति नवसाहस्रांके नलचरिते महाकाव्ये शशांकवर्णनं नाम
द्वाविंशः सर्गः समाप्तं ॥ संवत् १७४८ वर्षे मिति पौष सुदि ११ मंगलबारे
लिखितमिति ॥

References.—Aufrecht does not mention any Ms. of this commen-
tary. He, however, simply states Jinaraja as a commen-
tator on the Naiṣadhakāvya. Cat. Catalo. i, p. 306^b
For further particulars about the author cf. Naiṣadhacarita
by K. K. Handiqui, Intro. pp. XVII-XVIII. The present
Ms. was utilised by him for his edition.

नैषधकाव्यटीका

called

सुखावबोधा

No. 376

Naiṣadhakavyatīkā

called

Sukhāvahodha

755.

1999-1915.

Size.—10 in. by 4½ in.

Extent.—440 leaves ; 15 lines to a page ; 48 letters to a line.

Description. — Country paper; old and brittle; Devanāgarī characters, hand-writing clear legible and uniform; borders ruled in double red lines; corners of some folios pasted with slips of paper.

The Ms. contains cantos I-XVII and only 2 verses of canto XVIII.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.—Jinarājasuri.

Begins.—folio 1^b

॥ ५० ॥ भट्टारकश्रीजिनराजसूरिसदगुरुभ्यो नमः ॥

प्रोत्सर्यत्कलिकालपंककलिकानाश्लिष्टमाहात्म्य भाक्
कल्पवृ. किल कल्पितार्थकरणे सेव्य. सतां सेव्यते
जाड्यांभोनिधितारणैकतरणिः प्रारिप्सितेष्टेदिधौ
विघ्नवृद्धतमोवितानतरणिः श्रीपार्श्वनाथप्रभुः १
तर्कं कर्कशता महाकविते काव्ये रसानुद्भव—
स्तावद्भ्याकरणे भवेत्कठिनता दुर्बोधतासागमे
यावच्चाजनिकर्णकोटरगता येषां सुधा भारती
ते श्रीमज्जिनसिंहसूरिखरबो मे संतु सानुग्रहाः २

... ..

त्रिभिर्विशेषकम् गुरुचरणाराधनया संप्राप्तानेकवाग्विलासेन
नैषधवृत्तिः सुगमा क्रियते जिनराजमुनिराजा ७

इह तावत्प्रारिप्सिताभीष्टकर्मनिर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं दोषप्रागभावासमान-
कालीन दोषध्वंसविशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं शास्त्रादा-
वभीष्टदेवताप्रणामाशीर्वचनविशिष्टवस्तुनिर्देशादिमंगलमवश्यं कार्यं तेनात्र
विशिष्टवस्तुनिर्देशलक्षणं मंगलं श्रीहर्षः करोति प्रथमश्लोकेन निपीय यस्य
etc.

folio 34^b इति श्रीजिनराजसूरिखरचितायां सुखावबोधनायां पौत्रभावविन-
यात्यर्थितायां श्रीनैषधमहाकाव्यवृत्तौ प्रथमः सर्गः

folio 55^a इति etc. द्वितीय सर्गः ॥ २

... ..

folio 395^b इति etc. षोडशः सर्गः

folio 440^b इति etc. सप्तदशः सर्गः

Ends.— folio 440^b

यावद्देशं बुद्धिरस्ति न तावदात्मवितगतायां च तस्यां आत्मविद्वध्यते
यथा स्पर्शरसगन्धवर्णादिभावेषु पृथुवृद्धोदरायाकारपणितपुद्गलस्फुटेषु घटोप-
मिति घटे च स्पर्शरसगन्धवर्णादिभावा पृथुवु...

References.— See No. 375

नैषधीयचरितटीका

called

विद्याधरी

No 377

Naiṣadhiyācaritātīkā

called

Vidyādhari

142

1875-76.

Size.— 10 in. by 4½ in.

Extent.— 416 leaves ; 15 lines to a page ; 40 letters to a line.

Description.— Old country paper ; Devanagari characters with
पृष्ठमात्रास; hand-writing clear, legible and uniform
borders ruled in two double black lines ; blank square
spaces in the centre of folios ; folios 1-40 and 424 miss-
ing ; folio-numbers 87 and 446 repeated.

Age.— Samvat 1649.

Author of the text.— Śrī Harṣa.

„ „ „ comm.— Vidyādhara : Aufrecht identifies him with
Sāhitya Vidyadhara or Cāritravardhana, son of Rāma-
candra Bhishaj. Cat. Catalo. i, 186.

Begins. abruptly—folio. 41^a

... तः शब्दं कुरुतः । तथा स हंस कीकुरुतः । असहंसके सती
कमले स हंस केकुरुतः । स हंस काकुरुतः । ने केप्याह ये जलजे कमले
एतत्पादता दमयंती चरणत्वं पदंस्था । नमवापतु । प्राप्तवती कमलोहि दमयंती
पदे जाते इत्यर्थः । etc.

folio 55^b श्रीसौरद्विजवंशमौक्तिकमाणि श्रीरामचंद्राभिषेक ।

श्रीसीता ह्यपतिव्रता गुणवती सीतेष माता च यं ॥

श्रीविद्याधरमात्मजं प्रहृष्टुषे साहित्यविद्याधरो ।

तस्यायं विगतः प्रबंधविषये सर्गो द्विसंख्यायुतः ॥ २ ॥ अं.

folio 75^b हंसभैरवीसंवादो नाम तृतीयः सर्गः ।

folio 91^b इति श्री श्रीहर्षमहाकविराजविरचित नषधचरित्राभिधान महा-
काव्यटीकायां नलचरिते चतुर्थः सर्गः ।

folio 432^b गुणन्महावाक्यसमयं तदर्थं ध्यायन् निरुप्यात्ममयप्रपञ्चं ।

पुरे पुरारेर्मणिकर्णिकायां पुरो मुनीनां पुरस्तुतसर्जः ॥

तदात्मज स्वाल्लुण नामधेयो विशारदः शारदचंद्रकीर्तिः ॥

महाक्रतो ज्योतिषिकर्मकांडं क्रमाच्चकुसस्थानया प्रयोक्ता ॥

संभ्राद् स्थपत्याग्रिविटग्रत्मान्यप्रण्य चाहूविदुषो तु जन्मा ।

त्रैविद्यपार्थिव सर्वदेवबुधाग्रजन्मा महनीय जन्म ॥

श्रीवैद्यनाथाभिधसूक्तदेवीपदप्रसादोपवितप्रसादैः ।

पदैकदाराकृतिभिः प्रकृतां क्वचित् क्वचित् शोभयति स्म टीका ॥

एकविंशतितमः सर्गः समाप्तः । ब ॥ ॥ ब ॥ कल्याणी भूयात् ॥ ग्रंथाग्रं ॥

१२८९ एवं ॥ ब ॥ शुभं भवतु

Ends.—folio. 455^b

श्रीसौरद्विज

...

...

...

...

साहित्यविद्याधर as above

द्वाविंशस्य सवर्णनवितरणं सर्गे स वक्ते क्रमान् ।

इति श्रीपण्डितविद्याधरविरचितायां नैषधदीपिकायां टीकायां द्वाविंशः सर्गः

समाप्तमिति ॥ ब ॥ नैषधदीपिका विद्याधरी सज्ञामलीलिखन् ॥ द ॥ ग्रंथाग्रं

समस्त ग्रंथमंख्या २०५८६ ॥ ब ॥ शुभं भवतु कल्याणमस्तु ॥ ब ॥ संवत्

१६४९ ॥ वर्षे मागशरदि ३ दिने वार भूमे लिक्षत ॥ छ ॥ माहज्ञातीयं

पंड्याजिगताथ लिपितं ॥ छ ॥ व्यासनारायणस्य ॥ वातुर्वैद्यज्ञातीयस्य इदं

पुस्तकं ॥ नैषधविद्याधरीटीकां सपूर्णः ॥ श्री ॥ ॥ ब ॥

References.— 1 Mss. Aufrecht Cat. Cat. 1, 306^b. Aufrecht mentions only two Mss. of this commentary viz. B. 2, 90 and Report X-LXIII.

Buhler gives the following extract from this Ms. in his Report of 1875-76 (p. LXIII) :—

End of sarga XI. fol. 220^b

59 [Kāvya]

लीलाद्येते (त) नगूढभाव सुभगालंकारवृन्दान्विता ।

ससेव्या सुमनोबैरैर्नवरं सप्रोह्लासिनी शोभना ॥

चित्रासेचनके नलस्य चरिते बद्धास्पदा या सदा ।

टीका कान्तिगुणान्विता जयति सा साहित्यविद्याधरी ॥ १ ॥

श्रीसौरद्विज etc. as above, followed by

अनैषध निषाधानाम सर्गः समाप्त() ॥ ६ ॥ इत्यपरार्जुन चालुका (क्य)

चूडामणि राजनारायणातवार भुजबलमल्ल राजाधिराज श्रीमद्वीरसलदेवस्य

भारतीभाण्डागरे नैषधस्यैकादशोऽध्यायः निर्मलः सर्गायमेकादश etc.

नैषध with टीका

called

विद्याधरी

No. 378

Naiṣadha with tika

called

Vidyadhara

454.

1895-1902.

Size.— 9 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 347 leaves ; 17 lines to a page ; 51 letters to a line.

Description.— Country paper ; old but well preserved ; Devanagari characters with पृष्ठमात्रा, hand-writing very small but clear legible and uniform ; borders and edges ruled in black lines ; square blank space in the centre with 2 or 3 letters ; red pigment used frequently ; yellow pigment used for corrections ; folios 1 and 347 slightly moth-eaten.

Age.— Samvat 1732.

Author.— Vidyādhara.

Begins.— folio 1^b

Text— निषीय यस्य etc. as in No. 353

॥ ६० ॥ ॐ नमो विनायकाय ॥

Com.— समस्तवस्तुप्रतिभासशीला विश्वप्रबोधोदयकेतुचूटाः

दोषांतकाः श्रीनिलयालुरागा जयंति संतो रविरम्यरूपाः १

मित्राद्विजैन्द्रग्रसन् प्रसक्ता गुरुद्विषोराहं समानशीलाः
 खला' सुकाव्यामृतमन्थनेषु ते खंडनीया विबुधेश्वरेण २
 अथ प्रथितसर्वसाहिताबोधविशुद्धयुद्धिर्मार्थकामापवगोसाधनं
 महाकाव्यं कर्तुकामो महाकवि' श्रीश्रीहर्षस्तत्र प्रथमत एव आशीर्वाद-
 नमस्कारवस्तुनिर्देशानामन्यतमस्मिन् प्राप्ते समीहितवस्तुनिर्देशमेव प्रणैषीत्
 etc.

folio 25^b इति श्रीमहाकाव्ये नैषधचरिते श्रीविद्याधरविरचितायां नलवर्ण(न)
 नाम टीकासहितः प्रथमः सर्गः समाप्तः ग्रंथाग्रं १४६४.

folio 45^a श्रीसौराद्विज etc up to सर्गो द्विसंख्यायुतः श्रं० १०६९
 as in No. 377

folio 64^b लोलाद्योतित etc. up to साहित्यविद्याधरी
 as in No. 377

हंसभैमीसंवादो नाम तृतीयः सर्गः ग्रंथाग्रं ११९४

... ..

folio 331^b एकविंशतितमः सर्गः समाप्तः ॥ ग्रंथाग्रं १२८७

Ends.— (text) fol. 346^a

स्वर्भाषुप्रतिवारपारण etc.

Ends.— (com.) folio 347^a

श्रीहर्षमिति अर्द्धं व्याख्यात तस्य श्रीहर्षस्यकृतौ काव्येऽयं द्वाविंश-
 सर्गो गतः संपूर्णो जातः कीदृशस्य चंपूछतः गद्यमयीचंपूः कथास्तस्याः कार-
 कस्य नवसाहस्रान्चरिते नवसाहस्र इत्यंकोविरुहो यस्य तस्य चरिते गौड-
 श्वरस्य चरितेः १५२

श्रीसौराद्विज etc. up to स चक्रे क्रमान् ॥

as in No. 377

followed by इति श्रीपंडितविद्याधरविरचितायां नैषधदीपिकायां
 टीकायां द्वाविंशः सर्गः समाप्तमिति नैषधदीपिका विद्याधरी सज्जामली-
 लीखित छ संवत् १७३२ वर्षे । पौषमासे कृष्णपक्षे प्रतिपदातिथौ भौमवासरे ।
 श्रीराजनगरमध्ये लिखितमिदम् शुभंभवतु ॥ लेखिकपाठकयोः ॥ नैषध-
 विद्याधरीटीका संपूर्णेति ॥ श्री

References.— See No. 377

नवधकाव्यटीका

Natsadhakavyatīka

भावद्योतनिका

Bhavadyotanika

No. 379

138

1866-68.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 535 leaves; 13-15 lines to a page; 45 letters to a line.

Description.— Country paper, old in appearance, Devanagari characters with पृष्ठमात्रः, hand-writing clear and legible but not uniform; borders ruled in two double black lines, folios moth-eaten, red pigment used, the following folios are missing :—

Sargas	Folios Nos. Missing
IX	25
XI	5
XIV	24-28
XVI	15-17
XVII	8-10, 54-59, 71-76

The contents of the commentary are almost identical with the contents of the comm. by Narāyana. It is, therefore, difficult to say whether the present comm. is by Narayana or by Śeṣa Rāmacandra although the colophons ascribe the authorship to Śeṣa Rāmacandra. The Ms. contains cantos VII-XXII.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Śeṣa Rāmacandra (?)

Begins.—folio. 1^b

ॐ नमः एवमिन्द्रहृतीनिराकरणात् दृढं भैरव्याः स्वविषयसुरागं परीक्ष्य
तुष्टो नलः प्रत्यवभव भैमीवभववर्णयदिति प्रतिपादयितुं सप्तमं सर्गमारभते ।

अथेति अथेऽद्वुतीनिराकरणादनंतरं भूमीप्राप्तिविषये शीलनादौ च तेन विशेषेण रूपादि परिक्ल्पने विषये आदिशब्देनालिंगनादिसंभोगविषय यः पूर्वं पट्टव्युक्तो जातो etc.

folio 34^b of 7th sarga.

इति शेषरामचंद्ररचितायां नैषधवृत्तौ सप्तमः सर्गः श्री.

folio 16^a of 8th sarga.

इति कविकलतिलकश्रीशेषरामचंद्रविरचितायां नैषधचरितभावद्योतनिकायां सर्वानवयकरण्यामष्टमः सर्गः ८ श्रीरस्तु श्री.

folio 66^a of 21st sarga.

इति etc. एकविंशः सर्गः समाप्तमिति सर्ग २१

Ends.—folio. 35^b of 22nd sarga.

एवं ताव्यमद्वयं खंड...धपि महाकविना पततम् एतत्काव्येति का...पर-स्थानं च तत्र कपदं प्रायो जिह्वयो शार्दूलविक्रीडितम् १५५ ॥

इति श्रीशेषरामचंद्रविरचितायां नैषधचरितभावद्योतनिकायां सर्वानवय...द्वाविंशः सर्गः समाप्तमिति समाप्ता चेयं नैषधचरितभावद्योतनिका ॥ छ ॥ छ ॥

References.—Aufrecht Catalogus Catalogorum, i, 306^b; ii, 67^a; iii, 65^b.

नैषधकाव्यटीका
भावद्योतनिका

Naiṣadhakāvyaṭīkā
Bhāvadyotaniḱā

No. 380

416.
1887-91.

Size.—10 in. by 4½ in.

Extent.—207 leaves; 15 lines to a page; 48 letters to a line.

Description.—Country paper; old in appearance; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा; hand-writing clear, legible, and uniform; borders ruled in two double black lines; square

blank spaces in the centre ; margins, moth-eaten , folios 1-60 and 74 missing , fol. 272 considerably damaged.

The Ms. contains cantos III-IX (inc.). As regards the author Vide remarks on the Ms. No. 138 of 1866-68.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Śeṣa Rāmacandra (?)

Begins.— folio. 61^a

ते च न पुनर्द्धरित्री पुरु ह्रु न. .वीत्यादि सिद्धं विस्फु . तामिति स्फुरति
स्फलत्योरित्यादिना विभाषाषत्वं । अनुकरणपटलक्ष्मीमित्यत्र समाप्ते विधे-
नित्यत्वात्क्षयभावः अनुकरणपटुश्चासौ लक्ष्मीश्चेति वा व्याख्येयं ॥ ७ ॥
etc.

folio 99^b इति श्रीशेषरामचन्द्रविरचितायां नैषधीयचरितभावद्योतिकायां
सर्वानवयकरण्यां तृतीयः सर्गः समाप्तः ॥ श्री शुभं भवतु ॥

folio 124^a इति etc. चतुर्थः सर्गः समाप्तः

... ..

folio 229^b इति etc. अष्टमः सर्गः समाप्तिमितः ॥ ७ ॥

Ends.— folio. 272^a

॥ श्व इति । उच्चता नतेः प्रशस्तकयोत्तरोमांचैः कृत्वा बहुचेतसा
चेतसस्थाने यासां उलका एव जाता इति यावदेवं विधावियोगवशाद्वाच्यस्य
धाराः प्रवाहन् वेगेन विस्तारयन्त्याः । परेषु विप्राणेशं प्राप्नुमुत्कण्ठितबुद्धेस्तन्म-
कायास्तस्या.....

References.— See No. 379

नैषधटीका

called

भावद्योतनिका

No. 381

Size.— 11½ in. by 5 in.

Extent.— 21 leaves ; 14 lines to a page ; 52 letters to a line.

Naiṣadhaṭīkā

called

Bhāvadyotanikā

82.

A. 1883-84.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters with **पृष्ठमात्रा**s ; hand-writing ; clear legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; red pigment used occasionally ; the Ms. begins on fol. 68.

Contains only the 4th canto.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Śeṣa Ramacandra.

Begins.—folio. 68^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ भैमिविप्रलंभवर्णनार्थं चतुर्थसर्गमारभते । अथेति । अथ हंसगमनानंतरं मदनः श्रुतिपथोपगतमाकर्णितं नलस्य सौंदर्यादि गुणं गुणं मौर्षी विधाय-
मार्त्तार्थारुष्टत्वाच्छ्रुतिपथोपगतं एवंगुणविशिष्टमाकर्णितमाकर्णं कृष्ट च नल-
भैवमनीषितया कुसुमत्वेन च बाणं विधायतां भैमीं शीघ्रं जितवान् etc.

Ends.— folio. 88^a

पूर्वार्द्धव्याख्या पूर्ववदेवास्थिरत्वविचारसंबन्धि क्षणभंगनिरकरणेन स्थिर-
त्वस्य विचारकं वा यत्प्रकरणं ग्रंथस्तस्य आतर्क्यकर्तृकतत्त्वस्य चरिते लक्षणया
तस्य प्रतिपादकेतव्यवितेस्मिन्महाकाव्ये स्वभावसुन्दरश्च सर्ग समाप्तः । स्वेयं
विचारणश्रीहर्षकृतः । चतुरः छयतौ चलोपश्चेति यति च लोपे इति सिद्धं
॥ १२४ ॥ ॥ इति श्रीशेषरामचन्द्रविरचितायां नैषधचरितभावद्योतानि-
वद्यकारिण्यां चतुर्थः सर्गः समाप्तः ॥

References.— See No. 379

नैषधकाव्यटीका

called

गूढार्थकाशिका

No. 382

Naiṣadhakāvyaṭīkā

called

Gūḍhārthakāśikā

716.
1886-92.

Size.— 10 $\frac{3}{4}$ in. by 4 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.— 31 leaves ; 14-16 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— County paper, old and brittle, Devanagari characters, hand-writing clear and legible, borders ruled in double black lines.

The Ms. contains only the 1st canto.

Age.— Samvat 1786.

Author.— Lakṣmaṇabhatta, son of Ramakṛṣṇabhatta.

Begins. — folio 1^b

श्रीगणेशाय नमः

सर्गस्थित्युदितं सुवर्णघटितप्रामादलंकारिता—
मापन्न कमनीयवृत्तरचितश्लोक प्रकांडाकृतिं ।
कल्पोद्बोधकृदन्वयांचितपद मङ्गलनीयस्थिति
श्रीवल्मीकभुवः प्रबंधमिव तं श्रीरामभद्र भजे । १ ॥
श्रीपांक्तिरथपादाब्जरोलंबीकृतविग्रहं ।
पितरं रामकृष्णाख्यं नौमि विद्याविशारद । २ ॥
स्पृष्टमग्निनिवेशादुमया प्राप्ताष्टमासमाख्यां तां ।
शुनदीनिर्मलाचितां मातरमेकां सतीं सदा वंदे । ३ ॥
आपूर्वाचलभाचपश्चिमगिरेरुर्वीभृतांशेस्वर—
प्रांताधिष्ठितप्रांतमद्भुतवपुः श्रीलक्ष्मणाग्रंचित ।
वंदे विष्णुपदाश्रयं दिनकरं स्वभ्रातरं सर्वदा
सत्कर्मप्रतिपादनार्थमुदितं प्राक्षिप्तदोषागमं ॥ ४ ॥
गणेशाय नमस्कृत्य पितृभ्यामग्रजन्मने ।
करोमि नैषधव्याख्यामन्यादृष्टपथानुगां ॥ ५ ॥ etc.

Ends.—folio 31^a

पद्मपादाचार्यटिप्पणे शारदायां चैव । शेषस्तु ।
शिवांत्यो वह्निसयुक्तो ब्रह्माद्वितयमंतरा ।
तुरीयः स्वरशीतांशु रेखातारसमन्वितः ।
एष चिंतामणिर्नाममंत्रः सर्वार्थसाधक इत्याह । अत्र विशेषश्रुतुर्दशो
ज्ञेयः ॥ ॥ प्राप्तो मानुषमाविबुधः श्रीरामकृष्णशर्माय
लक्ष्मणशर्मा कृतवाङ्मयगूढार्थकाशिकां टीकां ॥ १४६ ॥
॥ इति श्रीमल्लक्ष्मणभट्टकृत नैषधीयव्याख्याने प्रथमः सर्गः समाप्तः ॥ १ ॥
॥ संवत् १७८६ ज्येष्ठकृष्ण १ औमे छ
॥ शुभमस्तु ॥ ॥ श्रीगोपालकृष्णाय नमः ॥ ॥ छ ॥ श्रीः ॥ ॥ श्रीरत्न ॥

References. — 1 Aufrecht's Catalogus, Catalogorum. Part II, page 67^a. Besides the present Ms. Aufrecht mentions another Ms. of the commentary contained in the library of H. H. the Maharaja of Jammu and Kashmir. Cf. Catalogue of Sanskrit Mss. at Jammu. by M. A. Stein p. 69. That Ms. contains cantos VIII-XV.

नैषधकाव्यटीका

called

जीवातु

No. 383

Naiṣadhakāvyatikā

called

Jīvātu

136.
1866-68.

Size.— 12 $\frac{1}{2}$ in. by 7 $\frac{1}{4}$ in.

Extent.— 195 leaves, 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description.— Modern blue paper with water-marks; Devanāgarī characters; hand-writing bold, clear and legible; a bound copy; folios 133-164 missing.

The Ms. contains cantos 1-6 (inc.) and 9 (inc.)-11 (inc.).

Age.— A modern copy.

Author.— Mallinatha.

Begins.—folio 1^a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

द्वंद्वारका यत्र etc. ... as in No. 384

folio 31^b इति श्रीपद्माक्षयप्रमाणपारावारपारिण श्रीमहोपाध्यायकोलचल
मल्लिनाथसूरिविरचितायां नैषधव्याख्यायां प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥

folio 52^a इति etc. ... नैषधव्याख्यो जीवातुसमाख्याने द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

folio 226^b इति श्रीपद्माक्षयप्रमाणपारावारपारिण श्रीमहोपाध्यायकोलचल-
मल्लिनाथसूरिविरचिते नैषधव्याख्याने जीवातुसमाख्याने दशमः सर्गः

Ends —folio 227^b

ययोर्दीप एव च नैपथ्य अलकारस्तस्य गद्यस्तन्मयस्य तत्प्रसङ्गस्य गद्यरहस्य
वायोप्रवाहं सख्यमध्ये मार्गमावृत्य मौग्धमासौदमगादत प्राविशत ॥ ५ ॥

References.— See No. 384

नैषधकाव्यटीका

called

जीवातु

No. 384

Naisadhakavyatuka

called

Jivatu

25

1868-69

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 951 leaves; 8 lines to a page, 32 letters to a line.

Description.— Country paper; Devanagari characters, hand-writing clear and legible, also appears to be uniform; borders of some folios ruled in double red lines, folio following folio 132, is numbered as 133 and 134, yellow pigment used for corrections.

The Ms. contains cantos I-XXI.

Age.— Samvat 1776.

Author.— Mallinātha.

Begins.—folio. 1^b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीमरस्वत्यै नमः ॥

॥ ॐ ॥ वृंदारका यत्र भवति भृंगा मदाकिनी यन्मकरंदविद्धः ।

तवारविंदाक्ष पदारविंदं बंदे चतुर्बर्गचतुष्पथं तत ॥

आलवे जगदालंबं लंबोदरपदांबुजं ।

शुष्यति यद्रजं स्पर्शात् सद्यः प्रत्यूहवार्धयः ॥ २ ॥

तद्विव्यमव्ययं धाम सारस्वतस्तुपास्महे ।

यत्प्रकाशात्प्रशीयंते मोहाधितमसच्छटाः ॥ ३ ॥

श्रीमहिल्लिनाथविदुषा विदुषां मतेन तेनैष नैषधकथासृतकाव्यबंधः ।

ध्याख्यास्यतेऽस्तु रमभावयुणार्थशब्द मध्वन्यलंकृतिविवेकविदां मुदे तत् ॥४

क्षुद्रव्याख्याविषाक्तानां श्रीहर्षकवितुर्गिरां ।

उज्जीवनाय जीवातुर्जीयादेश मया कृतः ॥ ५ ॥

उहान्वयमुखेनैव सर्वं व्याख्यायते मया ।

नामूल लिख्यते किञ्चित् नानपेक्षितमुच्यते ॥ ६ ॥

अथ तत्रभवान् श्रीहर्षकविः काव्यं यशसैर्धकृते व्यवहारविदे शिवेत-
रक्षतये । सद्यः परनिवृत्तये कांतासंमिततयोपदेशयुजे इत्यायलंकारिवचन-
प्रामाण्यान्काव्यस्यानेकश्रेयसाधनतां काव्यालापांश्च वर्जयेदिति निषेधशास्त्रस्या
सन्काव्यविषयतां च पदयल्लैषधाख्यं महाकाव्यं चिकीर्षुश्चिकीर्षितार्था विन्नपरि-
समाप्तिसप्रदायाविच्छेदलक्षण फलसाधनत्वादाशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशो वापि
तन्मुखमेत्याशीराद्यन्यतमस्य प्रबंधमुखलक्षणत्वाच्च कथानायकस्य राज्ञो
नलस्य श्रुतिलक्षणं परममगलं वस्तु निर्दिशति ॥ निषीयेति ॥ यस्य क्षाति-
रक्षिणः क्षमापानलस्य नलाख्यस्य कथाः उपाख्यानानि निषीय नितरामास्वाद्य
पीत्र समाप्ते च्छाव्य वा देशः etc

folio 76^a इति पदवाक्यप्रमाणपारावारपारिण श्रीमहोपाध्यायकोलचलमहिल्लि-
नाथसूरिविरचितायां नैषधव्याख्यायां प्रथमस्सर्गः ॥ १ ॥

folio 124^a इति etc.

नैषधव्याख्यो जीवातुसमाख्याने

द्वितीयः स्सर्गः ॥ २ ॥

Ends— folio 952^b

सोयं नलः स्वयं सायंतनं विधिं कृतं विधिं विदुषां विदुषां विदुषां विदुषां विदुषां
भूत् ॥ ४८ ॥ श्रीहर्षमिति ॥ भैमीभर्तुर्नलस्य यच्चरित्रं तद्वर्णनमये काव्ये भव्ये
नूतन अत्रास्मिन् श्रीहर्षस्य कृतौ एकविंशतिर्गणना यस्य सोयं सर्गोमगा-
त्समाप्तः ॥

इति पदवाक्यप्रमाणपारावारपारिण श्रीमहोपाध्यायकोलचलमहिल्लिनाथ
सूरिविरचिते नैषधव्याख्याने जीवातुसमाख्याने एकविंशतिर्गणना ॥ २१ ॥

श्रुतं भवतु ॥ सवत् १७७६ वर्षे वैशाखवदि १ बुधे पुस्तकं समाप्तं ॥ ब ॥ ग्रंथ
संख्या १४२५

References.— i Mss. Aufrecht: Catalogus Catalogorum, i, 306^b;
ii, 67^a; iii, 65^b.

This commentary is described in the Mad. Des. Cat.
Vol. XX, Nos. 11569-600.

नैषधचरित

with

टीका

No. 385

Naisadharita

with

tika

113

1875-76

Size — 6 $\frac{9}{10}$ in. by 10 $\frac{3}{10}$ in.

Extent,— 284 leaves ; 16 lines to a page , 22 letters to a line

Description.— Country paper , *śarada* characters , bold in appearance ; hand-writing clear, legible and uniform , some folios of pink colour ; last few folios moth-eaten and much of the portion on those folios injured ; incomplete.

Age.— Appears to be fairly old. Kaśmir Samvat 66.

Author (of the com.)— Rājanaka Ananda.

Begins.—

श्रीशारदायै नमः ॥

हीते इवास्तां विभवेन यस्या इच्छाक्रियेनित्यमनुग्रहे ।

तत्तत्स्वरूपप्रतिपत्तिहेतुस्साज्ञानशक्तिर्मयि संनिधत्ताम् ॥

तदेवं भैमीविषयां नलस्य पूर्वरागदुष्टिमभिधाय नलविषयां भैम्याः पूर्वराग
दुष्टिमस्मिन् सर्गे वर्णयति ॥

Ends.—

ॐ वर्षेकतुरसाख्याते मासे माधव संज्ञके ।

कृष्णपक्षे चतुर्दश्यामाश्विमे सूर्यवासरे ॥

नैषधामिधकाव्यस्य श्रीहर्षेण कृतस्य च ।

राजानकानन्दकृता तत्तत्स्वविवृतिः शुभा ॥

मधुसूदनेन लिखिता शोधनीया सदा बुधैः ॥

सं० ६६ वै० वदि १४ रवौ शुभं भवतु लेखकपाठकानाम् ॥

References.— 1 Aufrecht Cat. Catalo. I, 306^b

नैषधकाव्य

with

टीका

Naiṣadhakāvya

with

tikā

No. 386

188.

1879-80.

Size.— 11 $\frac{3}{4}$ in by 5 $\frac{1}{2}$ in.

Extent.— 232 leaves ; 24 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description.— Country paper ; very old and brittle ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः ; hand-writing very small and closely written ; borders ruled in double black lines , red pigment used , folios not correctly numbered ; corners of folios slightly damaged ; last folio considerably mutilated The Ms. contains the comm on all the cantos except the 14th.

The date of the composition is given as Samvat 1378.

Age.— Samvat 1473 ; A. D. 1417.

Author.— Iśānadeva. Cf. K. K. Handiqui's Naisadhacarita.
p. XI, of the Introduction.

Begins.—folio. 1^b

Text— निषीय यस्य etc. ... as in No 353

Comm.— । ॐ नमः श्रीगणपतिसरस्वतीभ्यां ॥

प्रणम्य शशुं सस्रुतं वरप्रदं सरस्वतीं वाचि विलासदायिनीं ।

परा परादेशिकवंशसंततिं सुखप्रत्नो (?) पदभावदीपकं ॥ १ ॥

सुयोजनं कर्णसुधाकरं परं रसानुगं नित्यमनोभिदीपन ।

सतां हृदे नैषधटिप्पणं मया विरच्यते शैवमतानुसारिणा ॥ २ ॥

गुरुं विनितत्परिचित्य टिप्पणं विदंतु काव्य सुधियो नलस्य तत् ।

विशेषभावस्तु भवेदितोपि गुरुस्तदा स्यादपि कास्तु नः क्षितिः ॥ ३ ॥

योलंकारविशेषे चने कुतुकिनः श्रीहर्षसंकीर्तिते ।

काव्येऽस्मिन् स्वयमेव ते विदधतु प्रज्ञाविलासं बुधाः ॥

टीकां वा बहुतो विचारजटिलां पश्यंतु विद्याधरीं ।

तद्वस्थान वयं हितस्य करणे प्रायो न गानोयमाः ॥ ४ ॥

श्रीवामराशिगुरुत्र चभ्रव मिहो वादीद्रकुंजरघटाग विराजमान ।
शिष्योपि तस्य पदवाक्यविचारदक्ष ईशानदेव उति तस्य कृति शुभेय ॥ ५ ॥

माधूकरीं समाश्रित्य वृत्तिभेदादिहारितं ।
मया तपस्विना तस्मादलंकाव्यविदां हम् ॥ ६ ॥
सर्वोपि काव्यमुपजीव्य करोति शास्त्रं ।
व्याख्यां गुरोरपि मयाऽनुकृता तदेयं ॥
विद्वान् स याति नरकं खलु यः प्रसिधौ ।
स्वीयं वदन् परकृतिं प्रतिभाति लोके ॥

किल सर्गबंधो महाकाव्यमुच्यते । तस्य लक्षणं आशीर्नमस्क्रियावस्तु-
निर्देशोवापि तन्मुखं अतः प्रथितसर्वमाहित्यबोधविशुद्धवृद्धिर्महाकवि
श्रीहर्षोपि धर्मार्थकामापवर्गसाधन महाकाव्यं कर्तुंवाभगतत्र प्रथमतएवाशीर्नम
स्क्रियावस्तुनिर्देशानामेकतरस्मिन् प्राप्ते समीहितनस्तुनिर्देशमेवादेः प्रणीत-
वान् ॥ ७ ॥

folio 18^a आचार्य श्रीवामराशिगुरुशिष्येण श्रीमदीशानदेवेन विरचितं नैषध-
काव्यचिंतामणिटिप्पणे प्रथमः सर्गः समाप्तः ॥ ७ ॥

folio 29^a आचार्य etc. ... द्वितीयः सर्गः समाप्तः ॥

... ...
folio 230^b आचार्य etc. ... एकविंशतितमः सर्गः समाप्तः ॥

Ends.— folio. 244^a

श्रीहर्ष ...
द्वाविंशो नवसाहसांकचरिते चंद्र ...
... कृतौ नलीयचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥ १५३ ॥

तस्य श्रीहर्षस्यकृतौ काव्येऽयं द्वाविंशः सर्गोऽगतः । ...
चंपूकृतः । गद्यपद्यमयाचंपूकथा तस्याः कारकस्य । गुनवसाहसांकचरिते नव-
साहस इत्यांकाविर ... गौडेश्वरचरिते ॥ ५३ ॥

अभिनवसाहसस्य चिन्हं यस्य स राजा विक्रमादित्यस्तस्य चरिते चंपू ...
... न चंपूकथा सा श्रीहर्षेण कृता इत्यन्यतः ॥ १५३ ॥

आचार्य श्रीवामराशिशिष्येशानदेवविरचिते नैषधकाव्ये ...
शः सर्गः समाप्तः ॥ ब ॥ शिवमस्तु । सर्वजगतः ॥ श्रीकृष्णांबिकाश्रीय ...
मल्लश्रीगुरुचरणेभ्यो नमः । छ ॥

... प्रयोदशशतं यद्विक्रमाद्भूयते ।

सप्तस्थासाहितं ततो वस्तुभिस्त्वस्मान्मया श्रीमता ॥

श्रीकाश्या वसता ... णि टिप्पणं ।
 शैवाचार्यतपस्विना विरचितं शक्रे सहस्रैर्मितं ॥ १ ॥
 विद्वद्भिस्तुविचार्यमस्य सुखदाय्य
 अस्येदमहो तदा विवरणं समु(?)ज्यतां दूरतः ।
 नोन्नेत्स्वीक्रियतां तदा हि सुखदा व्याख्यानकाले भवेत् ।
 च यो व्याख्यातुं विख्यातये ॥ २ ॥

Then follow the colophons of the 22 sargas.

विहगगमनोनाम प्रथम सर्गः etc. ... up to शशांकसंकीर्तन
 नाम द्वाविंशः सर्गः ।

इति हर्षकृतौ आनंदांकक

The following endorsement is in a different hand:—

संवत् १७४३ वर्षे फाल्गुणवदि ५ सोमोद्येहदवीचिपुरे वसता बाह्य-
 नागरज्ञातीय काश्मीरजननभूमि ... श्रीकालिदासांतेवासिना त्रि० बाला-
 सुत त्रि० साधनस्य(?)मनसः प्रमोदायतथा श्रीकृष्णाविरा दमल्ल हेरंब-
 प्रसादप्राप्तसुत कान्ताधीत्यै श्रीहर्षपण्डितयशो निचय नैषधकाव्यस्य ... टीका
 लिखे शुभं भवतु लेखकपाठकयोः—

References,— Aufrecht, Cat. Cat. 1, 306^b. Aufrecht mentions only
 two Mss. of this commentary.

नैषधकाव्याटिप्पणक

Naiṣadha-kāvyatippaṇaka

No. 387

145.
 1882-83.

Size.— 9 $\frac{1}{2}$ in. by 4 in.

Extent.— 21 leaves ; 13 lines to page ; 40 letters to a line.

Description.— Country papaper ; old in appearance ; Devanāgarī
 characters with पृष्ठमात्रास ; hand-writing clear but not quite
 legible ; borders ruled in double black lines ; red pigment
 used ; the Ms. begins on fol. 105 and ends on fol. 125.

The Ms. is a fragment having comm. on canto VI.

Age.— The Ms. is old.

Author.— Isānadeva, pupil of Vamadeva

Begins.— abruptly folio 105^a

.. नाससाद । कीदृशीमवरायती रुपिकं कुंडिनपुरमिति व्याख्यानं ।
तत्कथममरावतीत्युक्तं तत्राहुः । कुंडिन इति यदाख्यापदं नाम पदं तेन गतां ।
एतेन सा नगरी अमरावत्येव । etc.

folio 125^b

आचार्य श्रीवामदेवराशिशिष्येण श्रीभट्टीशानदेवेनकृते नैषधकाव्य-
चितामाणिटिप्पणके षष्ठः सर्गः समाप्तः ॥ छ ॥

Ends.— folio. 125^b

अथानंतरं अतरामध्ये हर्षासृताब्धौ मम कतुः । मनसानंदो बभूवेत्यर्थः ।
तवोऽनंतरं प्रमोदेन या अश्रुपरपरा । नद्यां ममज्जतुः । आनंदाश्रूणि जातानी-
त्यर्थः । ब्रह्माद्वयस्येत्यादि अस्या भैरव्या रोमाग्र एव प्रथमं निराक्षिते ..

References— Sec No. 386

नैषधकाव्य

with

टीका

No. 388

Naisadhakavya

with

Commentary

89.

1819-24.

Size.— 10 $\frac{1}{4}$ in. by 4 $\frac{1}{4}$ in

Extent.— 140 leaves ; 24-25 lines to a page ; 40 letters to a line.
besides 28-30 lines in the margin.

Description.— Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī characters with वृष्टमात्रासः ; hand-writing very small but clear and legible ; borders ruled in double black lines ; square blank spaces (with some letters) in the centre and in the margins ; this is a पञ्चपाटी Ms. having text in the middle and com. all round it ; red pigment used,

The Ms. is complete. The date of composition, as given by the author, is Samvat 1353 (A. D. 1297).

Age.— Samvat 1697.

Author of the text. — Śrī Harṣa.

„ „ „ comm.— Candupañḍita.

Begins.— folio 1^b

Text— निषीय यस्य etc. ... as in No 353

॥ ६७ ॥ श्रीसर्वज्ञाय नमः ॥

Com.— सम्यक् साधूपकरणकलाचरकालेतियोग्ये ।

सद्विस्तरे विलसति सतां निर्मले मानसे यः ॥

सद्वाचरते दिशतु सदसक्षीरनीरांतरज्ञो ।

ब्रह्मानंदीसुगतिरचना राजहंसो विवेकः ॥ १ ॥

टीकां यद्यपि सोपपत्तिरचनां विद्याधरो निर्ममे ।

श्रीहर्षस्य तथापि न त्यजति सा गंभीरतां भारती ॥

दिक्कूलंकपतां गतैर्जलधरैरुद्गह्यमाणं मुहुः ।

पारावारमपारमंबु किमिह स्याज्जानुमात्रं क्वचित् ॥ २ ॥

तस्माद्वागधिदेवतां तदनु च श्रीवैद्यनाथं गुरुं ।

नत्वा भक्तिपुरस्सरं कविवरः सम्राट् स्थपत्यशिवित् ॥

चांडूपांडितसंज्ञितो निजधिया टीकां व्यलीकां कवेः ।

श्रीहर्षस्य कृतौ विशेषमधिकं वक्तुं विधत्ते क्वचित् ॥ ३ ॥

प्रथमं तावद्दूक(क)विर्विजिगीषुकथायां स्वपितुः परिभावकमुदयनमत्यर्षण-
तया कटाक्षयन् तद्ग्रंथग्रंथीनु ग्रंथयितुं खंडनं प्रारिप्युः चतुर्विधपुरुषार्थैरभिमान-
मनवधीयमानं अवधार्यमानं समेकतानतामानिनाय । etc.

folio 13^b श्रीनैषधदीपिकायां प्रथमः सर्गः ॥ ब ॥

folio 19^a इति नैषधदीपिकायां टीकायां द्वितीयः सर्गः समाप्तमिति

... ..

folio 132^a इति श्रीपांडित श्रीचांडूविरचितायां नैषधदीपिकायां टीकायां एकविंश
सर्गः समाप्तः ॥ ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥

Ends.—folio 140^a

Text— स्वभांनु etc. ... up to निसर्गोज्ज्वलः ॥ ५१ ॥

as in No. 353

followed by शशांकवर्णनं नाम द्वाविंशः सर्गः ॥ २२ ॥

followed by यथायूनस्तद्वत् etc. ... up to पुरुषादरभैरे.

as in No. 353

followed by तांबूलद्वयमासनं चलयेत यः कर्णकुब्जेश्वरा- ।

यः साक्षात्कुरुते समाधिषु परब्रह्मप्रमोदार्णवं ॥

यत्काव्यं मधुवर्षिधर्षितपरास्तर्केषु यस्स्योक्तयः ।

श्री श्रीहर्षकवेः कृति कृति हृदे तस्याभ्युदीयादियं ॥ ५३ ॥

समाप्तमिदं नैषधीयंचरितं संवन्नंदमुनिरसविधुमिते फाल्गुनमासि

गुरौ राकायां वीष्णविनयेन लिखितं ॥

Com.— श्रीहर्षस्तां वाणीं सर्वैर्महाकविभिः समं न तुल्यति । यस्य कवेर्वागस्मृतं
स्वेदच्छेदि आनंदकरं च उदीयते ॥ ५३ ॥

श्रीमानालिगपंडितः स्वसमयाविर्भूतसर्वाश्रम- ।

श्रींङ्गपंडितसंज्ञितं प्रसुषुवे श्रीगौरिदेवी च यं ॥

बुध्वा श्रीसुनिदेवसंज्ञं विबुधान् काव्यं नवं नैषधं ।

द्वाविंशैः शशिवर्णने विवरणं सर्गे सटीकां व्यधात् ॥ १ ॥

श्रीनागरजाति समस्तगोत्रमुख्योस्तयः क्षीरवटावटकः ।

तत्त्वान्वयेऽभून्नजवंशरूपावतंसभूपंडित तातनामा ॥

तस्मादजायत

... .. धेनुबंधनपटु विबुधोऽथ जातः ।

तस्यांगभूतभबद्धोलिगपंडिताख्यो ।

यो जन्मतः प्रभूतितो वितथं बभाषे ॥ ३ ॥

यो ब्रह्मचारिगृह ... मात्र क्रमवशाक्रमवापकाले

तस्यात्मजः समजानिष्ट समिष्ट सोम-

संख्यामुतर्पित सृपर्वपतिर्बिगर्वः ॥ ४ ॥

यो घाजपेययजने ... कृत्वा

बृहस्पति सर्वस्थ पतित्वपाय ।

यो द्वादशाहचयनेऽग्निदध्यक्षः ।

श्रीर्चाद्रूपंडित इमां विततान टीकां ॥ ५ ॥

श्रीविक्रमा(कंसमया) शरदामथ त्रिःपञ्चाशतासमाधिकेष्टु शतेऽभितेष्टु ।

तेष्टु त्रयोदशशु भाद्रपदे च ह्यष्टपक्षे त्रयोदश तिथौ रविवासरे च ॥

श्रीमाधवपंडिते महामात्ये धवल ... नगरे

महन्नारायणा ... क्षि ... वियं टीका ॥ ७ ॥

निष्पन्ना तदत्र भुवर्नारायणमंत्रिणा ...

क विदुषां नन्दतु हृदयं समाहितः मतीनां ॥ ८ ॥

इति श्रीनैषधदीपिकायां टीकायां द्वाविंशतितमं सर्गं समाप्तं ॥ छ ॥

चांडूपांडितकृतिरियं नैषधदीपिका नाम टीका ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा etc.

श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ ग्रंथ १३५०० संख्यावृत्तितः । सूत्र ४५०० उभय-
मीलने अष्टादशसहस्राणि १८००० ॥

References.— Mss.—Aufrecht :— Catalogus, Catalogorum; i, 306^b.

The three Mss. of this com. which are available in this library, are not recorded by Aufrecht. Cf. Naisadhakāita, by K. K. Handiqui Intro. pp. I-VII. and P. K. Gode's Note published in the Journal of the Mythic Society (April 1928). Dr. Buhler in the report of 1874-75 states that the date of the comm. is A. D. 1456-57. This mistake has been corrected by Mr. P. K. Gode in his note referred to above.

नैषधकाव्यदीपिका

Naisadhakāvyaḍipikā

No. 389

16.
1874-75.

Size.— 10 $\frac{1}{2}$ in by 4 $\frac{3}{4}$ in.

Extent.—305 leaves; 12-16 lines to a page; 44-50 letters to a line.

Description.— country paper; old and brittle; Devanāgarī characters with पञ्चमात्रs; hand-writing clear, and legible; borders ruled in double black lines; red pigment used; slightly moth-eaten; folios 161-175 and 222-302 are missing. The Ms. contains the comm. on cantos I-X, XII, XVIII-XXII, and about a dozen verses of canto XI. The leaves of cantos X and XVIII-XXII are of a smaller size; The Ms. appears to have been written at different times. At the end of canto II (fol. 40) the date is given as Sarnvat 1476 while at the end of canto XXII it is stated to be Sarnvat 1473.

Age. — Samvat 1476 and 1473.

Author of the text. — Candupandita.

Begins. — folio. 1^b

॥ ॐ ॥ ॐ नमो विनायकाय ॥

वाग्देवतापटुतरां धियमादधानु धातुःसुता भगवती स्ववपुर्मयूखैः ॥

शेषो हि कुंडशरदिद्वकुलामरालपीयूषहारहरहासमहः सर्गर्भः ॥ १२ ॥

सम्यक् etc.

...

up to आनिनाय as in No. 388

folio 25^a इति धवलककवास्तव्यनागरश्रोत्रियावतंस पंडितश्रीवैद्यनाथशिष्य-
कृष्णभाष्यकलक्षहोमचतुष्टयकृत् सम्राट्स्थपतिमतसोमसंस्थाया जिह्वादशाहाशि
विद्विषित श्रीचांडूविरचितायां नैषधदीपिकायां टीकायां हंसगमनो नाम
प्रथमः सर्गः ॥ छ ॥

folio 40^a

इति etc. ... द्वितीयः सर्गः समाप्तः ॥ छ ॥

मंगलमस्तु ॥ शुभं भवतु कल्याणमस्तु सर्वजगतः परहितनिरता भवतु
भूतगणाः ॥ दोषाः प्रयांतु नाशं सर्वत्र सुखीभवतु लोकः ॥ ब ॥ संवत् १४७६
वर्षे भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे षष्ठ्यां तिथौ गुरुदिने भिषग्वर मंत्रि श्रीभामलहृत
नारायणस्य वैद्यकविद्याविशारदस्य च सुमतेः सदा परमसोमनस्य भावितांतः-
करणस्य निजविपुलविमलकुलगगनमंडलशशिधरस्य दामोदरपरिष्कंग हांस-
धवलद्युगग्रामविभूषितासंख्यद्वीपविभूषण सागरांवराभोगस्य सारसारस्वतजपां
कुटीसमां ... ४ भारतीस्वरसमर्पित कविना भांडागारस्वरसमर्पणतार्पितानेक
विद्यार्थिनः प्रज्ञागंगाहिमात्रैः सज्जनजनमानोव ... संतस्य पुस्तकमिद-
मालेखि ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥ कल्याणमस्तु लेखकपाठकयोः । श्रीः ॥

Ends. — folio 400^b

श्रीहर्षस्तां वाणीं सर्वैर्महाकविभिः समं न तुल्यति । यस्य कवेर्बागवतं
खेदछेदि आनंदकरं च उच्यते ॥ १५१ ॥

श्रीमानालिगपंडितः etc. ... up to मतीनां as in No. 388

किमपि ह्यकुट ... स्वापरश्रोत्रियाणां ।

प्रतिनिधिरिव तेजः सद्गनः पद्मयोनेः ॥

विष्णुरूपसमंतिथोरालिगोनामधीमा—।

निह ... निपन्न गौरिदेवीति चास्य ॥ १ ॥

ककुभककुभिसंतः काममन्ये प्रथंतां ।

तदपि जगति तुल्यो ... तनालिगस्य ॥

अधुतवनममांगीः कीर्त्तिसिधुर्यदीया—।

हसतिगिरिशमौलेर्भकंदामगंगा ॥ २ ॥

हसतिसीतमरीचि मरीचयः स्तुलितजन्धुसुताजलवीचयः ।

क्षुभितदुग्धधुनीधवबंधवोऽधवलयन् जगदालिग कीर्त्तयः ॥ ३ ॥

किं वारिणात्र जलधौ जलधौतशैलेप्यप्रीणितार्थनिबहे किमु हेमलक्ष्म्याः ।

मत्पात्रपाणिषु सवारिसुवर्णवर्णी व्याख्यायते कविरालिगपाणिरेव । ४ ॥

मेरुः स्वर्णमयोप्यसौ कवितुभिः स्तुल्यं कथं कथ्यतां ।

य पार्श्वभ्रमतोपि न स्थितिमिदं मित्रस्य चक्रे मनाक् ॥

तं निश्चित्य बुधालिगं गुणिगुणश्लाघ्यं वयं मुन्महे—।

दात्रेये न कृतार्थिताः प्रणयिनः सर्वे स्थितिं लंभिताः ॥ ५ ॥

तदात्मजसाल्हणनामधेयो विशारदः शारदचंद्रकीर्त्तिः ।

महाक्रतौ ज्योतिषि कर्मकांडे क्रमाद्यतु संस्थतया प्रयोक्ता ॥ ६ ॥

सम्राट् स्थपत्यग्निविद्यजन्माग्रगण्य चांङ्गुविदुषोऽनुजन्मा ।

त्रैविद्यवृद्धान्चित्तसर्वदेव बुधाजन्मा महनीयजन्मा ॥ ७ ॥

श्रीवैद्यनाथाभिधसूक्तदेवीपदप्रसादेण वितप्रसादैः ।

छपा(पा)पदैरग्रज भक्तिपुक्तः क्वचित् क्वचित् पूरयति स्म टीकां ॥ ८ ॥

इति श्रीपांडित्चांङ्गुविरचितायां नैषधदीपिकायां द्वाविंशः सर्गः ॥ समाप्ति-

मितः ॥ छ ॥ श्रीरस्तु सनातनी लेखकपाठकयोश्च ॥ संवत् १४७३ वर्षे पौष-

स्यासित सप्तम्यां सूर्यजाह्निनागरज्ञातीय मंत्रिभामलतनयमहं नारायणप्रभृती-

नामध्ययनार्थं । अदीच्यो ज्ञातीय ज्यो० नरपतिना लिलिखेयं नैषधदीपिका ॥

॥ छ ॥ श्रीः ॥

References.— See No. 388

नैषधदीपिका

Naiṣadhadīpikā

No. 390

415.
1887-91.

Size.— 10½ in. by 4½ in.

Extent.— 114 leaves ; 12 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description.—Country paper ; very old in appearance ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs ; hand-writing clear, and legible borders ruled in double black lines ; folios slightly moth-eaten ; red pigment occasionally used ; folios 1-13 missing.

The Ms. contains cantos XVII (inc.)-XXII.

Age.—Sarnvat 1442.

Author.—Candūpandita.

Begins.—folio 14^a

... न श्रोतुकामः सप्पाणां चक्षुः श्रवस्वात इत्येकोऽनुभावो
निषिद्धः ॥ अंतः इति ... सार्थमुक्तं । etc.

folio 30^b of 17th Canto

श्रीहर्षात् संभ्रूते महाकाव्ये सप्तदशः सर्गो यातः परिसमाप्तः.

Ends.—folio 18^b

स्वर्भातु etc. up to तुष्टये ॥ as in No. 353

followed by देवो नोऽस्माकं तुष्टये प्रीतयेऽस्तु । भवतु को देवस्मृषारद्युति-
श्र्वंस्तुषारा शीतला युतिर्यस्य सः । कीदृशः । प्राप्तसहस्रधारकलशश्री । प्राप्ता
लब्धा सहस्रधारस्य कलशस्य श्रीर्येन स ॥ तथा ॥ छ ॥ १४९

श्रीहर्षे etc. up to सर्गो निसर्गोऽज्वलः १५० as in No. 353

followed by शशांकसंकीर्तनो नाम द्वाविंशतितमः सर्गः समाप्तः ॥ छ ॥
॥ श्री० ॥ छ ॥ श्रीः ॥ शिवमस्तु लेखकपाठ(क)योः । स्वस्ति संबत् १४४२
वर्षे मार्गशरवदि त्रयोदश्यां तिथौ गुरुदिनेऽष्टोदशयजलपुरे मलिकश्रीमुपरिह
प्रतिपत्तौ सिलारसरफज्यापारे नैषधमहाकाव्यस्य टीका श्रीचन्द्रमहाकाविविर-
चिता लिखिता । शुभं भवतु ॥ श्रीः ॥ ॥ छ ॥

लक्ष्मीं लक्ष्मीपतिर्वा वितरतु सततं शंकरः कंकरो हु ।

पद्मां पद्मांकजन्मा सद्युप्रकृतिफलं दीप्तिमान् दीप्तिमाशुः ॥

कामः कामानभिष्टामभिमतजननी भारती भारतीस-।

द्विष्ट्यं (?) धिष्यया धिना यो गुणिगणगणनां श्रीगणानामधीशः ॥ १ ॥

References.— See No. 388

नैषधटीका

Naiṣadhaṭikā

No. 391

187.
1879-80.

Size.— 11 in. by 3½ in.

Extent.— 40 leaves ; 10 lines to a page ; 60 letters to a line.

Description.— Country paper ; old and musty ; Devanāgarī characters with पञ्चमात्राः ; hand-writing clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; red pigment used ; edges slightly worn out ; folios 1-85, 92, 93, 96-101, 106-23, 125 and 127 are missing ; incomplete and fragmentary.

Age.— The Ms. is very old.

Author.— Viśveśvara Sūri.

Begins.—folio 86*

य एव तथा उच्चैरुच्चतौ स्तनौ यस्यास्तस्यां भावस्तनत्तासा अजनि संपा-
दिता । तरंगिण्यां च तथोष्णैः स्तनताधिकं शब्दायमाने नष्टेन शब्द इति
भौबादिको घातुः ततः जाता । घनेन मेघेनो मेघे मूर्तिगुणे त्रिषु मूर्ते निरंतरे
इत्युभयत्राप्यमरसिंहः । etc.

folio 138* इत्याचार्यत्रिभुवैश्वरसूरिविरचितायां नैषधटीकायां दशमः सर्गः ॥

॥ छ ॥ छ ॥

Ends.—folio 153^b

पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशकालादिगात्ममनांसीति नवैव द्रव्याणीति हि
कणादसूत्रम् । पारे वाग्बर्त्तिवा वामगोचरः । चिदंभोधि निःसीमानंदं एकं मुख्यं
पुरुषं परमात्मानं लक्ष्मीकृत्य श्रयोत्यर्थस्तत्परा भवति ॥ १३० श्रीहर्ष कवि-
राजेति ॥ पूर्वाद्धै पूर्वसर्गाच्च व्याख्यातम्

References.— Mss.—Aufrecht : Cat. Catalo., i, 307^a; iii, 65^b.

This comm. is described in the Mad. Cat. Vol. XX.

No. 11603.

नैषधीयचरितटीका

Naiṣadhiyacaritāṭika

No. 392

369.

1884-1887.

Size.— There are two fragments of different sizes.

first fragment (folios 84 to 224) = 16 folios.

Size— $10\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Second fragment (folios 231 to 262) = 34 folios.

Size— $9\frac{5}{8}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent.— 50 leaves ; 12-17 lines to a page ; 50-57 letters to a line.

Description.—Country paper; very old and slightly worn-out; Devanāgarī characters ; in the first fragment the hand-writing is smaller than that in the 2nd fragment, though both fragments show a clear and legible hand. Borders of first fragment are ruled with triple red lines while those of the second fragment ruled with double black lines ; yellow pigment is used for many corrections in the Ms; red pigment is used to mark out beginning of stanzas commented on from the portion of the portion of the commentary proper; in the first fragment red *danḍas* are used on a few folios ; blank space (about 1 in. square) left in the middle of all folios ; missing folios : 1 to 83, 85 to 88, 90 to 115, 126 to 217 219 to 221, 224 to 230, 237. The following colophons are to be found in the extant folios :—

Colophon	for Chapter	XI	on	folio	120-1
„	„	XX	„	„	231
„	„	XXI	„	„	250
„	„	XXII	„	„	265

The following verse is repeated before or after the colophons of chapter XX, XXI and XXII :—

folio 231

“ श्रीज्ञांतिचंद्रवरवाचकद्वयधार्तिषु ।

लब्धप्रतिष्ठविभुधोत्तमरत्नचंद्रः ॥

श्रीनैषधीयचरिते कुरुते स्म टीकां ।

विंशः समाप्तिमितवानिह सर्ग एष ॥ १ ॥

“ खेदं हिनत्तीति तत् खेदद्विदि अमहरं पीणनं चन्द्र इत्यनेनार्धश्रियो
महत्त्वं यान्यते इति शुभं ॥ ब ॥ इति नैषधखण्ड महाकाव्यविवृतं ॥ ब ॥ संवत्
१६६८

References.—The only Ms of the work recorded by Aufrecht is
“ Rgb 369 (tr)” which is the same as the present Ms
described above. The present fragment is, therefore,
important.

(See P. K. Gode's note in the Annals of Bhand. Inst.
Vol. XIII pp. 94-96).

नैषधटीका

called

दीपिका

No. 393

Naiṣadhaṭikā

called

Dipikā

451.

1895-1902.

Size.—10½ in. by 4 in.

Extent.—73 leaves ; 9-10 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description.—Country paper ; old in appearance ; Devanāgarī cha-
racters ; hand-writing clear, and legible ; borders ruled

in two double black lines : some folios pasted with slips of paper ; folios 1-40, 47, 68, 75, 77-98, 110, 117, 127-147, 149, 160, 163-65 missing ; red and yellow pigment used.

The Ms. is fragmentary.

Age.— The Ms. appears to be old.

Author.— Not mentioned.

Begins.—abruptly folio 41^a

... मिति इत् । सूक्ष्मे परमाण्वादौ साक्षिणी ततो न समाप्तः । ईदृशे
आक्षिणी सुखालंकरिरेव स्वग्राह्यग्रहणालक्षणफलाभावात् । सुहृस्वहृदयं चेती-
दमेव नेत्रद्वयं—कालादि व्यवहितस्यापि ग्राहकत्वान्नेत्रं तु सुखालंकारमेव ।
etc.

folio 51^a इति वीपिकायां द्वितीयः सर्गः ॥

Ends.— folio 166^b

यदि । यदि नलंविना आत्मानमुद्धुमनाभवेः । उद्धुधने भर्तुकामास्या-
स्तर्हि दिवि स्थितानां ...
